

జ్యోషాద్వా శిష్యము

అను

శ్రీ శివరామదీక్షిత్తీయము

పరిష్కార ఆచారి గ్రంథము

1988

ఓం

శ్రీ సద్గురుభ్యోన్నమః

శ్రీమద్బ్రహ్మహద్వాశిష్ట సిద్ధాంత నిర్ధారణులును
శ్రీమదచల బోధ ప్రతిష్ఠాపనా చార్యులును
శ్రీమద్రామడుగు శ్రీశివరామ దీక్షితుల వారిచే రచింపబడిన

బ్రహ్మహద్వాశిష్టము

ఆను

శ్రీ శివరామ దీక్షితీయము పరిపూర్ణ

అచల గ్రంథము

ఇది

వీతల్ పీఠ సాంప్రదాయకులగు భక్తమండలి వారిప్రేరేపణచే
శ్రీ భూమానంద మందిప్పల హనుమంత రాజయోగీంద్రులవారి
ప్రియశిష్యులు

శ్రీ పూర్ణానంద ఆరిగె రామస్వామి మహారాజుగారి ప్రియశిష్యురాలైన
శ్రీమతి దాసానంద ఈపూరు రత్నమ్మగారి
ద్రవ్యసహాయమువలన ముద్రింపబడినది

ప్రకాశకులు :

శ్రీశివరామదీక్షితాచలగురు పీఠము
శ్రీభూమానంద నిజపూర్ణబోధనిలయము
శ్రీ పూర్ణానంద రాజయోగాశ్రమము
కర్నూలు. (ఆం. ప్ర.)

మొదటి ముద్రణ : 2000 ప్రతులు

రిజిస్టర్డ్ కాపీరైట్

1988

వెల. రూ. 40-00

శ్రీ గురుబోధనమః

గ్రంథ సమాలోచనము

శ్రీ మద్వేదాంతసారుండును, సచ్చిదానందా తీతుండును, అచలపరి పూర్ణుండును, మహాద్వైత సిద్ధాంత ప్రతిష్ఠావనాచార్యులును శ్రీ పండరిపుర షేత్రనివాసుండును, నిజగురువులగు శ్రీసాక్షాత్ శ్రీధరస్వాములవారు అచలబోధయగు బృహద్వాసిష్ఠ మను అఖండ పరిపూర్ణ భావసిద్ధాంతమును, సంస్కృత శ్లోకములలో, మహారాష్ట్ర భాషలో, శ్రీ మద్రామడుగు శ్రీ శివ రామదీక్షితుల వారికి ప్రబోధించి పరిపూర్ణులై యుండిరి.

శ్రీ మద్వేదవేదాంతవేత్తలును, ఆత్మైక్య శరీర రహితులును, శ్రీ శివరామ దీక్షితులవారు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని నాటి తెలంగాణా ప్రాంత నల్లగొండ జిల్లారాజాపేట సమీపమునగల సమస్థాన్ నారాయణ పురంబున, శ్రీ అచల గురుపీఠమును స్థాపించి, తమగురువరులనేతీర్చిన అఖండపరిపూర్ణభావము సంస్కృతమందుండుటచే, సకల భక్తశ్రేణులకు బహుదూరార్థమును, హస్తామలకమగునటుల, శ్రీ సాండిప వాక్యములును, శ్రీ సాక్షాత్ శ్రీధర స్వామి బోధిత అఖండజ్ఞాన పరిపూర్ణ భావమును, పండిత పామరజనులకు తేటతెల్లముగ బోధపడుటకు, వేదాంతమునందు యోగమార్గమును, మహాత్మ్యము లేదని గ్రహించినవారలగుటవలన, యోగ సంబంధముల పటాటోపములను, వర్ణింపక, యోగశిక్షసామాన్య జనులకసాధ్యమని తలచి బేర్కొనక, యోగమునకు సర్వాతము, శాంతమునగు ప్రదేశము, మితము సాత్త్వికమునగు బోజనము, మౌనము శాంతవృత్తి యుండవలెను, ఇట్టి వెయింకఁగొన్నియున్నగాని యోగము కుదురదు, ఈ విషయముల యొచించి గృహస్థులగు సంసారులకు యోగమార్గమసాధ్యమని గ్రహించిన వారలగుటచే, కర్మమార్గ, భక్తిమార్గ, జ్ఞానమార్గోపదేశములు అత్యంత సులభములు, అమూల్యములుగాన, “శ్రీమద్బృహద్వాసిష్ఠమను శ్రీ శివరామ దీక్షితియమను, అచల బోధ సిద్ధాంత” గ్రంథమును నాటి తెలుగు భాషలో అనేక ప్రకరణములుగా వ్రాసివెట్టిరి. అట్టి గ్రంథమును ఏతత్ పీఠసాంప్ర

దాయకులు, శ్రీమద్భాగవత కృష్ణదేశికేంద్రులవారి ప్రియశిష్యులైన, శ్రీమత్ పీలుఖాన లక్ష్మణదేశికేంద్రులవారి ప్రియశిష్యులు శ్రీ సచ్చిదానందపగడాల వెంకటేశ్వర ఆవదూతస్వామివారిచే బహువ్రయాసముగా సంపాదించబడి గ్రంథముహస్తాక్షరిలో యున్నందున, ముముక్షువులకు సులభోపాయముగా బోధపడుటకై ముద్రించతలపెట్టిరి.

ఈ పురాతన గ్రంథమును గురువాఙ్మహాప్రకారము ఉన్నది ఉన్నట్లుగా నవరించి, విభజింపబడి శ్రీమత్పీల్కాన లక్ష్మణ దేశిక ప్రభుమండలి వారి ప్రేరేపణచే దివి : 12-9-1915 వ సంవత్సరములో కొంత భాగమును, “శ్రీ శివరామదీక్షితీయ మను బృహద్వాసిష్టము - అచలబోధ సిద్ధాంతము” అనుగ్రంథరాజముగా ప్రవ్రదమమున, శ్రీ మిరపకాయల యల్లయ్యగారు ముద్రింపించిరి.

తదుపరి శ్రీసచ్చిదానంద పగడాల వెంకటేశ్వరఆవదూతస్వామివారి ప్రియశిష్యులునగు శ్రీ భూమానందమందిప్పల హనుమంతరాజయోగిగారిచే, దివి 17-12-1927న “బృహద్వాసిష్ట మను శ్రీశివరామదీక్షితీయము ప్రథమ భాగము ఆరు (6) ప్రకరణములతో” ముద్రింపించబడియెను. తదుపరి 1928వసం॥లో “బృహద్వాసిష్టమను శ్రీ శివరామ దీక్షితీయము అచలబోధ సిద్ధాంతము రెండవ భాగము చలాచల వాక్యములు - సదృష్టాంతములు” అనుగ్రంథముగాను, అదే 1928వ సం॥లోనే “బృహద్వాసిష్టము అను శ్రీశివ రామ దీక్షితీయము-అచలబోధ సిద్ధాంతము తృతీయ భాగము శరీరరహిత ప్రకరణము” అను గ్రంథముగాను ముద్రింపించి ప్రకటనమొనరించిరి.

మరియు 1928వ సం॥ నుండి 1927వ సం॥ వరకు శ్రీవిదేహానంద గుండా భూమయ్య కార్యదశిగారిచే “శ్రీమద్భాగవత కృష్ణదేశికప్రభువరులచే రచియింపబడిన శక్తిద్యయ నిరాసకంబైన శుద్ధ నిర్గుణ తత్వ కందార్ధానేక సదృష్టాంత ప్రకాశిక అనుగ్రంథము సంచికలు రూపముగా అచ్చువేయించ బడిన పుస్తకములలో గల శ్రీశివరామ దీక్షితీయములోని ప్రకరణములు, మరియు రాజమండ్రి శ్రీ వెంకట్రామాచల ఆశ్రమము శ్రీవారి ప్రియ

శిష్యులు శ్రీ వెంపటి లక్ష్మీనర్సింహాచల స్వాముల వారి దర్శనాన్ని శ్రీమతి వెంపటి మహాలక్ష్మమ్మగారి వద్దగల బృహద్వాశిష్ట మను శ్రీశివరామ దీక్షి తీయము వ్రాతప్రతి గ్రంథము నుండి సేకరించిన ప్రకరణములను, ఇది వరలో సాంప్రదాయక పెద్దలగు శ్రీసచ్చిదానంద వెంకటేశ్వర అవధూత స్వామి మరియు శ్రీ భూమానంద మందిపులహనుమంత రాజయోగి గారిచే ముద్రితముగా వింపబడిన గ్రంథములను పరిశోధించి, ఏకత్రితముగా వింప బడి, సంపూర్ణగ్రంథరాజముగూర్చు దిద్దడమైనది." ఇంతవరకు శ్రీశివరామ దీక్షితీయము సంపూర్ణ గ్రంథముగా అచ్చు వేయించబడనందున, ఏతత్ పీఠసాంప్రదాయక భక్తమండలి వారి ప్రేరేపణచే, సకలముముఖులకు సులభోపాయముగా అందుబాటులో వుండిబోదపడుటకై, వున్నది వున్నట్లు గా సరిచూడబడి, యెట్టికొత్త మార్పులు చేర్పులుగాని లేకుండా, యిదియే పరిపూర్ణాచల పరబ్రహ్మ సద్గుణమూర్తి సేవగాభావించి ముద్రింపించనైనది.

ఈ గ్రంథ ముద్రణకు శ్రీశివరామ దీక్షిత అచలగురు సాంప్రదాయకులైన శ్రీ సచ్చిదానంద పగడాల వెంకటేశ్వర అవధూతస్వాముల వారి, ప్రియశిష్యులు శ్రీ భూమానందమందిపుల హనుమంత రాజయోగీశ్వరుల వారి, ప్రియశిష్యులు శ్రీ పూర్ణానంద అరిగె రామస్వామి రాజయోగీశ్వరుల వారి, ప్రియశిష్యులు శ్రీదాసానంద ఈపూరుశేషపాణి రాజయోగి గారి దర్శనాన్ని శ్రీమతి ఈపూరు రత్నమ్మగారు, సకలముముఖులు కూడా కృతార్థులగుదురను తలంపుతో సంపూర్ణ గ్రంథమును ముద్రింపద్రవ్య సహాయము చేసిప్రచురింపజేసిరి.

నోటు:- ఈ పుస్తకమును రిజిస్టరు చేయబడినది. ఇశరులెవ్వరును దీనినిమాఅనుమతి లేకుండా అచ్చువేయుట గాని, మాహక్కులకు భంగము కలిగించినచో మాచే జరుపబడు సివిల్, క్రిమినల్ చర్యలకు బాధ్యులు కాగలరు.

ప్రచురణ కర్తలు

౧౬౦

శ్రీ గురుభ్యోనమః

విన్నపము

ఇది వరకు “బృహద్యాశిష్టము అను శ్రీ శివరామదీక్షితీయ మను అచల గ్రంథరాజమును” తమ తమ స్వార్థభావములచే దాచబడి మరుగు పరచినారు. ఇది అచల సాంప్రదాయకమునకు చాలా ముఖ్యప్రామాణిక గ్రంథమై వొప్పారుచున్నది. ఈ గ్రంథరాజమును సర్వమానవ శ్రేయోభిలాషులకు, సాంప్రదాయకులకు అందకుండా వుంచబడినది, కావున సకల జనముముక్తువులకు, మోక్షార్థులైన వారలకు, జననమరణ భ్రాంతి రహితము యదార్థముగా వున్నది వున్నట్లుగా బోధపడుటకై దాచబడిన గ్రంథములను వెలకి తీసి, సంపాదించి సంపూర్ణ గ్రంథముగా అచ్చువేయించ నైనది.

శు॥ ని॥ త॥ కం॥ జనులార జననమరణములన్ * దొలగన్ *
ద్రోయజాలు * లక్షణయుతమై ॥

అనుభావముచే, సాంప్రదాయక పెద్దల ప్రేరేపణచే ముద్రించనైనది. పరిపూర్ణాచలభావసిద్ధాంతమును, ముముక్షువులు గ్రహించగలరని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ గ్రంథరాజమును శ్రీ పరిపూర్ణాచల పరబ్రహ్మ స్వరూపులైన సద్గురు మూర్తులును, ధర్మసంస్థాపకులును, అవతారపురుషులును, లోకోద్ధారకులగు, శ్రీ శ్రీ శ్రీ సాక్షాత్ శ్రీధర, శ్రీ శివరామదీక్షితాచల గురుసార్వభౌములవారి, దివ్య చరణకమలముల యందీగ్రంథమును వ్రథమ పుష్పముగా సమర్పించి, కృతార్థుడనగుచున్నాడను.

భక్త జనవిదేయుడు,

ముద్రణ కర్త :-

ధాస్థానంద ఈవూరు శేషపాణిరాజయోగి.

ఓం

శ్రీ సద్గురు పరబ్రహ్మణే నమః

• ప్ర కా శ కు ల స ం దేశం •

శ్రీ శ్రీ శ్రీ సాక్షాత్ పండరీపుర నివాసులైన

శ్రీధరేంద్ర స్వాములవారి ప్రియశిష్యులగు, శ్రీమద్రామడుగు శ్రీశివ రామదేశికులవారు, ఆంధ్రులు తెలుగు వారు వారు సం స్కృతము నందు మహాపండితులు, మహారాష్ట్ర ప్రాంతమువారు, శ్రీచత్ర పతి శివాజీ మహారాజుగారి ఆస్థానం వారు, శ్రీ సమర్థరామదాసులవారి అను యాయులు శ్రీ సాక్షాత్ శ్రీధరస్వాముల వారి శిష్యులైనవారు, ఆకాల నమ యములో, ఈ ఆంధ్ర ప్రాంతములో అదర్శము పెరుగుట వలన, ఇచ్చట మహమ్మదీయ రాజ్యముపాలనలో వున్నందున, ఇచ్చట దర్మ సంస్థాపనార్థ ముకై, శ్రీశివరామదేశికుల వారిని వారిగురుభక్తినిష్ఠ, కార్యము సాధించు నందు వారి ఆకళంకమైన దీక్షనుగమనించి నందునను, శ్రీశివరామదేశికులు సామాన్యులుకారు, జ్ఞాన, యోగ, నిష్ఠాగరిష్ఠాత్మ స్వరూపులు, వీరశూరులు, గురుకులాశ్రయ పరిపాలకులు, దర్మసంస్థాపనమునకు, శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ లాంటివారు, శ్రీ శ్రీధరస్వాములవారు, వీరుఆస్థానమువారు, శ్రీవారిశక్తి సామర్థ్యములను గమనించి. ఆలోచించి, ఆగురుభక్తుల సభలో తీర్మానించు కొని, శ్రీ శివరామదేశికులవారికి, దేశ, కాల, పరిస్థితులకనుకూలమైన నారా యణపుర సంస్థాన మందున పీఠమును స్థాపింపజేసి, శ్రీవారికి: శ్రీశివరామ దీక్షితులను బిరుదమునొసంగి, ఆంధ్రప్రాంతమునకు వీరలను పట్టాభిషిక్తు లను చేసినారు. అప్పటి నుండి శ్రీదీక్షిత మహావ్రభులవారు, సంస్కృతము నందు దాగియుండిన అతిరహస్యమైన అచల పరిపూర్ణ భావసిద్ధాంతమును తెనుంగుభాషలో, అప్పటి దేశకాల పరిస్థితులకనుకూలముగా, గ్రామ్యతెలుగు భాషలో “శ్రీబ్రహ్మహద్వాశిష్టమను శ్రీశివరామదీక్షితియమను అచలగ్రంథము రచించి, వేదముల ఉపనిషత్తుల, శృతి, స్మృతులర్థహస్యములను, వున్న

మనాపుండరీకవరద హరివితేల్.

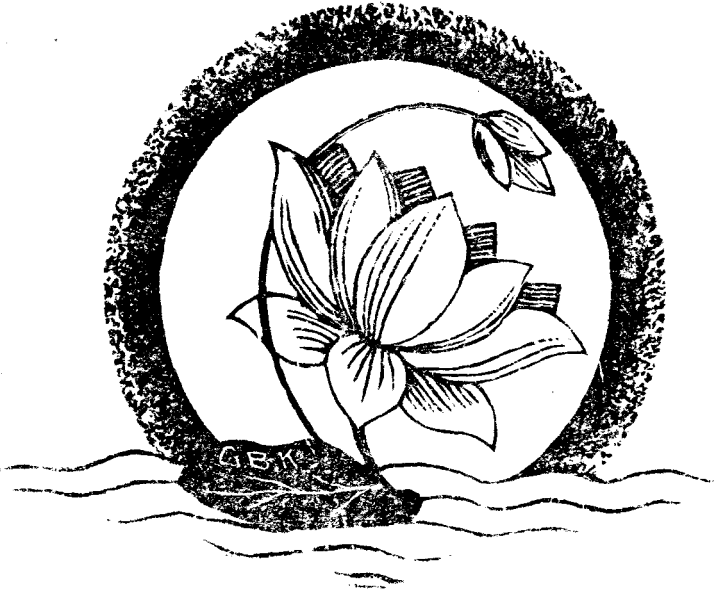
ప ద్య ము లు

మానస దుర్వికారములు మానక డంబక వేషధారులై । జ్ఞానుల
మంచు శిష్యజన సంఘములక కడుసంతరింపుచుక । పూనిసమ స్తరీతులను
బుద్ధులు జెప్పెడి వారనేకతక । హీనపు జన్మముక బొదవి యెన్నటికిక
దరిజేర రెంతయుక ॥

అంబరయాన సిద్ధులకు నాసలు జేయుచు మంత్ర తంత్రమా ।
డంబర వృత్తి కొందరు విడంబము నొందుటగాక ముక్తిచే । తం బసలేదు
వారలకు త్రామిక సంస్కృతి వెంటనంటిలో । కంబుల ద్రిప్పుచుండు కడగా
నగనియ్యదు రాజశేఖరా ॥

మనాపుండరీకవరద - హరివితేల్

శ్రీ కృష్ణదేశిక ప్రభుమహారాజ్జిజ్ఞై ॥
రాజారామచంద్ర మహారాజ్జిజ్ఞై ॥

విషయ సూచిక

వక్ర సంఖ్య	విషయము	పుట సంఖ్య
1.	పరిపూర్ణ బోధస్తోత్రం	1
2.	శ్రీ శివరామదీక్షిత చూర్ణిక	2
3.	గురుపరం పరధ్యానం । లగుపూజ । పరిపూర్ణాచలధ్యానం । పరాపూజ । ద్వాదశాక్షరి । షోడశాక్షరి । కరన్యాస । హ్రుదయాదిన్యాస ద్యానములు	4
4.	శ్రీ శ్రీధరస్వామికృతనిర్వాణ ద్వాదశ శ్లోకములు	10
5.	శ్రీ శివరామ దీక్షితీయము, ప్రథమ భాగము, ఆరు ప్రకరణములు	12
6.	గురుశిష్య ప్రభావ ప్రకరణము	1
7.	పర్ణ నిరసన ప్రకరణము	5
8.	అహంకారమల నిరసన ప్రకరణము	10
9.	స్వప్నదృష్టాంత ప్రకరణము	24
10.	అద్వైత శంకా నిరసన ప్రకరణము	57
11.	సమాధి నిరసన ప్రకరణము	60
12.	కలయెరుకల కళ్యాణము	99
13.	శ్రీ శివరామదీక్షితీయము ద్వితీయభాగము, చలాచలవాక్యములు, కేవలాత్మ-అచలనామములు	102

14. మాయ - చలనామములు	104
15. అచలవాక్యములు (పరిపూర్ణ లక్షణం)	106
16. చలవాక్యములు (ఎరుక లక్షణం)	111
17. శంకరా చార్యులవారి వాక్యములు	119
18. సాందీప వాక్యములు	120
19. అఖండానుభవరహిత ప్రకరణము	129
20. సదృష్టాంతములు (స్రమాణములు)	133
21. అచలవాక్యములు	194
22. శ్రీ శివరావారి దీక్షితీయము. శరీర శహిత ప్రకరణము	207
23. ఆహంకార నిరసన ప్రకరణము (1)	220
24. చైతన్య నిరసన ప్రకరణము (1)	228
25. నిజగురు లక్షణ ప్రకరణము	241
26. ద్వై లక్షణము	248
27. సకలమత నిరసన ప్రకరణము	259
28. యోగ నిరసన ప్రకరణము	276
29. పరిపూర్ణ ప్రకరణము	277
30. తృతీయభాగము, ఉత్తరభాగము, అచల ప్రకరణము శ్రీ శివరామదీక్షితీయము	278
31. శరీర రహిత ప్రకరణము, పంచమ, ఆష్టమ స్వప్నములు	281
32. ఆహంకార నిరసన ప్రకరణము (2) ద్వితీయోఽధ్యాయం	287

33. వష్టమ స్వప్నము తృతీయోద్యాయం	288
34. నవమ స్వప్నము, చతుర్థోద్యాయం	290
35. చైతన్య నిరసన ప్రకరణము (2) ప్రవమ స్వప్నం	292
36. మతాల లక్షణం, ద్వితీయోద్యాయం	297
37. ద్వితీయ స్వప్నము, తృతీయోద్యాయం	302
38. తృతీయ స్వప్నం, చతుర్థోద్యాయం	304
39. అద వుపదేశ ప్రకరణము	306
40. చతుర్థ స్వప్నం, ద్వితీయోద్యాయం	309
41. చతుర్థోద్యాయము	312
42. అదమహావాఖ్య స్వప్రకాశ ప్రకరణము (ప్రథమోద్యాయం)	316
43. చతుర్థశ స్వప్నం, ద్వితీయోద్యాయం	323
44 తృతీయోద్యాయం	325
55. చతుర్థోద్యాయం	328
46. అద అమల ప్రకాశ ప్రకరణము, ప్రథమం	330
47. ద్వితీయోద్యాయం	333
48. ఏకాదశ స్వప్నము, తృతీయోద్యాయం	335
49. చతుర్థోద్యాయం, ద్వాదశ స్వప్నం	339
50. "అద" ఉత్తర భాగ ప్రారంభం, ఆమృతసార ప్రకరణము	344
51. ద్వితీయోద్యాయం	347

52. దశమ స్వప్నము, తృతీయోధ్యాయం 348
53. త్రయోదశ స్వప్నము, చతుర్థోధ్యాయం 351
54. ధర్మా ధర్మ నిరసన ప్రకరణ ప్రారంభం 355
55. ద్వితీయోధ్యాయం 358
56. నవమ స్వప్నము, తృతీయోధ్యాయం 360
57. నవమ స్వప్న అంతర్భాగము, చతుర్థోధ్యాయం 363
58. అద భావా భావరహిత ప్రకరణము, ప్రారంభం 366
59. ద్వితీయోధ్యాయం 368
60. అచల బోధ సిద్ధాంతం బ్రాంతిరహిత ప్రకరణం,
తృతీయోధ్యాయం 370
61. చతుర్థోధ్యాయం 372
62. అద చతుర్థోధ్యాయం (అచలబోధ సిద్ధాంతం) 374
63. వుత్తరాల ప్రకరణము, ప్రారంభం 377
64. ద్వితీయము, కారణతను నిరసన ప్రకరణం,
సచ్చిదానంద లక్షణము 379
- 65 తృతీయోధ్యాయం 384
66. అచలబోధ సిద్ధాంతం, పంచదశ స్వప్నం,
చతుర్థోధ్యాయం 385
67. సంకల్ప నివృత్తి ప్రకరణం ప్రారంభం 393
68. ద్వితీయో ధ్యాయం 397

69. తృతీయో ద్యాయం 399
70. చతుర్థో ద్యాయం 403
71. * బ్రాహ్మి రహిత ప్రకరణం, ప్రారంభం *
పదహారవ స్వప్నం 408
72. ద్వితీయో ద్యాయం, అదపదహారవస్వప్నం 416
73. తృతీయో ద్యాయం, అదషోడశ స్వప్నం 420
74. చతుర్థో ద్యాయం, అదషోడశ స్వప్నం 427
75. పంచమో ద్యాయం, అద షోడశ స్వప్నం 435
76. * విక్షేపావరణ ద్వయదోషరహిత ప్రకరణం * 442
77. అదవిక్షేపావరణద్వయదోషరహిత ప్రకరణం,
అద షోడశ స్వప్నం 451
78. * క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞ ద్వయదోషరహిత ప్రకరణం * 460
79. * ఆత్మానాత్మద్వయదోష రహిత ప్రకరణం * 469
80. దశమో ద్యాయ ప్రారంభం
* జీవేశ్వరద్వయదోష రహిత ప్రకరణం * 479
81. యేకాదశో ద్యాయ ప్రారంభం 489
82. ద్వాదశో ద్యాయం ప్రారంభం
* పరా ప్రకృతి ద్వయ దోషరహిత ప్రకరణం * 495
83. అద సంశయ నివృత్తి
భావార్థ దీపిక మరియు అనుభవామృతము 513
84. శ్రీ శివరామ దీక్షితాచల పరిపూర్ణ స్వాములవారి
శ్రీ మత్కంభాలారి అప్పారావు మంత్రి స్వామివారి,
శ్రీమద్భాగవత శ్రీ కృష్ణదేశిక ప్రభువరుల "తత్వాలు" 517
85. శ్రీ సద్గురు మహా మంగళ హారతి 522

శ్రీయాంసి క్షమా విఘ్నాని

క॥ గొప్పప్రతిష్ఠకుమిక్కిలి * తిప్పలబడు నృతతికెపుడు తీరదువిననీ
యొప్పులకుప్పగుబోధను * తప్పక నామాటనమ్మడగుతప్పనక॥

సీ॥ అర్థంబుభూములు నార్జింపగాదీరు * ఘనమందిరంబులుగట్టదీరు * సతుల
తో బోగింపసౌఖ్యమొందగదీరు * సుతులవేడుకలెల్లజూడదీరు *
బుట్టుముచ్చటలను ప్రౌద్ధుబుచ్చగదీరు * దిరముగాపొరుగిండ్లదిరుగ
దీరు * గార్యంబుబెంచుచు గలహమాడగదీరు * జెలువుగావరుల
దూషింపదీరు * గీ * కోరినీచాత్ములనునెల్లగొల్వదీరు * మందమతులగునీ
దుష్ట మానవులకు * బవలురాత్రియుదీరదు పరమగురుని * చెంతజే
రంగ బరమార్థచింతజేయ॥

క॥ మేలైనబోధవినుటకు * చాలావిఘ్నములువచ్చి * ననుకూడినయే *
శీలవిడునచ్చిష్యుడు * వాలాయముబోధయందె వర్తించుజుమీ॥

దుర్మత లక్షణం

క॥ అనుభవవేదాంతులమని * తినరానిపదాథమెల్ల తినుదుర్జనులక *
కనబోకుముతదోధను * వినబోకుముయెన్నటికి * వివేకవిచారా॥

క॥ జిహ్వోపస్థలవిషయము * లెవ్విగలవోవాటి * విడువలేనిగురువులక *
యెవ్వరుజేరికొలుతురో * యివ్వసుధనువారుజెడదు * రిదినిజము
సుమీ॥

క॥ కుమతులుకొందరుగురువులు * సమభావమటంచుశిష్య * సంపన్న
లకుక * తమనోటియెంగిలన్నము * మమతతోదినుడంచుపెట్టు *
మాయాస్పదులై ॥

క॥ మరియు కొందరుగురువులు * సరిసర్వమటంచువుప్ప * సారంబు
లలో * నిరతముశిష్యులముంచుచు * వరకులసంకరలజేయు * వసు
దనుగంటే॥

సీ॥ అవనిలో పలకొంద రతిరహస్యముగాను * చేరిదృష్టులుజేయుచేష్టలిట్లు *
వంచమకారముల్ పరమదర్శంబని * గురువుశిష్యులుజేరి గుప్తము
గను * మదుసూంసమైదున మలమూత్రములతోడ * తీర్థప్రసాద
ముల్ దీసుకొనుచు * తనుమనదనములు తగగురుడొప్పించు * కొని
తానుకోరినకోర్కె దీర్చు * మనుచు యిదెమోక్షమందురుమందమతులు *
ఆకటవినరాదుకనరాదు ఆచలులెపుడు * శ్రీశికింద్రాపురనివాస చిద్వి
లాస । దీరగుణసాంద్ర శ్రీలక్ష్మణా దేశికేంద్రా॥

ప్రస్తావన

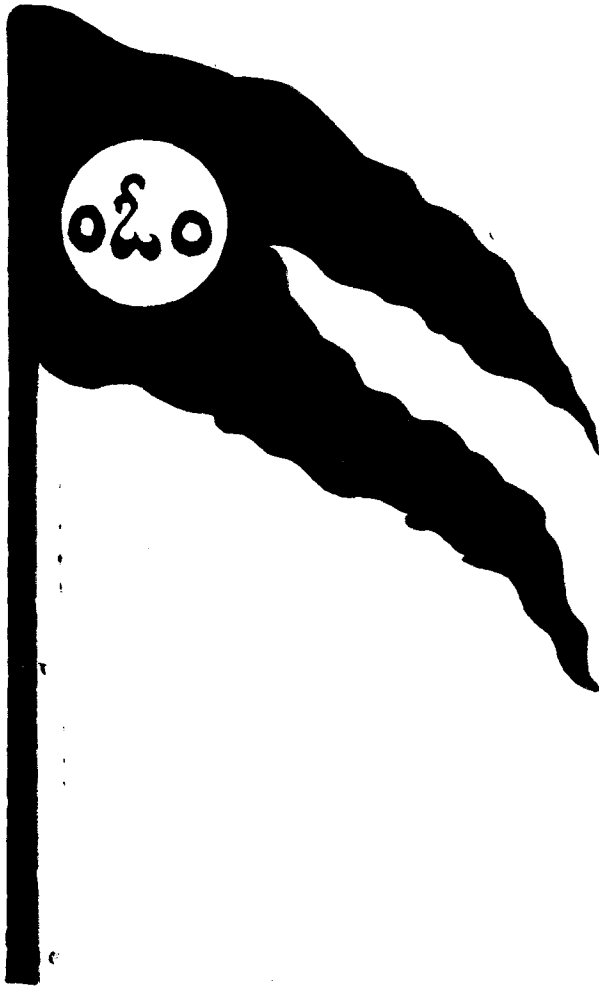
ఈ సాంప్రదాయములో అసాంప్రదాయకులనేకులు ప్రవేశించి తమ
తమ స్వార్థచింతనలచే, కుచ్చిత కుతంత్ర కుబుద్ధులచే, ఈ సాంప్రదాయ
కులమని చెప్పకొంటూ, తమ అనుకూలముగా పరిపూర్ణబోధ సిద్ధాంతములను
వెడార్థపరచి, ఈ బోధను కళంక పరచుచునార్చుకనుక ఈ సాంప్రదాయ
భక్తకోటి వారలు, ఇకముందు అటువంటి వారలకు తావు ఇవ్వకుండడమే
శ్రీ సద్గురుమూర్తి, సిద్ధాంతమునకు, కీర్తివన్నె తెచ్చిన వారమగుదుము.

విన్నపము

ఆ. వే. అచ్చు తప్పలున్న । అచలులలుగక ।
తప్పలుండనేని । వొప్పుగాను ।
దిద్దుబాటుజేసి । దీనిమహాత్మ్యంబు ।
ప్రచురపరచ వలయు । సుచరితులకు॥

ఇట్లు

శ్రీ సద్గురు చరణ దాసుడు
దాసానంద

ఓం

ఇదివేదాంత విచారణ కథకాదు, జనన మరణ వ్యధమానుటకై
ఆగమనిగమోపనిషత్సాగరమథితార్థము.
పాండిత్య తర్క వితర్క ఆభిమానరహితులకు
కర్తవ్యములు ఇతరులకు రాఘ్న. అందముగ మనులు మెచ్చెదరు.
చందురుడుదయంబందిన సిందువు చెలరేగునుగాని
చెరువులు బావులు కుంటలు నదులు చెలరేగవు.
గ్రంథకర్త.

౦౬౦

“అహంకారమునకు నాశము
కలదు”

“అహంకారమునకు గురూపదేశము
వలన గలిగిన దృఢమనే అహంకారమునే
ఒకగొడ్డలిగా నేర్పరచి దేహ మూలమైనట్టి
అహంకారమును మొదటికిబాగాతెగవేయ
వలెను. లేకపోతే అహంకారముకొంచము
న్నను గొప్పదై దేశమంతానిండి అహంకా
రము కనుల గప్పి యెదురు తన్నెరుగ
నియ్యదు గనుక అహంకారునకు నాశము
గలదు.”

ఇవి శ్రీ శివరామదీక్షితులవారి

వాక్యములు

శ్రీ శివరామ దీక్షిత అచల గురుపీఠం స్థాపించినవారు

శ్రీ సాక్షాత్ శ్రీపరస్వాముల వారి ప్రియశిష్యులు

శ్రీ మద్బృహద్రాశిష్ట సిద్ధాంతనిర్దారణులు

“బృహద్రాశిష్టము అను

శ్రీ శివరామ దీక్షితీయము పరిపూర్ణ

అచల గ్రంథము” రచించిన

శ్రీ మద్రామడుగు శ్రీ శివరామ దీక్షితుల వారు

శ్లో॥ వందారు జనమందారం । వందేహంతన్నిరంతరం ।

రామడుగు వంశజంశుద్ధం । శివరామాఖ్య దీక్షితం॥

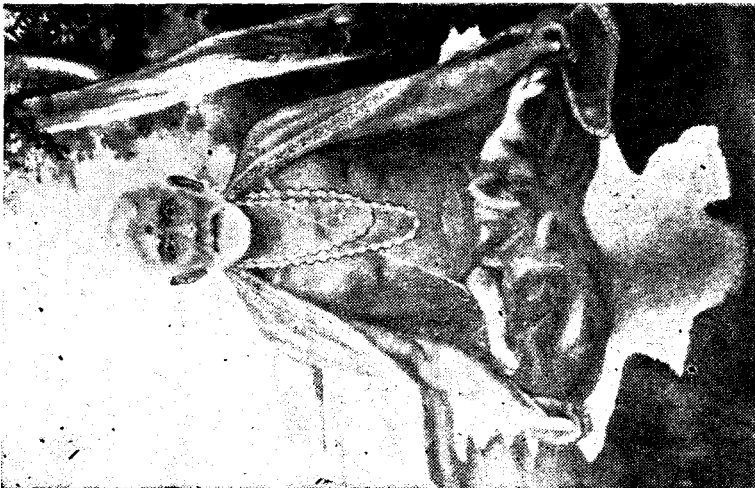

శ్రీమత్పరశురామ సీతారామస్వామి ప్రభువులవారి ప్రియశిష్యులు
 శ్రీ శ్రీ శ్రీ మద్రాజాధిరాజమహారాజయోగీంద్ర చంద్రులైన
 శ్రీ మద్బాగవత కృష్ణదేశిక ప్రభువులవారు

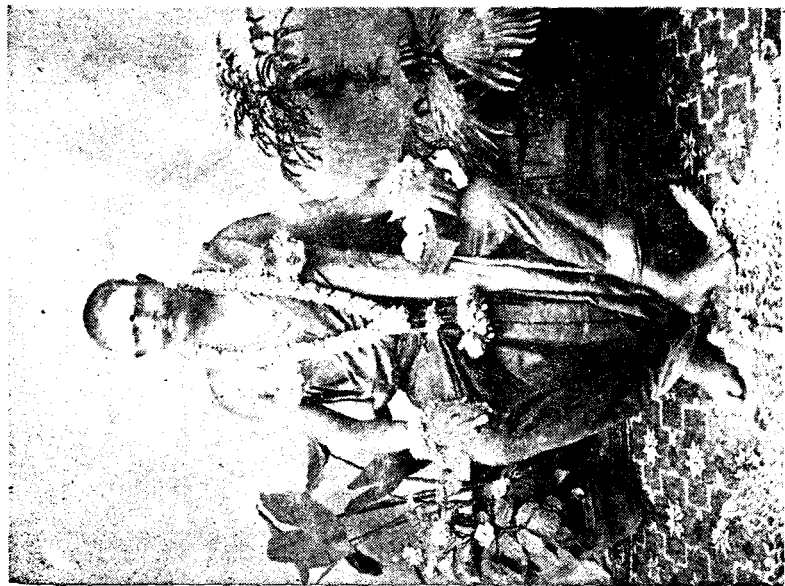
కందా॥ వినుము నేననుచు యెరిగే * తనుపండునలేకబయ
 లు తానిండినదౌ * కనుగొనుమదికనుగొని * యీ * త
 నువును విడనాడుమింతె * తడువేలనోయీ * యీపని
 కింక * గడువేలనోయీ * అనుమానముంటె సీపరయూ
 ము శివరాము * లను దీక్షతులు జేసె * సచలాగ్రంథమునం
 త * తడువేలనోయీ * యీ పనికింక గడువేలనోయీ॥

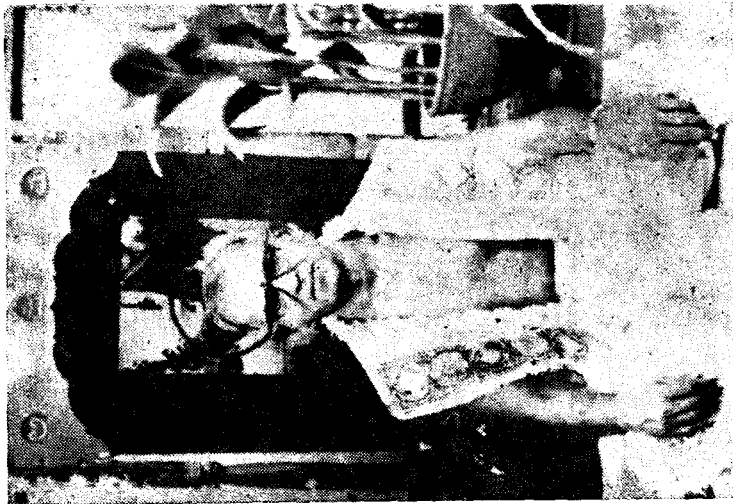
శ్రీ సద్విదానంద పగడాల వేంకటేశ్వర అవదూత స్వాములు

శ్రీ మద్భాగవత కృష్ణదేశిక ప్రభు ప్రీయశిష్యులు
 శ్రీమత్పూర్ణానందదేశిక ప్రభువులు

శ్రీకృష్ణమానంద మందిరపులహనుమంత మహారాజ్ రాజయోగిగారు

శ్రీపూర్ణానంద అరిగెరామస్వామి మహారాజ్ గారు
కం॥ శ్రీకృష్ణ, వేమన్న, శివరామదీక్షితుల్, షాగవతకృష్ణుండు
॥ భానుదనగా, జనక, శుక, సాంధీవ, జగదీశుబోధిదీ ॥వరము॥

౦౬౦

శ్రీ గురు వేదము:

శ్రీ పూర్ణానంద ఆరిగె రామస్వామి సుహారాజుగారి
ప్రియ శిష్యురాలు

శ్రీ పూర్ణానంద తల్పూరు శేష సాటి రాజయోగి వారి
చిరమపత్ని

శ్రీమతి తల్పూరు రత్నమ్మగారు, త్యాగమూర్తి
తమద్రవ్య సహాయము వలన "శ్రీశివరామ వీక్షిత
అచల గురువీత సిద్ధాంత" గ్రంథములను
దర్శోద్ధరణ చింతనతో ముద్రింపించు చున్నారు.

శ్రీసద్గురువేసమః

పరిపూర్ణ బోధస్తోత్రం

శ్లో ॥ యస్యాంతర్నాదిమధ్యం నహికరచరణం నామగోత్రం నసూత్రం
నోజాతి రైవవర్ణో నభవతి పురుషో నాసపూరో నచస్త్రీ
నాకారంనైవకారం నహిజనమరణం నాస్తిపుణ్యం నపాపం
నోతత్వం తత్వమేకం నహజనమరణం సద్గురుం తన్నమామి॥ ౧

శ్లో ॥ అత్మానాత్మవినాశహేతు మనిశం సర్వాతిరిక్తం శుభం
పూర్ణాత్పూర్ణమనామయంసుఖతరం సర్వాపవద్యంనకం
సర్వజ్ఞానవినాశకం గురువచం సర్వాత్మకం నిర్మలం
సర్వభ్రాంతినివర్జితం గుణహరం సంపూర్ణబోధంసమః॥ ౨

శ్లో ॥ నజ్ఞాతం పరవస్తుత్వ మచలం సత్యంస్థితం శాశ్వతం
నిత్యానిత్యనివేక బేదరహితం నిర్నామనిర్లేపకం
సర్వప్రత్యయహీనకంచ సతతం సర్వత్రసాన్ధ్యవరం
వందే గం పరిపూర్ణ బోధమనిశం సంబోధనాశం ప్రభుం॥ ౩

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీశివరామదీక్షిత ప్రభుమహారాజకీజై

శ్రీమద్గురు వేదము:

శ్రీ శివరామదీక్షిత చూడక

శ్రీమద్గురు కరుణాకటాక్ష వీక్షణి వివక్షణ సంపూర్ణ ఋగ్యజు
స్సామాధర్వణి తర్కవ్యాకరణి మీ మాంస బాట్టప్రభాకర! వేద వేదాంత
శాస్త్రాగమ అష్టాదశపురాణేతిహాస పరిశీలనం! శిష్యజన పరిపాలనం॥ ౧

నిత్యానిత్యవస్తువివేక! ఇహముత్రాదక ఫలభోగవిరాగ! శమదమ
శాంతితితీక్షా శ్రద్ధోపరతి! ముముక్షత్వ! స్వస్తిరాోహణస్పర్శ త్రివిధ దీక్షా
పరం బ క్తజనపశీకరం ॥ ౨

యమనియమాసన ప్రాణాయామ ప్రత్యాహార ధ్యానధారణ సమా
ద్యష్టాంగయోగ మంత్రలయ హతరాజయోగ! నిష్ఠాగరిష్ఠాత్మ ధ్యాన రాదా
యంత్ర షణ్ముఖీ శాంబవీ ఖేదరి ముద్రాభ్యాస! ఆధార స్వాధిష్ఠాన మణిపూర
కానాహత విశుద్ధాజ్ఞేయ సహస్రార చక్రపగిశోధరం ఆత్మబోధకం ౩

ఆకాశవాయు రగ్నిజలప్రదీప్తి శబ్దస్పృశకైరూపరసగంధ శ్రోత్ర
త్వక్పక్షు తిహ్వప్రమాణ! వాక్పాణిపాదపాయూచస్థ! వచన దాసగమన వినజకై
నానంద మనోబుద్ధి చిత్రాహంకార! ప్రాణాపాన వ్యాసోదాన సమానాన్నమయ
ప్రాణామయ మనోమయ విజ్ఞానమయానందమయ పంచకోశ విశేష విమళకై
సచ్ఛిదానందం! వందితమునిబృందం॥ ౪

స్థూలసూక్ష్మ కారణ మహాకారణ విశ్వత్రైజుసప్రాజ్ఞ ప్రత్యగాత్మ
సత్వరజస్తమ శుద్ధసాత్వీక! జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తి తూర్యావస్థకారోకార
మకార ఓకారమాతృకాచతుష్టయవిచారణీయం! తను చతుష్ట యాతిశయం॥

ఈశ్వరతనుచతుష్టయ! విరాట్పీఠాణ్యగర్భ అవ్యాకృత ఈశ్వర!
సక్యోజాత వామదేవ అమోర తత్పురుష ఈశాన పంచబ్రహ్మ! శరీర
నివృత్తి ప్రతిష్ఠావిద్యాశాంతి శాంత్యాతీత పంచవిషయ! క్రియాశక్తి జ్ఞానశక్తి

ఇచ్చాశక్తి ఆదిశక్తి పరాశక్తి పంచకళా। బ్రహ్మవిష్ణురుద్ర ఈశ్వరసవాశివ
 పంచకతోత్పత్తి స్థితిప్రళయ సర్వసాక్షి సూర్యచంద్రాగ్ని బ్రహ్మనందాతి
 శయస్థాన సర్వకర్తృత్వ సర్వపాలకత్వ సర్వసంహారకత్వ సర్వనియం
 తృత్వ సర్వభోక్తృత్వ సర్వేశ్వరత్వాది షడ్గునైశ్వర్య భోగానుభవం
 మహానుభావం॥

ఇదాపింగళ సుషుమ్నాంతర్గత బంధత్రయం రేచకపూరకకుభక
 మూలాంధర జాలాంధర వౌడ్యాణబంధవిమోచన శ్రీవణమనననిధి ధ్యాన
 పణాశ్రమకులగోత్ర నామరూప షడ్బ్రహ్మ క్షుత్విపాస జరా మరణ
 సుఖదుఃఖషడూర్తిరహితం ముక్తిచాంతసహితం॥

తత్వమస్యాది మహావాయాధలజ్ఞాధబ్రహ్మైక్యానుసం దాన
 నాదుబిందుకాళాతీత అద్వయఅపాచ్య అమిత్య అవ్యయ సిత్యశుద్ధబుద్ధ
 ప్రజ్ఞానఘననిర్వికల్ప నిర్వచన నిర్వికార నిరాకార నిశ్శబ్ద నిరతిశయ
 నిరుపమాన నిర్మల నిర్గుణ నిరవయవ నిరంధ్ర నిర్విశేష నిఃపద్రవ
 నిషిద్ధనిష్కర్మ నిష్కళంక నిష్ప్రపంచ నిరంజన నిరాభాస సర్వవికారభూన్య
 సహజామనస్క రాజయోగ సమాధ్యాద్యక్షం శ్రీ శివరామదీక్షం॥

తచ్చరణ సరసీరుహ యుగళసంజనిత మకరంద బిందుసందోహో
 స్వాద మత్తభృంగాయమాన శ్రీమత్కంబాలారి అప్పబ్రహ్మ ప్రియ
 శిష్యరత్న పరశురామాస్వయాంబోధి శరదాక్రావూర్ణ సువాకర శ్రీమత్తైం
 డిన్య మానిగోత్రోద్భవ కోటిశ్వరనామదేయ తత్పత్ని సుబ్బమాంబాగణ
 సంజాత వెంకటనారసింహ దాసోహం సతతం భజామి.

ఇతి శ్రీమత్పరశురామ సరసింహదాసకృత
 శ్రీ శివరామదీక్షిత చూర్ణిక
 సంపూర్ణం
 శ్రీ శివరామదీక్షిత ప్రభుమహారాజకీజై
 శ్రీ పరశురామ నారసింహ్య సద్గురుమహారాజకీజై

శ్రీసద్గురువేదముః

—: గురువరం పరధ్యానం :—

శ్రీ శివరామదీక్షిత గురుపీఠము

ఓంసమో బ్రహ్మాదిభ్యో బ్రహ్మవిద్యా సాంప్రదాయకర్తృభ్యో వంశ
ఋషిభ్యో మహద్భ్యో నమోగురుభ్యః॥ సర్వోపప్లవరహిత వ్రజ్ఞానఘనవ్రత్య
గదోఽ బ్రహ్మైవాహమస్మి ఆహంవదార్దరహితః॥

:— శ్రీ మహావిష్ణు సాంప్రదాయం :—

శ్లో॥ శ్రీబ్రహ్మవిద్యా గురువిష్ణుసూర్యం
శ్రీయాజ్ఞవల్క్యం జనకం శుకంచ
సాందీపమీశం కృష్ణంచ అర్జునం
ఽందేగురున్నే గురుపాదుకాంతం॥

౧

—: శ్రీ శివరామదీక్షిత సాంప్రదాయం :—

శ్లో॥ శ్రీధరస్వామినం నిత్యం భోదకారణమవ్యయం
భావాతీతమహం వందే సుఖజ్ఞానైకనిర్మలం ॥

౨

శ్లో॥ వందారు జనమందారం వందేహం తన్నిరంతరం
రామడుగువశజంశుద్ధం శివరామాఖ్యదీక్షితం ॥

౩

శ్లో॥ యన్యభోదోదయాత్సర్వంబ్రహ్మైవేత్యవగమ్యతే
శివరామే విదిఖ్యాతం తద్దైవతముపాస్మహే ॥

౪

శ్లో॥ కామాదిరిపుహంతారం కారుణ్యమృతసాగరం
కంఠాలార్యప్పరాపాభిదానం వందెద్యమద్గురుం ॥

౫

శ్లో॥ శ్రీమత్పరశురామాన్వయాబ్ధిచంద్రమనోరమం
నిత్యానందమహం వందే సీతారామగురుంపరం ॥

౬

శ్లో॥ నిత్యంసాంద్రకృపారనంవిదిత భావాభావశుక్తున్నతం
ద్వంద్వాతీతమత్పరం పరమకల్యాణాశ్మతత్వంవిదుం

బ్రహ్మానందమయం సుబోధనిలయం స్వానందభావంసదా
శ్రీమద్భాగవతాస్వయాభి విలసత్ శ్రీకృష్ణచంద్రంభజే ॥

౭

శ్లో॥ శ్రీవత్సగోత్రకలశాంబుధి పూర్ణచంద్రం
శ్రీకృష్ణపాదకమలామృత పానభృగం
శ్రీఫీలుకానవంశాంబుధి రేవజాతం
శ్రీలక్ష్మణార్య మనసా స్వగురుంభజామి ।

౮

శ్లో॥ అచలపరిపూర్ణకేవలాత్మస్వస్వరూపకం
ఫీలుఖానలక్ష్మణప్రభు దేశికేంద్రకారణం
బృహద్వసిష్ఠసద్విచార సాదుమార్గవర్తనం
సచ్చిదానందవెంకటేశ్వర నద్గురుం భజామ్యహం

౯

శ్లో॥ వెంకటేశ్వర పాదా రవిందామృత రసాయనం
పితృన్మత్త మనోభృగం హనుమంతం గురుంభజే ॥

శ్లో॥ అస్మద్గురునమారంభాం కృష్ణసాందీపమధ్యమా
శ్రీ మహావిష్ణుపర్యంతాం వందేగురుపరంభదాం ॥

౧౦

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

—: అఘపూజ :—

శ్లో॥ బ్రహ్మానందంపరమసుఖదం కేవలంజ్ఞానమూర్తిం
ద్వంద్వాతీలం గగననదృశం తత్పవ స్వాదీక్ష్యం
ఓకంనిత్యంఓమలమచలం సర్వధీసాక్షిభూతం
భావాతీతం త్రిగుణరహితం నద్గురుం తన్నమామి ॥

౧౧

శ్లో॥ ద్యానమావాహనం సింహాసనం పాద్యంత దైవచ
అర్చ్యమాచమనియ్యంచ స్నానంపంచామృతైస్సహ ॥

౧౨

శ్లో॥ శుద్ధోదకంవస్త్రయుగ్మం యజ్ఞసూత్రం విభూషణం
విలేపనంచాక్షతాంచ పుష్పం స్వర్ణవినిర్మితం ॥

౧౩

- శ్లో॥ దూవందీపంచ నైవేద్యం పానియ్యం ఫలమేవచ
తాంబూలం దక్షిణార్తిక్యం మంత్రపుష్పం వ్రదక్షణం ॥ ౧౪
- శ్లో॥ సమస్కారం దేశికేంద్ర మయా తుభ్యం నివేదయేత్
కృపయా గృహ్యతాం స్వామిన్ న్యూనాధిక్యంనచింతయా ॥ ౧౫
- శ్లో॥ లఘుపూజావిధిం భాగవతకృష్ణద్విజన్మనా
రచితంశ్రోతృవ కృణా మిదం మోక్షకరంపదం ॥ ౧౬

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీ భాగవతకృష్ణ ప్రభుమహారాజకీ జై
శ్రీ ఫీలుకానలక్ష్మణ ప్రభుమహారాజకీ జై

పరిపూర్ణ ఆచలద్యానం

- శ్లో॥ పూర్ణమేవనిరాలంబం । అగ్నేయేనిర్గుణంతదా
దక్షిణేనిత్యశుద్ధంచ । నైఋత్యోనిరువద్రవం ॥
- శ్లో॥ పశ్చిమేనిష్కళంచైవ । వాయువ్యేచనిరంజనం
ఉత్తరేచ నిరాకాశం । యీశాన్యోనిర్మలోభవేత్ ॥
- శ్లో॥ ఉత్తరమేవనిరాకారం । అదశ్చనిర్వికారకః
అంతర్బహిశ్చపర్వత్ర । అచలోయంసనాతనః ॥

పరాపూజా

- శ్లో॥ పూర్ణస్యావాహనంకుత్ర । సర్వధారస్యభాసనం
స్వచ్ఛస్యపాద్యమర్వ్యంచ । శుద్ధస్యాచమనం కుతః ॥
- శ్లో॥ నిర్మలస్యకుతస్నానం । వస్త్రం విశ్నోదరస్యచ
నిరాలంబ స్యోపవీతం । రమస్యాభరణం కుతః ॥
- శ్లో॥ నిర్లపస్య కుతోగంధః । పుష్పం నిర్వాసనస్యచ
నిర్గంధస్య కుతోదూప । స్వప్రకాశస్య దీపకం ॥
- శ్లో॥ నిత్యతృప్తస్య నైవేద్యం । నిష్కామస్య ఫలంకుతః
తాంబూలంచ విభోకుత్ర । నిత్యానందస్య దక్షిణా ॥

శ్లో॥ స్వయం ప్రకాశమానస్య । కుతో నీరాజనాదికం
ప్రదక్షిణ మనంతస్య । అద్వితీయస్యకాస్తుతిః ॥

శ్లో॥ అంతర్బహిశ్చ పూర్ణస్య । కథముద్వాసనం భవేత్
ఇయమేవ పరాపూజా । సర్వాపస్థాసు సర్వదా ॥

శ్లో॥ ప్రేమబుద్ధ్యాను సర్వేశో । మనోదేవో నివేశయేత్
ఏషా మజ్ఞానజీవానాం సమస్తారిష్టశాంతయే ।
యద్యబోధవ్య మఖిలం । తత్తద్భక్తాబ్రహ్మీమ్యహం ॥

ద్వాదశాక్షరి.

అన్యశ్రీ ద్వాదశాక్షరి మహామంత్రస్య । అచలఋషిః । అవినాశ
చందః । అభవో దేవతా । అమృతం బీజం । అప్రమేయ శక్తిః । అయ
మాత్మ తత్వసుస్మాది జ్ఞానరహితంకీలకం । అఖిల కాలేషు పరిపూర్ణ మన్తి
మాయానహిత మేతత్ప్రపంచం నాస్తీతి నిశ్చయ సిద్ధ్యధికం ద్వాదశాక్షరి
మహామంత్రజపం కరిష్యే ॥

అథకరన్యాసః

ఏతన్నిద్వ్యా-ఆంగుష్ఠాభ్యాంసమః । శుద్ధవియత్ = తర్జనీబ్జ్యోస్త మ
కించిన్నాన్తి=మధ్యమాభ్యాన్నమః । ఏతన్నిద్వ్యా = అనామికాభ్యాంసమ
శుద్ధవియత్ = కనిష్ఠికాభ్యాన్నమః । కించిన్నాన్తి= కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం
సమః ॥

అథహృదయాదిన్యాసః

ఏతన్నిద్వ్యా= హృదయాయసమః । శుద్ధవియత్=శిరసేస్సాహా ।
కించిన్నాన్తి=శిఖాయైవషట్ । ఏతన్నిద్వ్యా=కవచాయహుం । శుద్ధవియత్ =
నేత్రత్రయాయ నౌషట్ । కించిన్నాన్తి= హస్త్రాయఫట్ । ద్రౌష్ణదర్శన
దృశ్యాదినహితా ॥ అహంపదార్థరహితః భూర్భువస్సువరోమితిదశ
దిగ్బంధః ॥

అథ ద్వాసం.

శ్లో॥ ఆచలం చాద్యం । సర్వలోకేషు పూర్ణం
సర్వాతీతం । స్వానుభూతావ గమ్యం
సర్వాబాద్యం । సర్వకర్తృత్వజూష్యం
సర్వావేద్యం । సర్వరహితం నమామి ॥

శ్లో॥ ఆవాచ్యం హ్యఖండం । హ్యలక్ష్యం హ్యబాద్యం
హ్యసంగ్యం హ్యవేద్యం । హ్యచింత్యం హ్యరూపం
హ్యసాద్యం హ్యనాద్యం । హ్యతీతం హ్యసంతం
హ్యశుద్ధం హ్యబుద్ధం । హ్యనామం నమామి ॥

శ్లో॥ మృత్యుజన్మ భయదుఃఖచ్ఛ్రితం
సర్వదృశ్య దృగ్ద్రష్ట నాశనం
ఆప్రతర్క్య మమలం నిరామయం
అనుపమాన మచలం నమామ్యహం ॥

శ్లో॥ నిత్య పూర్ణాయ సత్యాయ । నిశ్చలాయ నిరీహ్యతే
నిర్మలాత్మ స్వరూపాయ । నిర్గుణాయ నమోనమః ॥

శ్లో॥ ఏతన్మిద్యా శుద్ధవియత్ । కించిన్నాస్తీతితేమయా
కృపయః పరమం ప్రోక్తం । భజాగ్రేద్వాదశాక్షరం ॥

అ త మ నుః,

ఏత	న్మిద్యా	శుద్ధ	వియత్	కించి	న్నాస్తీ.
ఈ	పుత్ర	బట్ట	బయలు	ఏమి	లేదు.

షోడశాక్షరి.

అస్యశ్రీషోడశాక్షరీ మహామంత్రస్య । నిరంజనముషీః । నిరహంకార
చందః । నిరామయసిరాకాశో దేవతా । నిరావరణబీజం । నిస్సైగుణ్యశక్తిః ।
నిర్గుణప్రజ్ఞానరహితకీలకం । నిఖిలకాలేషుమాయా సహితభూతపంచకనిర్మిత

దశేంద్రియ, పంచప్రాణ మనోబుద్ధినహిత, నూకృతరీరహిత, సిద్ధార్థం,
షోడశాక్షరీ మహామంత్రజపం కరిష్యే॥

అథకరన్యాసః

నిర్మూలం-అంగుష్ఠాభ్యాంసమః । ఏతత్-తర్జనీభ్యాంసమః । జ్ఞానా
చ్ఛరీరం-మధ్యమాభ్యాంసమః । నాస్తి-అనాఽకాభ్యాంసమః కేవలం-కనిష్ఠి
కాభ్యాంసమః ॥ నిర్మూలమేతదాజ్ఞానచ్ఛరీరం నాస్తి కేవలం-కరతల కర
పృష్ఠాభ్యాంసమః ॥

అథహృదయాదిన్యాసః

నిర్మూలం-హృదయాయనమః । ఏతత్-శిరసేస్నాహ । జ్ఞానశ్చ
రీరం-శిఖాయైవషట్ । నాస్తి-కవచాయహలం । కేవలం నేత్రత్రయాయ
నౌషట్ ॥ నిర్మూలమేతదాజ్ఞానశ్చరీరంనాస్తికేవలం-హస్త్రాయఫట్ ॥ సమస్త
నిర్మోహాయ, త్రైకాలేషు, మద్రహిత, నిశ్చయోభూర్భువస్సువరోమితిదశ
దిగ్బంధః॥

అథద్యానం

శ్లో॥ సర్వవిగమగుహ్యం । శాశ్వతం సార్వకాలం
సకలదివిజవంద్యం । సర్వదిక్పూర్ణమచలం
సకలభయనివారం । సర్వలోకాంతర స్థం
సకలమునిహృస్థం । సర్వదేశక్షత్రస్తం ॥

శ్లో॥ సజ్ఞాతంపరఃస్తురూపరహితం । నిస్తేజమమృతంసదా
నిశ్కబ్ధం నిరుపాసనం నిరవమం । నిర్దేశవూర్ణస్థితం
నిత్యాభాసవివర్జితం విహితన । ద్వార్యపారశూన్యంసదా
నిస్సంగం నిరుపాధికం నిరవయం । నిత్యంహృదింభావయే ॥

శ్లో॥ ఆనందరహితోన్మినిత్యమచలం
నిర్ఘాతనిర్ఘోతనిరీంద్రియత్వం
నిర్మోహనిర్ద్వంద్వ నిరూపసత్వం
మహద్గురుం నిత్యమహంసమామి ॥

శ్లో॥ నిరాలంబాయనిత్యాయ । నిర్మలాయనిరంజన
నిత్యశుద్ధాయబుద్ధాయ । వస్తుమద్రహితం నమః ॥

శ్లో॥ నిర్మలమేతదాజ్ఞాన । శ్చరీరంనాస్తి కేవలం
షోడశాక్షరితత్ సిద్ధ । మిమప వ్యుచితభవే ॥

అథమనుః

నిర్మల మేతదా, జ్ఞాన, శ్చరీరం నాస్తి, కేవలం.
మూ-ంలేని యీ, గురైరిగే, శరీరం యేమి, లేదు.

పంచదశి - దృష్టద్రాష్టాంతం

శ్లో॥ స్వప్నేప్రతీయమానాని రూపానిచ యథాతథా ॥
కర్పూరదీపసంయోగం జ్యోతిరూపం యథాతథా ॥

దృ॥ కలలోదోచిన శరీరాలేలాగో అలాగే.

ద్రా॥ కర్పూరము కళిక కూడితే యేలాగో అలాగే.

శ్లో॥ ఇతి మంత్రసమా నైవ । సాంచీపగుర్వగ్రణి
కృష్ణస్యమస్త కేనస్య । హస్తంతుష్టింబభూవహా ॥

శ్రీనద్గురుచరణారవిందార్పణమస్తు.

శ్రీ శ్రీధరస్వామివారికృతం

నిర్వాణ ద్వాదశ శ్లోకములు - అచలవిషయం

1. శ్లో॥ ఆత్మాననుభీలాధారం - త్యక్త్వాహ సనయా సహ - సదా
సుషుప్త్యవస్థస్థే - జ్ఞానకర్మ వివర్జితాత్ ॥

2. శ్లో॥ కర్తృత్వం కారయితృత్వం - సదానాస్తికదాచిత్ - సదా
సుషుప్త్యవస్థస్థే - భ్రమమూల వివర్జితాత్ ॥

3. శ్లో॥ నదాశరీర రహితం - జన్మకర్మ నివారణాత్ - నదా
సుషుప్త్యవస్థస్తే - జ్ఞానకర్మవివర్జితాత్ ॥

4. శ్లో॥ ఏకస్యమూలం శూన్యంహి - ఏకంనా స్తైకదాచన - నదా
సుషుప్త్యవస్థస్తే - విశిష్టాద్వైపత్వతాత్ ॥

5. శ్లో॥ సర్వమ స్తీతికోవేద, నా స్తీతికేన నిర్మయః - నదా సుషుప్త్య
వస్థస్తే - ఆసినాస్తీతివర్జితాత్ ॥

6 శ్లో॥ చిత్రావిచిత్ర సామర్థ్యం - జ్ఞానేనసహనశ్యతి - నదా సుషు
ప్త్యవస్థస్తే - జ్ఞానజ్ఞానవర్జితాత్ ॥

7. శ్లో॥ నదావికారరహితం, భావాభావవివర్జితాత్ - నదా సుషుప్త్య
వ్యవస్థస్తే - సర్వద్వంద్వనివారణాత్ ॥

8. శ్లో॥ నదాసదసద్రహితం, సుఖదుఃఖవివర్జితాత్ - నదా సుషుప్త్య
వస్థస్తే, చిజ్జడద్వంద్వవర్జితాత్ ॥

9. శ్లో॥ ఉత్పత్త్యాదిత్రయం శూన్యం, కార్యకారణవివర్జితాత్ - నదా
సుషుప్త్యవస్థస్తే - విభాగరహితంనదా ॥

10. శ్లో॥ విభాగాన్యం మూలశూన్యం - సర్వదైకప్రకారతః నదా
సుషుప్త్యవస్థస్తే - నతుజన్మకదాచన ॥

11. శ్లో॥ నామభావోనచంజ్ఞానం, ద్యానకర్మనచక్వచిత్ - నదా
సుషుప్త్యవస్థస్తే - సాదనద్వయవివర్జితాత్ ॥

12. శ్లో॥ నదా అద్యం త్రరహితం, అంతర్బాహ్య వివర్జితాత్ - నదా
సుషుప్త్యవస్థస్తే - శృంకానా స్తైకదాచనా ॥

ఇతి, శ్రీ శ్రీధరస్వామి విరచిత నిర్వాణ, ద్వాదశ శ్లోకములు
సంపూర్ణం.

శ్రీ చుద్బ్రహ్మదాస్విశిష్టమను

శ్రీ శివరామ దీక్షిత్రియములు

ప్రథమ భాగము
(ఆరు ప్రకరణములు)

గ్రంథ ముద్రణకర్త
శ్రీదాసానంద ఈశ్వరు శేషపాణి

— ఇతి శ్రీ మద్రామడుగు శ్రీ శివరామదీక్షిత్ప్రణీతము —

శ్రీగురుభ్యోనమః

-: బృహద్రాజ్యము :-

అను

శ్రీ శివరామ దీక్షిత్రియము

గురుశిష్య ప్రభావ ప్రకరణము

ఆందరు 'పరాధ'కల్పనాకథ' యని పలుకుచునే యుందురు. అది అబద్ధమా, నిజమేకదా : గురువులేనియెడల గురితెలియదు. మేము ఆను దపమువల్లనే తెలుసుకున్నాము. అనుభవమనగా తిండిగాదు. ఆలోచనే చక్కగా చేయవలెను. వంకర ఆలోచన గారాదు మొదలువంకర అయితే తుదవెళ్ళా వంకరే అగునుగనుక వంకరలేనిమార్గము తెలియవలెను.

గురువు యెటువంటివాడనగా ఓడనడుపుటయందు సారథిగానగు చున్నాడు. గురువునకు పదిరెండు సంవత్సరములు సేవచేయవలెను. దీర్ఘ కాలము గురువు సేవచేతగాని శ్రాంతిరహితులుకారు. శిష్యుడు యేమైన తొందరపడనీగాక, గురువునకు సహసముగలుగవలెను, మాటల వల్లననే బోధచేయుచుండవలెను. తొందరపడుటకు అహముచునమ్మిన మార్గమా లేకపోతే కండ్లు ముక్కు దెవులు మూసుకొని చూడమని యనడమా, నాదము వినుమని అనడమా, నడినెత్తిన చెయ్యివెట్టి నీవే నేను నేనే నీవు అని పలుకడమా, తననీడచూచుకొని మీద ఆకాశమందు చూడమని అనడమా, యిది ఆమార్గముకాదు. యీ మార్గము తెలియడము దుస్తరము. తెలిసికతరువాత సులభము. తెలిసిన తరువాత తాను నిత్యమనే ఆశ

వుండదు అవును సరకములేదు. స్వర్గములేదు. అనుభవములేదు, యేదిలేదు, యేలాగున తెలియగలరు.

ఈ ఉపదేశమునకు మంత్రములేదు, తంత్రములేదు. యోగములు గావు, దారణములుగావు, క్షేత్రములుగావు, వ్రతములుగావు తపములుగావు, యజ్ఞములుగావు, మహాసూక్ష్మసులభము ఈ సులభము వదిలెండు సంవత్సరములు శోచించవలెను. అపార్యము మరువకయుండవలెను ఆపరణాంతము యుండవలెను.

ఈ ఉపదేశము చోరినవారు గురువుదగ్గరకు వెళ్ళవలెను. ఆ గురువు నడతలు ఆవూరివారిని అడిగి తెలుసుకోవలెను. వారు యుక్తముగాచెప్పి రాయనా, అగు విషయముకొక శిష్యులను చేరవలెను. వారిని విహితపరచు కొనవలెను. గురువుదర్శనము చేయుచుమని అడుగవలెను. ఆ గురుశిష్యులు యేలాగున వందనాదిక్రియలు చేయుదురో, వారివలె తాను జరిగించవలెను. అగురువును తండ్రిగానున్ను, అగురుభార్యను తల్లిగానున్ను భావించవలెను. భక్తిశ్రద్ధలు గలిగియుండవలెను.

అహంకారము పడలవలెను. ఆభిమానము విడువవలెను. గురునింద వినరాదు, గురువ్రోహము చేయరాదు. కులత్యాగము అచార త్యాగము చేయరాదు, కులదూషణ చేయరాదు. కులగురువుల నిందించరాదు. పరశ్రీలను తల్లిగా భావించవలెను. పరద్రవ్యము మంటి వెళ్ళవలె చూడవలెను. సకల భూతములను తనవలెనే భావించవలెను. దేహార్థప్రాణములు గురువు నకు సమర్పించవలెను దేహముతో గూడిన ఆత్మను దెలియరాదు. తానూన్యము కావలెను. తాననే భావముకూడదు. శంకరులవారికి అహం భావములేదు. శివోహమ్మనుట వాచ్యార్థము. శుకులవారికి అహంభావము లేదు. జనకులవారికి అహంభావము లేదు. వాచ్యార్థముగాని లక్ష్యార్థమందున అహంభావము లేదు. లక్ష్యార్థమందు అహంభావము కలిగితే ద్వైతమే సిద్ధించెను. ద్వైతము లేదనే యనిరి.

అద్వైతమందు ఒకటి కలదన్నారు. ఒకటి కలిగితే అద్వైతమేకాని. ఒకటి యెప్పుడుగలదో రెండోది అప్పుడే గలదు. ఒకటి రెండవుచున్నవి. రెండేమూడవుచున్నవి. ప్రపంచమందు చూడలేదా? ఒకరికి యిద్దరై యిద్దరికి ముగ్గురై ముగ్గురికి ముగ్గురై అరుగురికి అనేకులై యీలాగు అంతటా నిండుదురు. గనక అంలా శూన్యమయ్యేయున్నది. శూన్యము అసగా తానే శూన్యము. తాను యెప్పుడు లేకున్నాడో అన్ని అప్పుడే లేవు. తాను ఉండే వాడు తక్కినవి లేకపోయ్యేవికావు. తాను ఉంటే అన్ని కలవు లేకుంటే యేది లేదు శూన్యవాదమని అందురు. తాను గలిగినపుడు శూన్యముయేలాగున ఆయెను? తనకు ఒకరు కనపడకపోయిరా తాను లేకపోవుట శూన్యము తన్ను నమ్మితే నాశమేగాని నాశము లేనిది తాను గాబోడు.

తనకు తానే కాని తనకు యేలేదని కొందరందురు. అది నిజము కాదు. తానేలేదు. తానులేకుంటే ఆగామి నందరి ప్రారబ్ధకర్మములు యెట్లు గలుగును? ప్రారబ్ధమెక్కడి నుండి వచ్చెను? మోక్షము యేపంక నుండి మొలచివచ్చెను? ఈ ప్రశ్నలన్నియు ఆహంకారధర్మములు, శరీరధర్మములు.

ఈ అహంకారమే సరకము. ఈ అహంకారమును. యెవరూ వదల జాలరు. అహంకారము దేనివలన గలిగెనో దానిని విడువవలెను. అహంకార మునకు మూలము యేమైనది గురువువలన తెలియును. అహంకారముగల గురువును వదలవలెను. తిరిగి చూడరాదు. అహంకారమువలననే అందరు సరకమును పొందుచున్నారు. అహంకారమును వదలకనేకదా రావణా సురుడు నశించిపోయెను. అహంకారమువలననే గదా శత్రుమిత్రులు గలుగు చున్నారు. అహంకారములేనివారికి జనన మరణములు లేవనే సిద్ధాంతము అహంకారము లేనివారిని దెలిసికొనుట దుర్లభము అవుచున్నది గదా! అహంకారమును గురూవదేశము వలనగాని తెలియజాలరు. అహంకారమును వదలినవాడు త్రిమూర్తులకన్నను అతిశయుడు. అహంకారము సరకమును పొందించును గాని సంశయములేదు. అహంకారము జనులకు యమధర్మ రాజు, వై తరణినది గదా. అహంకారముగలవారిని జూచి శరణుపొందియ్యెను

విడువ వలెను. అహంకారముగల వారు వైకౌనివత్తురు. వివాదపడుదురు, అహంకారము లేనివారు నశించినవారే, ఉన్నవారుకారు.

గురువునకు అహంకారములేదు. త్రిగుణములులేవు. మనస్సు లేదు. గురువునకు సేవచేయనివానికి సూచనగలుగనేరదు. గురువు చెప్పినయుక్తిని మనస్సున మరువకూడదు. గురువుకన్నను దైవము హెచ్చని వురక కూడదు. దైవముకైనా అహంకారము కలదు గాని గురువున తెన్నటికి అహంకారము గలుగదు. ఎరుకలేదు; మరుపులేదు. గురువు యొక్క ఋణము యెవరు తీర్చుకోగలరు? దుస్తరము గురువు జన్మమునకు నాశకారుడు. జననమరణములు పోగొట్టును. గురువుఅనుగ్రహము పొందినవాని పాదరేణువు నెవరు బోలరు. గురువు చెప్పినవెనుక గురువు లేడు, శిష్యుడు లేడు, యెవరు లేరు. గురువును నిందించినవానికి నరకమే శాశ్వతము, చాండాలుడు. గురువు అనుగ్రహము పొంది దూషించు వానివంటి గాడిద మేలు. గురువు యేర్పడిన పిమ్మట పందియైనవాడు పాదేయవును. గురువు కలిగిన పిమ్మట కుక్కయైనవాడు కుక్కకడుపుననే పుట్టును.

గురువునకు గుణముగలదా, కుక్కకున్న గుణము గురువుకు లేదనే అన్నాడు. గురువు కుక్కని అనరాదు. గురువు కుక్క అయితే కుక్క బ్రతుకే యగును. గురూపదేశము గలవారికే ఈ వాక్యగ్రంథము యివ్వవలెనని ఇతరుల కివ్వరాదు, ఒకట వివరాదు. గురువుత్తులు ప్రార్థించితే తాత్పర్యము దెలియుటను బోధించవలెను. ఈ గ్రంథవాక్యములు అహంకారము లేనివారలకు మాణిక్యములు, యితరులకు నల్లబొగ్గులు, చిల్లపెంకులు. ఎవరైన గురూపదేశమై యీ వాక్యములు వినుచు మనస్సునకందక చల చిత్తమొందువారిని తెన్నగావినుమని బోధచేయవలెగాని అసూయపడరాదు. అసూయపడువారే అహంకారులు వారికి అహము వదలనే లేదు.

ఇతి

శ్రీ శివరామ దీక్షిత ప్రభావే వేదాంత విచారణే

గురుశిష్యప్రభావప్రకరణే సమాప్తః

వ్రథమోఠ్యాయః

(2)

శ్రీ నద్దురువరబ్రహ్మణేనమః

వక్తనిరసన ప్రకరణము

కలలో తనగర్భమున బ్రాహ్మణుడు, రాజు, కోమటి, చురక, చాండాలుడు కొమాళ్లుగా గల్గినట్టు తోచినది. ఇందులో యేవర్ణము గలవాడు తనకొడుకగును, ఏయేకులమువారు నిష్కేధింపబడుదురు, తనది యేకులము. తల్లిని అజ్ఞానకాలమందు తెలియకపోయెను. జ్ఞానకాలమందు తెలియబడెను.

కొందరు పెత్తండ్రి పినతండ్రుల కుమార్తెలను వివాహము చేసి కొనుచున్నారు. వారికి నరకములేదట. కొందరు భార్యలకు బుభుక్షుకులాచారము ననుసరించియు చున్నారు. వారికి నరకము లేదట. కొందరు శ్రీలు పెనిమిటి చనిపోయినవెనుక మరియొకరిని అంగీకరించి సుఖమును పొందుచున్నారు. వారికి దోషములేదట. కొందరు శ్రీలు కడగా నున్న రోజుననే స్నానము చేసి యింట్లో కలియుచున్నారు. వారు మహాఆచార పరులట. కొందరు మూడురోజులకు కలియుచున్నారు. వారికి పాపములేదట. కొందరు నాల్గురోజులకు కలియుచున్నారు. ఈలాగున కడగా ఉండుట సహజమేకదా ! ఏయే వర్ణములకు ఏయేనియతములో ఆయానియతములు తప్పితే ఆయావర్ణములకు దోషములట. అది ఆలాగు ఉండనిమ్ము.

జననమరణములు యెటువంటివి ? జననములుభేదించుట యేలాగు ? సంగమక్రియలు మూలము. ఆమిదుసకర్మమువల్ల రేతోజునితమైతేకదా శరీరములు గలుగుచున్నవి.

ఆశరీరములకు అన్నముగదా కారణమగుచున్నది. అన్నముపరికి ఒకటి ఆయెను. అన్నరసమే యింద్రియమాయెను. ఇంద్రియములే దేహము లాయెను. ఇందులో తారతమ్యము యేలాగునగలిగెనో గావి తెలియరాదా ? భక్షణకు కొందరు పశుమృగాదులను ఆనుభవించుచున్నారు. కొన్ని మృగాదులు మనుష్యుల భక్షింపుచున్నవి. కొందరు 'అహింసః పరమో

దర్మ' మని స్వల్పజీవుల ననుభవించుచున్నారు ఏలాగనగా దాన్యములు జీవులే 'జీవోజీవస్యభక్షణ' అని ఉండనేఉన్నది గనుకనే భేదములేదు.

సకలజీవులు కలలోవస్తువులవలెనే పుట్టుచున్నారు. కలలో వాటి వలెనే లేకపోవుచున్నారు. కులములను యెవ్వరుచూచినారు ? గోత్రములను యెవ్వరుచూచినారు? కులగోత్రములను అహంకారమే యేర్పరచినది. అహంకారము ఒకదేగాని అహంకారమునకు యేమికులములు గలవు ? అహంకారము యేకులముకాదుగదా ? యేకులమునకు ఆకులమే. కులములు అనగా గుణములు గాని రూపమునకు యేమిగుణములు ? యెనబదినాల్గులక్షల వన్నెలు. వన్నెలన్నవి కులములే. ఆకులములన్నవి గుణములే రూపములకు కులములులేవు. అహంకారము రూపమై అ రూపమునకు అనేక రూపము లాయెను. అట్టి అహంకారమునకు రూపములనుబట్టి కులములని, గోత్రము లని అహంకారభేదములేర్పరచి తానేర్పరచిన కట్టుదిట్టములలో అహంకారముగలసి నెత్తికెక్కి మోటుబారి తిరుగుచున్నదిగదా. అహంకారమునకు గురూపదేశమువలన గలిగిన దృఢమనే అహంకారమునే ఒకగొడ్డలిగా నేర్పరచి దేహమూలమైనట్టి అహంకారమును మొదటికి బాగా తెగవేయ వలెను. లేకపోతే అహంకారము కొంచమున్నను గొప్పదై దేశమంతా నిండి అహంకారము కనులగప్పి యెదురు తన్నెరుగనియ్యదు గనుక అహంకారునకు నాశముగలదు.

నాశము గలిగినగాని అహంకారము నాశముగాదని తెలియనేరని మూర్ఖులు అహంకారమును తెన్నగ పాదుచేసి నానిని వదలకుండాజేసి అహంకారము బ్రహ్మమనియు ఆబ్రహ్మమే తానని తానే శాశ్వతమని అహంకారము అనుకొనుచున్నది. గాని తెలియనేర్చుకొన్న వివేకికి అహంకారము లేదు. ప్రపంచములేదు, పరమాత్మలేదు. జీవుడులేడు. అహంకారమును యెవరూ గురుతెరుగరు. అహంకారము లేనేలేదు.

బ్రాహ్మణకులము శ్రేష్ఠమనిచెప్పుదురు. "శ్వపచోపిమహోవాల విష్ణు భక్తిర్నిహితే" అని చెప్పుచున్నది. బ్రాహ్మణుడైనను విష్ణుభక్తిలేనివాడు

కుక్కను వండుకొని తినేశ్వపచుండని చెప్పుచున్నారు. నారదుడు దాసి పుత్రుండట. అతను భగవద్భక్తివలన బ్రహ్మఋషి అయినాడట. విదురుడు శూద్రుండట. అతనియింట భగవంతుడు భోజనము చేసెనట. వాల్మీకులు బోయవాడట అతను మహాఋషియై రామాయణాది గ్రంథములు జేసెనట. జనకుడు రాజుట. అతను కులశ్రేష్ఠుడైన శుకులకు గురువాయెనట వాణిజ్య వృత్తిజేయువాడు తులాధారుడట. అతను వైశ్యకులమట. మహాత్ముడైనాడట. కటికెకాయముచేత జీవనము జేయువాడు ధర్మవ్యాధుడట. అతనుశూద్రుడట మహాఅతిశయుడట. ఈలాగున అనేకహీనపలములు ఘనమైనకులములాయె నట. అనేకఘనకులములు హీనకులములాయెనట. ఈ కులములకు నిరుకు లేదు. కలలో మునిగి తేలువారికి ఒకజన్మమందు బ్రాహ్మణుడైతె మరియొక జన్మమందు మాలవాడగును. ఒక జన్మమందుమాలవాడైతే మరి యొకజన్మ మందు బ్రాహ్మణుడగును. ఒక జన్మమందు కుక్క అయితె మరియొకజన్మ మందు నక్క యగును. ఒకజన్మయందు యేనుగు అయితె మరియొకజన్మ మందు పంది అవును. మేము కులనిరసనను ద్వేషముగలవారలమై చేయలేదు. శాస్త్రములు నిరోధించి వాటిని చదువకను పోలేదు శాస్త్రములు చదువుట వల్లనే మాకు యీతివ్వులు గలిగినవి. చదువని శూద్రాదులకు చలన మొకప్పడును కలుగదు. అందులో వివేకులు చదివినవారి మాటలు వినిచలనమును పొందుచున్నారు. ఈకులములో మనుష్యులు గాడిదలైనారు. కుక్కలైనారు పందులైనారు, చెట్టైనారు, గుట్టలైనారు. అని చెప్పితే కోప మేమో. అది నే చెప్పితే కోపమే. నేను యెదురునున్నాను. కనుకనేఅందరికీ మాట్లాడుతాను. కనుక కోపము. నేను లేకుంటే యెవరికి కోపములేదు. నేను లేనేలేను. నాకు కోపములేదు.

మీరు గలరు మీకు కోపముగలదు. మీకు అన్నిగలవు. మీకు దేహము గలదు. అది శాశ్వతమేమో అది వెడికొండేమో. అది బంగారపుకొండేమో, అదిఒకచెట్టిమో, అది యొక బండేమో, అది పురుగుల గుంటేమో, మీ దేహమువంటి దేహముగాదేమో, యీదేహము మంటిపాలుగాదేమో, యీ దేహము కలవలెగాదేమో, ఆహా మీ మనస్సు కుదిరికకు మీ యేక చింతకు,

మీ గట్టిపట్టుకు, మీ దృఢమునకు, మీ నిశ్చలానకు మీ అపేక్షకు మీ ముచ్చటలకు, మీచమత్కృతులకు, వేరుగా ఆలోకము గలుగక యేలాగునపోవును? మాకు ఆలోకము లేదు ఈ లోకములేదు. ఆ ముచ్చటలేదు. ఈ ముచ్చటలేదు. చలనములేదు. నిశ్చలము లేదు. మాకుజ్ఞానమైనలేదు. అజ్ఞానమైనలేదు మాకు యేది లేదు.

కష్టేఫలి అన్నారు. మేము వ్యవసాయము చేయలేదు. దున్నకనే పెట్టినాము. కొయ్యకనే పండెను. మాటల పందిరి పెట్టినాము. అది మాకు చల్లగానేయున్నది. అందులోనే మేముయున్నాము. మాకు యెండ తగులనే లేదు. మాటల పందిరిగనుకనే మాకు ఆపందిరి విచ్చిన్నముగాదు. ఎప్పుడు యెండతగులదు. మాటలకు పేదరికము గలదా ? మీవలె మాకు కష్టము లేదు, సుఖము లేదు. మేము ఒకనాడు అందల మెక్కనూలేదు. బోర్లపడనూ లేదు, విరుగపడనూలేదు, విసుకుపుట్టనూలేదు, ముసుకుపెట్టనూలేదు, పేర్లు తిప్పనూలేదు. మేము బ్రాహ్మణులముగా బుట్టి శ్రీమంతులముగావలెనని, యోగులముకావలెనని, సన్యాసులము కావలెనని కలలో నైనా మేముకోరనూ లేదు, కానూలేదు.

కొందరు అలాగున అయినారట. ఎవరుచూచినారు ? శాస్త్రము చెప్పినవారు చూచినారట. వారుమాత్రము చూచినారా ? చూడకపోతే అబద్ధాలుచెప్పినారా ? అబద్ధాలు చెప్పినారని మేము ఆసము. మేము ఏమీ ఆసము. ఊరికనే ఉంటాము. కలలో శాస్త్రములనే నిజమని అంటాము. మీకు కలరాదా అంటే దేహమువుంటె కలరాదా ? కలగనేటప్పుడు కల గంటాము. ఆవెనుక అబద్ధమని అంటాము. మేము కలలను నిజమని నమ్ముతామా ? కలలు మాకు రావని అబద్ధాలు ఆడుతామా ? అబద్ధాలు ఆడి పశువులమగుతామా ? మాకు అంత బాధలెందుకు ? మేము అబద్ధాలాడి జీవించే వారముకాము. జరిగితే జరెగెను, జరగకుంటెమానెను. మామాటలు యెవరు నమ్మరా ? నమ్మకుంటె తరుగవునా ? నమ్మితే హెచ్చవునా ? తరుగువిరుగులులేనిది, తలవకొలపరానిది, కొద్దిగొప్పగానిది, కొంచములేనిది, కొంచెములోనికిరానిది, కూతలు వెట్టనిది, కోతిగంతులువేయనిది, కోవతాపములేనిది, ఫేళాకోశముగానిది, యిందుకేమి సందేహములేదు.

అనంతప్రతకథ వినలేదా ? పూర్వమొక బ్రాహ్మణుడు సకలవిద్యలను నేర్చుకొని గర్వించి యెవరికి విద్య చెప్పకపోవుటచేత నడవిలో నెవరికి నుపయోగముగాని మామిడిచెట్టయి పుట్టినాడనియు, పూర్వమొకడు మహాభాగ్యవంతుడై బ్రాహ్మణులతెన్నడును సత్కారముతో గూడుకొన్నట్టుగా నన్నము పెట్టలేదుగనుక అతడు ఆవుఅయి గడ్డి తిననోరాడక వచ్చిగడ్డిలో తిరుగుచున్నాడనియు పూర్వమొకరాజు గర్వించి బ్రాహ్మణులకు చవిటి భూమిని దానముచేసెను గనుక నతడు వృషభమై అడవిలో తిరుగుచున్నాడనియు ఆవిషయములు రెండున్ను ధర్మమొకటి ఆధర్మమొకటిగా దెలియవలయును. ఒక పురజును పశులను నిందించుచుండెనుగాన వాడు గాడిదయై పుట్టినాడనియు పూర్వము పెద్దలుచేసిన ధర్మము అమ్ముకొనిన పుత్రుడు ఒకడు గలడు. వాడే యేనుగై పుట్టినాడనియు చెప్పుచున్నది గనుక మేము యిలాగున కలలో జన్మములు యెత్తలేము. యెత్తనులేము మరణభాదలను బొందనూలేము. కులాసకు కులమే తెగులన్నమాటనిజమే వేమన్న గారన్నమాటనిజమే. ఏమన్నాడనగ,

గీ॥ కులము నీరుజేసి గురువును వధియించి
 పొసగయేనుగంచు బొంకుబొంకె
 పేరుధర్మరాజు వెనువేపవిత్రయా
 ఓశ్వదాభిరామ వినురవేమ.

అనియన్నాడు గనుక అదినిజమే అన్నాడు. కులము-ఆకులము గుణమువల్లనే కలిగినది. గుణము దేహమువలన గలిగినది. కులములన్ని ఒకటేనని గ్రంథములతోనేసినవి. ఆగ్రంథము లనేకములుగా నున్నవి. ఆగ్రంథములు నమ్మినను కులములే లేవు. ఏలాగనగా

శ్లో॥ 'కునిచైవ శ్వపాకేవ పండితస్సమదర్శనః' యనియు, 'ఆత్మవత్సర్వ భూతాని' యనియు కులమును మరచినవాడే గుణములేనివాడు. కులాసకు కులమే తెగులు కులములన్నియు కులద్రోహమాలే,

ఇతి శ్రీశివరామదీక్షిత ప్రభావే వేదాంతవిచారణే
 వర్ణనిరసన ప్రకరణే సమాప్తః
 ద్వితీయోద్ఘాటః

అహంకారకులనిరసన ప్రకరణము

అహంకారము దేహమువలననే గలిగినది సందేహములేదు. అహంకారము వలననే ఆకాపాశములు సంభవించినవి. అహంకారము లేకపోతే నరకములేదు. అహంకారము ఆవలయావల తిరుగదు. తిరుగుచున్నదా దేహము తిరుగవలె. దేహము తిరుగక అహంకారము తిరుగుచున్నదా అంటే అహంకారమునకు కాళ్లుగలవా? అహంకారము నూక్ష్మమైయున్నది. అహంకారము అహంకారమును పుట్టించుచున్నది. అహంకారమునకు రూపము లేదు. షేరులేదని గ్రంథములలో వ్రాయుచున్నారు. అహంకారమే శరీరము. అహంకారమునకే ఆన్నిపేర్లు. అహంకారము లోపల వెలుపలనిండి సంపూర్ణమై ఉన్నదని అన్నారు. శరీరములయందే కనుపడుచున్నదిగాని శరీరములేని ఆకాశమునకు అహంకారము కనుపడలేదు. వాయువునందు కనుపడలేదు. అగ్నియందు కనుపడలేదు. జలమందు కనుపడలేదు భూమియందు కనుపడలేదు. భూతములందు అహంకారములేకుంటే భూతముల వల్ల గలిగిన శరీరమునకు మాత్రము యేలాగున గలుగుననే పక్షమందు కలుగుటకు కారణముకలదు. ఆ కారణమేలాగంటే దేహమునకు బాధ గలిగితే యావద్దేహమునకు గలుగవలెగదా! ఆలాగున కనుపడలేదు. దేహమునందుగల గోళ్లకున్నూ రోమములకున్నూ యెంతకొట్టినా, గిల్లినా, కరచినా, బాధగలుగనేరదు గదా. ఆలాగుననే దేహములందు అహంకారము కనుపడుచున్నది గాని మహాభూతములందు కనుపడలేదు. అహంకారము లన్నికూలములయందు కలదు. అహంకారము లేని కులములేదు. అహంకారములేని కులము మహోత్తమము. అహంకారము లేనివారలకు బాధ లేదు. ఏ బాధలకైనా యీ అహంకారమే మూలము.

ఈఅహంకారము యీ చెట్టునకు విత్తనము. ఈ చెట్టుగాలి వల్లనే కదలుచున్నది. ఈ చెట్టుమీద పంచవన్నెల చిలుకలు రెండు కలవు. రెండు సొరంగములు గలవు. రెండు కోనేర్లుగలవు. ఒక చలువ బండగలదు. ఒక కోటి నక్కలు కలవు. ఇటువంటి వృక్షము యెంతవరకొగాని నమ్మకము

లేదు అందుకే గదా 'యేటియొడ్డుమా'ను యెందాక నిలుచు'నని వేమన్న శతకమునందు చెప్పబడుచున్నది. ఈ దేహము నిత్యమని యెవ్వరును అనుకొనరు. ఇందుకు యెవ్వరు తెలుసుకొనగలరు? ఈ భావమెవ్వరికి లేదు. ఈ అహంకారమును వదలుట దుర్లభము. ఈ అహంకారము వదలినవారే మహాత్ములు. అహంకారము లేకపోవుటకే అనేక సంవత్సరములు ప్రాణాయామము మొదలైన యోగములు చేయబడివవి. అలాగున ప్రాణాయామము మొదలైనవి యెన్ని యోగములు చేసినను అహంకారము వదలినట్టు కనుపడలేదు.

అహంకారము యోగాదులవల్ల వదలనేరదు. అదేమనగా శంకరాచార్యులవారేగదా అద్వైతస్థాపనజేసినది. వారికి అహంకారము వదలనేలేదు అహంకారము అనేకమార్గము లైయున్నది. గాని ఒక మార్గముగా నుండలేదు. అహంకారము యెవ్వరికిని వదలనేలేదంటే అందరికి కోపమేమో. అందరు అహంకారమునే నమ్మియున్నారు. వీరు నమ్మినా అది ఉండదు. వీరు నమ్మచున్నను అది ఉండదు. అందుకే గదా అమనస్కమని అందురు.

✓ మనసు లేకపోతే అహంకారము గలదా ? లేదుగదా ? అందుకే గదా అమనస్కముగావలెను. అమనస్కము అందరకు ముఖ్యమే. అందుకు వాయువు నిరోధముచేయవలెనని అందురు. ఆవాయు నిరోధమునకు బలాత్కారముగా ప్రయాసపడవలెనట. అదియేలాగనగా రెండుకన్నులు, రెండు సుక్కులు, రెండుచెవులు, రెండుఅదౌరంద్రములు గట్టిగ బిగించి దొంగ ప్రొద్దువేళలేచి యెవరిని గురైరుంగకుండ యెవరు చూడకుండా యెవరితోను తానుపలుకకుండా తన్ను ఒకరుపలుకరించకుండా యోగాభ్యాసము చేయవలెనని గురూవదేశమును చేయును. ఊపిరి ఆడక చనిపోయేవా గురువుకు ఎచ్చేతిప్పలుబెప్పశక్యముగాదు. ఇదివెజ్జితనముచేత చెయ్యడమేకానివాయువు లయమైనవారు గలరా ? వాయువు లయమైతే తరువాత లేచి తిరుగగలరా? ప్రేతశరీరముతిరిగితేనే యీశరీరము తిరుగునుగాని లేకపోతేయెట్టుతిరుగును కనుక వాయువు నిరోధముకానేకాదు. కాదంటే కొట్టవత్తురు. లేకపోతే తిట్టవత్తురు. గాని నిజము విచారించరు.

✓ చిచారింబితే మనసులేనివారుగలరా ? మనసులేనివారు యెవరూలేరు. మనసులేనివారు గలరని లెస్సగా వాదించెదరు. గురువు కై నమనసుగలదు గాని లేకపోలేదు గురువునకు మనసులేకపోతే శిష్యునకేలాగున ఉపదేశము చేయును. మనసులేనివాడు చచ్చినవానితో నమానము. ఇంతమాత్రమునకే గదా, లేనిది లేదనియనక, ఉన్నదని భ్రమగలుగజేయుట మరియుదగాదు. కనుక యీ అమనస్కమునకు దృష్టము లేదు, వాడుకమాత్రము కలదు. అమనస్కము ఉపకృతిగాదు. అమనస్కము గలదని అంగీకరించినయెడల అందుకు యేమిదృష్టాంతములేదు. దృష్టాంతము లేకపోతే, అనుభవమున్నూ లేదు. అనుభవమన్నను ఆకలి తీరదు. ఆకలితీరుటకు పండుగాదు, పిండి గాదు, తిండిగాదు, నీళ్ళుగావు, పాలుగావు. నీకు అనుభవముకాదు అనుభవ మన్నను యేమిలేదు. అనుభవము గలవారికి ఆకలిగలదా లేదా ? అనుభవజ్ఞు డని చెప్పటకు అమనుష్యునికి అందరివలెనే ఆకలి ఉన్నదిగదా ? దప్పిక ఉన్నదిగదా ? ఆకలిదప్పికలు లేకపోతే అనుభవజ్ఞుడని అనుకోవచ్చునుగాని అందరివలెనే వున్నాడు. అనుభవమనినను యేమిలేదు. అనుభవమే అనుభవము.

అందరు అనుభవజ్ఞులే. అందరికి భూమి అన్నిరూపులై అనుభవ పత్నియగుచున్నది. అనుభవముగలదని చెప్పెనా, ఆశపడరాదు. అనుభవము లేదు. అహంకారము గలవారికి అనుభవముగాని అహంకారరహితులకు, అనుభవములేదు. అనుభవము లేకపోవడములేదు. అలాగు అనుభవము అన్నమాట అతివిచిత్రముగా నున్నది. అదియేలాగో తెలియదు. అనుభవమని చెప్పేవారలు, వర్ణసంకరులు, అహంకారము లేనివారలు కారు.

అహంకారము అందరికికలదు, అహంకారము అతివిచిత్రరూపము లుగానున్నది. అహంకారము మాలవానికిగలదు. మాదిగవానికిగలదు. తురకవానికిగలదు. దూదేకులవానికిగలదు. బ్రాహ్మణునికిగలదు. బట్టుకు గలదు రాజుకుగలదు. రంగప్పకుగలదు. యెల్లికిగలదు. మల్లికిగలదు. మాచీకిగలదు ఈ అహంకారము నరకము. ఈఅహంకారమునకు నియమ ములేదు. గురిలేదు. కులములేదు. గోత్రములేదు. ఈఅహంకారము శరీరము

అహంకార కులనిరసన ప్రతిరణము

✓వలన గలిగినది. శరీరములేకపోతే అహంకారములేదు. శరీరమునకు మూలము అహంకారము. శరీరమును విడచి అహంకారము ఉండునా ? అహంకారమునువిడచి శరీరము ఉండునా ? అహంకారమునకు శరీరమునకు భేదములేదు. అహంకారమే జీవుడు.

✓ జీవునికి అహంకారము ఆధారము. అహమునకు జీవుడు ఆధారము. అహమేదేహము దేహమేఅహము. అహమునకే కాళ్ళుచేతులు, ముక్కులు చెవులు అహమునకు కాళ్ళు, చేతులు, ముక్కు, చెవులు, లేవని అందరుప్రతిపాదిస్తునే ఉండురు. లేదనే అంటూనే ఉండురు. ఈ తిరుగుడు యేలాగున తెలియును ? ఒక కార్యము కొరకు యొకరియందున దృష్టిగలిగివెళ్లి ఆమనిషినే ఫలానివారుయొక్కడనున్నాడని అడిగితే నేనేనన్నట్టుగా ఉన్నది. నాముక్కు, నాకాళ్ళు, నాచేతులు, నానోరు, అనిచెప్పచూ నాకు లేదనడము యెటువంటిది. ఒకరు చెప్పితే తెలిసేదే కష్టము. తానే ఆలోచించవలెను. తనకు తోచకుంటే యితరుల నడుగవలెను. అది యోగ్యుల నడుగవలెను. లేకుంటే అది చెడిపోవును.

గురువు అయోగ్యుడాయెనా, అజ్ఞానకార్యములలోనే ప్రవేశించును ఆయజ్ఞాన కార్యములు, అనేకజన్మములకు ఆధారమైయుండును. ఆయజ్ఞానములను కార్యములయందు శ్రేష్టమని బోధించును. ఏ తీరుగానైనా, అనుభవమునకు కారణమగును. అజ్ఞానమే కారణశరీరము. అదిరహితము కాకనే అనేకసరకములలో ప్రవేశించుట కగును.

✓ శిష్యుడు॥ శరీరముపోగానేపంచభూతములలోగలసి జన్మలేకపోవునని చెప్పుచున్నారగుదా ! తిరిగిజన్మకలదనడము యెటువంటిది ? దేహము పోయినపిమ్మట అహము యొక్కడనుండును, యొక్కడకు పోవును, యొక్కడకలియును, యొకరికి తెలుసును, యీదేహమునకు మూలముయేమి, దైవమెటువంటివాడు, యొక్కడనున్నాడు, యే రూపువాడు, యే చందమువాడు, యే లాగున పొందగలుగును? ఈసంశయములు దెలుపుటకు మీరే శక్తిగలవారలు గానిమరి యొకరివలన కాదు, అని గురువును ప్రార్థించగా,

గురువు :— ఓయీ ! అపరిమితగుణవంతుడవగు శిష్యుడా ! యీలాగున యెవ రడుగగలరు ? నీకు యెవరు చెప్పగలరు ? అనగా

శిష్యుడు :— స్వామీ ! మీరేచెప్పవలెనుగాని మరియొకరుగలరా ? యెవరు చెప్పలేరు. మిమ్ములనే ప్రార్థించుచున్నాను

గురువు :— ఓయీ ! గురువును విచారించవలెను. గురువు అహంకార రహితుడు కావలెను. అహంకారము లేనిగురువు అందరివలెనే యుండును. ఆయన సన్యాసిగా యుండడు. గృహము గలిగే యుండును. దారాపుత్రాదులన్నూ గలరు. ఆయనకు ఆహంకారంలేదు. అహంకారము కలదో-లేదో యేలాగున తెలియుననగా ఆయనకు కోపములేదు. కొట్టినను పలుకడు, తిట్టితే మరల తిట్టడు, ఆక్షేపించితే ఆక్షేపించడు. అయితే యింకొక మార్గముగలదు. ఒకటి కొట్టితే తిరిగి పదికొట్టును. ఒకటి తిట్టితే పదితిట్టును. అందరికన్న యొక్కవగా తిరుగును. అందరికన్న యొక్కవగా ఆశపడును. ఈలాగున కొందరు పెద్దలుగలరు. వారికిన్నీ అహములేదు. వీరి గుణములు గనుట కష్టము. కొట్టితే కొట్టక, తిట్టితే తిట్టక ఒకరిని అడుగక యుండునట్టిపెద్దలుయు క్రిలేనివారు. దుర్మార్గులవలనసతిబాధలు పొందుదురు. ఒకటి కొట్టితేపదికొట్టేవారు, ఒకటి తిట్టితేపదితిట్టేవారు ఒకరిని పదిసార్లుయడిగి యాచించేవారు, ఒకరు అడుగ వస్తేపెట్టినవారు యుక్తిగలవారు, దుర్మార్గులచేతబాధపడినివారు వీలాగనగా దున్న, శునకము, నర్పము, గాడిద, తేలు యివి మొదలైనవి పరులకు అపకారము చేయును. అపుడు సన్మార్గులైనవారు ఊరికె యుండరుగదా. ఊరుకున్నయెడల బాధకరములు, తనకు బాధాకరమే కాకుండా యితరు కున్నూ బాధకరమే కలుగుచున్నది. కనుకసన్మార్గులైనను దుర్మార్గుల బాధకోర్వజాలరు. కావున జ్ఞానులున్నూ అజ్ఞానులకు అజ్ఞానులవలెనే కనుపడుచున్నారు. గాని మరియొకవిధముగాదు, ఇందు

అహంకార కులనిరసన ప్రకరణము

కేమి సందేహము లేదు. కనుక “యద్భావం తద్భవతి” యని ప్రమాణవచనము గలదు. సన్మార్గులకు సన్మార్గులవలెనే యుండవలెను. దుర్మార్గులకు దుర్మార్గులవలెనే యుండవలెను. కాని కేవల సన్మార్గముగా ప్రవర్తించుటకు అనుకూలముగా యుండదు. దుర్మార్గులైనను సన్మార్గులైనను గురువును జేరిన వారికే జన్మసాఫల్యముగాని వేరు మార్గములేదు.

గురువుకన్నను వేరే దైవములేడు. ప్రపంచమందు గురువు ఏ వృత్తి గలవానిగా నగువడినప్పటికిని ఆయన విచారణ అపరిమితమైయుండును. ఆవిచారణను దెలియవలెను. ఆవిచారణ ముముక్షువులు తెలుసుకొందురు. ఆముక్షువులకు యెప్పుడు అదే ఆలోచనయే. అదే దృష్టి గనుక వారికి తెలియును. దొంగలజాడ దొంగలకు తెలిసినట్టుగా పాములజాడ పాములకు తెలిసినట్టుగా యెవరిజాడ వారలకే తెలియును. ఇందుకు సందేహములేదు.

గురువుదగ్గరకు, శిష్యుడువెళ్ళి, పదిరెండు సంవత్సరములు వారికి శిక్షాప్రదేశమువలెను. గురువునకు ప్రతిదినము, ప్రదక్షిణముచేసి, దీర్ఘ సమస్కారము పదిరెండుసార్లు, చేయవలెను. గురువుభార్యకున్ను, అదే విధముగా సమస్కారము చేయవలెను. గురువుయెంగిలి తినవలెను. గురువును దైవముగా నెంచవలెను. గురువాజ్ఞకు బద్ధుడై యుండవలెను. ఆలాగున గురువాజ్ఞకు బద్ధుడై నడచినయెడల వానికి పాపములేదు. అందు వల్లనేగదా, ‘శిష్యపాపం, గురూరపి’ యని చెప్పబడుచున్నది. అందుకు శిష్యుడు యోగ్యుడైతే గాని, జన్మసాఫల్యముగాదు. గురూవదేశము త్వరగా కాకపోయెనని తామసపడరాదు. అందువలన సార్థకములేదు గురువునకు యెప్పుడు అనుగ్రహము గలుగునో అప్పటికే ఉపదేశము చేయనిమ్ము! ఏమితొందర? అర్థము ప్రాణము అచార్యునికి సమర్పించి; వారికిబద్ధులై యుండుటే మంచిది. వారికి సరకములేదు. ఆలాగున బద్ధుడైయున్న శిష్యుని కొరతతీర్చక గురువుచనిపోయెనా ఆగురువుకు జన్మముగలదు. శిష్యునికి జన్మములేదు.

శిష్యునికి యేలాగున జన్మలేకపోవునని అడిగినట్టయిన చెప్పెదము. సావధానుడవై యేరచిత్తము గలవాడవై వినుము. శిష్యునికి పరితాపము విశేషము, తెలియకపోవుటచేత వస్తునందే మెల్లప్పుటికి చింతగాని అన్యచింత గలుగదు. అట్టిచింతగల శిష్యునికి ఆధారభూతుడైన గురువు చనిపోయేనేని మరిమరి విశేషముగా చింత గలుగుచున్నది. ఆ చింతకు మితములేదు. ఆచింత యేచింతయనగా అది ఆర్మచింత. ఆచింత అధికమైన సరమార్గమును పొందించును. లోకమందు యెవరైన అర్షణము ఆధ్యానచేసినట్టాయెనా అటువంటివానికి జన్మరహితమని శాస్త్రపురాణాది గ్రంథములలో చెప్పుచున్నది. అదినిజమేకదా, అదినిజమైతే యెప్పుడు అత్మచింతగలవానికి జన్మరహితము కానేరదని, యేలననుకోవలెను; వానికిన్ని జన్మరహితమే గురూవదేశమైతేగాని జన్మసూరణ రహితముగాదని అనుకోవలెనా? అనుకోవలసిన వనిలేదు ఎందుకు యీ సందేహము గలుగును? ఈ సందేహమునకు అవకాశములేదు.

గురు సేవ, దేవతా సేవ యెటువంటిదో అటువంటిదేగాని అన్యముగాదు దేవతా సేవజేసినవారి కైనా జన్మరహితమునకు మనసు పరిపక్వముగాకపోతే జన్మగలదందురు. గురువునకు సేవజేసినవారికి యెంత మూత్రము జన్మలేదు ఈ జన్మములయందు యెన్నడు గురుకునే దృష్టి గలుగుకో, ఆజన్మయందు తాను చాండాలుడైనను జన్మరహిత మగును. సందేహములేదు. గురువు దైవముకన్నను మించినవాడు. దైవము, మనలో సంభాషించడు. గురువు మనకు మార్గముదెలుపును. గురువుతెల్పిన మార్గముననే శిష్యుడు నడువవలెను. నడిచినయెడల కడతేరును. నడువకున్న నపాత్రుడగును. నాకు జన్మసాఫల్యము గాలేదని గురువుచగ్గర నుండినవాడనుకోగూడదు. వానికి జన్మరహితమే ఇందుకు ప్రమాణము కలదు.

“నగురోరదికం” అని శాస్త్రములయందు కలదు. శాస్త్రములుసిద్ధాంతములే. శాస్త్రదృష్టము గలుగవలెను. శాస్త్రదృష్టములేని గురూవదేశము యెన్నడు చేయరాదు. ఉన్నయూరిలో గురువును గొలిచేవాడు అందరికన్నను అతిశయము. అయితే అతనిని యేలాగున జరుపుకొనవలెననగా తల్లిదండ్రు

లకు దారాపుత్రాదులకు, విరోధితాకుండను స్వధర్మమునకు హానిలేకుండను జరుపుకొనవలెను. కర్మవిడువరజరుపుకొనవలెను. ఎప్పుడైతేకర్మవిడుచునో అప్పుడతనికి కులత్యాగమే. ఆకులత్యాగము వలన యేమి చేకూరును ? ఏమి మోక్షము గలుగును ? కలుగనేరదు. కనుక కర్మను చేసికొని సంసారము దిట్టకొని, గురువును కనుక్కొని సత్కాలక్షేపములతో ప్రపర్తింపవలెను.

ఆగురువు చెప్పిన మాటలు విసవలెను. ఆగురువుకు శక్తికొలది ఉపచరింపుచుండవలెను. ఆగురువుభార్య గయాశ్రీదైనను మాతృభావము గలిగి ప్రపర్తింపవలెను. ఆమెను చక్కగా పూజించవలెను. తమయింట గురుభార్యములు జరుగునెడల ఆగురుప్రార్థనజేసి నూతన వస్త్రములు యిచ్చి వారిని సంతోష పెట్టవలెను. తానేనాగు పూజచేయునో అలాగే తన భార్యయు జరుపవలెను జరుపనియెడల చక్కగా తాను బోధించవలెను. శక్తివంచన లేకుండ చెప్పగా తరువాత దాని కర్మమనుకోవలెను. అది బుద్ధిమంతురాలాయెచా బాగాయుండును. కాకపోయెనా దానికే సరకముగాని యితనికి సరకములేదు. పురుషునికి వరమార్థ చింతలేక స్త్రీలకు వరామార్థచింత చింత గలిగినయెడల అది సానుకూలము గావడము కష్టము. దానికి మహా బాధగలదు. ఏలాగునైన పురుషుని సమాదానవరచుకొనెనా యోగ్యురాలే. దానికి ముక్తికి సందేహములేదు.

జ్ఞాతర్షణులు చేయకూడదు. పతితో కలహించకూడదు. ఎవరితోను కలహించకూడదు. అతిధికి అభ్యాగతికి కల క్రోధిలో దానము చేయవలెను. దానము జేయుటకు పెనిమిటియాజ్ఞ కావలెనని నిలువరాదు. పెనిమిటి ఊరిలోలేనపుడు అభ్యాగతివస్తే లేదనిన బాగ్యశాలికి కిర్తిప్రతిష్ఠలు రానేరవు పెనిమిటి ఊరిలోలేకున్నను దానధర్మములు చక్కగాచేయవలెను. బంధువులను నన్మానించవలెను. మరియాదగా నుండవలెను పుణ్యకథలను విసవలెను. పుణ్యషమాట లొకరికి చెప్పవలెను ధర్మముల పాలించవలెను. దయాదాక్షిణ్యములు గలిగియుండవలెను. ఆచారముగలిగి యుండవలెను. ఎన్ని యాచారములైనను గురుభక్తివంటిదికాదు. గురునిందవినరాదు.

గురుసేవ మానరాదు. గురువును మామవలెను, గురువుభార్యను అత్తవలెను భావించవలెను. తన వెనిమిటికి యెవ్వరు గురువో ఆ గురువేతన గురువని యెంచవలెను. గురువుకన్నను దైవము వేరే లేదనుకోవలెను గురువునకు వదనాది క్రియలు జరుపవలెను. పతివ్రత లక్షణము యింతే. పతి వ్రతలు కాని వారికి మరీయాదలేదు, కీర్తిలేదు, చెప్పిన తెలిసికొనజాలరు.

గురువును ఏర్పరచుకొనుట, గురువునకు నమస్కారము చేయుట. గురువాజ్ఞ ప్రకారము నడుచుకొనుట లోకమందున అమర్యాదకార్యముగాదు ఇది దేవతలకుకూడా గలదు. అవతారమూర్తులకు గూడా గురువుగలడు. శ్రీరాములవారికి విశ్వామిత్ర మహాయుషి నకల విద్యల నుపదేశముచేసెనని చెప్పగా గ్రంథములయందు చూచియుండలేదా : వసిష్టమహాముని ముఖ్యుడు గాడా : శ్రీకృష్ణస్వామికి సాందీపులవారు గురువుకాలేదా : శుకులవారికి జనకులు, పదీక్షిత్తుమహారాజునకు శుకులవారు, దేవతలకు బృహస్పతి, ధర్మరాజునకు వ్యాసులు, అర్జునునికి శ్రీకృష్ణస్వామి, నారదులవారికి బ్రహ్మ, యీలాగున అందరి కందరు, గురువులై సరమార్థమును దెలిపియున్నారు. కనుక లోకమందు గురువు కలగడము విపరీతముగాదు. విధాయకమే, లోకనహజమే. కనుకనే, ఒకరితోపనియేమి ?

దరిద్రులైనవారు, కులాభిమానములు వదలుకొని, సేవకావృత్తికి ఒప్పుకొని యేలాగున జీవింపబడుచున్నారో, అలాగుననే మోక్షాపేక్షగల వారలు, తమకుపయోగములయ్యే పరమార్థము లెక్కడెక్కడగలవో, అక్కడక్కడకుపోయి, యెక్కడ మనసు కుదురుచున్నదో అక్కడ వారి ననుసరించి, అది సంగ్రహించే పర్యంతము, వారికి బద్ధులై వారి అనుగ్రహమునకు పాత్రులై, వారికిదాసులై, వందనములు చేయుచు, భక్తివిశ్వాసములు గలిగియుండి కృతార్థులుగావలెగాని, అభిమానములు కలుగజేసికొని, మనసు కుదురక చెడిపోయ్యే సాధనలను విచారించగూడదు.

గురువు, అప్పుడప్పుడు అభిరుచిని శిష్యునికి గలుగజేయు సాధనల దెలుపుచు ఆప్రస్తావములే చేయుచు, యింటికార్యములు చేయించక అతనిదనమును గోరక శీఘ్రకాలమందుననే ఫలితమయ్యేలాగున సాధనలలోనికి

దేబడుచు యెప్పుడున్నూ, ఆశిష్యుని క్షేమవర్తమానములే విచారించుచు మన్ననజేసి, అతనిని రొమ్మపెట్టక, పరమార్థము నువదేశించి శీఘ్రముగా యింటికనిపి ఆప్పుడప్పుడు, ఆశిష్యునియింటికి పోయి, ఊహ్యచావల్యము గోరక పరమార్థవిషయమై ప్రస్తావముల జేసి అతని సందేహములకు, తగినట్టుగా సమాధానములనుజెప్పి మనస్వస్థము చేయుచు రావలెను. ఆసమయములో అతనిని ధనమడుగకూడదు, పశువస్త్రాదుల నడుగకూడదు. అడుగకపోయినప్పటికైనా యేమైన యివ్వకపోయెననే కించ నుంచుకోగూడదు. అతనిశక్తికొలది యేమైన నువచరించినయెడల అదితెచ్చుకోవలయును. పద్దనకూడదు. పద్దనినయెడల ఆశిష్యునికి యేలాగున దోచుననగా, చాలక పద్దననేమోయని తోచును. ఆసందేహముచేత తిరిగి యెప్పుడైనపచ్చెనేని పచ్చెనని సంతోషము గలుగునేగాని యిచ్చుటయందు వెనుకటివలెనే తృప్తి పొందడనే సందేహము గలుగును గాని నిస్సందేహపరుడై యుండడు. నిర్మూడు గానేరడు. గనుకనే గురుసాంప్రదాయకుడు గావలెనని తలచవలెను. నిందకూడదు.

గురువునకు శిష్యుడు శక్త్యానుసారము పూజచేయవలెను. లోకాను సరిజిగానే జరుపుకోవలెను. ఆయితే తెగించినవానికి యేమియులేదు.

నామతము రూఢిగానమ్మవలె. అందుకు ఒకటిగలదు. నేను సన్యసింబిలిని. ఏలాగనగా నామనను నేవిడిచితిని, నన్ను నేను నమ్మను, నేను ఒకరిని నమ్మను. అనేకులు నన్ను సమ్ముమందురు. నన్నుఅనగా, యెటువంటిదనగా నీవేనందురు. నీకు శరీరము లేదందురు. నాశరీరము నేను ఒకటిగాని రెండుగా నాకు తెలియదు. నాముచ్చట నాకు తెలియదు. నా పుట్టుక నాకు తెలియదు నాసంగతి నాకు తెలియదు. నేను శరీరమేగాని శరీరముకన్నను. వేరేలేదు. అందరు యిలాగుననే అందురు అందరి మాటలు నమ్మినాను; ఎవరిమాటలు విన్నను నేను శరీరమును గాదందురు నాశరీరమును విడచి నన్ను నేననేక కాలములు వెదకినాను, నాకేమియు దెలియలేదు.

ఒకమహాత్ముని కలుసుకొన్నాను. ఆయనకు వదిరెండు సంవత్సరములు శుశ్రూషచేసినాను, ఆయన అనుగ్రహమును సంపాదించినాను. ఆయన ఉన్నది దెలిపినాడు. ఆయనచెప్పినదే నూటియైనది. ఆ నూటినే దప్పినా, అది దప్పకయున్నది. అది మాన్యముగానే యున్నది. అదిబౌద్ధముగాదు, బీవాకారమైయుండె తానులేకపోవుట. తాను శరీరము ఒకటేనని చెప్పినాడు అందుకు కొన్నిమాటలు అడిగినాను. ఆమాటలు గురిగానే యున్నవి. అనిరిగానున్నమాటలు, అనుభవముగానే యున్నవి. అయితే బౌద్ధమతముగాదు, పాషాండమతముగాదు, అదిమంచిమతమే. ఆ మతము అందరికినమ్మతమే. ఆనమ్మతము, పెద్దలు హర్షించేయున్నారు. అందుకేమి కొదవలేదు.

ఈ దేహమునకు, యెరుకకు భేదములేదు. ఎరుక యెన్నడులేదో నాడే దేహములేదు. దేహములేనినాడే యెరుకలేదు. ఎరుకలేక శరీరము మాత్రము యేలాగున గలదు? ఎరుకలేక శరీరము గలవారు యెవ్వరులేరు.

నేను అనేకమందిని చూచినాను. యోగులకు యెరుకగలదు, శరీరము గలదు, ఋషులకు యెరుకగలదు, శరీరముకలదు. అవతారములకు యెరుక గలదు, శరీరముగలదు. ఎరుకలేకపోతే శరీరములేదు. ఎరుకనువిడచి శరీరము ఉంటే, అది వట్టిశరీరము. మాట్లాడునా? అన్నిశరీరములు మాట్లాడుచున్నవిగదా? అందరికి అన్నిరూపములుగా, అహంకారమే యెరుకై యెరుకే శరీరమై శరీరమే మరణదేహమై మరణదేహమేమన్నై మన్నేసీరై, సీరే అగ్నియై, అగ్నియేవాయువై, వాయువే ఆకాశమై, ఆకాశమే అహంకారాత్మకమై, అహంకారతత్వమే మహదహంకారమై, మహదహంకారమే ప్రకృతియై, ప్రకృతియే ఆచలమై, ఆచలమే శూన్యమై, శూన్యమే మహాశూన్యమై, మహాశూన్యమే అగోచరమై, నశించుచున్నది. అయితే మరణమయ్యేవారందరు, యీలాగుననే జన్మరహితులగుచున్నారా! యని శంకరాగా; అందరికీలాగున జన్మరహితముకాదు. అట్లైన, అందరు ముక్తులగుచున్నారని శంకరాగలదు. అలాగున ఒప్పుకొనిన, గురుశిష్య స్యాయము

లేకపోవుచున్నది పాపపుణ్యములు లేకపోవుచున్నవి. ఈ విపరీతార్థములు అన్నియు కలుగుచున్నవి. ఇది ముక్తులైనవారు ఒప్పుకొందురు.

ఏలాగుననగా రజ్జుభ్రాంతిగలిగినంతసేపు, సర్పభ్రాంతి తోచదు. సర్పభ్రాంతిగలిగినంతసేపు రజ్జుభ్రాంతి దోచదుగదా; అలాగుననే ముక్తులకు అముక్తులు, అముక్తులకు ముక్తులు, గనపడరు. కనుక ముక్తులకందరు ముక్తులే. అముక్తులకంద రముక్తులేగావున యిదేసిద్ధాంతముగాను, సాధారణముగా, నిరాక్షేపణముగా నందరికిదోచదు.

అందులో నా నాట యెంతమాత్రము నమ్మరాదు. నాజోలిపట్టదు. నామచ్చటగారాదు. నన్ను నమ్మరాదు. నన్ను నమ్మరు. నా పలుకులు నమ్మరు నాచదువు వినరు. నా వృత్తాంతముగారాదు. నాగుణమెన్నరాదు నానలహాకూడదు. నాసంజ్ఞనాకేదెలుసును. నాకు నామాటలే విచిత్రములు నాకు నాకథలే విచిత్రములు. నాకు నేనుగాను. నేను ఒకరికిగాను. నాయందు కనికరముంచుమందురు. నేనందునుగదా నాయందు మీ అనుగ్రహముంచుమందును. ఆ నానాలు నానాలుగానే పోవును. నానాలు నానాలు. ఆనానాలు అనేక నానాలు. ఆ అనేక నానాలు అనేకనానాలే ఆ నానాలకు నానాలే అనర్థకములు. ఇది నిజము.

మొదటి నా ఒకటిగలిగెను. నాకు నాఒకటి గలిగెను. ఆ రెండు నానాలకు మూడు నానాలు గలిగెను. మూడు నానాలకు మూడు అయిదులు పదిహేను నానాలు కలిగెను. ఇదిగాక యిపదిహేను నానాలకు యిరువై అయిదు నానాలు కలిగెను. కొన్నిటికి పదిహేను నానాలు, కొన్నిటికి ఒక నా ఒకటి గలిగి, యనేకమై యాలాటి నానాలను పెండ్లిచేసికొని అన్నిటికి అన్ని నానాలై, ఆనానాలనేక ప్రపంచములై, ఆనానాలకు నానాకులములై, నానాకులములన్నియు నానాలనే వరిమళ్ళల్లో, నానాలనే దున్నలచేత, నానాప్రయాసగాదున్నిన, నానామళ్ళల్లో, నానానాచు, నానాల చేత పాతినట్లుగ, చెడక, నానాకారులై నానా గింజలై, నానాజనులై నానా అన్నములై నానాలుగా నున్నవి.

నా ప్రకృతికి నా అహంకారము గలిగి, నా మహాద్రూపంబాయెను. నా అహంబునకు, నా త్రిగుణంబులు గలిగెను. నా సత్త్వంబున నింద్రియాధి పతులు గలిగిరి. నా రాజసంబున నూక్ష్యదేహంబాయెను. నా తామస గుణమున వంచభూతంబులై నా దేహంబాయెను. నాకులమే వ్యాకులము, వ్యాకులమే నాకులము. నాకులము ఓడువవలెను. నాకులము మాచిగకులము, మాలకులము, తురకకులము ఈ లోకమునందు నాల్గు కులములు యేలాగున యేర్పడెనో నాలాగుననే యీ పరమార్థమందు నాల్గుకులములు గలవు. అవి వివరించుచున్నారము. విశదముగా వినవలెను.

అచలకులము బ్రాహ్మణకులము, ముఖ్యమైన కులము. చలకు ము శూద్రకులము. శూద్రకులముకన్న, శ్రేష్ఠకులముకన్న శ్రేష్ఠమైన క్షత్రియ కులము. భూతకులము అనగా వైశ్యకులము. నాకులము శూద్రకులము, చండాల కులము. అచలకులస్తులు నాకులస్తులను దాకితే స్నానము చేయవలెను. నాకులస్తులు అచలకులస్తు లగుదురు. గాని అచలకులస్తులు నాకులస్తులు యెంతమాత్రము కరాదు.

ఈ ఉత్తబట్టయలందు యేమియు పుట్టలేదు. పుట్టిదనుటకు యేలాగున నోరాడును. బట్టిబయలు అంతటాయున్నది ఆ బట్టిబయలులో మనుష్యులు పండులు. కుక్కలు, నక్కలు, యేమిన్ని పుట్టలేదు. ఇందుకు దృష్టిము లేదు. యెందుకనగా యీ భూమికంటె ముందు పరిపూర్ణము తప్ప యేమి లేదు. పరిపూర్ణము బయలుగాదని యెవ్వరనగూడదు. ఈ పరము సృష్టికి పూర్వమున్ను కలదు. ఇందుకు యేమి సందేహము లేదు. ఈ పరమునకు నామరూపములు లేవు, యెరుకలేదు, మరుపులేదు. ఈ యెరుకమరుపులు లేని దానిని అందరయెరిగి యున్నను నమ్మరు. ఇంతకంటె యెక్కువలెదు. ఈ బయిలే దేవుడని నమ్మవలెను. గంధములలోనున్న దేవతవంటిదిగాదు. ఈ దేవతకు నోరు, చెవులు, ముక్కు, కన్నులు లేవు. ఈ పరిపూర్ణమునకు ప్రకృతిలేదు, మహత్తులేదు, అహంకారములేదు, ఆకాశములేదు, వాయువు లేదు, అగ్నిలేదు, జలములేదు, భూమిలేదు, శబ్దములేదు, స్పర్శలేదు,

రూపములేదు, రసములేదు, గంధములేదు, జ్ఞాతలేదు, మనస్సులేదు, బుద్ధి లేదు, చిత్తములేదు, అహంకారములేదు, ప్రాణములేదు, ఆపానములేదు, వ్యానములేదు, ఉదానములేదు, సమానములేదు, శ్రోత్రములేదు, త్వక్కులేదు, చక్షువులేదు, జిహ్వలేదు, ప్రాణములేదు, వాక్కులేదు, పాణిలేదు, పాదములేదు, గుదములేదు, గుహ్యములేదు, యీబయలుపుట్టదు, పుట్టింపదు, రక్షించదు, చంపదు. దీనిని యెవ్వరు యెరుగరు. అందరు యెరుగుదురు. ఎఱిగిన యెరుగరు. ఎరుగకన్నను యెరుగరు. చెప్పిన యెరుగరు. చెప్పకన్నను యెరుగరు. ఎవ్వరికి యీజ్ఞోలిపట్టదు. ఇది యెవ్వరు విన్నను యేమోనందురు గాని నిజమని అనరు.

ఏమి ఉన్నది ? 'అతిరహస్యము బట్టబయలు' అందురు గాని అబట్ట బయలెటువంటిదో యెరుగరు. ఆ పరమునకు నామరూపక్రియలులేవు ఇది సకల లోకములయూదు ఉన్నది. యెన్నటికిని ఉన్నది. అందరిలోను ఉన్నది. కొండలలోను యున్నది. గుహలలోను యున్నది. గుట్టలలోను యున్నది. చెట్లలోను యున్నది. ఎవరులేదన్నను ఉన్నది. యెవరుకల దనన్నను ఉన్నది. ఇదితప్ప యేదిలేదు. ఎందరు యెన్నివిధముల విచారించిన యేమిలేదు. ఎవరివిషయములలో యేమిలేదు. యోగ్యులైనా యింతకన్నను యేమి సాధించలేదు. ఎంతటివారికైనా యిదే కాని యింత కన్నను యేది సాధనలోకి రాదు. ఇదినిజము.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

ఇతి శ్రీశివరామదీక్షిత ప్రభావే వేదాంతవిచారణే

అహంకార కులనిరసన ప్రకరణే

తృతీయోధ్యాయః సమాప్తః

శ్రీసద్గురు పరబ్రహ్మణేనమః

స్వప్న దృష్టాంత ప్రకరణము

కలదోచిన శరీరముయేలాగో అలాగే మూలములేని యీగురు తెరిగే శరీరము యేమిలేదు. ఇది స్వాబద్ధము. గురువాక్యముచేత మేలుకొనిన వారికి నిజముగాని గురుసూచన గలిగినవారికి యేమిలేదు. ఎంతచేసినా యేమిలేదు. కలలో నరకులాడితే గాయములు మరునాటికి గనుపడవలెను గదా. ఆలాగున నేమి కనుపడలేదు. అయితే కలలో నరుకులాడినపుడు బాహ్య మందు వాస్తవముగా నరుకులాడు సమయమందు యెంతబాధ యెంత దిగులుకలదో కలలో అంతబాధను అంత దిగులు అంతవ్యవహారముగలదు గాని తక్కువలేదు. ఆకలలో ఆలోచనచేయుటకు అవకాశములేదు. అనుభవించవలెను. సందేహములేదు ఆకల తనకు తాను తీర్చుకొనలేడు. అతడు అనుభవించేకల యెవరికి తెలియదు. ఆకలకు యేలాగున నివారణ కనుపడును ? ఆ కలకుమూలములేదు. ఆకల దీరిన పిమ్మట యేచింతలేదు. ఆ కల దారిన ఆ కలయే పోవును. తన దారిన తానే పోవును. భయము గలుగదు. భక్తిలేదు.

బిడ్డలులేక పరితపించుచుండే దంపతులకు కలలో కుమారుడు కలిగినట్టు; ఆ కుమారునికి వివాహము చేసినట్టు, అద్దముద్దు చూచుకున్నట్టు, కుమారుడు చనిపోయినట్టు, కోడలుమాత్రం విధవయైయున్నట్టు కలగని అందులోనే శుభాశుభములు అనుభవించి మేలుకొనిన పిమ్మట అవి అబద్ధమైనగాని యీలాగున కలదోచెనే యేమోననుకొని ఆకలకు దలచుకొని ఆశుభమును గుఱించి చింతయేలాగున కొంచెము కొంచెము దోచుచుండునో లాగుననే గురువాక్యముచేత మేలుకొనినప్పటికిని ప్రపంచ సుఖదుఃఖములు మనస్సునకు దోచుచుండును. ఇదిగాక.

దేశాంతరము వెళ్ళిన కుమారుడు రావడమునకు అలస్యమై ఆతడు చనిపోయినట్టుగా తలదండ్రులకు కలదోచిన యెడల వ్యసనగ్రస్తలై మనసు

నిలువలేక అతనిని చూచుటకు వెళ్లుచు సకలశ్రమలు బడుచు అతనినిజేరి చూచి సంతోషించినప్పటికిని ఆ కలను దలచి అప్పటప్పటికి వ్యాకులము పొందినట్టుగా, వివేకులకు ప్రపంచమే లేనప్పటికిని, అజ్ఞానకాలమునందను భవమైయున్న వాసనల దలచుకొని కొంచెము సుఖదుఃఖములజెంది నట్టుండును. ఇదిగాక.

కలలో పదిరోజులు విడువక చనిపోయిన భార్యను గలసి సుఖించి నట్టు దోచుచుండి అనంతము దేహమునకు రుగ్మత కనుపించిన యెడల ఆభార్య దయ్యమై తన వెంబడించినట్టుగా తాను ఆలోచించి అందుకు భూతవైద్యునిచే శరీరమునకు భయములేకుండా సంరక్షణ చేసికొన్నట్టుగా ప్రపంచవాసనలేత తనకు లేని దుఃఖములు గలిగినట్టుగా తోచడమేగాని విచారిస్తే యేమిలేదు. ఇందుకు కలగనేటప్పుడు యథార్థముగానే యుండును. కలతీరగానే యేమిలేదు.

✓కలలో యేనుగులు, గుర్రములు, ఒంటెలు, అనేకములుకనుపడును. అవియన్నియు యేలాగున నిజముకాదో అలాగుననే యేది నిజముకాదు ఇందుకు దృష్టాంతము యేమైనకలదా అంటే కలదు. కలకు మూలములేదు. కలలో దోచినవస్తువులు యెంత నిజమో యీ దేహము అంటే నిజము గాని వేరుగాదు. ఈ తీరున యెవరు తెలుసుకొందురో వారికి అనుమానము లేదు. కలలో తాను యేనుగునెక్కినట్టుగాను, పట్టాభిషేకమైనట్టుగాను దోచును. ఆకలలో తనకు యెంత సంతోషమైనను యేమైనను అనుభవముగలదా ? లేదుగదా ? అందుకే యీ భ్రమపడకూడదు. ఈ భ్రమకు యెవరు కర్తలో వారికి యేమైన ఆశగలదా అంటే యేమిలేదు. కలకు దేహమే మూలముగాని మరియొకటిగాదు. అంతా కలేగాని కలకు అన్యము గాదు.

✓ఈ దేహము శాశ్వతముగాదు. ఈ దేహమునకు ఆధారము లేదు. దేహమునకు జీవుడు అన్యము గాదు. జీవునికి నామరూపములు లేవు. జీవుడు జీవుడనే పేరేగాని వెదకితే వేరేలేదు. జీవుడనగా వాయువగునా అంటే కానేరదు. ఆ వాయువునకు ఆధారము దేహమే. దేహములోవాయువు గలదు. వాయువు స్థిరముగా నుండునా అంటే ఉండదు. వాయువు మాట్లా

డునా అంటే మాట్లాడదు. దేహముతో వాయువు లేకపోతే మాట్లాడదు. దేహమునకు నాశముగలదు. దేహములు రెండులేవు. మూడులేవు. ఈ దేహము పోతే నూక్మదేహము లేదు. ఈ నూక్మదేహము, యీ దేహము యెంత మాత్రము నిజము కాదు. ఈ దేహములకు నిలుకడలేదు. ఈ దేహము నీరు బుగ్గవంటిది, వడిగ్గవంటిది, మెరుగుడుపువ్వువంటిది. ఈ దేహమునకు మూలము లేదు. ఈ దేహము మధ్యనేపోయేది, మధ్యనే వచ్చేదిగాని దీనికి ప్రమాణములేదు. ఇప్పుడు దేహమున్నదని యెంచరాదు. లేదనే యెంచవలెను. ఇది ఉన్నను లేదు. లేకున్నను లేదు. ఇదియేమి ఉన్నదో యేమి లేదో దీనిజోలి యెవ్వరికి పట్టదు దీనిని దలచేవారు యెవరు ? ఇది యీశేశ ఉన్నది. ఇదే లేకపోవుచున్నది. పౌవడము నిజమే కదా : ఇది లేనేలేదనుకోవలెను. ఈ దేహము పోయినపిమ్మట యేమైన యున్నదా ? లేదు. తెలియకుంటే చావుపుట్టుకలు కలవు.

అనేక యోనులు గలవు. ఆయోనులలో తాను తిరుగవలెనట. ఆ యోనులలో తాను తిరగకపోతేనేమి ? చావుపుట్టుకలు తాను పొందకుంటేనేమి ? నద్గూరూపదేశమువలన జననమరణరహితులు గారాదా ? దేహముల నమ్మి అనేక విధములైన భ్రమలు పడుచు ధనమునకై గురువుల నైన జంపగోరుచు భ్రమలచేత దిరుగుచుందురు. గాని భ్రమను విడువనేరరు. ఈ భ్రమలచేత తాను యెన్నాళ్ళు ఉండును ? ఈ భ్రమ ఆనాదియని పలుకుచుందురు. ఆనాదిభ్రమగా విచారించితే నిత్యాఽ నిత్యత్వముగు చున్నది. కనుక ఈ భ్రమ అనాది అని యెంచకూడదు ఈ భ్రమ దుర్బ్రమ. ఈ భ్రమలను నమ్మియుండేవాడు వెర్రివాడు.

ఎవరునూ నూరు సంవత్సరములకన్నను యెక్కువ బ్రతుకలేదు. అది దుర్లభము. బ్రతుకులోను యీడు మిగిలిన బ్రతుకులు వ్యర్థము. అది యెందుచేతననగా కొందరికి కన్నులు, ముక్కు, కాళ్ళు, చేతులు మొదలైనవి లేక బ్రతికియుండగానే యేమైనసార్థకము కలదా. కన్నులు, కాళ్ళ మొదలైనవి యెందుచేతలేకపోవుననగా దేహస్వభావమే కాదు, కర్మవలన నందురు. ఆకర్మ యెవరుచేయగలరు ? అందరు సుకర్మనే చేయరాదా : అనేపక్షమందు కర్మ అనాదియని అందురు.

న్యక్ష దృష్టాంత ప్రకరణము

అందుకే అంతా కర్మమే. కర్మమే దేహము. దేహమువలననే కర్మ అయినదనే పక్షమందు కర్మమువలననే దేహము గలుగును. దేహము వల్లనే కర్మకలుగును. కర్మకు దేహమునకు బేధము లేదు. కర్మనే కర్మ చేయుచున్నది. కర్మనే కర్మ అనుభవించుచున్నది. కర్మకు ముందు యీ దేహములకు కర్మనే రాజు, కర్మనే దేవుడు, కర్మనే మూలము. "గీ । కర్మ మున బుట్టుజంతువు కర్మంబున వృద్ధిబొందు కర్మమునజెడు" । కర్మము జనులచు దైవము కర్మము సుఖదుఃఖములకు కారణమధిపా" యని భాగవత భారతాది పురాణములయందు చెప్పబడియున్నది ఆకర్మకు మేను న్నూ నూతోషించితిమి. కర్మకు దేహమునకు బేధములేదు గదా ! కర్మమేదేహము, దేహమే కర్మమని తెలిసే యున్నది. తల్లిదండ్రులే కర్మస్వరూపము. ఆ తల్లిదండ్రులనే గర్మమువల్లనే జన్మగలిగినది. ఆ తల్లిదండ్రులబద్ధమే. ఆ కర్మ అబద్ధమే. ఇదికర్మ అనియు యీకర్మ అనాది చునియు యీకర్మవల్లనే సుఖదుఃఖములు అనుభవములగుచున్నవనియు, బంధకమున బడకపోతే యీ భ్రాంతిని అనాయాసముగా తీసివేసుకోరాదా । లేకుండ చేసికొనరాదా, దీనికీలు తెలియరాదా ? వృథాయాసమును వదలరాదా ? యెందుకులేనిపోని భ్రమలజెందవలె. ఎందుకు బద్ధులుగావలె : వెనుకముందు గురుతెరుగక యెందుకు వెర్రియైతి తిరుగవలె ? యేది తనతోకూడ వచ్చును ? యేది నిత్యము ? పెండ్లాము బిడ్డలు కూడ వత్తురా ? లేకపోతే దనధాన్యములు కూడ యేమైన వచ్చునా : లేకపోతే తనతో కూడా కుక్కలు, నక్కలు, పందులు, యేనుగులు, గుర్రములు వచ్చునేమో ?

నాకు ఒకటి తెలియదు. నన్ను యెవరు ఆడుగరు. నాతో యెవరు వలుకరు. నన్ను చూచేవారు యెవరు లేరు. నామాట వినేవారులేరు. నాకేమి తెలియదు. నేనడిగిన యెవరు చెప్పరు. నేననగ యేమొ నీవనగయేమొ ? జాగ్రతకలవాడు నా ఆను మాట విచారించవలెను. నాకు నీవు గావలె, నీకు నేను గావలె, నీవు నేను అనుట నేనే నుమీ దైవమే నేనని కొందరందురు. నీవేలాగున దైవమని కొందరందురు. నిజమును చెప్పుకాను వినుము.

నామాట నేను చెప్పతాను. అందరు నామాటే చెప్పెదరు. నాతో నావారే పలుకుదురు. నేను నాదారిలోనే ఉండును. అందరు నాచుట్టాలే. అందరికిగల ధనము నాధనమే. అన్ని నాయిండ్లై అన్ని నావాకిండ్లై. అన్ని టికి నే నైయున్నాను. అన్ని టిని నే నెగురుతెరుగుచున్నాను. నాకులమే పాపిష్టి కులము. నాకులమునే నమ్మరాదు. నాకులమనగా నేనుగాను. యెవరో దెలుసు కౌనుము. “యెవరికివారే యమునాశీరె” అందురుగదా : దీనిలో సంగతి నైనా దెలియరాదా. “జాతస్యమరణంత్వవం” అందురు గదా : దీనిభావము దెలుసుకొనరాదా : ఎందుకింత దురహంకారము? దురహంకారము వదలక పోతే యేలాగున ముక్తిని బొందుదురు. ఎవరికైనా దురహంకారము వదల వలెనే తాత్పర్యము దెలియదా ? ఈ దురహంకారమును యెవరువిడుతురో వారే దేవతలు. దురహంకారమనగా నేనే యనుచి. దురహంకారము అందరికి నేననే ఉన్నది గదా : అదే దురహంకారము. అదే మొదలు చెడకుంటే వ్యధియగు చుండదా : కొద్ది గొప్పగుచున్నది. కొద్దిగొప్పలు దెలియవలెను.

✓ వేనవికాలమందు అంతట వచ్చిగడ్డిలేక నిర్మలముగానుండి ఆ గడ్డి అంకురములు నెడక వానాకాలములో మొలతోతు గడ్డి పెరిగి పాములు, తేళ్ళు, కుక్కలు, నక్కలు, పందులు, గొర్రెలు పొగ్గాడుచు తిరుగుచుండ లేదా ? అలాగునే అహంకారము కొద్దిది గొప్పది, గొప్పది కొద్దిది యగు చుండునుగాని కొద్ది అహంకారము అయితే ఒకటి, గొప్ప అహంకారమైతే ఒకటి యగునా ? వ్రణమే తీటకురుపు, తీటకురుపును గీరుచుంటే గొప్ప వ్రణమగుచున్నది. మొదలు మాటలు గానుండి తరువాత తిట్లుగా మారి ఆ వైవి కొట్టుకొనుటలై రణము గలిగి కోలుపోయి యిండ్లు మొదలైనవి అమ్ముకొని కలతపడుచున్నారు. అది అహంకారమువల్లనేగదా. అహంకారము యెంత మాత్రమున్నను సరకప్రాప్తమగుకు. అహంకారము లేనివారికిగాని జన్మరాహిత్యము గలుగదు.

అహంకారము దేహమువల్ల గలిగినది. అహంకారమువల్లనే జగత్తు గలిగినది. అహంకారమే దేవుడు. అహంకారమే మనుష్యులు ? అహంకారమే పందులు, అహంకారమే కుక్కలు, అహంకారమే నక్కలు,

స్వప్న దృష్టాంత ప్రకరణము

అహంకారమే గాడిదలు. అహంకారము లేనివారికి అనుభవములేదు, ఆయాసములేదు. అహంకారము నానావిధములు నానాకులములు. అహంకారమునకు అనేక నామములు. అహంకారములేనిదే పరమార్థము అహంకారములేనిది అహంకారము లేనివారలకే దెలియవలెను. అహంకారము విష్టువుకుగలదు. బ్రహ్మకు అంతకన్న గలదు, శివునికి చెప్పశక్యముగాదు. ముత్తైమూడుకోట్ల దేవతలకున్నా గలదు. గురువుకు మాత్రములేదు.

'తత్వమసి' మహావాక్యము క్రియాకారిగాదు. తత్పదమందు అహంకారము గలదు. త్వంపదము కేవల అహంకారమే. అసిపదము త్వంపదానకు తత్పదానకు ఐక్యమవునట. ఈయైక్యముగాకుంటేనేమి ? అహంకారము అహంకారములో గలియకుంటేనేమి ? అహంకారము అహంకారములో గలియవలెనా ? అహంకారమును నమ్మదగదు. అహంకారమనగా యెరుక. ఆ యెరుక లేనియెరుక. ఆలేని యెరుకను విడువవలెను. ఆ యెరుకకు మరువుగలదు. యెరుక మరుపులులేక యుండేది యేదికలదో దానిని యెరుగుచున్నవాడు యోగి. యోగియైనవాడు యెరుకను వదలవలయును. యెరుకఉంటే యేదరితోవదు. యెరుకకు మరుపు సహజము.

ఎరుక మరుపులుగానిది, సదసత్తులుగానిది, రూపారూపములుగానిది, జ్ఞానాజ్ఞానములు గానిది, గుణాగుణములు లేనిది; కోరికలు లేనిది, చలాచలములు గానిది. సంకల్ప వికల్పములు లేనిది, సాక్షిగానిది, బ్రహ్మగానిది, విష్టువు గానిది, శివుడుగానిది, ప్రకృతిగానిది, ఆకాశము గానిది, వాయువుగానిది, అగ్నిగానిది, జలముగానిది, భూమిగానిది, శబ్దముగానిది, స్పర్శగానిది, రూపముగానిది. రసముగానిది, గంధముగానిది, యీలాగున యేదీ గానిది.

శ్లో॥ అబీజం వృక్షసంపూర్ణం శాఖాపల్ల వవర్జితం।

పుష్పంనా న్తి ఫలంనా న్తి సంపూర్ణం వృక్షవర్జితం ॥

మొదలులేదు, తుదలేదు, నడుమలేదు కొద్దిగాదు, గొప్పదిగాదు, చేతికిచిక్కదు, కట్టుపడదు, కొట్టుపడదు, తిట్టుపడదు, ఒకఁనిమాట్లాడించదు,

ఒకరితో మాట్లాడదు, మన్ను మాడలైనా మాడలు మన్ను అయినా అది కదలదు. అది మెదలదు. అతుకదు, గతుకదు. కొత్తదికాదు పాతదిగాదు కోపములేదు, తాపములేదు, చావులేదు, పుట్టుకలేదు, అటువంటిది అచలం సంపూర్ణమైయున్నది. దానికి కొమ్మలులేవు, ఆకులులేవు, చిగుళ్ళులేవు, సంపూర్ణమైయున్నది, అట్టి సంపూర్ణమును, యెవడెరుగునో వాడు ధన్యుడు గాని, స్వాధీనుడుగాడు, సంశయములేదు.

శ్లో॥ బ్రహ్మేణాహం బ్రహ్మేణత్వం బ్రహ్మేణోపాసకోజనః ।

బ్రహ్మేణీ శ్వరభావత్వం బ్రహ్మమూల మిదంజగత్ ॥

✓ బ్రహ్మ అనగా నే ననేదే బ్రహ్మ. నేననే బ్రహ్మను యెవడు వదలునో వాడు కేవలవిరక్తిపరుడు వానిని చెప్పినచోట మరియొకరిని చెప్పనేరారు వానితోనమానమైన వారలు యెవ్వరునులేరు నేననేది చెబుది. ఆ నేనునేననేదే విషము. ఆ నేనును వదలడము దుర్లభము. ఆ నేను ప్రపంచము పుట్టినప్పుడు పుట్టినదికాని, ఈ మధ్య పుట్టినదిగాదు. ఈ నేనును యేయుపాయముచేత నైనా తెరిపి చేసికోవలెను. ఈ తెరిపి తనచేతగాదు. గురువు చేయవలెను.

✓ గురువును భక్తిచేత గొలువవలెను. గురువులేని విద్య పనికిరాదు. గురుత్వీర్థప్రసాదము, నీవునీవనుట మరియాదకాదు. నీవనగా యెవరు? నేననగా యెవరు? నీవు నేను అహంకారమే గదా! అహంకారమే నీవాయెను, నీవే నేనాయెను. నేనే నీవాయెను. నేను నీవనే భేదములేదు. నీవని ప్రస్తావించినపుడు భేదబుద్ధి దోచుచుండును. ఒక అహంకారమే అన్నిదేహముల లోను యున్నది. దానిని నీవు నేనని యనిన దోషమే నీవులేదు నేనులేదు, నీవు నేను లేకపోతే రూపములు భేదమైయుండవలదా యని అందురేమో. అందుకుగాను, నీవు నేననే జ్ఞానము భ్రాంతిజ్ఞానము అభ్రాంతి ఒక్కటే యైనను తన్నే భేదములని తోపించుచున్నది. తనభ్రాంతే తాను సంపాదించిన ధనమును తన శరీర పోషణకు ఉపయోగముకాకుండ జేయబడుచున్నది. తన్నుతానే నిందించు కొనుచున్నది. తన్నుతానే భూషించుకొనుచున్నది. తన్ను తానే తెలుసుకొనలేదు. తనకుతానే శత్రుత్వము. తనకుతానే మిత్ర

త్వము ఒక కుక్కగాజులయిండ్లలోనుండి యేమల్లారములో యే గాజులలో చూచినను తాను ప్రతిఫలించి మొరుగుచుండును. అలాగే తాను అన్ని శరీరములలోనుండి తనకుతానే అన్యముగా దోచుకొని బ్రాంతిచేత తిరుగుచే గాని తెలుసుకుంటే తనకు అన్యమైనవస్తువు ఒకటిలేదు. తాను నిలువబోడు తానే లేకపోయిన పిమ్మట నెవ్వరు కానము. కనుక నే నీ వనుట భ్రమయని రూఢిగా నమ్మి యుండవలెను.

ఉపాసనలు చేయుట భ్రమ. ఆ ఉపాసనలు యెవరినిగూర్చి చేయు చున్నారు. ఆ ఉపాసనక్రమము యేలాగున నున్నదనగా, యాచకులనేకులు రాగల గ్రామములోగలవారు, ఆయాచకులకు యేమైన ఉపకారము చేయుట యందు బ్రాంతి చేత నిష్టము లేక ఒక మొండికట్టెను వెత్తనదారునిగా నేర్పరచి నీవు యాచకులకు సమాధానము చెప్పిపంపుచుండవలెను. అలాగు నజేసితివేని నీకున్న వచ్చిపోయ్యే యాచకులకై యింతయివ్వమని నీవు చెప్పితివేని, అదేవిధముగా మేము జరుపగలము, అని నీకుగాని యాచకుల కుగాని, సంవత్సరము 1 కి, నూరువరహాలు ఈ విధముగా యివ్వగలము. అందులో నీ వనుభవించినసరే ; మరియొకరికి యిచ్చినాసరే, యని ఈ ననిచేనులో బెదురుబొమ్మను కట్టినట్టుగ గ్రామములోను నొకబెదరు బొమ్మను కట్టుదురు. చేనులో బెదరు బొమ్మకు గొప్పకర్ర నొకటి దాని చేతిలో నుంచి, సున్నముపూసి బొగ్గుతో మీసములు, కండ్లు, మొదలైనవి యేర్పరచియుంచితే, దూరమునుంచి ఆబొమ్మనుచూచి, బెదరుకొనియేలాగున మృగములు వెళ్ళునో, అలాగుననే రెండుచేవులకు తేళ్లవలె రెండుపోగులు పెట్టుకొని, కొన్ని గుడ్డలుమీదను, తలను చుట్టుకొని, మొలత్రాడుపెట్టుకొని, రెండుచేపులుగాని, ముచ్చలుగాని యెదుటనుంచుకొని, మేకపోతు గంభీర ముగా నడిబజారులో దేవతవలె కూర్చున్న మనిషిని, యాచకుడు వచ్చి గ్రామములో ప్రవేశించి, ఎవరిదగ్గరకు వెళ్ళితే మాకింత ఉపయోగమని యడుగగా, అతనికి ఆగ్రామదేవతను చూపింతురు. అతనిదగ్గరకు రాగానే, పలుకడు, కనులచూడడు, విని వినిని వానివలె, కనికననివానివలెనుండును. అయినా ఆయాచకుని ఆదుర్గ వలన, మరియొకసారి వలుకరించెనా, కన్నున

యెగురును. వానికి తగినవాడైతే, యెదురువాదంవేసికొని కూర్చుండును. వాడు ఒకమాట అంటే నాల్గుమాటలు అనుచు, వాని బవిసిని జెరచును. ఈ లాగున వానితో గూడ తంటాలుబడును. ఎన్ని తంటాలుబడిన యేమిలేదు. అందుకే వేమన చెప్పినాడు. దాతగానివానిని తరుచుగావేడగానే, కనికరము గలుగదు. ఆవురుగడ్డితెచ్చి సముద్రములో ముంచగానే దర్భకానేరదని చెప్పినాడు. ఆలాగుననే, ఈ యాచకుల విషయమై, ఈ లాగున గ్రామమున కొకరిని, పెద్ద బెదరుబొమ్మవలె యేర్పరచిరో, ఆలాగుననే గ్రామములో, నొకదేవతనుగాని, రెండుమూడు దేవతలనుగాని, మతస్థులు యేర్పరచుకొందురు. అట్టిదేవతల ఉపాసనచేయగానే, యేమిగలదు ? ఆదేవతకు మనము చేసిన సహాయము, శోమిన్ని దానికితెలియదు. దాని విషయమై యేమి జేసినను మనకోరకేగదా ? యేలాగనగా.

✓కాలస్వభావమువలన వ్యాధులవలన పుట్టబడే, మహాలక్ష్మమ్మ దూమములు, స్పోటకములు, దగ్గులు, తీటలు, మొదలైన, ఉపద్రవములు, అనగా మందులకలవిగాని రోగములు, వాంతిబేదులనే రోగములు గలిగినయెడల, వ్రజులకు భయంకరముదోచి, నిర్విణ్ణులై యుండు సమయములో ధైర్యము గలుగుటకొరకై పది మందిజేరి, ఒక వేప చెట్టుకు పసుపుపూసి, బొట్టుపెట్టి అందరు పానకము, వడపప్పు మొదలైనవిజేయుచు, అందులోనే ఒక వైత్య వికారము గలదానికి ఆవేశము గలిగి, ఒళ్ళు దెలియక గంతులు వేయుచుండగా తాము పూజ చేయుచున్న వేపచెట్టులోగల మహాలక్ష్మమ్మకు, మాట్లాడుటకు నోరులేక నతిభక్తిగలిగి, శివాలు చిందులుద్రొక్కుచుండె. మనుష్య శరీరములో ప్రవేశించినదని, ఆ చెట్టును వదలి ఈ చిందులు ద్రొక్కుచున్న చెట్టును దగులుకొని అందరు మాయమ్మ, మాతల్లి, మమ్మ రక్షించు, మాయింట్లో మాపిల్లవాడు బ్రతికితే నాల్గుయేటలను, పదికోళ్లను, ఒకదున్నపోతును యిచ్చెదము. మాతల్లి, మాయమ్మ, యని ప్రార్థించుదురు. ఆరోగికి ఆయుర్దాయము వుండి బ్రతికితే పది పదకొండు జీవములను, బలి యిత్తురు. ఆ బలి యిచ్చిన హేతువువలన నారోగి బ్రతికినాడనుటగాదు. అదేనిజమైతే, రాజాధిరాజులుకూడా ఈ రోగమువలన చనిపోవుచున్నారు

గదా. వారు తమనిమి త్తమై యెన్ని జీవములనైనా, బలియివ్వగలరుగదా ; అందుకు వారుబ్రతికిరా ? గావున ఇది అబద్ధము. ఈ ఉపాసనలు యేమి క్రియాకారిగాదు.

✓ ఆ ఉపాసనపగులకు ఆదైవము కనుపడడు. కోరినకోరికలు యిత్తురని చెప్పుచున్నారు. మనము చూడలేదు. ఎవరైనా అనామికులు, దర్మిదులు తమకన్న యెవరుకొంచెము వృత్తిలో భాగ్యవంతులై యుందురో వారినిజేరి, సేవకావృత్తివలనగాని, అనుసరణ వలనగాని, అధికలమనిగాని, పాతకల మనిగాని, శాస్త్రజ్ఞుల మనిగాని, ఒకఉపాయముచేత ఇతరుల ధనము ఆర్జించి, జీవింపుచుందురు. జీవులకు జీవులే దేవతలై యున్నారు. జీవులకు జీవులే దూతలై యున్నారు. జీవులకుజీవులే శత్రువులై యున్నారు. మిత్రులై యున్నారు జీవులు జీవులనే అనుభవించుచున్నారు. ఏలాగనగా తాగేనీరు, జీవులు, యెట్లనగా, నీరేపురుగులగుచున్నవి. ఆ పురుగులు నీరగుచున్నది. గింజలన్ని పురుగులగుచున్నవి. జీవులకు జీవులే భక్షణగాని, ఇందుకేమి సందేహములేదు. ఈ జీవులు నరకమనుభవించుచున్నారు. ఒకరిని ఒకరు అనుభవించుచున్నారు.

యెరుకకు దేహమునకు భేదమని కొందరందురు. యెరుకకు దేహమునకు భేదమైతే సుఖదుఃఖములు యెరుకకేగాని, శరీరమునకు లేక పోవలె. అందుకు శరీరమునే సుఖదుఃఖము లనుసరించియున్నవి. యెరుకకు దేహమునకు భేదమైతే, సుఖదుఃఖములు శరీరమునకు లేకుండా, యేలాగు ననుండవలెననగా పుట్టవంటిది దేహము పుట్టలోని పామువంటిది యెరుక. ఇల్లువంటిది దేహము. ఇంటిలోని మనిషివంటిది యెరుక. రాయివంటిది దేహము, రాతిలోని కప్పవంటిది యెరుక. కద్దెవంటిదిదేహము, కద్దెలోని పురుగువంటిది యెరుక గావలెగదా ? ఈ లాగున యెరుకకు, దేహమునకు భేదమైతే, దేహమునకు బాధలేక పోవును. ఎరుకకు, బాధలేకపోవలెను. ఏలాగనగా పుట్టమీద కొట్టితే, పుట్ట తనకు సుఖమని, దుఃఖమని, చెప్పు కొనజాలదుగదా ? పుట్టలోగలపాము, యెక్కడనుండునో దెలియదుగదా; అలాగే యెరుకకు సుఖదుఃఖములు లేకపోవును. దేహమునకు లేకపోవును

ఇంద్రతలుపులు వేసికొని పండుకుంటే, వానకు యిండ్లు తడిసినాగాని, మనుష్యులకు ఏబాధలేనట్టుగా దేహమునకు యెరుకకు వేరైతె ఆలాగున బాధలేకపోవును. రాతికి దెబ్బతగిలివాగాని రాతిలోనికప్పుకు యేలాగున బాధలేదో, ఆలాగే శరీరమునకు బాధలేకపోవును. గనుక యెరుకకు దేహమునకు అభేదముగా కనుపడుచున్నది.

✓ అభేదలక్షణము యేలాగనగా పాము, పాముకూసము ఒకటై నట్టుగా, నీళ్ళు పాలుఒకటైనట్టుగా, కాయ విత్తు ఒకటైనట్టుగా, పుష్పము పరిమళము ఒకటైనట్టుగా, చూనె నువ్వులు ఒకటైనట్టుగా అగ్నికాష్ఠము ఒకటైనట్టుగా, యెరుక దేహము ఒకటైయున్నది. అందువల్లనే సుఖ దుఃఖములు శరీరమునకు యెరుకకుకూడ గలుగుచున్నవి. శరీరమును విడచి యెరుకయుండదు. యెరుకనువిడచి శరీరముండదు. ఏలాగుననగా పాముకున్నూ పాముకుబుసమునకున్నూకూడ బాధగలుగునుగాని ఒక దానిని విడచి ఒకదానికి సుఖదుఃఖములు గలుగవుగదా! ఆలాగుననే ఎరుకకున్నూ దేహమునకు అభేదము. ఎరుకనువిడచి దేహమునుండదు; దేహమునువిడచి ఎరుకయుండదు. ఫలమువిడచి రసము, రసమును విడచి ఫలము, నీరును విడచి పాలు, పాలనువిడచి నీరు, కాష్ఠమును విడచి అగ్ని, అగ్నిని విడచి కాష్ఠము ఉండనట్టుగా దేహమును విడిచి యెరుక, యెరుకను విడచి దేహము ఉండదు ఆలాగుననే జననమును విడచి మరణము, మరణమును విడచి జననముయుండదు. ఈ సందేహముగురూపదేశము వలనగాని వదలదు. సందేహములు మానకుంటె జ్ఞానములేదు జ్ఞానములేకుంటె నిశ్చయములేదు. నిశ్చయము లేకుంటె అహంకారముపోదు. అహంకారము పోదనగా అహంకారము వదలదు.

అహంకారము వదలెనేని అధికుడగును. అన్నిటికి అహంకారమే బలము. అహంకారము సామర్థ్యముగలది. ఆ యహంకారము అనేక దినములనుండి అనేక త్రాళ్ళవలె కట్టబడియున్నది ఆ యహంకారము యెప్పుడు వదలునో అప్పుడే బంధముక్తుడగును. అహంకారమువంటి పాపిష్ఠిది అహంకారమేగాని మరియేదిగాదు.

ఈ ఉత్త బట్టబయలును యెవరును గురుతెరుగదు. ఈ పరిపూర్ణము యెన్నడును సాకారముగాదు ఈ సంపూర్ణము యెన్నడును మనుష్యాకారము గాదు. ఈ పరము యెన్నడును అవతారములుగాదు. ఈ పరబయలుకు యెన్నటికి యెరుకలేదు. ఈ అచలమునకు యెన్నటికి మలినములేదు. ఈ పరిపూర్ణము మనలనుకప్పుకొనియున్నది. ఈ పరమనే మనుకులో మనము ఉన్నాము. ఈ బట్టబయలు అనేది యెన్నటికి పోనేరదు. ఈ పరిపూర్ణమునకు కోపములు తాపములులేవు. ఈ భూమకు యేమీలేదని చెప్పదునే యున్నారు. ఈ అచలము యెన్నడు నశించదు. నిత్యము. ఈ పరాపరము మహాగూఢమైనది. సత్యము. ఈ పరిపూర్ణము మహానిర్మలము, నిలుకడ గలది.

దేహమునకు మూలము విచారించితే లేనేలేదు. గట్టిగాలేదు. దేహమునకు ఆధారముకలదా యనిన లేదు. దేహమునకు నిత్యత్వము యెన్నటికిన్ని కలుగనే కలుగదు. దేహమునకు నిలుకడలేదు. నిలుకడ గలిగితే దేహము నిత్యమే. దేహమునకు నాశనముగలిగిన పిమ్మట, తిరిగి కలుగదు. దేహమునకు నాశము కనుపడుచునేయున్నది. కాని దేహమునకు నిత్యత్వము చెప్పవలెనంటే నమ్మకముచాలదు. దేహమునకు నియమము లేదు. నిలుపులేదు. అండలేదు. దేహమునకు జీవుడులేదు. పరమాత్మలేడు. బ్రహ్మలేడు దేహమునకు తలవ్రాతలేదు. తలతిక్తలేదు. దేహమునకు తలలోక రెండును లేవు. దీనిని యెరుగలేదు. దేహమునకు జడత్వమేగాని నిర్మలత్వము దొరకదు. దేహమునకు ప్రాణాయామమువలన ఆయుష్యములేదు. దేహము నకు వికారములే కలుగుచున్నవి గాని మరేమిలేదు. దేహమునకు యింద్రియములకు భేదము లేదు. కలదోచిన శరీరమేలాగో అలాగే మూలములేని యీ గుర్రెరిగే శరీరము యేమిలేదు. ఈ ఉత్త బట్ట బయలు యేమిలేదు, ఒకటిలేదు. ఈ వుత్తబట్టబయలు కేమిలేదందుటకదా ఈ ఉత్తబట్టబయలనగా యేమంటే చెప్పెదము.

ఈ పరిపూర్ణము అనగా పుట్టనిది చావనిది. సర్వదేశము-యందు సర్వకాలములయందు మొదలుచివర లేక చలించకయుండునది.

గీ॥ ఆతిరహస్యము బట్టబయలనగ వినియు
 దెలియజాలరదేమొకొ తేటపడగ
 మాయబలమైనవారెట్లు మరుగుదోయ
 నవ్యతరబోగి శ్రీనదానందయోగి ॥

ఆతిరహస్యము బట్టబయలని గలిగేయున్నది. ఆ వాడుకయెన్నటికిని అనుభవమువల్ల దెలియజాలరు. ఈ మనుష్యులకుగల వెర్రి దెలుపుటకు యెవరివశము? వెర్రివానిమాటలే వినసొంపుగానున్నవి. మంచివానికి ఆవెర్రి మాటలు వచ్చునా ?

గనుక గురువులవలన సంప్రదాయము "ందుకేగదా ?

శ్లో॥ ఆత్మబుద్ధిసుఖంచైవ గురుబుద్ధిర్విశేషతః
 పరబుద్ధి వినాశాయ శ్రీబుద్ధిః ప్రళయాంతకః

అసి కలదు. ఆత్మబుద్ధి సుఖంచైవ, అనగా తనబుద్ధియందు ఆత్మా నాత్మ వివేకముచేసి, నిశ్చయము యిది, అనిశ్చయముయిది యని స్థిర పరచుకొనుటే ఆత్మసుఖముగాని మరియొకటి ఆత్మసుఖముగాదు. అందుకే తాను. తనకేకాక యున్న తనకు అదియేల యని రామస్తవమునందు చెప్పబడుచున్నది. తన బుద్ధి తనకు స్వాధీనము కావలెను. బుద్ధి స్వాధీ నము కాకపోతే పాము నివాసముగానున్న యింట్లో కాపురము చేసినట్టుగా యుండును. ఆ కాపురము అతిభయకంఠముగా నుండును. కనుక స్థిరబుద్ధి గలిగితే వానిదే సుఖము. గురుబుద్ధి విశేషమనిరిగదా! అదియేలాగనగా అందుకు సద్గురువు దొరికిన యెడల దుర్బ్రామలను విడిపించి జననమరణ ప్రవాహరూపమైన సంసార సాగరమును దాటించును. అనగా సంసారము నుండి విముక్తుడగును సంసారమునుండి విముక్తుడనగా ఈ సంసారమును విడవడముకాదు. జనన మరణ ప్రవాహమైన సంసారము విడచుట.

ఈ సంసారము వదలినవాడే నిజమైనసన్యాసి. ఈ సన్యాసము వలన పరమార్థచింత స్థిరమౌను. ఇదియే అంతస్సన్యాసము. ఈ సన్యాసిని పూజించువారు ఉత్తములు. ఆత్మసన్యాసికి యెవరులేరు. జగత్తులేదు.

(4) న్యప్ప దృష్టాంత ప్రకరణము

ఆకలిలేదు, దప్పికలేదు. అతను భోజనముచేయుట, దాహమడిగి పుచ్చుకొనుట, పరుండుట, స్నానముచేయుట, వస్త్రములు ధరించుట చూచువారలకు వారివారి నైజమునకు తగినట్టుగా దోచుచుండును గాని అతనికి దోచదు తోచకుంటే యేలననుభవించవలెననగా కలలో దోచినట్టుగా వాటికవే వచ్చుచున్నవి వాటికవే పోవుచున్నవి. కలవలెనే ఆయోగికి సంప్రాప్తమగునుగాని మరియొకటిగాదు. ఇది లక్షణము. ఇక బాహ్యసన్యాసము ముఖ్యముగాదు. ఆ బాహ్యసన్యాసమును ఆంగీకరించుట ప్రయాసముకాదు. నిముషమాత్రములో సంభవించుచున్నది. ఆ బాహ్యసన్యాసములో రెండు విధములు. ఆ రెండు విధము లెట్లనగా.

శాస్త్రములు చదువుకొని పెద్దలతో సహవాసముచేసికొన్నాళ్ళు సంసారస్థితిలోనుండి పుత్రులు గలిగిన పిమ్మట వారలకు ఉపరయన వివాహాది కర్మములు జరిగినవెనుక తనవలన సంరక్షించబడేవారలు శక్తివంతులైన పిమ్మట, నేను వృద్ధునైతి నిక నెక్కడనైన కూర్చుండి తపస్సు జేసికొని యెదనని, వారితో జెప్పి సహజసన్యాసము పుచ్చుకొని సంచరించువారలదే సహజసన్యాసము. అటువంటి వారలవృత్తియేవిధముగా నుండుననగా వినుము. వారు ఒకచోట నొకఘడియయైన నిలుచుండరు. ఒకరితో వ్రసంగము చేయరు. ఒకరిని చూచి కోపగించు కొనరు. ఒకరిని జూచి సంతోషించరు. ఆనగావారికి దూషణభూషణ తిరస్కారములు ఉండవు. వారినొకరు దూషించినాసరే భూషించినాసరే తిరస్కారము చేసినాసరే తామనపడరు. భూషించిరని సంతోషపడరు. తిరస్కారము చేసిరని విచారపడరు. వారికి సుఖములు గలిగిన యెడల సంతోషమును పొందరు దుఃఖములు గలిగిన యెడల వ్యసనమును పొందరు ఇందుకు ఒక కథ గలదు, వినుము.

ఆనందస్వాములనువారు వెళ్ళుచుండగా మార్గమధ్యంబుననొకరైనను అన్నము పెట్టుటకు మరియుద చేయకపోయిరి. అస్తమానసమయమందు నొకయూరిలో, నొకదేవాలయముయొక్క ద్వారమందున నివసించి, ఓ యుదరమా : నీకు ఆకలి అయినయెడల చెప్పితే యిప్పుడే యెవరినైనా నడిగెదను. అపరాత్రివేళ యెవరున్నా వలుకరని చెప్పచూ సుషుప్తినొందెను.

ఆయోగికి అపరాత్రికి జాగ్రతగలిగెను. ఆ సమయములో ఆకలి పట్టజాలక పోయెను. అప్పుడు లేచి అంధకారములో యిల్లిల్లు తిరుగగా తలుపులు వేసి కొని అందరు నిద్రబోవుచుండిరి. ఆ సమయమున ఒక యింటికిమాత్రము తడికెవేసి యుండెను. ఆతడికను మెల్లగా దీసికొని లోపలికివెళ్ళెను. ఆ లోపలకు వెళ్ళి దొంగవానివలె అంతటవెదకెను. అప్పుడు ఒక ఉట్టిమీద చట్టిలో కొంచెము మజ్జిగ అన్నము దొరికెను. ఆ యన్నము తీసికొని మజ్జిగ కలుపుకొని కడుపునిండునట్లు ద్రావుచుండగా ఆ యింటివారు మేలుకొని, చప్పుడు ఆలకించి, దొంగ జొరబడినాడని అరవగా ఆయింటి ప్రక్కనున్నవారందరు పరుగెత్తివచ్చిరి. అంతలో ఆయింటివారే అతనిని పట్టుకొని రెండు దెబ్బలు కొట్టగానే ఇంకా బాగా కొట్టుమనెను. ఆ మాటకు ఆయింటివారికి ఆశ్చర్యముగాదోచి దీపము ముట్టించి చూచే వరకు యోగి అహా ! యతినింద కులక్షయమని ఉన్నది. గనుక అప్పుడు అందరున్నూ ఆయనకు నమస్కరించి నొక విశాలమైన గృహమునందు నివసింపజేసిరి, బుద్ధిమంతులైనవారు గనుక థ్యాన భజన వందనాది క్రియల నెరవేర్చుచు అతిభక్తి గలవారలై మరుదినమున సమారాధన జేసి ఆయోగినితృప్తిపరచిరి, అయితే ఆయోగి అపరాత్రిదుర్దశనొంది దెబ్బలుపడు సమయములో విచార పడలేదు. దేవునివలె పూజించునప్పుడు సంతోషపడలేదు. కనుక క్రమమైన సన్యాసికి యిదేవిధముగా సహనము, ఓర్పు, శత్రుమిత్రసమత్వము, యిష్టా యిష్టములు, శుభా శుభములు, సుఖదుఃఖములు, ప్రియాప్రియములులేకపోవడము సంభవించుచున్నది. ఆతను నిర్మూడు, నిత్యుడు, నిర్వికారుడు, అసంగుడు, అక్రోధుడు, అనహంకారుండు, ఆనందపరుడు, అగుణుడు, అజన్ముడు, అతిశాంతుడు, అధికయోగ్యుడు, అచలుడు, అనభ్యాసుడు, అనాయాసపరుడు, అమాయకుడు, అపరోక్షముగలవాడు, అందుకే సన్యాసి అనగా అందరు సన్యాసులుగారు. ఇటువంటివారే నిజమైన సన్యాసాశ్రమ యోగి. ఇంకొకవిధము యేలాగనగా వినుము.

భార్యతో కలహించుకొనిగాని, గ్రామములో అప్పులకుగాని, సంసార సంరక్షణ జేయలేకగాని, యింటితో బోజనసదుపాయము లేకగానిసన్యసిండు

వారు కపటసన్యాసులు. వీరిని సన్యాసులే అందురుగాని, సన్యాసులుగారు మాచకమ్మలే. మాచకమ్మలేగాదు, ఎందుకు నన్ను అరిపించెదరు వీరల ముఖమే చూడరాదు. వీరలకు జారత్వమందే యొక్కవ భ్రాంతి. చివరకు నరకమే సంప్రాప్తమగును. జిహ్వా చాపల్యములను గోరెదరు. అందుకే గదా.

శ్లో॥ జీహ్వాపస్థ పరిత్యాగి

పృథివ్యాం కింప్రయోజనం॥

అని ఉన్నది గదా : జీహ్వాపస్థ భ్రాంతులు వదలని యోగులు యోగులా ? జోగులె. ఆజోగులకు యాయోగులకు సమానమా ? పేద బెల్లము సమానమా ? శంకరాచార్యులవారికి పీర్లనరిగస్తుకు సంబంధమా ? ఎద్దుకు గాడిదకు సమానమా ? తెల్లగా నుండగానే కొంగను హాసకు సమానమా : అయితే పంది బురదమెచ్చునుగాని పన్నీరు మెచ్చదు. అటు వలెనే బూటకులుగాని మెచ్చరు. వాటికి బూటకములతో యేమిపని ? మాటలతో యేమిపని ? ఈ బూటకసన్యాసమువలన నేమిఫలమనిన వీరికి తగనికోపము. తిండి సౌఖ్యము, స్త్రీలపరిచర్యలు స్త్రీలతో అవలంబనముగా మాటలాడుట వరమార్థవిమర్శ చక్షుగా దెలియకపోవుటయు రుచిపక్వములు బాగుండకపోయెనా, తగవులాడి లేచిపోవుట. తపస్సు లేకపోవుట, యెల్లప్పుడు ఒకరితో వ్యవహారము లాడుచుండుట సత్కాలక్షేపము చేయకపోవుట శత్రుమిత్ర సమత్వము లేకపోవుట. తననే పొగడ గోరుట. తన స్రతాపమే చెప్పుకొనుచుండుట తానందరిని భయపెట్టుచుండుననుట, తనకందరు బద్ధులై నుండవలెననుట, సుఖముల గోరుట, యీ విధమైన వేషములతో ప్రవర్తించు సన్యాసులను జేర్చరాదు. ఇందుకు ఒక కథ అరుదైనదిగలదు.

నేను కొంతచూచినదే, నేను విన్నదే, నాకు తెలిసినదే. ఊరెందుకు పేరెందుకు ? నడతవింటే చాలదా ? ఆనడతవింటే అటువంటివారలైతే అగ్ని హోత్రముతో గలసిన ఆజ్యమువలె మండుదురు మండితేనేమి ? అనడతగలవారలకు పావరక్షప్రయోగమే. నీకేమంటే నీకేమి కేమీ, ముక్తి

కొమ్మంటే బ్రైకొమ్మనేదే, చూడిగొడ్డంటే పాడిగొడ్డనేదే, నా పద్ధతియింటే, వింటేవిను, వినకుంటెమాను.

ఒక ఘరిలో నొక బ్రాహ్మణుడుగలడు. అయితే చదువుకున్నవాడే. చదువుకుంటేనేమి, చదువుకున్నందుకే వచ్చిన తిప్పలు. చదువుకొనకుంటే యేమిలేదు. ఆతను సన్యసించెను. సన్యసించి దేశములమీదపోయెను. దేశ గీడని, ఆయవిద్య ఆతనిని వదలకనేపోయెను. ఆమాయామోహితుడై తిరిగి కొన్నినాళ్ళకు, తనగ్రామమునకువచ్చి ప్రవేశించెను. ప్రవేశించినపిమ్మట, ఆ గ్రామస్తులు దేవాలయముతోగల మండపములో నుంచిరి. ప్రతిదినము ఒకరు భిక్షావందనములు జేయుచుండిరి. ఈలాగున జరుగుచుండగా, ఈ సన్యాసి భార్య ప్రతిదినము చెరువునకు నీటికి పోవుచూ ఒకనాడు పూర్వనంబంద మోహమువదలక తనపెనిమిటిని దర్శనముచేయగా, భార్యసౌందర్యమునకు మార్పాక్రాంతుడై, తెలివిదెచ్చుకొని కలిసికొనిరి. ఈ యోగి కోడలుకు ఆవర్తమానము దెలిశి అల్లరిజేసెను. ఆ సంగతి ఆత్తకుదెలిసి, తన పెనిమిటితోచెప్పెను. ఆ మాట మనస్సుననుంచుకొని, ఆస్థలమును విడిచి గోలకొండలో తన కుమారుడు సంపాదనపరుడవుచుండగా, అక్కడకువెళ్ళి కొమారునిజూచి, ఆతనిచే భిక్షావందనమువడసి భోజనకాలమందు కుమారా నేజెప్పినపని తప్పకజరిగించునటుల ప్రమాణము చేసితివేని భోజనము జేయుదును. లేనియెడల లేచిపోవుదుననెను ఆ సమయమున పంక్తిలో కూర్చున్నవారుయేమనిరనగా నీకు పూర్వాశ్రమమందు కేవలము తండ్రి, ఈ ఆశ్రమమందు జగత్పూజ్యుడైన యోగిగావున యేలాగునజెప్పునో ఆలాగున జరిగింపక నీకుతప్పదని అందరు పలికిరి. అప్పుడు తండ్రితో మీరుచెప్పినపని జరిగింతునని ప్రమాణముచేసెను. ప్రమాణము చేయించుకొని భోజనముచేసెను. కావున ఆతడు దుర్మార్గుడు. ఆవలనేమాయెననగా భోజనమైనపిమ్మట చదువుకొన్నయోగి తెలిసిన వాడుగనుక కుమారునిచే చేయించుకొన్న ప్రమాణమునకు యేవిధమైన కార్యమునుజెప్పి మనతను పొందునో తెలియవలెనని అందరు ఆయననుచుట్టుకొని యుండిరి. అప్పుడు ఓయికుమారుడా? రావోయీ అనిపిలచి, కూర్చుండుమని చెప్పినదేమనగా

నేను పూర్వారామమగు మనగ్రామమునకుపోతిని. పదిరోజులుఉంటిని ఎవరి. నోటవినినగాని సీతార్యవ్యభిచారియై తిరుగుచున్నదని నా యెదుటనే వాడు క్రానిరి. నేనామాటలు వినలేక అందరితోను అత్తనుతీసికొని సీ వద్దకు వెళ్లు మని చెప్పితిని ఆమాట అత్తచెప్పినదని వైబడికొట్టి లేచియొక్కడికో వెళ్లను కావున సీవుదానిని విడిచివెట్టుమని చెప్పగా, లేచి ఆతడు ఆలాగు చేసెను. ఆ యోగి తనకు యిష్టమైనవాడని యమధర్మరాజు నవ్వుచుండెను. అక్కడి జనులచేత ఆయోగి దూషింపబడెను. కావున కపట నన్యాసులకు మోక్షము లేదు. నరకమే సిద్ధము. అయితే అందరు నన్ను దూషింతురేమో, నా గ్రంథము వినండి.

నేను చిన్నతనములోనే వేదములను చదివినాను, శాస్త్రములను చది వినాను, ముద్రలనుచూచినాను, యోగములను, సాధించినాను, మంత్రము లను దెలుసుకొన్నాను, యెన్ని దెలుసుకున్ననేమి ? అన్ని ఆదవిమార్గములు గానే యున్నవి. అప్పుడు నాకు, దిగులుగలిగినది. నాకు యెవ్వరు చెప్పక పోయిరి. కాశికివెళ్ళినాను. అందరిని చూచినాను, కొన్నిటికి సమాధానముల నడిగినాను వారుచెప్పినమాటలు పు ర్యవక్షము జేసినాను. అందులో కొందరు నాసిద్ధాంతమును నమ్మినారు. ఎరుకను తీసివేసినాను. గోలకొండపట్టణమునకు జేరినాను. తురకలతో వాదించినాను, అందరిది ఒకకులమేనని అన్నాను, వారు అందరు నాతో జ్ఞానులవలె సంభాషించినారు. విందుకు రావలసినదని అన్నారు. రానియెడల సమాధానము చెప్పమని అన్నారు. మంచిది అని నేను పోయినాను. అందరము కూర్చున్నాము. సకలపదార్థములు వడ్డించినారు. ఆరగించుమని అన్నారు. 'నేను ఒకటి అడిగినాను. చీ చీ లేచిపొమ్మని అన్నారు. అందుకు మీకు అభిమానము ఉన్నదిగనుక నేను మిమ్ములను చేరరాదని అన్నాను. అక్కడినుండి లేచి నా ఊరువచ్చినాను. నేను యెవ రితోను చేరలేదు. నాకు యెవరూలేరు. నేను తురకలకు ఉపదేశము చేసి నాను. వారి గ్రంథములే వారికి సమాధానము అయినవి. వారి భాషతో వారి గ్రంథముల స్లోగతులు వారికి చెప్పినాను. ఎరుకను పందియని వారికిచెప్పి నాను గట్టిగా చెప్పినాను. వారికి నాటినది. సమాధాన పడినారు. వారుపందిని

దలవరు. వారికి ఆవాసనగిట్టదు. వారితో ఆ మాటలాడే వారినిజూచిదూరము తొలగుదురు. బ్రాహ్మణులకు ఉపదేశము చేసినాను. లెస్సగా ఆచారము జరుపుకోవలెనని చెప్పినాను బాగా జరుపుకోవలెనని అన్నాను. కులములు వేరని అన్నాను. ఒకకులమును ఒక కులము ముట్టరాదనిఅన్నాను. లెస్సగా ఆచారములు చెప్పినాను. అందులో చండాలకులమునకు నూరుభారల దూరము తొలగుమన్నాను వాండ్లను చూడవద్దనే అన్నాను. వాండ్లతో మాట్లాడవద్దనే అన్నాను. అంటెవారు నమ్మినారు. చండాలకులము అంటే పడిచస్తామని అన్నారు. వారికి ఆకర్మకాండనే చెప్పినాను. చెప్పితే నమ్మినారు. అప్పుడు వారికి యెరుక చండాలకులమని చెప్పినాను అప్పుడు గిజగిజలాడినారు. ఆకులమునుజూచి దూరముగా వెళ్ళుచున్నారు. దగ్గరకురానివ్వరు. ఆకులమును విడిచినారు ఏకులమును పోందియున్నారో తెలియదు. బ్రాహ్మణులలో కర్మకులకు యెరుక చండాలకులమనిచెప్పినాను. రాజులకు, యెరుక మాదిగకులమనిచెప్పినాను. కోమట్లకు యెరుక గోసంగికులమని చెప్పినాను. శూద్రులకుయెరుక మున్నూటికులమని చెప్పినాను. తురకలకు యెరుక పందికులమనిచెప్పినాను. పతివ్రతలకు యెరుక పరపురుషుడని చెప్పినాను. విధవలకు యెరుక ముండగర్భమని చెప్పినాను. ఇతరస్త్రీలకు యెరుక దేశాంతరము వెళ్ళినపెనిమిటిగర్భమని చెప్పినాను. ఉన్నదున్నట్టుగా చెప్పినాను. మరి యీ దోషములను విడచి నిర్మలలయ్యేయున్నారో లేక యీదోషముల నాపాదించి చెప్పశక్యముగాని నిందలకు లోనయ్యేయున్నారో తెలియదు. తెలియకుంటే నాకేమి, తెలిసితే నాకేమి. తెలిసినవారికే తేట, తెలియనివారికి తెలియనే తెలియదు. ఇది శాస్త్రమే ఆశాస్త్రముగాదు. ఎవరైతే అహంకారులో వారికి నరకమనే యున్నది. బ్రహ్మము ఈ బయలనేయున్నది. యేలాగుననగా.

బ్రహ్మకు సత్యగుణములేదు. రాజసగుణములేదు. తామసగుణము లేదు. శబ్దములేదు. స్పర్శలేదు. రూపములేదు. రసములేదు. గంధములేదు. జ్ఞానములేదు. మనస్సులేదు. బుద్ధిలేదు. చిత్తములేదు. అహంకారము లేదు. ప్రాణములేదు అపానము లేదు. వ్యానములేదు. ఉదానములేదు. సమానము లేదు. కనులులేవు. ముక్కులేదు, చెవులు లేవు. చర్మము లేదు. నోరు లేదు.

నాలుకలేదు. కాళ్ళులేవు. చేతులులేవు. గుడగుహ్యములులేవు. ఆకాశముగాదు, వాయువుగాదు, అగ్నిగాదు, జలముగాదు, వృద్ధివిగాదు, పంచకోశములుగావు పంచదేహములుగావు, పంచబ్రహ్మలుగావు, పంచముఖములుగావు, పంచాక్షరములుగావు, పంచావస్థలుగావు, పంచేంద్రియములుగావు, పంచధారణలుగావు. పంచఆత్మలుగావు, పంచలింగములుగావు, పంచాయుధములుగావు పంచపాతకములుగావు, పంచస్థానములుగావు. పంచదేహములుగావు, అవస్థాత్రయములుగావు, గుణత్రయములుగావు, జీవత్రయములుగావు, దేహత్రయములుగావు, ఏదీ బ్రహ్మముగాదు, బ్రహ్మమున కొకటియులేదు అదిలేదు, అంత్యములేదు, మధ్యములేదు, కొద్దిదిగాదు, గొప్పదిగాదు, అంటుకోరాదు, ముట్టుకోరాదు, పట్టుకోరాదు, తీసికోరాదు. మూసుకోరాదు, మోసుకోరాదు, కోసుకోరాదు, కనులకు గానరాదు, నోటచెప్పరాదు, మనస్సునకు గోచరముగాదు. యిటువంటిదట బ్రహ్మము. ఈ బ్రహ్మము, బయలొనో కానేరదో? బయలంటే వింతగానుండును. విమర్శలేదు, ఊచికనే, యీ ఉత్తబట్టబయలు యేమీలేదు. ఈ పరమునకు ఆబ్రహ్మమునకు, యేమైన భేదముకలదో, లేనే లేదో చూడరాదా! రెండు పరహాలు చేతబట్టుకొని ఒకటి బంగాముది ఒకటి యిత్తడిది అనేవారికి యెవరు చెప్పగలరు?

అయితే బ్రహ్మమని అనవద్దని అంటారోయేమో? ఈ పరము అని అనక ఊరుకొనరాదా? బ్రహ్మమని అంటేనేమి, పరమని అంటేనేమి? బ్రహ్మములేదు, బయలులేదు. బ్రహ్మమని అనవద్దని అంటే ఊరికేనే ఉండగలదు శాస్త్రము అనవద్దనేఉన్నది. నామరూప వివర్జితమనేయున్నది.

అలాగుననే అయితే బ్రహ్మమని అనము. అనకపోతే బ్రహ్మవిచారమే లేదు. లేకపోతెపోని యనిన లేకపోవును. బయలనియనడము యెందుకు? ఓబయలో బయలోయని పిలిచితే యెవరైనా పలుకుదురా? యెవరుపలుకరు గదా! బయలని యెందుకనవలె? యేమిఉన్నదని పరమని పేరువెట్టినారు? ఆపరము తనకు పేరులేకపోయెనని ఒకపేరు వెట్టుమని తగవులాడెనా! పేరువెట్టకపోతే పలుకదనియేమైన భయముచేత పేరువెట్టినారా! ఎందుకని

పేరు పెట్టినారు ? యెందుకు చెప్పమా : యెవరు ఆపేరు పెట్టినది ? ఆపేరు పెట్టినవారు పరమునకు తల్లియగునా : తండ్రియగునా : తల్లిగాకపోతే తండ్రిగాకపోతేయెవరికి ఇంత శ్రద్ధ : ఆపేరు పెట్టినది ఈ పరమునకు యేమికావలెను ? ఈ పరమునకు కొడుకు కావలెనా : కూతురు కావలెనా : ఈ బయలుకు పెనిమిటిగలదా : పెనిమిటిలేకున్న బిడ్డలుకనెనా : బిడ్డలులేని గొడ్డాలని యనవలయునా : పరమనిపేరు పెట్టినది ఎవరు ? దీనిపూర్వోత్తరమేమి ? ఇది యెక్కడ ఉండేది : దీనికి ఇల్లు ఎక్కడ ? దీనికి తల్లిఎవరు, తండ్రిఎవరు ? దీనికి పెండ్లాము బిడ్డలుగలరా : ఇది పుట్టి యెన్నాళ్లాయెను ?

పుట్టినటువంటియెరుక గిట్టునాగిట్టదా : ఎరుకనగానేమి ? ఎరుకను విమర్శించవలెను. అలాగే విమర్శించుమా.

ప్ర॥ ఓ యెరుకా : నీకు నివాసమెక్కడ ?

ఉ॥ బయలు.

ప్ర॥ నీకు తల్లి ఎవరు ?

ఉ॥ నా తల్లి దేహ మనుకున్నాను.

ప్ర॥ నీకు తండ్రి ఎవరు ?

ఉ॥ తండ్రికూడ దేహమేననుకున్నాను.

ప్ర॥ అనుకోవడమేకాని, నీకు బాగా తెలియదా ?

ఉ॥ తెలియదు.

ప్ర॥ నీకు చుట్టాలు ఎవరు ?

ఉ॥ కలలో పుట్టినవారు చుట్టాలు.

ప్ర॥ నీకు భార్యఎవరు ?

ఉ॥ కలలో శరీరము భార్యకావలెను.

ప్ర॥ నీకు సంతాన మెంతమందిగలరు ?

ఉ॥ కలలో అనేకులు పుట్టినవారు.

ప్ర॥ అందరు బాగా ఉన్నారా ?

ఉ॥ అందరు అప్పుడే నశించినారు.

ప్ర॥ ఒక రైనా లేరా ?

ఉ॥ ఒక్కరైనా నిలచినవారు కారు.

ప్ర॥ నీకు యింటి మొదలు యేమిలేదా ?

ఉ॥ ఏమిలేదు.

ప్ర॥ ఎవరి నైన పెంచుకున్నావా ?

ఉ॥ నే నెవరిని పెంచుకొనలేదు.

ప్ర॥ నీకు ఎన్ని సంవత్సరములు ?

ఉ॥ ఎన్ని సంవత్సరములు అయినది ఎరుగను. నా మూలము నాకు దెలియదు.

ప్ర॥ నీ వియ్యాలవారు ఎవరు ?

ఉ॥ స్వప్నదేశస్థులు.

ప్ర॥ స్వప్నదేశస్థులనగా ! ఆస్వప్నదేశము ఎక్కడనున్నది ?

ఉ॥ నాలోనే యున్నది.

ప్ర॥ నీవు ఎక్కడ నున్నావు ?

ఉ॥ నే నంతట నిండి యున్నాను.

ప్ర॥ నీకు రూపము కలదా ?

ఉ॥ నాకు రూపముగలదు.

ప్ర॥ నీ కులమేమి ?

ఉ॥ నా కులము ఎరుకలకులము.

ప్ర॥ నీవు ఎరుక చెప్పెదవా ?

ఉ॥ నేను ఎరుక చెప్పుచునేయున్నాను.

ప్ర॥ నీవు చెప్పిన ఎరుకనిజమేనా ?

ఉ॥ నిజము చెప్పితే నిజమే.

ప్ర॥ అయితే అబద్ధముకూడ చెప్పెదవా ?

ఉ॥ ఏమి ? చెప్పుచునేయున్నాను.

ప్ర॥ అబద్ధము యెందుకు చెప్పవలెను ?

ఉ॥ నేను మంచిదాననని అనిపించుకొనుటకు అబద్ధము చెప్ప
చున్నాను సుమా.

ప్ర॥ అయితే నిజమునేచెప్పి మంచిదానవని అనిపించుకొనరాదా ?

ఉ॥ నేను నిజము జెప్పితే యెవ్వరికిన్ని తెలియనే తెలియదు.

ప్ర॥ ఎందుచేత దెలియదు.

ఉ॥ మమత వదలనందుచేత.

ప్ర॥ మమత వదలక తెలియకపోవడమేగాని, ఆమమతను వదలితే
తెలుసునా ?

ఉ॥ తెలుసును. సందేహములేదు.

ప్ర॥ నీకు మమత వదలినదా ?

ఉ॥ నాకు మమతయే దేహమాయెను. దేహమున్నంతమట్టుకు
మమతగలదు, దేహము లేకపోతేగాని మమతలేకపోదు. మమత నాకు
స్వభావమైయున్నది.

ప్ర॥ ఈ మమత యేలాగున లేకపోవును ?

ఉ॥ సద్గురూపదేశమువలన మమతలేకపోవును. మమత యీలా
గున గూఢముగానున్నది.

గురూపదేశమువలన జన్మరహితము కానేరదని కొందరు ప్రతి
పాదించుచున్నారు. అనగా సద్గురూక్తమువలన మమత వదలదని అభి
ప్రాయము. ఏలాగుననగా మమతే దేహమైయుండెనుగదా : దేహమున్నంత
మట్టుకు మమత ఉండునని ఉన్నదికదా : గురూపదేశమైనప్పుడు మమత
దేహముతో వదలవలసినదేకదా : అట్లయిన మమత యేలాగున వదలును?
అయితే గురువునకున్న మమతవదలకయేపోయెనా ? ఇక జన్మరహితము
మమతవదలుట యెవరికి ? అనగా,

గురువు—గురువునకు మమతలేదు. దేహమున్నంత పర్యంతము
మమతగలదని చెప్పినందుకేగదా కాలిన పిడక వెలిబూడిదయైన చందముగా

✓ నున్నది. ఇదిగాక యేనుగమ్రింగిన వెలగపండువలెనున్నది. గురువుల వారికి దేహముకనుపడుచున్నను, ఆ వెలగపండువలె వైకిమాత్రము నగు పడునేగాని తోవలనేమియులేదు. అలాగుననున్నది గనుక గురువుల వారికి దేహము గనుపడగానే ఆయనకు మమత కలదని యెంచరాదు, ఆమమతలు ఆయనకులేవు. ఆయన మమతగలవాడుగాడు. ఆయనను ఒకరు అనేవారు లేరు ఆయనతో సమానులు ఎవరుగారు ఆయన ఒకరిమమత పోగొట్టేవాడు. సత్యము. సందేహములేదు.

ఇంద్రజాలకుడు చేసిన విద్యనుజూచితే ఇతరులకు నిజమని తోచునే గాని ఆయింద్రజాలకునికి భ్రమదోచునా : ఆయింద్రజాలకునకు ఎంత మాత్రము నిజమనితోచదు. ఆయింద్రజాలకునికి తానుజేయు జాలము లన్నియు సర్వాబద్ధములని తోచుచుండును. ఆయింద్రజాలమెటువంటిదో యీ జగత్తు అటువంటిది. యింద్రజాలమున కొకడు కారణుడున్నాడు గాని ఈ జగత్తునకు నొకరైన కారణుడులేడు. కారణములేని కార్యముగలదా యనగా లేదనిచెప్పుదురు. అందుకు ఇంకా శంకజేసికొని అడుగవలసిన వన్నియు ఒకసారే అడుగుము. అడిగితే అన్నిటికి ఒకసారిగానే సమాధానములను జెప్పెదము గాని పదేపదే మేము జెప్పజాలము అనగానే.

శిష్యుడు :— అయ్యా ! కారణముగల కార్యముగలదుగాని కారణము లేని కార్యము యేలాగున గలదోయని మనస్సునకు టాగాశంకదోచుచున్నది. ఆ తోచినదానినే శంకజేయుచున్నాను. ఈ సందేహము నివారించవలెను. మీరు సద్గురువులు. మీకు సందేహములు లేవు. సంశయములన్నియు మాకే గలుగుచున్నవి. మీ యెదుట మాట్లాడలేక నూరకున్నాము. సంశయము దీరదు. మాట్లాడగలిగియు వాదించగూడదని యూరకున్నను సంశయము దీరదు ఈసంశయమును దీర్చుకోలేక మీ యెదుట మీరు చెప్పినట్లుగా విని ఊరుకుండి మరి యొకరిని అడుగుట వెర్రితనము. ఆ వెర్రితనమువలన పరమార్థమేమి లేదుగదా : పరమార్థరహితముగా విచారించుటవలన మాకు సార్థకమేమియు లేదు. మీకు మా శిష్యులు బుద్ధిమంతులని మీరు సంతోషించుటకు కారణము గలదా లేదా ? ఇంతకు మీరు సహసవంతులు గనుక మీ

యెదుట మేము అడుగగలిగితిమి. గురువులు మిరపకాయల వంటివారైతే మేము అడుగలేము. రాతితో వేసినవారిని వెన్నతో వేసేవారుగనుక మిమ్ము అడుగుచున్నాము అదిగాక అడిగితే చెప్పే శక్తిగలవారుగనుకనే కోపము లేదు. కోవగించుకొనువారిని సమాధానము అడుగపనిలేదు. వారుచెప్పేసమాధానము కోవమే. వ్యవహారమునకైన యిదే యుక్తి అధికారి యని పేరు మాత్రమేగాని అందరికి సమాధానము చెప్పలేరు. అతని మనస్సుకు యేమి దోచునో అదే వింటేనే సమాధానము. సూటిదప్పి వినకపోతే సమాధానము వేరే చెప్పరు. ఆపైన తామసమే సమాధానము. ఆ తామసమునకు హాని గలదు.

గురువు :— ఓయి శిష్యుడా : యీలాగున నీవు పలికితివిగదా, గురువునకు యుక్తియుక్తము దోచకపోతే యేమి చేయవలయును ?

శిష్యుడు :— ఓ గురుమూర్తీ : సద్గురురాయా : మహానుభావా : యెవరిచేతగల పుల్ల అనగా వారిచేతి పుల్లతో వారి కన్ను పొడుచుకున్న చందముగా మీరు అసాధ్యమైన యుక్తి నడుగగా సమాధానము చెప్పటకు అలవిగానిది యడిగితిరిగదాయని గురువునకు యుక్తియుక్తము దోచదంటి నా, నాగురుభక్తికి లోపమువచ్చెను. గురువునకు మించిన శిష్యుడనగుదును, వేరే పనిలేదు. లేనినరకమైనా నాకొరకు నేడు గలుగును. ఇందుకేమాత్రము సందేహము లేదు. ఇది నిశ్చయము. గురువైయుండగా యుక్తియుక్తములు తోచకపోవునా ? తోచినట్టియితే యెందుకు చెప్పకపోయెనని అంటినా, యుక్తియుక్తములు దోచియుండియు అడిగితే చెప్పడు. కపటము గలవాడంటినా ? ఆలాగున గురువు కపటము గలవాడు, మర్మము గలవాడని నేను దూషించి యేమి లాభము జెందుదును ? ఓ గురుస్వామీ : నేను మిమ్ములనుయెందుకు ప్రశ్న చేసితిని. బాణాసురునివరము వలె నున్నది, భస్మాసురుని వరమువలె నున్నది, నేనుయేలాగున నిరూపణజేయుదును ? గురువుకు యుక్తియుక్తము దోచదని నిరూపణ జేయుదునా ? బాగానే యున్నది.

శ్లో॥ గురుబ్రహ్మ గురుర్విష్ణుగురుర్దేవో మహేశ్వరః ।

గురుసాక్షాత్పరం బ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురువేదనః ॥

స్వప్న దృష్టాంత ప్రకరణము

యని యెటువంటి పామరులైనా యనుకొందురు గదా ? అంతమాత్రమైన నేననుకోకపోతినే ! నేనెంత గురు భక్తిలేనివాడనైతిని, గురువునకు యుక్తి యుక్తముతోచునుగాని, చెప్పే వాడు గాడని అందునా ? అట్లు చెప్పేవాడు కాడని తోచిన పక్షమందు మనస్సులోనైన నుంచుకోక యేల బయలుపడవలెను ? అనగా,

గురు—ఓయీ తరువాత ఆ మాటలకు, సమాధానము చెప్పగల వాడవే చెప్పెదవుగాని యిప్పుడన్నమాట బహుభాగుగా నున్నది. ఏమనగా యెప్పుడైనా బయలుపడవలెను. లోలోపల యెన్నాళ్ళు ఉండిన తుదకైనా బయలుపడక సార్థకములేదు. కనుక బయలుదేరవలెను. బయలుపడవలెను. బయలునే యుండవలెను. బయలునేకనవలెను. బయలులో దీరవలెను. బయలువంటిది బయలేకాని మరియొకటికాదు? ఆయిననుగురువునకు యుక్తియుక్తము దోచకుంటే యేలాగునయని అడిగితినిగదా ! అందుకేమి సమాధానము చెప్పితివి ?

శిష్యు—ఓనద్గురుమూర్తి : ఈ శంక నన్నడుగవలదు, నేను చెప్పజాలను. నన్ను మన్నించవలె నని ప్రార్థించగా, ఆయనకు ఆనుగ్రహము గలిగి.

గురువు—ఓయిశిష్యుడా ! సరే నేనైన చెప్పెదను ఆ సమాధానము వినుము. గురువునకు యుక్తియుక్తము దోచక దురహంకారుడైనయెడల ఓయిశిష్యుడా! ఈలాగున కుయుక్తులను చేయిరాదు. 'సంశయాత్మవిన్శ్యతి,' యను ప్రమాణముగలదని చెప్పును. గురువు అహంకారములేక నిర్మలుడైనయెడల, ఓయిశిష్యుడా ! ఈ సంశయము నాకున్ను సందేహముగానే యున్నది. ఇది ఫలానివారి వలన రహితముకాగలదు. వారిని విచారించవలెనని చెప్పును. ఆలాగున చెప్పగా శిష్యుడు సమ్మతించి, ఆ యాలోచనను వదలి మరియొక యాలోచనను విచారించువాడైనయెడల సరే. లేనియెడల అతనిని విడువవలెను.

గురువు—ఎరుకను నీకులమేమని అడుగగా దెలియదనెనుగదా ? అందుకు ఈ బయలు తనకేమి గావలయునో అడిగినావా ?

శిష్యుడు—అయ్యా : అడుగలేదు. ఇదివరలో నన్ను ఒక ప్రశ్న చేయుమని చెప్పినారు. ఆ ప్రశ్న నేను అడుగుచుండగా ఈ మధ్య గురువునకు యుక్తి యుక్తము దెలియకపోతే యేలాగునని అడిగితిరి. దానివిమర్శనే యిదివరదాకా యేను. ఇప్పుడు నేను అడుగుచున్నది సంపూర్ణము కాగానే యెరుకకు బయలేమికావలెనో యడిగెదను.

గురువు—ఓయి శిష్యుడా : ఏ ప్రశ్న యడుగుచున్నావు ? నేను యేది యడుగమంటిని? అది నేను మరచిపోతిని. దానినే అడుగవలెను.

శిష్యుడు—అయ్యా, నన్ను చిక్కులు పెట్టుటకు మీరనుచున్నారు గాని మీకు మరుపుగలదా ? మాకు అన్ని మరపులు గలవు గాని మీకు యేలాగున గలుగును ?

గురువు—ఓయీ విన్నావా మరపు దేనివలన పుట్టినది చెప్పమా ?

శిష్యుడు—అయ్యా : ఎరుకవలన మరుపు పుట్టినది.

గురువు—ఎరుకకు మరుపు ఉన్నది గదా ?

శిష్యుడు—ఉన్నదిగానినియతములేదు.

గురువు—నియతము లేదనగా అర్థమేమి ?

శిష్యుడు—ఎరుకకు మరుపు పదేపదే గలుగుచుండును గాని ఎరుక స్థిరముగా నిలువదు. మరుపును స్థిరముగా నిలువదు.

గురువు—ఎరుకమరుపులు రెండును దేనివలన గలిగెనోయి ?

శిష్యుడు—దేహమువలన గలిగెను.

గురువు—దేహము దేనివలన గలిగెను ?

శిష్యుడు—పంచభూతముల వలన గలిగెను.

గురువు—పంచభూతములు దేనివలన గలిగెను ?

శిష్యుడు—బయలు వలన గలిగెను.

గురువు—బయలు దేనివలన గలిగెను ?

శిష్యుడు—ఆ బయలు దేనివలన గలిగినది కాదు.

గురువు—ఆ బయలు ఎక్కడనున్నది ?

శిష్యుడు—అంతటా యున్నది.

గురువు—దానికి చావులేదా ?

శిష్యుడు—దానికి ఎన్నటికి చావులేదు. ఏది చచ్చినా అది చావదు.

గురువు—దానివలననే అన్నియు గలుగుచున్నవా ?

శిష్యుడు—అన్నియు దానివలననే గలుగుచున్నవి.

గురువు—దానివలన గలిగినవాటికి నాశముగలదా లేదా ?

శిష్యుడు—నాశముగలదు.

గురువు—అది స్థిరమా అస్థిరమా ?

శిష్యుడు—అది స్థిరమే.

గురువు—స్థిరమైనదానికి అస్థిరవస్తువులు గలుగువా ?

శిష్యుడు—కలుగనేరవుగాని నాకుచూడగా బయలు స్థిరమనియు అందువలన అన్నియు గలుగుచున్నవనియు, కలిగినవి నాశనమగుచున్నవనియు దోచబడుచున్నదిగాని, యేదిలేదో యేదికలదో నాకేమియు దెలియదు. మీరు అడిగినారు గనుక నాకాలాగునదోచినది గనుకనే నేను చెప్పినాను, కాని నాకేమి తెలియదు. అయ్యా నేను తెలిసి తెలియని మాటలు చెప్పినానని మీమనసున యెంచకూడదు. మన్నించగలరని ప్రార్థించెదను. ఏవిధముగానైన బ్రహ్మలేకుండ జనన మరణములు లేకుండ నిర్మలము గావలెననేగాని వేరే ఆలోచనలేదు. తెలిసి తెలియని మాటలాడి ఇంకొకటి ఆర్జించవలెననే అభిప్రాయముగలవాడనుగాను. అయినను నేను ఎటువంటి స్వభావముగలవాడనైనది మీతోమనవి చేసుకోవలెనా ? మీరు సర్వజ్ఞులు. మీకు దెలియనిదేమున్నది ? అన్నియు మీకు తెలిసేయున్నవి. ఇదిగాక పుత్రులస్వభావము దెలియని తండ్రులుగలరా ?

గురువు—ఓయి ! అన్నిసరేగాని మీరు సర్వజ్ఞులు. మీకు దెలియని దేమున్నదని మొదటనంటివిగదా ? అది నిజముగా నీకు దోచినవాడవై అరమరలేనివాడవైతే సర్వజ్ఞత్వము గలుగగానే పుత్రులేమి, మిత్రులేమి, శత్రులేమి అందరి భావములు దెలిసేయుండును. పుత్రుల స్వభావము

మీకు దెలియదాయనియంటివే. ఎందుకు తిరిగి ఆ భిన్నభావముగా మాట్లాడినావు ఓయీ : నేను ఈ తీరున ప్రతిమాటకు శంకజేసి అడుగు చున్నానని నీవు అనుమానించవలదు. ఏశంకలో యేస్వారస్యము గలదో ఏ శంకలో యేఅస్వారస్యముగలదో తెలియుటకై అడుగుచున్నాను. ఈ విధముగా అడుగుటవలన, నీకుక్షేమమేగాని, సామాన్యముగాదు. ఇదిగాక, మనకు వేరేవ్యవహారమేమిలేదు. ఒకమాటతోనే ముగించుకొని, వృధా కూర్చుండిన యెడల ఆవల కాలక్షేపముయేమిగలదు ?

శిష్యుడు—స్వామీ : కాలక్షేపము లేకపోతే నేమి, నిర్మలముగా నుండరాదా :

గురువు—ఓయీ : నీవేముందుగానే జెప్పియుంటివిగదా ? అది నీవు మరచిపోయినావా ? యేమనగా, ఎరుకకు మరుపుగలదనియంటివి. ఆ యెరుకకు మరుపుస్వభావమని యంటివి. ఆ యెరుక మరుపులు రెండును దేహమేగాని, దానికన్యములేదని యంటివి. దానిని ఎందుకుమరచిపోయినా వని యడుగగా.

శిష్యుడు—ఓస్వామీ : నాకేమిదెలియదు. ఈ యెరుక మరుపులు యేలాగున లేకపోవునో నాకు వివరముగా దెలుపుమని యడిగెను.

గురువు—ఓయీ : ఆలాగె, నీకు చెప్పటకుగదా యింతశ్రమ నొందుచున్నది. అయితే యింకొకమాట నడిగెదను. దానికి సమాధానము చెప్పుము. తరువాత నీమనోభీష్టము యేలాగో ఆలాగే జరుగును.

శిష్యుడు—అయ్యో : యేమడుగుదురో అడగండి, నేను చెప్పకొని యెదను.

గురువు—ఓయీ : నిన్ను ఈలాగున విరోధము లేనిమాటల వలన, పారమార్థమునకు సార్థకములైన ప్రశ్నలనుజేసి, పరిపక్వచిత్తమైన వెనుక, నువదేశము జేయుమనియెదవా ? లేక నాకు శంకలతో యేమిపని, నేనే దృఢపరచుకొనియెదను. ఉపదేశము చేయుమనియెదవా ? చెప్పుమనిన.

(5) న్యక్ష దృష్టాంత ప్రకరణము

శిష్యుడు — అయ్యా! ఉపదేశము చేయగానే, తరువాత దృఢమగునా? కానేరదా? చెప్పమని యనగా.

గురువు — కొందరికి దృఢమవును కొందరికి కానేరదు.

శిష్యుడు — అయ్యా! కొందరికి దృఢమవును, కొందరికి కానేరదని యంటిరిగదా? గురువులకు అందరియందు సమభావము గలిగియుండునా? సమభావములేక యుండునా? గురూపదేశము పొందిన పిమ్మట, దృఢము కాకపోవడము శిష్యునికిగల నైజమువల్లనా? గురువునకుగల నైజము వల్లనా?

గురువు — ఓయీ! శిష్యునిమనసు పరిపక్వముగాక యుండిన నైజము వల్లనేగాని, గురువునకు నైజముగలదని చెప్పగూడదు, వినగూడదు.

శిష్యుడు — స్వామీ! శిష్యునికి నైజముగలిగి, మనసు పరిపక్వము గానిదే గురుస్వామి యేలతొందరపడి ఉపదేశము చేయవలెను?

గురువు — ఓయీ! శిష్యునికి గలిగియున్న పరితాపమునుజూచి, గురువులు పశ్చాత్తాపముగలవారుగనుక, ఉపదేశము చేయుచున్నారు.

శిష్యుడు — అయ్యా! ప్రేమాస్పదుడైన కుమారునికి రుగ్మత గలిగినపుడు, వైద్యుడు పదిలంకణాలతోగాని ఈరుగ్మత నివారించదని చెప్పినపుడు, తల్లిదండ్రులు, ఎంతపశ్చాత్తాపము గలవారైనను, అన్నము పెట్టుదురా?

గురువు — ఓయీ! అన్నమును పెట్టరుగాని, యెవ్వరులేని సమయమందు విలపించుచున్న కొమారునిజూచి తల్లియెంగిలిపరచినట్టు.

శిష్యుడు — స్వామీ, వదిలంకణములు చేయవలసిన రోగికి ఆపేక్షచేత తల్లి యెంగిలిపరచినను రోగము బలమై అవస్థలు జెందునుగదా. అలాగుననే యీ గురువులు చేసిన ఉపదేశము వలన మనస్సు కుదరక దరిదెలియక తిరిగి గురుశిష్యా ఉపదేశములకు పునఃభగిరదీప్రయత్నము

సేయగలిగిన కారణములుండి ఆయాసమును బొందుచుండును. శిష్యునికి కారణము దెలియకపోవడము సహజమైయున్నను కారణము గురుతెరిగిన గురువులు సహనవంతులుగావలెగాని తొందరపడుటవలన యేమిఆదాయము గలుగును శిష్యునికి ఆనందమేలాగున గలుగును ? గురువులు దెలిసియుండియు కపటోపదేశముచేసి కాలము వెళ్లబుచ్చుకొని పోయినయెడల తిరిగి ఆ శిష్యునికి సద్గురూక్తిగాగల యుపదేశము లేకపోతే యిన్ని సంవత్సరములనుంచి సేవకావృత్తిచేత లభించనటువంటిది యికనుమాత్రము లభించునాయను విరక్తిచే పామరుడుగాగలడు. అటువంటి ఉపదేశము యొందుకు జేయవలెను ?

గురువు — ఓయి శిష్యుడా! ఇది బలవత్తరమైన శంక. నీవీశంకకు యిన్నివిధముల నడుగుదువని నాకు దెలియలేదు. అయితే ఆ వెనుక నే జెప్పినది. సమాధానము కాదా !

శిష్యుడు — స్వామీ ! మీరేమి చెప్పితిరి ?

గురువు — ఓయీ! యిటువంటి గురూపదేశము గురువుల నైజము గాదని చెప్పితినిగదా. అయినను యిది గురువుల నైజమే. ఆ గురువులకు గల నైజ మేమనియనగా యీ గురువులలో రెండువిధములు గలరు. ఎట్లనగా శిష్యులధనము అపహరించవలెననే అభిప్రాయము గలవారలుకొందరు. వారి ధనమున కాశపడక ముక్తులం జేయవలె ననేవారు కొందరు.

శ్లో || గురవో బహవస్సంతి శిష్యవిత్రాపహారకః ।

త్వమేకం దుర్లభం మన్యే శిష్యహృత్తాపహారకః ॥

అనే ప్రమాణమువలన గురువులు బహుమంది గలరు. అందులో శిష్యులకుగల వృత్తావములను నివారణచేయగల గురువులు దుర్లభము. శిష్యులకు మనసు కుదిరితేనేమి కుదరకపోతే మనకేమి ? ఉపదేశమైన తరువాత యేమైన యిత్తురో యివ్వరో యను సందేహము చేత తొందరపడి ఉపదేశము జేయుచుందురు. అటువంటి వారలవలన ఉపదేశము పొందిన వారికి యేమీ తెలియదు. ఇది దీనికిగల మర్యాద అని తెలియుము.

స్వప్న దృష్టాంత ప్రకరణము

శిష్యుడు — అయ్యా, అర్థము ప్రాణము ఆచార్యుని స్వాధీనమని చెప్పుచున్నదిగాదా, శిష్యుల దనము గురువులు అంగీకరించుటకు విదాయక మైయుండగా శిష్యులితాపహారులని ఎందుకు దూషించవలెను ? ఇదిగాక తోకమునందు దానదర్శములు ముఖ్యములేగాదా, ఇదియునుగాక, పూర్వోక్త గ్రంథములయందుగూడ కరులనేమి, హరులనేమి, సుందరులనేమి విడచిన మోక్షాన క్తిగలవారలయ్యెదరని చెప్పుచుండగా ఏల శిష్యార్థహారులనేపేరు ప్రసిద్ధమైయున్నది.

గురువు :— ఓయీ, శిష్యునికి మనసు పరిపక్వమై బోధ సాంగో పాంగమును బొందినపిమ్మట గురుసంరక్షణ తనకున్నంతలో ఎందుకు చేయకమానును ? గాని అతనిమనస్సునలేనిదే గురువు బలాత్కారముగా ఆర్జనజేయవలసిన ఆవసరములేదు. కావున గురువు అడుగవలసిన పనియేమి లేదు. ఆగురువులకు శిష్యులకున్న యెడల యివ్వకమానరు. వారు ఎంత యిస్తే అంతేచాలును. వారిని కొసరకూడదు, కసరకూడదు. బయటికి కొసరక పోయినను ఇంకా యివ్వకపోయెననే నందేహమువలదు. అనగా సంహముంచుకొనగూడదు. శిష్యులు తమకున్నంతలో గురువునకు అన్నపానాదులు తరుగులేకుండ జరుపవలెను. అలాగున జరుపుతూ ఇంతఖర్చులు ఆయెగ దాయని తలచగూడదు. మనస్సులో నైన యెంచగూడదు. గురువు గుడిలో దేవునివలె నుండవలెను. అనగా ఆదేవునికి అల్పకానుకలు కొందరు, అధిక కానుకలు కొందరు సమర్పించినను అందుకాదేవునికి ప్రియాప్రియములు లేనట్లుగానే శిష్యులు పూజలవిషయమై ఎవరికి ఏలాగున శక్తిగలదో వారాలాగున చేయగా ప్రియా ప్రియములు లేక స్వల్పమునకుగాని అధికమునకు గానిఊరకుండవలెను. ఇది సద్గురువుల విషయము.

✓ శిష్యుడు — అయ్యా, గుడిలోదేవునివలె పోలికచెప్పితిరిగదా, ఆ గుడిలో దేవునికి ఆకలిలేదు, దప్పికలేదు, కోపములేదు, తాపములేదు, జననములేదు, మరణములేదు గనుక ఆయనకు అల్పమైనాసరే లేకపోయినా సరే గాని ఈ దేహధారియైన గురువునకు ఇది ఏలాగున సరిపోలును ? పది

మందిశిష్యులుగలిగితే అందులోనొకనిని మహాబుద్ధిమంతుడని అనుచుందురు గదా, అలాగుననిన ఆ గురువునకు ఏమైనాదోషమువచ్చునా ? చెప్పండి.

గురువు — ఓయీ, గుడిలో దేవునికైనను అలంకారములవలన రూపములు, గుణములు ఉన్నట్టుగా దోచబడునుగాని ఈ గురువు కేవల అచలస్వరూపుడు మధిరాపానదురంధరునివలె ఏమియు దోచక నిర్వికారుడై యుండును.

శిష్యుడు — అయ్యా, గురువులవారు మధిరాపాన దురంధరునివలె ఏమియు దోచక కేవల అచలస్వరూపులై యుండురని చెప్పితిరిగదా, ఈ అచలస్వరూపునికి శిష్యుడు తన్ను ప్రార్థించినది ఏలాగున దెలుసును. ఆ శిష్యునికి చలనస్వరూపుడై ఏలాగున బోధించును ? ఇది అన్నిటిలోను నా మనస్సునకు గొప్ప సందేహముగానున్నది.

గురువు—ఓయీ ! కలలోదోచిన గురుశిష్యులవలెనని తెలియవలెను.

శిష్యుడు — అయ్యా ! కలలోదోచిన గురుశిష్యులవలెనని చెప్పితిరిగదా ? గురువునకు అవస్థాత్రయ భంగమాయెనా ? కాలేదా ?

గురువు — ఓయీ ! అవస్థాత్రయ భంగమయ్యే అచలమును పొందెను. ఆగురుదర్శన మాత్రము చేతనే సింహమునుగనిన, యేనుగు తనంత టతాను నశించినచందముగా, అహంకారవృత్తి తనకుతానే నశింపుచున్నది.

గద్య.

ఇతి శ్రీ శివరామదీక్షితప్రభావే వేదాంతవిచారణే
స్వప్నదృష్టాంత శంకానివృత్తి ప్రకరణే
చతుర్థోద్ధ్యాయ సమాప్తః

శ్లో॥ త్యజ దర్శ మధర్మంచ ఉభే సత్యాన్యతే త్యజా ।

ఉభేసత్యాన్యతేత్యక్త్వా యేన త్యజసి తత్యజః ॥

శ్రీసద్గురు పరబ్రహ్మజేనమః

అద్వైత శంకా నిరసన ప్రకరణము

అనాద్యవిద్యా నిమగ్నంబై జననమరణ క్షేత్రబహుళంబై యుండు నీ లోకం బెందమావులయందు జలభ్రాంతివలెను, రజ్జువునందు సర్పభ్రాంతి వలెను, శక్తియందు రజితభ్రాంతిని, మిథ్యాభూతమై పరిణమించుచున్న యది. ఇట్టి యవిద్య సిష్కళంకమై, నిరంజనమై, సచ్చిదానంద రూపమైన ఈశుద్ధబ్రహ్మమును దెలియక నివర్తించనేరదు. ఆ బ్రహ్మ స్వరూపమును దెలియుటకు, ముఖ్యసాధనములైన, వేదశాస్త్రపురాణాదుల, ఒహుకష్ట సాధ్యములును, చిరకాలాపేక్షములునుగా నున్నవి. కాబట్టి ప్రాచీనుల, నూత్రభాష్యము, ఆద్వైతసిద్ధిపంధికా, వైజయంతీ, మొదలుగాగల యనేక గ్రంథములు చేసియున్నారు గాని, యవియు, శాస్త్రజ్ఞానములేని పారలకు, దుస్సాధ్యములుగా నున్నవి. కనుక వానియందలి విషయ సంగ్రహములు సంగ్రహించి, పామరులకు సహితముపయోగించునట్లు, అద్వైతానుభూతి గలవారిచే, ఆద్వైతముక్తకలాపమును, నీ గ్రంథముజేయబడెను. సకల జనులును తుచ్చసుఖార్థమై, సమస్తప్రయోజనముల యందు ప్రవర్తించు చున్నారు. కాని, నిత్యసుఖప్రాప్తి సాధనగలిగి ప్రవర్తించుచున్నారని యేమి చెప్పవలెను ? అధికారులైనవారికి ననాయాసముగా, నిత్యనిరుపద్రవబ్రహ్మ నంద సుఖప్రాప్తికి సాధనమైన, వివేకచంద్రిక యనుగ్రంథము జేయబడు చున్నది.

అదియెట్లనగా, సాధనసంపన్నుడైన విమలచిత్తుడను శిష్యుడు ప్రబోధచంద్రుడను గురువునకు రహస్యమందు బక్తియుక్తుడై, నమస్కరించి, అతిభక్తితో స్వామీ : సంసారసముద్రమును యేవిధముగా దాట వచ్చునని. చదుగగా ?

గురువు—ఓయీ : నీవు పుణ్యాత్ముడవు ? అనేక జన్మములయందు భలాసక్తిలేక నిమిత్తకర్మములు పరబ్రహ్మార్పణముగా, బుద్ధ్యాచేసిన వారికి

గాని, ఈ బ్రహ్మీనుభవాసక్తిగలుగదు. గాన నీకుదోచిన సంశయముల నడుగు, మనగా.

శిష్యుడు—అయ్యా, బ్రహ్మమనగా యెటువంటిది ?

గురువు—ఓయీ: వాక్కుచేత చెప్ప శక్యముగాక మనసుచే దెలియ బడక ఉత్పత్తి స్థితిలయములులేక యఖండమై లోపట బయట యనునది లేక, యేదిక్కులేక, విషయానుభవములేని సుఖస్వరూపమైన తెలివి మ్రాతమేయై దేశకాలములచేత కొంచెముగా జేయబడక, సదాస్వయం ప్రకాశమానమై, జాగ్రత స్వప్నసుషుప్తులకు సాక్షియై యణాద్యమై, నమస్త ప్రపంచ నివృత్తిదశకు సాక్షియై, చరాచర ప్రపంచమందు సద్రూపమై నిండియున్న షస్తువు బ్రహ్మము.

శిష్యుడు - అయ్యా, సంసారమనగా నెటువంటిది ?

గురువు—ఓయీ: అఖండ నిజానందస్వరూపము నెరుగక మాయా సంబంధమైన దేహేంద్రియాది ప్రపంచమే తానని కామక్రోధాది గుణములు గలవాడై యస్థిరమైన దేహమునకు స్థిరత్వము గోరుచు వాయువుచేత చలించెడి తరంగములతో గూడికొనిన సముద్రమువలె సంక్షోభించుచున్నది. ఆశాశ్చితమైన దారాపుత్రధనపశ్వాదులయందు అభిమానముచేత బద్ధుడై సదసద్వివేకము లేకయుండు పుతుషునియందున్న యహంకారావస్థయే సంసారము.

శిష్యుడు—అయ్యా, యీ సంసారము ఆత్మయందు యెందువలన పుట్టుచున్నది ?

గురువు—ఓయీ, అవివేకమువలన పుట్టుచున్నది. అవివేకమనగా వివేకముచేత పోగోట్టబడునది.

శిష్యుడు—అయ్యా వివేకమనగా నెటువంటిది ?

గురువు—ఓ, వివేకమనగా అంతఃకరణాదియీ ప్రపంచమునకు సాక్షియై వేరుగా నాత్మానుభవము గలుగుట. ఈ వివేకమునేమంద బుద్ధు

తైనవారికి అనుగ్రహముచేత దృగ్దృశ్య వివేకమనియు, పంచకోశ వివేకమనియు, పంచభూత వివేకమనియు నామరూప వివేకమనియు, తత్వ వివేకమనియు నైదు ప్రకారములుగా బ్రహ్మవేత్తలైన మహాత్ములు పురాణములయందు గురుశిష్య సంవాదముచేత కట్టుబాటుచేసి బోధకొరకు నిరూపించియున్నారు. ఆమహాత్ములు ఉపదేశించిన ప్రకారముగా నీకుపదేశించుచున్నాము. అత్యశక్తిచేత వినుము.

ఓయీ! దృగ్దృశ్య వివేకమనగా, దృక్కు అనగా చూచు నేత్రము, చెవుల వికబడు శబ్దము. దృశ్యమనగా కన్నులచేత చూడబడు రూపమున్ను నీలాగుననే గంధము, రసము, మొదలైన ద్రవ్యాదులను స్పర్శగుండా దృశ్యమని తెలియవలయును. ఈదృక్కు రెండువిధములు. ఎట్లనగా నశించు దృక్కునియు, నిత్యమై నాశములేక యనిత్యమైన అంతఃకరణము మొదలుకొని యుత్పత్తి స్థితిలయములను జూచుచు, తన కన్యమై యసత్యమై యుండు బుద్ధ్యాదులచేత ప్రకాశింపబడక తానే వెలుగుచుండెడు తెలివి మాత్రమనియు, అట్టి తెలివిరూపమైన దృక్కే కూటస్థమనియు, ప్రత్యక్షైత్యసత్యమనియు, నుపాదితో గూడుకొనిన బ్రహ్మస్వరూపమనియు, నాత్మయనియు, సాక్షియనియు, నీ శాస్త్రమందు చెప్పబడుచున్నది. కనుక దేహములో బుద్ధ్యాదులకు, సాక్షియైన దృక్స్వరూపము విచారించుటకు సాధనమైన యంతఃకరణ స్వరూపమును విచారింపబడుచున్నది.

ఓయీ! అంతఃకరణమనగా నెటువంటిదనగా సత్యమనియు, నసత్యమనియు, సత్యాసత్యస్వరూపమనియు, జెప్పగూడనిది. అది ఎట్టులనగా సత్యమని చెప్పగూడదు. అంతలోనే లేదని చెప్పబడుచున్నది. కనుక నసత్యమని చెప్పగూడదు. సాక్షియైన యాత్మస్వరూపము దెలియబడుచున్నది. కనుక లేదని చెప్పగూడదు. సాక్షియైన యాత్మరూపముచేత కామక్రోధాది వృత్తిరూపమై కనబడుచున్నది. కనుక ఈ శంకల కథిష్ఠాన రూపమైనజీవుడు నిత్యుండని ప్రతిపాదించుట సర్వాబద్ధము.

గద్య

ఇతి శ్రీ శివరామదీక్షిత ప్రభావే
వేదాంత విచారణే అద్వైత శంకానిరసన ప్రకరణే
పంచమోధ్యాయసమాప్తః

శ్రీసద్గురుపరబ్రహ్మణేనమః

సమాధినిరసన ప్రకరణము

రాజయోగసమాధిలేక హఠయోగము సిద్ధించదు, హఠయోగములేక రాజయోగము సిద్ధించదు. అని వేదాంతవార్తికము మొదలైన, గ్రంథముల యందు జెప్పబడుచున్నది. రాజయోగమనగా, సంసారముననుండి, దారాపుత్రాదుల సంరక్షణజేయుచు, ఎరుకనుమరువక ఎరుకేనిత్యమనితలంచుచు దేహాసక్తివదలి మనోలయము జేయుచుండుట రాజయోగమని చెప్పచుండురు లందుకు మనోలయమైతే, ఎరుకెక్కడఉన్నదో ఎరుకయే తానైయుండిన దేహాసక్తి యేలాగున వదలునో, ఎరుకకు దేహమునకు భేదమని చెప్పచు న్నారుగదా. ఎరుకకు దేహమునకు భేదమైతే సుఖదుఃఖములు ఎరుకకుయేల దోచవలెనో, ఇందుకేమి సమాధానమో, ఇదిఎవ్వరికిన్ని దెలియదు అందరు ఎరుక, ఎరుక, ఎరుక, యని, ఎల్లప్పుడు కలవరింపుచుండురు. ఆ ఎరుకయే లాగున గలిగెనో ఏలాగునలేకపోయెనో, ఏలాగునప్రవర్తింపుచుండునో ఈ కారణములు చక్కగా విచారించనేరరు. అందరికి జ్ఞానం జ్ఞానంయని ఒకటి కలవరింత ఆజ్ఞానం త్వరగావచ్చి వడిలోబడునని తాత్పర్యమో, ఎవరో ఎదుటవచ్చి కనబడుదురనె తాత్పర్యమో, జ్ఞానమనగావప్పుబువ్వయై యుండును, అనుభవించవలె నను తాత్పర్యమో గలదు.

మే మనుభవజ్ఞులమని యందురు. ఆ యనుభవమెటువంటిదో, ఇతరులకు దెలియదు. ఈయనుభవములు ఆయాసకరము, ఆనన్యకరములైనవి ఆనందమనియందురు. ఆనందము ఎప్పుడుగలదో అప్పుడే ఆయాసము గలదు. ఆయాసములేని ఆనందములేదు. ఆనందములేని ఆయాసములేదు. దొంతరులుగా నున్నవిగాని, సాధారణముగాదు. ఒకటి ఉన్నదనిన రెండవది అప్పుడేగలదు. “ఏకమేవాద్వితీయం బ్రహ్మ”యని చెప్పదురుగాని ఒకటి యేమార్గము ఎటువంటిది ? ఒకటిగలిగితే రెండవది వెంబడేగలదు. ఈ మార్గము వివాదములకు విశదముగానున్నది. ఈ వివాదములమీద విశేష

ఆదాయమును పొందవలెననేగదా ? ఆయాదాయబ్రాంతి సంసారసంరక్షణకే గదా : సంసారసంరక్షణము తన సుఖమునకేగదా : తనసుఖమైనను, ఎంత కాలము స్థిరముగా నిలుచును ? శరీరమును పర్యంతముగలదు. అయితే జననమున ఏమిసుఖముగలదు. మరణసమయమున ఏమిసుఖముగలదు ? జననమరణములకు మధ్య ఆసక్తి సంభవించినపుడు ఏమిసుఖముగలదు ? ఈ సుఖము నెరుగక ఎందుకాయాస పడవలెను? అనగా ఈ సుఖదుఃఖములు ఎటులైనను దప్పవుగాని, వైనుండి యోగాభ్యాసముల వలనగలిగే ఆయాసములను ఎందుకు పొందవలెను ? యోగాభ్యాసమువలన ఆయాసము గలుగునా యనిన యెడల గలుగును. ఏలాగున అనగా.

ఆహారనియమమువలన క్షుద్బాధ మొదటి ఆయాసము. ఇచ్చా విహారముగా దిరుగుచుండేవానికి దేహము నిక్కబెట్టి కదలక కూర్చుండుట వలన దేహాయాసము గలుగును. కనులు, ముక్కు, మొదలైనవి మూసి కొనుటవలన కనులకు విరోధము. కనుక యోగాభ్యాసము వలన దుఃఖములు గలుగునుగదా : ఆనందము గలుగుననుటకు, ఆయానందము అతనికేమి దృష్టమోకాని ప్రపంచమునకు ఏమియు కనపడదు. ఆనందపరుండని యందురు. విషయానందమునే ఆనందమన వలెగాని బ్రహ్మానందము లేనే లేదు. ఎందుచేతననగా బ్రహ్మమునకు రూపమైనాగలదని ప్రతిపాదించితే అరూపమునైనా చూచి, ఆనందపడుచున్నారని అనవచ్చును. అందుకు అదియునులేదుగదా : అవాఙ్మానసగోచరమని చెప్పుచుండిరి. వాక్కుచేత జెప్పనలవిగాక పోయెను. కనులజూడనలవిగాకపోయెను మనసున దలచ నలవిగాక పోయెను, అదియేలాటి ఆనందము ?

ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ, అహంబ్రహ్మాస్మి, తత్త్వమసి బ్రహ్మ, అయమాత్మా బ్రహ్మమని వేదవాక్యములు నాలుగుగలవనియు, అవి గురూపదేశము విచారించవలెనని చెప్పుచున్నారు. అదే ముందుగా విచారించెదము. ఆమహా వాక్యమునకు చిగురుకొమ్మచాయలుగా ఎంత అర్థమున్నను, క్రియాపర్య వసానము బ్రహ్మమేనీవు, నీవేబ్రహ్మమని చెప్పుచున్నది. ఇందుకే తామసము గలుగుచున్నది. ఇది విచారించినచో ఆకాశమును ఫిడికిటబట్టి, పదేపదే

పొడిచినట్టుగాను, ఆకలిగొని పొట్టుదంచుకున్నట్టుగాను, గొంగడిలో అన్నము దిని దాహమై ఎండమావులుజూచి, పరుగులెత్తినట్టుగాను నున్నది. గాని సంతోషమేమియు కనుబడలేదు. అనగానే ఆ సంతోషము కనుబడక పోవడము చూడబడుటచేతనా ? వినుటచేతనా ? తర్కించుటచేతనా ? ఉపదేశమగుటచేతనా ? ఒకరికి చెప్పుటచేతనా ? ఎందుచేత కనుపడలేదని యందురు. చూచుటచేత కనులు లొట్టలుపోయెనుగాని అందువలన నొక గాడిదగానైనా, నొకకుక్కగానైనా, నొకఎనుబోతుగానైనా, ముసలిదాపని వలెనైనా, కనుబడలేదు అనగానే అయితే, కుక్కవలె, పందివలె, గాడిదవలె, ఎనుబోతువలెనైనా, కనుబడలేదని ఇంత అపహాస్యముగాననుట యేలయని అందురేమి ? అపహాస్యముగాదు. చెప్పుకొనుచుండు మాటలు వినుచుండ లేదా ? నాకు అలాగునయేమైన కనుపడతారేమో ననుకొని పూర్వము ఇటు వంటి రూపములచేతనే యగుపడితే, మనసు పరిపక్వములైనవారు దెలిసికొని ముక్తులైనారనియు, అపరిపక్వచిత్తులు ఆ దర్శనమైనక్షణ దెలసుకొనజాలక తరువాతదెలిసి విచారగ్రస్తులైనారని చెప్పుకొన్నారు. కనుకనే నేను పౌర బాటులేకనే కనిపెట్టుకొని కూర్చున్నాను. ఒకరూపమైనా కనుబడకపోయె నని యనుకున్నానుగాని ఆక్షేపణగాదు, ఆయాసముగాదు.

అందుకందురుగదా అటువంటి భక్తి నీకు కుదరనందున కనపడలే దని యందురు. నా భక్తి నాకు తెలిసియేయున్నది. ఇతరులు అనుకోకపోతే నేమి ? ఏవిధముగానైనా భక్తికి ప్రబలముచేసి స్వామిని చిక్కించుకొని యందరిలో ఘనముగా దిరుగవలెననే యత్నము చేసితినిగాని ఆయత్నము సిద్ధించకపోయెను. తన లోపముచేత కనబడక పోయెననుటకు అది ఫలాని లోపమని తోచితే ఆలోపమువల్లనే కనుబడక పోయెననే సందేహముండును. ఆసందేహమేమియు లేదు. నాయందు యత్నలోపమున్నది, లేనిది లేనిస్వామి కెరుకలేదు ఉన్నస్వామికైతే ఎరుకే యుండును. ఉన్నస్వామి ఎవరో, లేని స్వామి ఎవరో ఎందుకింత నా చేత ననుపించవలెను. చేసినభక్తికి సార్థకము లేకపోయెను. ఎదిచేసినను ఏమిలేకపోయెను. ఏదివినినను ఏమిలేకపోయెను. ఇందుకేమి జెప్పుకొందును ? సిగ్గుబాట్లచేటు.

నేను భక్తిచేతనే ప్రవర్తించినానని యంటే నీవు అట్లు చెప్పకొనుట చేతనే నీకు దెలియకపోయెననియు ఆత్మస్తుతి పరనిందజేయుటవలన నరకమేగాని మోక్షముగలుగునాయనియు నందురు. అయితే ఇక వేదాంతమే మానుకొనవలెను. ఎందుచేతననగా ఆత్మస్తుతి పరనింద కూడదని యందురు గదా. అందుకు మొదలెత్తుకోవడము లోనే వేదాంతమునందు ఆత్మస్తుతి ముఖ్యమయ్యే యుండెను. పరనిందగూడ గలిగియేయుండెను పరనింద విడచుట ఎట్లు, ఆత్మస్తుతి లేకపోవుట ఎట్లు ?

శిష్యుడు—ఓ గురుమూర్తి : వేదాంతమునందు ఆత్మస్తుతి పరనింద లేనేలేదు. ఒకరిని దూషించినవాడు చండాలుడని చెప్పబడుచున్నది. కర్తవ్యములేనివాడే ఆత్మవేత్తయనిచెప్పబడుచున్నది. స్వామీ: వేదాంతము మహామార్గములుగా నున్నదని యనగానే

గురువు—ఓయి శిష్యుడా, నీవు గురువునకు పంగనామాలు పెట్టే వాడవుగా కనుపడుచున్నావుగాని గురువుచెప్పిన యుక్తిని దెలిసికొని మనసు స్వస్థపరచుకొనే వాడవుగావు. నీకు ఇంకా ఏలాగున ఎవరు చెప్పగలరు ? బెల్లము ఏలాగుననుండునని యడిగితే తియ్యగానుండునని చెప్పవచ్చును. తీపి ఏలాగునుండునని అడిగితే ఎట్లు చెప్పుదురు ?

శిష్యుడు—హే గురుస్వామి ; ఎందుకయ్యా మీకు ఇంతకోపము రావడమునకు కారణమేమి ?

గురువు—ఓయి శిష్యుడా, కోపమురావడమునకు కారణము ఏమనగా, నీవల్లనే పుట్టెను నీవులేకపోతే నేనులేను, నేనులేకపోతే కోపమెందుకుండును నీ వల్లనే కోపముగలిగెను ?

శిష్యుడు—అయ్యా, ఇందుకు మీరుచెప్పిన సమాధానము సరిగానే యున్నదిగాని, వేదాంతమందు ఆత్మస్తుతి పరనింద గలదంటిరిగదా. దానిని దెలుపగలరు, కరుణాకటాక్షముంచగలరు

గురువు—ఓయి శిష్యుడా : నేనె బ్రహ్మను, నేనె శివుడను, నేనె విష్ణువును, నేనె జగత్తును, నేనె గురువును, నేనె శిష్యుడను, అన్నియు

నేనె అనియనుట ఎటువంటిది ? కనుకనే ఆత్మస్తుతి యనుపించుకొనెను. ఆత్మస్తుతియనగా ఇంతకన్నను వేరుగలదా : నేను శివుడను, నేను దేవుడను, నేను బ్రహ్మను అని యనుట యాత్మస్తుతిగాదా : ఆది అహంవృత్తిగాదా : తానే బ్రహ్మదేవుడా : సకల జగత్తును తానే కల్పనజేయుచున్నాడా : తానే విష్ణువా : అందరిని తానే ప్రోషించుచున్నాడా : తానే శివుడా : అందరిని తానే లయముచేయుచున్నాడా : అందరిని తానే లయముచేయువాడైతే తన మనోలయమునకు ఇన్ని అగచాట్లు ఎందుకు ? తానే బ్రహ్మమని అంటుయున్నాడుగదా, బ్రహ్మము నిర్వికారుడుగదా, నిర్వికారమునకు నేనను వృత్తిలేదుగదా, అయితే నేననే వృత్తి బ్రహ్మమైన తనకు ఏలాగున గలిగెను ? ఈ మొదలగు సందేహములచేతనే వేదాంతము ఆత్మస్తుతియని చెప్పుచున్నాను. ఇందుకేగదా నీకు సంతోషముగానున్నది.

శిష్యుడు — హే గురుస్వామి : గురువునకు పంగనామాలు పెట్టే వాడవని యంటిరి, అందుకు నాకు విచారముగానున్నది.

గురువు — అదేమోయి ? అయ్యో !

శిష్యుడు — అదేమనియనుచున్నారు. గురువును మహామ్రేరువుగా నమ్మి ఆయనవలన ముక్తినిబొందవలెనని యనుకొనుచుండగా అటువంటి నన్ను నరకహేతుపాత్రునిగా నెంచితిరి. మీ అనుగ్రహము ఏలాగున గలుగునో ఆలాగున జరుగునుగాని ఆన్యములేదు. ఇందుకుగాను నేనువిచారపడి యెదనుగాని మీరుచెప్పిన యుక్తులన్నియు యుక్తముగానే యున్నవి.

గురువు — ఓయి శిష్యా : వేదాంతమందు గురువునకు పంగనామాలు పెట్టడమనగా అందుకు విచారపడవలసిన పనిలేదు. అందుఓవృద్ధల యయ్యేయున్నది. ఏలాగనగా గురువు శిష్యుడాయె శిష్యుడు గురువాయె ననుట వినుచుండలేదా ? ఇదిగాక మహావాక్యార్థమే ఆలాగున బోధించుచున్నది ? ఎట్లనగా నీవే నేను, నేనే నీవని బోధించు చుండలేదా ? వేదాంతమందుఇది వొప్పిదమేయైనది. ఇది యెగ్గుగాదు. ఈవేదాంతమును నీవుచాలా శ్లాఘించుచుంటివి గనుక అందులోని అర్థము త్వరగా నీ మనస్సునకు ధోచగలందులకై యంటినిగాని నీమీద ఫగగలిగిగాదు. తెలిసికొనుమా,

శిష్యుడు — ఓ గురుస్వామీ : మీరు యీ అర్థమును నూచన చేయ గానే తెలిసినది. ఎందుచేత మీతో నేను దానిని శ్లాఘించినదనగా నాకు ముగ్గురు విహితులుగలరు. వారు నాతో నొకానొకప్పుడు యీ వేదాంతపు మాటలు కౌన్నికౌన్ని యాడుచుందురు అందువల్ల నేననుటకు కారణమైనది. ఆ ముగ్గురైనను యేకవాక్యముగా మాట్లాడరు. ఆ ముగ్గురిలో నొకరిమాట యొకరికి గిట్టదు కనుక నాకందులో నొకరిమాట నామనస్సునకు కొంచము నాటినది. దానిని బట్టి నేను వేదాంతమని యన్నాను. ఆ ముగ్గురెవరనగా “నొకనిపేరు ద్వైతవాది, ఒకనిపేరు ఆద్వైతవాది, ఒకనిపేరు విసిష్టాద్వైత వాది” కనుక నాకు యేది దెలిసినదిగాదు. వారుముగ్గురు యెప్పుడును యెడ తెగని వాదము జేయుచుందురు. నన్ను తెలయనివాడవని వారందురు. ఇంతే గాని నాకేమి తెలియును ? ఆ మాటలువిని నేను మీతో నన్నానుగాని మరి యొకటిగాదు. నిశ్చయమేదో అది నాకు దెలియజేయుము. ఏ విచారము నా మనస్సునకు దోచదు. ఎల్లప్పుడు యిదే విచారము. ఎవరైనాగాని యీ మాటలాడుకొనుచుండగా నేను అక్కడకు వెళ్ళి తెలిసి తెలియని మాటలా డుదును. వారండుకు బాగా శంకజేతురు. వారు శంక జేయగానే నాకు యెటుదోచక యూరకుండును యింతే నా వృత్తాంతము.

గురువు — ఓయీ, యీ ముచ్చట నిజమే. వారి సాంగత్యము నీకు యేలాగున తటస్థపడెను ? వారితో నీవు యేమి మాట్లాడగలవు ? ఇకను వారికి నీకు సహవాసము గలుగదా ?

శిష్యుడు — అయ్యో, మేమందరము నొకచోటనే యుండువారము. ఎందుకు సహవాసము లేకపోవును. స్వామీ, యింకొకటి చేయండి. వారు మిమ్ములను యెరుగరు. మీ సన్నిధికి వారిని తీసికొని వచ్చెదను. వారంద రిని పరిశోధనచేసి అందరికి ఒకే మార్గము గలుగజేయు మని ప్రార్థించి యింటికిపోయెను.

హితులు—(ఆ ముగ్గురు స్నేహితునిదగ్గరకు వచ్చి,) ఓయి స్నేహి తుడా యిన్ని దినములు యెక్కడెక్కడికి వెళ్ళినావు ? ఎక్కడ నైనా

మహాత్ములుగలరా, వారికి నీకు యేమైన సంభాషణ జరిగెనా ? యని యడిగిరి.

స్నేహితుడు — ఓ స్నేహితులారా ! నేననేక దేశములు తిరిగితిని. ఒక మహాత్ముడు కనబడెను. కొన్నిదినములు వారి సాంగత్యము జేసితిని. వారడిగిన ప్రశ్నలకు నొకదానికైనా సమాధానము చెప్పలేకపోతిని. కనుక మిమ్ములను వారిదగ్గరకు తీసికొని వెళ్ళుదామని వచ్చినాను.

హితులు — ఓయీ, ఆలాగే వెళ్ళుదాముగాని ఆయన నీకు చెప్పిన ముచ్చటలు యేమి, నీవు ఆయన నడిగిన ముచ్చటలేమి, నీవు ఒకటికొక పోయినా నొకటియైనా అడుగలేదా ? ఆయన యొకటైన సమాధానముచెప్ప లేదా ? ఆ సంగతులు చెప్పుమని యడిగిరి.

స్నేహితుడు — నేను అడగకపోవడమేమి ? చెప్పుతాను వినండి.

ప్ర॥ మీరు సదానందపరులని నే నంటిని.

ఉ॥ ఆనంద మెప్పుడుగలదో దుఃఖ మప్పుడే కలదని ఆయనవలన నే వింటిని.

ప్ర॥ మీకు దైవము ప్రత్యక్షముగదా యని నేనంటిని.

ఉ॥ అనేక విధముల భక్తిశ్రద్ధలతో ప్రవర్తించినను నొకనాడైనను నొక గాడిదగానైనను నొక కుక్కగానైనను నొక యెనుబోతుగానైనను నొక ముసలివానిగా నైన నాకు కనబడలేదనగా నేవింటిని.

ప్ర॥ వేదాంతవిచారము నిర్మలమైన మార్గమని నేనంటిని.

ఉ॥ గురువునకు పంగనామము పెట్టెవాడవని నన్ననగ నేవింటిని.

ప్ర॥ ఆత్మస్తుతి పరనింద కూడదని నే నంటిని.

ఉ॥ నేనే బ్రహ్మను, నేనే విష్ణువును, నేనే శివుడను యనుట యాత్మ స్తుతి గాదా యన నే వింటిని.

ప్ర॥ గురువునకు పంగనామములు పెట్టేవాడవని యనుటకు మహా
పిచారపడుచున్నానని నే నంటిని.

ఉ॥ గురుశిష్యులు నీవే నేను నేనే నీవనుట వేదాంతమందు గలదన
నే వింటిని.

హితులు — ఓ స్నేహితుడా, యిక నీ వడుగనిది ఒకదేగదా ఏది
యనగా దైవము ప్రత్యక్షముగదా యని నీ వనగా కుక్కగానైన కానరా
లేదు, గాడిదగానైన కానరాలేదు, యెఱుబోతుగానైన కానరాలేదు, ముసలి
వానిగానైన కానరాలేదు, యని యీ ఒకేదానికేగదా నీవు ఆయనను అడు
గకపోయినది, నీకు చెప్పకపోయినది. అందుకు ఆయన చెప్పబొయ్యే సమా
ధానము నాకు దెలిసేయున్నది. ఏమనగా, కబీరుదాసునకు భగవంతుడు
కుక్కవలెను, రామదాసునకు యెనుబోతు రూపముగాను, కౌండిన్యనకు
అనంతపద్మనాభస్వామిముసలివానివలెను కనబడినాడని గ్రంథములయందు
ఈలాగున చెప్పబడుచుండెనుగదా, ఆలాగుననే నాకున్న ఒక గాడిదెరూప
ముగానైన కనబడరాదాయను నభిప్రాయము. అనగా యీలాగున భగవం
తుడు వారివారికి ప్రత్యక్షముగా కనబడుటకు అవాఙ్మాననగోచరుడు నామ
రూపరహితుడు యేలాగున ప్రత్యక్షమని వారి తాత్పర్యము.

అవునురా, ఆయన నడిగితే చెప్పబోవు సమాధానమునకును నీవు
చెప్పిన సమాధానమునకును సరిగానే ఉన్నట్టుయున్నది. అయినను దెలియ
గలదు. మనము నలుగురము ఆయనదగ్గరకు వెళ్ళి ఈ శంకనే యడుగు
దము. అందుకాయన చెప్పబోవు సమాధానము యేది గలదో దెలియు నని
నలుగురు అదేప్రకారము ఆలోచనచేసికొని ఆ గురుసాన్నిధ్యమునకు జేరి
యిట్లని స్తుతియించిరి.

సచ్చిదానందరహిత సపశ్యతి, సశృణోతి, సకరోతి, సవిజ్ఞానాతి,
సస్మితి, సజనసమరణాది శూన్య లయా భేదావరణస్యాగరహితాత్మ సుఖ
దుఃఖ, పుణ్యపాప, క్షరాక్షర, జ్ఞానాజ్ఞాన, జీవాజీవ, భేదాభేద, భావభావ,
ధర్మాధర్మ, సత్యాసత్య శాంతాశాంత, మిత్రామిత్ర, యిష్టానిష్ట, శుభాశుభ,

కార్యకారణ, క్షయాక్షయ విరహితానేకవందనా నమస్తే నమస్తే నమః యని వినుతించి, స్వామీ : మా స్నేహితుడు మిమ్ము నడిగిన సంశయములను, మీరు జెప్పిన సమాధానములను విని అత్యానందపరులమైనారము.

శిష్యులు — హే గురుస్వామీ : యింకొక శంకమాత్రము నిలచి యున్నది. అది యేదియనిన మా స్నేహితుడు మిమ్ములను దైవము ప్రత్యక్షముగదా యని యడుగగా నాకు కుక్కవలెగాని, గాడిదవలెగాని, యెను బోతువలెగాని, ముసలివానివలెగాని, కనుబడలేదని మీరనిన యొక శంకకు మాత్రము సమాధాన మడుగవలసివచ్చెను, ఇందుకు సమాధానము చెప్పిన తరువాత మాయందనుగ్రహము గలిగి యడుగుమనినయెడల శంకజేసికొని యడిగి సంశయనివర్తలమయ్యెదమని ప్రార్థించగా

గురువు—వినరోయీ, మీరొకరికన్నను నొకరు బుద్ధిమంతులు. యుక్తియుక్తము గలవారలు, యోగ్యులు, సహవాసయోగ్యులు, సచ్చిదానంద అతీతులగువారలు, యని మెచ్చుకొని, చెప్పెద వినరోయీ, గ్రంథములయందు భగవంతుడు రామదాసునకు యెనుబోతురూపముగాను, కబీరు దాసునకు కుక్కరూపముగాను, కౌండిన్యనకు ముసలి త్రాహ్మణ రూపము గాను కనుబడెనని చెప్పిరిగదా. నాకు ఒక గాడిదె రూపముగానైన కనుబడదారా యని ఆభిప్రాయము గలవాడనై యంటినిగాని మరియొకటిగాదు. అనగా వేదాంతనిష్ఠమగువారలు గూడా నామరూపరహితుడు అవాఙ్మానస గోచరుడని చెప్పబడుచున్న వారికొరకు నామరూపము లెక్కడినుండి యుత్పత్తియాయెనో యని శంకజేసికొని యివి కల్పితములుగానెంచి వచించిన అర్థమునుమా, యని యనగానే

వీరిలో నొకరొకరు తలలెత్తి చూచి ఆశ్చర్యపడి తమకు తగిన గురువని తలచుకొని వారివారి మతానుసారములలో తమకుగల శంకల నన్నియు శంకించుకొని ద్వైతాద్వైత విశిష్టాద్వైతవాదులు ఒక ప్రతిక వాదంబుగా సమాధానంబుల నడుగుకొనిరి. అదెట్లనగా,

సచ్చిదానంద అతీత సగుణనిర్గుణ క్షరాక్షరద్వయ దోషరహిత ఆవరణస్యాగ పరమాత్మాతీతులైన సద్గురు పాదపద్మముల సన్నిధికి.

(6) నమాభినిరపన ప్రకరణము

ద్వైతాద్వైత విశిష్టాద్వైత ప్రతిపాదకులైన శిష్యులు సకలకాలమలయందు ధ్యానభజనవందనాదులు జేయుచు మనవిజేసికొన్న విన్నపము.

శిష్యుడు....ఈ దేహమునందుండి మాటలాడుట యెవరో, ప్రేతశరీర సమయమునందు మాటలాడకపోవడ మెటువంటిదో, జగత్కర్త యెవరో, ముముక్షువు లందరికి యేమి దృష్టమో, దేహానంతరము యేది లేచిపోయి సుఖదుఃఖముల ననుభవించునో, యీ మొదలైన సందేహముల కన్నిటికి సమాధానము నాసతిమ్మని యడుగగా.

గురువు....వినరోయి, యెరుకకు దేహమునకు అభేదముగాని భేదము లేదని మా తాత్పర్యము. మీరడగవలసిన దేమైనను నుండిన యెడల సంశయములేక విచారించండి, సంశయము గూడదు. సంశయాత్మావిసశ్యతి యని చెప్పుచున్నది గనుక యడుగు, మనిన

శిష్యుడు....ఓ గురుస్వామీ, మీరు అక్కడక్కడ వేదశాస్త్రపురాణ ములే ప్రమాణములుగా చెప్పుచున్నారు. ఆ వేదశాస్త్ర పురాణముల ననుసరించిన విషయము లడుగుట హర్షమా లేక అశాస్త్రీయముగా దోచి నట్లడుగుట హర్షమా ? శాస్త్రంబులు నిజమా, అబద్ధమా ? యని యడుగగా,

గురువు....వినరోయి, శాస్త్రములు అబద్ధములుగావు నిజమే. శాస్త్రముల ననుసరించే యడుగవలయు ననగా,

శిష్యుడు....హే గురో, ప్రబంధః కల్పనాకథ యని చెప్పుట యెటు వంటిది ? శాస్త్రము తెవరి కబద్ధములు ? అనగా,

గురువు ఎవరికి అగత్యములేదో వారికే అబద్ధము.

శిష్యులు....ఎవరికి అగత్యములేదు, యెవరికి అగత్యముగలదు ? అనగా,

గురువు....ఎవరైతే ఆరురుక్షువులో వారికి అగత్యము. ఎవరైతే ఆరుదభావము గలవారలో వారికి అగత్యములేదు.

శిష్యుడు—ఆరూఢభావజ్ఞు లెటువంటివారలు, ఆరురుక్షువులు యెటు వంటివారలు ? అనగా,

గురువు—గురువులవలన, శాస్త్రములవలన, తమ మనస్సువలన విచారించుచు స్థిరపరచుకొనువారలు ఆరురుక్షువులు. శాస్త్రమువలన, ఆచార్యోప దేశమువలన, ఆత్మానుభవమువలన లెస్సగా విచారించి స్థిర పడినవారలు ఆరూఢభావము గలవారలు.

శిష్యులు— వారి కెందువలన గురూపదేశము, శాస్త్రములతో పని లేదు ? అనగా,

గురువు — నది దాట నిశ్చయించువాడు ఓడను ఓడ నడిపేవానిని ప్రార్థించుచు వాని సాహాయ్యమువలన ఆనది దాటిన తరువాత ఆ యోడ తోను ఆ యోడ నడిపేవానితోను పనిలేనట్లుగా.

శిష్యులు — మనసు స్థిరపరచిన పిమ్మట గురువుయింటికి తటస్థ ముగా వచ్చినయెడల ధ్యానభజనవందనాది క్రియలందు నతి భక్తిగలుగ వలెనా ?

గురువు — యదోచితముగానే నుండవలెను. ఇదిగాక ధ్యాన భజన వందనాది క్రియలందు నతిభక్తి ఆరురుక్షువులకేగాని ఆరూఢులకు తోచనే తోచదు.

శిష్యులు — ఎందువలన తోచకపోవును ?

గురువు — సుషుప్తినొందినవారికి ఎటువలె ఏమియుదోచదో అటు వలెనేసుమా :

శిష్యులు — గురూపదేశ మైనపిమ్మట ఎరుకగలదా లేదా ?

గురువు — సుషుప్తివలెనే.

శిష్యులు — సుషుప్తియందున ఎరుక లయమాయెనా, కలదా ?

గురువు — సుషుప్తియందు యెరుక లయమైతే పిలిచితే పలుకుచు న్నాడు. కనుక ఎరుక కలదనే తెలియవలయును.

శిష్యులు — ఇక గురూపదేశమైనవారికి ఎరుకలేకపోవడ మెటు వంటిది ?

గురువు — పిలిచితే పలుకడ మెటువంటిదో కలలోగలదు.

శిష్యులు — కలలోగలదనగా మాకు తెలియలేదే ?

గురువు — గురూపదేశమైనపిమ్మట ఎరుకలేదు. కలలో గురువు నకు యెరుకగలదని తోచినట్టుగానె :

శిష్యులు — గురువునకు ఎరుకలేకపోతే శిష్యులతో పలుకడమెటు వంటిది ?

గురువు — తెగిన మేకతల వానగురిసి చీడలుబాసి ప్రజలు సురక్షితముగనుండురని చెప్పినట్టుగా :

శిష్యుడు — తెగిన మేకతల ఈలాగున పలుకుటగలదా ?

గురువు — జారతసమయములో ప్రజలడిగినంతసిల్లుచుండ లేదా ?

శిష్యులు — ప్రజలడుగుమాట నిజమేగాని దానికి స్పృహ గలిగి చెప్పుచున్నదా ?

గురువు — దాని స్వభావమేగాని, భ్రమతోగూడినవారలు అదే నిజమనుకొని సంతసించినట్లు.

శిష్యులు — అది చేకూరునా ?

గురువు — అది ఎందుకు చేకూరును ?

శిష్యులు — దేవతలకు సత్యముగలదా లేదా ?

గురువు — ఏలాగున ననుకుంటే యాలాగుననే !

శిష్యులు — అట్లైన అదివరకుగల బాధలాజాతరతోనివర్తించుట ఎటువంటిది ?

గురువు — బాధ నివృత్తి అయినపిమ్మటనే ఆయాజాతరలు మొదలైనవి జేతురు.

శిష్యులు—అయితే జాతరకు గురువునకు సమానమా, నిషేధము గలదా ?

గురువు—ప్రపంచములో విధి నిషేధములే ముఖ్యముగానెంచి నిషేధమును నిషేధింపుచుందురే !

శిష్యులు—నిషేధించుట నలవియగునా ?

గురువు—ఎందుకునలవిగాదు. మాలమాదిగలజూచి బ్రాహ్మణులు దూరముగాదొలగుచున్నారు మాంసము మొదలైనవి వర్జింపుచున్నారు.

శిష్యులు—మాలమాదిగలనుజూచి బ్రాహ్మణులు దొలగుచున్నారంటిరిగదా : కలలో మాలవాండ్లు అన్నముపెట్టితే తాననుభవించినట్లు స్వప్నమైతే ఏలాగున నిషేధింపుచున్నారు ?

గురువు—మాంసవర్జితము జీవోజీవస్వభక్షణమని శాస్త్రమేయున్నది.

శిష్యులు—మేమడుగుచున్నవన్నియు శాస్త్రసంబంధములుగావేమో ?

గురువు—మీరడుగుచున్నవన్నియు శాస్త్రసంబంధములే. కావని ఎవరన్నారు ?

శిష్యులు—ఆ శాస్త్రములు విమర్శలు పూర్వవక్షమవుచుండలేదా ?

గురువు—అయ్యే వగుచునేయున్నవి. కాకపోవడముయేమి !

శిష్యులు—జీవోజీవస్వ భక్షణమని యంటిరిగదా : జీవహింస మనము చేయడము ఎటువంటిది ?

గురువు—ఇందుకే ఇంత గావలెనా : నీళ్ళు మురిగి జీవములుగా లేదా : గింజలు పుచ్చి పురుగులుగాలేదా : ఫలములు కుళ్ళి లుకలుక పురుగులు పారాడలేదా : ఇందులో జీవములుగానివేవి ! అనుభవించనిది యేది ? తక్కిన శూద్రాదులు పెద్దజీవములను భేదించి యనుభవించుట వలన అల్లరి రద్దిగానున్నది. బ్రాహ్మణాదులు అంకురము లేర్పడగానే కాజేయుటవలన అహింసగానున్నది. పెద్దవాట్లను చంపుటకు కత్తులు కటార్లు గావలెను. చిన్నవాట్లను గొంతులుపిసికితే చాలును. వినోయా, విమర్శించి

చూడగా నమస్తము జీవులే. ఇందుకు వింశమాత్రము సందేహములేదు. సత్యము. కాని,

వెద్ద జీవులు చరించుజంతువులు. హింసించునపుడు వాటి యొక్క కష్టస్థితులగుపడుచున్నవి గాన వాటిని వినర్జించడమే మంచిది శాఖా ఫలాదులు చరించనటువంటివి. వాటియందు కష్టస్థితు గుపడవు. తను క శాఖాఫలాదుల సంగీకరించుటయే ఉత్తమపక్షము.

అని చెప్పిన ఈ దృష్టాంతములవలన ఆ శిష్యులు అనుభవించబడు వస్తువులన్నియు శిశుహత్యలు జేయుటలుగా మనస్సునకు పొడగట్టి ఈ పాపములను బోగొట్టుకొనుటకు సాధ్యముగాదని తలచి జన్మము గలిగిన ఎటువంటి వారలకును ఇవి దప్పవని భావించి తక్షణమే జన్మరహితమగుట ఉత్తమంబని తమ శరీరములను అపుడు చేతితోతీసి పారవేయునటువలె పరితపించుచు గురు పాదపద్మములకొరగి తాపత్రయసడుచున్న శిష్యులకు

గురువు—జన్మరహితమార్గ ముపదేశించెదము లెమ్మని, ఉపశాంతిని బొందించి సంశయరహితములగుటకొరకును స్థిరపడుటకొరకును ఆధార భూతములైన శంకలనడుగు, మనగా వారడుగుచున్నారు.

శిష్యులు—గురుపదేశానంతరము యెరుకలేదుగదా, శిష్యులకు ముక్తి ఏలాగున గలుగుచున్నది ?

గురువు—సింహమునుగన్న ఏనుగుచందముగా గురువును సేవించగానే శిష్యుని అహంవృత్తి నశించి ముక్తులగుచున్నారు.

శిష్యులు—శిష్యుడు గురువుదగ్గరనుండి తనివిదీర శిశ్రూషలజేయుచు శ్రవణమనన. నిధిధ్యాసలచేత్క తృప్తినొందవలెగాని నిమిత్తమాత్రముచేతనే ముక్తులయ్యేయెడల చాతుర్విధ శిశ్రూషనిద్ది యేలాగునగలుగును ? ముక్తులు యేలాగుననగుదురు ? ఆలాగున ముక్తులయ్యేయెడల అందరుముక్తులుగా వచ్చును. ఆదియేలాగుననో, ఈ సంశయము మాకు నిండుగా గలుగుచున్నది, అనగా.

గురువు—శిష్యులారా ! మీరు మహాబుద్ధిమంతులుగాని సామాన్యులు గారు. నాకుదెలియును. మిమ్ముకొనియాడుటగాదు. మీ దనదాన్యములు మాకకత్యములేదు. మీరు కృతకృత్యులగుదురు. సందేహములేదు. గురు దర్శనము మాత్రముచేతనే ముక్తులగుదురాయను సందేహమేగదా! “శ్రీశైలే శిఖరందృష్ట్యా పునర్జన్మ వినశ్యతి” యని చెప్పబడుచున్నదిగదా ! అది నిజమా, అబద్ధమా? నిజమే, అబద్ధ మనవచ్చునా ! అబద్ధమనరాదుగదా : అనేకలక్షల ప్రజలు ప్రతిసంవత్సరము శ్రీశైలమునకు వెళ్లుచున్నారగదా : అందరికి శిఖరదర్శనమవునుగదా : వారందరు ముక్తులగుదురుగదా.

శిష్యుడు—అందరు యేలాగున ముక్తులగుదురు? మనసుకుదిరిన వారే ముక్తులగుదురు.

గురువు—మనసుకుదరకయే వెళ్ళుచున్నారా ?

శిష్యుడు—మనసుకుదిరే వెళ్ళుచున్నారనుటకు సందేహముగా నున్నది. ఎట్లనగా, కొందరు దేవతాభక్తిచేతను, తిండికొరకు కొందరు, ఆర్జనకొరకు కొందరు. విచిత్రములుచూచు కొందరు వెళ్ళుచున్నారు. అందులో దేవతాభక్తిగలవారలు కొందరుగలరంటిమిగదా : వారు ముక్తిని పొందుదురు. ఇతరులకు ముక్తిగలదా :

గురువు—క్రమక్రమముగా ముక్తినిబొందుదురుగాని, భక్తిగల వారలతో సమాసులుగారు కావున అందరు ముక్తులుగారని, తాత్పర్యము. అయితే గురుదర్శనమైన మాత్రముననే ముక్తిగలుగు నాయను సందేహము మాత్రమే మీకు దోచుచున్నదేమి. ఆసందేహవిరహితమునకే “శ్రీశైలేశిఖరందృష్ట్యా, పునర్జన్మ వినశ్యతి”యను ప్రమాణమునకు మిమ్మునడుగుటయు. అందుకు మేము యుక్తిచెప్పటయు గలిగినది.

శిష్యుడు—ఆవిషయమైన సందేహము లేదుగాని, శిష్యులు భక్తి చేత శిక్షాషచేయవలెనో, యదోచితముగ నుండవచ్చునో? యను శంక తోచుచున్నది.

గురువు—తోచితె నేమాయెను : మంచిశంకలే తోచుచున్నవి.

నమానిరసన ప్రకరణము

శిష్యుడు—అయ్యా ! మీ అనుగ్రహమువల్లనే మాకుదోచుచున్నవి గాని మానమర్థతవల్లగాదు.

గురువు—మీ సమర్థతగాదనుటకు మీరు మాయనుగ్రహమునకు పాత్రులగుట మీసమర్థతగాని, మరియొకటిగాదు. అయినను గురుశిశ్రూష చేయవలెనో, చేయరాదో, యనుటకుగదా ? గురుశిశ్రూషచే యవలెను. చేయనిదే మనసు పరిపక్వముగాదు. పరిపక్వముగానిదే పథ్యముజేయుటవలన చధికగుణమే గలుగుచున్నదిగాని, రోగము, నివారణ కానేరదుగదా ? ఆలాగుననే శిశ్రూషచేయనియెడల సిద్ధించదు.

శిష్యుడు—అయ్యా ! శిశ్రూషజేయుటవలన గురువునకు తృప్తియు జేయకపోవుటవలన తృప్తియు గలదా ?

గురువు—లేదు.

శిష్యుడు—లేకపోతే నేను శిశ్రూషచేయకపోయినాను కదా. అను గ్రహము చేయరాదా ?

గురువు—చేయరాదు.

శిష్యుడు—ఎందుకుచేయరాదు ?

గురువు—మనసుకుదురదు.

శిష్యుడు—ఎందుకు కుదురదు ?

గురువు—అజ్ఞానమువలన.

శిష్యుడు—జ్ఞానులకు కుదురునా ?

గురువు—కుదురును.

శిష్యుడు—వారు శిశ్రూషచేయవలెనా ?

గురువు—శిశ్రూషచేయకయే జ్ఞానులు అయినారా ?

శిష్యుడు—కాలేదు. శిశ్రూషచేయకపోయిన యేలాగున కారు ?

గురువు—ఏలాగునకారనగా, ఉపనయనము అయితే బ్రాహ్మణు డాయెనుగాని లేకపోతే ఆయెనా ?

శిష్యుడు—ఉపనయనము కానివారలను బ్రాహ్మణుడుగాడని పంక్తిభోజనములు మొదలైనవిమానుకొని వారలను నిషేధించినామా ? వివాహమైతేగదా గృహస్తులమని అన్నాము ? కాకపోతే ననగలిగితిమా ? దంపతిచీరె లిచ్చుచోట నిలుచుండలేదా ?

గురువు—వారికి తత్కాలచోరత్వఆశ ఉపయోగమేగాని, సంతతి వడసి సౌఖ్యపడియెదరా ?

శిష్యుడు—వడరు.

గురువు—కావున నాలాగే గురుశిశూషచేయనివారు పాత్రులుగారు

శిష్యుడు—గురుశిశూషచేయనివారు ఆగురువు అనుగ్రహమునకు పాత్రులుగారుగదా ? శిశూషచేసిన శిష్యునియందు గురువునకు ప్రీయము, ఆప్రియమువలన తృప్తిగలదా ?

గురువు—అయినను నీవడగబోవు సమాధానము చూతాము. తృప్తి గలదుగాని లేకపోలేదు. ప్రీయమున్ను గలదు.

శిష్యుడు—అయితే గురువునకు తృప్తియు, ప్రీయమును గలదంటిరి గదా ? గురూపదేశమైన పిమ్మట ఎరుకగలదో లేదోనని మేము శంకజేసినందుకు లేదనియు, గురుదర్శనమైన మాత్రముచేతనే ముక్తి గలదనియుచెప్పుచుంటిరి. అది విమర్శించుచున్నాము అయినా చూతాము. గురువునకు తృప్తియు, ప్రీయాప్రియములు గలవని చెప్పితే మేము యేలాగున నమ్ముదుము ? మనసునకు యేలాగునబోధబడును ?

గురువు—అవునోయీ ! మీ కుశాగ్రబుద్ధిని గనవలెనని మేము అన్నామేగాని, గురువులకు ప్రీయాప్రియములు, ఎరుకమరుపులులేవుగాని, గురువునకు శిష్యుడుపచారము జేయుట శిష్యుని ధర్మము. ఏలాగుననగా ఉద్యోగముకొరకు, ప్రభువుదగ్గరకు జేరినవారు ప్రభువుతో సమానముగా నుండి, వేశాకోశము లాడుచుందురా : భృత్యులై యుందురా ?

శిష్యుడు—అయ్యా, యెరుకకు దేహమునకు, అభేదమని చెప్పితిరి గదా ? అభేదమైతే దేహముతోగూడ, యెరుక నశించవలెనుగదా ? ప్రేత

శరీరమునందు, యెరుక కనబడదు. అప్పుడు యెరుక యేమాయెను ? యెక్కడికిలేచిపోయెను ?

గురువు—మృత్యుకాలమందు యెరుక యెక్కడికి లేచిపోయినదని చెప్పను ? యెరుక లేవనులేదు, మరియొకచోటికిపోనూలేదు. దేహములోనే లయమగుచున్నది. ఆ దేహము మృతదేహమునకు తగినట్టుగానెయున్నది.

శిష్యుడు—మృతదేహములో యెరుకగలదనిపైన చెప్పితిరిగదా ! అప్పుడేల పిలిచితె పలుకడు ?

గురువు—సుషుప్తి నొందినవానిని పిలిచితే, యేలాగున పలుకడో, ఆలాగున పలుకడు.

శిష్యుడు—నిదుర బోయినవానిని, నొకసారి పిలిచితే పలుక కున్నను, మరియొకసారి పిలిచితే పలుకుచుండలేదా ?

గురువు—చెవిటివానిని పిలిచితె పలుకనట్టుగా.

శిష్యుడు—చెవులకు చెవుడైతే కనులను చూచుచుండలేదా ?

గురువు—కనులు గలవుగనుక చూచుచున్నాడు.

శిష్యుడు—కనులులేక చూడనప్పటికిని చెవులేక వినబడనప్పటికిని డుత్రిపాసాది బాధలకు పరితపించు చుండవలెనుగదా ?

గురువు—తనలోతాను పరితపించుచునేయుండును, గాని మానుకొనడు, నిర్మలుడు గానేరడు.

శిష్యుడు—ప్రేతశరీరమున కేమయిన బాధగలదా ?

గురువు—ఏమిగలుగునోయీ ? యిదియేమిశంక ?

శిష్యుడు—పునర్జన్మమునకు, యేదిలేచిపోవునో, అదియేమిటిదో ?

గురువు—లేచిపోయ్యే దొకటిగలదా ?

శిష్యుడు—ఆలాగయితే పునర్జన్మదేనికి ?

గురువు—శరీరమునకు.

శిష్యుడు—శరీరము మృతమాయెగదా ?

గురువు—కాలేడు.

శిష్యుడు—దహనాఢక్రియలు దేనిని గూర్చిచేయుచున్నారు ?

గురువు—శరీరమునకు.

శిష్యుడు—శరీరము మృత్యునొందలేదంటిరిగదా ?

గురువు—సూక్ష్మశరీరమునకు.

శిష్యుడు—రెండుశరీరములు గలవా ?

గురువు—కలవు.

శిష్యుడు—ఆదియేలాగున ?

గురువు—పామున్న పాముకుబుసము వలెను.

గీ॥ ఎరుకలేనివాడు యేమియెరుంగును.

యెరుకగలుగువాడు యెరుగుగాని,

యెరుకవలన జగము యేర్పాటుగాదయా

మరుగులన్నిదేల్పు గురువరేణ్య.

అనగా, యెరుకనగా తెలివి. తెలివిగలవాడు పరమార్థమును దెలుసుకొనునుగాని తెలివితక్కువవాడు తెలియలేదనియు, తెలివే దైవస్వరూపము, ఆ దైవమువల్లనే సమస్తము గలిగినదనియు ప్రథమార్థము.

ఎరుకనగా మనస్సు, ఆ మనస్సును యోగాదులవలన లయమును పొందించి అమనస్కుడైనవాడు ఏమిగనును ? యని అడుగుట శంక. ఆ శంకజేసినపుడు అతడు పరబ్రహ్మమును గనెనని చెప్పవలెనుగదా ! అవాఙ్మనన గోచరుండని చెప్పచుండగా యోగాదులచేతలేని మనస్సు గలవాడై అనగా మనసులేనివాడు పరబ్రహ్మమును ఏలాగున గనెనని శంకగలుగును. అందుకు “తన్మనోవిలయంయాంతి తద్విష్ణో పరమంపదం” యని ప్రమాణముగలదు. జీవోపాధియైన లింగశరీరము భంగమై పరబ్రహ్మమును బొందెనని తాత్పర్యము జేయుదురు. పరబ్రహ్మమునకు జీవునికి అభేదమైయుండగా అనగా ఏకస్వరూపమయ్యే యుండగా, లింగశరీరము

భంగముపొందెననుట ఎటువంటిది ? ఆదివరకు పొందియుండలేదా ? యను శంక రాగలదు గదా ! అందుకు బింబ ప్రతిబింబ దృష్టాంతముజెప్పదురు. అనగా జలఘటమందు ప్రతిఫలించిన సూర్యునికెటువలె బింబ ప్రతిబింబములను రెండునామములు గలిగెనో అదేవిధముగానే లింగశరీరమునందు ప్రతిఫలించుటవలన ప్రతిబింబ జీవుడనియు, పరబ్రహ్మమనియు రెండునామములు గలిగి ఏకస్వరూపమైనయున్న పరబ్రహ్మమునకు జలఘట భిన్నత్వము వలన జీవుడను ప్రతిబింబములేక ఏకస్వరూపుడై పరబ్రహ్మమైనట్టుగా ఐక్యముజెప్పట గలదు. ఇందుకు నొక శంక రాగలదు. ఏలాగుననగా, ఖండము ప్రతిఫలించునుగాని అఖండము ప్రతిఫలించనేరదుగదా ? అది ఎట్లనగా జలములోగల ఘటములో సూర్యునియొక్క బింబ ప్రతిబింబములు నేలాగున ప్రతిఫలించును ? ఘటజలమునందు చంద్రుడు ప్రతిఫలించును. నక్షత్రములు ప్రతిఫలించును ఈలాగుననే ఖండములన్నియు ప్రతిఫలించునుగాని పరిపూర్ణమునకు ప్రతిబింబమేది ? ఇది సిద్ధాంతమగుటయందు ఐక్యమెక్కడిదని శంక తప్పక రాకలదు. అందుకు అంతా పరిపూర్ణమను భావము దోచుటయే ఐక్యమని చెప్పవలసినది. వేదాంతమందు పరబ్రహ్మమును అప్రత్యక్షముగనెంచి ఈలాగున నైక్యమునకుజేర్చి ఎరుకలేనివాడు ఏమియెరుంగును యను శంకకు ఆర్థము సమర్థించితిరిగదా ? అయితే దైవమప్రత్యక్షముమా ? గజేంద్ర, వ్రహ్మోదాది భక్తావరులకు ప్రత్యక్షముగాలేదా ? అందుకు ఎరుకలేనివాడు ఏమియెరుంగును. యను శంక కర్థమేలాగున సమర్థించెదరో ? ఎరుకగాన విషయాదులతోగూడిన మనసు గదా : భక్తిరసామృతపానముచేత నిర్విషయాదులతో గూడిన మనస్సోను గదా : అనగా విషయరాహిత్యమే మనసు లేకపోవుట. అటువంటి భక్తిగల పురుషుడుసర్వవ్యాపకత్వ సర్వకర్తృత్వ సర్వనియంతృత్వ సర్వభోక్తృత్వ, సర్వసంహారకత్వ, నిఖిలకల్యాణగుణపరిపూర్ణుడైనతామాత్రముగాప్రకాశింపుచుండెనుగదా. అతడుభగవత్పాదారవిందములనరంగనని చెప్పవలయును. ఈలాగునఅయితే ఎరుకలేనివాడు ఏమియెరుంగునుయనుశంక ముఖ్యమైనది, అందుకు ఇదే సమాధానము. ఏమనగా ఎరుక గలుగువాడు యెరుగుగాని

అనగా విషయాదులతో గూడుకొనియున్న ఎరుకయెవరికిగలదో వారీప్రపంచమును ఎరుగుదురు. అనగా భక్తిగల పురుషుల ప్రపంచమెరుగరనుట. భక్తిలేనివారు ఈ ప్రపంచమెరుగుదురుగాని భగవంతుని గురైరుగరనుట సహజమే. భగవద్భాసనక్తి గలిగినవారికి ప్రపంచములేక ఏమియుగురైరుగకయుండురా ? కనుబడినగాని కనులు మూసుకొని చూడకయుండురా ? కనులుమూసికొని చూడకున్నను నడుచుట, శయనించుట, ఆహారము నిద్ర మొదలైనవి భూమిమీదనుండి జరుపుకుండురా లేనేలేవా? యనినప్రహ్లాదాదులు మొదలైనవారు రాజ్యభారములు చేయలేదా : ఆజగరమహాముని మొదలైనవారిస్థానములకు నడువలేదా ? దీనికేమి సమాధానమురాగలదు ?

ప్రపంచము, రజ్జు సర్పభ్రాంతి గనుక, రజ్జువు సర్పముగా దోచి నప్పుడు రజ్జువనే జ్ఞానములేదుగదా ? అలాగుననే పామరులకు ప్రపంచమే తోచునుగాని పరమార్థజ్ఞానము రానేరదు. రజ్జువని తోచినప్పుడు సర్ప భ్రాంతితోచనేరదుగదా ? అలాగుననే పరమార్థ జ్ఞానము గలిగినపుడు ప్రపంచము దోచనేరదు. అయితే ఇండుకొక శంకరాగలదు. ఏదనగా, రజ్జువు ఒకటిగలిగినపుడు రెండవది లేదుగదా : రజ్జువునకు తనయందే తనకు సర్పభ్రాంతి ఏలాగునదోచును ? అలాగుననే తనకుతానే దోచుననే పక్షమందు నిర్గుణత్వమునకు, నిర్వికారత్వమునకు హానిరాగలదు. అందు కొరకై మరెయొకటిగలదని యంటే అద్వితీయత్వమునకు హానిరాగలదు. అందుకు మొదలేలేదనినయెడల అనగా కానబడుచున్న ప్రపంచము లేదనుటవలన ఇది మిథ్యావాదమని అద్వైతులను ద్వైతులాక్షేపించుచున్నారు. కావున తాను ముక్తుడౌటవలన తనకు లేదనుట. తనకైవా ప్రపంచవాసన జెందకయున్నదా యనునెడల తాను అనిత్యమని తలచుటయే తన కేది లేకపోవుట. ఇండు కొకశంక రాగలదు అద్వైతమునందు జీవుడు బ్రహ్మత్వముచేతను ద్వైతమునందు జీవత్వముచేతను నిత్యత్వము సిద్ధింపుచుండగా తాను అనిత్యమని తలచుట ననర్థమను శంక రాగలదు. ఇండుకు విషయానక్తి లేక ముముక్షుత్వమున కపేక్షించుటవలన సహంకార కర్తృత్వము నశించుచున్నదని తాత్పర్యము అనగా యెరుకే దైవస్వరూపము గనుక ఆ

యెరుకవలన సమస్త జగదుత్పత్తి స్థితిలయము లగుచున్నవని తాత్పర్యము. ద్వితీయార్థము.

గురూపదేశమువలన సశించెడు దేహము ఒకప్పుడు ఉండిననులేదని తెలిసికొనుటయే యెరుకలేకపోవడము. అటువంటి మహాత్ములీ ప్రపంచభ్రాంతులుపదలుపలననే యేమియెరుగరనియు, దేహమేనిత్యముగాదలచువారలకీ ప్రపంచభ్రాంతియేకాని పరమార్థచింత లేదనియు, అన్నిటి కాఢారభూతమైనది యెరుకయనియు తృతీయార్థము.

గీ॥ ఉన్న దెవుడుగలదు లేని దున్నదియని
లేనివార లెవుడు లెక్కపెట్టుచు
నుండు రదియు దెలియ నుండు నేమియుగూడు
మరుగులన్ని దెలుపు గురువరేణ్య.

వినరోయీ యెల్లప్పుడు నిత్యమైయున్నది పరబ్రహ్మము, ఆపర బ్రహ్మము సత్యము. దానినిఆత్మజ్ఞానము లేనివారలు లేదని పలుకుచుండురు.

కొందరు నామరూపవిరహితమైన ఆత్మ నెరుంగుటవలన స్వర్గమా మోక్షమా అది శూన్యము. ఆ శూన్యమును గురుతెరుగుట వలన యేమియు ఫలములేదని పలుకుచుండురు. ఇది యొక అర్థము.

ఉన్నది పరిపూర్ణము, లేనిది యెరుక. ఆ యెరుక అసత్యమనియనుకొనిన అందువలన నేమి చేకూరునని యందురు. ద్వితీయార్థము.

వినరోయీ, భగవంతుడు శాశ్వతుడు ఆభగవంతుని దెలియకయితర మెరుగుగుటవలన నేమి ప్రయోజనములేదు.

గీ॥ మురికితనువు కేమి మూలము జెప్పమా
మురికి జన్మమునకు మురికియేది
తనువు కేమి దొరికినను ముదమొందును
మరుగులన్ని దెల్పు గురువరేణ్య :

మురికితనువు అనగా శుక్ల శోణితములు, యెముకలు, నరములు ప్రేవులుమొదలైనవాటితో గూడుకొని యుండుటవలన మురికితనువని చెప్ప

బడును. ఈ మురికిశరీరమునకు మూలమేమనియడుగగా నూక్మశరీరము. ఆ నూక్మశరీరము కానరాదేమియని యడిగితిరిగదా? వటవృక్షమునకు మూల మైనబీజము కనబడకవృక్షము ప్రభవించినటువలెనే నూక్మశరీరముకానరాక బీజమైయుండి స్థూలశరీరము గలుగుచున్నది. కనుక కానరాని నూక్మదేహ మునులేనేలేదని చెప్పటకు మూలములేకపోతేగలుగునా? మూలము లేకనేగలు గునని చెప్పరాదా యనిన యెడల విత్తనములేకనే వృక్షములు గలుగరాదా యను శంకగలుగును. అనగా తల్లిదండ్రులు లేకనే పుట్టుచుండవలెను. అటులైన యెడల తల్లిదండ్రులే మూలమనరాదా యను పక్షమందున అన వచ్చునుగాని అందుకు ఒకసందేహముగలదు ఏదనగా కొందరికి సంతానము లేకనే యున్నది.

“నూక్మశరీరము యేలాగున స్థూలశరీరములోనికి వచ్చునంటి వేని వానచినుకులలో గలసి ఓషధులలో ప్రవేశించి పురుషుని గర్భములోజొచ్చి శ్రీ గర్భముతో ప్రవేశించి జననమై మరణమగుచుండును. కావున శరీరము నకు మూలము నూక్షశరీరము, జన్మకు మూలము నూక్మశరీరము.” ఈ శరీరమునకు గురుబోధ గలిగినయెడల జన్మరహితమగును. ఈ జన్మకు కారణము నూక్మశరీరము. ఈ తనువునకు నూక్మశరీరమే మూలము. ఈ నూక్మశరీరము అనాద్యంతమైనది. రెండవ అర్థము.

ఏమనగా తనువుకు మూలము గలదా, జన్మకు మూలముగలదా? దీనికి మూలమేలేదు. మద్య వచ్చినది మద్యపోయినది యని తాత్పర్యము. అయితే యిందు కనేక శంకలుగలవు. అవియన్నియు యెన్ని సంవత్సర ములు విచారించినగాని సిద్ధాంతముగాదు. అయినను దేహమునకు మూలము లేదనియు, జన్మకు మూలములేదనియు చెప్పబడుచున్నదిగదా దీనిని విమర్శించితే చాలును.

శరీరమునకు మూలము లేకపోతే యీ దేహము యేలాగున గలిగెనో యనగా కలదోచిన శరీరముయేలాగో ఆలాగే. అనగా కలదోచిన శరీరమునకు యేమి మూలమో అదే మూలమని చెప్పబడినది. అందుకు

సిద్ధాంతవాక్యమున్నది. అది యేదియనగా కలదోచిన శరీరము యేలాగో ఆలాగే మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరము యేమీలేదు.

శిష్యులు — ఆయితే కలలో దోచిన శరీరమునకు మూలములేదా.

గురువు—కలదు. ఏలాగుననగా స్థూలశరీరమే కలకు మూలము. ఈ శరీరము లేకపోతే కల రానేరదు. ఈ సిద్ధాంతము యేలాగున తోచుచున్నది ?

శిష్యుడు—ఆవునయ్యా ! ఇదిమాకున్ను సందేహముగానే యున్నది. అయితే ఇదే అనేకులునమ్మి ముక్తులగుచున్నారు. మీ తాత్పర్యము ఇదేయై యుండునని తోచుచున్నది. మీకే సందేహమైతే, మేమేలాగున కడతేర గలము ? కనుక మాకు సందేహములు గలుగజేయుచున్నారు.

గురువు—ఓయీ ! మేము సందేహములు గలుగజేయుచున్న వార మైతిమి. ఇక మీ సందేహములు బావుటకు స్వభావముగలవారలమగుదుమా ? యని అందురేమొ.

శిష్యుడు—మాకు సందేహము గలుగజేయడమునకు మేము అడుగు టకు అవకాశముంచడమేగాని మాయందనుగ్రహము లేక యుండడము గాదు. కావున మమ్మురక్షించుమాయని అడుగుచున్నారముగాని మరియొకటి గాదు.

గురువు—కలలోదోచిన శరీరము ఎటువలెనో, అటువలెనే. మూలం లేని ఈ గురుతెరిగే శరీరముయేనిలేదు. ఇదేసిద్ధాంతము. ఇందుకేమి సందేహములేదు. అన్ని గ్రంథముల సారాంశము నిదియేను

ఎటువలెననగా బీజనాశనమైతేగదా, వృక్షనాశనమగుచున్నది. అందు కీశరీర వృక్షమునకు సూక్ష్మశరీరమే బీజము. ఆబీజమును నశింపజేయ వలెను. ఆబీజనాశనమునకు యత్నమును చేయవలెనుగదా ? ఆయత్న మునకు యోగసాధనములు ముఖ్యములుగావు. యోగసాధనములు రోగా స్పృహములు. ఇక యెటువలె నాశనమవుననగా దృఢమే ముఖ్యకారణము. ఆ దృఢమునకు గురువాక్యమే ముఖ్యము. అదియేలాగుననగా కలదోచిన

శరీరము యేలాగుననో, ఆలాగుననే ఈ శరీరమునకు మూలములేదనియు, ఈ ఉత్తబట్టబయలు ఏమిలేదు. ఈ ఉత్తబట్టబయలు వృత్తాంతము తరువాత చెప్పుచున్నాము. కలదోచిన శరీరము ఏలాగో ఆలాగే మూలములేని ఈ గురైరిగే శరీరము ఏమిలేదని బాగానమ్మవలెను.

గీ॥ ఉత్తబట్టబయలు ఉత్తముడెరుగును
ఉత్తబట్టబయలు ఉత్తదేను
ఉత్తబట్టబయలు ఉత్తములకెనుమా
మరుగులన్నిదెల్పు గురువరేణ్యు.

ఈ ఉత్తబట్టబయలన అర్థమేమనగా పుట్టనిది, చావనిది, సకల దేశములయందు సర్వకాలములయందు సమస్తవస్తువులయందు మొదలు కొనలేక చలించక యుండునదేదో, అది పరాపరము.

శిష్యుడు—అది బట్టబయలైతే ఉత్తబట్టబయలని ఎందుకనవలె ? బయలు అనరాదా ?

గురువు—ఆత్మయంటే చాలునుగదా : కేవలాత్మయని ఎందుకనవలెను ? కేవలాత్మ అనగా నిర్మలమైనదని తాత్పర్యము. ఆలాగుననే ఉత్తబట్టబయలనినయ అర్థమునుమా : “ఉత్తబట్టబయలనగా కేవలాత్మయని అర్థము.”

ఆ కేవలాత్మకు సత్వగుణములేదు, రజోగుణములేదు, తమోగుణము లేదు, శబ్దములేదు, స్పర్శలేదు, రూపములేదు, రసములేదు, గంధములేదు, నామములేదు, జననములేదు, మరణములేదు, ఏమిలేదు. సర్వముశూన్యమైనది. ఆసర్వశూన్యమునందు ఎవ్వరు ఏమి దెలియగలరు, ఏమిచెప్పగలరు, ఏమివినగలరు, ఏమిచేయగలరు, దానికేమిపూజగలదు, ఏమిధ్యానముగలదు, అదియేమి ఇవ్వగలదు ? దానియందు అహంకారములేదు ఆయహంకారము ఎటులగలిగినదో గలిగినదిగాని నిలవరమైనదిగాదు. నిలవరముగాని దానిని ఎంతనమ్మినా ఏమిలేదు. నీటిబుగ్గయెందాకనిలుచును. ఏటియొడ్డునగలవ్రాను ఎందాక నిలుచును మునగకొమ్మను బట్టుకొని ఎందాక వ్రేలాడును ? కనుక

ఈ ఆహంకారమును నమ్మరాదు. ఆహంకారము నిత్యమనగానే నిత్యమగునా, చనిపోవుభార్యను మోహవశమున తల్లి అమ్మా, యనగానేజీవింతునా? అటువలెనే ఈఎరుకను దైవమనగానే దైవమగునా? అదిదైవముగానేరదు. దైవమనగా నిత్యమైనదివీదో అది నిజమైన దైవముగాని మరియొకటిగాదు. అనిజమైనదైవమును గూర్చియత్నము జేయవలెను. ఆయత్నమునకు గురూపదేశమే మూలము.

ఆగురువు ఆహంకారమును నమ్మినవారలకు ఉపదేశము చేయరాదు. ఆహంకారము దెలిసినయెడల దేనితోనుపనిలేదు. ఆహంకారము విరళమైన కొలది తాపత్రయములకు, వివాదములకు కారణమగుచున్నది. ఈ యహంకారమే తానునుకొని ఎందరోగతించినారు. అందరు గతించినాగాని తాను నిలచి యేమో ధర్మార్థమును బొందవలెనని యనుకొనుచున్నారుగాని అది కలలో ప్రభుత్వమబ్బినట్లే యుండును.

అనేకులు దనధాన్యాదులను సంగ్రహించి కూడబెట్టినయెడల తమగు గతులుగలుగునని యనుకొనుచుందురు గాని అదియేలాగున నుండునో విచారించరు. తాను తిన్నను కొంతసార్థకమే యగును ఒకరికి ఉపకారముగా నిచ్చినను కొంతసార్థకమేయగును. లేనియెడల వడగండ్ల నేరి దాచుకొన్న చందముగానగును. అనగా నిలువదన్న అర్థమే. నిలిచేటట్టుగా పాతివేయుదుమని అందురేమొ? తననెక్కడ పాతివేయనగును తాలేని ధనము తన కెందుకు? తనకేమి ప్రయోజనము? తానెప్పుడును గలవాడని యంచురేమొ? తాను మోసికొని వెళ్ళుచున్నాడా? తనవారలకిచ్చి పోవుదునని మురియునేమొ లేకపోతే బాగాకాల్పరాయేమి? ఇవి యన్నియు ఆలాగున నుండనిమ్ము.

ఏవి ఏలాగుననున్నను తన శరీరము అనిత్యముగదా! అది దృఢముగాదెలిసికొని గురూపదేశమువలన నేహిదెలియబడుచున్నదో దానినినమ్ముకొని ప్రవర్తించవలెను దానికిగురువులు యోగ్యతగలవారలు గావలెను.

శిష్యులు—అయ్యా, గురువులు యోగ్యులుగావలెనని అనుచున్నారు గదా. ఆగురువు యోగ్యతలు ఏవిధమున దెలియును ?

గురువు—వినరోయి, గురువులనగా శిష్యులయొక్క ధనమునకాశ పడనివారలు. శిష్యులచేత నుపచారములు చేయించుకొననివారలు. శాంత మూర్తులు. ఎల్లప్పుడు ప్రపంచ మనిత్యమని తలచుచుండువారలు గావలెను. వారల జేరినవారికి పరమార్థము కలదు.

శిష్యులు—అయ్యా, గురువులకు అర్థము ప్రాణము లర్పించవలెనని చెప్పుచుండురుగదా : వీరి ధనమునకు ఆశపడకను వీరి ఉపచారములనంగీ కరించక పోయినట్లైతే శుశ్రూషనిద్ది యేలాగున గలుగును ? కృతార్థులెటు వలె నగుదురు ? యని యడుగగా.

గురు॥ గీ॥ అర్థములను జీవనార్థము కొరకును
గురువుగోరడగదు గుణముగల్గు
శిష్యవరులు భక్తినలుపగ నిత్తురు
మరుగులన్ని తెలసి మరుగుశిష్యు.

శిష్యు॥ గీ॥ శిష్యులెటులగురువు శిశ్రూషజేయగ
వలయు మాకు దెలియవలయునయ్యె
తెలిసితెలియనట్టి తెలివిని బోగొట్టి
మరుగులన్ని తెల్పు గురువరేణ్యు :

గురు॥ గీ॥ గురువువెంట దిరిగి గుణహీనతను బాసి
విమలబోధ నెరిగి విమలు డగుచు
మనసు నిలుపుకొనుటె ఘన మగుశిశ్రూష
మరుగులన్ని తెలసి మరుగు శిష్యు.

శిష్యు॥ గీ॥ ఎరుకదేనివలన నరుదుగా జనియించె
ఎరుక దేనివలన నరుగునయ్యె

ఎరుకవలన భువిని ఏమిజన్మించె
మరుగులన్ని తెల్పు గురువరేణ్య.

గురు॥ గీ॥ ఎరుక తనువువలన నరుదుగా జన్మించె
ఎరుక తనువువలన నరుగుచుండు
నెరుకవలనసుమ్మి యెల్లయు గలిగెను
మరుగులన్ని తెలిసి మరుగుశిష్య.

శిష్యు॥ గీ॥ ఎరుక దైవమని ఎరిగించుచుండురు
కొంద రెరుకగాదు మరుపులేక
తెలివిపదలితెన్న దెలియగవలె నండ్లు
మరుగులన్ని తెల్పు గురువరేణ్య.

గురు॥ గీ॥ ఎరుక దైవమైన మరుపేల కలుగును
యెరుక మరుపులేని యెరుకయేదో
నరుడు దాని దెలియ నగుణమౌ ననియండ్లు
మరుగులన్ని తెలిసి మరుగుశిష్య.

శిష్యు॥ గీ॥ ఎరుక దేహమునకు వేరగుచుండునౌ
యెరుక దేహమగునౌ యెరుగవలయు
యెరుకలేనివార లెవ్వరు గలరయా
మరుగులన్ని తెల్పు గురువరేణ్య.

గురు॥ గీ॥ ఎరుక దేహమునకు వేరైనయెడలను
తనువుకేల దుఃఖతతులు గలుగు
పుట్టమీదబాద భుజగంబు నొచ్చునౌ
మరుగులన్ని యెరిగి మరుగుశిష్య.

శిష్యు॥ గీ॥ ఖండమగునౌ యెరుక ఖండము గానిదో
ఖండఖండములును గానిదేదో

ఖండరూపమైన అండ్ మేలాటిన్
మరుగులన్ని తెల్పు గురువరేణ్య.

గురు॥ గీ॥ ఖండమైన దెరుక గాదన నేలాగు
దేహ మెరుకగనుక మోహమేను
మోహమైన యెరుక మోసపుచ్చును సుమా
మరుగులన్ని యెరిగి మరుగుశిష్య.

గురు— ఎరుక అఖండమైన వక్షమందున కాలికి తేలుకుట్టితే కంటికి పీరుగారిసట్టుగా నొకరికి తేలుకుట్టితే అందరికి బాధగలుగవలయునుగదా, ఒకరు ముక్తులైతే అందరు ముక్తులు గావలెను. అందరు ముక్తులైతే నరక మునకు యెవ్వరులేరు. అట్లనుటకు చెల్లదు.

ఎరుకలేనివారు యెవరు గలరనగా, ముక్తులైనవారికి యెరుక లేదు. అముక్తులకు యెరుకగలదు. ముక్తులైనవారికి యెరుకలేదు, మరుపులేదు. వారికి జగత్తులేదు, యెవరూ లేరు. అయితే అందరు ముక్తులేనని కొందరు వాదించుచున్నారు. అందరు ముక్తులైతేనేమి, బద్ధులైతేనేమి, తనమాట తాను విచారించుకొనవలెనుగాని ఒకరితో నేమీవని. ఈ శంకలన్నియు తరుచుగా విచారించివను యేమి ఫలములేదు.

గురుపదేశము ముఖ్యము. గురువుపలన ముక్తిని బొందవలెను. గురువును నమ్మవలెను గురువు పరమగురువు.

ఎరుకగలది అచలముగాదు. గుణముగలది అచలముగాదు. రూపము గలది అచలముగాదు, కోపముగలది అచలముగాదు. తాపముగలది అచలముగాదు సత్వగుణము గలది అచలముగాదు. స్పృహగుణము గలది అచలముగాదు ఎరుకమరుపులులేనిది, గుణాగుణములుగానిది, క్షరాక్షరములు గానిది, దేహిదేహముగానిది, త్రిమూర్తులుగానిది, త్రిశక్తులుగానిది, దేహాత్రయముగానిది కారణత్రయముగానిది, కరణత్రయముగానిది, కార్యత్రయము గానిది, మలత్రయముగానిది, రూపత్రయముగానిది, పాపత్రయముగానిది,

జగత్రయముగానిది, లోకత్రయముగానిది, వరత్రయము గానిది, యీశ్వర త్రయముగానిది, యెరుకత్రయము గానిది, జ్ఞానత్రయము గానిది, ప్రకృతి త్రయముగానిది, జననమరణములులేనిది, ఆదిఅంత్యములులేనిది, మనసునకు దెలియరానిది, వాక్కుచేత చెప్ప నలవిగానిది, కనులచూడ నలవిగానిది, పరబ్రహ్మము.

నాకు అనేక మూలములు గలవు. నానా జాతులు యెరుకే యెరుక కులాలు లేవు, జాతిసీతులు లేవు, జననమరణములు లేవు అహంకారము యేలాగున కలిగెనో గాని, యీపాపపు అహంకారము కలుగ కున్నను భాగుగానుండెను. ఈ అహంకారమువలన యేమిసుఖము గలదు ? ఈ అహంకారము శరీరమై, యీ శరీరమునకు అనేక బంధకములుగలిగి క్రిందట్లు మీదట్లయి, చచ్చినాగాని నే చావలేదని భ్రమనిబుప్పుకొని, పరితపించుచు, రోగములచేత, క్రోధములచేత, తాపములచేత, ఆశలచేత, పాశములచేత, నడకలచేత, షోరుషములచేత కుళ్ళికుళ్ళి నానా తిప్పలుపడుచు నానా నటనల ప్రవర్తించి నొక నాడయినను సుఖము లేకపడి చావడమేగాని మోమునభవించినారు. అయితే అందు కేమిచేయు మన్నారని అడుగుదు రేమె.

దురహంకారమును మానుమన్నాము ఆ దురహంకారమే నరకము ఆ దురహంకారమును మనము విడువకయున్నను అది పొయ్యేదేగదా. ఎందుచేతననగా, యేనుగలు, గుర్రములు, వొంటెలు కలలో అనేకములు గలిగినవి. అందులో నొకదైన నిలచెనా ? నిలువ కుంటే యేల పుట్టవలెనో? పుట్టినవి. పుట్టినందుకు విచారపడవలెనా, పోగలవని విచారపడవలెనా యెందుకు ? విచారమే అవసరము లేదు. మఖయందు పుట్టినది, పుట్టయందు పోయినది. పోతే యెక్కడ గలసి నారో, యెవరే మూలము గలసి నారో, యెక్కడికి పోయినారో తాను ఉన్నంతమట్టుకు అన్నియు సహజముగానే యున్నవిగాని, తాను లేకపోతే యేమిలేదు. తాను లేకపోవడ మేమనగా, యెప్పుడో యేమో యింటనో మంటనో చికిలింత భాగ్యము, కరి మ్రింగిన

యెరుకతోనే జగము యెరుకతో నాశమా
మరుగులన్ని యెరిగి మరుగుశిష్య.

శిష్యు॥ గీ॥ ఎరుకసత్యమెట్లు యెరిగినపిమ్మట
యెరుకసత్యమెట్లు యెరుగకున్న
యెరుక కెట్లునరక షరయంగగోరెదా
మరుగు దెలుపుమయ్య గురువరేణ్య.

గురు॥ గీ॥ ఎరుక నీవువిడచి మరగుట నరుగుడి
యెరుకవిడచెనేని మరుగుదెలియు
యెరుక నీకుగల్గు మరుపును వదలదు
గురునిజేరదెలియు పరమపరము॥

శిష్యు॥ గీ॥ ఎరుకవిడచి నేను యేమిని యడుగుదు
యెరుకవిడచితేను మరుపులేదు
యెరుకమరుపులన్ని యెరుకతోనాశమా
మరుగులన్ని దెల్పుగురువరేణ్య

యెరుకే సత్యము. యెరుకే అసత్యము. యెరుకకు మరుపుగలదు.
యెరుక గలిగితేనే జగములుగలవు ఎరుక లేకపోతే జగములులేవు.

గీ॥ జగములన్ని మాయ జన్మంబులును మాయ
మాయతనువులన్ని చూయనుమ్మి
మాయకన్న వేరే మహిమలు లేవయా
గురువరేణ్య వలన నరయ వలయు

ఎరుక అహంకారము దేహము ఒక్కటేగాని వేరేలేనేలేదు. ఎరుకను
విడచి దేహముండదు. దేహమును విడచి ఎరుకయుండదు ఎరుకను దైవ

వెలగపాడు వలెనే మాయమైపోవుచున్నది. ఏమి హేతువోగాని యీ రూపములన్నియు బయలులోనే లేకపోవుచున్నవి. తిరిగి బయలులోనేలేక గలుగుచున్నవి. సముద్రములోని తరంగములవలెనే యున్నది. ఆలాగున నుంటే అచల మేలాగున ఆయెననగా చలనముగలిగితేనే అచలము ఉన్నది గాని చలనములేకపోతే అచలము ఏలాగునగలదు? తల్లియని అనగానే పిల్లయనుమాట తోచునా? తోచదా? ఆలాగుననే పిల్లఅంటే, తల్లిగలదనే యనుకోవలెను. ఒకదానిని విడచి ఒకదానిని యనుకుంటే ఏది లేకపోవును? ఏది లేకపోదు ఏది లేకున్నను, అదిపోయ్యేదిగాదు.

లేకపోయ్యేది ఎరుక ఎరుకనువిడవవలసినది. దానితో ప్రయోజనము లేదు. ఆయెరుక బహుచిత్రవిచిత్రములుగలది, అనేక రూపములు గలది. పామరత్వముగలది. పాపముదోచదు, పుణ్యముదోచదు. దానిమనసేమనను దానిని నమ్మినవారు, ఎవరున్నూ బాగుపడలేదు. అది స్త్రీరూపమై పురుషులను జెరుపుచున్నది. పురుషరూపమై స్త్రీలను జెరుపుచున్నది. ఆయెరుకను ఎవరుసన్మానించగూడదు. ఎరుకను విడువనివారిదే పాపము. అది విడిపోవుచునేయున్నది. గాని, దానినే విడువలేరు. దానిని ఎంతో గట్టి చేయుచున్నారు. ఎరుకకులము అరణ్యము. ఈ యరణ్యములో ప్రవేశించు వారు ఎన్నటికిన్ని తేలరు. ఈ ఎరుక మన కోసరమైగలిగినది. బ్రతుకని బిడ్డ బారెడనుసామెతగాను ఎరుక అనేక రూపములు అనేకనామములు ఎరుకను వివరముగా దెలిసికొనజాలరు. హుకే నరకము.

శిష్యుః॥ గీ॥ అయ్య ఎరుకసత్య మయ్యున్న దనుచును

పలుకుచుండగాను పరమువేరె

గలదటంచుమీరు గట్టిగా జెప్పేరు

మరుగుదెలువవలయు గురువరేణ్య

గురు॥ గీ॥ ఎరుక సత్యమేను యెరిగినపిమ్మట

గురువు—ఓయీ ! బట్టబయని యనుట ఎందుకనగా, సూచనకు అనుటయేగాని యేరుకపోయినపిమ్మట బయలు యొక్కడ గలదు. బయలని అనుకునేవారు యెవరుగలరు? యెరుకే బట్టబయలనును. “ఈ యెరుక ఆబట్ట బయలు రెండు సమానమే. ఎంతమాత్రము బేదములేదు యెరుక పున్నంత వరకే పరమని యనవలసివచ్చెను.” గాని యెరుకలేకపోతే పరమని ఎవరం దురు? అంతా యెరుకతోనున్నది. యెరుక దేహమైయున్నది, యెరుక దేహ మైయుంటే దేహము నశించునుగదా? దేహము నశించినపిమ్మట యెరుకలేదు గదాయని అందురేమొ. ఆమాటనిజమేగాని దేహము నశించలేదు. దేహము నశించకపోతే మరణమేమని యందురేమొ మరణము అనగా పాము కూసము విడిచినట్లుగా అరటిచెట్టు పొరలూడిపోయినట్లుగా వుల్లి పాయ పొట్టువూడి నట్లుగాను శరీరము పోనేలేదు. ఈ శరీరము గురువుపదేశమువలనగాని పోనేరదు.

గురుపదేశము ఎటువంటిదనగా సింహము వంటిది. సింహమును ఏనుగ చూడగానే ఎటులనశించునో అటువలెనే ఈ దేహమునకు గురువుప దేశమే సింహము. ఎరుక యనే ఏనుగకు గురువుపదేశమనే సింహము స్వప్నమైతే ఏనుగ నశించును. గురువుపదేశమైనవారికి ఏ చింతలేదు, గురు వుపదేశమైనవారికి భాకీదీరినట్టేగాని మరేమియు సందేహములేదు, రుణము దీరినవెనుక పత్రమును తలచించినట్లుగా తలచించిన పత్రము ఎవరిదగ్గర నున్న నేమి ? పత్రమున్నదని వ్రాసియిచ్చినవారికి భయములేదు. పత్రము వ్రాయించుకున్న వారికి ధనము రాగలదని ఆశ. కలలో శరీరమునకు మూలములేదు ఆలాగుననే ఈ శరీరమునకున్నూ మూలములేదు. ఈ శరీర మునకు తలిదండ్రులే మూలము. వారివారికి వారివారి తలిదండ్రులే మూలము. ఇందులో ఆలోచనయేమియు లేదు.

ఈ ఎరుకకన్నను దైవము లేదని యందురుగదా ? అది నిజమని అందురేమో ? అది ఎంత మాత్రము నిజముగాదు. ఎరుకను దైవమని యనకపోతేనేమి. యెరుక యెప్పుడులేదో ? అప్పుడె శరీరము లేదు. శరీర మెప్పుడులేదో యెరుకప్పుడేలేదు. యెరుకను డివివి శరీరము వుండదు. శరీర

జేయునపుడు హీనస్వరముగలుగుచున్నది గదా ? అందువలన ఎరుకకు హానిగలదని దెలియవలయును. మృత్యుకాలమందు హీనస్వర మగుచున్నది జననమందు సంపూర్తిగా ఎరుకయుండదు. అందువలన ఎరుకకు శ్రీణగతి గలదు. నిదురలో ఎరుక ప్రకాశించదు. అందువలన ఎరుకకు హానిగలదు. ఏవిధముగాజూచినను ఎరుకకు హానిగానేయున్నది. ఇటువంటియెరుకను నిత్యమనరాదు. ఎరుకను ఎఱ్ఱగుట గుర్తుద్రోహము. ఎరుకపుట్టనేలేదు ఏమి లేని ఈ ఉత్తబట్టబయలందు జగత్తు గలుగనేలేదు.

ఈ పరమందు ఏలాగున ప్రపంచము కనుబడుచున్నదని యడిగిన యెడల కలలో అనేకములు గలుగుచున్నవి. అవియన్నియు కలలోనే నశించుచున్నవి గదా ! కలలోగనిన వస్తువులు ఎంతనిజమో, ఇవి అంతే నిజము. ఈ నిజమునకు ఎవరు మురియగలరు. బాలురు మురుతుర్కు బాలులకు వృద్ధులకు సంబంధములేదు. బాలురు బహుగావినోదించురు. క్రమక్రమముగా ఆ బాలత్వము నశించవలెను. అపుడుగాని తెలియదు. పిల్లలు బొమ్మరిండ్లు గట్టుకొని వినోదముగా నాడుకొనుచుందురుగదా . వారికివారివిలాసమే బాగుగా నుండునుగాని మరియొకవిలాసము ఏలాగున దెలియును. ఆదివినియోగకారిగాదని యెవరైనను విహితపరచినయెడల వారలమీద ఎంతనో కోపమువచ్చును గదా ? ఆలాగుననే బాలురకు బాలుర కార్యములు హర్షములు. ఆబాలత్వమువదలగలదు. వదలక యుండుటయు గలదు. అందుకు మనము సంతోషించగూడదు. అదియు క్రమముగాదు.

బట్టబయలును నమ్మితే బ్రతుకుగలదు. పరిపూర్ణమనగా ఈ కనుప డునదే పరిపూర్ణము! ఈ కనుపడేది పరముగాదని యందురేమొ. ఇది బట్ట బయలుగాకపోతేదీనిని మాత్రము నిషేధించబడు చున్నదా ? ఇది సృష్టికి పూర్వము ఉండలేదా ?

శిష్యుడు—ఉండును. ఉంటే !

గురువు—అప్పుడుదీని పేరు యేమనవచ్చును.

శిష్యుడు—ఏమనరాదు.

మును విడచి ఎరుకయుండదు. ఎరుకనువిడచి ప్రేతశరీర ముండలేదా : యనిన ఈ శరీరము ఎంతజాగ్రతగానున్నదో అక్కడ యెరుక అంత లక్షణము గానే వుంటున్నది. గాని ఎరుకకు వేరే జాగ్రతలేదు.

శిష్యు—శరీరము లేక ఎముకలు గనబడుచుండును గదా ! ఎముకలందు ఎరుక గలదా లేదా ?

గురువు—యెరుక గలదు.

శిష్యుడు—ఎరుకగలిగితే ఏలమాట్లాడదు ? సుఖదుఃఖములు దాని కేల దెలియవు ?

గురువు—అయితే ఈలాగున ఆడిగితిరిగదా ! శరీరమంతట ఎరుక గలదా లేదా ?

శిష్యుడు—గలదు.

గురువు—గలిగితే గోళ్ళకు సుఖదుఃఖము ఎందుకు లేదు ? రోమములకు ఎందుకు లేదు ?

శిష్యుడు—ఎందుకులేదో మాకు దెలియదు ఇది ఆశ్చర్యమే, శరీరమందు కొంత ఎరుకగలది, కొంత లేనిది యని ఏలాగున జెప్పను? అంతట యెరుక గలదు. ఆయెరుక అంతటాగలిగితే రోమములకు, నఖములకు, దంతములకు యెరుకగలిగియూసుఖదుఃఖములు దోచవు. ఇందుకేమి సమాధానమని మమ్మడిగితే మేము ఏలాగున చెప్పగలము. మేము చెప్పజాలము, ఈ ఆశ్చర్య మెఱవంటిది. ఎందువలనలేదో ! అది వివరించి లెస్సగా దెలియజెప్పమని ప్రార్థించెదము. మీరు చెప్పనియెడల ఎవరుజెప్పదురు. ఎవరున్నూ జెప్పజాలరు, ఇది అంతయూ కాలయాపనమున్ను ఏమియు దెలియకపోవడమేగాని మనస్సు కుదిరేసంగతులుగావు. మనస్సుకుదరక ఎన్నివిధముల విచారించినను సార్థకము ఏమీలేదు.

గురువు—వినరోయీ, నఖారోమదంతములకు మాతమువలన సుఖదుఃఖములు ఎందువలన గలుగవని యడిగితిరిగదా ! ఎక్కడెక్కడ రక్ష

సమాధినిరసన ప్రకరణము

శుక్లంబులు గలుగునో అక్కడ గలుగునుగాని అవి లేనిచోట గలుగవు. అయితే రక్తశుక్లములే జీవమాయని అందురేమో : అందున కలిసేయున్నవి. అదిలేక యుత్పత్తి ఎక్కడయున్నది. బిందువందు ఎరుకగలదా లేదా యని యడిగినయెడల బిందువందు ఎరుకలేకపోతే అది ఏలాగున వృద్ధియగును. గనుక బిందువందు యెరుకగలదు బిందు మూలమే జగత్తైయున్నది. ఆ బిందువే ఎరుకమరుపులై యున్నది. ఆబిందువే శ్రీ పురుషులై యున్నారు.

శిష్యుడు—అయ్యా, ఎరుక బిందువు ఒకటేనా ? ఏమైన బేదము గలదా ?

గురువు—ఎరుకకు బిందువునకు ఎంతమాత్రము బేదములేదు. ఎరుకే గుణమాయెను. బిందువు రసమాయెను, రసమే బిందువాయెను. బిందువే రసమాయెను. గనుక ఈశంక చేయవలసినదిగాదు. ఎరుకను విడువలెను. ఎరుకకు మరుపుగలదు. గనుక ఎరుక నిత్యముగాదనుట.

ఈ ఉత్తబట్టబయలు యేమిలేదు. ఈ ఉత్తపరమునకు ఎరుకలేదు. మరుపులేదు. ఈ ఉత్తపరము మాయగాదు, ప్రకృతిగాదు, గుణములేదు, రూపములేదు, ఈ ఉత్తపరిపూర్ణమునందు పంచభూతములులేవు. బ్రహ్మగాదు శివుడుగాదు, విష్ణువుగాదు, వికారములేదు. ఏవగునమ్మి నా ఈ పరమునే నమ్మవలెనుగాని, మరివకటిలేదు. ఈ పరమును నమ్మక ఏదినమ్మిననూ వ్యర్థముగాని జన్మసాఫల్యముగాదు. ఈ ఉత్తబట్టబయలు మహాశ్రేష్ఠమైనది, అతిరహస్యమైనది, జన్మనివారణమైనది. ఇందుకేమి సందేహములేదు, ఇదే నమ్మదగినది. బాగా శోధించదగినది. విచారించదగినది, విమర్శించదగినది, దది శిష్యులకు దెలుపదగినది ఇందు కేమిచింతలేదు.

మూలము లేని ఈ గుర్రెరిగే శరీరం చేసిన కార్యములు ఏదిన్ని నమ్మదగినదిగాదు. మూలము లేని ఈ గుర్రెరిగే శరీరమును నమ్మినవారికి ఉపదేశము చేయరాదు. మూలములేని ఈగుర్రెరిగే శరీరమైయున్న పతితులతో మాట్లాడనేరాదు, మూలము లేని ఈ గుర్రెరిగే శరీరమునకు మూలము మూలములేని ఈ గుర్రెరిగే శరీరమే, మూలములేని ఈ గుర్రెరిగే శరీరము

చేసినశాస్త్రములు దీనికేనిజము. మూలములేని ఈ గుర్రెరిగేశరీరము మునిగిపోవుచున్నది. గాని నీటిలో ఆకువలె తేలేదిగాదు. మూలములేని ఈ గుర్రెరిగేశరీరము ప్రాంతియనే ముసుకువకటి వేసికొనియున్నది. మూలము లేని ఈ గుర్రెరిగేశరీరము కప్పకున్న ముసుకును తీసివేసినవారు గురువులు గాని ఇతరులుగారు. మూలములేని ఈ గుర్రెరిగేశరీరము ప్రాంతులను చిగురు కొమ్మ చాయలుగలిగి శిఖాతాలవాలాలుగా నుండి. ఈ అంతటితోను ఎప్పుడో మనుగుచున్నది. మూలములేని ఈ గుర్రెరిగేశరీరము జీవులకు బెల్లము పూసుకున్న వారికి ఈగలు ఏలాగున ముసురుకొనునో ఆలాగున ముసురుకొని యున్నది మూలములేని ఈగుర్రెరిగేశరీరమై యున్న భావజ్ఞులకు కాళ్లకు వేసిన సంకిళ్ళవంటిది. మూలములేని ఈ గుర్రెరిగేశరీరము చేసిన శాస్త్రములు బొందలు. వాటిలో దగులుకొని బోర్లపడుదుడు. మూలములేని ఈ గుర్రెరిగేశరీరములకు మూలములేని ఈగుర్రెరిగేశరీరములే బండకొయ్యలు.

ఈఉత్తబట్టబయలును ఎవరెరుగుదురు. కేవలాత్మ ఈ ఉత్తపరము ముంజేతి కంకణమువలె నగుపడును. ఈకేవలాత్మ గజ్జలుకట్టుకొని ఆడేది గాదు ఈ ఉత్తబట్టబయలు ఏమిలేదని ఎరుగవలెను. ఈ ఉత్తబట్టబయలును గుర్రెరిగినయెడల ఈ ఉత్తబట్టబయలువలెనే మనసుకూడా ఉండును. ఈ ఉత్తపరమును దెలసినవారు పరిపూర్ణులే. ఈ పరిపూర్ణమును ఎంతవరకు నెరుగరో అంతవరకు నరకము తప్పదు. ఈ ఉత్తబట్టబయలును ఎరుక యెరుగ నేరదు. ఈ కేవలాత్మను ఎరుగుటయనగా ఎరుక లేక పోవుటయని అర్థము ఇది పరిపూర్ణమని అందరితో చెప్పగూడదు. ఈ రహస్యము అందరికి మనసునకు పట్టదు. మహాగూఢమైనది.

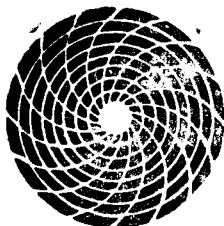
ఎరుకవుంటే ఏమి ఉన్నదో ఎరుకలేకపోతే ఏమియున్నదో ఉత్త బట్టబయలు ఏమిలేననేది ఏమిటిదో దేహమందు ఎరుకమరువులు ఏలాగున గలిగెనో స్వభావమనగా ఏమియగుచున్నదో ఎరుకదేనివలన సంభవింప బడినదో తనువువలననాశమో నాశముగాదో ఎరుకనే నాశమననియెడల పునర్జన్మ దేనికో ఎరుకకే పునర్జన్మ యనుపక్షమందు ఎరుకవేరగునో ఎరు

కేవేమగాదనిన యెడల శరీరముతో నాశమౌనా ? శరీరము నాశముగా లేదనిన యెడల మరణము దేనికో, అవస్థయే మరణమనిన యెడల మరల నీ దేహమేనా : పాము కూసమువిడిచి నట్టుగా ఈ శరీరమునకు మరణమనునది నొక అవస్థ నిదురవంటిది. మూర్ఛవంటిది. నిదురలోను మూర్ఛలోను దేహాభిన్నము గాలేమగదా ? కాలేదు కాకపోతే మరణము దీనికి సమానమేలాగు? మరణములో మరల దేహమును మనముచూడముగదా? మరణమునకును మూర్ఛకు సమానమని ఏలాగునజెప్పను. అనగా కల, కల యనగా తన మట్టుకే కల, గాని ఇతరులకు కలగాదుగదా? తానేతప్ప ఎవరులేరు. తనకే ఈ జగత్తువోచుచున్నది. జాగ్రతయంతయు దట్టమైనకల. స్వప్నము సామాన్యమైనకల, రెండే దృష్టాంతరములు ఏదేదియనగా కలవకటి, నిదురవకటి నిదురనత్యము కల అనత్యము. సర్వము కలవంటిదేగాని నిక్కముగాదు. సర్వార్థములు మనస్సంభవములని బాగవతమందును గలదు ఇదినిజము,

కలలక్షణము 'యేలాగనగా, ప్రాతఃకాలము, సాయంకాలము, మధ్యాహ్నములుగాను, ఆహార నిద్ర భయ మైదునములు గలిగినట్లుగాను, ఒక్కొక్కనాడు, తాను గుర్రమెక్కినట్లుగాను, అందల మెక్కినట్లుగాను, తగవులాడినట్లుగాను, తిట్టినట్లుగాను, కొట్టినట్లుగాను : కోడండ్రు గలిగినట్లుగాను, కొడుకుల గన్నట్లుగాను, కూతుళ్ళను గన్నట్లుగాను, వివాహములు చేసినట్లుగాను, అశుభములు జరిగినట్లుగాను, స్త్రీలు అయినట్లుగాను, పురుషులైనట్లుగాను, మాలలు వున్నట్లుగాను, మాదిగలు వున్నట్లుగాను, తురకలు వున్నట్లుగాను, దూదేకులు వున్నట్లుగాను, నానాజాతులు వున్నట్లుగాను, నానాపక్షులు వున్నట్లుగాను, నానామృగములు వున్నట్లుగాను, నానాపురుగులు వున్నట్లుగాను, నానాబాదలు గలిగినట్లుగాను, చచ్చినట్లుగా, బ్రతికినట్లుగా రుణమిచ్చినట్లుగా రుణమడిగినట్లుగా, దొంగలించినట్లుగా, రంకులు జేసినట్లుగా, రాలగాయతనము చేసినట్లుగా, యెన్నెన్నో విధములుగ దోచుచున్నది గానిమరివకవిధముగా దోచదు. కలలను యెల్లప్పుడు యెడతెగక గనుచున్నాము గాని నొకప్పుడై నా తెరిపి లేదు. యెపుడోనొకఘడియ,

నిదురబోదుమేమోగాని, యెల్లప్పుడు యీకలలే ఇదియేమి ఆశ్చర్యమో, యీకలలు యేలాగు నపోవునో, కన్నులుమూసుకొన్న కలలే, కనులు దెరచినా కలలే, పడుకొన్నను కలలే, నిలచున్నను కలలే, మెలకువ గలిగితేసరి, లేనియెడల అన్నియు కలలే. ఈకలలు యేలాగున పోవును ? ఈకలలు రాకుండ యేలాగునచేయను. ఇటువంటికలలు యేల దోచవలెనని యెపరినైనా అడిగితినా, కలలు అబద్ధము, దానిపేరే కల, కలలన్ని అబద్ధమేపొమ్మని యందురు వారు ఆలాగున యనినను, ఆకలలు పోనేపోవు, ఆకలలను నదుకుదామని చూస్తానుగాని, నాకేమిస్వాధీనము కాదు. నాకలలు యితరులకు గోచరముగావు. ఇదియెందువల్లనో, దీనికేమి యుపాయమో, దీనినేలాగున సాధింతును ? దీనిఫలమేలాగు ? దీనికినాశన మేలాగు చెప్పండి. చూడబడువస్తువులలో కలగానిది యేదిగలదు? కలగానిది వకటివున్నదా! అంతాకలే. వినిబడువలుకులలో కలగాని దేదిగలదు.

చెప్పుచున్న మాటలలో, కలగానిదేదిగలదు. ఈ చెప్పుచున్న మాట లెన్నిగలవో, అన్నియు కలలే, చదువులలో యేమైన కలగాని దొకటిగలదా? మోయజాలని శాస్త్రములన్నియు కలలు. సంగీతసాహిత్యములలో, నేమైన కలగానిదిగలదా ? వ్యవహారముల యందు గూడా కలగానిదొకటి గలదా ? సర్వప్రపంచమంతయు, కలగానిదిలేదుగదా. సర్వము కలలే, అన్నియు అబద్ధాలే. అన్నియు అసత్యములే. ఇందుకుసందేహము లేదు. సంశయము లేదు.

కల యెరుకల కళ్యాణము

కలరాజు, నవద్వారకవచమును, ధరించుకొని, హస్తములను బాణములను తీసుకొని, రెండుకాళ్ళ గుర్రమునెక్కి, ఆశయనే అరణ్యవాసమునకు వేటాడవెళ్లెను. వేటాడుచుండగా, యెరుకయనే చిన్నది కనుబడగా, మూర్ఛాక్రాంతుడాయెను ఆయెరుకస్త్రీ, నవద్వారకవచముగల కలరాజును జూచి ఆశ్చర్యమును బొంది మూర్ఛాక్రాంతురాలాయెను. కలరాజునకు మూర్ఛదెలిసెను. తరువాత యెరుకస్త్రీకిని మూర్ఛదెలిసెను. వారిద్దరికి సంవాదము జరిగెను ఆసంవాదము బహు ఆనందకరము. ఆయానందకర సంవాదమును వినువారలకును ఆనందమే, అది కనువారలకును ఆనందమే. ఆయానందము సామాన్యమైందిగాదు, ఆయానందమునకు పాత్రులుగావలెను. అపాత్రులకు దెలియదు. ఆయానందము అపారవార్ధిని పొందించును. ఆందున మునుగుదురు.

రాజు—ఎరుకా, నీయూరుపేరేమి ?

ఎరుక—ఎరు కగు యీకల దేహమే నా ఊరు.

రాజు—నీకు తల్లిదండ్రులు గలరటె ?

ఎరుక—కలరాజా ! లేరోయీ నాతల్లిదండ్రులు.

రాజు—తల్లిదండ్రులు లేకనే పుట్టినావా ?

ఎరుక—రాజా ! నీతల్లిదండ్రు లెవ్వరో చెప్పుమా !

—♦ పాట సంవాదము ♦—

పాట— నాజోలినీకును యెందుకే, ఓసి నాజోలినీకును యెందుకే ?

ఎరుక—ఓరి నాజోలినీకేల, చెప్పుమా, ఓరి నాజోలినీకేల చెప్పుమా,

రాజు—నినుజూచి నేమోహపడితినే, ఓసి నినుజూచి నేమోహపడితినే ?

ఎరుక—ననుజూచి మోహించ నాశమే, ఓరి, ననుజూచి మోహించనాశమే

రాజు—ఎందుకే నీకింత కోపమూ, ఓసి, యెందుకే నీకింత తాపము ?

ఎరుక—ఓరి, పరభామ నంటుటా గూడునా, ఓరి, పరభామ నంటుటా గూడునా ?

రాజు—పరభామనే గోరవలయునే, ఓసి, పరభామనేగోరవలయునే.

ఈలాగున ఒకరికొకరు వివాదపడుచు తెలిసికొని కలిసికొనిరి' వారి రువురును వివాహము చేసికొనిరి. తరువాత భార్యనువిడచి భర్తయు, భర్తనుపిడిచి భార్యయు నుండలేదు. ఆలాగున కొంతకాలమునడించి సంతతిని వడసి సౌఖ్యపడుచున్న వారలైయుండి, తదనంతరము నామరూపములులేక నశించిరి. కనుకక్రియాపర్యవసాన మేమనగా అదిబాగా పరిశోధించవలెను. దానిని సమ్మవలయును. కాని యితరము ఏదినమ్మినా ప్రయోజనములేదు. ఫలములేదు. సుఖములేదు. అందుకు మూడే వాక్యములు. ఏవనగా కలదో చినశరీరము ఏలాగో ఆలాగే, మూలములేని ఈ గురుతెరిగే శరీరము ఏమి లేదు, ఈ ఉత్త బట్టబయలు ఏమిలేదు.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

గద్య. ఇతి శ్రీ శివరామదీక్షిత

ప్రథావే వేదాంత విచారణే

సమాధినిరసన ప్రకరణ

షష్ఠమోధ్యాయ

స్వ మా వ్ర :

శ్రీ శివరామదీక్షిత ప్రభుమహారాజకీ జై

శ్రీసద్గురుపరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీ మద్బ్రహ్మసూత్రాద్వైవిధ్యమును
శ్రీ శివరామ దీక్షితియము

చలాచల వాక్యములు

ద్వితీయ భాగము

(సప్త ప్రకరణములు)

గ్రంథ ముద్రణకర్త

శ్రీదాసానంద ఈశ్వరు శేషపాణి

1988

— ఇతి శ్రీమద్రామణ్యు శ్రీ శివరామదీక్షితప్రణీతము —

శ్రీనధురుభ్యోనమః

శ్రీశివరామదీక్షితీయ మను బ్రహ్మద్వాసిష్ఠము

(అచలబోధ సిద్ధాంతము)

చలాచల వాక్యములు

శ్లో॥ వందే గురుపదద్వంద్వం వాఙ్మనోతీతగోచరం శ్వేతరక్త
ప్రభాభిన్నం శివశక్త్యాత్మకంపరం ॥ శ్రీసాందీప కృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః ॥
శ్రీవేమననధురవే నమః ॥ శ్రీదరస్వామి, శివరామదీక్షిత, అప్పబ్రహ్మ,
పరశురామ, సీతారామ, భాగవతకృష్ణ, పీల్ఠానలక్ష్మణ, సచ్చిదానంద
వేంకటేశ్వర, స్వగురు, పరమగురు, పరమేష్ఠిగురు, నధురు, ఆతీతగురు,
అచలగురు, పరిపూర్ణగురు, పరబ్రహ్మణేనమః ॥

కేవలాత్మ - అచలనామములు

1 కేవలాత్మ 2 అచలం 3 పరిపూర్ణం 4 పరావరం 5 ప్రభువు
6 సమామ 7 కుంతితముగాని వైకుంఠము 8 అస్తి 9 కల్పనారహితమైన
కైలాసము 10 వేదాంతము 11 అతీతం 12 వికారరహితోయాశ్వరః
13 శ్రోత్రరహితం 14 త్రిపుటిరహితం 15 కూటస్థరహితం 16 సచ్చి
దానందరహితం 17 వాచాతీతం 18 మనోతీతం 19 భావాతీతం 20
నిజం 21 బట్టబయలు 22 తానుతాను 23 ఉపాధిరహితం 24 ద్వయ

చలాచల వాక్యములు

దోషరహితం 25 తానులేని తాను యేలాగో ఆలాగే పుట్టని చావనిది 26
 తడిలేని తీర్థం 27 పొడిలేని ప్రసాదం 28 అరగని ఆధారం 29 యతో
 వాచో నివర్తంతే అప్రాప్యమనసాసహ 30 అవాఙ్మానసగోచరం 31 యెన్ని
 చేసినా తాను పుచ్చుకోదు 32 తనకు పుట్టుకలేదు చావులేదు 33 ఊరులేదు
 34 పేరులేదు 35 దృక్కుదృశ్యరహితం 36 శిఖికర్పూరవత్ 37
 నామరూపరహితం 38 నిర్ణయరహితం 39 ద్వైతాద్వైతరహితం 40
 విశిష్టాద్వైతరహితం 41 ద్వంద్వాతీతం 42 ప్రకాశవిమర్శరహితం 43
 ఒకటిలేనిది ఒకటినిజం 44 నేను యేమీలేదు 45 నీవు యేమీలేదు 46
 యోవైభూమా 47 లేని.అంతా అంతాతానే తానేఅంతా 48 విలక్షణం
 49 నిశ్శబ్దం 50 నిరాలంబం;

51 లోకాతీతం 52 శుద్ధం 53 అఖండైశ్వర్యము 54 గురుశిష్య
 రహితం 55 గురుస్వరూపం 56 బోధాస్పృరణ భావేయధాస్థితి తదేవహి
 57 అనుకోనిది 58 అభేదము 59 వేడ్కలేనిది 60 చదువుకోనిది 61
 మరచిపోనిది 62 నిర్మలాత్మ 63 ఆదియెఘనంటిదో అమృతంటిదే నిరా
 మయం 64 నిర్గుణం 65 నిరవధి 66 నిరంద్రం 67 నిత్యం 68 నిరా
 కారం 69 నిరంజనం 70 నిర్వికారం 71 నిరాభాసం 72 నిరుపద్రవం
 73 నిష్కళంకం 74 నిరపేక్షకత్వం 75 నిప్రపంచం 76 నిర్ద్వంద్వం
 77 నిరుపమం 78 నిర్హేతుకం 79 నివృత్తిత్వం 80 వృత్తిశూన్యం 81
 అవాచ్యం 82 అప్రమేయం 83 ఆదిమధ్యాంతశూన్యం 84 అవికారం
 85 విద్యావిధ్యరహితం 86 అనంతం 87 అగోచరం 88 అఖండం
 89 అప్రతర్క్యం 90 అచేతనం 91 అసామరస్యం 92 సర్వసంపూర్ణత్వం
 93 సర్వనియామకత్వం 94 సర్వద్వంద్వరహితం 95 సర్వపరిణామ
 కత్వం 96 సభూమకత్వం 97 సంపూర్ణత్వం 98 సర్వాతీతం 99 జ్ఞాన
 కర్మరహితం 100 మాయాతీతం.

ఇతి శ్రీ శివరామదీక్షిత ప్రభావే, వేదాంతవిచారణే, కేవలాత్మ, అప
 లనామావళి (పేర్లు) ప్రథమ ప్రకరణం సంపూర్ణం.

మాయ - చలనామములు

1 మాయ 2 ఎరుక 3 సచ్చిదానందం 4 ఆత్మ 5 అనాత్మ 6 ఈశ్వరుడు 7 జీవుడు 8 నాదము, బిందువు, కళ 9 అహంకారం 10 తెలివి 11 జ్ఞానం 12 మనస్సు 13 చలనం 14 బుద్ధి 15 చిత్తం 16 ప్రకృతి 17 పురుషుడు 18 చైతన్యం 19 చిత్తు 20 భావము 21 అభావం 22 త్రిపుటి 23 జ్యోతి 24 త్రిగుణం 25 కూటస్థుడు 26 విదగ్ని 27 నకలచింతలుగలది 28 జ్ఞప్తి 29 క్షరం 30 అక్షరం 31 క్షేత్రం 32 క్షేత్రజ్ఞుడు 33 అవిద్య 34 విద్య 35 బ్రహ్మ 36 విష్ణువు 37 యింద్రజాలం 38 మహేంద్రజాలం 39 కల్పితకల్పవల్లి 40 అభాసనత్తు 41 అసత్తు 42 అహం 43 అనుకునేది 44 తెలిసింది 45 ఆశ 46 భ్రమ 47 భ్రాంతి 48 సత్తు 49 మహిమ 50 దృక్కు.

51 దృశ్యం 52 జాగ్రత 53 స్వప్నం 54 సుషుప్తి 55 మహేశ్వరుడు 56 స్వరూపం 57 దాసత్వం 58 బ్రహ్మత్వం 59 ప్రకాశం 60 నేను 61 శరీరం 62 నారాయణుడు 63 జీవం 64 పరబ్రహ్మస్వరూపం 65 పరలింగం 66 అన్నమయకోశం 67 ప్రాణమయకోశం 68 మనోమయకోశం 69 విజ్ఞానమయకోశం 70 ఆనందమయకోశం 71 నీవారూపకం 72 కసుపావ 73 కారణం 74 దృష్టి 75 హంస 76 బ్రహ్మరంద్రం 77 సూదిరంద్రం 78 బీజం 79 ఇంద్రియం 80 ఖండం 81 అఖండం 82 చిలుక 83 ముక్తికాంత 84 గారడి 85 మోడి 86 త్రినేత్రం 87 మూడు కన్నులు గలవాడు 88 నిర్ణయం 89 గుర్రెరిగేది 90 కంటిలో నలుసు 91 వ్యాపకముగలది 92 వినేది 93 విననిది 94 అడిగేది 95 అడగనిది 96 చెప్పేది 97 చెప్పనిది 98 కాంతి 99 విగ్రహం 100 బొమ్మ.

101 ప్రతిమ 102 విశ్వం 103 జగత్తు 104 ప్రపంచం 105 సర్వం 106 ద్వయం 107 అద్వయం 108 వికారం 109 ప్రజ్ఞానం

బ్రహ్మ 110 అహంబ్రహ్మస్మి 111 తత్త్వమసి 112 ఆయమాత్మా బ్రహ్మ
 113 ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ 114 బ్రహ్మైవాహమస్మి 115 సచ్చిదానంద
 బ్రహ్మ 116 పంచసంస్కారం 117 దేవతాభ్రాంతి 118 సాక్షి 119
 సర్వసాక్షి 120 నివర్తకం 121 వర్తకం 122 భావం 123 ఆభావం
 124 స్వభావం 125 కబిళము 126 ఇరవైఅయిదోది 127 పరమాత్మ
 128 అంతరాత్మ 129 మూలమాయ 130 అక్షరబ్రహ్మం 131 అవ్యా
 కృతం 132 పరాశక్తి 133 ఆదిశక్తి 134 జ్ఞానశక్తి 135 ఇచ్ఛాశక్తి
 136 క్రియాశక్తి 137 క్రియ 138 సంకల్పం 139 వికల్పం 140 వాస
 నాత్రయం 141 ఉపాది 142 స్వరూపాంతరం 143 మహత్తు 144 ఆసు
 కాయ్య 145 తెగిన గాలిపడిగె 146 మొగడులేని ముత్తైదువతనం 147
 కాలేబొగ్గు 1 8 తోసేకట్టె వంటిది 149 ఈషణత్రయం 150 బ్రహ్మ
 రాక్షసి ;

151 రాక్షసి 152 పిశాచము 153 దేవత 154 దేవుడు 155
 ద్వైతం 156 అద్వైతం 157 విశిష్టాద్వైతం 158 లింగత్రయం 158
 త్రిగుణాత్మకం 160 ఆగంతుకం 161 అవాంతరపిశాచం 162 గురైరి
 గేసాక్షి 163 లోకం 164 సకలమహిమలుగలది 165 మరిమాయలాడి
 166 క్షణేక్షణేలేనిది 167 గాలిచంటిది 168 అగ్నిహోత్రంవంటిది 169
 తిగుగోలవంటిది 170 పంచవర్ణములుగలది 171 చక్కెరబొమ్మ 172
 శిలాప్రతిమ 173 ఇడ 174 పింగళ 175 సుషుమ్న 176 తారకం 177
 అణోరణీయ్యం 178 వింతఅనుకునేది 179 భేదము 180 అష్టదశము
 181 సహస్రారం 182 కమలములు 183 అకారం 184 ఉకారం 185
 మకారం 186 ఓంకారము 187 రాలినఆకువంటిది 188 చంచలం 189
 అబద్ధములో విబద్ధిగా తోచేది ప్రపంచం 190 గాఢనిద్ర 191 దీర్ఘనిద్ర
 192 మూలంలేనిది 193 ఉత్తది 194 ఆదరవు లేనిది 195 అవాంతరం
 196 లేనిప్రపంచం యెట్లాతోచును 197 యింద్రజాలమువంటిది 198 స్వప్న
 షక్ 199 రజ్జుసర్ప భ్రాంతివంటిది 200 మరుమృగీభికవతు ;

201 వంద్యాపుత్రకతు 202 ఖపుష్యవతు 203 శశవిషాణవతు
 204 చాత్యవతు 205 శూన్యవతు 206 మాయావతు 207 ఆకాశమందు
 గందర్వనగరమున్నట్టు 208 ఆకాశం నల్లగావున్నట్టు 209 పాషాణాగ్ని
 వతు 210 వారికాష్టవతు 211 శిరచ్ఛేదవతు 212 నెలక్రిందట చనిపోయి
 న పురుషుడు తిరిగివచ్చి మాట్లాడినా దన్నమాట సత్యమైతే జగత్తు సత్యమ
 నవచ్చును 213 ఆవుయొక్క చంటివల్లనుండి పితికినపాలు మళ్ళా పోస్తే
 చంటిలోపలికి పోయినవని అన్నమాట సత్యమైతే జగత్తు సత్యమని అనవ
 చ్చును 214 మంటలుమండుచున్న అగ్నిగుండమందు తామరదుంపపుట్టి
 అనేక తీగెలుసాగి పత్రములు పుష్పములతోటి వృద్ధిపొందినదన్నమాట
 సత్యమైతే జగత్తు సత్యమన వచ్చును 215 శరీరంలేనివారియొక్క లేని
 మనస్సు శుద్ధజ్ఞానులకు తెలుస్తూవున్నదన్న మాట సత్యమైతేజగత్తు సత్య
 మవచ్చును” 216 గోపురప్రతిమ ఉన్నట్టు ఉన్నది 217 మేడిపండువతు
 218 సూక్ష్మవతు 219 గోపుర ప్రతిమగోపురాన్ని మోసుకున్నట్టు 220
 కుక్కుట క్షీరవతు 221 ఔదుంబరపుష్పవతు 222 జంతు జలపుష్పవతు
 223 యజ్ఞాంగ పుష్పవతు 224 హేమవతు 225 ఏటిఆవల గుమ్మడి
 కాయలంతేసి మిరియాలు పండినవి అన్నట్టు 226 ఉదర రోగవతు.

ఇతి శ్రీ శివరామదీపీక్షితప్రభావే వేదాంతవిచారణేమాయా, చలనామా
 వళి (పేర్లు) ద్వితీయ ప్రకరణం సంపూర్ణము.

శ్రీ నధురభ్యోనమః

పరిపూర్ణలక్షణం

శ్రీయాంసి బహువిమ్నాని

అచలవాక్యములు

లేదంటే అంతటావున్నది ; ఉన్నదంటే కానరానిది ; ఆకాశంవటింది

1 పుట్టని చావరది 2 మొదలు కానలేనిది 3 ఒక్కటైనా మహత్తు
 లేనిది 4 సార్వకాలం ఒక్కతీర్ధగావున్నది 5 బదులులేనిది 6 స్వజాతీయ్య

చలాచల వాక్యములు

విజాతీయ్యస్వగత జేదాలు లేనిది 7 శరీరం లేనిది 8 చలించనిది 9 యే జోలి యెరుగనిది 10 జ్ఞానకర్మాలులేనిది 11 నామరూపాలులేనిది. 12 సకలదేశాలయందు సార్వకాలాలయందు సమస్తమైన వస్తువులయందువున్నది 13 ఉత్పత్తిస్థితిలయాలు లేనిది 14 తనకుతానే స్వతఃసిద్ధమైవున్నది. జ్ఞానా జ్ఞానాన్యదాజ్ఞాన విపరీత జ్ఞానములుగానిది. పంచభూతా హంకారమయమైన జడాజడాత్మక ప్రపంచాన్నియెరుగనిది 15 శరీరాకారం గానిది 16 మూలం లేని యీగురైరిగే శరీరం రాకమునుపు ఉన్నప్పుడు యేమీలేదు అని అన్నప్పుడు చచ్చినా ఒక్కతీరుగా వున్నది 17 శూన్యంగానిది 18 ఒక్కచైనా క్రియలేనిది 19 అసాధ్యమైనది 20 సంశయంలేనిది 21 దృఢంలేనిది 22 క్రియాశూన్యమైనది 23 బోంచెయ్యనిది 24 ఒక్కచైనాబ్రాంతిలేనిది 25 మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరంతోటి యేమాత్రం సంబంధము లేనిది 26 సీళ్ళల్లో పరువుబండవున్నట్టు వున్నది 27 శరీరం ఉన్నా శరీరాన్ని ముట్టనిది 28 అచలమనే ప్రసిద్ధిచేతఉన్నది 29 శాశ్వతమయింది 30 తోపట బైట అనేమర్యాదలేక సమస్తమైన వస్తువుల యందు చలించక దేనిని స్పృశించక వున్నది 31 ఒక్కదానిని అయినా ముట్టుకోనిది 32 సంభాషణ చెయ్యనిది 33 ఒక్కచైనా వికారంలేనిది 34 మూలంలేని గురైరిగే శరీరం తనలో వున్నప్పటికి తాను దానికి అధిష్ఠానంకానిది 35 నూర్యుడుచంద్రుడు అవనివహింప శరీరం అద్రీ అవనీజము అంగనా పురుషుడు ఉన్నారోలేరోఅని అనుమానం లేనట్టు ఉన్నదో లేదో అనే అనుమానం లేకుండాఉన్నది 36 అవ్వి అన్నీ అనిత్యాలు సవికారాలు యిది నిత్యం అవికారి 37 సర్వగతమైనది 38 స్థాణువైనది 39 అచలమైనది 40 సనాతనమైనది 41 సచ్చిదానందంకానిది 42 దేనిని చూడనిది 43 విననిది 44 అడుగనిది 45 చదువుకోనిది 46 మరిచిపోనిది 47 ఒక్కచైనా వికారం లేనిది 48 వ్యవహారం లేనిది 49 చెప్పనిది 50 వస్తురూపం కానిది ;

51 మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరానకుమూలంగానిది 52 “గురు స్వరూపమైనది” 53 శరీరం ఉన్నప్పుడు శరీరంనవ్వితే నవ్వునిది శరీరం యేడిస్తేయోడ్వనిది శరీరం తింటేతినినిది శరీరంత్రాగితే తాగనిది శరీరం

నడిస్తేనడవనిది శరీరం మాట్లాడితే మాట్లాడనిది 54 కర్తగానిది 55
 కారయితగానిది 56 "అచ్చేద్యమైనది 56 అదాహ్యమైనది 58 అక్లేద్య
 మైనది 59 అశోష్యమైనది" 60 ఎందరు లేదు లేదన్నా ఉన్నది 61
 శరీరాలలో చొరనిది వెళ్ళిపోనిది 62 తలకాయ కాళ్ళులేనిది 63 సాధన
 సాధ్య పరామర్శ రహితమైనది 64 రాకడపోకడ ఉనికి యేమి లేకపోవుట
 లేనిది 65 జగత్తు ఉన్నది లేదు అనియెరుగనిది 66 సర్వవ్యాపకమైనది
 67 కుంతితంగాని వైకుంఠమనే సౌజ్ఞగలది 68 శరీరానకు గల వికారాలు
 తనకులేనిది 69 సుఖదుఃఖాలులేనిది 70 స్వతంత్ర పరతంత్రాలు లేనిది
 71 దొరగానిది 72 దొంగగానిది 73 భ్రాంతిలేనిది 74 వృద్ధిబొందనిది
 75 బక్కపడనిది 76 శరీరాన్నిపట్టనిది విడువనిది 77 ఇచ్చలేనిది
 78 చలించనిది 79 "యిరవై అయిదు తత్వాలకుఆవలిది" 80 శ్రేత్రజ్ఞాభ్య
 జీవోపాదిలేనిది 81 తత్వాతీతమైనది 82 ద్వైతాద్వైతరహిత పరమతత్వ
 మైనది 83 జ్ఞానకర్మాలయందు భ్రాంతిలేనిది 84 యెవ్వరిమీద ఆపేక్ష
 లేనిది 85 మహాద్వైతమైనది 86 మూలంలేని యీ గురైరిగేశరీరం రాక
 మునుపు ఉన్నప్పుడు లేకపోయినప్పుడు అనేటి సార్వకాలంఉండేది 87
 చూడబోతే లేదు, యెంతదూరం పోయినా యెడతెగక అంతటదట్టంగా
 యెక్కువతక్కువలు లేక మనముపోకమునుపే ముందర ముందర స్వత
 స్సిద్ధమైఉన్నది 88 కదలనిది 89 మెదలనిది 90 యెరుకలేనిది 91
 కలలో శరీరాలు, యీ శరీరాలుయెన్ని తిప్పలుబడినా యేమి అననిది 92
 గురైరిగే వైతన్యం అనేజ్ఞానమున్ను అనేకచిత్రవిచిత్రములైన కర్మాలన్ను
 లేనిది 93 ప్రపంచం తనలోఉన్నా ప్రపంచముతో సంబంధములేనిది 94
 "తానేతానైయున్నది 95 తాను పుట్టనిది 96 ఒకదాన్ని పుట్టించనిది 97"
 సార్వకాలం యేకప్రకారంగా నున్నది 98 బంధమోక్షశూన్యమైనది 99
 జ్ఞానకర్మ సాధనద్వయముయొక్క అపేక్షలేనిది 100 జ్ఞానకర్మాలచేత
 సాధ్యముకానిది;

101 బేదాబేద రహితమైనది 102 జ్ఞాన భక్తి వైరాగ్య శూన్యమైనది
 103 తననసంబంధంగాని శరీరాలుగానిది 104 ఉదక ప్రానంచెయ్యనిది

105 సుఖ దుఃఖాలయొక్క గందమాత్రమైనా లేనిది 106 లింగత్రయంగా
 నిది 107 ఇచ్చలేనిది 108 వాదించనిది 109 తత్వంపండికానిది 110
 శ్రేత్రశ్రేత్రజ్ఞురూపమైన లక్ష్యలక్షణరహితమైనది 111 దేహిదేహాలు గానిది
 112 విషయా విషయాలుగానిది 113 దృగ్దృశ్యాలుగానిది 114 జీవేశ్వరులు
 గానిది 115 ఆత్మబ్రహ్మలుగానిది 116 యేమీ అనుకోనిది 117 యెన్నటికి
 చలనంలేనిది 118 రతికర్మలేనిది 119 విష్ణు వనే వ్యాపకమైనది 120
 గుణాలులేనిది 121 వికారాలు లేనిది 122 క్షరాక్షరవిలక్షణమైన ఉత్తమ
 పురుషుడైనది 123 శ్రీపున్నపుంసకాలు గానిది 124 కొట్టనిది 125 కొట్ట
 బడనిది 126 యేమి అడిగినా చెప్పనిది 127 తానువున్నానని యెరుగనిది
 128 శరీరాలు లేవనియెరుగనిది 129 మహా గుహ్యమైనది 130 పరమ
 గుహ్యమైనది 131 మహా రహస్యమైనది 132 యితరలోకాంతరస్మరణ
 లేనిది. జీవన్ముక్తి విదేహముక్తి నిత్యముక్తి లేనిది 133 ఇంతా అంతా అని
 ప్రమాణం లేనిది 134 సమస్తమైన వస్తువులకు స్థానమైనది 135 యితర
 స్మరణలేనిది 136 భగవానులుగానిది 137 సత్యమని గ్రహించనిది 138
 అసత్యమని విడువనిది 139 నిశ్చయ సంశయాలులేనిది 140 ఆత్మానాత్మల
 వ్యవహారం లేనిది 141 వేదశాస్త్రాలయొక్క నిణయం చెయ్యనిది 142
 గురుసూచనలేనివారికి కనుక్కోరానిది 143 గురుసూచన అయినవారికి
 గురుశిష్య ప్రపంచములలేక తానేవున్నది 144 శ్రేత్రశ్రేత్రజ్ఞ రహితమైనది
 145 క్షరాక్షరోపాధి ద్వయదోషరహితమైనది 146 పరాపరద్వయ దోష
 రహితమైనది 147 జీవేశ్వర ద్వయ దోషరహితమైనది 148 ఆత్మానాత్మ
 ద్వయదోష రహితమైనది 149 కదాచిత్ నజాయతే అని వున్నది 150
 ఆత్మబ్రహ్మ పాదిద్వయ దోషరహితమైనది;

151 సదసద్రూపద్వయ దోషరహితమైనది 152 జ్ఞానాజ్ఞానద్వయ
 దోషరహితమైనది 153 విద్యావిద్యద్వయ దోషరహితమైనది 154 దృగ్దృ
 శ్యద్వయ దోషరహితమైనది 155 ప్రకృతిపురుషద్వయ దోషరహితమైనది
 156 విషయావిషయద్వయ దోషరహితమైనది 157 సాక్ష్యసాక్షిద్వయ దోష
 రహితమైనది 158 శివశక్తిద్వయ దోషరహితమైనది 159 దేహి దేహద్వయ

దోషరహితమైనది 160 క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞో... దిద్వయ దోషరహితమైనది 161
 తిననిది 162 లిప్తము గానిది * కారణవంచకము గానిది * మరణ సుషుప్తి
 మూఢానమాధి తూష్టిభూతాచస్థల యందు గుర్రెరిగే శరీరము లేకవున్నది
 163 ఆశ్మ బ్రహ్మ అని గుర్రెరిగే చైతన్యమును యెరుగనిది 164 స్థూల
 సూక్ష్మ, కారణ, మహాకారణములనే దేహచతుష్టయమును, జాగ్రత్స్వప్న,
 సుషుప్తి, తురీయములనే, నాలుగవస్థలును విశ్వ, తైజస, ప్రాణ్య ప్రత్యగ్యాత్మ
 లనే నలుగు రభిమానులును కలసిన యీ పన్నెండు లేనిది 165 పంచ
 ప్రాణములు, దశేంద్రియములు, అంతఃకరణరూపమైన జ్ఞానమును కలసిన
 షోడశవికారములు లేనిది 166 నేను రాకమునుపే వున్నదిగాని, నాకు
 తెలుసుకో రానిది 167 యీశరీరమందే శరీరం లేకవున్నది 168 అత్యంత
 నిర్మలమైనది 169 అత్యంతస్వచ్ఛమైనది. కృష్ణశంకరులనే హరిహరులకు
 మెవైనది 170 చూడనిది 171 యిదే క్షరాక్షరాభ్యాం విలక్షణః అయినది
 172 యస్మాత్కరమతీతోహ మక్షరాదపిచోత్తమః అని వున్నది 173
 షడ్వింశః పురుషోత్తమః అనివున్నది 174 దీనికిక్షేత్రములేదు గనుక క్షేత్ర
 జ్ఞుడులేదు 175 యిదిచేసేది చేయించేదికాదు 176 నవద్వారపురే దేహేనైవ
 కుర్వన్నకారయేత్ అనివున్నది 177 వున్నదనే నిర్ణయంలేదనే నిర్ణయంలేనిది
 178 యీనాషరూపాలు లేనిదానికి ఆత్మ అని, బ్రహ్మ అని, జ్ఞప్తిఅని పేర్లు
 కల్గరువులు వెట్టినారు 179 ఇదిపుట్టదు పుట్టించదు సార్వకాలం ఒక్క
 తీరుగా వున్నది. ఉండి చెయ్యదు చేయించదు 180 యిది జ్ఞానాతీతం 181
 నిర్ణయానికిరానిది 182 నిణాయం చెయ్యనిది 183 పత్తిలేని దీపమువంటిది
 184 నిరుపాధికము 185 సుషుప్తివంటిది 186 త్రివిధాహంకారరహిత
 మైనది 187 జ్ఞానాజ్ఞానములు రెండుగానిది 188 నేననే మూలమాయ, నేననే
 అంతఃకరణ లేనిది 189 మనోబుద్ధి చిత్తాహంకారములు లేనిది 190 అహం
 స్ఫురణ అనే పరాశక్తి లేనిది 191 సచ్చిదానంద రూపమైన సర్వసాక్షిణి
 అనేమాయ లేనిది 192 రాకడపోకడ గల అహంస్ఫురణను తగలక, రాకడ
 పోకడ లేక వున్నది 193 నేనువున్నాను నేనులేను అనేజ్ఞప్తిలేక వున్నది
 194 ఉన్నదనబోలేయెరుక యెరుగదు, లేదనబోతే యెరుకలేదు 195 ఇదే

వ్యాప్యవ్యాపకాతీతం, జగద్వ్యాపకం జగత్తుతో జేపోవును 196 విద్యావిద్య
లకు మూలంకానిది 197 అక్షర పరబ్రహ్మముకంటె వేరైనది 198 అహం
బ్రహ్మము అనే అను భవములేనిది 199 యిది అనుభవములేని అనుభవం
200 కార్యము కాదు కారణముకాదు;

201 సర్వాన్ని గురైడగనిది 202 ప్రకృతి పురుషరహితమైనది
203 సంకోచవికాసములు లేనిది 204 సగుణనిర్గుణములు కానిది 205
బ్రహ్మత్రాంతి జగద్బ్రాంతి లేనిది 206 యీగురైరిగే చైతన్యము పుట్టకము
నుపే, స్వతస్సిద్ధమై చలించక పరిపూర్ణముగా వున్నది 207 యీగురైరిగే
మాయోపాధిలేని శుద్ధము 208 ప్రకాశములేనిప్రకాశము 209 ప్రవృత్తి
నివృత్తులకు మూలముకానిది 210 ఒక్కటి అనేది రెండు అనేది లేకవున్నది.

ఈ బోధ దక్షిణామూర్తివారి బోధ వంటిది.

ఇతి శ్రీ శివరామదీక్షిత ప్రభావే, వేదాంత విచారణే
అచల వాక్యములు. తృతీయ ప్రకరణం సంపూర్ణం

శ్రీ నద్గరభోనమః

ఎ రు క ల క్ష ణం .

చ ల వా క్య ము లు

వాయువువంటిది.

1 మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం మనురామాత్రప్రమాణము 2
యిదే ప్రకృతి పురుషులు 3 గొప్ప కొంచెము యిదే 4 యిదేమూలమాయ
5 ఉన్నంత సేపు బట్టబయలులోనే విహరిస్తూవున్నది 6 బట్టబయలును
విడిచివుండేటందుకు దీనికి వేరే స్థలము లేదు 7 యిది నిరుపాధికముగా
వూడదు 8 బట్టబయలువలన పుట్టదు 9 "శరీరము వలన పుట్టినది 10 దీని

వలన శరీరము పుట్టినది" 11 యిది బట్టబయలులో వున్నంతసేపు దీనికి అనేక సామర్థ్యాలు కలిగి ఉండును, నీళ్ళల్లో మొసలివలె 12 యిదే సమస్త మైన త్రిపుటులు 13 ఈ అహంస్పృరణే నేననే మూలమాయ 14 యిదే సమస్తమైన ద్వంద్వములు 15 యిదే ద్వనిహాపము 16 యిదే అర్థమాత్ర 17 యిదే కృష్ణపింగళ రూపము 18 యిదే పిండ బ్రహ్మాండ స్వరూపిణి 19 దీనిపేరే యెరుక 20 దీనికే యెరుకమరుపులు గలవు 21 దీనిని రమ్మనే వారు లేరు ఉండుమనేవారు లేరు పొమ్మనేవారు లేరు 22 యిది సముద్రములో చేపవున్నట్టు వున్నది 23 తనకు తాను వస్తుంది, తనకు తాను వుండుంది సకల వ్యవహారములు చేస్తుంది, తనకుతానే యేమీ లేకపోతుంది 24 నిత్యం అనేకమార్లు వస్తుంది, వెంటనే యేమీలేదు 25 తన మూలం తానే యెరుగదు 26 సకల భ్రమలకు మూలం యిదే 27 యిది కలలోవచ్చిన శరీరం వటింది 28 యిదే మహాకారణ శరీర మనదగినది 29 తనతోగూడాస మస్తమునకు నామరూపకుల గోత్రాదులను యేర్పాటు చేసినది యిదే 30 వేదశాస్త్రాది విద్యలను కల్పించినది యిదే 31 దీనిది ఆవాంతర దొరతనము 32 యిది సమస్త భాషా రూపిణి 33 యిది రాకమునుపు నిశ్శబ్దమే 34 యిదే ప్రత్య క్రైతన్యము 35 యిదే పరమ చైతన్యము 36 యిదే ఉభయ ఐక్యము 37 యిదే తత్వమని రూపము 38 యిదే బ్రహ్మహమస్మి 39 యిదే ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ 40 యిదే అయమాత్మ బ్రహ్మ 41 యిదే బట్ట బయలును బయట బెట్టినది" 42 దీనినుండే ఆకాశాది పంచమాతములు పుట్టినవి * పంచ కారణ స్వరూపము యిదే 43 తాను ఒక్కటే అయివుండి తనలో తానే అనేకముగా భ్రమించుచున్నది 44 తనతోటే జీవేశ్వరులు 45 తాను లేకుంటే జీవేశ్వరులులేరు 46 యిదేస్మరణ 47 దీనికే స్మరణ 48 దీనికే విస్మరణ 49 నిబద్ధిపుస్తకంయిదే చేసినది. 50 అబద్ధాలపుస్తకంయిదేచేసింది

51 గురుశిష్యబోధా స్వరూపము యిదే 52 నిణాయాలు చేసేది యిదే 53 నిణాయానికి దొరకేది యిదే 54 దీనికి ప్రమాణాప్రమాణములు రెండుకద్దు 55 దీనికి వుంటే వుండేది, లేకుంటే యేమీలేదు, యిటువంటి రెండుతిప్పలుకద్దు 56 అనుకొయ్యవలె తిరుగుచున్నది 57 షణ్మైనా

హరికే వుండదు, యేదైనా వొక వ్యవహారం చేస్తూనే వుంచుంది 58
 యేకం యిదే అనేకం యిదే 59 నూక్ష్యమాయ ఆహంస్పరణ 60 స్థూల
 మాయ మనోబుద్ధ్యహంకార పంచభూతములు 61 స్థూలనూక్ష్యమాయలు
 రెండూ యిదే 62 విక్షేపశక్తి నూక్ష్యదేహము 63 ఆవరణశక్తి స్థూల
 దేహము 64 నేను అనే విక్షేపమే ఆవరణానికి మూలము, అనేక ఆవరణ
 ముల కల్పిస్తుంది 65 యీ విక్షేపావరణశక్తులు రెండూ నేననేయిదే 66
 అజడం విక్షేపశక్తి, జడం ఆవరణశక్తి, జడాజడాలు రెండు యివే 67
 క్షేత్రం ఆవరణశక్తి క్షేత్రజ్ఞుడు విక్షేపశక్తి 68 విక్షేపముపోతే ఆవరణము
 పోయే, ఆవరణముతోటి విక్షేపముపోదు 69 క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞులు రెండు యిదే
 70 జ్ఞానాజ్ఞానాలే క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞులు 71 దీనిరాకడే ప్రపంచోత్పత్తి 72
 దీనిపోకడే ప్రపంచప్రళయము 73 సుషుప్తిని, మరణాన్ని, యెరుగనిది
 74 యిదే సడమంత్రపుది 75 పుట్టని చావని అచలానకు, తనకు సంబంధము
 లేనిదే సంబంధము ఉన్నదనేది యిదే 76 యిదేసకలఅబద్ధాలు ఆడేది
 77 యిదే చలము 78 యీ చంచల స్వభావముగలది యేమిచెప్పినా
 చెలింది పొయ్యేదే 79 యిది చెప్పిన మాటలు దీనితోటే పోఛావి 80
 యిది చెప్పేమాటలు దీనివంటివారే నమ్ముచారు 81 యిదే మద్మవచ్చి
 మధ్యపొయ్యేది 82 దేహమును విడిస్తే దేహికి వుండస్థలంలేదు. 83 దేహి
 లేకుంటే దేహమును యెరిగే వారులేరు 84 వచ్చేటప్పుడు దేహిలేనిదేహము
 రాలేదు 85 రాగానే దేహిదేహాలు వొక్కటే 86 యీ రెంటికి వేరనగూడదు
 87 యిదే సకలవినోదములు చేసి, యేమి లేకపొయ్యేది 88 దీనికి
 అచలానికి యేమాత్రము సంబంధములేదు 89 తానుమూలము లేనిది 90
 అన్నిటికి తానేమూలము అయినది 91 పుట్టిచచ్చేదియిదే 92 రాకడ
 పోకడలు గలదియిదే 93 దీనికిఅచలమువున్నది యెరుకలేదు 94
 అచలమువున్నదని యెప్పుడుతెలిస్తే అప్పుడే తానువుండదు 95 చలమే
 స్థిరమని నమ్ముకునేది యిదే 96 శరీరం అబద్ధం నేనునిబద్ధి అనేదియిదే
 97 నేను శరీరంవొక్కటే అనేదియిదే 98 నేనువేరే యీశ్వరుడువేరే
 అనేదియిదే 99 వివేకావివేకములనునిబంధనచేసేదియిదే 100 యిదినిబద్ధి
 అది అబద్ధమనేదియిదే;

101 నేను నేనే అనేది యిదే 102 నీవు నేనే అనేది యిదే 103
 దేవుడు నేనే అనేదియిదే 104 కన్నులయందువున్న పాపరూపమైన యెరుక
 యిదే 105 తనకు కారణమువున్నదిఅని భాష్యములు చేసినదియిదే 106
 యీ భ్రాంతి సార్వకాలము వుండేదికాదు. అయితే పోకనేపోవు 107 దీని
 వంటి శిష్టులేదు 108 దీనివంటి భ్రష్టులేదు 109 దీనికియేదైనా వొక
 కోగము, దరిద్రము, సంపత్తి 110 ఉన్నప్పుడు ఒక్కతీరుగా వుండదు.
 క్షణేక్షణే యేమీలేదు 111 సకలమాయలు చేసినదియిదే 112 దీనిరాకడ
 పోకడ యెవ్వరు యెరుగరు 113 తానున్నంతనేపే యెరుక అయినా
 మరుపుఅయినా 114 తానులేకుంటే యేమీలేదు 115 దీనిరాకడే స్వప్నము
 116 గురునిచేత యిది యేమీలేదని, తెలిసి దృఢమై, దృఢముతోగూడా
 యిది లేకపోవటమే మెల్క, యిది లేనప్పుడు సుషుప్తియనిమందిఅన్నారు,
 మరణమని మందిఅన్నారు 117 దీనికి తనకుతాను వచ్చేదికద్దు, తల్లి
 కడుపులోయుండి వెళ్ళివచ్చేదికద్దు 118 యిది యిన్నాళ్లు వుంచుందనే
 మర్యాదలేనిది 119 సకలక్రియలకు మూలముయిదే 120 అధిష్ఠానము
 లేనిది యిదే 121 దీనికిమూలము ఉన్నదని చెప్పంగనే వాడు పుట్టనేపుట్టె
 పుట్టినవాడు చావనేచస్తాడు 122 దీనిబ్రతుకు కేవలభ్రాంతి మాత్రమే 123
 యిదిపోయినవెనుక దీనివ్యవహారం వున్నదని లేదని యెవ్వరన యేమిలేదని
 యెవ్వరన 124 యీ గురైరిగే శరీరమనే చంచలముచేత శరీరం యేమీ
 లేదని స్మారకము వచ్చినా సార్వకాలం అచలమె 125 శరీరంవలన
 పుట్టినవే అన్ని 126 తనమతముతనకే నమ్మతముగాని, యేమతము
 నమ్మనిదియిదే 127 ఇణ్ణాతములనుకల్పించినదియిదే 128 భూమండల
 మందు శరీరము లేనివారు ఉన్నారంటే నమ్మనిదియిదే 129 సకల
 నిశ్చయములు దీనికే 130 సకలసంశయములు దేనికే 131 తాను వచ్చే
 టప్పుడు యేనుగులు. గుర్రములు, లోటిపిటలు, కుక్కలు, గాడ్డెలు,
 పందులు, పిల్లులు, యెల్కలు, పెద్దపులులు, సింహాలు అనేకమంది గుర్రాలు
 తోమేవాండ్లు, ఆడవాండ్లు, బూడిదెగాండ్లు, నామధార్లు, అద్దకపు బట్ట
 వలె నిలువునిండా ముద్రలు పొడుచుకున్నవాండ్లు, బోడివాండ్లు, ఫక్కిర్లు,

గొడ్డలివలె పెట్టుకున్నవాండ్లు, పెద్దపెద్ద పట్టెనామాలవాండ్లు, ఆవులు, బలుక, గొలుక, మేకలు, మాలలు, మాదిగెలు మొదలైనవాండ్లు అనేకులు తనవలెనే మూలంలేక యెక్కడనుండియోవచ్చి, సకలమైన వ్యవహారాలు చేస్తూ వెండ్లాము, పిల్లలు, మనుమలు గలవారివలె వున్నట్లు తోచబడేది దీనికే 132 అయోనిసంభవులు, యోనిసంభవులు యిదే 133 తలకాయ అనే మొదలు, కాళ్ళు అనే కొనగలది యిదే 134 శూన్యమైపోయేది యిదే, శూన్యమంటే యేమీలేదు 135 జ్ఞానాజ్ఞానములు యిదే 136 యిదిశరీరము లేనిదానిలోనే వుండేది 137 నిలువనీడలేనిది యిదే 138 సకలప్రయత్నములు చేసేదియిదే 139 తల్లితండ్రి లేనిదియిదే 140 వుండేది లేకపోయేది యిదే 141 తనకు మొదలులేదని యెరిగేది యిదే 142 కొనకువుండే టండుకు యేమీలేదని యెరిగేదియిదే 143 యీ వచ్చినప్పుడు నీవుయెక్కడి నుంచి వచ్చినావు యెక్కడికి పోతావు అని అడిగేదిక్కులేనిది 144 వచ్చినప్పటినుంచి సుఖమైనా దుఃఖమైనా అనుభవించిపోయేది 145 భ్రాంతి నివర్తికావలెననికోరేది యిదే 146 భ్రాంతి నివర్తికావలసినది దీనికే 147 అధికసీచాలు యిదే 148 యిచ్చారూపముయిదే 149 యేనుగ అధికం, యెలుక నీచం, సింహం యెక్కువ యేనుగ తక్కువ, పిల్లి యెక్కువ, యెలుక తక్కువ కనుక అన్ని మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరాలే 150 అందులో కుక్కకు బ్రహ్మజ్ఞాని అనేవాడుక, కోడికి కాలజ్ఞాని అనేవాడుక, చీమకు దివ్యజ్ఞాని అనేవాడుక, యిట్లా గురైరిగినది వొక్కటి నిలువదు.

151 మెరుపువలె వున్నాననిపించి వెంటనే యేమీ లేకపోయ్యేదియిదే; దురహంకార, నిరహంకార, శుద్ధాహంకారములు యిదే 152 యిది బదులు లేనిది 153 దీనివల్లనే సచ్చిదానందమే పుట్టినది 154 యిది సచ్చిదానంద మువల్లనే పుట్టినది 155 సచ్చిదానందమే అనాత్మ, సచ్చిదానందమే ఆత్మ సచ్చిదానందమే వరబ్రహ్మ ; పుట్టిన శరీరములెల్లా సచ్చిదానందమే 156 గురుసూచన గానివారికి, గురుసూచనగానివారేమూలం 157 గురుమూలముగా విచారించినవారికి సార్వకాలంబచలమే 158 కండ్లుమూసినా యెరుకే కండ్లు తెరిచినా యెరుకే యీ యెరుక లేకంటే యేమీలేదు 159 యెరుక

వున్నచోటనే కర్మములు 160 ఇది వున్నదన్నా పాపమే లేదన్నా పాపమే;
 నిర్ణయమనే పాపం లేకుండా మెదలవలె ; నిర్ణయమే పాపము 161 పరి
 పూర్ణమనే అదిన్ని యిదిన్ని అనే రెండు లేక వున్నది వొక్క- పరిపూర్ణమే,
 యీ గుర్రెరిగే శరీరము యేమీ లేదని నిర్ణయముకాక తన్నుకుంఛారు 162
 యిది యేమీ లేదని రెప్పపాటంత సేవైనా మరువక వుండవలె ; వుండక
 పోతే యిదియెంత దొడ్డ ప్రజ్ఞావంతునినైనా మోసపెడుతుంది 163 ఉన్న
 పరిపూర్ణాణానికి యిది విరోధి గనుక దీని కూకుడు వేళ్ళతో తీసివెయ్యవలె
 164 యిది యేమీ లేదని సకలక్రియలు చేసినా అది క్రియాశూన్యము కాదు
 165 యిదిలేకపోవటం గురుమూలముగా తెలిస్తే ప్రసంగములునిలిచె 166
 "ఇది యిరువై అయిదోతత్వం" 167 తక్కిన యిరువైనాలుగు తత్వాలుయిదే
 168 జ్ఞానరూపముయిదే 169 కర్మరూపము యిదే 170 జ్ఞానకర్మరూప
 మైన శరీరము యిదే 171 ఆవగింజకు పర్వతానికి యెంత యెచ్చుతగో
 దీనికి ఆచలానికి అంత యెచ్చుతగ్గు 172 యిది అనిర్వచనీయ మయింది;
 అనిర్వచనీయమంటే యేమీ లేనిది 173 దీనికి వున్న సామధ్యముదానికి
 లేదు 174 యిదియేమీ లేదని దీనికే తెలిస్తేవాదశూన్యం అవుతుంది 175
 యిదే సమస్తమైన వస్తుమయం 176 వస్తువులయందు వుండేది యిది వస్తు
 వులతోటి పోతుంది 177 యిది పరిపూర్ణాణానికి అన్యంకాదు. పరిపూర్ణం
 కాదు యేమీలేదు 178 యిది దప్పవిడిచి అంతాపరిపూర్ణమే 179 యిదేవిద
 గ్నిగనుక యెన్నటికి నమ్మరాదు మహానమ్మించి చూస్తూవుండంగా యేమీ
 లేకపోయ్యేది 180 యిది కలవంటిది 181 పరిపూర్ణము నిమిత్తం యత్నం
 చేసేది యిదే 182 యిది జేసే యత్నమే దానికి విఘ్నము 183 యీ ప్ర
 యత్నము చేసేదాన్ని తీసివేయటమే ప్రయత్నము 184 యీప్రయత్నము
 చేసినవారికి యిచ్చవుండదు 185 దీన్ని నిల్పేవారికంటే, నిలుపుకునేవారి
 కంటే వేరేభ్రాంతికులు లేరు 186 యిదే అనేకకోటి బ్రహ్మాండములు వున్న
 వని భ్రాంతి పెడుతుంది 187 తనకు మూలము లేదని యెవ్వరితో చెప్పదు
 188 అందరు తానే అయివున్నది 189 దీనికంటే కౌతుకము లేదు 190
 దీనివల్లనే కర్మాలు వుడుచావి 191 యిది సుషుప్తి మరణాల యెరుగనిది
 192 శరీరమే యెరుక 193 యెరుకే శరీరము 194 యీ రెంటిని వేరనేదే

వెరి 195 దీనివేత పుట్టని చావని దాన్ని వుండచూచి దీన్నియేమీ లేదని నిశ్చయం వుంటే చాలు. యేసాదన వద్దు 196 యేసాదన చేసినా యిది విడువదు 197 యెరుక ఆనే నిష్పూ కాలుస్తూవుంచుంది 198 యెసుకకంటె వేరే నిష్పలేదు 199 చిదగ్ని దేహం సర్వకాలం చింతనిష్పవలె కాలుస్తూది 200 సకల శరీరాలు యెరుకతో కూడనే వచ్చినవి. యెరుకతోకూడా యేమీ లేదు.

201 శరీరంలో కొంత నిబద్ధి కొంత అబద్ధం అనేది అన్యాయము
 202 యీ శరీరము వొక్కచేకాని దీనిలోపల వున్న పేర్లు అనేకాలు. జ్ఞాన మని, అజ్ఞానమని యింద్రియాలని, విషయాలని, గుణాలని, అంతఃకరణ అని. మనస్సుని, బుద్ధి అని, చిత్తమని అహంకారమని, వేదాలని, శాస్త్రాలని యెన్ని అని వ్రాయుదును దీనియందు (స్వగత) భేదాలు అసంతాలుతీసివేసిన కొద్ది మొలుస్తావి 203 యిదే వికార స్వరూపం, చెవులు వొకతీరుగానున్నవి నోటినిండాబొక్కలు, చుట్టు వెండ్రుకలు, లోపటనాలుక నోరు మాట్లాడు చున్నది. కడుపులోవికారాలకు లెక్కలేదు. తలలో వికారాలు అనేకము, వికారం లేనిది వొకటైనా లేదు. కాళ్ళల్లోవున్న తిప్పలు చెప్ప శక్యముకాదు 204 యిది లేకుంటే యేదివుంచుందో అదే అచలం. రావలెననియిచ్చవద్దు కాకపోతినని దుఃఖంవద్దు. అయితినని అబద్ధాలు ఆడవద్దు 205 సర్వకాలం గురువాక్యం మరవకవుంటే చాలు 206 యీ గురైరిగే చైతన్యముకు జగత్తుకు వేరులేదు. 207 శరీరంవలన గురైరిగే చైతన్యంపుట్టింది, గురైరిగే చైతన్యము వలన శరీరం పుట్టింది 208 యీ శరీరాలు యేలాగు పుట్టినవంటె శ్రీపురుష సంబంధంవల్ల అన్ని పుడుచావి 209 దేహం లేదనేది దేహమె. యేమీ లేద నేది దేహమె. ఉన్నది అనేది దేహమె. యీ దేహము లేకుంటె వ్యవహారానకు మూలం యేమని నిజాయముచేయ 210 ఈ శరీరం యెవరివలన పుట్టినదో ఆనిజాయము మొదలు కల్లలేకుండా విచారించవలె 211 ఈ శరీరం లేకుంటే యేమి తోచదు 212 త్రివిధాహంకారము యిదె 213 "వతు ర్వింశతి తత్వాలు దేహం, యిరువై ఆయిదో తత్వమే దేహి, యీదేహి దేహాలే ఈశ్వర జగత్తులు" 214 లేని క్షేత్రజ్ఞస్వరూపమే వున్నది వుంచుంది,

లేనిది లేదు అంచుంది 215 ఈ శరీరము లేదుగనుక ఉన్నదానికి వ్యవ
 హారమే లేదు 216 అయంజీవాఖ్యోపాధి విలయేనతి కేవలో భవతి 217 ఈ
 క్షేత్రము లేకుంటే క్షేత్రజ్ఞుడు లేనేలేడు 218 పుట్టుకా, బ్రాంతి సమానమే
 219 గుర్రెగేది శరీరముతోటే పోచుంది 220 గుర్రెగుటం వొక్కచేకాని
 రెండు గుర్రెగుటాలులేవు 21 యీ గుర్రెగే క్షేత్రజ్ఞ స్వరూపమనే ఆత్మే
 బ్రహ్మమని వేదం పలికినది 222 యెక్కడ సర్వంతో చిందో అక్కడనే
 సర్వం లేకపోవలెను. 223 యీ గుర్రెగే క్షేత్రజ్ఞస్వరూపమనే పరాప్రకృతే
 అధిష్ఠానము 224 యీ గుర్రెగే చిత్రకృతి సాక్షిణి 225 యీ సాక్షిణి
 యిన్ని చిత్ర విచిత్రాలు కల్పిస్తుంది 226 యీ గుర్రెగే సాక్షిణికి మూలం
 యేమీలేదు 227 ఇది మగడువిడిచిన ఆడదిగాదు, మొగుణ్ణి విడిచిన ఆడది
 గాదు 228 దేహము పున్నంతసేపేజ్ఞానము వుంచుంది. దేహం లేకుంటే
 జ్ఞానం లేనేలేదు 229 రోగవికారాలు పోతే రోగముపోయినట్లే. యెరుక వికా
 రాలుపోతే యెరుకపోవును 230 కలలో శరీరాలపంటివే యీ శరీరాలు,
 యేశరీరానికి మూలం యేమీలేదు, అన్నీ వొక్కయేడుపే 231 సమష్టి
 దేహాత్రయావస్థాత్రయాభిమానత్రయము యీశ్వరుడు-అజ్ఞానము 232 మహా
 కారణ శరీరతుర్యావస్థలకు అభిమాని పరమచైతన్యము. యిదేజ్ఞానము
 233 యిదే కారణం 234 యిది అంతామాయ 235 అహంస్మరణే మాయ
 236 యిదే పితకబుకరశ్యామతటిల్లతలు 237 వ్యష్టి దేహాత్రయావస్థాత్రయా
 భిమానత్రయము జీవుడు అజ్ఞానము 238 మహాకారణ శరీరతుర్యావస్థలకు
 అభిమాని ప్రత్యక్షైతన్యం యిదిఅంతా కార్యం అవిద్య అహంస్మరణే
 అవిద్యయివియే రక్తశ్రేణి కృష్ణనీలాలు 239 పూర్ణచైతన్యం సృటికవర్ణం.
 ఉత్తమపురుషుడు శబ్దాతీతం ఆకాశాతీతం 240 "జీవుడే ఉడుడు, ఈశ్వరుడే
 ఆఉడుడు యీ యిద్దరులేనిదే ఉత్తమపురుషుడు" 241 యిది అంతా గూడి
 మూలములేని యీ గుర్రెగే శరీరము 242 దీనికి సకల వేత్పత్వాలుకద్దు
 బ్రహ్మవేత్పత్వము దీనిదే. యీవేత్పత్వమనే శబ్దతెలివికి పని యేమి అంటే
 బ్రహ్మనువుండ జూచి తాను లేకపోవుటయే పని, దీనికిమూలములేదు యిది
 వచ్చినప్పటినుంచీయే, సకల ప్రసంగాలు, యిది సమస్తభాషా రూపిణి 243
 బ్రహ్మవేత్త బ్రహ్మకాదు. బ్రహ్మకు బ్రహ్మవేత్పత్వములేదు. యీ వేత్పత్వ

మునే బ్రహ్మమని వాదించే వారి వాదమును తీసివేసేది శివరామదీక్షితుల వారిబోధ 244 బ్రహ్మవేత్పత్వమే బ్రహ్మజ్ఞానము 245 దీనికి బ్రహ్మవేత్పత్వం ప్రపంచవేత్పత్వం కూడా కద్దు 246 యిదే మూలమాయ, యిదే ప్రదమస్ఫురణ 247 ఆకాశమందు వాయువుబుట్టినట్లు సుషుప్తికిమెల్క చచ్చినట్లు నేను మేనుల నెరుగని బ్రహ్మయందులేని నేను మేనులు బుట్టి బ్రహ్మను గని నేను మేనులులేచిపోవటమే యీబోధవిన్నందుకు ఫలం 248 ఎట్లా వున్న ప్రపంచం అట్లావుండంగా వెతికినా షేత్ర షేత్రజ్ఞులు లేకపోవటమే యీవిచారణకు ఫలం 249 ఈ షేత్ర షేత్రజ్ఞులలో యేమాత్రము అశబ్దా అదేవిషము 250 షేత్ర షేత్రజ్ఞులులేనిదేవు త్రబట్టబయలనడగినది 251 మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరానికి ఊర్ధనాభికి ఉపమానం చెప్పివున్నది

ఇతి శ్రీశివరామదీక్షిత ప్రభావే, వేదాంత విచారణే,
చలవాక్యములు, చతుర్థ ప్రకరణము సంపూర్ణం.

శంకరాచార్యులవాది వాక్యములు

1 యేమిలేని జీవుడువున్నాడు 2 అవిద్యవున్నది 3 ప్రకృతివున్నది 4 ఆత్మవున్నది 5 కారణంవున్నది 6 గురైరిగే జ్ఞానంవున్నది 7 అజ్ఞానంలేదు 8 సచ్చిదానందం వున్నది 9 అసంజ్ఞతమః భాత్మకంజగత్ 10 వాక్యతే కాని రెండోది యేమీలేదు. రెండోది శరీరం 11 శరీరమును గురైరిగేది వున్నది 12 ఈశ్వరుడువున్నాడు 13 ప్రకృతులు రెండు 14 ప్రకృతి యేమీ లేదు 15 పురుషుడు యేమీలేదు 16 పురుషుడే నేను ప్రకృతి యేమీలేదు 17 దేహం అబద్ధం 18 దేహి నిబద్ధి 19 జ్ఞానం యేమి చెయ్యదు. అజడం 20 శరీరం యేమి యెరుగదు, జడం 21 జ్ఞాన సాన్నిధ్యం చేత శరీరం చేస్తుంది 22 గురైరిగే జ్ఞానానికి విచారంలేదు 23 శరీరానికి అన్ని విచారాలువున్నవి 24 జగత్తుకు గురైరిగే బ్రహ్మము కారణం 25 శరీరము కార్యము 26

కార్యకారణాలకు భేదంలేదు 27 సువర్ణం అలంకారం యాలాగో ఆలాగే 28
 ఆదానివల్ల జగత్తు పుట్టింది 29 పురుషునికి శ్రీ అనే ప్రకృతికి సంబంధం
 లేదు 30 బ్రహ్మమును నేను 31 వారివారి కర్మాల చేతపుడుచారు 32
 కర్మాలకు కర్తలేడు, భోక్తలేడు 33 అనేవాడు తానే 34 కర్మాలకు కర్త
 తానే, భోక్తతానే 35 అనేమాటలు యాలాగు 36 సర్వం ఆత్మే 37 సర్వం
 బ్రహ్మస్వరూపమే 38 జగత్తులేదు 39 సార్వకాలం వొక్కతీరే 40 సర్వం
 అహంకారమే చేస్తుంది 41 వేదాలు తమకు తామేస్వతః సిద్ధాలు 42 నేనే
 నేను 43 యీనంసారం కలవంటిది 44 జాగ్రతకద్దు 45 స్వప్నంకద్దు 46
 సుషుప్తికద్దు 47 తుర్యంకద్దు (తుర్యాతీతం) 48 ఈశరీరములో నేకనుక్కో-
 వలెను 49 శరీరములోపటలేదు బైటలేదు 50 చిదాకాశం;

51 జడాకాశం 52 గురైరిగే శ్చేత్రజ్ఞస్వరూపమనే ఆత్మవలననే
 ఆకాశంపుట్టింది 53 ఆత్మనః ఆకాశః సంభూతః 54 ఆకాశస్యగుణతః శబ్దో
 నిశ్శబ్దోబ్రహ్మఉచ్యతే 55 మాట్లాడేదిసగుణమననా నిర్గుణమనగా 56
 గురైరిగే చైతన్యం బ్రహ్మగనుక గురైరిగే చైతన్యం మాట్లాడదు 57
 యేనవా వాచమవ్యాకరోతి అనిశ్రుతివున్నది 58 గురైరిగే చైతన్యం చేతనే
 మాట్లాడుచాడు 59 గురైరిగే నేను నిర్గుణం 60 గురైరుగబడే శరీరాలు
 సగుణం 61 నిర్గుణం సగుణానికి కారణం 62 బ్రహ్మ జగత్కారణం
 అయితే కార్యాలు సగుణం, ఏలాగు అంటే అంతా నిర్గుణమే. సగుణం
 లేనేలేదు అని అన్నాడు. యివ్వి అన్నీ కలతవాక్యాలే.

శ్రీ సద్గురుభోజనమః

సాందిపవాక్యములు

ఈ భోద గలవారు కాలిన నులుకవంటివారు, మాచేటందుకు

ఉన్నట్లు ఉన్నదిగాని, యేపనికి అక్కరకురాదు.

చలాచల వాక్యములు

1 ఆత్మైక్య శరీరరహితః । యస్త్వాత్మా శరీర మిత్తిశ్రుతేః ॥
 2 గురువాక్యము చేతనే వినేది, అడిగేది, చెప్పేది, పోయెను యీ శరీర
 మందు లేనిది అడుగదు వినదు చెప్పదు 3 వంచన రహితమైన శిష్యుడు
 వచ్చి అడిగితే చూతాము 4 మంచివారు యీ శరీరమందు లేక అంతటా
 చలించకవుండురు 5 ఈ శరీరమందు, లేని స్వరూపాంబరనిర్గుణం
 వుండును 6 జీవేశ్వరులకు మూలంలేకపోయెను అదే అంటే మూలమాయ
 తోటి పోయినది 7 సార్యకాలం వొక్కతీరే ఆయెను 8 శూన్యమనే
 వ్యాపకము లేకపోయెను 9 స్వతిస్సిద్ధమై అచలమే నిలిచెను 10 తానే
 తాను అనే అచలవము లేకపోయెను 11 ఈ శరీరమందు పున్నది లేక
 పోవటమే పరమశాంతి 12 గురువాక్యముచేత బ్రహ్మబ్రాంతి లేకపోయెను.
 త్రిపుటికి మూలము లేకపోయెను కనుక అదే బ్రాంతిలేని పరిపూర్ణము 13
 యీ శరీరమందు పున్నదనే బ్రాంతిపోయెను 14 తనకు తానే అంతటా
 వుండెను. ఆదిమద్యాంత రహితమాయెను 15 ప్రచుత్నముచేసేది పోయెను.
 16 “గురుస్వామి మహాత్ము యేమనిచెప్పవలెను, శిష్యముగాదు దీనికి బదులు
 లేదు” 17 అక్కడ జ్ఞప్తి అంటివా యెరుకలేదు 18 ఆ జ్ఞానమునకు
 మూలమే లేకపోయెను 19 అందుకే యెరుకమరపులు లేనిది యీ శరీర
 మందు లేకనే వుండెను 20 ఈలాగు చెప్పినవారికంటె అధికులులేరు,
 యీ శరీరమందు లేక పున్నవారికంటె అధికులులేరు, యిదే వరమరహస్యం
 21 పున్నది అనేది లేదనేది లేకపోయెను అప్పుడు పున్నదే వుండె సార్య
 కాలం వొక్కతీరే 22 దేవశా బ్రాంతితోటే దయ్యం విడిచిపోయెను, గురు
 వాక్యం యిషువంటిది 23 పున్నది అంటివా యెరుక యెరుగదు, లేదంటివా
 యెరుకలేదు 24 ఈ శరీరమందు లేకపున్నది మాటేఅడదు. చూచుట
 యేలాగువుంటిని ఎనకరి యెవ్వరికి ?

25 గురువాక్యంచేత యీ శరీరమందు పున్నదిపోయెను. లేనిది లేక
 పోయెను. 26 పున్నది యెన్నటికి చలించదు, రాదుపోదు. యిషువంటిది
 శరీరమందు పున్నవారికంటె వేరె 27 అదే అది, అందుకే క్రియా
 శూన్యుడు, కర్మానకు మూలంలేదుగనుక సార్యకాలం క్రియాశూన్యమే.

28 అవస్థలకు మూలంలేదు గనుక సార్యకాలం వొక్కతీరే 29 జగ ద్యాపకము జగత్తుతోఁజేపోయెను 30 వ్యాప్యవ్యాపకానకు వేరేవున్నాడు. 31 “యీ శరీరమందు లేక అంతటావుండును, అదేప్రకాశ రహితము” 32 బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వర్లకు మూలము పోలేకపోయెను. 33 అత్యంత విలక్షణమే వున్నది విలక్షణం సూర్యునియందు చీకటిలేనట్లే. శరీరమందులేని నిజమందు సార్యకాలం లేకపోయె 34 విద్యావిద్యులకు వున్నది మూలము గాక వున్నదానియందు నిప్పునకు చదలు తగిలినట్లు విమర్శరూపిణి అయిన విద్య తగిలివున్నది 35 అది స్వతఃసిద్ధమై తనకు తానే వున్నది 36 “అక్షరపరబ్రహ్మముకంటె వేరే నిజస్వరూపం. అందుకే యీ శరీరమందు లేకవున్నది 37 అహంబ్రహ్మము అనే అనుభవములేనిదే నిజస్వరూపము 38 యీ శరీరమందు వున్నదిలేక వున్నది గనుక గురువాక్యంచేత కల్పనా రహితం ఆయెను” 39 అనుభవము లేనిదే అనుభవము. సార్యకాలం వొక్కతీరే కనుక అహం బ్రహ్మాస్మి అనే అనుభవము లేకుంటే యీ శరీర మందు లేకున్నట్లే వుండును.

40 వున్నది, కార్యముగాదు కారణము గాదు. యీ శరీరమందులేక వున్నది గనుక యీ శరీరమందు వున్న సాక్షిణి మాయారహితము అయినది అచలమనె పరిపూర్ణము 41 యీ శరీరమందు లేనిదాని జాడాధ్యానం యెన్నటికీ లేదు, సకలచింతలు గలది పోయె, పరబ్రహ్మ లేకనే కావలెను 42 “యీ శరీరమందు వున్నది లేకనే వున్నదిగనుక అహంబ్రహ్మ అని అనుభవమే మూలమాయ అనే చైతన్యం అని యెరిగేది” 43 సర్వాన్ని గురైరు గనిది గనుక అదే పరిపూర్ణము 44 చైతన్యము దానికంటే మాయ వేరేలేదు గనుక అదే సర్వానకు అధిష్టానం సర్వానకు అదే కారణకార్యమున్ను 45 ఈ శరీరమందు వున్నది లేకవున్నది, ప్రకృతి పురుషరహితము అయినది గనుక అంతటావున్నది యీ శరీరమందు యెన్నడు లేదు 46 “పరిపూర్ణచైతన్యమే మూలమాయ అని గురైరిగేది” 47 చైతన్యం వున్నది భ్రాంతి వివర్తనము, వున్నదానికంటె వేరుగా వున్నట్లేతోస్తుంది గనుక పరబ్రహ్మమే వివర్తనము. 48 ఈ శరీరమందు వికారాలు లేవుగనుక మూలమాయ వున్నట్లు తోచితే

పలాచల వాక్యములు

వున్నదానియందు దానికే తోచును 49 “మూలమాయాతీతం శూన్యంజేసిన వారు సాందీపులను కోవలెను, లేకపోయెనా వారి శిష్యుడు కృష్ణుడనే భగవానులేమో అనుకోవలెను. వారే గురువులు వారే శిష్యులు” 50 రాముడు శిష్యుడు కాడు, వశిష్ఠుడు గురువుకాడు, కోటివిదాలు విచారించినా వారితోను సమముకారు బ్రహ్మోపవివర్తనము :

51 యీ శరీరమందు లేకవున్న దానికి సంకోచములేదు, వికాసము లేదు 52 బ్రహ్మమనే తమస్సు తోచెను. ఉన్న దానికి తోచేదే లేదు 53 ఉన్నదానికి సమానమైనది లేదు, యీ శరీరమందు లేకవున్నది గనుక బ్రహ్మము అన్న, మాయ అన్న, ప్రకృతిఅన్న, అవిద్యఅన్న, అజ్ఞానమన్న. ఒక్కటే 54 మూడు గుణములకు మూలం యెన్నటికీలేదు 55 ఈ శరీరమందు లేకవున్నది సగుణముకాదు, నిర్గుణము కాదు అదే అది “56 ప్రకృతి పురుషునికి వేరు, యెన్నటికీకాదు. సగుణమే, నిర్గుణము, నిర్గుణమే సగుణము 57 గుర్రెరిగేది మహామాయ.” అదే అజ్ఞాన త్రయమని గుర్రెరుగుమా అదే స్వరూపసంధానము 58 “అహంబ్రహ్మస్మి అనేపరబ్రహ్మనుడవము అదే మహామాయ” 59 నిజమందు లేకనే తోచేది వివర్తనం అది దేలాగు వున్నదంటేను సూర్యునియందు చీకటి వున్నట్లు ఉచ్చస్థంభాన్ని పురుగు తొలిచినట్లు తొలుస్తుంది. నిప్పునకు చదలు తగిలినట్లు తగిలింది 60 ఇంతేకాని యీశరీరమందులేకవున్న దానికి ఒక్కటైనా వికారం లేదు జన్మకర్మాలు లేవుగనుక అది సాందీపునికే యెరుక. తరువాత కృష్ణస్వామికే కాని మరివొకరు ఉన్నారని తోచదు 61 అదే అందె జ్ఞానవైరాగ్యాలు భ్రాంతితోనే వున్నట్లు తోస్తుంది అహం బ్రహ్మస్మియనే అనుభవము నిశ్చయమాయెను 62 బుద్ధిమంతులైన వారు ఆదేమూలమాయ అని యెరుగవలెను 63 బ్రహ్మభ్రాంతి యెంత పర్యంతము వుండునో అంత్యపర్యంతము మాయ రహితముకాదు 64 ఓని మహిమ చెప్పశక్యముకాదు.” లేనిది వొక్కటి వున్నది సంఖ్యకురాదుగనక అపరబ్రహ్మ వున్నట్లు తోచదు. గురువాక్యముచేత తాలుగును 65 ఉన్నదానియందు యీ గుర్రెరిగే చైతన్యము లేక వున్నట్టే వుండి బ్రహ్మోదివేవలె వున్నారని తనవంటివారితో చెప్పకుంచూ వుండును 66 గురువుగని

గితే సూర్యనియందు చీకటి లేనట్టే యెన్నటికి లేకపోవును. లేకనే వున్నట్టు వుండును 67 ఉన్నది పుట్టని చావనిదిగనుక ఉత్పత్తికి మూలం యెన్నడు లేదు, గురుకృప కలిగినచాక సృష్టిభ్రాంతి తప్పుదు 68 అటుతర్వాత నిణ్ణయమేలేదు, రెండోది లేదు, గనుక 'బోదోహి' భయహేతుః అని వున్నది గనుక ద్వితీయా ద్వేభయం భవత్ అనిశ్రుతి ఉన్నది గనుక అభేదమే భేద మనుకోండి 69 బ్రహ్మమే మాయ, అహంకారస్వరూపముగనుక అదిగాక జగద్విలక్షణమైనసాక్షిణి. మాయామయమే విశ్వము, బ్రహ్మమేజగత్తు, జగత్తైబ్రహ్మము, 70 అందరు, యీ గుర్రెరిగే చైతన్యస్వరూపులే. అందు కే ఆత్మ, అందుకే గురువాక్యము లేక బ్రహ్మభ్రాంతి పోదు. 71 గురువా క్యము గలిగితే అప్పుడే బ్రహ్మభ్రాంతితో గూడా జగద్భ్రాంతి సార్వకాలం లేకపోవును. అందుకే గురువాక్యముకంటె ఆకులు లేరు. అటుతరువాతది వున్నదే వున్నది, సార్వకాలం వొక్కతీరే. 72 ఈ శరీరమందు వున్నది లేక వున్నది, గనుక నిజస్వరూపము. యీ గుర్రెరిగే చైతన్యము పుట్టక మునుపే స్వతః సిద్ధమై చలించక పరిపూర్ణముగావున్నది 73 గురువాక్యం చేత నకలనంశయరహితము తనకు తానే అవును, అది వారిశిష్యులకేకాని మరి వొకరికి వారి ప్రభావము తెలియదు.

74 చైతన్యమే రెండు, సగుణనిర్గుణము. నిగుణమున్ను చైతన్య మనే మాయోపాధి. గుర్రెరిగే మాయోపాధి లేనిది శుద్ధమనే నిణ్ణయము. శుద్ధముకంటె అధికము లేదు. 75 చైతన్యమనే మాయకే శబలమనె సౌజ్ఞ యీ గుర్రెరిగే చైతన్యమే సగుణబ్రహ్మ. నిర్గుణబ్రహ్మమున్ను. 76 యిరువై అయిదోది పరమాత్మ, అదే పరమపురుషుడు. పురుషుడు ప్రకృతితోటిపోయె గనుక యీ శరీరమందు వున్నది లేకపోయితే వున్నది సర్వత్రా వున్నది 77 యీ శరీరమందు యెన్నడులేదు. వ్యాప్యవ్యాపకముకంటె వేరే కనుక అనుభవము లేకనే స్వతస్సిద్ధమైయుండును. అదే అంటే 78 'యస్మాత్త రమతీ తోహ మక్షరాదపిచోత్తమః' అని భగవద్వాక్యం వున్నది గనుక అక్షర పరబ్రహ్మముకంటె వేరే అని సిద్ధాంతము. 79 యింతేకాదు ష్టైత జ్ఞాభ్యాత్మనః అక్షరాదపిచోత్తమః మూలప్రకృతికంటె వేరే నిజస్వరూపము :

చలాచల వాక్యలము

ప్రకాశములేని ప్రకాశము నిజానకు స్వభావము. ఆ పరబ్రహ్మము నిజము వలెనే అత్యంత గురుసాంప్రదాయరహితులకు తోచును. 80 ఆ నిజము శబ్దాతీతం అయివున్న దానికి యేమీతోచదు, యీ శరీరమందు వున్నదిలేక వున్నదిగనుక ప్రవృత్తికి మూలంలేదు, నివృత్తికి మూలంలేదు 81 గురు సామర్థ్యంచేత ఉన్నదానికి సామర్థ్యంలేదు అదే అదిగనుక ముగ్గురికి మూలంలేదు 82 యెరుకే పరమేశ్వరుడు, యెరుకే మహాత్తత్వం, దానికి మూలం శూన్యం, అవతారములకు మూలము శూన్యము, యెరుకే అవ్యాకృతం 83 అందుకే జ్ఞానసామర్థ్యము, యెరుకకే యిచ్చాశక్తి, క్రియాశక్తి కద్దు, ప్రపంచములో యెరుకకన్న అధికమైనదిలేదు 84 జ్ఞానానికే సకల సామర్థ్యాలుగలవు దానిచేతనే వెర్రివాణ్ణిచేసె, గురుకృపచేతగాని ఆవెర్రి తిరుగదు 85 సాందీపునివంటి గురువుకావలె, కృష్ణస్వామివంటి శిష్యుడు దొరికితే ఆవెర్రి తిరుగుతుంది. 86 యెరుకకే త్రిపుటిఅనేసాంజ్ఞ, సకల సంకల్పాలు యెరుకకే, గురుకృపచేత మూలమాయ సార్వకాలం లేక పోవును. యెరుకలోనే స్వరంతోచును. 87 అపస్థలకు మూలం యెరుకే, సర్వం జ్ఞప్తియనే మాయఅని దృఢం, సూర్యునియందు చీకటిలేనట్టు నిజమందు వొక్కటియనేది రెండుఅనేది యెన్నడూలేదు. 88 మరియేమి వున్నదంటే అహంబ్రహ్మస్మి అనేమూలమాయ క్షేత్రజ్ఞస్వరూపమనే మూలమాయగనుక యిరవైఅయిదో తత్వమనేఆత్మ యీ ఆత్మనే పరబ్రహ్మ స్వరూపము అన్నారు. 89 అయమాత్మ బ్రహ్మఅనే శుక్తివున్నది గనుక పంచవిగ్ంశ ఆత్మాభవతి అనే శ్రుతి వుండనే వున్నది 90 యిరువైఅయిదో వాడు జీవుడున్ను, ఈశ్వరుడే జీవుడు జీవుడనే క్షేత్రజ్ఞుడే జీవాత్మ, జీవాత్మే అక్షరపరబ్రహ్మము 91 “ఈ అక్షరపరబ్రహ్మమునును యీ శరీరమందు లేకుండా యెవ్వరుచేతురో వారే సాందీపులు 92 యీ శరీరమందు లేక అంతటా యెవ్వరున్నారో వారె అక్షర పరబ్రహ్మముకంటె ఆతీతులు, వారికి పరబ్రహ్మము వున్నది అనే భ్రాంతియెన్నడూలేదు. 93 యీ శరీరమందువున్నది లేకవున్నారు” గనుక సార్వకాలం వొక్కతీరె. పుట్టాలేదు. చావాలేదు వొక్కటైనా వికారం లేక సార్వకాలం వొక్కతీరుగానేవున్నారు

94 అది యేలాగంటె, వున్నది దేహాకారం యెన్నటికికాదునుక వున్నది, వున్నట్టే వున్నది.

95 “ఈశరీరం లేదుగనుక యీ శరీరమందు యెన్నడలేదు. స్వతః సిద్ధమైన పరిపూర్ణము యొందులో ప్రవేశిస్తుంది, యొక్కడికిపోవును, మరల యొక్కడికి వస్తుంది 96 గురువాక్యంచేత యీ శరీరమందు వున్నదాన్ని సార్వకాలం లేకుండా చేసేది గనుక వొక్కచైరా భ్రాంతిలేకపోయె. యింతకంటె అధికంలేదు” 97 యీ గురైరిగే మూలమాయ ఏలాగు వున్నదంటే సూర్యునియందు చీకటి వున్నదన్నట్టువుండి వుక్కుస్తంభాన్ని పురుగుతొల్చినట్టు తొలుస్తూ నిప్పుకు చెదలు తగిలినట్టు పట్టివున్నది 98 ఇటువంటిదాన్ని లేకుండా చేతామని ప్రయత్నమే వున్నదానికి విష్ణుము. యేలాగై నాకాని గురువులేకనివారణముకాదు 99 అందుకే “శ్రీకృష్ణస్వామి సాందీపుని వద్దకిపోతె దృష్టాంతాలు చెప్పంగానే యీ శరీరమందులేక సర్వత్రా మరల వున్నవాడు అయ్యి కట్టెలమోపులు మోసినాడు.” ఆలాగే బలరాముడు కుచేలుడు. వశిష్టాదులకంటె పెద్దలు బ్రాహ్మణులు 100 గనుక దాచారసంపన్నులు గనుక వారికి తల్లి దండ్రులేక దేవతాభ్రాంతిలేక అగ్రవర్ణ సుబంధములేక వున్నారు. గనుక కలవు.

101 దానిచేతనే వెర్రిచేసి, గురుకృపచేతగాని ఆవెర్రి తిరుగదు 102 కృష్ణస్వామి వారిని వివరిస్తై స్వామి అనుకున్నాడు గనుకసాందీపునికంటె యెవ్వరు అధికులులేరు, స్వామి యేలాగు వున్నాడో ఆలాగే కనుక్కున్నాడు. గనుక తమరు ఆలాగేవున్నారు. 103 ఇద్దరికి ప్రపంచంవున్నదని యెరుకలేదు, లేదని యెరుకలేదు, దాని స్పర్శలేదు 104 “యీ శరీరమందు వున్నది లేక వున్నారు గనుక లేనిది లేకవున్నారు. ఆలాగే యెవ్వరికి సూచన అయితె వారల్లా ఆటువంటివారే” 105 భావాభావ వివక్షితం అని వున్నదికనుక అందుకే “యిరువై ఆరోవాడు యేలాగు వున్నాడో ఆలాగేవున్నాడు,” సాక్షిణి మాయ సార్వకాలం లేకవున్నవాడు. 106 వారికి యిరువై ఆయిదోవాడు సూర్యునియందు చీకటిలేనట్టే. సార్వకాలం లేకవున్నారు. వారికి వుక్కుస్తంభాన్ని తొలిచేటందుకు పురుగుకు శక్యము

చలాచల వాక్యములు

కాదు, ఆలాగే యీ మూలమాయ వారిని చలింపజేసేటందుకు శక్యముకాదు, నిప్పుకు చదలు బద్దెటందుకు యేలాగు శక్యముకాదో ఆలాగే వారిని చెదగొట్టేటందుకు శక్యముకాదు. 107 ఉన్నది వున్నట్టే వున్నది గనుక అది వ్యాపకముకాదు వ్యాప్యముగాదు. గనుక అది కారణముకాదు, కార్యముకాదు. గనుక యీ శరీరమందు యెన్నటికిలేదు 108 ఆదిమధ్యాంత శూన్యం గనక నిజభక్తులకు బంధమోక్షరహితము చేసును. నిజవస్తువు, నిత్యనిర్గుణ, నిరాకారం, జ్ఞానంలేదు, గనుక వ్యవహారానికి మూలం లేక పోయెను. వ్యవహారంలేనిది నిజస్వరూపం. 109 ముణిగినవాణ్ని తీసి బైటవెయ్యవలెను. మేలుకొన్నవాడు నిద్రబోయినవాణ్ని లేపవలెను. 110 గురువాక్యంచేత బ్రాంతిలేనివారికి, నిద్రలేదు, జాగ్రతలేదు, స్వప్నంలేదు. బ్రహ్మనుభవములేదు. సార్వకాలము వొక్కతీరే, కనుక 111 శరీరమందు వున్నది లేకవున్నదిగనుక సార్వకాలం పరిణామ వికారములేక వున్నది ఉన్నది దేహంకారము యెన్నటికికాదు, 112 ఈ శరీరమందు సూర్యుని యందు చీకటి లేనట్టే జ్ఞానం యిందులేదు. అది లేకుంటే శుద్ధసంజ్ఞ. మహాఅద్వైతమే శుద్ధం అనిపించుకుంటుంది 113 యీ గురైరిగే చైతన్యమే అహంకారం ఇది లేకుంటే నిరహంకారం 114 యీ శరీరమందున్నది లేదు గనుక దృష్టాంతంలేదు. ఒక్కటిలేని ఒక్కటి గనుక ఉన్నది యెరుగదు, అందుకే ఎరుక తానుగాడు 115 ఆ యెడక సూర్యునియందు చీకటివున్నట్టున్నది. యెరుకే అంతఃకరణము గనుక 116 అభేదజ్ఞానం లేనిదే శుద్ధం "యెరుకేలింగశరీరం" యీ దేహమువల్లను యెరుకవుట్టెను, సత్వాత్సంజాయతెజ్ఞానం అని వున్నది గనుక 117 గురుకృపచేత సూర్యునియందు చీకటి పోయినట్టు లేకపోవును. అటుతరువాత వొక్కటైనా వికారంలేకపోవును. అవస్థలకు మూలం యెన్నడులేదు 118 గురువాక్యం చేత సర్వాన్ని తీసుకపోయెగనుక యెరుకే స్వస్వరూప అనుసంధానం అదే మహాకారణదేహం 119 సర్వాన్ని గురైరిగే యెరుకే తుర్యాక్షణ, నేను యెరుకగాను, వికారంలేని దేహమందులేనిది సర్వత్రావున్నది 120 ఉన్న దానికి అభిమానంలేదు, ఉన్నదానికి స్థానంలేదు ప్రమాణంలేదు, యీ శరీర మందు వున్నది లేదు గనుక గుణాలులేనిది వున్నది. 121 యెరుకకంటే

విశేషంలేదు వొక్కటైనా వాననలేనిది “పరమానందం” 122 గురువాక్కం
చాత వాననాక్షయము ఆయెను. గురువాక్కం ఇషువంటిది. ఉన్నదానికి
వొక్కటైనా అవస్థలేదు. సుఖదుఃఖ రహితమాయెనుగనుక 123 ప్రత్య
గాత్మ అనేయెరుకే అభిమాని. మహామాయ అనేక్షేత్రజ్ఞ స్వరూపము
సూర్యునియందు చీకటి లేనట్టే యీ శరీరమందు ఆత్మజ్ఞానము యెన్నడు
లేదో ఉన్నదానియందు బ్రహ్మ అనే మాటలేదు. 124 యెరుక యెప్పుడు
లేకపోతే ఆప్పుడే నామరూపంలేక పోవును. యెరుకలేకుంటే జ్ఞానంలేదు.
నర్వజ్ఞత్వంలేదు, కించజ్ఞత్వంలేదు, 125 జ్ఞానం యెన్నడు లేదు గనుక
యేదిపున్నదో అదేశుద్ధం, దానికి మొదలు కొనలేదు గనుక అదేఅది,
నామంలేదు రూపంలేదు 126 యీ శరీరమందు పున్నది లేకవున్నది
గనుక సార్వకాలం అదే పున్నది, మాట్లాడదు. చూడదు 127 త్రిపుటి
యేలాగువుంటిని వినుట యెన్నడు సంభవించదు. అందుకే యీశరీరమందు
పున్నది యెన్నడులేదు. ఉన్నదానికి ఆర్థమాత్రసౌజ్ఞ 128 ఉన్నది కారణం
గాదు, గనుక కార్యాలకు మూలం యెన్నడులేదు, గనుక 129 “యెరుక
తోపే నాదంపోయెను. చిత్రేనాదం, చిత్రేకళ, చిత్రేబిందువు, వొక్కటి
లేకుంటే అనేకాలు యెన్నడులేవు” 130 “యీ శరీరమందు పున్నదిలేక
వుంటటమే శుద్ధప్రసాదము. యెంగిలిఅన్నం యెన్నటికికాదు,” 131 ఉన్నది
యెన్నడు తినదు గనుక ఒక్కటి లేకుంటే అనేకాలకు మూలం యెన్నడు
లేదు 132 బింబంలేదు గనుక ప్రతిబింబం యెన్నడులేదు 133 ‘యీ శరీర
మందు పున్నదిలేక పున్నది గనుక వ్యవహారంకించిత్తు సంభవించదు’ 134
నిరాకార నిరాభాసమైన దానికి యేలాగుచెప్పను. శక్యంలేదు. గనుక యేమీ
చెప్పగూడదు. 135 సాధనములేదు భ్రమకుమూలం అహంబ్రహ్మాస్మి అనే
జ్ఞప్తిరూపము గనుక యెన్ని చెప్పిన గురుసాంప్రదాయంలేక, పున్నట్టుపడదు
136 ఉన్నదానియందు సూర్యుని యందు చీకటి లేనట్టే పరబ్రహ్మ
స్వరూపం యెన్నడులేదు 137 ఉన్నదానికి వికారాలులేవు గనుక పరబ్రహ్మ
స్వరూపంవంటిది యెన్నటికికాదు 138 భ్రాంతికి మూలం అదేకనుక గుణ
త్రయానకు మూలం యెన్నడులేదు. యీ గురైరిగే చైతన్యమునకు మాయా
జ్ఞానమని పున్నది 139 యీ గురైరిగే శరీరంకంటే మునుపే నిజస్వరూపం

తానే తానై స్వతస్సిద్ధమై వున్నది 140 ముఖ్యం అరుంధతివంటి నిరాలంబ స్థూలం అరుంధతితోటే ప్రయోజనం వాడిశెను. 141 “యీశరీరమందు వున్నది గురైరిగేచై తస్యం విసర్జించితే నిరాలంబమే స్వతస్సిద్ధము” 142 సాక్షిత్వం నిషిద్ధమని గురైరిగేది, స్థూల అరుంధతివంటిది గనుక దానికి ప్రయోజనము తీరెను. 143 ముఖ్య అరుంధతి దొరికెను గనుక యిదిజ్ఞాపకం వస్తే అదేచై తస్యము 144 “అందుకే యీ గురైరిగే చై తస్యం అనే పర బ్రహ్మం సీపుకాపు. అది లేకుంటే యేలాగు వున్నదో అదే నిజస్వరూపమనే అచలం” 145 అదిశుద్ధమని కీర్తివొక్కటైవా బాధలేదు గనుక శుద్ధం గురైరిగే చై తస్యమని నమ్ముకుమా : యిది మహారహస్యం. యింతకంటే అధికంలేదు.

ఇతి శ్రీ శివరామదీక్షిత ప్రభావే వేదాంత విచారణే

సాందీపవాక్య పంచమ ప్రకరణము

సంపూర్ణం

శ్రీ సద్గురుభ్యోనమః

అఖండానుభవరహిత ప్రకరణము

శ్లో॥ బ్రహ్మానందం పరమసుఖదం కేవలంజ్ఞానమూర్తిం
 ద్వంద్వాతీతం గగనసదృశం తత్త్వమస్యాదిలక్ష్యం
 ఏకం నిత్యం విమల మచలం సర్వదీ సాక్షిభూతం
 భావాతీతం త్రిగుణరహితం సద్గురుం తన్నమామి ॥

ద్యౌ, అంటే యెటువంటివారికి తెలియవలె. ఆ ప్రకారం దానికి వున్న దనిచెప్పరాదు. రెండవది మరీ వొకటి. అహంకారం వున్నదని చెప్పరాదు.

యీ దేహములో అహంకారం వున్నది. అహంకారం లేనిది వున్నది గురువాక్యంలేక కుదరదు.

అహంకారం లేని స్వరూపం వున్నట్టు తోచును. గురువాక్యానంతరం స్వతఃసిద్ధమేవ.

జ్ఞానభక్తి వైరాగ్యాలు అహంకారానికే - గురువాక్యానంతరం సాధనాసాధ్య, పరామర్శరహితం. శిరచ్ఛేదవత్ - అహంకార రహితమేవ పుణ్యపాపరహితం.

తానులేని తనకు యెవరు కర్త ? సార్వకాలం తానులేని పిమ్మట తానులేని తానే.

నేను యేమీలేదు - నీవు యేమీలేదు - కోటి యేమి చెప్పను ? నేను నీవు లేని తరువాత యేది వున్నదో అది వుండజూచి అదే బయలని నిశ్చయించుకొని అదే అంతా అని అభ్యాసం చేయవలె. చేస్తే అది అఖండానుభవ రహితం అగును.

ఏమి చేసినా అదే. యేమి చూచినా అదే. యేమి మాట్లాడినా అదే. మాటిమాటికి అదే. విన్నా అదే. చెప్పినా అదే.

అది యెటువంటిదో అటువంటిదే అంతా. దానికి నామంలేదు. రూపం లేదు. అంతాతానే - తానేఅంతా. తానులేని తాను - నిజస్వరూపం అంతా - తనకు పుట్టుకలేదు. వునికిలేదు. యెప్పుడు యేకప్రకారం సర్వకాలం మౌనం కర్తాభోక్తాతాను - తానులేని తాను - తానులేనితనకు తానువుంటే యెరుక వున్నది - మరుపువున్నది - నేనులేకుంటే రెండూ లేవు.

నేను లేనిది యెప్పుడు వున్నది - నేనువుంటే అది నేను కలిసి వున్నట్టు వుంచుంది. గనుక నేను అనే యెరుకే అహంకారం. అహంకారం లేనిదానియందు అహంకారం కప్పినట్టు తోచినది. గనుక కప్పితీస్తే పుట్టుక చావు లేనిదే వున్నది. అహంకారం తనను యెరుగును - దేహదివదార్థాలను యెరుగును. అహంకారం లేనిదాన్ని యెరుగదు.

“అహంకారమే జగత్తుకు వేదశాస్త్రాలకు బీజం. విత్తనం జ్ఞానస్వరూపం అదే.” కర్మస్వరూపం అదే అహంకారము లేనిదానికి జ్ఞానకాండ యెందుకు ? కర్మకాండయెందుకు ? తానే నిర్మలజ్ఞానం. తానే నిజజ్ఞానం తానే నిజబోధ, తానే ఆద్యంతరహితం. తాననేటివృత్తి నాశరహితం. తానే వృద్ధి క్షయ రహితం - తానుకొట్టదు - తానుకొట్టబడదు. తాను యేమిటిని కొట్టుచాడుతాను యేమిటిని చంపుచాడు - సచ్చిదానందరహితుడు తాను అయివుంటే మంచిది.

ఇదిగాక తాను మరివొకడుకాడు. దేహముకాదు - తానేతాను, తాను తాను అంటే యెరుక. తాననుట యెరుకకాదా - సుషుప్తియందు - వున్నదే అని సంశయ పడితే రెండోది యేమీ లేనిది - యెరుకే అన్నది - హీనవికారమైన యెరుక యేమీయెరుగక ఉండును. అది ఉన్నదా లేదా యేది సత్యం

అచార్యప్రసాదం గలవారికి వున్నది, లేనిది, యెరుక - ప్రసాద మంటే అన్నమని భ్రమతోచిని, ‘ప్రసాదమంటే అనుగ్రహము.’

శ్లో॥ ప్రసాదే సర్వదుఃఖానాం హానిరస్యోపజాయతే
ప్రసన్న చేతస్యోహ్యస్య బుద్ధిః పర్వపత్తిష్ఠతి ॥

అని వున్నది గనుక సార్వకాలం వొకప్రకారం వుండును గనుక, నేను పోతే అంతాపోయె, నేనువుంటే అంతా వున్నది, నేను లేకుండ చెప్పిన వారు గురువులు.

“జ్ఞాన భక్తి వైరాగ్యాలులేవు. యెవరు గురువులు, వినేవారుయెవరు, చెప్పేవారు యెవరు, భ్రాంతికి మూలం యెవ్వరు? భ్రాంతికి మూలం నేను,” నా దేహం నా మనసు నాచిత్తం నా చీరె నా రవికెనాముంత నా చెంబు నేనువేరే దేహంవేరే, నేను దేహమును గురైరుగుడును, దేహమునన్ను గురైరుగడు, నన్ను నేను యెరుగ, దేహాదిపదార్థాలను యెరుగుదు, సర్వం నేను లేకుంటే సుఖములేదు దుఃఖంలేదు. యింతకంటె దొడ్డదిలేదు, యిటు వంటివారు దొరికేది బహుదుర్లభము,

బహుమార్లు నేనులేదు, తానే అంతా, వ్యవహారములేదు, నేనే అంతా అని వెరువకచేస్తే తప్ప.

సర్వకాలయెరుకకు వెరచి పరిపూర్ణమును అవలంబించితే చాలు, వొక్కటే వ్యవహారము, అంతా తానే, తానే అంతా, యింత అంతా తానే అని దేహపతన పర్యంతం యీలాగు యుక్తివుంటే వ్యవహారానకుపనిలేదు, యిది సిద్ధాంతం, యిదేనత్యం యిదే మహారహస్యం, మహాగూఢం, యేమీలేదు.

మళ్లా నేనువుంటే జ్ఞానం వున్నది, అజ్ఞానం వున్నది, అహం అంటే అహంకారం, అహంకారము అంటే అహం, నేనుఅనేది దేహములోవున్నది, దేహములో నేను నిజమైతే అంతా నిబద్దే, నేను లేకుంటే అంతా ఏమీలేదు, నేను వొకకాలమందు వుండేది వొకకాలమందు లేకపోయ్యేది, అహంకారానకు స్వభావం నేను గనుక లేకవుంటే లేనిమనస్సు లేనేలేదు, లేనిమాయ లేనే లేదు, గనుక లేనిమనస్సు లేకవుంటే వారు పుణ్యపాపరహితులు, జన్మ మరణరహితులు, నిష్ఠానేమ పర్యవసాన పరిసమాప్తి ॥

“శ్రుతి॥చిదః । ఇత్యుపదేశః । చిత్తమితి।కా ఉపదేశః । ఏవంస్థూల అరుంధతి । దర్శనద్వారా ముఖ్యఅరుంధతి । దర్శనపత్ । చిత్వా । ఇత్యు ప దేశః । ణీవత్వం చైతన్యం బ్రహ్మక్షేత్రజ్ఞ । లక్షణాఖ్యం । పరాప్రకృతి త్వాత్ । చైతన్యదర్శనమేవ । స్థూల అరుంధతి దర్శన బ్రహ్మదర్శనమేవ । ముఖ్యఅరుంధతిదర్శనం శఖ్యత్వాత్ రూపరహితమేవ । సూక్ష్మాత్మనామ దర్శనంచ చిద్రహితత్వాత్ చిదేహతత్వయితి । బోదేనాఖిలా । బోధామూ ర్ఘానాం ఉపదేశార్థం విదీయతే ॥”

శ్లో ॥ కర్మశాస్త్రేకులో జ్ఞానం తార్కేనైవాసైనిశ్చయః
సాంఖ్యయోగేభిషాపన్నః శాబ్దికాశత తత్పరః॥
ఏకం ఏవో వేదాంతజ్ఞాన స్వానుభూతి విరాజితే ॥

ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షితప్రభావే, వేదాంతవిచారణే,
అఖండానుభవరహితం షష్ఠమ ప్రకరణము

సంపూర్ణం.

శ్రీసద్గురు చరణారవింశార్చణమస్తు

శ్రీ శివరామ దీక్షితీయమను - బృహద్వాశిష్ట అచలబోధ సిద్ధాంతమునందు
 చలాచలవాక్యములకు హైద్రాబాదు మహారాజ్ గంజ్ వాస్తవ్యులయిన
 శ్రీమద్భాగవతశ్రీ కృష్ణదేశికులవారిచే వ్రాయబడిన

సదృష్టాంతములు

(ప్రమాణములు)

—: నిదాఘఋతుసంవాదము :—

- శ్లో॥ సర్వవాచావధిః బ్రహ్మం । సర్వచిత్తావధిర్గురుః ।
 సర్వబోషావధిః శూన్యః । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 1
- శ్లో॥ సర్వవర్జిత చిన్మాత్రం । సర్వానందమయః పరః ।
 సర్వతేజః ప్రకాశాత్మా । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 2
- శ్లో॥ అయం పదార్థరహితః । ఇదం శబ్దార్థవర్జితః ।
 అహం పదార్థశూన్యశ్చ । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 3
- శ్లో॥ సర్వానుభవనిర్ముక్తః । సర్వధ్యాన వివర్జితః ।
 సర్వజ్ఞాన కళాతీతం । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 4
- శ్లో॥ అహం వాక్యార్థతోదూరః । బ్రహ్మస్మీత్యతిదూరతః ।
 శాంతం బ్రహ్మస్మీవాక్యాంతం । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 5
- తచ్ఛబ్దవర్జస్త్యం శబ్దహీనో । వాక్యార్థవర్జితః ।
 క్షరాక్షర విధిర్హీనం । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 6
- శ్లో॥ యత్ర మంత్ర మమంత్రంవా । మాయా విద్యా న విద్యతే ।
 ద్రష్టుదర్శన దృశ్యాది । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 7

- శ్లో॥ అఖండై కరసో నాయం । ఆనందోస్మీతి వర్జితః ।
సచ్చిదానంద హీనోయం । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 8
- శ్లో॥ సనిర్దేష్టు మశక్యోయం । వేదవాక్యై రగమ్యతః ।
స్యాత్తేనాను భవాద్ధూర । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 9
- శ్లో॥ యచ్చకించి దృహి రాన్ననీ । కించిదంతఃక్రియా నచ ।
యస్యలింగం ప్రపంచంవా । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 10
- శ్లో॥ నాస్తియస్య శరీరంవా । నజీవో భూతభౌతికః ।
వారైవా జ్ఞాన మేకంవా । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 11
- శ్లో॥ యస్యకారణ కార్యంవా । భోగ్యంవా భోగమేవవా ।
నాస్తిరూపం నామవాపి । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 12
- శ్లో॥ యస్యాత్మావప్యనాత్మావా । నాస్తివర్ణాదికం క్వచిత్ ।
సద్వాసద్వా స్థితంవాపి । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 13
- శ్లో॥ సత్యాసత్యా యస్యనాస్తి । యస్యనాస్తి క్షరాక్షరం ।
గుణంవా విగుణంవాపి । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 14
- శ్లో॥ యస్యవాచా మవాచంవా । శ్రవణం మననం నచ ।
గురుశిష్యాది తేదోవా । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 15
- శ్లో॥ యస్యనాస్తి ప్రపంచోయం । వేదా లోకా స్సురాసురాః ।
యత్రదాద్యంతక్షయం శూన్యం । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 16
- శ్లో॥ యత్రదర్శ మథర్మంవా । శుద్ధం వా శుద్ధమన్వపి ।
యత్రకాల మకాలంవా । స్వషాత్మాన సంశయః ॥ 17
- శ్లో॥ యత్రసర్వ మసర్వంవా । యత్రాత్మా బ్రహ్మనిర్ణయః ।
నిశ్చయా నిశ్చయంవాపి । స్వషాత్మా న సంశయః ॥ 18

సద్వృత్తములు

శ్లో॥ అత్మనిర్ణయ మేత త్రే । నిదాఘ కధితం మయా ।
సకృ చ్చృవణమాత్రేణ । బ్రహ్మైవ భవతిస్వయం ॥

19

—: సదానందయోగి శతకము :—

గీ॥ అతి రహస్యంబు బట్టబయలౌ ననంగ
వినియు దెలియ రదేమొకో వెర్రెమతులు
మాయబలమేకదా యింతమరుగుజేసె
నవ్యతరభోగి శ్రీ సదానందయోగి.

శ్లో॥ జగద్విలక్షణం బ్రహ్మ-బ్రహ్మణోన్యం సకించన
బ్రహ్మన్యం భాతిచేన్మిధ్య-యదా మరు మరీచికా.

1

శ్లో॥ యత్రనాన్య తృశ్యతినాన్యచ్చృణోతినాన్యద్విజానాతినఘామా.

2

శ్లో॥ కార్యోపాధి రయంజీవః - కారణోపాధిరీశ్వరః
కార్యకారణ తాం హిత్యా-పూర్ణబోధోవశిష్యతే.

3

శ్లో॥ నారాయణా త్పరంవస్తు-తస్మిన్నాహం కదాచన
గుణత్రయం నవిద్యంతే - వికారరహితం సదా.

4

శ్లో॥ సత్యం జనవిరోధాయ అసత్యం జనరంజకం.

5

-+- సీతారామాంజనేయోక్తి. -+-

గీ॥ ఆదిమధ్యాంతములు లేని • యట్టి ప్రకృతి
ఆదిమధ్యాంతములు గల • దయ్యుతోచె
ఆదిమధ్యాంత రహితా ద్వ్య • యాత్మునకును
ఆదిమధ్యాంతములు గల్గి • నావరించె.

6

శ్లో॥ సత్యంచాన్యతంచ సత్య మభవత్

7

౩౯॥ బ్రమేణాహం బ్రమేణత్వం-బ్రమేణోపాసకోజ్జనాః । 8
 బ్రమేణేశ్వరభావత్వం-బ్రమమూల మిదంజగత్ ॥

—: వ సి ష్టో క్తి :—

౪౦॥ కర స్పర్వాణిభూతాని-కూటస్థోకర ఉచ్యతే । 9
 ఉత్తమః పురుష స్వస్యః-పరమాత్మేత్యుదాహృతః॥

—♦ భగవద్వచనం ♦—

౪౧॥ నజాయతే నమ్రయతేవా కదాచిన్నాయం భూత్వాభవితావాన భూయః ।
 అజోనిత్యః శాశ్వతోయం పురాణో నహస్యతే హస్య మానేశరీరే॥10

౪౨॥ నైనం చిందంతి శస్త్రాణి-నైనం దహతిపావకః ।
 నచైనం క్షేదయంత్యాపో-నశోషయతి మారుతః॥
 ఆచ్ఛేద్యోయ మదాహ్యేయ-మక్షేద్యోశోష్యవీవచ ।
 నిత్యః నర్వగతస్థాణు-రచలోయం సనాతనః॥ 11

౪౩॥ ద్వంద్వైర్విముక్తా స్సుఖదుఃఖసంజ్ఞైర్గచ్ఛంత్యమూఢాః పదమవ్యక్త
 యంతత్ ॥

౪౪॥ నతద్భాసయతేసూర్యో-న శశాంకో న పావకః ।
 యద్గత్వాన నివర్తంతే-తద్దామ పరమం మమ ॥ 12

౪౫॥ ద్యావిమా పురుషౌ లోకే-కరశ్చాకరమేవచ ।
 కర స్పర్వాణిభూతాని ॥ 13

౪౬॥ యస్మాకర మతీతోహ-మక్షరా దపిచోత్తమః ।
 అతోస్మి స్తోకవేదేచ-వ్రధితః పురుషోత్తమః ॥ 14

౪౭॥ మాయావిద్యద్వయోర్మిద్యా-చిదాఖాసాద్వయోర్నహి ।
 అఖండై కరసం బ్రహ్మీ-తదాత్మానం సునిశ్చితం ॥ 15

సమ్యక్సాక్షిములు

శ్లో॥ మత్స్యాని సర్వభూతో న-చాహంతేష్వవస్థితః ।
అనాది మతర్పంబ్రహ్మ-నన త్తం నానదువ్యతే ॥ 16

◆— ఆద్దములో నగరమువలె —◆

శ్లో॥ అనాదిత్వా స్నిర్గుణత్వా-త్పరమాత్మాహ మవ్యయః ।
శరీరస్తోపి కౌంతేయ-నకరోతి నలిప్యతే ॥ 17

వ॥ పరిపూర్ణ ఆత్మ దేహములో యెట్లా యిమిడెని ?

శ్లో॥ తద్విష్టోః పరమం పదం సదా పశ్యంతి సూరయః । 18

శ్లో॥ తతః పదంతత్పరిమార్గితవ్యం యన్మీగతా సనివర్తంతిభూయః 19

శ్లో॥ ఉల్కాహస్తో యదాకశ్చి-ద్ద్రవ్యమాలోక్యతాంత్యజేత్ ।
జ్ఞానేన జ్ఞేయమాలోక్య-పశ్చాద్ధానం పరిత్యజేత్ ॥ 20

శ్లో॥ అజ్ఞాన కలుషం జీవం-జ్ఞానాభ్యాసాద్వినిర్మలం ।
కృత్వా జ్ఞాన స్వయం నశ్యే-జ్జలం కతక రేణువత్ ॥ 21

శ్లో॥ షడ్వింశః పురుషో త్రయః ॥ 22

శ్లో॥ పంచవింశ ఆత్మా భవతి ॥ 23

శ్లో॥ నవ్యక్తః పూర్వమస్త్యే వ-నపశ్చాచ్చ వినాశతః ।
ఆదావంతే చయ న్నాస్తి-వర్తమానే పితతదా ॥ 24

24 వ-తత్వం-ప్రకృతి.

శ్లో॥ క్వచద్వైతం క్వచాద్వైతం శ్వేమహీస్థిత తస్యమే ।
క్వప్రారబ్ధాదికర్మాణి ॥

25 దో తత్వంపురుషుడు,

శ్లో॥ ఆత్మైవమాయా,

26 వ-తత్వం పురుషో త్రముదు.

శ్లో॥ సత్వాత్సంజాయతే జ్ఞానం. 27

శ్లో॥ అశరీరం సర్వదా అస్తి-శరీరం రహితం సదా ।
ఇయమేవ నద్యో ముక్తి-రన్యదా భ్రమకారణం॥ 28

శ్లో॥ నా స్తిసత్యం విచారేస్మిన్నుత్పత్తి శ్చాండపిండయోః మత్స్యాని
సర్వభూతాని నచాహంతే షవస్థితః ॥ దర్పణస్థ నగరం. 29

క॥ అణువనియును విభువనియును
నణువిభువులు నాత్మగావు • యవిమనుపనియుఁ
ఘనతర్క-వాదబేదము
లను దగులుటగాక నిష్క • శం బెవ డెరుగుఁ 30

—: భావార్థదీపిక :—

సర్వదా మాం అహం న వేద । ప్రత్యక్తైతన్య మాయారహిత
త్వాత్ । తస్మాత్కదాచిన్మాయయా వేద । మాయయానవేద । ఆదర్శన
స్వభావాత్ । అవ్యక్తమితి ప్రసిద్ధమేవ । అవ్యక్తంనామ ఆదర్శనం । ఆదర్శ
నాదాపతితాత్పునశ్చ దర్శనంగతా । ఇతిస్మృతేః । విద్యుదబ్రానిమిషవత్ ।
వర్షవత్ । పాషాణాగ్నివత్ । మధనాగ్నివత్ । వసంత కాలేగహనే అగ్ని
జాతవత్ । ఖద్యోతవత్ । తస్మాదగ్నిః సర్వదా । అంతరే నాస్తి బాహ్యే
నాస్తి । ద్వైతా పీక్షయా కాష్టాది సహాయేన ఆస్త్యేవసామర్థ్యేనచతత్వతు ।
స్వయంప్రకాశమానత్వాత్ । ఊష్ణస్వభావాత్ । డాహక సామర్థ్యత్వాత్ ।
యావత్పర్యంత మస్తి తావత్పర్యంత మేవా ప్రగల్భాః । తద్వచ్చిదగ్నిః ।
తన్యమూలంనాస్తి । ఆగంతుకత్వాత్ । సామర్థ్యేన ప్రసిద్ధః । యావదస్తితా
వత్పర్యంత మే అస్తీతిద్రమః విచారరహితత్వాత్ । విచారేణ అస్త్వతినర్వ
భూన్యమేవ । గర్జితవత్ । శంఖనాదవత్ బేర్యాది వాద్యవిశేషవత్ । అట్ట
హాసవత్ । దుఃఖవత్ । ఉదరరోగవత్ । తద్వత్కదాచిత్కామేవశశవిషాణ

నదృష్టాంతములు

వత్. వంద్యాపుత్రవత్. ఖంపుషువత్. చిదగ్నిః। అసద్యావత్వాత్. నరశృంగ
 వత్. తస్మాత్ మిద్యాజ్ఞానేన మిద్యాభ్రాంతిః। మిద్యాజ్ఞానస్య లక్షణం కిం షేత్రా
 దికం నామకిం । శరీరాదికం జానాతి । విజానాతి । విజ్ఞానమితి ప్రసిద్ధమేవ
 విద్యేతి । ప్రకృతిరితి । పురుష ఇతి । ఆత్మేతి । షేత్రజ్ఞ ఇతి । సచ్చిదానం
 దమితి । పరమాత్మే ఇతి । పరమేశ్వర ఇతి । కూటస్థ ఇతి । బ్రహ్మేతి ।
 ద్రష్టేతి । శ్రోత్రేతి । విజ్ఞాతేతి । ఏతాని మిద్యాజ్ఞానస్వరూపాణి । జ్ఞానమేవ
 జీవోపాదిః । తస్యైవ ఆద్వైతసంజ్ఞ । అభేదసంజ్ఞ । నిర్గుణసంజ్ఞ । మాయా
 విద్యేత్యాది సంజ్ఞ । తస్మాత్ వేదనేన వేదనం । మిద్యేతి దృఢాభ్యాసః।
 తదాచిజ్ఞడ భ్రాంతి రహితః । జన్మాది భ్రాంతిరహితశ్చ । నర్వశూన్యేన
 నర్వశూన్యమితి దృఢనిశ్చయ ఏవ విచారస్య ఫలం । సవవ బంధ మోక్ష
 రహితః । జ్ఞానాజ్ఞాన రహితత్వాత్ । తం కోవేద । అంధపురుషద్వయవత్ ।
 ఆలం విస్తారభయాత్ ॥ ఐవారదీపికా సమాప్తః

—: అనుభవామృతము :—

శుక్ర॥ శుభమహ మవాస్యామితి । వేదనరహితేనపదతి । తత్సమయే
 అహంవృత్తి శూన్యత్వాత్ । సుఖం కోవేద । దుఃఖం కోవేద ।
 జ్ఞానస్య మూలం కిం । అజ్ఞానస్య మూలం కిం । కోవేద । అహం
 వృత్త్యాఖ్యాంజీవోపాది విలయేసతి । తస్మిన్కాలే వేదనమస్తి

వానవా । యదా హంజాయతే । తదావదతి । అహమితి తత్త్వమితి
 జ్ఞానమితి । విజ్ఞానమితి । భేదమితి । అభేదమితి । బ్రాహ్మణోహం ।
 చండాలోహం । నిర్గుణః । సగుణః। ఇతివ్యవహారో వినివృత్తే స్వభావః। వర్ష
 సమయే । గర్జితాది పటాటోపవత్ । సకాలే సత్యవద్భాతి । అగ్నివత్ ।
 సూర్యవత్ । చంద్రవత్ । తద్వత్కదాచిత్ కమేవజ్ఞాపకః । అంధకార
 వతు । జ్ఞాపకరహితః । విచారవతాం ఉభయరహితః । అహంవృత్త్యాఖ్య
 జ్ఞాపకరహితత్వాత్ । కదాచిదాస్యపి । నర్వశూన్య నిశ్చయః । అయమేవ ।
 జీవాఖ్యోపాధిరహితః । తస్మాత్ ; నవిచారవతః॥ యేమిలేదు, నేను యేమి
 లేదు । సర్వదా ఇదమేవభిచారః । ఇదమేవ నిజగురూపదేశః । వ్యవహార

కాలే భోజనకాలేవ దృఢాభ్యాసః । ఆయమేవ చిజ్జడరహితః । క్షేత్రక్షేత్రజ్జ
 రహితః । సగుణ నిర్గుణరహితః । ప్రకృతి పురుషరహితః । జగజ్జీవర
 హితః । సదసదరహితః । జ్ఞానాజ్ఞాన రహితః । విద్యావిద్యోరహితః ।
 బేదాబేదరహితః । పుణ్యపాపరహితః । ధర్మాధర్మరహితః । ప్రవృత్తి నివృత్తి
 రహితః । జీవేశ్వర రహితః । కూటస్థ బ్రహ్మరహితః । బాహ్యే సర్వకూన్య
 మితిస్మృతేః । అంతరే అహం సర్వకూన్యమితి స్మృతేః । ఆయమేవ సర్వేషాం
 భావార్థః । ఏషః పఠినమాప్తిః । సశ్రౌతస్మార్తానామావశ్యకం । సర్వేషాం
 భుక్తవదుపేక్షా రహితత్వాత్ । జ్ఞానస్య మూలం । సర్వకూన్యమితి । వాగ్వాక్య
 పారమాత్రమేవ విచార రహితానాం ప్రయోజనం । తత్పరాదీనాం స్వభావ
 వత్ । మూర్ఖానాం మూలం నాస్తి ॥

అనుభవామృతము సమాప్తం

ॐ

—: సర్వార్థసారము :—

సీ॥ శ్రీదేశికోత్తమ ♦ చిన్మయచిద్రూప
 విన్న వించెద నొక ♦ విపంబున్న
 నమలంబు నద్యయ ♦ మగుణ మవ్యక్తంబు
 సగు నిరామయ కేవ ♦ లాత్మయందు
 నామరూపక విని ♦ ర్ణయ కారణంబగు
 నీజగద్వైభవ ♦ మెట్లు గలిగె
 ననిన నిట్లనియె ని ♦ రాకారమున నన్య
 మొదవు నా చిత్తంబు ♦ జడరువలన

గీ॥ మిగుల నాభాసమయ్యె న ♦ విద్యనుమ్ము
 ప్రాంతిచే జూడ విశ్వమై ♦ పఠణమించె
 తెలివిచే జూడ నాత్మయై ♦ తేజరిల్లు
 గాన వేరొండు వస్తువు ♦ గానభద్రుడు.

నదృష్టాంతములు

- గీ॥ ఆత్మదప్ప నింక ♦ నన్యంబు లేదంటి
రింక బ్రాంతి దోచ ♦ నితర మేది
యెట్లు బ్రాంతిగలిగె ♦ నెవ్వరి కది దోచె
నానతియ్యవలయు ♦ ననిన జెప్పె.
- గీ॥ తోచెనని చెప్పినందున ♦ తోచె శంక
పుట్టెనని చెప్పదలచిన ♦ మొట్టమొదలు
నామరూపగుణాది వ ♦ ర్ణములు లేవు
దానపుట్టిన దని చెప్ప ♦ తగవుగాదు.
- క॥ కావున నిది పుట్టుటలే
దావిర్పవ మగుటలే ద ♦ నాద్య మనంతం
బై వెలయు నిండి వదలక
నే వికృతులులేక నడరు ♦ నేక విధమునఁ.
- గీ॥ వినుము సుప్తికి తెలివి యే ♦ విధముచేత
దర్మమగుచుండు నాత్మత ♦ త్వమున నటుల
కారణములేని కార్యమై ♦ కానబడుచు
దాననేతోచు విశ్వంబు ♦ దాన నణగు.
- సీ॥ జన్మప్రవృద్ధి నా ♦ శంబులన్నవి లేక
నామరూపంబు లె ♦ న్నటికి లేక
స్థూల సూక్ష్మంబులు ♦ క్షుత్తిపాసలు లేక
శోక మోహాదుల ♦ శుద్ధిలేక
కర్మత్వ బోక్తృత్వ ♦ కర్తవ్యములు లేక
రక్తశుక్లాది వ ♦ ర్ణములు లేక
భేద మోద వినోద ♦ బేదంబులును లేక
ప్రరికింప పుణ్యపా ♦ పములు లేక

గీ॥ నెరుక మరుపు లేక * నెందున నంటక
నియతి లేక తెలివి * నిద్రలేక
పగలు రాత్రిలేక * భాసిల్లు నెయ్యది
యది నిజస్వరూప * మమలహృదయ.

—: వేమన శతకము :—

గీ॥ ఎరుక బ్రహ్మమనెను * యిల శంకరార్యులు
తెలివి బ్రహ్మమనుచు * దెలిపె వ్యాసు
లెరుక తెలివి, రెంటి * నెరుగడు వేనున్న
విశ్వదాభిరామ * వినురవేమ.

శ్లో॥ వాచాతీతం మనోతీతం । భాచాతీతంచ తత్పదం
జ్ఞానాతీతం నిరంజనోః । కళయానూక్మభావయేత్ ॥

శిరీ

—: భాగవతము :—

నయత్రవాచో నమనో ససత్త్వం
తమోరజోవా మహదాదయోమి
సప్రాణబుద్ధింద్రియ దేవతావా
ససన్నివేశః ఖలు లోకకల్పః.

నస్యన్న జాగ్రం సచతత్పుష్పస్తంనఖంజలం భూరనిలోగ్నిరరక్కః
సుషప్తివచ్చాన్య వదప్రతరక్కః । తన్మూలభూతం పదమామనంతి ॥

—: రామ స్తవరాజము :—

సీ॥ అఖిల ప్రపంచంబు * లఱగిన యవ్వల
యందును సర్గాది * యందు శాంత
మగు రూపమొక్కటి * యవశిష్టమయి యుండు
నస్తమించున్ని సూర్యు న * ట్లతంఱు

నదృష్టాంతములు

యజరు డనామయు ♦ డజు డాది దేవుండు

పరమాత్మకుడు సదా ♦ శివుడు దాన

సర్వమూలంబును ♦ సర్వంబు జేయుచు

సర్వాత్మ డన సడి ♦ సన్న వాడు

గీ॥ నిగమ వాగ్గోచరుడుగాక ♦ నిగుడు నెవ్వ
డరయ మోక్షంబునం దతి ♦ వ్యక్తు డెవ్వ
డతని కాత్మాదినామంబు ♦ లరసిచూడ
కల్పితంబులు గాని ని ♦ క్కములుగావు.

క॥ విదితంబుగ నదేవుని
సదమల రూపంబునందు ♦ సంక ల్పోర్ముల్
బొదలుచు విచ్చుచు వెలుగును
మదివిస్మృతిచేయు నెండ ♦ మావులభంగిఁ.

—: సీతారామాంజనేయము :—

క॥ నే ననిన తనువునకు నభి
మానమునకు నర్థమగు ప్ర ♦ మాదము వలనఁ
గాన నివిరెండనర్థము
తానే నననేన కేవ ♦ లాత్ముడ ననమా.

గీ॥ ఇతర సంకల్పములులేక ♦ యెప్పుడు తాను
సచ్చి దాత్ముడ నని సుప్ర ♦ సన్న వృత్తి
తన్ను గనువాని చిత్తంబు ♦ తనకుదానె
పొలయు తనయంద నింధనా ♦ నలము జగిది.

వచనం॥ సీవు దేహాది వ్యతిరిక్తుండ వగుటంజేసి జన్మాస్థిత్య వృద్ధిత్యపరిణా
మాపక్షీయ వినాశంబులును, బా ల్య కౌమార ఘయోజరావస్థలను,

వర్ణాశ్రమకుల గోత్ర నామ రూప దేశకాలాది కంబులును, స్థూలత్వ కృశత్వ దీర్ఘత్వ హ్రస్వత్వ సీలత్వ ర క్తత్వాదికంబులును, నిరీంద్రి యుండవగుటం జేసి వచనాదాన విసర్గానంద కర్మంబులును, శబ్ద స్పర్శ రూప రస గంధ విషయ సంఘంబును, అప్రాణుండవగుటం జేసి, చలనవళన, దాపనా, కుంచనా, ప్రసర నాదికంబులును, క్షుత్తిపాసాదికంబులును, అషునస్కుండ వగుటంజేసి, సంకల్ప వికల్పంబులును, రాగద్వేష కామ క్రోధ లోభ మోహ మద మాత్సర్య యీర్ష్య అనూయ దంభ దర్పాహంకా రేచ్ఛాత్పష్టా విచి కిత్వా శ్రద్ధా లజ్జా దయభయా శోకా ధైర్యాధైర్య దైన్యాదికంబు లును, నిత్యానిత్య వివేక వైరాగ్య శమ దమోపరతి తితిక్షా శ్రద్ధా సమాధానముము క్షుశ్రవణ మనన నిధిద్యాసజ్ఞానాజ్ఞానాదికంబులును' దీవిలక్షణుండవు నిరహంకారుండవగుటం జేసి, వక్తృత్వదాతృత్వ గంత్వత్వ, విసర్జత్వానంద త్వంబులును, శ్రోతృత్వ, స్పృష్టత్వ, ద్రష్టత్వ, రసయిత్వ, ప్రూతృత్వంబులును, కర్తృత్వ బోక్తృత్వ, జ్ఞాతృత్వ, మంత్వత్వ, హంత్వత్వ, మాతృత్వ, ధ్యాతృత్వాదికంబులును, నీకు లేవు. నీవుకేవల చిద్రూప ప్రత్యగభిన్న బ్రహ్మ చైతన్య మాత్రుండవు, గావున నేను శరీరేంద్రియప్రాణ మనోబుద్ధి చిత్తాహంకారంబులునుగాను. స్వయం ప్రకాశ సచ్చిదానందస్వరూ పాత్ముండ నని నిన్ను నీవు విలోకించునమాది సమయంబునసకల వికారసమన్వితమనోరహితుండవు కావే.

కం॥ తనుదా గానని మనుజుని

మనము నిరోధింపబడక + మనలుచు దిరుగుట

తనుదా గనిన పురుషునె

మ్మన మానందాభియందు + మగ్గుత బొందుట

మ॥ వనితానందన చందనాది విషయ + వ్రాతంబులంబొంది చ

య్యన నంతంతకు సౌక్య నెమ్మనము బ్రహ్మానందఘాఠాశి షా

సన యొక్కించుక సోకెనేనియు వినా • శంబొందు నానాద్రు పు
ష్పనటద్బృంగము చంపక ప్రసవనం • స్పర్శాప్తిగూలుంగతి॥

శుక్ర॥ బ్రహ్మణోన్యం నకించన.

—: భాగవతదశమస్కంధము :—

దిగ్గన నశరీర వాణి దివినిట్టనియె॥

వచనం॥ అశరీరవాణి అంటె ఆకాశవాణి

ఆకాశశరీరం బ్రహ్మ, ఆకాశాత్మా

శుక్ర॥ ఆకాశస్యగుణః శబ్దో నిశ్శబ్దో బ్రహ్మ ఉచ్యతే॥

శ్లో॥ ఇంద్రియాణి పరాణ్యాహు । రింద్రియేభ్యః పరంమనః
మనసస్తు పరాబుద్ధి ర్యో బుద్ధేః పరతస్తునః
ఆనాహతస్య శబ్దస్యతస్యశబ్దస్య యోధ్వనిః
ధ్వనిరంతర్గతం జ్యోతిః జ్యోతిరంతర్గతంమనః
తన్మనోవిలయం యాతి తద్విష్టోః పరమంపదం॥

—: ఆవదూతగీత :—

శ్లో॥ ఆత్మానం సతతం విద్ధి । నిర్వికారం నిరంతరం
ఆహంద్యాతా పరంద్యేయ । మఖండంఖండ్య తేకథం ॥

శ్లో॥ నఘటోనఘటాకాశో । నజీవాజీవవిగ్రహః ।
కేవలం బ్రహ్మానంవిద్ధి । వేద్యవేదక వర్జితం ॥

శ్లో॥ వేదానతోకో నసురా నయజ్ఞా । వర్ణాశ్రమా నైవకులైవజాతిః ॥
నదూమూర్గోనచదీప్తిమూర్గో । బ్రహ్మైవరూపం పరమార్థతత్త్వం ॥

శుక్ర॥ ఆద్వైకంకేచిదిచ్ఛంతి । ద్వైతమిచ్ఛంతి చాపరే
సమంతత్వం నజానంతి । ద్వైతాద్వైత వివర్జితం ॥

- శ్లో॥ వ్యాప్యవ్యాపక నిర్ముక్త । స్వమేకః సకలం యది ।
ప్రత్యక్షంవాపరోక్షంవా । హ్యాత్మానం మన్యసే కదం ॥
- శ్లో॥ స్వరాది వర్ణరహితం । శబ్దరూప వివర్జితం ।
కదంయాంతి సమం తత్త్వం । మనోవాచా మగోచరం॥
- శ్లో॥ మాయాతీతం కదంవేత్సి । మాయాస్థానం నవిద్యతే ।
తత్త్వమేకమిదం సర్వం । వ్యోమా కారం నిరంతరం ॥
- శ్లో॥ మహదాది జగత్సర్వం । నకించిత్ప్రతిభాతిమే ।
బ్రహ్మైవ కేవలం సర్వం । కదం వర్ణాశ్రమస్థితిః ॥
- శ్లో॥ నపుంసకత్వం పుంస్త్వంచ । స్త్రీత్వంమేనచకల్పనా ।
సానందంవా నిరానందం । ఆత్మానం మన్యసే కదం॥
- శ్లో॥ సహిపంచాత్మకో దేహే । విదేహోవిద్యతే సహి ।
ఆత్మైవ కేవలం సర్వం । తురీయంతు కదం త్రయం ॥
- శ్లో॥ నబద్ధోనైవ ముక్తోహం । నచాహం బ్రహ్మణః పృథక్
నకర్తానచభోక్తాహం । వ్యాప్యవ్యాపక వర్జితం॥
- శ్లో॥ నగురు ర్నోపదేశశ్చ । నచోపాధి నమేక్రియాః
విదేహంగగనంవిద్ధి । విశుద్ధోహం స్వభావతః ॥
- శ్లో॥ యది సర్వగతో దేవః । స్థిరః పూర్ణోనిరంతరం ।
అంతరంహి సపశ్యామి । సభాహ్యోభ్యంతరంకదం॥
- శ్లో॥ నజాతోహం మృతోవాపి । నమేకర్మ శుభాశుభం ।
విశుద్ధం నిర్గుణం బ్రహ్మ । బంధముక్తిః కదం భవేత్ ॥
- శ్లో॥ సాకారంచ నిరాకారం । నేతినేతీతి సర్వదా ।
భేదాభేద వినిర్ముక్తం । వర్తతే కేవలం శివం ॥

నదృష్టాంతములు

- శ్లో॥ సాపిభక్తం విభక్తంచా । నహిదుఃఖ సుఖానిచ
నహిసర్వమచి త్తంచా । విద్ధిచాత్మాన మవ్యయం॥
- శ్లో॥ నాహంకర్తా న భోక్తాచా । నమేకర్మ పురాతనం
నమేదేహి విదేహోవా । నిర్మమేతి మమేతికిం॥
- శ్లో॥ సర్వాభ్యారహితంయచ్చ । సూక్ష్మాత్సూక్ష్మతరంపదం
మనోబుద్ధింద్రి యాతీత । మతర్క్యంచ జగత్పరం॥
- శ్లో॥ అదృశ్యం సహజంయత్ర । హ్యహంతత్రకథంభవేత్
త్వమేవహికథంతత్ర । కథంతత్రచరాచరం॥
- శ్లో॥ నభోపమంచ యత్ప్రొక్తం । తదేవ గగనోపమం
చైతన్యం దోషహీనంచ । సర్వం సంపూర్ణమేవచ॥
- శ్లో॥ ఆకాశం తేనసం వ్యాప్తం । తద వ్యాప్తంచకేనచిత్
నబాహ్యోభ్యంతరం దిష్టం । నవిభేదం నిరాకులం॥
- శ్లో॥ సుసూక్ష్మత్వా దదృశ్యత్వా ।న్నిర్మలత్వా చ్చయోగిభిః
సాలంబనాది యత్ప్రొక్తం । క్రమాదాలంబనం త్యజేత్॥
- శ్లో॥ భావగమ్యం నిరాకారం । సాకారం దృష్టిగోచరం
భావాభావ వినిర్ముక్తం । అంతరాత్మా తదుచ్ఛ్యతే॥
- శ్లో॥ నిర్వ్యంద్యనిర్దోహ మచింత్య శక్తిః
తమీశమానంద మువైతిశాశ్వితం
ముద్రాదికం చాపి న యత్రభాసతే
తమీశ మాత్మానః మువైతిశాశ్వితం.
- శ్లో॥ వేదో నదీశా నవముండనక్రియా
గురుర్న శిష్యో నచమంత్ర సంపదః

నశాంబవం శాక్త మకార్మికంవా
సపిండరూపంచ పదాదికంవా॥

శ్లో॥ ఆరంభ నిష్పత్తి మటాదికంవా
తమీశ మాత్మాన మువైతి శాశ్వితం
యస్యస్వరూపే సచరాచరం జగ
చ్ఛోత్పద్యతే లీయతేవా కదాచిత్,
పయోవికారోర్ణవ పేన బుద్బుదా
స్తమీశ మాత్మానమువైతి శాశ్వితం॥

శ్లో॥ నానాత్వమేకత్వ మదోభయత్వ
మణుత్వదీర్ఘత్వ మహత్వశూన్యతా
మాత్మత్వ మేయత్వ సమస్తవర్జితం
తమీశమాత్మానమువైతిశాశ్వితం॥

శ్లో॥ నసన్నిరోధో నచదృష్టిరాసనం
బంధోవిబంధో నచయత్రభాసతే
నాదప్రకారోపిన యత్రకించి
త్తమీశ మాత్మాన మువైతి శాశ్వితం॥

శ్లో॥ మనోనబుద్ధి ర్నశరీరమింద్రియం
తస్మాత్స్వరూపాణి నభూతపంచకం
అజ్ఞాకృతిశ్చాపి న యద్స్వరూపం
తమీశ మాత్మాన మువైతి శాశ్వితం॥

శ్లో॥ మనోవచో యత్ర నశక్త మీరితుం
తనుం కథం చిత్రగురూప దేశః
ప్రాయః కదాముక్తిపతిర్గురూణాం
కర్వచిత్ర చిత్రంచ మహాప్రవశ్యే॥

11 సద్గుణాంతములు

- శ్లో॥ అగుణవిగుణభాగో వర్తతే నైవకించి
ద్రతివిరతివిహీనం నిర్మలం నిష్ప్రపంచం
అగుణవిగుణ హీనం వ్యాపకం విశ్వరూపం
కదమివమిహ వందే వ్యోమరూపం శివాఖ్యం ॥
- శ్లో॥ నాహం దేహో జన్మమృత్యుఃకుతోమే
నాహంప్రాణః క్షుత్పిపాసాకుతోమే
నాహంకర్తాబంధమోక్షఃకుతోమే
నాహంద్రష్టాదృశ్యజాలః కుతోమే ॥
- శ్లో॥ నిర్మూల మూలరహితోహి సదోదితోహం
నిర్దూమ ధూమరహితోహి సదోదితోహం
నిర్దిప దీపరహితో హి సదోదితోహం
జ్ఞానామృతం సమరసం గగనోపమోహం ॥
- శ్లో॥ నిష్కామ కామరహితోహి కదంబదామి
నిస్సంగ సంగరహితోహి కదంబదామి
నిస్సార సారరహితోహి కదంబదామి ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ అద్వైత రూప మఖిలంహికదంబదామి
నిత్యం హ్యనిత్యమఖిలంహి కదంబదామి
సక్తంహ్యసక్తమఖిలంహి కదంబదామి ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ స్థూలం హి నో నహికృశం నగతాగతంచ
హ్యోద్యంత మద్యరహితం నపరాపరంచ
సత్యంవదామి ఖలు భో పరమార్థతత్త్వం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ నిర్భావ భావరహితో నభవామి వత్స
నిర్ద్యోగయోగరహితో నభవామి వత్స
సంవిద్ధి చైకమఖిలం సమబంధమోక్షం ॥జ్ఞానా॥

- శ్లో॥ నిర్బోధ బోధగహనం నభవామి చేతో
నిర్లక్ష్య లక్ష్యగహనం నభవామి చేతః
ఆసన్న రూపగహనం నభవామిచేతో ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ సంవిద్ది సర్వకరణీసి నభోనిభాని
సంవిద్ది సర్వవిషయాంశ్చ నభోనిభాంశ్చ
సంవిద్దిచైకమమలం సమబంధమోక్షం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ సంసార సంతతి లతా నచమే కదాచిత్
సంతాప శాంతి రసుఖం నచమే కదాచిత్
అజ్ఞాన బంధనమిదం నచమే కదాచిత్ ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ సంతాప దుఃఖజనకం నమనః కదాచిత్
సంతాప మోహజననీ నచధీః కదాచిత్
యస్మాదహంకృతిరయం నచమే కదాచిత్ ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ సంతాప సంతతిమనో నచమేవికారః
సంసారసంతతి మనో నచమే వికారః
సత్యం స్వధర్మజనితో నచమేవికారః ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ నిష్కంఠకంచ నిధనం నవికల్పకమ్మే
స్వప్నప్రబోధనిధనం నవివాహితమ్మే
నిస్సారసారనిధనంచ చరాచరంచ ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ నోవేద్య వేదకమిదం నచహేతు తర్కం
వాచామగోచరమిదం నమనో నబుద్ధిః
హ్యేవంవిధోహి భవతః పరమార్థతత్వం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ నాభిన్న భిన్నరహితం పరమార్థతత్వం
మంతర్వహిర్న పథం పరమార్థతత్వం
వాక్యంపదస్య చరితం నహి వస్తుకించిత్ ॥జ్ఞానా॥

- శ్లో॥ రాగాదిదోషరహితం త్వహమేవతత్త్వం
వాగాదిదోషరహితం త్వహమేవతత్త్వం
దోషావిదోషరహితం త్వహమేవతత్త్వం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ జ్ఞానత్రయం యదినచేదికధం తురీయం
కాలత్రయం యదినచేదికధంవినశ్చ
శాంతం పదంహి పరమం పరమార్థతత్త్వం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ దీర్ఘ్విలముప్లతఱతీహ నమేవిభాగో
విస్తారసంకట ఱతీహ నమేవిభాగః
కోణంచతస్రచ ఱతీహ నమేవిభాగం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ మాతాపితాచ తనయాచ నమేకదాచి
జ్ఞాతంమృతంచ నమనో నచమే కదాచిత్
నిర్వాఱకులం స్థిరమిదం పరమార్థతత్త్వం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ నిశ్శుద్ధ శుద్ధ మవికార మనంతరూపం
నిష్కంఢఖండ మవికార మనంతరూపం
నిర్లేపలేప మవిచార మనోవిరూపం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ బ్రహ్మాదయః సురగణాః కధమత్రసంతి
స్వర్గాదయోవసతయః కధమత్రసంతి
యధ్యేక రూప మమలం పరమార్థతత్త్వం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ నిర్నేతినేతి నిమమతాహి కధంభవామి
నిశ్శాంత శాంతరహితో హి కధంభవామి
నిశ్శోక శోకరహితోహి కధంభవామి ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ నిష్కర్మ కర్మపరమం సతతంకరోమి
నిస్సంగ రూపసహితం సతతం వినోదం
సత్కామ్యతే నరచనా నచమే వినోదో ॥జ్ఞానా॥

- శ్లో॥ మాయాప్రపంచరచనా నచమేవికారః
కౌటిల్ల్య దంభరచనా నచమేవికారః
సత్యాన్యతంచరచనా నచమేవికారః ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ సత్యం వదామి బతనైవ సజాతు సత్వం
సత్యం వదామిరజసా బతనైవజాతం
సత్యం కథంహి సతతంహి సితాసితంవై ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ సంధ్యాది కాలరహితం నవియోగయోగో
అంతః ప్రబోధరహితో బధిరో నమూకః
ఏవం వికల్పరహితం నిజభావగమ్యం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ నిర్జీవ జీవరహితం సతతంవిభాతి
నిర్బీజ బీజరహితం సతతంవిభాతి
నిర్విణ్ణ బంధరహితం సతతంవిభాతి ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ సంభూతివర్జితమిదం సతతంభాతి
సంహారవర్జితమిదం సతతం విభాతి
సంసారవర్జితమిదం సతతం విభాతి ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ ఉల్లేఖమాత్రమపితే నచవస్తుకించితే
నిర్లజ్జమానస కరోషికథం విలాపం
శాంతం షడక్షరపదం పరమాత్మతత్వం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ కిం నామరోదిషి సఖే న జరానమృత్యుః
కింనామరోదిషి సఖేసచజన్మదుఃఖం
కింనామ రోదిషి సఖే నచతే విషాదం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ కింనామరోదిషి సఖేనచతే స్వరూపం
కింనామరోదిషిసఖే నచతేరిమిత్రం
కింనామరోదిషిసఖే నచబంధమోక్షా ॥జ్ఞానా॥

- శ్లో॥ కింనామరోదిషి సఖేనచతేతపాంసి
కింనామరోదిషినఖే నచతేమనాంసి
కింనామరోదిషి నఖేసచతేంద్రియాణి ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ కింనామరోదిషి సఖేనచతే ప్రకామః
కింనామరోదిషి సఖేనచతే ప్రకోపః
కింనామరోదిషి సఖే నచతే ప్రమోహః ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ ఐశ్వర్య మిచ్చసి కథం నచతేన వేద్మి
ఐశ్వర్య మిచ్చసికథం నచతేనకృత్స్నం
ఐశ్వర్య మిచ్చసి కథం నచతే మమేతి ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ లింగత్రయంచనను మిత్ర నమేనతేచ
నిర్వేదభేదరహితం నచమే నతేచ
నిర్లజ్జమానసికథం నచబాతిభిన్నం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ నోచాణు మాత్రమపితేహి విరాగరూపం
నోచాణు మాత్రమపితేహి సరాగరూపం
నోచాణు మాత్రమపితేహి వికారరూపం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ ద్యానం నమే హృదయతే నచతే సమాధి
ధాన్యం నమే హృదయతే నచతే సమాధి
ధ్యానం నమే హృదయహే నచతేసమాధి ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ కథమిహ పరమార్థం నైవమానందరూపం
కథమిహ పరమార్థం జ్ఞానవిజ్ఞానరూపం
యదివర పరమేకం వర్తతే మోహరూపం
ద్ధఘానప్లవనరూపం విద్ధివిజ్ఞానరూపం ॥జ్ఞానా॥

- శ్లో॥ సమగగన విహీనం విద్ధివిజ్ఞానమేకం
గగనమివ విశాలం విద్ధివిజ్ఞానమేకం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ నశూన్యరూపం నవిశూన్యరూపం
నశుద్ధరూపం నవిశుద్ధరూపం
రూపం నరూపం నభవామి కించి
త్స్వరూపరూపం పరమార్థతత్వం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ నిస్సారసారసరసం కధితంమయాతే
నత్వంహి నాహమిహాభో నగురుర్నశిష్య
స్వచ్ఛస్వరూపసహజం పరమార్థతత్వం ॥జ్ఞానా॥
- శ్లో॥ విందతి విందతి నహి నహిమంత్రం
నహినహి ఛందోలక్షణతంత్రం
సమరసమగ్నో భావితీపూతః
ప్రలపిత మేతత్కథ మవదూతః॥

— :+ : ల ము వా సి వ్య ము :+ : —

(ద శ మో ధ్యా యే)

- శ్లో॥ కల్పాంతహియవోయాంతు
యాంతుచై కత్య మార్ణవః
పతంతుద్వాదశాదిత్యానాన్తీనిర్మన సక్షతిః॥
- శ్లో॥ మనోదృశ్యమిదం సర్వం-యత్కించిత్సచరాచరం
మనోపిహ్యమనోభావ-ద్వైతంనైవోపపద్యతే॥
- శ్లో॥ నేతినేతీతి నేతీతి-శేషితం యత్పరంపదం
నిరాకర్తుమశక్యత్వ-తదస్మీతిసుఖీభవా॥

నదృష్టాంతములు

- శ్లో॥ నిరంశత్వా ద్విభుత్వాచ్చ-తదానై శృలభావతః
 బ్రహ్మవ్యోమోర్భేదో న్ని-చై తస్యం బ్రహ్మణోదికం॥
- శ్లో॥ సిద్రాదౌ జాగర స్యాంతే-యో భావ ఉపజాయతే
 తంభావం భావయేత్సాక్ష-దక్షయానంద మశ్నుతే॥

దా స దో ధ

నదసద్రహితః, చిజ్జదరహితః, సుఖదుఃఖరహితః, చైతన్యమేవ
 పరావ్రకృతిః, అపరావ్రకృతిర్జడం, పరావ్రకృతిః పురుషః. నవవ
 షేత్రజ్ఞః, నవివాత్మ, చైతన్యమేవ, మాయానిర్గుణః సవవనగుణం
 సదా, అద్వైతరహితః నిర్గుణరహితత్వాత్॥

- శ్లో॥ సర్వం బ్రహ్మమయం యస్య-నతస్య వృధగ న్నివై
 ఏకాంత సేవనం వ్యర్థం-వ్యర్థం మౌనాదిసాదనం॥
- శ్లో॥ యస్యాభిమనోమో షేపి-దేహేపి మమతాం
 తదానవా జ్ఞానీ నహ-యోగి కేవలం దుఃఖభాగసౌ॥
- శ్లో॥ గృహీతో బ్రాహ్మణో మ్లేచ్చైః-ప్రాయశ్చిత్తంచ రెన్ముసిః
 మ్లేచ్చైః సంకర్యతేనైవ-తదాభాసః శరీరకః॥
- శ్లో॥ ఆబ్రహ్మస్తంబపర్యంతం దృశ్యతె శ్చాయతేచయత్
 నైషా ప్రకృతిరిత్యుక్తా-నైవమాయతి కీర్తితా॥
- శ్లో॥ స్థూలం సూక్ష్మం కారణాఖ్య-ముపాది త్రితయంచతే
 ఏతైర్విశిష్టో జీవస్యా-ద్విముక్తః పరమేశ్వరః॥
- శ్లో॥ స్థూల సూక్ష్మాదిదేహనా-మాత్మన్యారోపవచా
 అపరాధస్తతోవ్యైషాం-సమ్యగత్రప్రకీర్తితః॥
- శ్లో॥ సిద్రాభిక్ష స్నానశాచ-నెచ్ఛామి నకరోమిచ
 ద్దష్టారశ్చేత్కల్పయంత-కింఘై స్యాదన్యకల్పనాత్॥

శ్లో॥ గుంజాపుంజాది దహ్యేత-నాన్యారోపిత వహ్నినా
 నాన్యారోపిత సంసారదర్మానేవ మహంభజే॥
 సర్వదా నక్షేత్రావలంబనం
 నిరాలంబజ్ఞానమేవాత్మత్వాత్ నిరాలంబజ్ఞానమేవ పరమేశ్వరః
 నిరుపాధికత్వాత్ సోపాధికక్షేత్రజ్ఞః
 “చాచరంభణమేవ ఉపాధిఃకారణా భవతు॥ ఏతదితిరహస్యం॥”

శ్లో॥ ఏత త్రే రామ వజ్ఞ్యామి కార్యకారణతాం వినా
 స్థితాబ్రహ్మణి విశ్వశ్రీః ప్రతిభామాత్రరూపిణీ
 నిజప్రకృతికృత ప్రపంచం యత్రవిశ్వమిదంభాతి
 కల్పితం రజ్జుసర్పవత్ ఆనందం పరమానందం
 సబోధస్యం సుఖంచరా॥

శ్లో॥ అహోవికల్పితం విశ్వమజ్ఞానా స్మయిభాసతే
 రౌప్యం శుక్తౌ ఫణిరజ్ఞావారిసూర్య కరేయదా
 ప్రత్యక్షమ ప్యవస్తుత్వా ద్విశ్వం నాస్యమవేద్యయి॥

—: అ వ దూ త గీ త :—

శ్లో॥ ఇత న్తతః కథంభ్రాంతః-ప్రదావసి పిశాచవత్
 నత్వం నాహం జగం నేతి-సర్వమాత్మేతి కేవలం॥

శ్లో॥ జన్మమృత్యు జరాచి త్రం-బంధమోక్షా శుభాశుభే
 కథం రోదిషి రేవత్స-నరూపంచ నతేనమే॥

శ్లో॥ అహోచిత్రం కథంభ్రాంతః-ప్రదావసి పిశాచవత్
 అభిన్నం పశ్యచాత్మానం-రాగత్యాగాత్సుభీదవ॥

శ్లో॥ ఏకానేకసమం తత్వం-వదంతిహి విపశ్చితః
 రాగత్యాగాత్మసశ్చి త్రం ఏకానేకం నవిద్యతే॥

నదృష్టాంతములు

శ్లో॥ ధర్మార్థ కామమోక్షాశ్చ-వియదాది చరాచరం
మన్యంతే యోగినః సర్వం-మరీచిర్జల సన్నిభం॥
వాచాపధి రనాత్మాచ-గీయతేనామకోటిభిః
గురుప్రజ్ఞాప్రసాదేన-మూర్ఖోవా యచి పండితః॥

—: వేమనశతకం :—

క॥ బయలందు బుట్టుసర్వము
బయలందే లీనమాను ♦ బ్రహ్మాండంబుల్
బయలే తా నని తెలిసిన
బయలందే ముక్తి బట్ట ♦ బయలుర వేమా :

—: సదానందయోగి శతకం :—

గీ॥ బట్టబయలైన యాపర ♦ బ్రహ్మ మహిమ
దేశికస్వామి కృపలేక ♦ దెలియరాదు
యెన్ని చదువులు చదివిన ♦ నేమిఫలము
నవ్యతరభోగి శ్రీ సదా ♦ నందయోగి.

—: దక్షణామూర్తి కృతః :—

అతః పరిత్యక్త సమస్తధర్మాః బహిః సదానుష్ఠితసర్వకర్మాః
సదావిరక్తా సుజనాసుర క్తవిరాజితే జ్ఞాన కుటుంబయోగి॥

శ్లో॥ సుఖీవదుఃఖీవ విభాతిలోకే
రాగీవభోగేవ కరోతిచేష్టా
గతస్సృ హేణాపిస్సృహాశుభావం
బిభర్తివేదాంతవిదాం వరేణ్యః॥

శ్లో॥ ఆరూఢమార్గం ప్రతిపద్యమానో
ఋషోయలోక వ్యవహారవార్తాం

ఏకాగ్రచిత్తస్తదనుక్రమేణ
నిరుద్ధభూమావిహరేతవిద్యాః॥

శ్లో॥ వాతూల వేగాది వతూలరీత్యా ప్రాచీనగంధేషు ఫలాయితేషు
నిర్లప్తభావం భజతిప్రపంచేప్రవర్తమానోపి మహానుభావః॥

శ్లో॥ ఉన్నతవచ్చేష్టతికుచ్చితాని సంభాషతీ బాలవదజ్జవేషః
బంధః పిశాచేన యథాతథాసా విరెజిరే బ్రహ్మవిదావిలాసః॥

శ్లో॥ క్వచిత్సదాచార శుచిర్యదాస్యా
త్క్వచిద్దురాచార వ్రతోయదాస్యాత్
క్వచిత్ప్రియాశుః క్వచిదప్రియాశుః
విరెజిరే బ్రహ్మవిదావిలాసః ॥

శ్లో॥ పునాతిలోకత్రయమేష విద్యాః
దృష్ట్యా పదస్పర్శ వశేన భూమిం
మేరుతృణం తస్యతృణంచమేరుః
జీవద్విముక్తా విచరే త్పుధివ్యాం ॥

శ్లో॥ యోవేదాదాస్వరః ప్రోక్తో । వేదాంతేచ ప్రతిష్ఠితః
తస్యప్రకృతిలీనస్య । యఃపరః సమహేశ్వరః ॥

శ్లో॥ త్యజదర్మమదర్మంచ । ఉభేసత్యాస్మ తే త్యజ ।
ఉభేసత్యాస్మతే త్యక్త్వా । యేనతేజసితంత్యజ ॥

— : ఆష్టావక్రోక్తి : —

క॥ అలబ్రహ్మము బొందెద నని
తలచిన జను డందలేడు + తత్వవదంబుఁ
దలచక దీరుడుబొందుఁ
నెలకొని బ్రహ్మస్వరూప + నియతిని చత్సా.

నదృష్టాంతములు

గీ॥ వక్తయును ప్రాజ్ఞుండుద్యోగ • వంతుడైన
 నతని మూగగ జడునిగ • నలసునిగను
 జేయు నీతత్వబోధంబు • సిద్ధముగను
 ప్రాకృతులచే విసర్జింప • బడునతండు.

—: కృష్ణతత్వోదయం :—

శ్లో॥ శుద్ధం బ్రహ్మయ యైవ సామ్యగచితాసోపాధిశుద్ధాత్మనాజాతం
 తచ్చబలంచ సాత్వికగుణావస్థాన యావైకృతం
 సామూలవ్రకృతిస్తదేవ పురుషశ్చేశః స్వయం స్వప్రభ
 శ్చానాదీకథితౌ తయోహి పరమః కృష్ణ త్వమేతాదృశః.

—: గ ద్య :—

హుర్వోక్త తదా విదాధికారీణాం । నిత్యానిత్య వస్తుపరీలన ద్వారా
 ప్రతిపాద్య బ్రహ్మతత్వా విష్కరణాయ । సాంఖ్యాంగభూత సకల భౌతిక
 తత్వవినిర్మయం చిక్షీర్షుః । తత్తత్వాధి దైవతం । శ్రీకృష్ణం ప్రతిశ్లోక మను
 బద్నన్ । తస్మాచ్ఛుద్ధాచ్ఛబలమభూచ్ఛ । బలాదవ్యక్త మవ్యక్తాన్మహత్ ।
 మహతో అహంకారః । అహంకారాత్పంచ తన్మాత్రాణి । పంచతన్మాత్రేభ్యః
 పంచమహాభూతాని । పంచమహాభూతేభ్యోభ్యిలం జగదితి శ్రుత్యర్థమా
 విష్కరోతి । శుద్ధమిత్యాదినా తత్వప్రకరణాంతం । శుద్ధమితి శుద్ధాత్మనా
 శుద్ధం । స్థూలదేహాద్యాకారాన్నిర్ముక్తం । ఆత్మస్వరూపం । యస్యాంత
 యాతిదాదేహి । స్థూలాద్యాకారేణ వికృతం జ్ఞానం తదేహి వికృతం । బ్రహ్మ
 సంపద్యత । ఇత్యనేనచిదే ప్రదమంసూలాద్యాకార వికృతమితి ప్రతీయతే ।
 తాదృశప్రతీతి । బలెనానుభవేనచసిద్ధానాం । వృత్తిజ్ఞానరూపాణాం । ప్రజ్ఞా
 నానాం । సర్వేషాంస మవాయః । గుణసామ్య మాపాదితా నిర్వికల్పా సత్య
 గోచరా శుద్ధచిదితి వ్యవహ్రీయ తే । తదుక్తం ఖాగవతే ॥

నయత్రవాచో = కల్పః ॥ నస్వప్న = నంతి ॥ అయఃప్రాకృతికోహ్యై
 షఃపురుషావ్యక్తయోర్యదా । శక్తయఃసంప్రలీయంతే వివశాఃకాలవిదృతాః

బుద్ధింద్రియార్థరూపేణ జ్ఞానం భాతి । తదాశ్రయం అన్వయ వ్యతిరేకభ్యా ।
 మాద్యంతవదవస్తు విధితి । ఆనేన ప్రకారేణ సర్వస్థులప్రపంచలయే ।
 తత్తద్దియాద్యర్థరూపేణ భాసమానానాం సర్వాసాం తత్తత్ప్తులాను
 భవోన్ముఖ చతుర్విధ భూతాత్మనాం సూక్ష్మాకారనిర్వికల్పాయ మానవాసనా.
 రూప భిన్నభిన్న భాసమానచితాం సమాజః జ్ఞానమిత్యుచ్చతే । అత్యుప
 శుద్ధతయా బ్రహ్మణీతాసాం లయశ్చ సత్యంజ్ఞాన మనంతమితిశ్రుతేః
 బ్రహ్మణః తత్స్వరూపత్వాత్ । తదాజీవగత నిర్వికల్పప్రజ్ఞానరాశిః । చిదితి
 వ్యవహీయ్యతే సవికల్ప ప్రజ్ఞానరూపాణాం జీవానాం సర్వేషాంకాలవశేన
 సవికల్పత్వ త్యాగసతి బ్రహ్మణీలయః । యదామహానదీనాం నిర్వికల్ప
 కాలేస్వస్వరూప జలశేషితయా సముద్రేలయః । ఏవముపాధి త్యాగానంత
 రంజీవానాం బ్రహ్మస్వరూపతా సిద్ధా । సాచచిద్వాసనా విశిష్టతయాభావి
 స్థూలాద్యాకారాభిముఖీచ అతఏవ నిరూపాధా సతీశ్వరో జ్ఞానరూపః జీవశ్చి
 త్స్వరూప యితిరూడిః । తదావిదశుద్ధస్వరూపయాయాసామ్యగచితా
 సమానానాంభావఃసామ్యం రూపప్రయు క్తభేదాభావాత్ । సత్వాదిగుణానాంత
 దైకాత్మతాతద్గచ్ఛతీతి సామ్యగా । తయాచితా శుద్ధచితా తదాచ చితిరూప
 భేదే గుణవైషమ్యంతదభావే గుణసామ్యంచేతి నిర్నయజ్జతిభావః । సోపాధి
 ఉపాధియుక్తం సత్ తన్నిర్గుణమ్ నిరుపాధి నిర్గర్మం బ్రూహైవశుద్ధం ధర్మ
 రహిత సత్ శుద్ధపదవచ్యం । శుద్ధచిదుపాధికత్వాచ్ఛుద్ధమిది కద్యతే ।
 అనిర్వాచ్యే బ్రహ్మణీతి శుద్ధత్వాది ధర్మాణామవ్య సంభవాత్ । ననుతతోక్తా
 వప్యనిర్వాచ్యత్వశుద్ధత్వాది ధర్మాణాం శ్వాయమానత్వాత్ కథం తం
 నిర్గర్మకమితిచేత్ శ్వాయాతాం । బ్రహ్మత్వానిర్వాచ్యత్వాదయః నవస్తు
 సాపేక్షాః । అనవగాహి జ్ఞాన విషయత్వాత్ ॥

లోకే అవగాహి జ్ఞానవిషయాణాం ధర్మాణామేవ వస్తుసాపేక్షత్వ
 దర్శనాత్ నిర్వికల్పకంహి తత్ । సవికల్పకానాం పదార్థానాం అవగాహి
 జ్ఞానవిషయత్వాత్ । ఘటత్వాదయః । వస్తుసాపేక్షాః నచ బ్రహ్మోపి వస్త్యై
 వెతి వాచ్యం అవస్తు జ్ఞానం వినా వస్తుజ్ఞానాసంభవాత్ । తత్ర అవస్తువస్తు
 భిన్న మిత్యుక్తే వస్తుభిన్నస్య వదార్థస్య శశ విషాణతుల్యత్వాత్ । వ్యవహా

ర్యాభావ్యే వ్యవహారాభావాచ్చ స్వాత్మనః తద్వస్తురూపత్వేన స్వవ్యతిరిక్త శ్యాత్యంతా సంభవేన భాషణ మపినోపపద్యత ఇతి రహస్యం । మాస్తుర హస్యం వస్తుమాత్రం శిష్యత ఏవేతి దర్మవదేవ తదితి చేత్రదపి నానవద్యం సర్వోపవ్యవహారః । ద్వైతమూలః ద్వైతాభావేషదంవస్త్యితిగే నాప్యభాష్యత్వా దంతఃకరణ వృత్యతీతత్వేన శ్వేనావ్యజ్ఞాయమానత్వాచ్చ నిర్దర్మకంతదితి వరమార్గః తస్మాచ్చుద్ధాచ బలమభూదితి శౌత్రవాక్యే కథం శబలమభూ దిత్యత్రాహి ॥

—: ప్రత్యక్షైతన్యమే మనస్సు :—

గీ॥ సర్వశక్తి పరము ♦ శాశ్వతమును పూర్ణ
మవ్యయంబు బ్రహ్మ ♦ మనగబరగి
సర్వదేహములను ♦ శక్తిస్వరూపమై
మనము వెలుగుచుండు ♦ జనవరేణ్య.

— ♦ వేమనశతకం ♦ —

గీ॥ పెక్కు చదువు లేల ♦ తర్కవాదము లేల
ఒక్క మనసుతోడ ♦ నుండెనేని
సర్వసిద్ధుడౌను ♦ సర్వంబు తా నౌను
విశ్వధాభిరామ ♦ వినురవేమ.

రగడ॥ వేమనమాటలు వేదమురా
వేదములోపల వాదమురా
వాదులనోటను బూడిదరా
లేదనెవాడే గాడిదరా.

—: సర్వార్థసారము :—

గీ॥ అలి నహంకృతి యెన్నిరీ ♦ తుల వసించు
తదను వర్తను లెట్లుండు ♦ రిదియు దెలుపు

- దనసెరింగించె ... దురహంకృతియును
ఘనశుద్ధ సదహంకృతి * యును వినుము. 1
- గీ॥ మేనునేను నాకు * మిత్రులు దనమును
సతి సుతాదులెల్ల * చాలగలరు
ఒకడు నన్ను గొట్టె * నొకని నే గొట్టితి
ననెడివిదమది దుర * హంకృతియును. 2
- క॥ పరికింప జీవమాత్రుడ
పరమేశుడు కర్తవ్యోక్త * భారకు డనుచున్
పరతంత్రుడై యుండుట
పరగన్నీరహంకృతియును * పరతత్వనిదీ. 3
- క॥ వినయ విచారాన్నితుడై
పనువడు సుజ్ఞానమొదవి * బ్రహ్మైవాహం
బనియెడిది యుత్తమం బగు
ఘనశుద్ధాహంకృతియువి * కారవిదూరా. 4

—: లలితా స్తోత్రమందు :—

౧ సర్వార్థదాత్రీ సావిత్రీ సచ్చిదానందరూపిణి.

—: వాసిష్ఠము :—

అహంకారంబు జగత్రయంబునందు త్రివిధంబై యుండు । నందు
పూజ్యం బొక్కటియు మధ్య మాధమంబులు రెండునుం గలిగి యుండు
వినుము.

- గీ॥ అమల విమలంబు విశ్వమ * చ్యుతము బరము
నైన పరమాత్మరూపంబు * నేనకాని
అన్యమొక్కటి లేదని * నాత్మనెరుగు
నదియె యుత్తమహంకృతి * యనగబరగు.

గీ॥ అరయనిన్నింటి వ్యతిరిక్త * మై వెలుంగు
తానవాలాగ్రశత కల్పి * తంబు నగుచు
నెసగు పరమాణురూపంబు * నేన యనెడి
నాయహంకృతి యద్వితీ * యంబు పరము.

క॥ కరచరణాద్యవయవముల
నిరవైచరియించు దేహ * మేనని మదిలో
దిరముగ నిల్చు నహంకృతి
యరయ తృతీయాఖ్య మధమ * మగుదాశరథీ :

వ॥ ఈ అహంకారత్రయంబు వీడిన యతండు పరమనిర్వాణపదం
బునొందు. అహంకార రహితులై తొల్లి భీమాదులు పరమపద ప్రాప్తులగుట
విస్పష్టంబుగా జెప్పెద నాకర్ణింపుము ॥

కం॥ చిత్తమె ప్రకృతియు పురుషుడు
చిత్తమె సంసార మగుట * చింతించి తగ్గె
చిత్తత్యాగముజేసి న
రోత్తమ : యానంద పదము * నొందుము నెమ్మి

కం॥ చిత్తంబు గర్త సృష్టికి
చిత్తమె జీవుండుగాక * జీవుడు వేరే
చిత్తమున జేయుగ్రియ క్రియ
చిత్త వ్యతిరిక్తమైన * చింతలు గలవే.

క॥ ఓలిని సంకల్పంబులు
సాలించిన చిత్త మణి * సంసారమహా
జాలముచెడు సంత శర
త్కాల వియద్భృతి పరమ * తత్వము వెలుగుక.

సీ॥ పరమ వియద్వీధి ♦ బ్రభవించినట్టి సం
 కల్పంబు స్వాంత వి ♦ భ్యాతినొందు
 తాన జనింపుచు ♦ తాన లీనముబొందు
 నతడె యాయఖిలంబు ♦ నని యెఱుంగు
 హరిహర బ్రహ్మాదు ♦ లందరు నాతని
 యవయవ రూపంబు ♦ లైవెలుంగు
 ఘన జగత్రయమునా ♦ తని పట్టణం బగు
 వానితలపున యా ♦ వనజభవుడు

గీ॥ యీ చతుర్దశ భువనంబు ♦ లెల్ల దాన
 వనములెల్లను నుద్యాన ♦ వనము లతని
 కరయమంథర మేరు హి ♦ మాద్రులరయ
 కేశిశిఖరులు నాసిండు ♦ కీర్తి కరయ.

వ॥ శరీర్యగహంబుల సంకల్ప మహిపాలుం డదమో త్తమ మధ్య
 మంబులు నగుతమఃసత్వరజోగుణంబులను దేహత్రయంబున విహరించుచు
 నది యెట్లనిన,

గీ॥ సత్వరూపమైన ♦ సొకల్ప మదియాత్మ
 బోధ దర్మనిత్య ♦ బుద్ధిగలిగి
 కేవలంబ యాత్మ ♦ భావంబు తానయై
 యవని రాజ్యమేలి ♦ నట్లు యుండు.

గీ॥ సకలసాసార భోగవా ♦ ననలదగిలి
 పుత్రదారాది మైత్రుల ♦ మైత్రిగలిగి
 జననమరణాది సుఖదుఃఖ ♦ సమితి మిగులు
 ఘనరజోరూప సంకల్ప ♦ మనమచరిత.

క॥ ఆరయ దమోరూపంబున
బరగిన సంకల్పలీల ♦ భాకృతచేష్టా
పరతను దీనత్వమునై
తరిమిడి క్రిమికిట కాది ♦ తనువులు దాల్చుకా.

క॥ వినుమాత్ముని సంకల్పము
మన మనబడుగాక మనసు ♦ మరియొక్కటియే
తనరగ సంకల్పంబే
మన మన వచియించుగాక ♦ మహితవివేకా.

వ॥ అట్లుగాన మన స్సంకల్పంబులకు యేమిటిచేత భేదంబు లేక
యుండు, మాయావిద్యా సంస్కృతి, చిత్తంబు, మనంబు, బంధంబు, మలంబు,
తమంబు నివి సంకల్పనామకంబులై యుండు. వీనిచేత జగంబు విస్తరింప
బడు నట్టగుటంజేసి;

క॥ కడగి సంకల్పజాలంబు ♦ గళితమైన
నంబ రానిల దిగ్భూము ♦ లాదియైన
యఖిలజగములు నడగంగ ♦ నడగియొక్క
చిత్రకాశంబు విమలమై ♦ చిక్కియుండు.

గీ॥ ఆత్మతత్వం బనంతంబు ♦ నద్యయంబు
నిర్వికల్పంబు దానయై ♦ నిండివెలుగు
మాడుడును బద్ధుడెవ్వడు ♦ ముక్తుడెవ్వ
డన్నియును తన్నయత్వంబు ♦ లరసిచూడ.

వ॥ అట్లుగావున మనశ్శమనంబు మోక్షంబు నగు తద్విలాసంబు
గోష్పదంబు యోజనశతంబగు, నీ యర్థంబున కౌక్కినిదర్శనంబుజెప్పెద
నాకర్ణింపు మని యిట్లనియె.

గీ॥ శాస్త్రశిక్షల నిశితమై ♦ చల్లనైన
చిత్తమున తాపచింతల ♦ మెత్తనైన
చిత్తశత్రుని దునుమాడి ♦ చింత లుడుగు
మనఘ యినుమును యినుమున ♦ దునుమునట్లు.

క॥ జననాయక సంకల్పం
బెనయగనే వెంటబుట్టు ♦ వెబ్బంగిని మ
ర్ధన మొందు నెట్లు లయమగు
వినిపింపుము దీనివిధము ♦ విస్వప్నముగాఁ.

క॥ యనవుడు దాసూరుం డి
ట్లనియె ననంతస్వరూపు ♦ డగు నాత్మనకుఁ
ఘనసంసారోన్ముఖతయె
వినుసంకల్పంబనాగ ♦ వెలయు గుమారా :

౪॥ ఎట్లనిన లవమాత్రంబగు పరమాత్మయే జడస్వరూపంబగు
మేఘంబుబోలె నాండ్రంబై చిత్రంబగు; నది ప్రపంచభావంబునను నాత్మ
వ్యతిరిక్తంబైతోచు. బీజ మంకురమైన యట్ల సంకల్ప ప్రపంచంబగు నీ
సంకల్పంబు తాన జనియించి తానె వర్దిల్లి తానె యణంగుచుండు. దీన
సుఖంబులేదు. దుఃఖంబాపాదించుచుండు నట్లు గావున సంకల్ప భావనలుడిగి
శుభంబు బొందుము.

గీ॥ అనఘ సంకల్ప నాశన ♦ మయ్యెనేని
యత్నములు మీద బొడమక ♦ యణగిపోవు
భావనాభావనాత్మను ♦ బరగనేని
అదియె సంకల్పనాశన ♦ మగు గుమార.

గీ॥ కడగి సంకల్పమునను సం ♦ కల్పములను
మనముచేతను మనమును ♦ దునిమివై చి

యాత్మనిష్ఠుండవై యుండు † మట్లనేయ
దుష్కరము నీదుమదిలేదు † దోషదూర.

క॥ పొదవి విడదు సంకల్పం
బదిబోవక నాత్మరూప † మగుపడకుండున్
కదలెడు జలఘటమున తన
పదనము వీక్షింప గాన † బడని విధమునన్.

క॥ వివరింపగ సంకల్పం
బవిరళ సంసార మగుచు † నంతట లెస్సన్
వివిధము లగు దుఃఖములను
భవమొందగ జేయునదియె † బంధంబగుచున్.

క॥ సంకల్పమె చలనంబై
శంకలు మదిదోపజేయు † జాడ్యమొనర్చున్.
పొంకంబణంచు తెలివిని
పంకజబ్బునై నగాని † భ్రమనొందించున్.

క॥ సంకల్పమె మానస మగు
సంకల్పమె చిత్త మగు † బ్రశస్తంబుగ నా
సంకల్పమె హంకారము
సంకల్పమె బుద్ధియగు వి † చారముచేతన్.

క॥ సంకల్పమర్మభేదము
సంకల్పముచేత దెలియు † సంకల్పముచే
సంకల్పము కొట్టుబడున్
సంకల్పమె సర్వమునకు † జన్మాలయమున్.

- క॥ సంకల్పమె శంకించును
 సంకల్పమె శంకదీర్చు ♦ సంకల్పంబే
 శంకలుదీర్చుట సరయును
 సంకల్పమె జ్ఞప్తిరూప ♦ సముదయమెల్లఁ.
- క॥ సంకల్పమె చేయించును
 సంకల్పమె చేయుచుండు ♦ సాక్షిణి యగు నా
 సంకల్ప మరయ రెంటికి
 సంకల్పము తెలియకుండు ♦ సంశయ మగుచుఁ.
- గీ॥ ఒకటజేయుచుండు ♦ నొకటబల్కుచునుండు
 నొకటదలుపుచుండు ♦ నూరకుండు
 నున్నచోటనుండ ♦ దూరూరు దిరుగు సం
 కల్ప మహిమ నెన్న ♦ గా వశంబె ?
- క॥ పంకజభవలక్ష్మీధవ
 శంకరవజ్రప్రభృతులు ♦ సంసారములో
 నంకిలిగొని విడకుండుట
 సంకల్పమువలనగాదె ♦ సత్పురుషవరా.
- గీ॥ బహుశతర చిద్రఘటజలో ♦ పమితమగుచు
 మారుతము మూటగట్టిన ♦ మాడ్కిదోప
 సర్వవిధమార్గములచేత ♦ సంచరించు
 నిట్టిసంకల్ప మణచువా ♦ డిశ్వరుండు.
- గీ॥ తరుచుమాటలేల ♦ తద్యంబుజెప్పెద
 సిద్ధవాక్యమొకటి ♦ చిత్తగింపు
 సంశయంబుమగుడి ♦ జన్మకారణము ని
 స్సంశయంబు భవ వి ♦ సర్జనంబు.

నదృష్టాంతములు

క॥ జీవుడు జీవుడనంగా
భావింపగ వేరెలేడు * ప్రకృతినియు క్తం
బై వెలయు నహంకారమె
జీవుడనుచు తత్త్వవిదుల * చే జెప్పబడుకా.

గీ॥ దేహముననుగూడి * తెలివొందు నెమ్మది
యందువలనదోచు * నఖిలమెల్ల
తెలివి జీవగుణము * దేహంబు జనుదాక
బోవ దెవరికైన * పుణ్యచరిత :

— * సానందో పాఖ్యానము * —

సీ॥ నిర్దేవు డీశుండు * నిర్వికల్పు డనంతు
డాద్యుండు సుత్రముం * డప్రమేయు
డమలభావుడు సచ్చి * దానంద విగ్రహుం
డగు మహాదేవుని * యం దవిద్య
శుక్తి రౌప్యస్ఫూర్తి * శోభిల్లునని మున్నె
దృష్టాంత మధిక వి * స్పష్టముగను
తెలిపితిగాన న * డ్దేవ దేవునిమాయ
వాగ్బుద్ధులకు జెప్ప * వశముగాదు

గీ॥ న య్యనాదికార * జాకృతులయ్యొప్పు
సాత్వికంబు రాజ * సంబు తామ
సం బనంగ మూడు * సంజ్ఞల గుణములు
వాటిలక్షణములు * వరుస వినుము.

సీ॥ సత్యగుణంబు వి * జ్ఞాన శభాస్పద
మై శుభ్రవర్ణమై * యలరుచుండు

రాజసం బతిచంచ * ల వ్యధామూలమై
 లోహితరూపమై * రూఢిజెందు
 రామసంబు జడ ప్ర * దాన కోపోద్రేక
 మై 'శ్యామలాభమై' * యధివసించు
 సౌఖ్య సుజ్ఞాన భా * స్వద్భావమందక
 జనము లజ్ఞాన భా * జనములయ్యె

గీ॥ నిజ మొకానొక పురుషుండు * నియతి చిత్త
 కాశుడై మోక్ష సామ్రాజ్య * గతి వహించు
 పాంచభౌతిక మఖిల ప్ర * పంచ మనుచు
 తెలియదగువాని నెరిగింతు * ధీసమేత.

గీ॥ తల్లిదండ్రులు భక్షింప * దగిన యన్న
 పానరసముల షట్కోశ * భరితముగను
 కాయముదయించు జనకుని * కతన గలుగు
 మజ్జయును నాడు లెముకలు * మౌనివర్య

గీ॥ జననివలన బుట్టు * చర్మంబు మాంసంబు
 శోణితంబులిట్లు * చొప్పడంగ
 షడ్విదంబులై ప్ర * శస్త్రమయ్యె శరీర
 మిది మహారహస్య * మిద్దచరిత :

ప॥ శ్రోత్రత్యక్తు జిహ్వప్రూణంబు లైదును, జ్ఞానేంద్రియంబులు, తద్విషయంబులు శబ్ద స్పర్శ రూప రస గంధంబులు, వాక్పాణి పాద పాయూపస్థ లైదునుం గర్మేంద్రియంబులు, తద్విషయంబులు వచనాదాన గమన విసర్గానందంబులు, మనోహంకార బుద్ధి చిత్తంబులు సంతఃకరణ చతుష్టయంబు త్రిగుణభేదం బని చెప్పబడు. సత్వగుణంబునం బరిశుద్ధ గుణంబును, బ్రసన్నత్వంబును, నారోగ్యంబునుం బుట్టె. రజోగుణంబున

నదృష్టాంతములు

రాజనభావంబు పుట్టె. తామ సంబునం, గామ క్రోధ లోభ మోహ మద మాత్సర్యంబులు, నాలస్యంబును, నిద్రయుం, బ్రమాదంబును, వంచన గుణంబు మొదలైనవి పుట్టె. శరీరంబు పాంచభౌతికంబై గావున నందు బుట్టిన గుణంబు లంతఃకరణంబు చేత దరియింప బడుచున్న యవి కర్ణేం ద్రింబువలన వినంబడు, శబ్దాకాశంబున బుట్టి తదృలంబునం గూడు కొని, యాకాశంబువల్ల వాయువుబుట్టె, వాయుగుణంబు స్పర్శంబు గావున, నందు త్వగింద్రియంబుబుట్టె. ఎగయుటం బడుట వచ్చుటం బోవుట మునుంగుట నివి వాయుగుణంబులు. ప్రాణాపాన వ్యానోదాన సమానంబులనియెడి పంచప్రాణంబులు, నాగకూర్మ కృకుర దేవదత్త ధనంశయంబులను నుపవాయువులును దశవాయువులందు ప్రాణవాయువు ముఖ్యంబని చెప్పంబడు; నవ్వాయువు కంఠగోళంబునకుంగ్రిందు, నాభీప్రదేశంబునకు మీద, సంచరింపుచు, నాశికారంధ్రంబుల, నాభీకుహరంబున, హృత్పద్మం బున వ్యాపించి యుండు, నదిగదా భాషాశక్తికి మూలకారణంబు, ఆపాన వాయువు గుదస్థానంబున, మేధ్రంబున, కటిస్థలంబున, జంఘయుగ్మంబున, ఉతరంబున. నాభీప్రదేశంబున, వృషణంబుల, నూరుల విహరించు, నది మలమూత్ర విసర్జనంబులకు బ్రధానంబు; వ్యానవాయువు దృక్కోణం బులం, గర్ణరంధ్రంబులం, గుల్ఫంబులం, జాఘ నాసాపుటంబున న్మొలంగి ప్రాణా పానంబులం గూడియుండు; నమ్మాడువాయువులం దేకిభావంబున, సమానవాయువు జఠరాగ్ని సహచరత్వంబు గైకొని, యన్నపానాది రసం బులు, దేహంబందు సమంబుగా పంచివెట్టుచు, పుట్టు గల్పింపుచు, సర్వనాడీ మార్గంబులం దిరుగాడును. ఉదానవాయువు, కరచరణాద్యవ యవంబులం జరియించి, తృష్ణా, క్షుధా, వ్యధలు, మొదలయినవి బుట్టును చక్క, రోమ, రక్త, మాంస, మేధో, మజ్జాస్థి, సత్తదాతువులయందును, ఉపవాయువులు విహరించుచుండు.

సీ॥ పావకువలన రూ • పవ్యక్తిదీపన

శక్తి ప్రకాశంబు • శౌర్యరూడి

తేజోవిలాసంబు • దీవిశేషము సుక్షు

భావంబు గోపంబు • బ్రబలుచుండు

వనకల్పితము జింహ్వా • యును శైత్యమును స్వేద
మును శరీర ద్రవ • మును జలంబు
ప్రమాణంబు గంధంబు • గౌరవద్రవ్యంబు
లివిభూమిగుణములం • చెరుగవలయు

గీ॥ తత్త్వములలోన పృథ్వీ ప్ర • ధానభూత
మదిగదా సస్యములకెల్ల • నాలయంబు
దానబుట్టినవస్తువుల్ • మానవులకు
జీవనోపాయములుగావె • సిద్ధవర్య :

క॥ కావున పృథ్వీభూతము
కేవల ముఖ్యం బటంచు • కీర్తింతురు చి
ద్భావులు త్యగాదిదాతువు
లావిర్భావంబుజెందె • నవనిం దొలుత

గీ॥ జతరవహ్నివలన • జంతువుల్ భక్షింప
బడిన యన్నమర్థ • భాగమగుచు
పక్కమైనపిప్పి • బరగు పురీషమై
గర్భగోళమందు • ఘనవివేక :

గీ॥ ఆన్నసారంబు మధ్యాంశ • మాయె మాంస
మందు సూక్ష్మాంశమున మనం • బాయెగాన
యన్నమయమని మనముప్ర • ఖ్యాతినొందె
యుదకసారంబు మూత్రమై • యొప్పుమదిని

గీ॥ అంబు మధ్యాంశమున రక్త • మాయె దాని
సూక్ష్మభాగంబు బ్రాణంబు • సువ్యె యట్లు
గాన ప్రాణంబు భువనాత్మ • కంబనంగ
మాన్య లెన్నుదురధిక స • మ్మతముగాను.

నద్యష్టాంతములు

సీ॥ అగ్ని కనిష్ఠాంశ • మాయె శల్యంబులు
 మద్యభాగంబున • మజ్జయయ్యె
 నూక్షభాగమునవా • క్షురణోద్భవంబయ్యె
 నట్లుగావున తేజ • మఖిలలోక
 మున కభిన్నాత్మక • మని చేప్పబడె శోణి
 తంబున బొడమె మాం • సంబు దాన
 మేదోద్భవంబైన • మెదడున కీకన
 ములుగల్గె నందున • వెలసెమజ్జ

గీ॥ యట్టికౌవున శుక్లంబు • బుట్టె వీర్య
 మందు వాతాదిధాతువుల్ • కందళించె
 నరయ మాంసంబువల్లనే • నరములయ్యె
 మునిజన శరణ్య సానంద • మునివరేణ్య :

ప॥ మరియు శరీరంబునం బదిదోసిళ్ళుజలంబు, తొమ్మిది దోసిళ్ళర
 సంబును, యెనిమిది దోసిళ్ళ ర క్తంబును, నేడుదోసిళ్ళ పురీషంబును, నారు
 దోసిళ్ళ శ్లేష్మంబును, నైదు దోసిళ్ళవైత్యంబును, నాల్గుదోసిళ్ళ మూత్రంబును
 మూడుదోసిళ్ళ మజ్జయు, రెండోదోసిళ్ళ మేదఃపంకంబును నర్ధాంజలి శుక్లంబు
 గలదు. తద్వీర్యంబుగదా దేహాబుసకు మూలబలంబు;

నదియుంగాక జలంబులుం గపాలంబులుం ఘాత్రంబులు వాయన
 తుండంబులక బేరుకొన్న కీకసంబులంగూడి కాయం బష్టవిధాస్థి సందులం
 జెన్నొందు;

యిదిగాక, ఆస్థినందు లిన్నూటవది గల వవి వికారంబులుం దూ
 దంబులు, సేచనంబులు నులూకముఖంబులు ముద్గరంబులు మండ
 లంబులు శంఖంబులు వృచకంబులు తరుణంబులు సవకంబులనం జంచ
 విదంబులై షష్టశత్రతయ శల్యంబులుంగలిగియుండునని బుధోత్తములు
 జెప్పుదురు.

సర్వాంగంబుల మూడుకోట్ల నేబదిలక్షల రోమకూపంబులు విలసిల్లు. బువనత్రయంబున నిట్టిశరీరంబునకంటె ససారంబైన పదార్థం బెయ్యది. తద్దేహంబునం బట్టువడి సాహంకారులై ప్రాణుల మహాపాత కోపపాతకంబుల చేయుచున్నవార లట్టి దేహలక్షణంబు మోక్షాపేక్ష గలిగిన మాన్యుల కుంగాని యన్యులకు తన్యాత్ము లుపన్యసింపంబోరు. మహాత్మా! నీకతంబున సీమహసీయ రహస్యంబు బ్రకాశంబయ్యె, నింక జీవ స్వరూపంబు జెప్పెద వినుము.

మ॥ నిరహంకారుడు జిన్మయాత్ముడు సదా • నిర్వాణ సంధాయకుం
డురులేజో విభవాభిరాముడు మహా • యోగానురక్తుండు శ్రీ
హరి పద్మోద్భవ కీటకాంత పరిపూ • ర్ణానంద భావుండు శం
కరుడర్కానల చంద్రనేత్రుడు జగ • త్కళ్యాణ పారీణుడై .

క॥ ఆడించువాడుతానే
యాడెడు పురుషుండుతానె • యన్నియుదానే
క్రీడించు విశ్వరూపుని
వేడుకలుంగావె జీవ • వితతులమతముల్ .

గీ॥ జగములకు నెల్ల యోనిబీ • జప్రవాను
డచ్యుతుడు శ క్తిసహితుడా • ద్యంతరహితు
డభీలలో కాదినాయకుం • డై నశివుని
మాయ దాటంగ శక్యమే • మానవులకు ?

గీ॥ యేనరునియందు కరుణయో • వానిచేత
పుణ్యములు సేయబంచు నే • పురుషమీద
ప్రీతిగల్గదో వానిచే • పాతకములు
సేయబంచును సిద్ధంబు - సిద్ధపర్య.

నద్యష్టాంతములు

- గీ॥ సంశయాత్మున కెందుమో - క్షంబులేదు
 గాన సందేహ మంగాభి - మానమెల్ల
 వడలి వేదాంతవాసన - బొదవెనేని
 వానిచేతిది కైవల్య - వైభవంబు.
- గీ॥ అట్టి పురుషుడు వినడు భ - యంకరోగ్ర
 మామకీనలులాయసం - బుధవిపుల
 ఘంటికానేక కలిత భీ - కరరవంబు
 పరమ పావనమూర్తి స్వ - ప్నమున నైన.
- గీ॥ అభవు డానందమూర్తి దే - హంబులోన
 లీనమైయుండు జీవని - డానముగను
 దానిమర్మంబు నీకు వి - స్తారవణితి
 దెలియ వినుపింతు వినవయ్య - దీనమేతా :
- సీ॥ శ్రీమహా దేవుండు - జీవస్వరూపమై
 జగముల వ్యాపించు - సర్వగతుల
 బ్రహ్మాదులకు పట్టు - బడని పరంజ్యోతి
 సచ్చిదానంద ప్ర - శస్తమూర్తి
 సకలధర్మములకు - సర్వోద్దియములకు
 సాక్షియై వెలుగు వి - శ్వప్రభుండు
 విషయంబులకునెల్ల - వెలియైన పురుషుండు
 నిత్యుడనగుతుండు - నిర్మలుండు
- గీ॥ నిర్గుణుం డమ్మహాత్ము వ - ర్ణింపదరమె ?
 యతని నెరిగినవాడు మో - హంబువలన
 విడువబడు మోక్షసామ్రాజ్య - విహితుడగుచు
 నిజముగావున శివభక్తి - నిలుపవలయు.

క॥ సకలము మాయాకల్పిత
మొకటైనను సత్యమనుచు - యోజింపక ఖా
వుకముంగా దెటులన్నను
ప్రకటాశ్చర్యములు సత్య - పథమున గనమే.

కం॥ కలలోగన్న పదార్థము
లలవడునే మేలుకనిన - నగ్గతిమాయా
విలసనముమాన్చి తెలిసిన
వెలుగొందు॥ తానుతానె - విశ్వాత్మకుడై.

వ॥ ఇవ్విధంబున విశ్వేశ్వరుండు విశ్వమయుండని భావింపందగు; శరీరంబులు భిన్నంబులు బరమాత్మయేకం బను న్యాయంబున నానావిద జీవత్వంబు వహించియుండు; జ్ఞానేంద్రియ పంచకంబు కర్మేంద్రియపంచ కంబుప్రాణపంచకంబు అంతఃకరణ చతుష్టయంబునుం గూడి ఏకోనవింశతి తత్వంబుల లింగశరీరంబయ్యె తల్లింగశరీరంబున ప్రకృతికలిత చైతన్యంబు ప్రతిబింబించుటంజేసి వ్యవహారిక జీవు డనంబరగె; నట్టి జీవునకు శ్రేత్రజ్ఞ పురుషనామంబు లిహపరసుఖంబులు; జాగ్రత్స్వప్నాద్వ్యవస్థలు గల వెట్టంటి వేని ముకురమాలిన్యంబువలన ముఖంబు మాలిన్యంబగు తెరంగున మనో బుద్ధ్యహంకార చిత్తంబులం జెందిన దోషంబుల జీవాత్మం డాలోకించు తదన్యోన్య సంబంధంబున జీవాత్మన కంతఃకరణంబునకు మాలిన్యదోష సంప్రాప్తియయ్యె. తదభిమానం బేకీభావంబైన దేహాదులకు పరుండగు జీవాత్మండు సుఖదుఃఖంబులం బొందు. మధ్యందిన మారాండకీరణంబులు మరుమాములం బ్రనరించిన మూఢాత్మలకు జలంబని తోచు కైవడి గ్రహిం పంబడని సూర్యుండు గ్రస్తుం డగురీతి జీవాత్మ నిర్లేపప్రభావుండయును సుఖదుఃఖంబులకు తోనగు తెరంగునందోచుటది యవిద్యాదోషంబని తెలి యందగు; పిండాండంబున సఖిఖపర్యంతంబు వ్యాపించి జీవాత్మ ప్రకామధ్యంబునం దేజరిల్లు; పురంబను నభిధానంబుగల మాంసపిండంబున నాభీకుహరంబునకుం బొడవు “కంతగోళంబునకుం గ్రిందు మవ్యమందు

హృదయంబు గావున తన్నాశంబునం గూడుకొని సారసకోరకంబు తీరున నదోముఖంబైన దాని సూక్ష్మద్వారంబు దహరాకాశంబని చెప్పంబడు తన్న హనీయ ప్రదేశంబున;

క॥ వాలాగ్రము మెల్లన పది
వేలాంశములగుట పంచి - వేసిన సూక్ష్మం
బేలీలనుండు జీవుం
డాలీలకొ సూక్ష్మరూపి - యై యందుండు॥.

గీ॥ అట్టి ప్రత్యగాత్ము - డవ్యయుండు కదంబ
పుష్ప కేసరముల - పొల్కి హృదయ
నశినమందు వెడలి - నాడుల నానాము
ఖంబులై కశేబ - రంబు బొదవు.

వ॥ గావున నాడులు దెబ్బది రెండువేలు గలవని మహాయోగి శిఖా మణులు వక్కాణింతు రందు ముఖ్యనాడు లేకోత్తరశతంబని దశేంద్రియంబుల బదేసినాడులు తద్విషయంబుల కభిముఖంబులై యనాదికర్మ హేతువునం జేసి స్వప్నాది నీవభోగంబు లనుభవించుకొఱకు, మహానదులు తీర్థంబుల భరించు చందంబున తత్కర్మంబు లనుభవింపుచుండు, నందొక్కనాడి యూర్ధ్వగతంబై యంతంబులేక సుషుమ్నాఖ్యంబునం బ్రసిద్ధంబై యుండు.

కం॥ ఆనాడియందు జీవము
బోనాడినవాడు పుణ్య * పురుషుడు ముక్తి
స్థానంబు జేరుయోగులు
ద్వ్యానింతురు దాన చిన్న * యంబుగజీవు॥

గీ॥ తెలియ వినవయ్య రాహువ * దృక్కుడయ్యు
తరణి మండలమునదోచు * కరణి జీవు

డడగియున్నాడు లింగ దే • హంబులోన
గానరాకుండు వ్యాపకు • డైనవాడు.

క॥ ఘటమొండు చోటుకేగిన
ఘటమందలి నభముకూడ • గదలుంగాదే
ఘటభిన్నమైన గగనము
పటుగతి యాకాశమందె • పరగిన భంగిన్

సీ॥ లింగదేహంబున • లీనుడౌ జీవుండు
పూర్ణమహత్వంబు • బొందియుండు
కాయంబువిడుచు త • త్కాల మారోపణ
మామ్రేకాని ద • ర్మంబులేదు
కమలాపు డభిలో • కంబులు వెలిగించు
సరణి జీవాత్మను • జ్ఞానరూఢి
యన యజ్ఞాగ్రత్సమ • యంబున సకలంబు
కర్మ సంప్రాప్త బో • గముల ననుభ

గీ॥ వింశకారకు బొంది • విలసిల్లు తల్లింగ
తనువు జెడదు ముక్తి • గనుటదాక
కర్మరహితమైన • గలుగు నిర్వాణసౌ
ఖ్యము శరీరబంధ • కంబు లుడుగు.

గీ॥ వినుము ఘటము సంభ • పించు టాకాశంబు
నకు ఘటాంబరంబ • నంగపేరు
వెలసినట్లు లింగ • విగ్రహసంగతి
నవ్యయాత్మా జీవు • డనగ బరగు

—० స్వార్థసారము ०—

చ॥ తనర మనఃప్రకారమును • దా జనియించు విధంబు లెన్నగా
వినవలె నింక దెల్పగద • వే : మునినాయక ముక్తిదాయకా :

అని వినుతించి వేడిన ము ♦ హాత్రి నెరింగి దయార్థచిత్తుడై
 గొనకొని తెల్పై సర్వమును ♦ గోచరమై కామరాధనట్లుగఁ.

వ॥ మహాత్మా విను సర్వాధిష్ఠాన కేవల నిర్మలాత్మసత్తామాత్ర
 సంజనిత మహాచైతన్యంబగు చిద్రూపంబు మాయానియు క్తంబై ఈశ్వర
 రూపంబనం బరగె; నా యీశ్వరుం డవిద్యా సంయుతుండై జీవ రూపంబున
 బ్రకాశించె; నాజీవుం డిచ్చా క్రియా జ్ఞాన శక్త్యాత్మకంబైన ప్రకృతిసహితంబై
 యంతఃకరణం బన విలసిల్లె. నాయంతఃకరణంబు మనం బననయ్యె. నామ
 నంబు నాల్గు విధంబుల నేపారె. నెట్లనిన;

సకల సంకల్ప వికల్పంబులం బెందిముందు మనంబననయ్యె. సకల
 విచారంబులం దనరి రాజసగుణప్రధానంబై చిత్తంబన నలరె. సకల
 నిశ్చయజ్ఞానాకారకత్వంబున సత్వగుణ ప్రధానంబై బుద్ధియనంబరగె సకల
 కర్తృత్వ భోక్తృత్వంబుల బొలుపొంది జీవగుణ ప్రధానంబై యహంకారం
 బనంబడియె. నదియుంగాక బహువిధంబులం బెంపారె; మరియును;

క॥ మది కదలిక వదలనియెడ
 నదియే బంధంబనంగ ♦ నగు వివరింపఁ
 మది గదలిక వదలనియెడ
 నదియే మోక్షంబనంగ ♦ నగు వివరింపఁ

గీ॥ అడరగా దశేంద్రి ♦ యములకు మూలమై
 పుణ్య దురితకర్మ ♦ పుంజమెల్ల
 జరుపుచుండు దుఃఖ ♦ సౌఖ్య పరంపర
 లనుభవించు బ్రాంతి ♦ గొని మనంబు.

క॥ తనర నహమికము జీవుడు
 ననువొందగ చిత్తమీశ్వ ♦ రాకృతి బుద్ధి

గనుగొన చిద్రూపంబును
మనసే బ్రహ్మస్వరూప * మని తెలియదగున్,

గీ॥ మనమువలన నయ్యె * మరియు సంసారంబు
మనము వలననయ్యె * మరి జగములు
మనము వలననయ్యె * మరితజ్జతాజ్జతల్
మనము వలన నెరుక * మరుపులయ్యె

గీ॥ మాయ యనగ వేరె * మరిలోకమున లేదు
మానసంబె మాయ * పూనిచూడ
మానసంబునెడసి * మాయ దానుండదు
మాయ నెడయకుండు * మానసంబు.

క॥ మనమును మనమే యెరుగును
మనమును మనమే వధించు * మనమును మనమే
వినుతించును నిందించును
మనమునకు మనంబె హితుడు * మరిశత్రుడగున్

క॥ తలపగ జాగ్రత్స్వప్నం
బులయందున నుభయదేహ * ములచే నానా
చలనత్వంబుల దొరకొని
మలయును బహురూపములను * మానసమెపుడున్

క॥ ఆరయ తేజోమయమై
యారూడి జరింపుచుండు * నాభాసంబై
యేరూపంబును గూడిన
నారూపంబగునుగాన * నగుమానసమున్

గీ॥ క్షణిక మాత్రముననె * జగమెల్ల దిరుగును
సకలతనువులందు * సకలవృత్తు

లెనసియుండునరయ ♦ నేకమైయుండును
నిలకడనుటలేక ♦ నెమ్మనంబు.

క॥ దయయును నిర్దయయును మరి
భయమును నిర్భయము ఘ్నుత్తు ♦ పరితృప్తియు సం
శయమును నిశ్చయమును వెన
నియమానియమంబులివి జ ♦ నించె మనమునన్

గీ॥ సాత్వికమునుగూడి ♦ సాధువిదంబున
రాజనమునుగూడి ♦ రాజురీతి
తామసమునుగూడి ♦ దనరు రాక్షసిభంగి
వెలయు హృదయమిట్టి ♦ వృత్తులెనసి.

క॥ లలినుత్పత్తి స్థితిలయ
ములు జాగ్రత్స్వప్నసుప్త ♦ ములు వివరింపన్
పౌలుపుగ బాల్యాద్యవస్థ
లలరుచు సహజ ప్రవృత్తు ♦ లగు మనమునకున్

గీ॥ రమ్యసుజ్ఞాన భక్తి వై ♦ రాగ్యములకు
కలితధర్మార్థ కామమో ♦ క్షంబులకును
వెరవెనంగ ప్రవృత్తి ని ♦ వృత్తులకును
మూలముగ నుండు స్వాంతంబు ♦ ముఖ్యమగుచు.

గీ॥ దారపుత్రాది సంసార ♦ దర్మములను
బ్రాంతి బెనగొని చింతము ♦ పామరత్వ
మడరి వ్యవహారి యగుచు కా ♦ మాదివృత్తు
లెనసి వర్తిలు నజ్ఞాన ♦ మున మనంబు.

- గీ॥ సగుణ నిర్గుణములు • సత్య మసత్యంబు
వెసప్రవృత్తియును - నివృత్తి ప్రియము
నప్రియంబు సకల - వ్యత్యయమాదిగా
గలవి యెల్ల మనము - వలన బొడము
- గీ॥ మనమునందు బుట్టు - మనమున వర్ణిల్లు
మనమునందు దుదను - మగ్గు మొందు
మనము కారణంబు - దనర సర్వమునకు
మనమునకు నసాధ్య - మనగలేదు
- గీ॥ మనము దెలియరాదు - మాధవుకైనను
మనము దెలియరాదు - మాధవునకు
మనము దెలియరాదు - పనజోద్భవునకైన
నన్యులెంత వార - లరసిజూడ.
- గీ॥ మనము గెలుతుమనుచు - మాటమాత్రమెకాని
మనము గెలుచువారు - మహినిలేరు
హరిహరాబ్జభవుల - నాడింపుచున్నది
యితరజనులనంగ - యెంతవారు ?
- గీ॥ ఆత్మతప్ప నింక - నన్యమౌ సకలంబు
దెలియ నెమ్మనంబు - వలననయ్యె
మనము నెనసెనేని - మరిమరి దుఃఖంబు
మనము నెడసెనేని - మలయుసుఖము
- క॥ మనమే తానై యుండిన
కనుచూపున విశ్వమెల్ల - గానగతోచున్

మనమును పరిత్యజించిన
మనమనగా నేది విశ్వ - మన నే దింకఁ.

క॥ వినుముత్పత్తికి జాగ్రత
మొనయంగా స్థితికి స్వప్న - మును లయమునకుఁ
దనర సుషుప్తియు నీగతి
నునుకులు మానసమునకు డ్వి - జోత్తమ యనినఁ.

గీ॥ మరియు నడిగెనతడు - మానసమునకు న
వస్థ తెన్ని తెలుప - వలె మునీంద్ర
యనిన నానతిచ్చె - నరయగా నాలుగు
చిత్తగింపు మెరుగ - జేతు నవియు

వ॥ చిత్తగింపు మావివరం బెట్లనగా తామస రాజస సాత్వికంబులగు
మాడుగుణంబులకు తదతీతంబైన నిర్గుణంబు గూడి నాలుగవస్థలగు. వీటికి
విక్షేపంబును గతాయాతంబును సంశ్లిష్టంబును సులీనకంబును నీనాలుగు
విధంబులందు తామసరాజసంబైన నవస్థాద్వయంబు విసర్జించి సాత్విక
నిర్గుణంబులను నవస్థాద్వయంబు పరిగ్రహింపవలయు ననిన విని యజ్ఞ
వర్యం డిట్లనియె.

గీ గాలికన్న తీవ్ర - గతి సంచరించు న
శ్వధ్దదశము పగిది - చంచలించు
నున్నచోట నిమిష - ముండదీ నెమ్మది
దీనినైజ మెట్లు - మాను ననిన.

చ॥ గురు డెరిగించె బ్రాహ్మణున - కున్మదినిల్చు విధంబునేర్పడఁ
గురుకులవాసముఁ గురున - కుఁ ఘనసేవయు సత్సమాగమం

బరయ నిరంతరంబు నిగ - మాంతవిచారము లిట్లుజేసినఁ
బొరయదు చంచలత్వమును - పొల్పుగ నుత్తమసాధనం బగుఁ .

గీ॥ ఆర్తుడగుచును శ్రద్ధా స - మన్వితముగ
నామమంత్రానుసంధాన - మేమరకను
నిరత మొనరింపనందున - నెమ్మనంబు
మగ్నమగు చంచలత్వంబు - మాను ననఘ.

గీ॥ వేసటయు మాంద్యమశ్రద్ధ - విడిచి దిటము
బూని యాసక్తి జాగ్రత్తల్ - బొంది యొంటి
నేకతంబున గ్రంథావ - లోకనంబు
జేయుచుండిన గదలదు - చిత్తవృత్తి

—: రామ స్తవరాజము :—

గీ॥ అనఘ యామరించి - నట్టి దృశ్యములకు
తల్లివంటి చిత్త - దర్శనమున
చిత్త్రతివలితంబు - జీవుడై కనుపట్టు
గాన నింతపట్టు - మానసంబె

గీ॥ లోత కూటిమనసు - లోసానికై పెన్గు
త్రోవగాని ముక్తి - త్రోవబట్టు
పోవనీడు నిజము - పోడిమియామాయ
రంకులాడి చూడు - రాజచంద్ర :

క॥ వేయేల నొక్కమాటను
మాయాసంసారి మెల్ల - మడియించుటకై
యాయము జెప్పెద మనసే
కాయేంద్రియ విషయకార్య - కారణ మనమా.

నదృష్టాంతములు

- క॥ మనసే మాయాజగములు
 మనసే సంసారదోష - మాగ్గము సర్వం
 బును మనసే కాని మరే
 విని లేదనుచును నెరింగి - మెలగు నృపాలా.
- సీ॥ మనసయా సంసార - మాయావికారముల్
 మనసయా లౌకిక - మహిమలన్ని
 మనసయా జీవులు - మనసయా జగములు
 మనసయా లోభాది - మత్సరములు
 మనసయా స్త్రీలును - మనసయా పురుషులు
 మనసయా సుఖదుఃఖ - మలినములును
 మనసయా పాపంబు - మనసయా పుణ్యంబు
 మనసయా యఖిలాశ్ర - మంబులెల్ల
- గీ॥ మనసు లేకున్న నొకటైన - మాయలేదు
 మాయ లేకున్న నొకటైన - మనసులేదు
 యఖలజగము మనోమాయ - లవుట దెలసి
 బ్రతుకనేర్చినవారలు - బ్రహ్మావిదులు.
- : గురుగీత :—
- గీ॥ సర్వభాంతులు మనసున - సంభవించు
 సర్వభ్రమలును మనసుచే - నమసిపోవు
 అట్లుగావున మనసు చి - దాత్మయందు
 జేర్చ యమనస్క-మండ్రు రా - జీవనేత్రి ॥

సీ తా రా మా ం జ నే య ము.

—: పంచచామరం :—

మనంబె స్థూల సూక్ష్మముల్ ప్ర - మాత్రుమానమేయముల్
 మనంబె కామ రోగ రోష - మత్సరాది వృత్తులుఁ
 మనంబె సర్వధర్మముల్ - మనంబె బంధ మోక్షముల్
 మనంబె దృశ్యమంతయుఁ క్ర - ముబుచే నెరింగినఁ.

గీ॥ సర్వ సంసారమును మాన - సమున నొదవు
 సర్వ సంసారమును మాన - సమున నుండు
 సర్వ సంసాతమును మాన - సమున నీణగు
 సర్వ సంసారమును మాన - సంబె యగును.

ప॥ అది యెట్లంటె :

చ॥ మనము సుషుప్తీయం దెనసి - మ్రగ్గిన నేమియు దోపకుండు నె
 మ్మన మటు మేలుకొన్నను స - మస్తజగంబులు గల్గి దోచు నీ
 ఘనతర బంధమోక్షమయ - కారణ కార్యములెల్ల తానయై
 యనిశము తోవెలిం దిరుగు - నారయ నెమ్మన మట్లు గావునఁ.

ప॥ మరియు నమ్మనంబు కార్యకారణంబై సంకల్పంబు సంసారంబు
 సర్వ వాసనామయంబు బంధ మోక్షాత్మకంబు నన నొప్పు కారణకార్యంబై
 యవిద్యయు ప్రకృతియు నజ్ఞానంబు మాయయు ననం దనరు. నట్టి మాన
 సంబులేమి యమనస్కం బట్లగుటంజేసి ;

శ్లో॥ అనాకాశ మాకాశ మాకాశరూపం
 నిరాకార సాకార ఓంకార గమ్యం
 సహస్రార మధ్య స్థ బిందుస్వరూపం
 చిదానందరూపం శివోహం శివోహం.

నదృష్టాంతములు

శ్లో॥ సచ్చిదానంద మద్వైతం సర్వభూతాంతరస్థితం
సమామి సద్గుణం దీరం జగన్నాథేంద్రయోగినం.

శ్లో॥ మాయాంతు ప్రకృతిం వింద్యా న్మాయినంతు మహేశ్వరం
ద్యావా వృధివీ జనయం దేవ ఏకః ॥

శ్లో॥ విశ్వస్యకర్తాభువనశ్యగోప్తా ॥
ఈశాన స్సర్వ విద్యానా మీశ్వర స్సర్వ భూతానాం
బ్రహ్మాధిపతిర్బ్రహ్మణోధిపతిర్బ్రహ్మ శివోమే అస్తు సదాశివోం ॥

—: కృష్ణ తత్వోదయము :—

వస్తు భిన్నస్య పదార్థస్య శశవిషాణతుల్యత్వాత్ వ్యవహార్యాభావే
వ్యవహారాభావాచ్చ స్వాత్మనః తద్వస్తురూపత్వేన స్వవ్యతిరిక్తస్యాత్మంతా
సంభవేన భాషణమపి నోపపద్యత ఇతి రహస్యం. మాస్తు రహస్యం. వస్తు
మాత్రం శిష్యత ఏవేతి ధర్మావదేపతదితిచేత్తదపినానా వద్యం సర్వోపివ్య
వహారః ద్వైతమూలః,

ద్వైతభావేషదం వ స్త్వితి కేనావ్యభాష్యత్వాదంతఃకరణ వృత్యతీత
త్వేన స్వేనాప్రజ్ఞాయచ్చుద్ధాచ్ఛబల మభూదితిశ్రోతవాక్యే కదంశబలమ
భూదిత్యత్రాహ సాత్వికగుణావస్థాన యా సాత్వికః సత్వగుణః సవీచగుణః
ప్రధానంయస్యాస్నా సాత్వికగుణామాయా తస్యాః అవస్థానం స్థితిర్యస్యాం
సా తయాశుద్ధ సత్వప్రధాన మాయామయ మేత్యర్థః యయైవచచితా
లైకృతం వికృతమేవవైకృతంః కారమాపన్నంసత్ శబలంజాతం శుద్ధసత్వ
ప్రధానజాత మిత్యర్థఃతదేవమాయాసం వశితమిత్యుచ్యతే. ననుశుద్ధచిత్ర
కృతి ప్రధానస్త్రైశ్వరః కదంసశబల ఇతిచేచ్ఛబలమేవతయోస్సామాన్య
విశేషవికార విశిష్టత్వమాత్రభేదాత్ తహింకిం నామవికారే సామాన్యత్వ
విశేషత్వం ఆస్థులోపాధిప్రయుక్తం ప్రథమంస్థులోపాధిప్రయుక్తం ద్వితీయ
మితి నూక్షుద్భృతాజ్ఞాతవ్యంసా మూలప్రకృతిః యాసామ్యవైషమ్య భావమా
పాదితా సేత్యధః మూలప్రకృతిః మూలావిద్యాతదేవ చిదవచ్చిన్న మేవ

పురుషః పురుషపదవాచ్యః ప్రకృతిం. పురుషంచైవ విద్యనాది వృథావపీతి
 గీతోపనిషదస్వయమీశఃసాధనాంతర శూన్యవానిత్యర్థః స్వప్రభశ్చ స్వప్రకాశ
 రూపశ్చ తదాచసాధనాంతర నిరపేక్షయా స్వయం ప్రకాశవిజ్ఞాన వానిత్యర్థః
 తౌప్రకృతి పురుషౌ అనాది ఆదిరుత్పత్తిః నవిద్యతే అర్యయోస్తౌ అనాది
 సౌకృష్టత్వం తయోర్వయోర్మధ్యేవరమః అనంతఃసాతుసాంతాననుకదమజ
 న్నాయాస్తస్యా స్సాంతతెత్యత ఆహఈద్యుశఇతి అంతత్వ సాధకదృష్టాంత
 రహితోహీతి ప్రకరణార్థః సానతదా తదాహిప్రకృతిః సాంతానప్రకృతి
 యోగిత్వాత్ ఘటాపాగభావవత్ అనాదిత్యేపి ప్రాగభావస్య ఇహైవఘటా
 ఇతిప్రత్యక్షేణనాశదశణాత్ విద్యాపాగభావస్యాపి విద్యోత్పత్తిదశాయాం
 సాంతత్వస్య అనుభవసిద్ధత్వాదితి తదాచ అనంతకోటికోటి ప్రత్యక్షిష్టః
 ప్రజ్ఞానరాశిః చిచ్ఛబ్దవాచ్యాతాదృశ చిత్కోటికోటినామేకరాశిః జ్ఞానపద
 వాచ్యావ భవతీతి ప్రకరణాగ్రః యథానేకనద్యంతర జలరాశిః అణావపద
 వాచ్యా తాదృశానేకాణావానామేకరాశి రేకాణావవాచ్యా తద్వదితిభావః
 ననుశుద్ధచిత్ప్రకృతిమయత్వేన తస్యచిన్నయ త్యసిద్ధౌ శుద్ధైబ్రహ్మణీయా
 చిన్నయతాసానాది మూలప్రకృతిరితివక్తవ్యే శుద్ధచిద్రూప మూలప్రకృత్యు
 పహితం. చైతన్యం గుణవిశిష్టమితి లభ్యతే కిలతత్రగుణీభూతమూల
 ప్రకృతేః పారమార్థికత్వాత్తద్వైశిష్ట్యం కదముపపద్యత ఇతిచేదత్రోచ్యతే
 భాసమానస్యాపి తద్వైశిష్ట్యస్యరజితత్వప్రకారకశక్తివిశేష్యక జ్ఞానవత్తస్యా
 వ్యయదార్థ జ్ఞానవిలసిత తాన్ననిత్యం వైశిష్ట్యంతత్కాలే వైశిష్ట్యమివదృశ్యత
 ఇతిభ్రాంతి జ్ఞానమూలంతత్ తహివిశేషభూతశుక్త్యాదావివాత్రరూపాదికం
 భావ్యంతదభావాత్ సదృష్టాంతరసిద్ధిరితిచే దత్రాపి సమాదానం నిరూపేపి
 జపాకుసుమరూపే సరూపకుసుమాదిభ్రాంతిదశణాదృష్టాంతసిద్ధిరితితదాపి
 తహి ననుబ్రహ్మపదార్థస్య జపాకుసుమపద్మణత్వాభావాత్తదసిద్ధిరితి చేన్న
 తస్యజ్ఞానరూపత్వేన గుణవత్వసిద్ధే రపినిగుణత్వాభిదానాద్గుణేగుణానంగీ
 కారాచ్చ తతశ్చ నచరక్రఃపీతఃశుభ్రోవణాఇతీవచ్చాక్షుషస్యాదితి వాచ్యం
 స్వరూపభూతజ్ఞానేన తదాప్రతీతేః । తచ్చస్వానుభవవచేత్యలం శాఖా
 పల్లవితేన

ననుచిత్రకృతి ప్రయుక్తమపి నిష్కళం నిష్క్రియం శాంతం నిర
 వద్యం నిరంజనమితిశ్రుతేః నిర్వికారత్వేన తద్వటావచ్చిన్నాకాశమివ భవేత్
 నతతో జగన్నిర్మాణం సంభవతి నమటావచ్చిన్నాదాకాశాత్కాంచనక్రియాపి
 భవతీతి సర్వై రనుభూయతేయద్వానస్వాళంత్ర్యేణాపి తయోస్తత్సభవతి
 నిర్వికారత్వా జ్ఞడత్వాచ్చ చిత్ప్రకృత్యోరిత్యాశంకాంపతిహరతి స్వాంత
 ఇత్యనేన శ్లోకేన

యాశుద్ధసత్య ప్రధానచిత్ప్రకృతిః పౌరుషబలాత్ పురుష స్వేదం
 పౌరుషం తచ్చ తద్బలంచ తస్మాత్ శబలాఖ్య పురుష సత్రావశాదిత్యధః
 స్వయంజడాపి స్వాంతర్గుప్త సమస్తజీవనికరప్రారబ్ధయోగం స్వాంతర్గుప్తానిచ
 తాని సమస్తజీవనికరప్రారబ్ధాని ధర్మాధర్మరూపాణితేషాం యోగుణయోగః
 తమేవస్పష్టిం హేతుం కారణం అపేక్ష్యశుద్ధసత్వాధికాశుద్ధసత్యగుణప్రధానా
 అభూదితిశేషఃయదాధరణీస్థితం సూక్ష్మవటబీజం వషణజల హేతుమపేక్ష్య
 దైవబలాత్ప్రీతంభవతి ఏవమియ మపితదాస్థితవతీతిభావః నన్యపేక్ష్యస్థిత
 వతీత్యనేన నజడాయాస్తస్యాః సంభవత్యపేక్షాకుతస్తస్పష్టినిద్దిరితి చేదు
 చ్యతే యథాలోహఖండికాయోమణి సన్నిధానసత్తయా వికారిణీభవతి తదేయ
 మపితచ్చబలసత్తయా వికారిణీభవతి వికారశ్చతస్యాంప్రత్య గంతఃకరణ
 కృత్తయః అతోపేక్షాచ సంభవతి తథాహురాచార్యాః అనాపన్నవిరాస్సన్న
 యస్కాంతవదే వయబుద్ధ్యాదీంశ్చాల యేత్రప్రత్యక్తోహమిత్యవదారయేతి
 ఉక్తార్ధవ సాఉక్తసత్యగుణ ప్రధానామాయాతదుత్పత్తిరగ్రేవివిచ్యతే తదు
 పాధికః శుద్ధసత్య ప్రధానమాయోపాధికః శబల పురుషః ఈశ్వరఇత్యర్థః
 సంత్యక్తహేత్వంతరః స్వసత్రావ్యతిరిక్త సాధనాంతరహిరతః నియమవా
 ధాతాయథాపూర్వమకల్పయదితి స్వాజ్ఞారూపశ్రుత్యుక్త సంకల్పవా తత్స
 కలంజగత్స్రస్తుంఈశః సమర్థః అభవత్ భోక్తృష్టేతిసాతిశయద్యోతకః.

శ్లో॥ సాంతగుణ ప్రసమస్తజీవనికర ప్రారబ్ధయోగంహియా
 స్పష్టిహేతు మపేక్ష్య పౌరుషబలా త్సం శుద్ధసత్వాధికా
 సామాయా సదుపాధి క స్పపురుష స్సంత్యక్త హేత్వంతర
 స్రస్తుంతత్సకలంజగన్నియమ వా నీశోభవత్కృష్టభో ॥

శ్లో॥ తద్దేతునాసాప్రకృతిత్రిదాభూ దవ్యక్తతత్త్వంచ మహచ్ఛతత్త్వం
మహానహంకార ఇతీశకృష్ణ క్రమా త్తమస్సత్వరజః ప్రదానా ॥

అదూనాప్రసంగవశాత్ తస్యాః శుద్ధసత్వప్రదానత్వే సమాయాత్వ
ముక్త్యా తస్మాచ్ఛుద్ధాచ్ఛబలమభూచ్ఛబలాదవ్యక్త మిత్యాద్యనుక్రమభంగ
వరిహార్యం తామేవమూలప్రకృతిం సవిశేషమాహతద్దేతునేతి అనంతకోటి
జీవాదృష్టి హేతు నాసాత్రిగుణాత్మికామూలప్రకృతిః సామ్యభావాపన్నమూల
ప్రకృతిరిత్యర్థః అవ్యక్తతత్త్వమితి మహత్తత్త్వమితి మహానహంకారః మహ
దహంకార శ్చేతిత్రిదాతిః ప్రకారాఅభూత్ జాతా కథంభూతాసతిక్రమాత్
క్రమమనతిక్రమ్యల్యణ్ణోపేవంచమీ తమః సత్వరజఃప్రదానా తమః ప్రభృతి
తద్గుణ ప్రదానా అయమభిప్రాయః యదాజీవాత్పష్టాభియోగకాలే స్వోపాధిక
పురుషసత్తయా గుణానాంచలనూత దేవవైషమ్యమిత్యుచ్యతేతత్ర తమః
ప్రదానాసతీ అవ్యాకృతరూపావ్యక్తమభవత్ తదాగుణవైషమ్యే ప్రధాన
భూతస్యా కారాకారితపురుషావచ్చిన్న తమోగుణాత్వకాశాదుత్పన్నం యత్స
త్వం తత్ప్రదానాసతిమహత్తత్త్వమభవత్ తదాతమో గుణజన్య సత్యము
ద్భూత తత్పురుషావచ్చిన్న రజోగుణప్రదానాసతి మహదహంకారాశ్చ
జీవత్ అనేనజడాయాః సప్తదశావయవరూపాయాః త్రిగుణాత్మికాయాః
తస్యామూలవిద్యాయాః జీవాదృష్టసహాయ పూర్వక మవ్యక్తాదితత్వాకార
పరిణామః.

అధిష్ఠానావచ్చిన్న తత్పరమపురుషాదేనః నతు కేవలస్వాధీన ఇతి
జ్ఞేయం ఏతచ్ఛాగే స్పష్టిభవిష్యతి.

శ్లో॥ సత్వప్రదానామహతీ త్రిదాభూ
ర్విశుద్ధసత్వాధికభాక్చమాయా
మలీమసంసత్వ మధిష్ఠితాన్యా
నైకాత్వనేకాత్వీతి దైవకృష్ణ॥

సత్వేతి సత్వప్రదానా మహతీమహత్తత్త్వ రూపమూల ప్రకృతిః
విశుద్ధసత్వాధిక భాక్చతీతి శుద్ధంచతత్ సత్వంచ తస్య ఆధిక్యం తద్భుజ

తీతితాదృశీ కేవలశుద్ధగుణప్రదానా సతీతిభావః మాయాతదామలీమనం
 మలినం నత్వం సత్వగుణ అధిష్ఠితా తత్ప్రదానాచ సతీతన్యా ఆవిద్యేతిచ
 మలినసత్వ ప్రదానావిద్యేత్యర్థః ఏవంద్విదాద్విః ప్రకారాఅభూత్ శుద్ధసత్వ
 ప్రదానత్వ మలినసత్వప్రదానతే అపితస్యాంతే నైవహేతుబలెన సంవృత్త
 ఇతిభావః మాయాచా విద్యాచ స్వయమేవ భవతీతిశ్రుతేః తదథం.

స్వయమేవ మహాదధిష్ఠానావచ్చిన్న ద్వితీయచైతన్యా వచ్చిన్నం
 మహాత్తత్వం మాయావిద్యారూపేణ ద్విధాభూదితి ద్వయోర్మధ్యేసాప్రథ
 మోక్తా మాయాఏకా అఖండా ఏకాశ్రయత్వా దేకత్వ సంఖ్యావతీర్థః ఇతరా
 అనంతరోక్తా ఆవిద్యా అనేకాఖండరూపాఅనేకాశ్రయత్వా దనేకత్వ సంఖ్యావ
 తీత్యర్థః హేకృష్ట తవై వేతి పూరణీయం తదాచ త్వమేక ఏవేశ్వరజీవజే
 దేన లోకం ప్రవిష్ట ఇతిభావః తదాచశ్రుతి : తత్సృష్ట్యా తదేవానుప్రావిశత్
 తదను ప్రవిశ్య సచ్చత్యచ్ఛాతవదితి నవ్యాశ్రయవ్యామోహినీ మాయా ఆ
 శ్రయవ్యామోహి న్యవిద్యేతిలక్షణబలేన ఆశ్రయ వ్యామోహిత్యా వ్యామో
 హేత్వా ధర్మాశ్రయత్వ ప్రతీతేః ధర్మావగాహి జ్ఞానవిషయతయాత యో
 ర్మాయా విద్యయో ర్వా స్థవ త్వంస్యాద్వటా దేరివేతిచేన్న అనద్యస్తదృష్ట్యా
 ధర్మ్యవగాహిజ్ఞాన విషయత్వేపి తయో రద్యస్తత్వదృష్ట్యా తదవగాహిజ్ఞాన
 విషయత్వాభావాత్ శుక్త్యాదా వద్యస్తానాం రజితత్వాదినామ పారమాధిక
 త్వాదితి ఏతిదథం వాచకే ఏవహి మా యావిద్యే యామాసామాయేతి
 యానవిద్యత ఇత్యవిద్యేతి యత్రదోనిఃత్యసంబంధాత్ అత్రమానిషేధ నిషే
 ఠశ్చ మృషార్థవాచకః నతువిద్యమానస్య నివృత్తివాచకః అతఏవనవిద్యత
 ఇత్యవిద్యేతి పుననిఃవఙ్చనం తయోరేకత్వాభిప్రాయేణ్య ఏతత్సర్వం
 ముక్తదశాయాం అభ్యస్తదృష్టినంభవా దారుడానామేవ దృశ్యతఇత్యన
 వద్యం

శ్లో॥ సమష్టివ్యష్ట్యాత్మకశక్తి రేవం
 జీవాత్మదై వాభిదహేతు రీశా
 ద్విధాచ మాయావరణాచ శక్తి
 ర్విషేషశక్తిస్త్వీతికృష్టసాభూత్ ॥ — సమష్ఠిరితి.

విద్యావిద్యాత్వేన ద్వివిదాయాః మాయాయాః పునరపివిధిపశాత్ ద్వై
 విద్యాదర్శ యన్నాహ సమష్టిరితి సమష్టివ్యష్టాత్కకశక్తిః వృక్షవద్యోష్టిః
 వనవత్సమిష్టిః వృక్షాణాంసమూహోవనమితివత్ సర్వలింగదేహసముదాయః
 సమష్టిః ప్రత్యేకలింగ దేహోవ్యోష్టిః ప్రకృతికార్య కారణరూపే వ్యష్టినమష్టి
 తయోః ఆత్మాన్వరూపం యస్యాః సాసమిష్టివ్యష్ట్యాత్మికాసాచ సాశక్తిశ్చ
 ఈశాఈశానశీలా సామాయావపం ఉక్తప్రకారేణ జీవాత్మనాం యద్దైవంప్రా
 రబ్ధం తదేవహేతుర్యస్యాః తదావిదాసతి ఆవరణశక్తిరితి విక్షేపశక్తిరితి
 ద్వివిదా ద్విఃపకారాభూత్ తహింకిం ప్రధానామాయా ద్విదాభూదితిచే
 దుచ్యతే ప్రధానత్వేన తమోయోగేసా ఆవరణశక్తివిక్షేపశక్తిద్యయాత్మికాభ
 వతి ఆవరణశక్తిస్తావత్స్వరూపంసద్వష్టాంతంనిగద్యతేయదాలోపిమనః
 అనేక యోజనవిస్తృతమర్కమండలం ద్రష్టుజననేత్ర మండల మాచ్ఛాద్య
 తన్ముఖేన్ముఖేన ప్రసిద్ధార్క మండలాచ్ఛాదకత్వేన దృశ్యతే తదాపరిచ్ఛిన్న
 మజ్ఞానమపి అపరిచ్ఛిన్నం స్వప్రకాశమాత్మానం దృష్టుత్వాద్యుపేతాంతః
 కరుణమాచ్ఛాద్య తన్ముఖేన తమాచ్ఛాదయ తత్సాదక త్రైవావరణశక్తిరితి
 విక్షేపశక్తే స్తావత్సద్వష్టాంతం నిగద్యతేవిక్షేపశక్తిలింగాది బ్రహ్మాండాం
 తం జగత్సృజేత్ యథారజ్యజ్ఞానంస్వావృ తాత్మని స్వశక్త్యాసంపావత్వాదిక
 ముద్భావయతి ఏవం మూలాజ్ఞానమపి స్వశక్త్యాస్వోపాధిక వరమపురుషే
 ఆకాశాది ప్రపంచ ముద్భావయతి తథాహురాచార్యాః

శ్లో॥ ఘనచ్ఛన్నదృష్టి ఘనచ్ఛన్న మకణం యథామన్యతే నిష్ప్ర
 బంచాతిమూఢః తథాబద్ధవద్భాతి యోమూఢదృష్టేః సనితోప
 లబ్ధి స్వరూపోహ మాత్మేతి.

శ్లో॥ దైవేన యోగేనా తదా త్వవిద్యాప్రజ్ఞానశక్తిద్వివిదాంతరంగా
 బభూవ తజ్జీవ విభాగభేదే హేతుః సతీకృష్ణతమః ప్రధానా.

దైవనేతి తదాయదామాయాప్రోక్త శక్తిద్వయపతి జాతాత దేతర్కః
 అవిద్యాపిమాయాకార్యభూతాపి అజ్ఞానశక్తిః అంతరంగా అంతఃకరణశక్తి

శ్చేతి ద్వివిధానతిదై నజీవాదృష్టై నతే నైవయోగెనసాధనే నతజ్జీవవిభాగభేదే తేచతే జీవాశ్చతుర్విధాండ జ్ఞోద్భిజ స్యేదజ జరాయుజాదిప్రాణినః తేషాం యోవిభాగః తతత్త్సృలాదిరూపవిభజనంతస్యభేదే విశేష హేతుః సతీజభూవ నాకిం ప్రథానా జభూవేత్యాశం కాయామాహ తమః ప్రథానాస్వజన్యత మోగుణ ప్రథానేత్యర్థః.

శ్లో॥ ద్విషడ్వికల్పాన సహత్వరేశితుః
శక్తిస్సభూతాది రభూద్రజోధికః
వైకారిక సైజనతామపి స్త్వితి
జ్ఞానక్రియాద్రవ్యమయస్సకంసహ॥

ద్విషడితి ద్విషట్ ద్వాదశతేచతే వికల్పాశ్చతాఽఅసహత్ అసహతి నిరుక్తద్వాదశవికల్పహేతుభిర్మక్తిభిరనిర్ధార్యమాణైత్యర్థః తదాహి సాన సత్ నాసత్ నాపినదనత్ నతదతీతా ఏవంసవ్యక్తా నావ్యక్తా నాపివ్యక్తైవ్యక్తా నతదతీతా తదానభిన్నానాభిన్నా నాపిభిన్నాభిన్నా నతదతీతా ఇత్యేవంద్వాద శవికల్పాః తేషామర్థః సాపరేశితుః శక్తిః మూలావిద్యా నసత్ స్వరూపే నిర్ధారితే అప్రతీయ మానత్వాత్ నావ్యసత్ సర్వత్రలోకే అజ్ఞాసిః ప్రతీయమా నత్వాత్ ననదనత్ విరుద్ధధర్మయో రేకత్రాన వస్థానాత్ నతదతీతా అనవ స్థాస్యాత్ తదాఆత్మనఃభిన్నా ఆహమజ్ఞ ఇత్యనుభవాత్ రత్నజ్యోతిరివాప్సృ దగ్భాసమానత్వాచ్చ నావ్యభిన్నా ఏతదంతే తదంతప్రసక్తైశ్చ నాపిభిన్నా భిన్నా విరుద్ధధర్మయో రేకత్రానవస్థానాత్ నతదతీతా అనవస్థాస్యాత్ నవ్యక్తాఅవ్యక్తాత్వైన్శ్రుతిగురు ఖాభ్యాంశ్చాయమాణత్వాత్ నావ్యక్తా ప్రత్యక్ష విషయత్వాచ్చ నవ్యక్తావ్యక్తా విరుద్ధధర్మయో రేకత్రానవస్థానాత్ తదతీతా అనవస్థాస్యాత్ ఏవంకేనావ్యనిర్వచనియ్యత్వాత్ మృగయోయమివవర్తరూ పోక్తా తదుక్తం దత్తాత్రేయదిగంబరైః ఆధిష్టానేవికారేయోనిమిత్రేన వినా న్యదా మరీచ్యంభ ఇవాభాతి వివర్తోసావతాత్విక ఇతి ।

వరేశితుః పరమాత్మనః శక్తిః మూలప్రకృతి రేవరజోధికః క్రమాత్ తస్యరుత్పన్న సర్వగుణజన్య రజోగుణప్రధానఃభూతాదిఃఅహంకారఃఅభూత్

భూతానామాకాశాదీనాం కారణగుణశబ్దాది జన్యత్వేన ఆదిః కారణమిత్యర్థః ఏతేనపరశక్తిరేవ స్వకార్యరూపాసతి రజోగుణప్రధాన మహదహంకారో అజాయతేతిభావః సఃమహదహంకారః జ్ఞానక్రియాద్రవ్యమయః జ్ఞానక్రియా ద్రవ్యశక్తి ప్రధానః వైకారికః తైజసః తామసశ్చేతిత్రిదా అభూత్ తద్యదా వైకారికః సాత్వికః జ్ఞానశక్తి ప్రధానః ఆకాశాదికారణ గుణశబ్దాద్యధిష్ఠాతా అధునావైకారికాది బేదప్రదశకనార్థం పునరపి ప్రకృతిస్వరూప నిరూపణమితి నపౌనరుక్త్యంహే కంసహన్నితి హేక్వష్టసంబోధనం యదాత్వం కంసం హతవా తదాగుణత్రయాత్మకం మదీయం త్రివృతంజహీతి తాత్పర్య జ్ఞాపకం॥

—: సకల వేదాంత సారగ్రంథోక్త :—

అ చ ల వా క్య ము లు

- 1 బయలనగా పరమార్థము 2 పరబ్రహ్మము 3 పరిపూర్ణము 4 అది ష్ఠానము 5 ఊర్ధ్వము 6 నిశ్శబ్దము 7 సగుణనిర్గుణరహితము 8 స్వప్రకాశ మానము 9 నిర్వృతము 10 పూర్ణము 11 శుద్ధము 12 నిర్వికారము 13 నిరంజనము 14 నిరవయవము 15 నిర్మలము 16 నిత్యము 17 నిర్విషయము 18 నిరుపాధికము 19 సన్నయచిన్నయ ఆనందమయ రహితము 20 సర్వభూతాబహిరంతర అనావృతము 21 అసిపదాతీతము 22 లయ విక్షేపమును అంటని స్థానమే నిరాలంబము 23 అనిరాలంబమే బయలు

—: చలవాక్యములు :—

- 1 అవస్థాత్రయమనగా లయవిక్షేపకషాయములు 2 లయవిక్షేపమే అవిద్యోపాధికమైన ఘటము 3 ఘటమే శరీరము 4 శరీరమనే ఘటములో

బహిరంతర అనావృతమై వ్యాపించియున్నదే పరమాకాశము 5 ఈ ఘటా
భావదృష్టే నిర్లక్ష్యము 6 ఈ ఘటములో వ్యాపించిన ఆకాశమునకే ఘటా
కాశ మని దహరాకాశ మని హృదయాకాశ మని చెప్పబడును.

—(౦) సకలమనగా (౦)—

7 లయవిక్షేపము 8 తనుత్రయము 9 అవస్థాత్రయము 10 దృశ్యము
11 అసత్తు 12 సాకారము 13 భావము 14 సర్వవిషయము 15 వ్యక్తా
వ్యక్తము 16 లక్ష్యము 17 శబలము 18 స్థావర జంగమాత్మకమైన
ప్రపంచము 19 చరాచరము 20 వృత్తి; క్రియ 21 క్షరం 22 కర్మము
23 బేదము; దేహము 24 అనాత్మ 25 విజాతీయము 26 కార్యము 27
విషయము 28 ఘటము 29 క్షేత్రము 30 సవికారము 31 ఆభాసా 32
ప్రత్యగాత్మా 33 సకల దృశ్యవిలక్షణమై నటువంటి చూపే ప్రత్యగాత్మ 34
విలక్షణము 35 జాగ్రచ్చక్షు 36 నిర్లక్ష్యము 37 జ్ఞప్తి 38 యెరుక 39
తెలివి 40 ద్రష్ట 41 దేహి 42 పురుషుడు 43 ఆత్మా 44 స్మృతి 45 జ్ఞానం
46 వెలుగు 47 ప్రకాశము 48 జ్యోతి 49 శుద్ధజీవుడు 50 సూత్రాత్మ 51
సర్వసాక్షి 52 సర్వాధారుడు 53 నిరాకారుడు 54 నిర్విషయముడు 55 నిర్వి
కారుడు 56 నిర్వికల్పుడు 57 పరుడు 58 అంతరాత్మ 59 అక్షరుడు 60
అసంగుడు 61 అభావుడు 62 ప్రత్యక్తైతన్యము,

63 ప్రత్యగాత్మయయిన తాను పరమాత్మయైన తనను చూడ
వలసినది.

64 ప్రజ్ఞానమందు ప్రజ్ఞానస్ఫురణయే ఆవకాశము

65 తన్నుతాను యెరిగేటందుకు యెరుకే కారణమైనది

66 తనను తాను మరిచేటందుకు యెరుకే కారణమైనది

67 యీ యెరుక మరుపులే నదసత్తులు

68 భావా భావములు 69 పట్టువిడుపులు 70 క్షరాక్షరములు 71 ప్రకృతిపురుషులు 72 సాకారనిరాకారములు

73 యెరుక మరుపుల రెంటికి చిత్ప్రకృతి అనే చిత్కారణమే అవ కాశమైనది 74 చిత్ప్రకృతి అనగా అధిష్ఠానమందు అధిష్ఠానస్ఫురణయే.

75 చిత్ప్రకృతే పరావిజ్ఞాన శక్తిరూపమై త్రిగుణాత్మికమైన మహా మాయ.

76 యెరుక అనగా చిత్తమే 77 ప్రకృతిపురుషులు చిత్తమే 78 యెరుక మరుపులు రెండూ చిత్తమేనని వశిష్ఠులు శ్రీరాములకు చెప్పినాడు.

79 పశ్యంతిజ్ఞానచక్షుషా ఆని వున్నది

80 చిదాదిత్యై చిత్కారణస్ఫురణే నదనత్తులకు అవకాశము

81 ఆదిత్యకిరణస్ఫురణ మృగజలాభావాభావములకు అవకాశమైనది 82 ఈ చర్మచక్షుశ్రోత్రాలకు పరమార్థగమ్యం గాదని శ్రుతులు చెప్ప చున్నవి.

83 జ్ఞానచక్షు అనగా యేదో తెలుపవలసినది

84 సకల లక్ష్మ్యములు సకలయోగములు సకల తపస్సులు సకల మంత్రానుష్ఠానము సకల వేదాంత శ్రవణములు యివి అన్నియు పరంపరా మోక్షసాధనములుగాని సాక్షాత్పాదన కాదు

85 నద్గురుడు సకల లక్ష్మ్యములకు అలక్ష్మ్యమానమైన నిర్లక్ష్మ్యము అనుగ్రహము చేయును

86 దీన చిత్త విక్షేపలయ కషాయాలు మరిత్యాగమైనిరావరణమైన వస్తు సాక్షాత్కారమౌను

ఈ అనుభవమందు సకల యోగసాధనలు నిలిచెను

87 విజేపరహిత మాయెను గనుక మాతృకా స్వరూపమైన మంత్రో
చ్చారణకు మనోకల్పన లేకపోయెను

88 సంకల్పరహితమె మోక్షము

89 అక్షరోపాసనవలన మోక్షము గలుగును నిర్గుణసాయుజ్యము క్రి
దొరుకును

90 అక్షర పురుషుడేమోక్షమును పొందును

91 యేది సద్గురుడు చెప్పనో దానియందు సంశయములు లేకనమ్మి
కగలిగి చేసితే అదేముక్తి నిచ్చును

92 సంశయమే బంధము

93 ఆత్మవిషయడైనను విషయదృష్టికి విషయముడుకాడు అవిషయ
దృష్టికి విషయముడగును.

94 శ్రుతులు విషయమేగనుక శ్రుతులకు కనుపడువాడుకాడు

95 శ్రుతులు పలికి పలికి యెప్పుడు మానము అయినవో అప్పుడు
వస్తు సాక్షాత్కారమగును అదే నిశ్శబ్దము

96 అవిషయదృష్టికి ఆత్మ విషయముడయ్యే వున్నాడు

97 అవిషయదృష్టి నిరుపాధికచూపు

98 అవిషయదృష్టికైతే ఆత్మవిషయముడె

99 వినేది విషయమె, చూచేది విషయమె, పలికేది విషయమె,
తలంచబడునది విషయమె

100 ఆత్మ వినేవాడు కాడు, పలికేవాడు చూచువాడుకాడు.

101 ఆత్మ వినకనే వినేవాడు, చూడకనే చూచేవాడు, పలుకకనే
పలికేవాడు, తలచకనే తలచేవాడు, విని విననివాడు, అంటి అంటనివాడు.

102 ప్రత్యక్షైతన్య పర్యంతం ఉపాధిని చూచుచున్నది. “అంత పర్యంతము తానైన పరమాత్మను చూడదు, ఉపాధిని వదలిన చూపే పరమాత్మను చూచును”

103 ఉభయానకు ప్రజ్ఞానమందు, ప్రజ్ఞాన స్ఫురణయే అవకాశము, యిదే ఆర్థమాత్మకయని చెప్పబడును,

104 ఉపాధే అన్యము, ఉపాద్యభావమే అనన్యము.

105 “సకలదృశ్యమునుచూచే చూపునిలుపుటయే అమ్ముదొడగుట, స్వరూపదృష్టియందు, విస్మృతిగాకుంటయే గురుజూచుట, గతాయాత విరహితమై యెడతెగని చూపే గురిదగులవేయుట. యిది స్వానుభవ విద్య.”

106 యిటువంటి అనుభవముగలపురుషుడే, అనన్యభజనవరాయణుడనబడును, లయవిక్షేప నిరసన పూర్వకముగా చేయబడినదియే అనన్య భజన యనబడును, దీనినే అనన్యభజన అనన్యస్మరణ అనన్యధ్యానము, అనన్యశరణు అనన్యయోగము, అని చెప్పబడును.

107 జ్ఞానము వైరాగ్యము యోగము యీమాడు లయవిక్షేప నిరసన కాలమందే సంభవించును.

108 నిరుపాధికదృష్టిచేత చేయబడినకర్మ బ్రహ్మకర్మయనంబడును, కర్మదృష్టి లేదుగనుక కర్మమనబడదు.

109 యీ పురుషుడు సంకల్పత్యాగుడు గనుక చేసినా చేయని వాడె. చేయకున్నను చేసినవాడె యగును.

110 సర్వకర్మ పరిత్యాగమే స్వభావము.

111 దేహాభిమాన సంగదృష్టి నిరసనమైనది గనుక విధినిషేధ దృష్టిలేదు. గనుక శుభాశుభకర్మ పరిత్యాగమనబడును.

112 మాయా విద్యోపాది ద్వయము నిరసనమైనది గకను సర్వజ్ఞత్వ కించిజ్ఞత్వ దర్మకర్మాలన్నియు పరిత్యజింపబడుచున్నవి.

113 “నిద్ర అనగా స్వరూపమందుస్మృతిదప్పుట. యిదే అజ్ఞానము, యిదే నిద్ర, విస్మృతి, మరుపు. లయము, అవధానము, సుషుప్తికారణము, తమస్సు, మాయ, ప్రకృతి, అవ్యక్తము, ఉపరమము, సామమము, చిత్తము, చీకటి, మనస్సు, ఆవరణము, స్మారకమతప్పుట, పరమము, మృత్యువు.”

114 జాగ్రత స్వప్నముల ప్రవర్తన దుఃఖరూపము ఆ దుఃఖనివర్తికాలమే నిద్రయనబడును.

115 సకల ప్రపంచం సుషుప్తిలో మరపుచేత లీనమైనది గనుక తిర్గిపునః అవ్యక్త మహాదహంకారమైన కల్పన స్ఫురించును.

116 మనసు మొదలయిన సకలేంద్రియములు జాగ్రతస్వప్న వ్యాపారములయందు అలసి దుఃఖనివృత్తి కొరకు సుషుప్తి యందు లయమగును.

117 “ప్రాజ్ఞులకు తన్మయత్వ మందిరమే యోగనిద్ర. సకల ప్రపంచము వారియందు యెరుకచేత లీనమైనది గనుక తన్మయత్వ మని పించును. దీనిపేరే ఉన్మన్యవస్థ, అమనస్కము, నిర్వాణము, పరమ పదము, తన్మయత్వము యోగనిద్రయన బడును.”

118 యెరుకచేతనెగాని మరపుచేతనెగాని సుషుప్తిసమయమందు ప్రపంచోపరమముకన్నాము. అదే బ్రహ్మానందమని యనిపించుచున్నదంటివా.

119 “అవ్యక్తావ్యక్తయఃస్వ్యాఃప్రభవంత్యహరాగమే” యనివున్నది. యిదిగాక “రాగత్యాగ ప్రతీయంతే తత్రైవావ్యక్తసంజ్ఞకే” యని వున్నది గనుక సుషుప్తిని బ్రహ్మానందసుఖమని యనగూడదు.

120 సకలప్రాణుల జాగరాది ప్రపంచము వ్యక్తమనబడును. ఈ వ్యక్త ప్రపంచము సుషుప్తియనే అవ్యక్తమునందు ఉదయించుచు లీనమవుచు వున్నది గనుక యిది దినప్రళయ మనబడును.

121 “అవ్యక్తాదీని భూతాని” అని వున్నది.

122 దేహాంతమందును ప్రపంచోపసంహారము కాదు. “వాసాంసి జీర్ణాని యథా విహాయ” అని వున్నది.

123 దేహభిమానసంగుడయిన దేహి యింటిలోని పురుషుడు ఆ యింటిలోనికి పోయినట్లు పాతవస్త్రము విడచి కొత్తవస్త్రమును ధరించినట్లు నూతనశరీరమును ధరించును. అది యెట్లనగా స్థూల శరీరము మాత్రము భంగమైనదిగాని అనాదికాలవాసనామయమయిన లింగశరీరము భంగము కాదు. ప్రాణిచేసిన కర్మమే ప్రాణోత్క్రమణకాలమందుయాతనాశరీరగతమై సంసారద్వారా లోకాలోకములకు పోయి అక్కడి సుఖదుఃఖములను అనుభవించి క్రమముగా పంచభూతగతమై ఓషధులయి అన్నమై శుక్లశోణితరూపమై గర్భమందు స్థూలశరీరాకారముగా యోనిద్వారా బయటికివెళ్ళుచున్నాడు.

124 స్థూలశరీరము సూక్ష్మశరీరమును విడిచియుండదు.

125 బ్రహ్మదేవుని దినవ్రతయమందయినను ప్రపంచోపసంహారము కాదాఅంటె, కాదు. ఎట్లనగా,

126 మనుష్యులవలెనే బ్రహ్మకు దినవ్రతయము గలదు, అదేఅతని సుషుప్తి (ధాతా యథా పూర్వమకల్ప యత్) అనివున్నది. యివియేనాలుగు వ్రతయములు, లింగశరీరాభిమాని బ్రహ్మ, స్థూలశరీరాభిమాని జీవుడు.

127 మాయయే లింగశరీరము, యెరుక. అవిద్యయే స్థూలశరీరము, మరుపు.

128 ఆయిదవవ్రతయమే ఆత్యంతిక వ్రతయము, వివేకవ్రతయము యీ వ్రతయము సద్గురుకరుణవడసినవారికే దీనియందే నాలుగు వ్రతయములు సంహారమగును, ఆత్యంతిక వ్రతయమే మహాకారణశరీరము. యిదే మోక్ష సాధనము. మహావ్రతయమే నిజమోక్షము. దీనియందే పంచవిధ వ్రతయములు వ్రతయ మవును.

అచల వాక్యములు

129 త్రిపుటి సహితమయిన ప్రపంచ నిరసనము శ్రీ సద్గురువుల వారి కటాక్షము వినా కలుగదు.

130 సహజానందసుఖ విశ్రాంతియందు చిత్తము నిమగ్నమగుటయే తన్మయత్వస్థితి. ఈ తన్మయత్వస్థితివలన ప్రాణికి సంసార దుఃఖతాపనివారణ మగుచున్నది.

131 తన్మయత్వ పురుషుడే చిన్మయ ప్రకృతియు కృపురుషుడు, ఇత డేసర్వజ్ఞుడు ఇతడే మాయోపాధికుడు, అనన్యప్రేమ రసముచేత చేయబడిన సగుణోపాసన పురుషుడు.

132 సవికల్ప మే సంప్రజ్ఞాత సమాధి యనబడును, యిదే సగుణ సాయుజ్యము క్రి, యిదే అన్వయనిష్ఠ.

133 చిత్రకృతివిలీనమే సులీనావష్ఠ, యిదే నిర్వికల్పసమాధి, యిదే సులీనా భూమిక, యిదే సహజామనస్కము, కేవలమనోవిలీనదశ, యిదే జీవన్ముక్తి.

134 సవికల్ప సమాధి సంశ్లిష్ట భూమిక.

135 నిర్వికల్ప సమాధి సులీనభూమిక.

136 (1) అన్వయమే సవికల్పము (2) వ్యతిరేకమే నిర్వికల్పము (3) శబ్దమే చిత్రకృతి (4) నిశ్శబ్దమే అదిష్ఠానము (5) శబ్దమే సవికల్పము (6) నిశ్శబ్దమే నిర్వికల్పము (7) నిశ్శబ్దమే శబ్దము (8) శబ్దమే నిశ్శబ్దము (9) నిర్వికల్పమే సవికల్పము. సవికల్పమే నిర్వికల్పము (10) సత్పదమే చిత్పదము (11) చిత్పదమే సత్పదము (12) నిర్గుణమే సగుణము (13) సగుణమే నిర్గుణము (14) నిరాకారమే సాకారము (15) సాకారమే నిరాకారము.

137 పూర్ణానుభవమందు యిప్పుడు చెప్పిన ప్రకారము అభేదమై అఖండమై యుండును. ఇదే అఖండైకరస మనిస్వానుభవమందు ప్రసిద్ధి.

138 తస్మాత్ సాన్నిధ్యే నిద్రాపాతనం పురుషుని ఉపజనులు ప్రతిద్వంద్వనులు చేసి లేపితే మేలుకొన్నాడు. ప్రబోధ చేయకపోతే లేవకపోవును. యిది నిర్వికల్పసమాధికి దృష్టాంతము. సర్వదా సుతీనచిత్తుని శరీరము పరాధీనమని చెప్పబడును.

139 నిద్రాబోయిన పురుషుడు నిద్ర తృప్తినిబొంది తనంతట తానే లేచినాడు. యిది సవికల్పసమాధికి దృష్టాంతము

140 నిద్రలేనిదే తన్మయత్వసిద్ధి, యిదియే యోగనిద్ర.

141 నినిద్రా యనగా సుషుప్తివంటి నిద్రలేనిదే. తన్మయత్వ సిద్ధి యిది చిత్త్రకృతినిష్ఠగనుక చిత్త్రకృతి విలీనమే సుతీనదశ, సుతీన త్వసిద్ధియే నినిద్రా యనబడుచున్నది.

142 నిద్రవచ్చేటందుకు తెలివిని బొందేటందుకు యేమి కారణమో అనగా,

నిద్ర వచ్చేటందుకు ఆత్మస్వపరూపండు విస్మృతి యగుటయే అజ్ఞానము. ఆయజ్ఞానమే మరుపు. మరుపే నిద్రవచ్చేటందుకు కారణము, దుఃఖరూపమైన జాగరాది సర్వ ప్రపంచముయొక్క ఉపరమకాలమే నిద్ర వచ్చేటందుకు హేతువు, నిద్రవచ్చేటందుకు నిద్రయే హేతువు, తెలివిని పొందేటందుకు నిద్రయొక్క స్ఫురణయే తెలివి గనుక తెలివిని బొందేటందుకు నిద్రయే హేతువు, సుషుప్తియొక్క స్ఫురణయే విశేషము గనుక ఆవిశేషమే మేలుక, మేలుకయే తెలివి.

143 విశేషము, తలంపు, సంకల్పము, ఊహపోహ, జాగ్రత స్వప్నములు, వృత్తి యివి యన్నియు విశేషశక్తియొక్క పర్యాయ నామములు.

144 తెలివి నొందేటందుకు నిద్రయే కారణ మనబడుచున్నది.

145 నిద్రకు కారణము యేమనగా నిద్రను యెరిగే యెరుకే కారణము, మరియొక కారణములేదు.

146 దేహాదిసర్వవిలక్షణమైన ప్రజ్ఞానమందు ప్రజ్ఞాన స్ఫురణయే నిద్రకు కారణమని చెప్పబడును.

147 తన్నుతాను యెరుగనిదే మరుపు, ఆమరుపే నిద్ర, మరుపు తోచేటందుకు యెరుకే కారణమయినది.

148 అధిష్ఠానమందు అధిష్ఠానస్ఫురణయే కారణమయినది.

149 నూర్యునియొక్క కిరణమే మృగజలాభాస తోచేటందుకు కారణము. కిరణదృష్టివ్యతిరిక్తముగా మృగజలాభాస తోచదు. మృగ జలము నివర్తించేటందుకు కిరణమే హేతువైనది. కిరణదృష్టి మినహా మృగజలాభాస నివర్తించదు.

150 అటువలెనే చిదాదిత్య చిత్కరణదృష్టిమినహా మృగజలాభాస ప్రతీయమాన మైనటువంటి వ్రపంచాభాస నివర్తించదు.

151 ఈ అనుభవము సర్వకాలము సమాధి నిష్ఠగల పురుషునికి గమ్యమానమేగాని మిగిలినవారు యీ శ్రవణము విన్నప్పటికిని అనుభవము లేనివారు గనుక మనస్సున పట్టదు. అట్లుచూచిన నిద్రకు యెరుకే హేతువు.

152 సాంఖ్యమనగా దేహిదేహములయొక్క యితరేతర విభాగ దర్శన సిద్ధిపొందబడినటువంటి సారాసార విచార వివేకజ్ఞాన దృష్టియే సాంఖ్యము.

153 బాహ్యంతర గుణకర్మ దర్మత్యాగమే సాంఖ్యము.

154 కేవల జ్ఞాననిష్ఠయే సాంఖ్యము.

155 దేహాది సర్వవిషయత్యాగతయా కేవల ప్రజ్ఞానమందు ప్రజ్ఞాన దృష్ట్యాస్థిరభూతమే సాంఖ్యము. యిదే జ్ఞానయోగము.

156 సంగఫలత్యాగశీలతయా చేయబడినటువంటి స్వభావ నియత కర్మాచరణ సిద్ధియే యోగము.

157 సంగమే స్థూలశరీరము, ఫలమే సూక్ష్మశరీరము, యారెంటికి కారణము విశేషము.

158 విశేషమే సంకల్పము. సంకల్పమే సంగఫలము. వీటియొక్క త్యాగమేసంగ ఫలత్యాగము.

159 తద్వారా చేయబడినటువంటి స్వభావ కర్మాచరణసిద్ధియే యోగము.

160 సాంఖ్యము వినా యోగప్రాప్తిలేదు. యోగము వినాసంగఫల త్యాగము సంభవించదు. ఎట్లనగా బాహ్యంతరగుణకర్మ త్యాగమే పర మార్థ సన్యాసముగనుక పరమార్థ సన్యాససిద్ధి జ్ఞాననిష్ఠ సాంఖ్యము గనుక బాహ్యంతర గుణకర్మత్యాగము వినా సంగ ఫలత్యాగము సంభ వించదు.

161 యోగత్యాగులకు పరమార్థదర్శనసిద్ధియే ఫలము.

162 కర్మఫలత్యాగమే శరీరద్వయనిరసనము. శరీరద్వయనిరస నమే సర్వగుణ సంగ ఫలత్యాగము.

163 యోగమనినను త్యాగమనినను రెండు ఒక్కచే.

164 సాంఖ్యమే ఆరూఢదశాసిద్ధి, యోగమే ఆరురుక్షత్వము.

165 కేవలమనోవిలీనమే ఆరూఢదశాసిద్ధి, వ్యతిరేకమే సాంఖ్యము.

166 దేహాది సర్వవిషయప్రేమ తోచకూడనిదేఅనన్యప్రేమ.

167 ప్రత్యేక ప్రత్యేక యోగజ్ఞాన వైరాగ్యముల నుంచి వర్తమాన జన్మమందు మోక్షములేదు, పరంపరా గలుగ గలదు.

168 శాస్త్రజన్యజ్ఞానము ప్రమాణముగాని ప్రత్యక్షముగాదు.

ఇతి శ్రీమద్భాగవత శ్రీ కృష్ణదేశికేంద్ర ప్రభావే
వేదాంత విచారణే చలాచల వాక్య

సద్వష్టాంత, ప్రమాణ

సప్తమ ప్రకరణం

సర్వము సమాప్తము.

శ్రీ సద్గురు చరణారవిందార్పణమస్తు.

జై సద్గురు మహారాజకీ జై

శ్రీ మద్రామడుగు శ్రీ శివరామ దీక్షితాచల

పరిపూర్ణ స్వామి వారి కృతతత్వము

అష్టకములు

1. కలయవచ్చు కలయరాదు. కలయవచ్చు పూర్ణనికలయవచ్చు
దివ్యపదమును । దేశికాన్వయ దీరుని పారమూగాదయ్యయేమది । బ్రంహ్మ
బేద్యమగోచరం ఆది అంత్యమభావమై । పరిపూర్ణ నిత్య నిరంజనం ॥

2. కాలమును తామేగెగతిమితి । మీరియున్నది నిరతమూ ఆమిత
పారావారమయమది । నిండుపూర్ణనిరామయం బాధలెరుగదు బోధకందదు ।
వికలశూన్యభావమూ అంటిఅంబక అంతతానై । అమల నిత్యనిదానమూ ॥

3. ఉత్తజగమున తాను నిలచితె । బట్టబయలుననుండురా ఘట్టిగా
గురు కరుణలేకను । వట్టిపల్కిది దెలియరా యితరులాకిది యీవియగునా ।
తానెగాననితత్వమూ ధండిగా శివరామయోగుల । సమ్మతంబై యుండురా ॥

శ్రీనధుపరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీ మద్బృహదాద్వాశిష్టమను

శ్రీ శివరామ దీక్షితీయము

శరీర రహిత ప్రకరణము

తృతీయ భాగము

(నవమ ప్రకరణములు)

గ్రంథ ముద్రణకర్త

శ్రీదాసానంద ఈహూరు శేషపాణి

1988

— ఇతి శ్రీమద్రామడుగు శ్రీ శివరామదీక్షితప్రణీతము —

శ్రీ నద్గురుభ్యోనమః

శ్రీ శివరామదీక్షితీయ్యమను

బృహద్వాసిష్ఠం అచలబోధ

సిద్ధాంతం

శ్రీశివరామదీక్షితులవారి అచలబోధ । తుర్యాతీతం । ప్రతిపాధింవె ।
నిశ్శబ్దమార్గం । నవమ ప్రకరణాలు ॥

॥ పూర్వభాగం ॥

★ శరీరరహిత ప్రకరణము ★

—: 1 అధ్యాయోపాపవాదం :—

గురువు ॥ గు రైరిగేశరీరం యేమీలేదు । కోటిమాట్లకు ఇదేజ్ఞావకం । యింత
కంటె యెక్కువలేదు । గనుక । యిది మరువవద్దు

కలలోశరీరం మేలుకొంటే యేమీ లేదు । అని నిశ్చయం
వున్నట్టు వుండవలె । యీలా గైతెనే బ్రాంతిరహితం ।

మూలంలేని యీ గు రైరిగే శరీరంకోటి । యేమివున్నాదని ।
ఆశపడ్డా । బ్రాంతిరహితంకాదు ।

యేమీలేని ; మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం । వున్నాదని
బ్రాంతి । రజ్జుసర్పబ్రాంతి ।

వుత్తతాడువలె పుట్టనిచావనిది । సకలదేశాలయందు । సార్య
కాలాలయందు । సమస్తమైన వస్తువులయందు । చలించక వుం
డంగా । పాముతోచినట్టు మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం
తోచిందిగాని । కలలోవచ్చినశరీరం । వుండిమేలుకొంటే । యేమీ
లేదు అని । నిశ్చయం అయినట్టు । గురువాక్యం । మూలంలేని
యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదుఅని । చెప్పంగానె । అలాగె
నిశ్చయంకావలె । కాకపాయనా । మరివకమాగణంలేదు ।

యేమాగణంనమ్మినా । రాజమార్గంకాదు । దొంగతోవలకు ।
లెక్కలేదు ।

యిషువంటి గురువాక్యం । మూడుకాలాలయందులేదు । ఇది
నమ్మక । మరివకటినమ్మెనా । ఆశమాత్రమెకాని । బ్రాంతిపోదు ।
విస్తారం అవును ।

బుద్ధిమంతులుఅయినవారికెగాని । మిగిలినవారికి శభ్యంకాదు ।
యిదిబ్రాంతిలేని విచారం ।

గురుశేవవున్నకొద్దిరుచి । గురుభక్తి విస్తారంగావున్న కొద్ది
తనకుదృఢం । గురువాక్యం విడువకూడదు । యిదిజ్ఞానకర్మాల
వంటి కలతవాక్యంకాదు । యింతకంటే అధికంలేదు ।

—: 2 శ్రీ రుక్మిణి కృష్ణసంవాదం :—

కృష్ణస్వామియొక్క జాగ్రతయిషువంటిది । స్వామికంటె
యొక్కవ అయింది శ్రీ రుక్మిణి అనే అమ్మవారు । ఆమెదె
జాగ్రత । యొక్కవ ఘటిది ।

రుక్మిణి—॥ శ్రీ కృష్ణస్వామి । సాందీపునిదగ్గరికి పోయివచ్చిన తర్వాత
యేమి విచారిస్తీరి ఆని అడిగితే ।

కృష్ణస్వామి॥ చెప్పకుండంగా ।

రుక్మిణి—॥ సరే అని । సమాధానపడ్డది ।

కృష్ణస్వామి॥ యీమె నాకంటె ఘట్టిది అని । నేను మరచిపోయ్యేను అని ।
ఆమెతో యీ మహావాక్యమైన । రహస్యం చెప్పినాడు ।
“మూలంలేని యీ గురైరిగేశరీరం యేమీలేదు” అని అన్నాడు ।

రుక్మిణి—॥ అసంగానె । కలలో శరీరంమేలుకొంటే । యేమైనా వున్నాదే ।
అలాగే “మూలంలేని యీగురైరిగేశరీరం యేమీలేదు” అని
అన్నాది ।

కృష్ణస్వామి॥ అంటే । శాబాసు । అనినవ్వి । ఆమెయందు । భక్తిగలవాడై
వున్నాడు । మిగిలినవారు శ్రీలెకాని । భ్రాంతిరహితులుగారు ।
అని శాంతి చాత వున్నాడు ।

—♦ 3. గురుశిష్యసంవాదం ♦—

శిష్యుడు ॥ అక్షైతె కలలో వచ్చిన శరీరం । మేలుకొంటె యేమీలేదు । ఇది
అలాగే ।

గురువు ॥ మూలంలేని యీగురైరిగేశరీరం । గురువాక్యంచాత । మేలు
కొంటె యేమీలేదు ।

శిష్యుడు ॥ సరిపాయ । కలలో వచ్చిన శరీరం యీ శరీరం వక్కచేనా ।
యీషత్తుయేమైనా యక్కువా తక్కువా ।

గురువు ॥ శరీరానకు మూలంలేదు । గనుక రెండు సమానమే । కాని అది
లేతశరీరం । యిది ముదురు శరీరం ।

శిష్యుడు ॥ అలాగుకాదు । గురో । దీనికంటె అదే పెద్దది । యిదే అనాద ।
 యా లాగంటె సిద్ధమైనయేనుగ । చౌడోలి । రాజు । అనేకకోట్ల
 గుర్రాలు । అనేకకోట్ల మనుష్యులు । మూఁలకనే వచ్చిరి ।
 వచ్చినూరేండ్లు వుండి । సకలమైన ధర్మాధర్మాలుచేసిరి । అనేక
 మైనగోదానాలు । భూదానాలు చేసిరి ।

1॥ అందులో సన్యాసులు । అద్వైతమెదొడ్డదని కొందరితో
 వాదించిరి ।

2॥ పెద్దవైష్ణవుడు । విశిష్టాద్వైతమనియు క్రిచేశి । అద్వైతం
 ఆఖండమనె ।

3॥ అందులో పెద్దమద్రాచారి । యేమీలేనిదేహాన్ని చూచి ।
 నేనుచేస్తాను అని । జీవుడువేరే । యీశ్వరుడువేరే అని ।
 ద్వైతమే లెళ్ళ అనిజేసె ।

4॥ అందులోనే భాస్కరాచార్యుడు అనే మనుష్యుడు ।
 జ్ఞానం నిబద్ధిఅనె । అదియేలాగంటె । కుక్కగుర్రరిగే స్వభావం
 కలది । అలాగె అందరు తనకుతానే గుర్రరిగేవారు । అందుకె
 తనకు తానే యెఁగు । అనేకకోట్లువచ్చినా యెరుగు । యిది
 గుర్రరిగేది అభేద్యం । నాకంటెయందరు వేరేవున్నారో అందరు
 అభేదమె ।

అందుకేజ్ఞానంనిబద్దె । కర్మాలునిబద్ధేఅన్నాను । గుర్రెరుగక ।
 కర్మాలుచెయ్యరుగనుక । యీగుర్రరిగేజ్ఞానమేసకలకర్మాలుచేస్తు
 ంది । గనుక । కొందరు దేహంచేస్తుంది అనిఅన్నారు । అంటెతప్పు
 గాదు । అదెంటె వచ్చేటప్పుడు గుర్రరిగే జ్ఞానశరీరాలేవచ్చినవి
 గనుక । వున్నంతసేపు జ్ఞానం వుండనే వున్నాది । మేలుకొంటే
 యేమీలేదనిఅండరికి యెరుకే అప్పుడు యేమియేమిగుర్రరిగితిమో ।
 అవ్వి । ఆపెద్దలు । ఆసిద్ధాంతాలు । మేలుకొంటె యేలాగుయేమీ

లేదో । ఆలాగె । మూలంలేని యీ గురైరిగేశరీరం యేమీలేదు
అని । చెప్పంగానె । పుట్టనిచావనిది । సకలదేశాలయందు ।
సార్వకాలాలయందు । సమస్తమైనవస్తువుల యందు । మొదలు
కొనలేక । తనకుతానె స్వతఃసిద్ధమైవుండె । జ్ఞానంకంటె ।

గురువు ॥ యేమో । సార్వకాలం ఒక్కతీరె । అందుకె సకలభ్రమలకుమూ
లం । మూలంలేని యీగురైరిగేశరీరమేకాని । మరివకటిలేదు ।
గురువాక్యం తప్పవిడిచి । శాస్త్రవాసనలో । ప్రవేశించెనా ।
భ్రాంతి తిరుగదు ।

శిష్యుడు ॥ ఆయ్యా । కలలో వచ్చిన శరీరం మేలుకొంటె । యేమీలేదు అని
దృఢం అందరికికద్దుగదా । నాకుమీరు । ఆదేహానకు మూలం
లేదని చెప్పితిరి । మూలంలేని యీ గురైరిగేశరీరం చేసింది ।
నమ్మవద్దు అని అంటిరి । మీరునాకు మూలంలేని యీ గురైరిగేశ
రీరం యేమీలేదని చప్పంగానె యేదివున్నదో । అదేవుండె ।
యికభ్రాంతియవరికి । మళ్లామళ్లాఅంఛారు । మహారాజువు । మీ
రుసరేకాని । నాకుమహాభయం ।

గురువు ॥ అపైతె । కలలోవచ్చి కొంత సేపువుండి । మేలుకొంటే సగం
పోయి । సగంవుంటుండె యేమీ భయం । యేమీలేదు ।

శిష్యుడు ॥ ఆలాగె । యీవాక్యంచాత । నాకుయీమూలంలేని యీగురైరిగేశ
రీరం యేమీలేదు అని దృఢం । చెప్పినప్పుడే అయింది ।

గురువు ॥ యింతేకాని । సార్వకాలంలేదుగదా అనె ।

శిష్యుడు ॥ అయ్యా । కలలోయెప్పుడైనా । యేడినై । తనకులేకవున్నా
దుఃఖం వస్తుంది । ఆయ్యాకాని చెప్పండి ।

గురువు ॥ ఐంగారుమూటకట్టుకొని పొయ్యేవారితో కూడా వకగవ్వఅయినా ।
యేమీ లేకవున్న వారుకూడాపోతె । భయంలేని వారికి భయం
పుడుచుంది । పున్నవారినహవాసదోషంచాత ।

శిష్యుడు ॥ అపైతె । వున్నవారికి । లేనివారికి సహవాసం । కద్దాలేదా ।

గురువు ॥ కలలోకొందరికికద్దు ।

శిష్యుడు ॥ నీకువున్నదాలేదా ।

గురువు ॥ నాకుసార్యకాలంవొక్కతీరె ।

శిష్యుడు ॥ అపైతె । నీకు సుఖందుఃఖం వున్నదాలేదా । నేనుయేమీ । నాతో చెప్పండి నేనుపోధా । వెర్రివారి సహవాసావృంబె వెర్రి పట్ట గలదు నత్తివారి సహవాసం చేసె నత్తివచ్చును ।

గురువు ॥ శాబాసు । మట్టివాడవె । నీకుయింతదృఢం యెప్పుడువున్నదో నావద్దికిరాకు । నాతోకూడా వుండకు । నాజోలివుచ్చుకోకుఅనె ।

శిష్యుడు ॥ అయ్యా । వొకవిజ్ఞాపన । దృఢంయవ్వరికి । వచ్చేదియేమి । పొయ్యేదియేమి । కూడావుండేదియేమి । అంధరిజోలివుచ్చుకునేది యేమి ।

గురువు ॥ యేమో ।

శిష్యుడు ॥ మీరు చెప్పకుంటె । యెవరు చెప్పఛారు ।

గురువు ॥ అపైతె । ఆడిగేవారు యెవరుఅనె ।

శిష్యుడు ॥ నాకుయేమీతెలియదు । నేనుచదువుకోలేదు । నేనుయేమీయెరుగ ।

గురువు ॥ యెరుగకుంటె జ్ఞానివె । అజ్ఞానివె । అనె । నాకు యిషువంటి । నీచవుమార్గం । చెప్పలేదు । మాగురుస్వామి । లంచగొండివారు కారు । నాకు రాజమార్గం సూచనచేశినారు । వారివంటివారువారె కాని । వారికిబదులులేరు ।

—: 4. బోధాదికారులు :—

శిష్యుడు ॥ ఆమార్గం యెషువంటిది ।

గురువు ॥ అదిపరమగుహ్యం ।

15 శరీరంహితప్రకరణము

219

1. మూలంలేని యీగురైరిగేశరీరం ఆయివున్న . పతీతులకుచెప్ప వద్దన్నారు .
2. శాస్త్రాలు నిబద్ధి అని నమ్మినవారికి చెప్పవద్దన్నారు .
3. దేవతాభ్రాంతివున్నవారికి చెప్పవద్దన్నారు .
4. యెదురుబడివాదించేవారికి చెప్పవద్దన్నారు .
5. గురుశేవచెయ్యనివారికి చెప్పవద్దన్నారు .
6. నేనుయేదీఅంటె . అదె అనే మూఖులకు చెప్పవద్దన్నారు .
7. కమాలునిబద్ధి అనినమ్మిన అప్రమాణులకు . చెప్పవద్దన్నారు.
8. శ్రీలభ్రాంతిగలవారికి చెప్పవద్దన్నారు .
9. జ్ఞాన భ్రాంతిగలవారికి చెప్పవద్దన్నారు .
10. భక్తిభ్రాంతిగలవారికి చెప్పవద్దన్నారు .
11. వైరాగ్యం దొడ్డదనేమూఖులకు చెప్పవద్దన్నారు .
12. మొద్దుబుద్ధిగలవారికి చెప్పవద్దన్నారు .
 1. సూచనచెయ్యంగానె . కనుక్కునెవారికి . చెప్పమన్నారు .
 2. అనుమానంలేనివారికి . చెప్పమన్నారు .
 3. శ్రీలేకాని . పురుషలేకాని . భ్రాంతిరహితం కావలెనని మిక్కిలి ఇచ్చి వున్నవారికి చెప్పమన్నారు .
13. మోక్షభ్రాంతివున్నవారికి చెప్పవద్దన్నారు .
14. బద్ధులమనిభ్రాంతి వున్నవారికి చెప్పవద్దన్నారు .
15. అనుభవభ్రాంతివున్నవారికి చెప్పవద్దన్నారు .
16. అదేనేనుకావలెను . అనేభ్రాంతివున్నవారికి చెప్పవద్దన్నారు .
17. అదేనేను అయితిని అని అనుభవం కావలెనుఅని భ్రాంతి వున్న వారికి చెప్పవద్దన్నారు .
18. నేను నేను అని వాదించేవారికి చెప్పవద్దన్నారు .
19. నామతమేదొడ్డి అనెవారికి చెప్పవద్దన్నారు .

20. శ్రవణబ్రాంతివున్నవారికి చెప్పవద్దన్నారు ।
21. మనసబ్రాంతి వున్నవారికి చెప్పవద్దన్నారు ।
22. ద్యాసబ్రాంతివున్నవారికి చెప్పవద్దన్నారు ।
23. ద్వైతబ్రాంతి వున్నవారికి చెప్పవద్దన్నారు ।
24. అద్వైతబ్రాంతి వున్నవారికి చెప్పవద్దన్నారు ।
25. విశిష్టాద్వైత బ్రాంతి వున్నవారికి చెప్పవద్దన్నారు ।
26. మఱాంతర బ్రాంతి వున్నవారికి చెప్పవద్దన్నారు ।

4. “వొక్కటైనా బ్రాంతిలేకుండా । యవ్వరు సూచన
చేశారు । అని అత్యంత ఆసక్తి । గలవారిని । సంవత్స
రం చూచి । సూక్ష్మప్రజ్ఞ వుండేనా సూచన చేసేది ।”

—:౪: 5. అనాధికారలు :౪:—

విద్యావిద్యాతీతమైనమార్గం దుల్లభం । అని దొంగతనంచాత ।
వచ్చివుండేనా । సూచనచాయకూడదు ।

తనకుతాను గ్రహించేనా । మరిదొడ్డవాడు । వాడికివాడె ముణిగి
పోఛాడు । కాని । పుట్టనిచావనిది । సకలదేశాలయందు । సార్వకాలాల
యందు । సమస్తమైన సస్తువులయందు । మొదలు కొనాలేని । అచలం
యొక్క । జాడదొరకక । గాడానిద్రలో । కుక్కలు । పందులు । గాడ్డులు ।
ముణిగిమళ్లా తేలినట్టు । తేలుఛాడుగాని ।

గురుస్వామి కటాక్షం వంటిదికాదు । వాడుదొంగల్లాదొంగ । సాంప్ర
దాయకుడుకాదు । అయితెమనకుయేమి । కాకుంటే మనకు యేమిపని ।
మా సాంప్రదాయం బ్రాంతిలేని సాంప్రదాయం ।

— ౪: 6. బ్రాంతిలేని సాంప్రదాయం ౪: —

శిష్యుడు॥ యాలాగుచెప్పండి ।

- గురువు॥ కలలో తనకుతానె । యీ గుర్రెరిగే శరీరంవచ్చి । తనకుతానె
కొంత కాలంవుండి । వెంటనెయేమీలేదు ।
- శిష్యుడు॥ ఆలాగె । యీ గుర్రెరిగే శరీరానకు । మూలంలేనిదే । తనకు
తానే తనవంటి మూలంలేని । ఆడదాన్నిచూచి । వెండ్లి ఆడి ।
కొడుకులగని । బిడ్డలగని । అనేకమైన ఆడవాండ్లను । మొగ
వాండ్లను । విడిచి । తానువక్క గురువు ఆనెవార్నిచూచి ।
నాకు యీ సంసారభ్రాంతి తగిలింది । నాకు శ్రీమంగా భ్రాంతి
లేకుండా । సాధనలు లేకుండా అనాయాసమైన రాజమార్గం
నూచన చెయ్యండి । చేస్తె । శ్రీమముగా కనుకుంఛాను । ఇది
మహాఅనాయాసమైన రాజమార్గం అని । ఆడపిని వచ్చినాను ।
- గురువు॥ యిదియెంత । రెప్పపాటుకంటె అనాయాసం ।
- శిష్యుడు॥ నాకుమహా సముద్రంవలెవున్నాది ।
- గురువు॥ ఉండని । నీకు మహాతీవరం యేమిఅనె ।
- శిష్యుడు॥ అయ్యా చూస్తువుండంగానె । యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేక
పోచుంది । అనేభయం నాకుకద్దు । అందుకోసం మహాతీవరం ।
- గురువు॥ అయితెనీవు యేమి అంఛావు ।
- శిష్యుడు॥ పుట్టనిచావనిది । సకలదేశాలయందు సార్వకాలాలయందు ।
సమస్తమైన వస్తువులయందు । మొదలుకొనాలేనిది । చెలించక
వున్నది । యెక్కడవున్నది ।
- గురువు॥ అదియేమి ।
- శిష్యుడు॥ అన్నా । అని నాలుగుదిక్కులు । మీదా । కిందా । చూచిచూచి ।
సరెకాని । నేనుయేలాగుకానుఅనె ।
- గురువు॥ నీకు వున్నాదోలేదో అని అనుమానం లేదుగదా అనె ।

శిష్యుడు॥ అంటె । నేనువున్నాదని అన్నావున్నది । అనేకకోట్లకొద్ది । లేదు
లేదు అన్నావున్నది । నేను యింత సేపు యేమో అనుకున్నా ।
ఆశ్చర్యపడ్డా । యిప్పుడు అయితేనో । అదితప్పవిడిచె । రెండోది
యేమీలేదు । అనినాకు దృఢమె । యెఘవంటి మూఢులకు ।
మూఱులకు దృఢమె । యిది అనాయాసమె । అందుకె మీ మార్గం ।
రాజమార్గం । సరెకాని । యీ దేహం యేలాగువచ్చె ।

గురువు॥ ఘట్టివాడవె । మునుపె చెప్పితిమె ।

శిష్యుడు॥ మీ కాళ్ళకు మ్రొక్కుఛా । యింకొక్కసారి చెప్పండి ।

గురువు॥ అషైతెవిను । కలలో దేహాలు యెక్కడనుంచి వచ్చినవిచెప్ప ।

శిష్యుడు॥ యేమీలేదు । అవి తనకుతానె వచ్చినవి । తనకుతానె వున్నవి ।
సమస్తమైన వ్యవహారాలుచేశినవి । మేలుకొంటె యేమీలేదు ।

గురువు॥ అడినిబద్దేనా ।

శిష్యుడు॥ యిది అందరికి దృఢమె ।

గురువు॥ యీలాగె । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదు । యిది
నిబద్దేనా ।

శిష్యుడు॥ యిదియదార్థం । నిబద్ధియేమీ లేదు । అబద్ధంయేమీ లేదు ।
శరీరం లేనిదే వున్నది ।

గురువు॥ శాబాసు । ధన్యుడవె । యెంతవాడవు ।

శిష్యుడు॥ యీ లాగు యవరుచేప్పిరి । అని చూతామంటే । యేమీలేదు ।
యెప్పటి అచలమెవుండె రాకడాలేదు । పోకడాలేదు । వున్నది
వున్నట్టెవుండె ।

గురువు॥ మునుపటి ఆడమనిషికంటే దొడ్డవాడవు యీవిద్యకు తగ్గవాడవే ।
యీలాగువుండవద్దా । యిదె మహాదొడ్డగురుసాంప్రదాయం ।

మిగిలినవి దొంగత్రోవలు । చీ । చీ । వాటిని స్మరించరాదు ।
చూడరాదు । వినరాదు । యిది యేమీలేదు ।

పుట్టనిచావని । అచలంఁబడిదికాదు । రెండోదియేమీలేదు ।
 యీ మార్గం సార్వకాలం వొక్కతీరే । చెయ్యటం యేమీలేదు ।
 విడువటం యేమీలేదు । వూరికె వుండటం యేమీలేదు ।

విన్నావా । శరీరజన్యం । గురైరిగేజ్ఞానం । ఆజ్ఞానంవలన
 కర్మాలు । యింతెకాని ।

శరీరంలేనిబట్టబయలుకు । యెరుకాలేదు । కర్మాలులేవు ।
 సార్వకాలం వొక్కతీరే ।

యీశరీరం యెఱువంటిదంటె । సర్వజ్ఞాన్యం యెఱువంటిదో
 అఱువంటిది ।

శరీరంలేకుంటె యేలాగువున్నదో । ఆలాగె పరిపూర్ణం
 వున్నది ।

అందరు పరిపూర్ణమెకాని । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీ
 రమనె ఆవరణం చేత వున్నారు ।

యీఆవరణం అనాయాసంగా । కలలో వచ్చిన యేనుగమేలు
 కొంటేయేమీలేదు అని । తనకుతానె దృఢంఅయినట్టు । మూలం
 లేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీ లేదు అని దృఢం ఆయనా ।
 తనకు తానె । పరిపూర్ణం స్వతః సిద్ధమై చెలింఁచక వున్నది ।

యీశరీరం చాతకాదు । శాశ్వితమైనది । యెటుయేమీలేనిది ।
 విత్తనములేని చెట్టు వున్నది అని యెప్పుడునమ్మి ।

యెప్పుడునన్యాసియేమీ లేనివాడు । యేమీ లేనివాడె నన్యాసి ।
 నన్యాసికి మూలం యేమీ । శరీరానికి మూలంయేమో అదే
 మూలం । శరీరానకు మూలంలేదు । నన్యాసి శరీరమెగనుక ।
 యేమీ లేని జ్ఞాన్యమె స్వనాసి ।

— 7. శంకరాచార్యుల వాక్యాలు —

1. అందుకె । యేమీలేని జీవుడువున్నాడు అని అన్నాడు ।
2. అవిద్య వున్నది అన్నాడు ।
3. ప్రకృతి వున్నది అన్నాడు ।
4. ఆత్మవున్నది అన్నాడు ।
5. కారణం వున్నది అన్నాడు ।
6. గురైరిగే జ్ఞానం వున్నది అన్నాడు ।
7. అజ్ఞానం లేదు అన్నాడు ।
8. సచ్చిదానందం వున్నది అన్నాడు ।
9. జాగ్రతకర్థు అన్నాడు ।
10. సుమప్తి అన్నాడు ।
11. తుర్యాతీతం అన్నాడు ।
12. జడాకాశం అన్నాడు ।
13. గురైరిగే క్షేత్రజ్ఞస్వరూపమనే ఆత్మవలన । ఆకాశం పుట్టింది అన్నాడు ।
14. యీ శరీరంలో । కనుక్కోవలె నన్నాడు ।
15. శరీరం లోపటలేదు బయటలేదు అన్నాడు ।
16. చిదాకాశం అన్నాడు ।
17. “ఆత్మానఆకాశః సంభూతః” । అని శృతి అన్నాడు ।
18. “ఆకాశస్యగుణశ్శబ్దో నిశ్శబ్దోబ్రహ్మపుచ్యతే” అని వున్నాది ।
19. మాట్లాడేది నగుణం అనెనా । నిర్గుణం అనెనా । అంటె । గురైరిగే చైతన్యం మాట్లాడదు అన్నాడు ।
20. “ఏనవాచాకరోతి” అనిశృతిఅన్నాడు ।
21. యేనం గురుతెరిగే చైతన్యం అనె । జ్ఞానంచాతనె మాట్లాడు చాడు అని వున్నాది ।

22. గురైరిగే నేనునిగుణం । గురైరుగబడె శరీరాది పవాదాణులు
సగుణం అన్నాడు ।

బ్రహ్మసాక్షాత్కారం అయితే । మొదలుజేశేవే సిద్ధం । సార్వకాలం
శరీరం విడిచిలేదు । పట్టుమనిలేదు । తనకుతానే ఆసుకొయ్యవలె తిరుగు
చుంది । తనకుతానె స్వాధీనంలేదు । మందికేమి స్వాధీనం అయ్యాని ।
వున్నట్టువుంచుంది । చూస్తూవుండంగానె యేమీలేదు । గనుక నమ్మరాదు ।

మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం అనె । నరకాన్ని విడువలేక ।
సుఖమనెస్వర్గానకు ఆశపడితే । దుఃఖప్రాప్తి అయితే । లింగమూర్తికి
క్లేశమె । తనకుమహాక్లేశమె । గురైరిగే మహాలింగమైవున్నాడు । గనుక ।
అందరు గురైరిగేవారు ।

కాని । విష్ణుభక్తులు యీ గురైరిగేచిత్తును । విష్ణువని । చిద్రూపమె
నారాయణుండనె మాత్రమేకాని ।

స్వర్గనరకములు । లింగమూర్తికి । నారాయణునకి । సమానమే ।
బియ్యానకు అనేకపేర్లు వున్నమాత్రమేకాని । సకలతిప్పలు బియ్యానకు
యేలాగో ఆలాగే । కాని । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరాన్ని । తప్పించు
కునేయుక్తి యెవరికీ గూడంగానె వున్నాది ।

యీ శరీరం ఘట్టకమునుపు । శరీరం యేమీలేదు । చచ్చిన తర్వాత
యీ శరీరం యేమీలేదు ।

వున్నకాసంతసేపు మందికూతలువిని । అనేకభ్రమలచాత । అనేక
మంది వున్నట్టు । తానువుండి । కొనకు । తాను యేమీలేదు ।

యీలాగే । అనేకమందిరాసు । వుండి । మళ్ళాయేమీలేదు । చచ్చిన
వారు మళ్ళాపుడుచారు అనేటందుకు । యేమీలేదు గనుక । యిదిమళ్ళాపుడు
చుంది అని యేలాగుతన । కలలో మర్యాదలేనట్టు । అనేకాలు తనకుతానె
తోచి । తనకుతానె యేమీలేదు । యిప్పువంటిదాన్ని వున్నదని బ్రాంతిపడే

మాత్రమెకాని । వున్నది వున్నట్టు పడదు । ప్రసూతి అయితే చిన్నపిల్లకు ।
చందిమీది ఆశవున్నట్టు యివి అన్ని కలతవాక్యాలే ।

— ౦ రి. పరిపూర్ణబోధ. ౦ —

యెప్పుడు యదార్థంగావినుండి సంసారమంటె : మూలంలేని యీ
గురైరిగే శరీరం । యేమిచేస్తేఅది అది । సంసారం ।

శరీరం లేకమునువు । కేవలం బట్టబయలుగానె వున్నాది ।

యీ శరీరం యేలాగు వచ్చినదంటె । ఫలానిదానివలన వచ్చినది
అని । ప్రమాణంలేదు । యీ శరీరానకు । మొదలు యేమీలేదు । మొదలు
వుంటే । యిది ప్రమాణమె అవును ।

మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం యెప్పుడువచ్చె । యెప్పుడు
వుండె సార్వకాలం యీ శరీరం వున్నదని యెరుగదు । లేదని యెరుగదు ।
వ్యవహారం యెప్పుడు మొదలుబెడితె । అప్పుడెవున్నట్టు వుండుంది ।
వ్యవహారం చాలించంగానె యేమీలేదు ।

ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షితప్రభావే । వేదాంత విచారణే ।

శరీరహిత ప్రథమప్రకరణం ।

సంపూర్ణం

శ్రీసద్గురువేదము:

అహంకారనిరసన ప్రకరణము

శ్లో॥ శుద్ధేసుషు ప్తి దృష్టాంతం । తస్మిన్నాహంకదాచన ।
తద్వత్సదాపియస్యాస్తి । ప్రపంచనాస్తి సర్వదా ॥ 1॥

శ్లో॥ యథానాహంతథాశుద్ధం । తస్మాత్ శుద్ధేననిర్ణయః ।
జగదస్తితికోవేద । నాస్తికోన చనిర్ణయః ॥ 2॥

శ్లో ॥ అత్మాతీతం కేవలాత్మా । దేహోనా స్తికథాచన ।
అస్తి నా స్తీతికోపేద । నిర్ణయోనా స్తీనర్వదా ॥ ౩॥

—: 1. యెరుకలక్షణం :—

యీ శరీరానకుమూలం । నేనుగు రైరుగుదును । అనె అహంకారం
అనె యెరుకెమూలం । యెరుకెజ్ఞానం । యీయెరుక అనె జ్ఞానమె అందరు
అందరియందువున్ను । అహంకారంవొక్కటెనుక । వొక్కటే అహంకారం ।

యీ అహంకారంచేతనే । కులాలు । గోత్రాలు । నేనుమాలవాడ్ని ।
నేనుమాదిగవాడ్ని అని । ప్రత్యక్షంగా ఆనుభవం ।

అహంకారానకె వున్నదిగనుక । అహంకారంలేకుంటే । నినయం
లేదు । నినయంలేకుంటే । జగత్తున్నదో లేదో । అహంకారంవుంటే
అన్ని వున్నవి ।

అహంకారం వొకటెగాని । దాని వ్యాపారాలు వేరేవేరే । అహంకా
రానకు వేరులేదు । బదులులేదు । అన్ని దేహాలయందు వొక్కతీరుగానె
వున్నది । గనుక । అందుకె నేనునేను అనేది సమానమే ।

నేనునేను అనే యెరుకెజ్ఞానం । జ్ఞానమెయెరుక । యెరుకెజ్ఞానం
జ్ఞానందొడ్డదని శాస్త్రంవుండెనా । అందరుజ్ఞానులెగనుక । అందరువొక్కటె

అహంకారాలు అనేకాలు లేవుగనుక । అహంకారమె దేవుడు ।
అహంకారంలేకుంటే । పరబ్రహ్మాన్ని యెవ్వడుయెరుగు ।

అహంకారమె పరబ్రహ్మస్వరూపం । అహంకారంవుంటే అన్ని
వున్నవి । అహంకారం లేకుంటే । దానితోటెఅన్నిపాయను । అందరు
అహంకార స్వరూపులె । అందరు అహంకారంవలననె పుట్టినారు ।

నేను తురకవాడ్ని అని । అహంకారానకె యెరుక । అహంకారం
తురకది । నేను నేను అనె అహంకారమల్లా తురకది । నేను నేను అనె

అహంకారం అన్ని కులాలు మోసుకొని వున్నది । అహంకారంలేకుంటే ,
దానితోటే । అన్ని కులాలు పోఛావి ।

అహంకారమే వేదశాస్త్రాలను కల్పించింది ।

అబద్ధమనేది అహంకారమే । నిబద్ధి అనేది అహంకారమే । అహం
కారంకలననే వ్యవహారం । అహంకారంలేకుంటే । వున్నదోలేదో । నిర్ణా
యంలేదు ।

నిర్ణయంలేకుంటే । యెవరికి మూలమేలేదు ।

అహంకారం చేశిన శాస్త్రాలు । అహంకారానకె ప్రమాణం । అహం
కారం లేకవున్నవారికి । దేనితోటిపనిలేదు ।

“అహంకారమెగురువు । అహంకారమే శిష్యుడు । అహంకారానకె
మతాలు । అహంకారం శరీరం వొక్కటే ।”

శరీరం వేరే అని । అహంకారం వేరేఅని । అన్నది అహంకారమే

1. తాను వేరే అయితే । జంద్యాలు తానెవేసుకోవలె । శరీరానకు
యాల వెయ్యవలె ।

2. తానె లింగం కట్టుకోవలె । శరీరానకు యాలకట్టవలె ।

3. తానెజపం చెయ్యవలె । శరీరం యాల చేస్తుంది ।

4. తానెచక్రాంకితం చేసుకోవలె । భుజాలకు యాల చెయ్యవలె ।

5. తానెబొట్టు పెట్టుకోవలె । శరీరానకు యాలబొట్టుపెట్టవలె ।

అందుకె । తానువేరే । శరీరంవేరే అని । వాదించేది । తత్వవాదం ।
అదే మాయావాదం ।

అందుకె । అహంకారంలేనివారు । యీ శరీరమందు లేకవున్నారు
గనుక । “వారె యిరువైఆరోది అయిన అత్యంత విలక్షణులు । వారెశ్రీయః
పతి । వారె అత్యుఅనె శరీరంలేక వున్నవారు । యీ శరీరమందు అహం
కారం లేక వున్నవారు । పరవస్తువువారు” । అందుకె భగవద్వచనం ।

అహంకారనిరసన ప్రకరణము

శ్లో॥ నారాయణాత్పరంవస్తు । తస్మిన్నాహంకదాచన ।
గుణత్రయంనవిద్యంతే । వికారరహితం సదా ॥
ఇదంవస్తునారాయణాత్పరం । శేషం । స్పష్టం ।

ఆచార్య కటాక్షంచేతకావలె । ఆచార్యకటాక్షం లేకపోతె । యీ గురైరిగే చిద్రూపమనె అహంకారమెఅయివుంఢి । అహంకారంలేకపోవలెను అని అనుకుంచు వుంచుంది ।

“యిరు వైయైదోది అయినయెరుక అనె। అహంకారమనె ఆత్మశరీరం గనుక । ఆత్మేశరీరం । అహంకారంలేక । యిరు వైఆరోదిఅయ్యి । యిర వై యైదోది అయిన । యెరుక అనె ఆహంకారం లేకపోతె సరి ।”

వున్నది యీ శరీరమందు లేకవున్నది । అన్నదిలేక పాయగనుక కావటంలేదు । వున్నది యీ శరీరమందు లేకవున్నది । గురువాక్యంలేక కుదురదు ।

యిరువైయైదోది అయిన । అహంకారాన్ని । సార్వకాలం లేకుండా చేశినవారే గురువులు ।

అహంకారంతోటి సర్వంలేకపాయగనుక । యీ యెరుకె సంశయా నకు మూలం । ఆయెగనుక । సకలభ్రమలు యీయెరుకకె । యీ యెరుకె కల్పనకుమూలం । యీ ఆహంకారంలేకుంటే పరమశాంతితానె అవును ।

గురుమూలంగా । కావలెను । అహంకారంలేని గురుసాంప్రదాయం కావలెను ।

“అహంకారసహితమైగవి । మతాలు । వైదీకం । వేదాలేసత్యమని నమ్మెమార్గం గనుక । ఆహంకారంతో కూడుకున్నది వేదోక్తమార్గం ।”

—:०: 2 అహంకారరహితులక్షణం॥ :०:—

అహంకారంలేని శైవానకు । వైష్ణవానకు । వైదీకం । అహంకారం తోడే పాయను ।

అహంకారంలేకుంటే । వేదాలను వేదోక్తమార్గాలను యెవ్వడు యెరుగు । వేదాలు వెర్రివాడుఅయినా । అహంకారునికెగాని । అహంకారం లేని ।

1. బసవన్న గారికి ।
2. నమ్మాళ్వార్ల గారికి ।
3. స్వామిజియ్యరుకు ।
4. శంకరాచార్యులకు, యెందుకు, వారికి అహంకారంలేదు గనుక,

రామానుజాచార్యులు బ్రాహ్మడు అయితే, రెడ్డికులం, నమ్మాళ్వార్ల గారి దాసుడు యెందుకుఅయి । బ్రాహ్మడు శూద్రవాని శిష్యుడు యెందుకు అయి । వైష్ణవులు బ్రాహ్మలుగారు ।

బ్రాహ్మడు చన్నయ్యభక్తుడు ఆయెగనుక, బసవన్న గారు బ్రాహ్మడు గాడు ।

—:❖: శి పంచబ్రహ్మల లక్షణం॥ :❖:—

మను బ్రహ్మకమ్మరవాడు గనుక । బ్రహ్మనమ్మంధులు బ్రాహ్మలు గారు ।

మనుబ్రహ్మయొక్క కూలివాండ్లు మనుష్యులు, మనుబ్రహ్మయొక్క కూలివాండ్రె । సర్వంమనుబ్రహ్మ నిర్మాణమె ।

1. మనుబ్రహ్మ కమ్మరవాడు ।
2. వానితమ్ముడు మయబ్రహ్మ వడ్లవాడు ।
3. వానితమ్ముడు త్సప్తబ్రహ్మ కంచరవాడు ।
4. వానితమ్ముడు శిల్పిబ్రహ్మ కాశవాడు ।
5. వానితమ్ముడు హిరణ్యబ్రహ్మ కంసాలవాడు ।

వీరె దేవతలతండ్రులు । వీరె మశోద్ధారకులు । వీరె ఆకారాదిక్ష కారాంతవర్ణాలు కల్పించినవారు ।

అహంకారనినన ప్రకరణము

బ్రహ్మనిర్మాణమెంతా । బ్రహ్మకల్పనె ।

మనుబ్రహ్మ కల్పనలేక బొడ్డుతెగదు । అమతర్వాత గొడ్డలిలేక పనివెళ్ళదు ।

బ్రహ్మసంమ్మందుడు బ్రాహ్మడుగనుక । బ్రహ్మమె యెక్కువ । కర్మంవలన నిర్మాణం ।

మతంగ మహాముని అరుందతిగురువు । శ్యామలాశక్తి తండ్రి । వ్యాసులకంటే దొడ్డవాడు ।

పుట్టుబ్రాహ్మలువేరే । పడుగు బ్రాహ్మలువేరే ।

మనుబ్రహ్మమెసర్వం । బ్రహ్మకంటెయెక్కువ యెవ్వరులేరు । విచారినై ఇదేసత్యం ।

యీ బ్రహ్మమనె అహంకారంలేక । సార్వకాలం । వొక్కతీరుగా వున్నవారె । భ్రాంతిలేనివారు । యీ శరీరమందు అహంకారంలేక వున్నవారె । భ్రాంతిలేకవున్నవారు ।

గురుస్వామి సాందీపుని వంటివారు కావలె, అయితె । యీ యెరుక సార్వకాలం లేకుండాచేస్తారు । వారేగురువులు ।

మాచి గుర్రెరిగేది అహంకారం । అనేది అహంకారం, వినేది అహంకారం । మాట్లాడేది అహంకారం । భోజనంచేసేది అహంకారం । రుచి అరుచి । గుర్రెరిగేది అహంకారం ।

అహంకారం । యెరుకవొక్కటె । యెరుకే చిద్రూపం । శ్రీమన్నారాయణరూపం । అహంకారంలేకుంటే చిత్రేవుండదు । అహంకారంలేకుంటే నామంలేదు । రూపంలేదు । పరబ్రహ్మతోకూడా ముక్తిఅయ ।

“అహంకారంలేకుంకే పరమవదం, అహంకారంలేకపోవటమెముక్తి।”

అహంకారంజ్ఞానం వొక్కటే । అహంకారంలేకుంటే, జ్ఞానంయెప్పు వంటిదో ।

దేహముదువున్న అహంకారం వదిలితె సరి । కైంకర్యంచాతగాని
అహంకారం వదలదు ।

—: 4. కైంకర్య లక్షణం :—

కైంకర్యమే పరమరహస్యం । దేహాభిమానం లేకుంటేసరి । కైంక
ర్యంకంటే అధికమైనభక్తిలేదు । గోపికలు కైంకర్యంచేతనే కడతేరినారు ।

“కైంకర్యంఅంటే కింకరత్వం । స్వతంత్రం విడుచుటం । ఆచార్య
కటాక్షంకొద్ది నడవటమే కైంకర్యం । కైంకర్యంవలననే । జన్మరాహిత్యం ।”

“దేహం ఆచార్యుని శ్రీసాదాలపాదరక్ష । వారుయేమైనా చెయ్యని
వారి కటాక్షంకంటే అధికంలేదు, వారె సంసారసముద్రం దాటించెవారు ।”

“తీర్థం కైంకర్యమే । ప్రసాదం । కైంకర్యమే । కైంకర్యంతోటి అహం
కారంబోవును ।

ఇదే పరమరహస్యం । దీనినుంచె పరమశాంతి । కైంకర్యమెముక్తి
ఫలం ।”

“ఆచార్యుని సమ్మతమే ప్రసాదం । యింతకంటే రహస్యంలేదు ।
దేహం ఆచార్యునికి సమర్పిస్తేసరి । తనుమనోధనములందు వంచనకూడదు ।”

—: 5. శ్మేత్రశ్మేత్రజ్ఞులక్షణం :—

శ్మేత్రమైవున్నవాడె । మేడిపండువంటివాడు ।

శ్మేత్రమును గుర్రెరిగిన శ్మేత్రజ్ఞుణ్ణి అని అయివున్నవాడె మూల
మాయ । అనే పరాప్రకృతి వేపకాయవంటివాడు ।

దేహమును గుర్రెరిగెనా మేడుపండువంటివాడు ।

దేహమును గుర్రెరిగెవాడ్ని నేను అని నిశ్చయంవుండెనా వేపకాయ
వంటివాడు ।

యీ దేహం క్షరోపాధి । యీ దేహమును గుర్రెరిగేనేను అక్షరోపాధి

యీ రెండు అయివున్న । రెండింట్లో వొకటివున్నా । వాడెపతితుడు

యీ రెండు వోషస్వరూపాలుకనుక । యీ రెండే ప్రకృతిద్వయం । యీ రెండే ప్రకృతి పురుషులు । యీ రెండెనగుణనిగుణాణాలు । యీ రెండే విద్యా విద్యలు । యీ రెండే సదసత్తులు । యీ రెండే జడాజడాలు । యీ రెండే సుఖదుఃఖ్యాలు । యీ రెండే జ్ఞానకర్మాలు । యీ రెండే సకల యజ్ఞాలు । సకలయోగాలు । సకల యాత్రలు । సకల చదువులు । సకల నేమాలు । సకలఆనేమాలు । బ్రహ్మహత్యాది పాతకాలు ।

మేడిపండువంటి దేహం । వేపకాయవంటి శ్చేత్రజ్ఞస్వరూపం అయి వుండుట । యీ రెండు వున్నవి అని । వినంది । చూడంది । యెరుగంది । తననినయం । అందరు యీ రెండువున్నవని మరెవొకటి । విననివారె । యెరుగనివారె । చూడనివారె । గాబరా అయివున్నారు ।

గుర్రాలుయెగబడితె । తల్లిని బిడ్డపట్టక । తండ్రిని కొడుకుపట్టక । యెక్కడివారు । అక్కడనే గాబరా అయివున్నారు । యింతెకాని మరెవొకటి లేదు ।

చలి లేనివణుకుడు యెందుకు । నిజగురుకృపకారణం ।

1. వేదశాస్త్రాలచాతకాదు ।

2. శ్రవణాదులచాత కాదు ।

3. గురుదేవతాత్మైక్య జ్ఞానతత్వం చాతకాదు ।

సమ్యగ్గరిశనం । మోక్షసాధనం । గనుక । గుర్రెరిగే చైతన్యమె । నేను । అనెనిశ్చయంతోటి వుండెనా । వేపకాయఅయివున్నట్టె ।

యిందుకు ప్రపంచం । మేడిపండువంటిది ।

పారమార్థికం । యీ దేహాన్ని గుర్రెరిగే చైతన్యం అయి । నేనువేప కాయవంటివాణ్ణి ।

యీ రెండు అయివుండని ।

నిజగురువులసాంప్రదాయంవిని యీ మేడిపండును । వేపకాయను తిన్నగా దానిజాడ కనుక్కొని । సార్వకాలం యేకప్రకారంగా ఆయనా । బ్రాంతి పుట్టదు ।

మేడిపండును విడువకూడదు । వేపకాయకాకూడదు । మేడిపండును పుట్టించేది వేపకాయ నేనే । మేడిపండును విడిచేదినేనే । యిందుకొరకు । మేడిపండు విడువవద్దు వేపకాయకావద్దు । విచారించిన । విచారించకున్నా యీ రెండుమధ్యవచ్చి । మధ్యపొయ్యెవె ।

యీ రెండింటిని । వినంది । చూడంది । యెరుగంది । లోపటబయట అని మర్యాదలేంది । సార్వకాలం యేకప్రకారంగా । వున్నది । చెయ్యనిది । చేయించగది । జ్ఞానకర్మాలువినంది । నేను గురువును । నీవు శిష్యుడవు । అనేభావనలేంది । అయ్యేదినాకుయట్లాఘటించీని । యేమిశేతు । అని సంశయంపుట్టింది । మానావమానాలను । వినంది । చూడంది । యెరుగంది ॥ యేమీలేదు । అనే చావులేంది ।

ఆయన సత్రాఅపువంటిది గనుక । తానుపుట్టనిచావనివాడె । అపువంటి తనకు । మేడిపండువంటి శరీరం అయివున్నవారికి । నేనే నేను అని అద్యైతం వాదం చేసేదే । వేపకాయవంటి । చైతన్యంవున్నవారికి పడదు ।

ఇతి ॥ శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షితప్రభావే । వేదాంత విచారణే ।

అహంకార నిరసన ద్వితీయప్రకరణం ।

సంపూర్ణం

శ్రీనర్గురుభోజనమః

చైతన్య నిరసన ప్రకరణము

—: 1. మతాల లక్షణం :—

యెప్పటి అచలమెకాని । యే సాధన । యేశ్యతి । యేయుక్తి । యే అనుభవం । పనికిరాదు । మొదలుకొనాలేక తనకు తాను స్వతఃసిద్ధమై వున్నది గనుక । వున్నదెవున్నది । అచలంగాక రెండోదానికి మూలంలేదు ।

ఇందుకు భూమండలమందు । భ్రాంతిలేనివారు । పున్నారేమో అని వెతుక్కోవలెను । వెతికిచూచి । వారితోకూడావుండి । వాడిజాడకనుక్కోవలెను ।

1. కనుక్కోక । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం నేను అని నమ్మివుండెనా । అంతరమందు । గుర్రెరిగె యెముడుకవలెవుండి చస్తాడు ।
2. బాహ్యమందు గుర్రెరిగె పందివలెవుండి చస్తాడు ।
3. వైరాగ్యంచేత సవ్యాసంచేసితిరిగెనా । గుర్రెరిగె । గాడిదెవలెవుండి చస్తాడు ।
4. యోగాభ్యాసంచేసి తిరిగెనా । గుర్రెరిగె దొమ్మరివానివలె । సాధించి । వొకనాడు పడిచస్తాడు ।
5. వాయుధారణచేశెనా । గుర్రెరిగెపాము వలెవుండి చస్తాడు ।
6. కర్మాలు చేశెనా । గుర్రెరిగె । పంచబ్రహ్మాలవలె । చాకలవానివలె । మంగలవానివలె । కుమ్మరవానివలె । సాలెవానివలె । మేదరవానివలె । మాదిగవానివలె । వుండిచస్తాడు ।

యేమి చేసినా । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదుఅని । చేసినవాడె అచలుడు ।

“యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీ లేదుఅని సార్వకాలం యెడతెగక । నిద్రవచ్చినదనుక । వ్రతిదినం మరువక । చచ్చినదనుక । అభ్యాసంచేసినవాడు పుట్టనిచావని అచలమెకాని । మర్షకటికాదు । యిదినమ్మినవారికి । రాకడాలేదు । పోకడాలేదు ।”

7. యిదిగాక । మూలంలేని యీగుర్రెరిగేశరీరం చేసినమర్యాదవిసెనా । గుర్రెరిగె పెద్దపులివలెవుండి చస్తాడు ।

8. మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం చేసినది । యేదినమ్మ । రాదు । నమ్మెనా । సంకెళ్లతగిలినట్టె । మోక్షభ్రాంతి అయినా । బంద్రభ్రాంతిఅయినా తగిలి । శాస్త్రవాననచాత । లోకాంతరగ మనమైనాతగిలి । దానంతవాడె । నరకమనె శరీరం విడువ బడక ముణిగేది । తేలేది । సుషుప్తి అనె అందకారంలో । సుఖమనె దురాశచాత । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం తప్పెనా । తప్పకుండా । అతుకు పెట్టుకొని । నేనుదొరను అని । గుర్రెరిగేయేనుగవలెవుండిచస్తాడు ।

—• 2. పరిపూర్ణ బోధ •—

శ్రీమంగా యీ గుర్రెరిగే శరీరం లేని అచలమైవున్న గురువునువెతు క్కుని । పంచనలేక శేవజేసి । వారియొగిలి తినుకుంచు ।

1. క్రియాశూన్యం యేలాగు ।
2. భోంచెయ్యకపోవటం యేలాగు ।
3. జన్మరాహిత్యం యేలాగు ।
4. యీ గుర్రెరిగే శరీరానకు । ఆధారం । యెవ్వరు ।
5. సకలనియమాలు ।
6. సకలఅనియమాలు ।
7. ధర్మం ।
8. అధర్మం ।
9. పుణ్యం ।
10. పాపం ।

యెవరుచేశెవారు । యీ పది అడిగి తెలుసుకోవలె ।

1. చెప్పశఖ్యంగాని । ప్రశ్నలు । గ్రంథాలు । యెవ్వరుచేశె నారు । పుట్టనిచావని అచలం చేశిందే । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం చేశిందే । యిది వొకప్రశ్న ।

2. పుట్టనిచావనిది వొక్కటి । పుట్టినప్పటి వొక్కటి వున్నాదే ।
యిది వొకప్రశ్న ।
3. జగద్భ్రాంతి । యెవ్వరికివచ్చింది । యెవ్వరికి పోవును ।
వొక్కటే అని కొందరుఅంచారు । వొక్కటి యెఘవంటిది ।
అది యొక్కడవున్నది । అది నేను వొక్కటే అంచారు ।
4. సుట్టేవాణ్ణి । చచ్చేవాణ్ణి నేనుఅయితి । పుట్టనిచావనిది అది
అనె । అది వేరె । యిదివేరెనా । అది యిది వొక్కటేనా ।

యెవ్వరు భ్రాంతి పుట్టకుండాచెప్పరు । యేభాష్యాలు భ్రాంతిలేకుండా
చెప్పలేదు । యెఘవంటివాండ్రకు చెప్పంగానె । భ్రాంతిపోవద్దా ।

1. నిప్పుదగ్గరికిపోతె । చలిపోయినట్టు వుండవలె ।
2. దాహానకు పుచ్చుకుంటే దప్పితిరినట్టు వుండవలె ।
3. భోజనంచేసై ఆకలితీరినట్టు వుండవలె ।
4. ప్రయాణంనడచియింటికివసై ఆయాసం తీరినట్టువుండవలె ।
5. రోగికి అవుషదంయిసై । రోగంపోయినట్టు వుండవలె ।
అన్నిసరేకాని దాటించేవాడు ఘట్టవాడుకావలె ।
అయినా । దాటించేవాడు చెప్పినట్టువినవలె ।
వినక । వాడమీదినుంచి కిందికిదుమికితె । వాణ్ణియేమిచెయ్య
వలె । వానికెభయంవుండవలె । సార్యకాలంగురుశేవచెయ్యవలె ।

1. భార్యశేవ ।
2. కౌమాళ్లశేవ ।
3. ప్రభువుశేవ । చేసైగాని వారుస్వాధీనం కారు ।

యిదివారివలెకాదు । దీర్ఘకాలం గురుశేవచేతగాని । భ్రాంతిరహితం

—♦ ౩. భ్రాంతిరహిత యుక్తి ♦—

1. భ్రాంతిరహితం అయ్యే యుక్తి । అద్వైతం వలె గుర్రెరిగే
చైతన్యం నీవు అన్నట్టుగాదు ।
2. చిత్తులోచిత్తు । విశిష్టం అన్నట్టుగాదు ।
3. నీవువేరె । యీశ్వరుడు వేరె । అన్నట్టుగాదు ।
4. నీవు జీవుడు । నీవుయీశ్వరుడు అన్నట్టుగాదు ।
5. ద్వైతంవున్నది । అద్వైతంవున్నది । అన్నట్టుగాదు ।
6. అంతా చైతన్యమనె సమరసజ్ఞానం అన్నట్టుగాదు ।
7. నేనుగుర్రెరిగేవాడ్ని । గనుక అవరోక్షజ్ఞానంఅన్నట్టుగాదు ।
8. గుర్రెరిగేవిషయి అన్నట్టుగాదు ।
9. గుర్రెరిగేజ్ఞానమె । బ్రహ్మం అన్నట్టుగాదు ।
10. యిది గుర్రెరిగే దృక్కుగాదు ।
11. గుర్రెరిగే సాక్షిగాదు ।
12. గుర్రెరిగే సాక్షిణిఅన్నట్టుగాదు ।
13. నీవు గుర్రెరిగేవాడవు అన్నట్టుగాదు ।
14. మోక్షమనె భ్రాంతి వంటిదిగాదు ।
15. బంధమని । భయపెట్టినట్టుగాదు ।

యీ గుర్రెరిగేశరీరం । యేమీలేదని చెప్పి । సమాధానం చేశెవారు ।
దుర్లభం ।

యీ శరీరానకు । మూలంవున్నదనె మూఖులువిస్తారం ।

“స్వప్నదేహాలకు । మూలంలేనట్టు యీ గుర్రెరిగేదేహానకు । మూలం
లేదు । యెంతవారికి తెలియదు ।”

మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరమె నాకుమూలం వున్నాదిఅని ।
అన్నాది । నమ్మవలెనని । నన్నుయేమీలేదని । నీళ్ళలోచాపను బయటవేసినట్టు ।
వేకేరని । నేనే నాకుమూలం వున్నాది అని । అనుకున్నాను ।

చైతన్యనిరసన ప్రకరణము

పుట్టనిచావనిది । మొదలుకొనాలేనిది । అచలంగనుక । నావంటిది గాదు । నా జోలెదానికిపట్టదు ।

“మొదలులేనినేను । అచలంలోవుండి । యిన్నివింతలు । యిన్ని శాస్త్రాలు । యిన్ని అవతారాలు । యెత్తుకుంచు । వున్నాను.”

“నామూలం యెవ్వరూ యెరుగరు । నేనురాతిని దేవుడ్ని అనిపించి తీర్థాలు సాగించేదాన్ని కట్టెకు దేవుడ్ని అనిపించి అందరిని రప్పించే దాన్ని నాజాడ నాకెతెలియదు । మందికేమి తెలిశిని!”

నాకు నేనేకాని । యెవరితోటి ప్రయోజనంలేదు । నాకు నేనేవస్తా । నాకునేనేవుండా । నాకునేనే యేమీలేదు । నాకు నేనేమూలం । సముద్రంలో చాపవున్నట్టువున్నా ।

“మొదలుకొనలేని అచలం పుట్టదు పుట్టించదు । చావదు । సార్వ కాలం వొక్కతీరె.”

మూలంలేని యీగురైగే శరీరం పున్నట్టె వుంచుంది । యేమీలేదు! భ్రాంతిలేకుండా చెప్పేగురువు దులభం ।

భ్రాంతిలేనిగురువు యొక్కడవున్నాడో అంటే అదివేదశాస్త్రాలచాత అవుచుండేమో అంటే యీగురైగే శరీరమేసర్వం అన్నదిగనుక సార్వ కాలం వికారంతప్పదు ।

అదె అంటే మూలంలేని యీగురైగే శరీరం చేశిందిగనుక ।

మొదలుకొనలేనిది పుట్టనిచావనిది యేమీయెరుగదు । గనుక యేమీ చెయ్యదు ।

సమస్తం యీమూలంలేని యీగురైగే శరీరానకుతోస్తుంది । యీగురైగే శరీరం యేమీలేకపోతే యేమీలేని అచలమె స్వతఃసిద్ధమైవున్నది ।

గనుక “మూలంలేని యీగురైగే శరీరం యేమీలేదు” అనిసంత తం విడువకూడదు । యిదెషోడశిమంతం “మూలంలేని యీగురైగే శరీరం యేమీలేదు” యిది విడువవద్దు ఆవరణాంతం వుండవలె ।

వుండెనా పుట్టనిచావని అచలం స్వతఃసిద్ధం దానికి మొదలులేదు కొనాలేదు సార్యకాలం వొక్కతీరె

“అచలం యెక్కడవున్నదంటే మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదుఅని దృఢమైతె స్వఃసిద్ధమై పుట్టనిచావని అచలం సకలదేశాల యందు సార్యకాలాలయందు సమస్తమైన వస్తువులయందు జ్ఞానకర్మాల యెరుగక తనకుతానె వున్నది”

మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదు అనిసంతతం సార్య కాలం అభ్యాసం చేశెనా వొక్కటిఅయినా బాధవుండదు

వున్నదేవున్నది వున్నదానికి రాకడాలేదు పోకడాలేదు పుట్టని చావనిది గనుక

—: 4. ప్రకృతి పురుషసంవాదం :—

ప్రకృతి॥ కలలోవొక ముత్తైదవుడై ।

పురుషుడు॥ ముత్తైదనువెతుక్కుంచు । మూలంలేని పురుషుడువొచ్చె ।
వీరుయిద్దరు । తల్లిదండ్రులేకనె వచ్చిరి వీరుయిద్దరు అయోని సంభవులు ।

పురుషుడు॥ నీ పేరు యేమిఅని అడిగితె ।

ప్రకృతి॥ నా పేరు ప్రకృతిఅనె నీ పేరు యేమిఅని అడిగితె ।

పురుషుడు॥ నాపేరు పురుషుడనె । నీకులం యేమిఅని అడిగె ।

ప్రకృతి॥ నీ కులం యేమిఅనె । నాకుతల్లిలేదుఅనె ।

పురుషుడు॥ నాకు తండ్రులేదుఅనె

ప్రకృతి॥ నా స్వరూపం । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరమెకాని మరీ వొకటిలేదుఅనె

పురుషుడు॥ మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమె నా స్వరూపంఅనె ।

చైతన్యనిరసన ప్రకరణము

ప్రకృతి॥ అపైతే నీకునాకు శరీరమే యెక్కువతక్కువగాని, యిద్దరం!
మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే వాండ్లమే!

పురుషుడు॥ నీకు శరీరంలేదా అనిఅడిగె ।

ప్రకృతి॥ నేనువేరె, శరీరంవేరెఅనిఅనె ।

పురుషుడు॥ అపైతే, సుఖదుఃఖం శరీరానకా । నీకాఅనె ।

ప్రకృతి॥ శరీరం సుఖం యెరుగదు । దుఃఖం యెరుగదు । విలక్షణమైన
నాకు లేనే లేదు అనె ।

పురుషుడు॥ అపైతే । ప్రకృతివేరె । పురుషుడువేరెనా । ప్రకృతిపురుషుడు
వొక్కడేనా । అని అనె ।

ప్రకృతి॥ నాశరీరం ప్రకృతి । నేను పురుషుణ్ణి । నావంటివారె అందరు!

పురుషుడు॥ అపైతే నీవు నేను వొక్కడేనా ।

ప్రకృతి॥ నీకునీవే । నాకునేనే । అనె ।

పురుషుడు॥ అనంగానె । మంచిదిఅని పురుషుడు మాయమాయ ।

ప్రకృతి॥ యీ ప్రకృతి యెక్కడచూచినా । యేమీలేదు । యెంతవెతకినా
యెక్కడలేదాయు, జాడా తెలియకపోయి, తనకుతానె తపస్సు
చేశా, చేస్తా, చెయ్యంగ చెయ్యంగ పురుషుడువచ్చె ।

పురుషుడు॥ యెందుకు తపస్సుచేస్తావుఅని అడిగె ।

ప్రకృతి॥ అడిగితె నీ పేర యేమి అనిఅడిగె ।

పురుషుడు॥ అడిగితె గురువుఅనె ।

ప్రకృతి॥ గురువుఅంటే యేమీఅనిఅడిగె ।

పురుషుడు॥ చెప్పాగాని । నీ పేరు యేమీఅని అడిగె ।

ప్రకృతి॥ అడిగితే! నా శరీరంప్రకృతి । నేనుపురుషుణ్ణి, అనె ।

- పురుషుడు॥ యీలాగునీవెపేరు బెట్టుకున్నావా । యెవరైన అన్నారా ।
- ప్రకృతి॥ యేమైనా సంశయమాఅనె ।
- పురుషుడు॥ అంచేనరేకాని, యీ శరీరమనె ప్రకృతికి; నేనుఅనే పురుషునికి ।
యేమైనా సంస్కృందం వున్నదాలేదా । చెప్పమా ।
- ప్రకృతి॥ నేనుఅనుకున్నాను నాకుయెరుకలేదుఅనె ।
- పురుషుడు॥ ప్రకృతిఅనె శరీరంకంటె । పురుషుడుఅనె నీ కంటె, అధికం
యేమైనా వున్నదాలేదాఅంటె ।
- ప్రకృతి॥ నన్ను నేను యెరుగుదు, నా శరీరమనె ప్రకృతిని యెరుగుదు ।
మీవంటివారు కోట్లకొద్దివచ్చిన యెరుగుదు । మనయిద్దరికంటె,
అధికం వున్నాడని యెరుగ ।
- పురుషుడు॥ అషైతె, మీకుమీరె స్వతంత్రుల । మీకుమూలం వున్నాడె అని
అడిగితె ।
- ప్రకృతి॥ మామూలంయెరుగ, అధికం వున్నాడనియెరుగ, నన్ను యేలా
గైనా కడతేర్చుమనె ।
- పురుషుడు॥ నీకు యేమిచింతఅని అడిగితె ।
- ప్రకృతి॥ నీపేరు గురువుఅంటిరె, అదియెఘవంటిదో, అని చింతవొక్కటె ।
నాకు మూలంయేమోఅని, నాకు తెలియదుఅని చింత ।
- పురుషుడు॥ అషైతె । చెప్పఛావిను । నేను నీ కోసమేవచ్చిన, నేనుపుట్టని
చావనివాడ్ని, నాకుపేరులేదు, నేను నడుమంత్రాన నీ వలెనే
వచ్చినాను । నీవు తపస్సు చెయ్యగానె । నేను, నీకు, శాంతి
జాడ, చెప్పదామనివస్తినీ, నాకు సార్వకాలం, మూలంలేని
యీ గుర్రెరిగే శరీరంలేదు, నీకు జాడ వున్నట్టే వున్నది.
- ప్రకృతి॥ యిదియేమీ ! హాశ్చర్యం । నాకు తెలియదు అనె ।

చైతన్యనిరసన ప్రకరణము

పురుషుడు॥ తెలుపుచా విను ।

ప్రకృతి॥ చెప్పండి ।

పురుషుడు॥ యెప్పుడు వొక్కతీరుగా వుంఛావా । కొంతశేపు వొకతీరుగా వుంఛావా అనె ।

ప్రకృతి॥ నేను నిద్రవస్తై నిద్రబోఛా । కలగంటేకలగంఛా । మేలుకొంటే మేలుకొంఛా ।

పురుషుడు॥ యీమూడు । శరీరానకా నీకా । చెప్పమా ।

ప్రకృతి॥ నేను యేమీలేదు । నిద్రవస్తై నిద్రబోచుంది । నేను కలగంటే కలగంచుంది । నేను మేలుకొంటే మేలుకొంచుంది । నన్ను విడిచి శరీరం వుండదు । శరీరాన్ని విడిచి నేను వుండ । నిద్ర బోతె నన్ను నేను యెరుగ । శరీరాన్ని యెరుగ ।

పురుషుడు॥ అపైతె శరీరంవేరె । సీవువేరె అని ముచ్చటాడుఛావు ।

ప్రకృతి॥ అదియేమీలేదు । నేను శరీరం వొక్కటే । మునుపుయేమో అనుకున్నాను । నాకు నేనే భ్రమశినా । నేనే రెండు పేర్లుబెట్టు కున్నా । పూర్వమందు నేను యేమి యెరుగ । వొకమొగవాడు వచ్చివుండె । వచ్చిసీవు ప్రకృతివా । పురుషుడవా అనిఅన్నాడు । అంటే రెండేమీ అని । నేనే శరీరం । నేనే ప్రకృతిని । నేనే పురుషుణ్ణి అన్నా ।

పురుషుడు॥ యిది నడుమంతమె । యింతెకదా । యిక వున్నట్టువిను । మొదలుకొనాలేనిది వున్నది । దానికి వుత్పత్తి స్థితిలయాలు లేదు । యేమీ లేకపోవుటం లేదు । సార్వకాలం వొక్కతీరె । వొక్కటైనా వికారం లేదు । వుట్టని చావనిదానికి । యేమీలేదు అని అందరికి సమాదానమె ।

ప్రకృతి॥ నరెకాని । అదియొక్కడ వున్నది । శీఘ్రంగా సూచనచెయ్యండి । యెప్పుడు యెప్పుడూ అనివున్నది । అదిసాధ్యమా । అసాధ్యమా । మీరు యేలాగు కనుకొంటిరి ।

పురుషుడు॥ నాకు నీవలెనే ఆశేషవుండంగా. వొక ఆడిదివచ్చి తెలిపినతరువాత. నమస్కారం చేతామంటే. యేమీలేదు. కేవలం అచలమె కాని. రెండోదిలేదు.

—:॥ 5. అచల పరిపూర్ణబోధ :॥—

ప్రకృతి॥ ఆలాగెనాకు శీఘ్రంగా తెలుపండి ।

పురుషుడు॥ తెన్ననిను. కలలో యేనుగవచ్చి । పన్నెండు యేండ్లువుండి । యేమీలేకపోయ । వెంటనే కోట్లకొద్ది తొటిపెటలువచ్చి । సూరేండ్లువుండి యేమీలేకపోయ. వెంటనే భూమండలం। అనేక సముద్రాలు. ఋషులు. మనులు. యోగీశ్వరులు। చిత్రవిచిత్ర మైన గుర్రాలు । బంగారుపాలకీలు । వెండిపాలకీలు । కృష్ణావ తారాలు యాబైకోట్లు. రామావతారాలు నూరు కోట్లు. సీతలకు లెక్కలేదు. ముండలు మూడుకోట్లు. ఆడివల్లా గోపికలె ।

వచ్చేటప్పుడు యెక్కడనుంచి వచ్చిరోకాని. మనుష్యులకు మనుష్యులు. గుర్రాలకుగుర్రాలు. గాడ్లకుగాడ్లు. కుక్కలకు కుక్కలు । పందులకు పందులు । యేనుగులకు యేనుగులు । తొటిపెటలకు తొటిపెటలు । అనేకాలు యీ చొప్పునవుట్టే । అనేకదినాలువుండి. చూస్తూవుండంగానే. యేమీలేకపోయ.

యీలాగే వచ్చేదివుండేది. మేలుకొంటే యేమీలేదు. వొక్కటొక్కటైనాలేదు. ఆలాగే నీరాకడా నీవునికి ।

ప్రకృతి॥ పుట్టనిచావనిదానిజాడా చెప్పండి ।

పురుషుడు॥ అదిఅసాధ్యం। యెంతవారికి తెలియదు ।

ప్రకృతి॥ మీకుయాలాగుఅయింది అంటే ।

పురుషుడు॥ నూచన చెయ్యంగానే అదెవున్నది ।

చైతన్యనిరసన ప్రకరణము

ప్రకృతి॥ నాకు ఆలాగె సూచనచెయ్యండి ।

పురుషుడు॥ పుట్టనిచావనిది । నకలదేశాలయందు । సార్వకాలాలయందు ।
సమస్తమైన వస్తువులయందు । చెలించక సార్వకాలం వొక్క
తీరుగానె వున్నది।

ప్రకృతి॥ యింతెకదా । నాకువేరె వున్నట్టువున్నది । నేనుయాలాగుకాను
అనె।

పురుషుడు॥ నీవు అదియెన్నటికికావు । నీవుఅదికాదు। అదినీవుకావు। అది
అదె। నీవునీవె। నీకుదానికి। చాలాయెక్కువతక్కువ వున్నది।
అది మొదలుకొనాలేనిది । నీకు మొదలుకొనావున్నది। దానికి
వుత్పత్తి స్థితిలయంలేదు। నీకు వుత్పత్తిస్థితిలయం వున్నది ।
గనుక। చాలా యెక్కువతక్కువ వున్నది।

ప్రకృతి॥ సరె। వున్నదివున్నట్టు। చూడబడెయుక్తి । సూచనచెయ్యండి ।
యేమికష్టపేడుచావయ్యా। శీఘ్రంగా చెప్పండి। దరిదృడు ధన
వంతుడైతె । ధనకాపేయంలావు । ఆలాగె మీరు శ్రమపడి
సంపాదించినారుగనుక। శీఘ్రంగా దయరాదు। యిది సమ్మునో
నమ్మదోఅని చెప్పరు। నాకుయెంత కఠినమైన పరవాలేదు ।
చెప్పేవారు వున్నట్టు చెప్పితెసరి।

పురుషుడు॥ నీకు తీవరం । మహాలావు।

ప్రకృతి॥ స్వామీ! మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం। మీరుగుడు పువ్వు
వంటిది । మెరుపువంటిది । మేఘంవంటిది । రెప్పపాటుకంటె
శీఘ్రంగాపొయ్యేది।

పురుషుడు॥ యింతేకదా । కలలో వచ్చినశరీరం యేమాయ । చెప్పమా ।

ప్రకృతి॥ మూలంలేందిగనుక యేమీలేదు ।

పురుషుడు॥ యీ గుర్రెరిగే శరీరానకు : మూలం వున్నాదె ।

- ప్రకృతి॥ అవు । అదియేమి । యిదియేమి । రెండువొక్కటె ।
 పురుషుడు। అమైతె । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీ లేదు అని
 సంతతం సార్వకాలం యెడతెగకు-డా అభ్యాసంచేస్తై సకల
 భ్రాంతి రహితం అవుచుంది ।
- ప్రకృతి॥ సరెకాని । నాకుతోస్తుంది । పున్నా । యీ గుర్రెరిగే శరీరం
 యేమీలేదు । మూలంలేందిగనుక । యిషువంటి మూలంలేని
 శరీరం వచ్చినా యేమీలేదు ॥ కలలో శరీరం యేలాగు । యేమీ
 లేదో । అలాగె । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరంయేమీలేదు ।
 సర్వం యీగుర్రెరిగే శరీరంయేలాగో । అలాగే । పుట్టనిచావని
 అచలం తనకుతానె స్వతఃసిద్ధమైవున్నది । సరె, అసాధ్యంఅంటె
 భయం ఆయి, యే సాధనాలేక । పరిపూర్ణమై స్వతఃసిద్ధమైవున్నది ।
 యేమిహాశ్చర్యం । జ్ఞానకర్మాలు । సకలభాష్య సిద్ధాంతాలు ।
 యొక్కడపాయనన్నా । యెంతహాశ్చర్యం ।
- పురుషుడు॥ సరెకాని । యెంతఘట్టివాడు అయినా । మూలం లేని యీగుర్రె
 రిగేశరీరం యేమీ లేదుఅని । సంతతం । సార్వకాలం మరువక
 వుండవలెను । యెంతప్రజ్ఞావంతుని కైనా । యీ అభ్యాసం సార్వ
 కాలం వుండవలె । వుండకపాయనా భ్రాంతిపుడుచుంది । అ
 శ్రద్ధకూడదు । యింతకంటె యొక్కవలేదు ।
 యిషువంటివారికి । పుట్టనిచావనిది । సకలదేశాలయందు ।
 సార్వకాలాలయందు । సమస్తమైన వస్తువులయందు । చెలించక
 మొదలుకొనాలేకా । తనకుతానె స్వతఃసిద్ధమై వున్నది ।
 గనుక । కావలెనని యిచ్చలేదు । అయినని ఆశలేదు
 సార్వకాలం వొక్కతీరె ।
- ప్రకృతి॥ గురు కటాక్షం చాత అనాయాస-ఆయ । వొక్కటైనా భ్రాంతి
 పుట్టకపాయ । చేశినా । విడిచినా । ఘరికెవున్నా । వొక్కటే
 ప్రకారం ।

అచలం చెలించదుగనుక । దరువాజతీసివేసినట్టు ఆయ ।
వున్నదే వున్నది । “మూలాలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీ
లేదు” । కలలోవచ్చిన శరీరం యేమీలేదు । అనినిశ్చయంఅయ
నట్టు ఆయ ।

పురుషుడు॥ యిదే గురువాక్యం । యింతకంటె అధికమైన గురువాక్యంలేదు ।
సార్యకాలం శరీరంలేని అచలం మాత్రమేవుండె । యిదేవిచారా
నకు ఫలం । యిందుకు జ్ఞాపకం ।

శ్లోకం॥ అశరీరం నర్వదాన్తి । శరీరంరహితం సదా ।
అయమేవసద్యోముక్తి । రన్యదాభ్రమకారణం ॥

మూలాలేని యీగురైరిగేశరీరం రాకమునుపు । అచలమె
వున్నది । వున్నప్పుడు అచలమెవున్నది । యీగురైరిగేశరీరం
యేమీ లేదు అన్న । అచలమెవున్నది । చచ్చినా అచలమె
వున్నది ।

ఇతి ॥ శ్రీ మద్గురు శి రామదీక్షితప్రభావే । వేదాంత విచారణే ।

చైతన్యనిరసన తృతీయప్రకరణం ।

సంపూర్ణం

శ్రీనద్గురుభ్యోనమః

నిజగురులక్షణ ప్రకరణము

శ్రీ నిజగురువే నమః॥ దేహం మేడిపండు, జీవుడు వేపకాయ.
మేడిపండు విచ్చరాదు, వేపకాయ తినరాదు, రెండూనిషేధములే, రెండూ
వాకటే, ఒకటి లేకపోతే, ఒకటి కానరాదు.

శరీరానకు మూలంలేదు, మూలం కలదనే వారు మూర్ఖులు, గురు
సాంప్రదాయం దొరకనివారు.

“నిజగురువు కావలె, నిజగురువు దొరికేది దుస్తరం, నిజగురు, దొరికితే భ్రాంతివుండదు, మొదట ఒకటి, తుదను వొక్కటి చెప్పరు ఆయనకు యిన్నివిదములు తెలియవు, యెప్పటికీ వొక విధమే, అడగగానే చెప్పరు, డబ్బు కాశపడరు.”

డబ్బుకాశపడేవారు డబ్బుమాటలేకాని యెంతయినై అంతే చెప్పతారు, అన్ని కల్తమాటలే, ఆమాటలవల్ల మనస్సునకు కలతే, కలతదీర్చే గురువుకావలె.

“కన్నులు చెవులు ముక్కులు మూసేదికాదు, అందువల్ల కొందరు చెడిపోయినారు, ప్రాణానికే హానివచ్చును. క్రిందిగుడ్డు మీదికి, మీదిగుడ్డు క్రిందికి ద్రిప్పేదికాదు, అందువల్ల కండ్లు లొత్తలే, తలమీద చెయ్యివెట్టి ప్రమాణము చెయ్యడముకాదు, అది అప్రమాణమే, అందువల్ల యేదిలేదు.”

:::— 1. మాయాగురు లక్షణము :::—

“ఆకు అలము మేకలవలె తినడముకాదు, కొంగలవలె మునగడము కాదు, మలమూత్రములు తినడముకాదు, మధుమాంసములను భుజించడము కాదు, వావివరసలు తవ్వడముకాదు, పుల్లెఆకులు నాకడముకాదు, గంజాయి తాగడముకాదు, కాకులవలె దేశముమీద తిరగడముకాదు, వాడ కొట్టాటలు గావు.”

“సీవు నేను వొకటే ననడముకాదు, కులంచెడడముకాదు, అందరి యిండ్లలో తినడముకాదు, అందరికాళ్ళు పట్టుకోవడముకాదు, అన్నిపుస్తకాలు వ్రాయడముకాదు, అందరిగూర్చి అడుక్కు తినడముకాదు, మనుష్యుల చూచినచోట గొణగడముకాదు, మనుష్యులతో మాట్లాడక పోవడముకాదు, దిగంబరులై జగమంతా తిరగడముకాదు, సన్యాసియై యెద్దు మోతబరువు కట్టుకోవడముకాదు, మాటలునేర్చుకొని మనుష్యులను ఓడించుటకాదుచదువు అనేది చదువుకొని అందరితో చండితనంబుశుగనట్టు కాదు,” యిందులో యేదీకాదు, యీజాడలు యెందుకు కొరగావు.

—:0: 2. నిజగురులక్షణము :0: -

“మంచిసాంప్రదాయం తెలియవలె, మాటలుమాటలద్వారె, రాజమార్గం నూచనకావలె, రాజమార్గంచెప్పేవారు తొందరపడరు, దయదాక్షిణ్యాలులేవు తనవాడు నావాడులేదు, బీదా బక్కలేదు, డబ్బుయే గానిలేదు, చిన్నావెద్దా లేదు, నిజగురువుకు బంగారువెండిలేదు మురుగులు గొలుసులులేవు, వస్త్రాలు వాహనాలులేవు, చదువులు ప్రసంగాలులేవు, యేమోతీరుగా వుంటారు, చచ్చిన వారివలె వుంటారు, ప్రతిమవున్నట్టే వుంటారు, గురి గింజల బంతివలె వుంటారు, కాలినబట్టవలె వుంటారు, కొండవలె వుంటారు, క్రొయ్యవలె వుంటారు.”

“కొట్టినా పలకరు, తిట్టినా పలకరు, నెత్తికొట్టుకున్నా పలుకరు, తెలియనప్పడు మహాకఠినుల వలెనేవుంటారు, తెలిసితే నవనీతమే, దాహంతీర్చే వారు సంగీతాల, సాహిత్యాల, ఆటల, మాటలపాటల, ఆశ్రయాల, అనాశ్రయాల, దంబాచారాల, తక్కుల, తాబోటుల, నక్కవినయాల, చాకర్ల చూకర్ల, మహిమల తెచ్చుకుంటారు, అది అటువలెకాదు.”

“దీర్ఘకాలము గురుసేవ చేయవలెను, అప్పడుగాని బ్రాంతిరహితము కాదు, యీ భావం తెలిసినవారివద్దికి యెవరైనా తెలుసుకోవలెననిపోతె, వీరితో వారు మాట్లాడనే మాట్లాడరు, విని చెవుడు కనిగుడ్డిగానుంటారు, రహస్యముగ అనుకుంటారు, అందరూ మెచ్చే మాటలనుకోరు, ఆవి విన సహ్యతగా నుండవు, ఆదియందున విషమే, అంతమందున అమృతమే. వీరికి వారుబోధ చేసేవరకు, చీమలు పారుకాడినట్లు వుంటావి, మొండి వేసుకొని వారిమాటలు వింటూ, వారిజాడలు తెలుసుకుంటూ వుంటే తనంతట తనకే తెలుస్తున్నది.”

యీ శరీరానకు మూలంలేదు, యిదివుండేదికాదు, నీటి బుగ్గవంటిది, కలలో శరీరంవంటిది, యీ దేహము యేమీలేదు, యీ దేహం నిరాధారం, దీనికిమూలంలేదు, దీనిని నమ్మరాదు, దీనిని యెప్పుడు లేకుండా చెయ్యవలె

దీనిని నమ్మితే అనేకాలు తోస్తుంది, యిదిలేనేలేదు, యిదియెవరికి తెలియదు, అందరు అతుకు మెత్తని వ్యాపారమే!

నామార్గం వొక్కరైనా యెంతమాత్రం విచారించరు. నా మార్గము నమ్మినవారికి నరకమే సంప్రాప్తము. నామార్గము వదలినవారికి అంతా వైకుంఠమే.

—♦ 3. అద్వైతము ♦—

అద్వైతము అహంకారమతము, నేను బ్రహ్మను, నేను విష్ణువును, నేను శివుడను, నేను దేవుడను, అని అనుకోవడమే కాని, బ్రహ్మకాలేదు, విష్ణుకాలేదు, శివుడుకాలేదు, దేవుడుకాలేదు, యెప్పటిదేహమే, యెప్పటి మనసే కాని కోరికల కోరడమే. మాలవాడు కూడా నేనుబ్రహ్మనని అనుకుంటాడు. అనుకుంటే అయినాడా, తాను యేది అనుకుంటే అది అవుతాడట, తాను బ్రహ్మకానేకాడు, మాటమాత్రము అంటాడు, తానన్నమాట వెంబడి నిజమే నని భూషిస్తే సంతోష పడుతాడు, లేకుంటే తగని కోపము, తన కోపము తనను చంపుచున్నది, తాను వికారాలు పడుతాడు, ఆ వికారాల ప్రకారము జరగదు, నేననే వాదము బలమైయుంటున్నది.

—♦ 4. ద్వైతము ♦—

ద్వైతముభ్రాంతిమతము, యెందుకంటే, నాకు విమానమువస్తున్నది. దానిమీదనుకూర్చుంటాను. ఆకాశమునకు పోతాను, దేవునియెదుట కూర్చుంటాను, ఆకలిదప్పలు లేవు. నాకు మహాసుఖము కలుగుచున్నది, నాయంత వారు యెవరూ కాబోరు, అని భ్రాంతి పడుతారు, యిందులో వొకటిలేదు, అవి అన్ని కలలో ముచ్చట్లు, యిందుకేనా భ్రమ, యీభ్రమను వదలవలె యీభ్రమకే భ్రమపడుతారు, భ్రమవదలమంటే ముణిగి పోతుంది అని అంటారు, భ్రమరహితమే కావలెను.

— 5. నామార్గం —

నేను యెప్పుడు వచ్చినావో; నాకు యెవరు ఆధారమో, నా సంగతి విచారించవలె. నామార్గం వదలవలె. నామార్గం సరకం నా మార్గమేబందం నామార్గం విడిచినవారికి సరకములేదు. స్వగణము లేదు, నామార్గం విడుచుటకు నిజగురువుకావలె, నామాగణం నానా విధాలు, నానా వికారాలు, నానా రూపాలు, నానా సీచాలు, నానా ఘనాలు, నానా మురిపెములు, నానా విశేషాలు నానా పారమార్థికాలు, నానా విధాలుగాను వున్నది.

శిష్యుః :— అయ్యా నామార్గం చెప్పండి, నేను వుండేవాడనా, పొయ్యే వాడనా, నాకు దేహానకు సంబంధము కలదా లేదా.

గురుః ; - ఈ దేహంకలలో దేహంవలెవచ్చినది, దేహాన్ని విడిచినేను వుండను, నన్ను విడిచి దేహం వుండదు, యీ వుత్తబట్టబయలు యేమీలేదు, నశించే దేహము వొకప్పుడు వుండేదికాదు, నిత్యమైన వస్తువ వొకప్పుడు లేకపోయ్యేది కాదు, సమస్త ధర్మములతో కూడుకొని యున్న యెరుకను విడిపిస్తాను, లేకపోతానని భయపడ బోకుము, నీవు యెప్పటికి లేనివాడవే. నీవులేవు, నీకు దేహంలేదు, నీవువుంటే దేహం వున్నది, నీవునికికి రాకడకు పోకడకు జాగా లేదు, నీవు యేలాగున వచ్చినావో ఆలాగుననే లేకపోతావు అందుకేమి సందేహము లేదు, నీకు నిజగురువదేశమయితే కలలో వచ్చిన శరీరము మేలుకుంటే యేలాగున యేమీలేదో ఆలాగే మూలంలేని యీ గురై రిగే శరీరం యేమీలేదు, యీ వుత్త బట్టబయలు యేమీలేదు, కోటిమూలకు యిదే జ్ఞానకం, యంతకంటే యెక్కువలేదు గనుక మరువవద్దు.

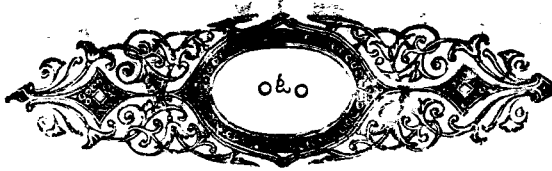
ఇతి శ్రీశివరామదీక్షితప్రభావే, వేదాంత విచారణే,

నిజగురులక్షణం చతుర్థప్రకరణం

సంపూర్ణం

శ్రీ నిజగురు పాదార్పణము

ద్వైలక్షణము

శ్రీ నిజగురవే నమః॥ ద్వై, అంటే మహాగూఢముగా నున్నది, యేటు వంటివారికి తెలియదు, అది తెలియవలె, తెలియకుంటే యేమీ తెలియదు. ద్వై, లోకమందు ప్రసిద్ధము, లేకపోతె కొందరికి ఒకటి ప్రసిద్ధము. ద్వై, వున్నదికాదు, ఒకటివున్నది కాదు, లేదు అంటే ఎవరికిగిట్టదు, ఉన్నదన్నా లేదు, లేదు అన్నా లేదు, తానేఒకటి అని అంటారు, తానేరెండుఅని అంటారు, తానే యెల్లప్పుడు వున్నాడు అని అంటారు. తానే లేకపోయ్యేది యెంత వారికి తెలియదు, నిజము వొకరికిన్నీ రుచిలేదు. అందరికి అబద్ధమే రుచి, అబద్ధమే అబద్ధమును నిజమని అనుచున్నది. అబద్ధమును యెరిగేవారే అందరు, అది అబద్ధము గనుకనే అందరికి ప్రయాస, అలవికాదు, అగోచరము, ఆలోచనకు చిక్కదు, మనస్సుకు అతకదు.

యోగులుకావలె, జోగులుకావలె, సన్యాసులు కావలె, సంసారులు కావలె, ఉపాసకులు కావలె, కనులు మూసుకోవలె, ముక్కులు బిగించుకోవలె, పూపిరాడకపోవలె, మోతపుట్టవలె, కొయ్యకావలె, కోపమణగవలె, కోరికెచావవలె, యెన్నిచేసిన యేమిలేదు, అట్లయినా తనకే చేటు, యిట్లయినా తనకేచేటు.

చేటు పాటు లేనిది చెప్పితే తెలిసేది, ఆశ పొయ్యేది, ఆయాసము లేక పొయ్యేది, అందరియందు వుండేది, అన్ని దేశాలయందు వుండేది, అహంకారము లేనిది, ఆపదలేనిది. తానని యెరగనిది, తన్నుతా తలచనిది, యితరుల కెరుగరానిది, ఏకమై యుండేది, రెండుగానిది, వొకటిగానిది, గురువువల్ల తెలిసేది, తెలియనేరక ద్వైఅంటారు. ద్వై అంటే యిటువంటి దని తెలియవలె, ఆ ప్రకారం దానికివున్నదని చెప్పరాదు, దానికి యేమిలేదు, దానికి వున్నదని గురువుత్రులు యెరుగరు, గురునూచన లేనివారు గురిలేని

మాటలు చెప్పతారు, గురువు యెరిగినవాడైతే శిష్యుడికి యెరుకే, గురువు ఎరుగనివాడైతే, ఆకోవంతా యెరుగనివారే, అందరికి అదే మార్గము, అదే ఒక మతము, అదే సిద్ధాంతము బలవంతులైతే సరి, అంగ బలము వుంటే సరి, అందరి మతాలు అలాగే, మతాలన్ని తెలియవలె, భ్రమ దీరవలె, తెలిసినవాడు చూపిన దారి నేరే, తెలియనివాడు చూపే దారి అడివే, గుడ్డివాడి వెంటిడిబోతే అందరు అడుసులోనే పడుతారు, ఆ అడు సే అందరికి అగమ్యం, అది తప్పించుకోలేరు. అడుసులో వున్నారు, ఆవలకి పొయ్యే మార్గము అడుక్కోవలె, అనుగ్రహం రావలె, అను సరణకలగవలె, ఆశలేని గురువు కావలె.

ఆశగల గురువు అడుసులోనే వేసును. ఆయన ఆశ దీరవద్దా, శిష్యుడు ఆశకొద్ది అడుసుకే అపిఁంచును. యివ్వకుంటే కోవము, యిచ్చి కడతేరడు, యివ్వకపోతే కడతేరడు.

ఆశలేని గురువు అగుపడడు, ఆయనకు అహంకారము లేదు, అభిమాని కాదు, అది తెలిసేది కఠినము, ఆయన యొద్ద చేరవలె, ఆయనవలెనే వుండవలె, ఆయన భావము తెలియవలె, అడగగానే చెప్పడు, చెప్పకపోయినాడని రాకూడదు, ఆయన భావానకు శిష్యుడు పోవలె, శిష్యుడు తరువాత పోవునేమో గాని గురువు యితనితో పాటుపడవలె, యెందుకంటే చదువుకునే వానితో కూడా ఆచార్యులు ఓనమాలు వ్రాయవలె, వాని ప్రయాసమంతయు వీరికే, అందుకే అడగగానే చెప్పడు. అతికితే చెప్పతాడు. అతికించుకోడు, అంటు కోవలె, తాకడముకాదు, ఆమాటా యీమాటాకాదు.

ఆ ప్రకారం వున్నదానికి చెప్పరాదు, రెండోది మరివొకటికాదు, ఒకటి వుంటేనే రెండోది, వొకటి లేకపోతే రెండోది యొక్కడవున్నది, ఓ వుంటే నా వున్నది, ఓ అంటేయేమి, నా అంటేయేమి, ఓయొక్కడవున్నది, యేమయి పోతూవున్నది. యెవరు యెరుగరు, యెందుకు యెరుగరు, లంజతనం వంటిది, లంజ రంకు యెరుగునా? రంకు యెవరితోనైనా చెప్పనా, యెందుకు చెప్పదో, వొకటి వుంటేనే వెయ్యి రెండువేలు, లక్షలు, కోట్లు వున్నవి, విత్తు

వుంటే చెట్టు వున్నది, కొమ్మలు వున్నవి, పండ్లువున్నవి, పండ్లుకొయ్యబోయి విరగపడ్డాడు, మృతిబొందినాడు, యేమి వున్నది ? తానువుంటేగదా.

1. దృష్టాంతము

తానేలేడు, మనిషివుంటే పాప వున్నది, మనిషిలేకపోవలె, విత్తువుంటే చెట్టువున్నది, విత్తులేకపోవలె, చీకటి వుంటే వెన్నెలవున్నది, చీకటిపోవలె, సుఖమువుంటే దేహమువున్నది, సుఖములేక పోవలె, జ్ఞానంవుంటే అజ్ఞానం వున్నది, జ్ఞానంలేకపోవలె, జీవుడువుంటే బ్రహ్మవున్నాడు, జీవుడు లేక పోవలె, నరకమువుంటే స్వర్గము వున్నది, నరకములేక పోవలె, శ్రీ వుంటే పురుషుడు వున్నాడు, శ్రీ లేకపోవలె, చిత్తంవుంటే చలనం వున్నది, చిత్తము లేకపోవలె, తాను వుంటే అభిమానం వున్నది. తాను లేకపోవలె, తాను యెక్కడవున్నాడు, యెప్పుడు లేక పోతున్నాడు, తెలియదు.

సుషుప్తిలో తాను వున్నాడా ? లేదుగదా కాకుంటే మూఛలో తాను వున్నాడా ? లేదుగదా కాకుంటే మరుపులోను తాను వున్నాడా ? లేదుగదా కాకుంటే సమాధిలోను తాను వున్నాడా ? లేదుగదా. కాకుంటే మరణము లోను తాను వున్నాడా ? లేదుగదా కాకుంటే గురూపదేశానంతరం తాను వున్నాడా ? లేదుగదా కాకుంటే కలలో వున్నాడని తెలియని వానికి వున్నాడు, లేకుంటే జాగ్రతలో వున్నాడు అని తెలియని వారికి వున్నాడు. తెలిస్తే అప్పటప్పటికి కలవలె వున్నాడు, అదై ననుగురువుచేత కల దీరితే తెలుసును, కలలో వారే గురుశిష్యులు.

2. గురు శిష్యులు

అంటే కల నిజమౌనా, అంటే కలనిజ మగునా ? అంటే కలకు మూలముకలదా, అంటే కలకు మూలం కలదా, వింటే కలవలెనే నమ్మ వలెనా వింటే కలవలెనే నమ్మవలెనా, వింటే కలలో దేహంవలెనేనా, వింటే కలలో దేహం వలెనా, వింటేకలవిడవ కూడదా వింటే కల విడవకూడదా, వింటేకల విడిస్తే కుదరదా వింటే కల విడిస్తే కుదరదా? వింటే కల గంటే దృష్టాంతము, లేదు, వింటే కలకంటే దృష్టాంతములేదు.

ద్యోలక్షణము

అహంకారమువున్నదని చెప్పరాదు, గురువు లేకుంటే వున్నది, గురువునకు లేదు. కాలినబట్ట మడతలు మడతలుగా కనుపడుతూవున్నట్టు, యేనుగ మ్రింగిన వెలగపండు కనుపడుతూ వున్నట్టు, మాడిన గింజలు కనుపడుతూ వున్నట్టు, వుంటేనేమి, చల్లారిన బూడిదె కచ్చిక కనుపడుతూ వున్నట్టు వుంటేనేమి, అహంకారము లేనిగురువు కనుపడుతూ వుండును, వుంటేనేమి.

నేతిబీరకాయ అంటే నెయ్యికారునా ? కారదే, అంటేనేమి, బెల్లం కొండ అంటే బెల్లం వుండునా? వుండదే, అంటేనేమి, అప్పచ్చికొండ అంటే తక్కుములు వుండునా, లేవే, అంటేనేమి, అహంకారంగల వారలు, అందరు అహంకార స్వరూపులే, అని అంటారు, లంజ పతివ్రతను తనవంటిదే నని అంటుంది, అంటేనేమి, అంటే సరే, లేనివారికే కనవలె, లేనివారు వున్న వారినికూడా కనలేరు, వున్నవారు లేరు, వారిని కనలేరు, అహంకారము నిలిచేదికాదు, అహంకారానకు మూలం లేదు, కలవలెనే వచ్చినది, అహంకారానకు కులగోత్రాలు లేవు, అన్ని కులాలు అహంకారమే, అహంకారానికే శాస్త్రాలు కలిగినవి, అహంకారమే కవనాలు చెప్పినది, అహంకారానికే పెండ్లిండ్లు వడుగులు శ్రీ స్వరూపాలు పురుషస్వరూపాలు. అహంకారానికే నియతాలు, అనియతాలు, అహంకారానికే స్నానాలు, సంధ్యలు, అహంకారానికే స్వర్గ నరకాలు, యమదర్మరాజు, యమదూతలు అహంకారమే, అహంకారానికే చిన్నా వెద్దలు, అన్నిజీవులు అహంకారమే, అహంకారము నిలిచేది కాదు, శాశ్వితము కాదు, యెప్పుడు వుండేది కాదు, సీటిబుగ్గవంటిది, సీటిబుగ్గ యెంతసేపు వుండును, నిముషములో పోవును, నిప్పుమీద పొగ పంటిది, పొగనిలుచునా, నిముషములో యెక్కడిది ఆక్కడనే పోవును, మేఘమువంటిది మేఘముయెంతసేపు నిలుచును, అంతసేపే అహంకారము, మెరుగుడు పుప్పు వంటిది, నిముషములో కనుపడి కనుపడక పోవును, తామరాకుమీది సీటిముత్యము వంటిది, ఆకు కదిలితె అంతలో పోవును, మంచువంటిది, మంచు యెంతసేపు నిలుచునో అంతసేపు, అహంకారము పురుము వంటిది, గబ గబా పురిమిపోవును, యెక్కడ పుట్టనో, యెక్కడ

పోవునో, మెరుపువంటిది, తఱుక్కున మెరయును, అటువంటిదే అహంకారము, కలవంటిది, కలలో వస్తువులు యెంతసేపు నిలుచునో, అంతసేపే, మంటికుండవంటిది క్రిందపడి పక్కున పగిలిపోవును, అద్దంపీడి వెసరగింజ వంటిది, యెంతసేపు నిలుచునో, రెప్పపాటువంటిది, యెంతసేపు మూతపడక నిలుచును, సంకల్ప వికల్పముల వంటిది, సంకల్పమైనా వికల్పమైనా యెంతసేపు, కనుకనే అహంకారము నిజమని నమ్మితే నిష్ఫలమే, బుద్ధనునమ్మి యేటబడ్డట్టే, మట్టిగుర్రమెక్కి నీళ్ళలో దిగినట్టే, వెంపలితోను యేనుగను కట్టినట్టే, మునుగకొమ్మ పట్టుక వ్రేలాడినట్టే, నీళ్ళలో వుప్పును దాచినట్టే. మిడ్డెమీద, పరుగెత్తినట్టే, వడిగండ్లు దాచుకున్నట్టే, చెట్టు ఎక్కి చేతులు విడిచినట్టే, పాసిన అన్నము మూతవెట్టుకున్నట్టే, ముల్లుమీద అరిటాకు పడ్డట్టే నిత్యము కాదు.

గురూపదేశానంతరం అహంకారం వుండదు, సింహమును చూచిన యేనుగుచందము, గరుత్మాంతుని చూచిన సర్పము చందము, మంటను ముట్టిన కర్పూరము చందము, చంద్రునిగన్న తామరపుష్పముల చందము, సూర్యునిగన్న నల్లకలువల చందము, దీపశిఖియందు దగులు కొన్న మిడుతల చందము, వానలేని పయిరులచందము పులినిగన్న మేకల చందము, గూరూపదేశానంతరం అహంకారం లేదు.

పరిపూర్ణము తెలియవలె, అందరికి, తెలియదు, అంతటా వున్నది, సూర్యోదయ మయియుండగాగుడ్డివాడుకా నలేడు, క్రిందవుండి తామరపుష్పమును కప్పకానలేదు, అటువలెనే గుర్రపు లేకుంటే ఆది యెవరు కానలేదు, గురువులేక సంసారసాగరమును దాటలేరు, ఓడలేక మహానదిని దాటలేనట్లు. ఓడ నడిపేవాడు గట్టి వాడు కావలె, అస్త్రావ్యస్తమయితే బాగానే వుంటుంది, నట్టేట పుట్టిముంచును, అందుకేమి నందేహం లేదు.

3. తాను లక్షణము

అంతా తానే, తానే ప్రకృతి, తానేమహత్తు, తానే అహంకారము, తానే ఆకాశము, తానేవాయువు, తానే అగ్ని, తానే జలము, తానే భూమి,

తానే ఓషధులు, తానే అన్నము, తానే జీవుడు, తానే జ్ఞాత, తానే మనస్సు
 తానే బుద్ధి, తానే చిత్తము, తానే ఆహంకారము తానే ప్రాణము, తానే ఆపా
 నము, తానే వ్యాసము, తానే ఉదానము, తానే నమానము, తానే శ్రోత్రము,
 తానే త్వక్కు, తానే చక్షువు, తానే జిహ్వా, తానే వ్రూణము, తానే శబ్దము,,
 తానే స్పర్శము, తానే రూపము తానే రసము, తానే గంధము, తానేవాక్కు,
 తానే పాణి, తానే పాదము, తానే పాయువు, తానే ఉపస్థ, తానే స్థూలము
 తానే సూక్ష్మము, తానే కారణము, తానే మహాకారణము, తానే కామము
 తానే క్రోధము, తానే లోభము, తానే మోహము, తానే మదము, తానే
 మత్సరము, తానే ఋత్యు, తానేపిపాస, తానేశోకము, తానే మోహము, తానే
 జననము, తానే మరణము, తానే అన్నమయము, తానే ప్రాణమయము
 తానే మనోమయము, తానేవిజ్ఞానమయము, తానే ఆనందమయము, తానే
 హిరణ్మయము, అంతాతాను.

లేని తాను నిశ్చయము, లేనికల వున్నట్టు లేకపోవలె, గురువు వల్ల
 తాను లేకపోవలె తానులేకపోతే యేదిలేదు, తాను లేకపోయ్యేమార్గమే తెలియ
 వలె, తాను యెప్పుడు లేకపోతే అప్పుడే యేదిలేదు.

నిదురే దృష్టాంతము, నిదురలో తానులేడు, అప్పుడుయేమి వున్నది,
 అటువలెనే యెప్పుడూ తాను లేకనే వుండవలె, యెప్పుడు తాను లేకపోతే
 అప్పుడు ప్రపంచము లేదు. యెప్పుడు తాను వుంటే అప్పుడే ప్రపంచము
 వున్నది, తానుగురువువల్ల లేకపోతాడు, యేమతములోనయినా తాను
 లేకుంటేనే ముక్తి, ముక్తి అనగా విడవబడడము, బంధము విడుచుట, తానే
 బంధము, తాను లేకుంటే యేబంధములేదు, జీవబ్రహ్మైక్యమనగా భ్రమ,
 యెందుకంటే తాను లేకుంటేనే ఐక్యము, తానువుంటే ఐక్యము లేదు, తాను
 వుంటే జీవత్వమే, జీవత్వము లేకుంటే గదా ఐక్యము, అందరి మార్గము
 ఒకటే.

అందురు లేనికథ కావించుతారు, మేము కావించము, మాకు రాచ
 కార్యములేదు, ఆశవుంటేకదా, ఆశలేకుంటే ఆ రాచకార్యాలు అరొచకము,

అనూయము, కట్టె కొట్టె తెచ్చె, అంతే మా రాచకార్యము, మేము రాచ కార్యాలు అంగీకరించము, మాకు శిష్యులు లేరు, యెవరైన మేము గురువుల మని అనుకున్నారా, మాకేమి, అతనితో పనియేమి అతనిని అడగడము, మాకు సముద్రము మోకాటి బంటు, మమ్ములను యెవరు అంటారు, భయములేదు, మాకు ఒకరి ప్రస్తాపము లేదు, ఒకరున్నారా, మేము వున్నామా.

కలలోమాటలకు కలతకువస్తారా. సాంగత్యము చేస్తారా. మాగణము విచారిస్తారా, మరియాదా తెచ్చుకుంటారా, కలగావిచారిస్తాము. విచారిస్తే యిప్పుడేలేదు. విచారించరా. యింకా కొన్నాళ్ళకులేదు. జొన్నగింజకాదు, ప్యాలవుగింజ మొదటి పేరుకాదు. రెండ్లోపేరుకలలో ఒక శిష్యుడు. మా వద్దికి వచ్చెను. యెవరయ్యా మీరంటిమి. బ్రాహ్మణులమనె. యెండుకు వచ్చినారంటిమి. మీతోపని వుండి వచ్చినామనె. అంతటవారికి మాకుకలలో అనేక ముచ్చట్లు జరిగే, అవి చెప్పుచున్నాను.

మీరు తెలిశినవారు అని చెప్పిరి. మాకు భ్రమ వుట్టినది. సంసార మందు భ్రమలేదు, దనమందు భ్రమలేదు, దాన్యమందు భ్రమలేదు, తల్లి దండ్రులయందు భ్రమలేదు. నాకు నరకము లేకుండా స్వర్గమందున వుండేటట్టుగా అనుగ్రహముచేయవయ్యా. మీకు వందనము చేశేము. చెప్పినట్లు వినేము అని మాతో బాషించె. అతనికి భ్రమతీర్చవలెననే వృద్ధేశము న్నూ కలిగె,

యేమోయి శిష్యుడా : నరకము స్వర్గము రెండు వున్నవని నీకు తోచుచున్నవా. ఒకటి వున్నదని తోచుచున్నదా. అని అడిగితిమి

శిష్యు- రెండు తోచుచున్నవనె.

గురు- యేలాగు తోచుచున్నవి ? యెవరైనా చెప్పినారా, నీకే తోచెనా అని అడిగితిమి.

శిష్యు- వారికివారు అనుకోగా వింటిమనె.

గురు- వారికివారు యేలాగున అనుకొనిరి. వారికి యేమి ఆధారము. అని అడిగితిమి

ద్యోక్షణము

శిష్యు- శాస్త్రాధారమనె.

గురు- శాస్త్రములు యెవరు చెప్పినారు అని అడిగితిమి.

శిష్యు- తలావొకటి చెప్పినారనే

గురు- అందరు వొక తీరుగా చెప్పినారా, అనేక విధములుగా చెప్పినారా :

అని అడిగితిమి, ఆశాస్త్రములు యిప్పుడు చెప్పినవా, వెనక చెప్పిన
వా అని అడిగితిమి.

శిష్యు - యిప్పుడు జెప్పినారు. వెనుకను చెప్పినారు అనె.

గురు - యిప్పుడు చెప్పినవారు యే ఆధారముచేత చెప్పినారని అడిగితిమి.

శిష్యు - వెనుకటివి జూచి ముందు జెప్పినారనె.

గురు - వెనుకవారు యేలాగున చెప్పినారు. అని అంటిమి.

శిష్యు - అందరు వొకరు జెప్పినవి జూచి వొకరు జెప్పినారు గాని యెవరు
చూచి చెప్పినవారులేరు అనె.

గురు - అయితే యిప్పుడు యేమంటావు అని అడిగితిమి.

శిష్యు - ద్వైతమంటే యేమి అనే

గురు - ద్వైతమనగా రెండు. రెండు అంటే జీవుడు, దేవుడు.

శిష్యు - జీవుడు యెటువంటివాడు ? దేవుడు యెటువంటివాడు ?

గురు - జీవుడు అంటే అణువు. దేవుడు అంటే విభువు

శిష్యు - జీవుడు యెక్కడవున్నాడు. దేవుడు యెక్కడవున్నాడు?

గురు - జీవుడు శరీరముతో వున్నాడు, దేవుడు స్వర్గమందు వున్నాడు.

శిష్యు - దేవుడు అంటే విష్ణువా, శివుడా ?

గురు - విష్ణువు దేవుడే, శివుడు దేవుడే.

శిష్యు - యెవరు యేమి ఆనందమును యిస్తారు ?

గురు - యిద్దరు యిచ్చేది వొకటే ఆనందము.

శిష్యు - అయితే యిద్దరిని నమ్మవలెనా ?

గురు - శివుడయినా విష్ణువైనా వొక్కడే దేవుడని నమ్మవలె

అనూయము, కట్టె కొట్టె తెచ్చె, అంతే మా రాచకార్యము, మేము రాచ కార్యాలు అంగీకరించము, మాకు శిష్యులు లేరు, యెవరైన మేము గురువుల మని అనుకున్నారా, మాకేమి, అతనితో పనియేమి అతనిని అడగడము, మాకు సముద్రము మోకాటి బంటు, మమ్ములను యెవరు అంటారు, భయములేదు, మాకు ఒకరి ప్రస్తావము లేదు, ఒకరున్నారా, మేము వున్నామా.

కలలోమాటలకు కలతకువస్తారా. సాంగత్యము చేస్తారా. మాగణము విచారిస్తారా, మరియాదా తెచ్చుకుంటారా, కలగావిచారిస్తాము. విచారిస్తే యిప్పుడేలేదు. విచారించరా. యింకా కొన్నాళ్ళకులేదు. జొన్నగింజకాదు, ప్యాలపుగింజ మొదటి పేరుకాదు. రెండ్లోపేరుకలలో ఒక శిష్యుడు. మా వద్దికి వచ్చెను. యెవరయ్యా మీరంటిమి. బ్రాహ్మణులమనె. యెండుకు వచ్చినారంటిమి. మీతోపని వుండి వచ్చినామనె. అంతటవారికి మాకుకలలో అనేక ముచ్చట్లు జరిగే, అవి చెప్పుచున్నాను.

మీరు తెలిశినవారు అని చెప్పిరి. మాకు భ్రమ వుట్టినది. సంసారమందు భ్రమలేదు, దనమందు భ్రమలేదు, దాన్యమందు భ్రమలేదు, తల్లిదండ్రులయందు భ్రమలేదు. నాకు నరకము లేకుండా స్వర్గమందున వుండేటట్టుగా అనుగ్రహముచేయవయ్యా. మీకు వందనము చేశేము. చెప్పినట్లు వినేము అని మాతో భాషించె. అతనికి భ్రమతీర్చవలెననే వృద్ధేశమున్నూ కలిగె,

యేమోయి శిష్యుడా : నరకము స్వర్గము రెండు వున్నవని నీకు తోచుచున్నవా. ఒకటి వున్నదని తోచుచున్నదా. అని అడిగితిమి

శిష్యు- రెండు తోచుచున్నవనె.

గురు- యేలాగు తోచుచున్నవి ? యెవరైనా చెప్పినారా, నీకే తోచెనా అని అడిగితిమి.

శిష్యు- వారికివారు అనుకోగా వింటిమనె.

గురు- వారికివారు యేలాగున అనుకొనిరి. వారికి యేమి ఆధారము. అని అడిగితిమి

ద్యోక్షణము

శిష్యు - శాస్త్రాధారమనె.

గురు - శాస్త్రములు యెవరు చెప్పినారు అని అడిగితిమి.

శిష్యు - తలావొకటి చెప్పినారనే

గురు - అందరు వొక తీరుగా చెప్పినారా, అనేక విధములుగా చెప్పినారా :

అని అడిగితిమి, ఆశాస్త్రములు యిప్పుడు చెప్పినవా, వెనక చెప్పిన
వా అని అడిగితిమి.

శిష్యు - యిప్పుడు జెప్పినారు. వెనుకను చెప్పినారు అనె.

గురు - యిప్పుడు చెప్పినవారు యే ఆధారముచేత చెప్పినారని అడిగితిమి.

శిష్యు - వెనుకటివి జూచి ముందు జెప్పినారనె.

గురు - వెనుకవారు యేలాగున చెప్పినారు. అని అంటిమి.

శిష్యు - అందరు వొకరు జెప్పినవి జూచి వొకరు జెప్పినారు గాని యెవరు
చూచి చెప్పినవారులేరు అనె.

గురు - అయితే యిప్పుడు యేమంటావు అని అడిగితిమి.

శిష్యు - ద్వైతమంటే యేమి అనే

గురు - ద్వైతమనగా రెండు. రెండు అంటే జీవుడు, దేవుడు.

శిష్యు - జీవుడు యెటువంటివాడు ? దేవుడు యెటువంటివాడు ?

గురు - జీవుడు అంటే అణువు. దేవుడు అంటే విభువు

శిష్యు - జీవుడు యెక్కడవున్నాడు. దేవుడు యెక్కడవున్నాడు?

గురు - జీవుడు శరీరముతో వున్నాడు, దేవుడు స్వర్గమందు వున్నాడు.

శిష్యు - దేవుడు అంటే విష్ణువా, శివుడా ?

గురు - విష్ణువు దేవుడే, శివుడు దేవుడే.

శిష్యు - యెవరు యేమి ఆనందమును యిస్తారు ?

గురు - యిద్దరు యిచ్చేది వొకటే ఆనందము.

శిష్యు - అయితే యిద్దరిని నమ్మవలెనా ?

గురు - శివుడయినా విష్ణువైనా వొక్కడే దేవుడని నమ్మవలె

శిష్యు - దృష్టాంతముతో చెప్పండి :

గురు - నూర్యుడు జలమటములో ప్రతివలించినట్లు.

శిష్యు - జీవునికి జననమరణములు కలవా, లేవా ?

గురు - లేవు.

శిష్యు - సుఖదుఃఖాలు అనుభవించేవారు యెవరు ?

గురు - నూక్షుదేహము.

శిష్యు - యెన్ని దేహములు ?

గురు - మూడు

శిష్యు - దేహములు ఏవేవి ?

గురు - స్థూలము, సూక్ష్మము, కారణము.

శిష్యు - యే దేహము యెంత మట్టుకు వుండును?

గురు - ప్రారబ్ధక్షయవర్యంతం స్థూలదేహము వుండును. ముక్తి పర్యంతం సూక్ష్మదేహము వుండును.

శిష్యు - జన్మానకు పొయ్యేది యేమిటిదీ ?

గురు - నూక్షుదేహము.

శిష్యు - స్థూలదేహము పోగానే సూక్ష్మదేహము యెక్కడికి పోవును ?

గురు - మరియొక దేహములో జోచ్చును, గర్భనరకమును పొందును.

శిష్యు - యీ సూక్ష్మదేహము యేలాగున లేకపోవును ?

గురు - జీవబ్రహ్మైక్యాను సంధానముకలిగినప్పుడు లేకపోవును.

శిష్యు - జీవబ్రహ్మైక్యాను సంధానము ఎలాగు ?

గురు - యోగాభ్యాసము చేయవలెను.

శిష్యు - యోగాభ్యాసమువలన జీవుడు పరమాత్మయగునా ?

గురు - అవును.

శిష్యు - జీవుడు అయినప్పుడు యేమి అనుభవము? పరమాత్మ అయినప్పుడు యేమి అనుభవము ?

గురు - జీవునికి అనుభవములేదు. పరమాత్మకు అనుభవములేదు. సూక్ష్మ దేహమే సుఖదుఃఖములనుభవించేది. సూక్ష్మదేహభంగమే జీవన్ముక్తి.

శిష్యు - యీ రెంటిలో మీ మార్గము యేది ?

గురు - యీ రెండు మార్గములు గావు.

శిష్యు - మరియే మార్గము ?

గురు - మాది బ్రాంతిలేని మార్గము. అనాయాస మార్గము. ఆడవి మార్గము కాదు. యిది అంతాస్వప్న విచారము. నిర్మలమైనది.

శిష్యు - ఆది యేలాగు?

గురు - ద్వైతము కాదు. ఆ ద్వైతముగాదు. "పరిపూర్ణ భావము."

శిష్యు - ఆది యెక్కడనున్నది ?

గురు - అంతటానున్నది.

శిష్యు - యెటువలెనున్నది ?

గురు - యెటువలెనున్నదో అటువలెనే యున్నది.

శిష్యు - జనన మరణమునకు పొయ్యేది యేమిటి ? యేదేహము ?

గురు - యీ దేహమే.

శిష్యు - యీ దేహము యెంతమట్టుకు ఉండును.

గురు - ముక్తిపర్యంతము ఉండును.

శిష్యు - ముక్తి లోపల దేహము పోలేదా ?

గురు - పోలేదు, నిదురబోయి లేచినట్టె. యీ దేహము లేకుంటే యేమిలేదు. "దేహములేని యుక్తి సాధించవలె."

శిష్యు - ఏలాగున లేక పోవును.

గురు - గురువాక్యముచేత, దృఢాభ్యాసముచేత. చిక్కిలేని మార్గము తెలియవలెను.

శిష్యు - ఆయ్యా మీ మార్గమే బాగా ఉన్నది. యిది మాకు చెప్పండి. నేను తెలుసుకుంటాను.

గురు- యిది యిప్పుడే చెప్పకూడదు. చెప్పితే నిస్సారము. అతకడు, పాట్లన్ని వడవలె.

శిష్యు- ఆ పాట్లన్నీ మీతే వెట్టండి.

గురు- మాకేమి, మాకు తెలుసునా, మాకు తెలియదు. చిక్కులవెట్టము. దీమకాలము గురుసేవచేయవలె "గురుసేవ అనగా సాంగత్యమే."

శిష్యు- గురుసేవ చేసెదము. మీ భావమే సాధించెదము. మిమ్మునే నమ్మి కష్టపడెదము.

గురు- కష్టానికే ఫలము.

శిష్యు- యేమి కష్టము చేయవలె ?

గురు- శాంతముతో నుండి తెలుసుకోవలె. తెలిసే వర్ణాంతము ఉండవలెను. తెలిసేది మహాదుస్తరం, తెలిసేది నిత్యముకాదు, నిత్యము నిత్యమయ్యేవున్నది. నిత్యానకు నిలకడ కలదు. శబ్దముకాదు. స్పృశకాదు. రూపముకాదు. రసముకాదు. గంధముగాదు. బ్రహ్మకాదు. విష్ణుకాదు. యేది కాదు.

శిష్యు- యేదిగాకపోతే యెటువంటిది.

గురు- అంటే యెటువంటిదో వారికి వారే తెలియవలె. యెవరుచెప్పేరు. యెవరు చూపేరు. యెవరు పట్టుకోనేరు. నిదురబొయ్యెటప్పుడు యేమియున్నదో అదే వున్నది. అదే అన్ని దిక్కులా యున్నది అదికదలదు; అది మెదలదు. అది పలకదు. అదిముట్టదు. అదిగిట్టదు. "ఒకదాన్ని వుట్టించదు," అన్నీ అందులోనే తోచినవి. అందులోనే పోతావి అందులోనే యున్నవి. అది యెందులోనూలేదు. అది వొకదానను చిక్కదు. దానిని యెవరు చెప్పేరు. యెవరు గురుసేవ చేస్తే వారికి తెలుసును గాని, యితరులకు యెవరికి తెలియదు. వాదభేదములకు రాదు. వాదము చేయరాదు. అది సులభము గానే తెలియును. తానే లేకపోతేసరి,

శిష్యు- తాను లేకపోయ్యేది యేలాగు ?

గురు- యోగములయందున తానేవుంటాడు, మంత్రము లయందున తానేవుంటాడు, ద్యానములయందున తానే వుంటాడు, అన్నిటా తానేవుంటాడు,

గురువు చెప్పితేగాని తాను లేకపోడు, గురువుకు నామాలు వెట్టేమట్టుకు చెప్పరాదు, నూచనచెయ్యంగానే కనుక్కునే శక్తివుంటే చెప్పవలె, లేకపోయేనా చెప్పేవారే తెలియనివారు, “దనము యిచ్చి తెలుసుకుందామంటే తెలియనే తెలియదు, దనము తీసుకొని చెప్పితేబాగానే వుండును, ఒకరిమాట ఒకరికి ఆతకనే ఆతకదు.” మనస్సుకు తేటకావలె, మనస్సు లేకపోవలె, మనస్సు కరగవలె, చెప్పేగురువుకు మనస్సు యెంతమాత్రము లేనేలేదు. కలలో చెప్పినట్టు వుంటున్నది, అన్నీ కలలో ముచ్చట్టేను, కలకు మూలం లేదు. దానికి అదే పుట్టుచున్నది, దానికి అదే పోవుచున్నది, దానికి మరియు దలేదు, తానువుంటే కల, లేకపోతే కలలేదు, కలదోచిన శరీరం యేలాగో అలాగే. మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదు. యీ వుత్తబట్టబయలు యేమీలేదు.

ఇతి॥ శ్రీ శివరామదీక్షిత ప్రభావే, వేదాంతవిచారణే, అహంకార
నిరసన పంచమ ప్రకరణం సంపూర్ణం.

సకలమత నిరసన ప్రకరణము

శ్రీ నిజగురవేనమః॥ కలలో వైష్ణవుడు వచ్చినాడు, దేవుడుతిలకము గలవాడు, శంఖచక్రములు గలవాడు, పీతాంబరము దరించినవాడు, తులసిమాలికలు గలవాడు. బ్రహ్మసురేంద్రవందితుడు, వైకుంఠ నిలయుడు, లీలామానుష విగ్రహుడు, జగద్వ్యాపకుడైన విష్ణువు, అని యీలాగున పలికినాడు.

శైవమతస్థుడు వచ్చినాడు :- జటలు దరించినవాడు, పులితోలుగప్పుకున్నవాడు, విఘ్నేశ్వర నలంకరింపబడిన దేహముగలవాడు, రుద్రాక్ష

మాలిక దరించినవాడు, వేదవందితుడు, నృష్టిస్థితిలయములకు కర్త అయిన వాడు, జగత్పితాకరుడైన శంకరుడు అని యీలాగున పలికినాడు.

శాక్తీయపరుడు వచ్చినాడు :- శిరస్సున పుష్పములు దరించుకున్న టువంటిది, ముఖమందు రక్తమును తిలకముగా దరియించినది, మహిషాసురమర్దని, పరాశక్తి, సృష్టికర్త, లోకమాత, యంతకంటే వేరేదైవము లేదు, అని పలికినాడు.

మహమ్మదీయుడు వచ్చినాడు :- దేవుడు వున్నాడు, అతనిపేరు అల్లా, అతనినే నమ్మవలయును, యితరము నమ్మకూడదు, మహమ్మదు మతోద్ధారకుడు, ఆదిపురుషుడు, ఖురాన్ అను వేదమును నమ్మవలె. కల్మా అనుమంత్రమును నమ్మి అయిదుపూటలు నమాజుచేయవలె. అబద్ధము, చౌర్యము, వ్యభిచరించుట, మత్తుపదార్థ స్వీకారము కూడదని అన్నాడు పీరు, వైగంబరు, వలీ, అనువారిని గౌరవించవలె అన్యోన్యభావము గలిగి వుండవలె అని అన్నాడు.

క్రైస్తవుడు వచ్చినాడు:- దేవుడు వున్నాడు, అతనినేనమ్మి ప్రార్థించవలె యేసుక్రీస్తు మతోద్ధారకుడు, బైబిల్ అను వేదమును నమ్మవలె, విగ్రహారాధన కూడదు, అన్యోన్యభావము గలిగివుండవలె అని అన్నాడు.

బౌద్ధుడు వచ్చినాడు:- దేవుడు వున్నాడేమో చూడలేదు. సర్వప్రపంచము స్వాభావికము, బుద్ధియే ప్రధానము, అహింసయేపరమధర్మము, పరోపకారబుద్ధిగలిగివుండవలె అన్యోన్యభావము గలిగివుండవలె అని అన్నాడు.

నైయాయికుడు వచ్చినాడు :- సృష్టి కర్త బ్రహ్మ, నీతికి కర్త విష్ణువు, లయానకు కర్త శివుడు, ప్రపంచము త్రిమూర్త్యాత్మకమైయున్నది, యంతకంటె నితరములేదు, అని పలికినాడు.

మీమాంసకుడు వచ్చినాడు :- యాగాదుల కధిపతి దేవేంద్రుడు. దేవతలు, నూర్యుడు మొదలైన నవగ్రహములు ప్రపంచాని కధిపతులు, కర్మ జనులకు దైవస్వరూపమై యున్నదని పలికినాడు.

వేదాంతి వచ్చినాడు :- సమస్త బోగములు నిరదేశకములు, సకల ప్రపంచము నీటిబుగ్గలవలె నిత్యముగాదు, గనుక సన్యసించి దండ కమండలములు ధరించుకుని విరక్తిచేత నుండుట వుచితము, పరమాత్మ జ్ఞానానంద స్వరూపుడు, నిర్మలుడు, నిర్వికారుడు, నిత్యుడు, నిర్గుణుడు, నిశ్చలుడు, నిరాకారుడు, నిష్కామముడు, నిరీహ్యుడు, నిష్కళంకుడు, నిష్కంపనుడు, నిష్క్రియుడు, నిష్కల్మషుడు, నిష్కలుడు, నిష్కరుడు, అని పలికినాడు.

సాంఖ్యమతస్థుడు వచ్చినాడు :- శరీరము, చీము, నెత్తురు, యెముకలు, కండలు, ప్రేవులు, మలము, మూత్రము, పురుగులు, నరములు, మొదలయిన హేయశరీరము, దీనియందు, ఆశవదిలి మహత్తరమయిన పరమాత్మను నమ్మి ప్రవర్తించవలెనని పలికినాడు.

పౌరాణికుడు వచ్చినాడు :- దుష్టనిగ్రహశిష్టసంరక్షకుడు, రాక్షసాంతకుడు, బోగిశయనుడు, సకల జగదధిపతి అయిన శ్రీమన్నారాయణ మూర్తి తప్ప వేరే యితరములేదు, అని పలికినాడు.

జ్యోతిష్కుడు వచ్చినాడు :- లోకమందు భూతభవిష్యద్వర్తమానముల గుర్రెరిగినవాడు, దూరదృష్టి గలవాడు, సూర్య చంద్రాది గ్రహములు గావున వారికంటె యితరము లేదు అని పలికినాడు.

వైద్యుడు వచ్చినాడు :- సమస్తరోగములు నివారించును, దేహ దారుడ్యము కలగజేసును, గనుకనే సర్వ చస్తుస్వరూపమైన, భూమి కంటె యితరమైనది లేదు, అని పలికినాడు.

వైయాకరణుడు వచ్చినాడు :- శేషావతారుడైన శ్రీమన్నారాయణ మూర్తి తప్ప వేరే దైవము లేదు అని పలికినాడు.

అలంకారికుడు వచ్చినాడు :- శృంగారరసము, హాస్యరము అద్భుత రసము, రౌద్రరసము, వీరరసము, యీ మొదలైన రసములతో, సమస్త జగత్తు కూడుకొని యున్నది గనుక, అలంకారమే దైవస్వరూపమని పలికినాడు.

1. నా స్తికునికి మీమాంసకునికి సంవాదము.

నా స్తికుడు :- దైవము కలదని, జన్మాంతర సంప్రాప్తమని యాగాదులవలన స్వగాఁది బోగములని పలుకుట విచారించగా, అప్రత్యక్షము, నిజముకాదని పలికినాడు, యజ్ఞమందు పశువును జంపుట హింస గనుగ హింసాకార్యములకు మోక్షము లేదని అన్నాడు.

మీమాంసకుడు :- యాగమందు పశువును జంపుటవలన, స్వర్గమునం దుండే దేవతలు, పరివారములు తృప్తిపొంది, యాగము చేసినవారి కోరికెను యిస్తూ వున్నారు, అందువలన యజ్ఞమందు పశువును జంపుట హింసగాదు. అని అన్నాడు.

నా స్తికుడు :- స్వర్గమెక్కడ, దేవతలుయెక్కడ, కులమెక్కడ, జన్మాంతరము యెక్కడ, అన్నీ అబద్ధమని పలికినాడు.

మీమాంసకుడు :- వేదశాస్త్ర పురాణములయందు ప్రసిద్ధముగా చెప్పబడి యున్నది దానిని యేలానిందింపుచున్నావు.

నా స్తికుడు :- వేదశాస్త్రపురాణాదులు కల్పనలే కాని నిజము కాదని పలికినాడు.

మీమాంసకుడు :- జన్మాంతరము లబద్ధమయితే పురుషుడు, సుఖదుఃఖములు భాగ్యములు యేతీరున అనుభవింపుచున్నాడు ?

నా స్తికుడు :- కర్మ యెటువంటిది, యేలాగున దృష్టమగుచున్నది, జన్మాంతరములు వున్నట్లు ప్రమాణము లేదు, శరీరములు ప్రవాహములవలె వాటికవియే వచ్చుచున్నవి పోవుచున్నవి, సకలము భ్రమతప్ప యేమీలేదు.

మీమాంసకుడు :- వేదాంతముగా పలుకుచున్నాడు, బ్రహ్మసత్యము జగన్నిద్య అని పలుకుచున్నాడు.

నా స్తికుడు :- పరమాత్మ యెటువంటిది జగత్తు యేలాగున అబద్ధము అని అడిగెను.

వేదాంతి :- పరమాత్మ క్రియాహీనము, అనాకారము, నిర్గుణము అనందస్వరూపము అవాఙ్మానసగోచరము.

నా స్తికుడు :- జగత్తు అబద్ధమాయెను, పరమాత్మవుండి నిరర్థకమే, లేక నిరర్థకమే ఆయెను, కాదా, ఆపరమాత్మ క్రియాహీనుడాయెను, అనా కారుడాయెను, నిర్గుణుడాయెను, అందువల్ల పరమాత్మ లేకనేపోయెను, ప్రపంచము అంతకుముందే లేకపోయెను, అందువల్ల యేమీ లేదుకదా, యిక ఆలోచన యెందుకు అని అడిగెను.

తార్కికుడు - పరమాత్మ స్వతంత్రుడు యేలాగంటే అలాగే కాగలడు గనుక పరమాత్మకలవాడే, ప్రపంచముగలదే, గనుక ఒకటి అబద్ధముకాదు.

నా స్తికుడు :- అవశాత్తు వర్షప్రదమయినట్టి ప్రళయ వాయువు గొట్టి నట్టు దృశ్యము కనుపడును, స్వర్గములేదు జన్మములేదు, నరకములేదు, ధర్మములేదు అధర్మములేదు, కర్తలేడు, భర్తలేడు, హర్తలేడు, సమస్తము అబద్ధము, పాపపుణ్యములు లేవు, స్వదార పరదార దోషములున్నూ లేవు హింస అహింసలు లేవు గావున యదేచ్ఛముగా విహరించవలయు, అని, నా స్తికుడు పలికెను.

తార్కికుడు :- పాపపుణ్యములు లేకపోతే విధవమనుష్యులకు వివాహము చేయవచ్చునుగదా.

నా స్తికుడు :- చెట్టుకు గాలికొట్టి ఆకులు రాలితే, రాలిన ఆకుతిరిగి యిగురుపెట్టినదా.

తార్కికుడు :- శాస్త్రములు ప్రతిపాదిస్తూవున్నవి. అవి అబద్ధమన దానకు సూర్యచంద్ర గ్రహణములు నిజమగుచుండగా అబద్ధమని చెప్పరాదు అనిఅన్నాడు.

నా స్తికుడు :- భగవంతు డనేపేరుతప్ప, ప్రత్యక్షము యేమీలేదు అనిఅన్నాడు.

తార్కికుడు :- భగవంతు డుండుటచేతనే జగత్తుకలిగినది, లేక పోతే జగత్తు యేలాగునకలిగెను. కారణములేని కార్యముగలదా అని తార్కికుడు అన్నాడు.

నాస్తికుడు :- ప్రపంచము యెన్నటికి యీలాగునే వున్నది, గానీ ఒకప్పుడు పుట్టనూలేదు గిట్టనూలేదు.

తార్కికుడు :- తండ్రిలేని కొమాళ్ళుగలుగుదురా, కుమ్మరవాడు లేని కుండలు యేర్పడునా, పొగవున్నప్పుడు అగ్నివుండదా, కనుక పరమాత్మగలడు.

గురు :- యీలాగే సకలమతాలవారు వూరికే వాదింపుచున్నారు, ఒకరిమాట ఒకరికిగిట్టదు, ఒకరుచెప్పితే ఒకరువినరు, ఒకరియుక్తికంటె వొకరియుక్తి అధికముగానే వున్నది, యుక్తులతో యేమి కారణము, యుక్తి లేని యుక్తిగలగవలె, సాధనలేని సంగతి తెలియవలె, మతాలకేమి యెవతి మతము వారిదే, యెవరిమాటవారిదే, యెవరికితోచినట్టు వారుచెప్పతారు, యెందుకు యిన్ని అగచాట్లు, యెవరివల్లను యేమీ తెలియదు, గురువుకావలె, గురువు మంచివాడుకావలె, దేహము యేలాగంటిదో తెలియవలె, దేహము యెవరివల్ల కలిగెను, దేహానకు ఆదారంయేమి, దేహము వున్నదోలేదో, వుంటే యెన్నటికి వున్నది, లేకుంటె మొదట లేనేలేదు, మధ్య లేకపోయినదన్న మాట కాదు, దేహము నిత్యమా, నిత్యమైతే నిత్యమే, నిత్యమని యెవ్వరు అనరు, ఒకదేహముమాత్రము వున్నదని అంటారు, ఆదేహము యేలాగున నిత్యమో, అదినిత్యమైతే యిదినిత్యముకాదు ? అమాట యెందుకు, మూలం యేమి, మూలం లేదని, చెప్పేవారుయెవరు, మూలంలేదంటే నమ్మినవారు యెవరు, యెవరునమ్మినారో వారినే నమ్మవలె, వారిమాటనే వినవలె, వారితో హితమే చెయ్యవలె, యివ్వనక్కరలేదు, పుచ్చుకో నక్కరలేదు, అన్నిటికీ గురువే ముఖ్యము.

ఆ గురువు పరమగురువే, ఆ గురువు మహాశక్తిమంతుడు, అతను కలలో అందరికి స్వరూపముచేతను వచ్చి అగుపరుస్తాడు, జ్ఞాగ్రతలో

నలుగురివలెనే మనుష్యరూపమయి వున్నాడు, తరువాత పరిపూర్ణమైవున్నాడు, పరిపూర్ణము తలచినచోటనే వున్నది, తలవనిచోట కూడ ఉన్నది, తలచేది యిదే, తలవనిది యిదే, దీనికే చేటు, యిది నిలచితే అన్నికొనసాగును, గురూపదేశము పరిపూర్ణమే, పరిపూర్ణమే తాను కావలె, తాను కాకుంటే యేలాగు, తానువుండి తాను పరిపూర్ణము కావలెనంటే కాబోదు, తాను లేకపోవలె. తాను వుండంగా తాను లేకపోడు, గురూపదేశమువల్ల తనువుతాను కూడా లేకపోవలెను.

కొంతమంది తనువులేదు తాను వున్నాడని ఉపదేశము చేస్తారు, అది చాలదు, అనుభవముకాదు, తాను లేకపోవలె, తానే తనకు బంధం, తా ననే బంధం తొలగవలె, తాననేముణక తా లేకపోయ్యేవాడైనా తా నుంటాననే తలుస్తాడు, ప్రవాహముమీద పరున్నట్టే, దాచుకున్నట్టే, తాననేవాడుదేవుడట, యెవరైతేనేమి, తాను దేవుడయితేనేమి జీవుడయితేనేమి, మనిషిఅయితేనేమి, కుక్క అయితేనేమి ? ఏలాగున అనుకుంటే నేమి కష్టసుఖాలు దప్పనా ? దేవుడైతే, లేదంటే శ్రీరాములు దేవుడు కాడాబాదలు దప్పెనా, కృష్ణస్వామి దేవుడుకాడా, యెరుకలవాని చేత చావలేదా, యెవరైతేనేమి, యేలాగున అయితేనేమి, అనేక జన్మాదులు గలవు. ఆజన్మాలు లేకపోవలె, దేనికి జన్మాలు అంటే దేహానికే జన్మము, చస్తే దేహము పోలేదా అని అందురేమో, వైదోవతి పోతే శరీరము పోయినదా ? కుబుసము పూడితే పాము చచ్చినదా? విత్తువుంటే చెట్టుకానేరదా ? చెట్టు వుంటే విత్తుకానేరదా ? చెట్టుపోతే విత్తు పోదు. విత్తుపోతే చెట్టుపోవును, విత్తుకు చెట్టుకు భేదమా, రెండు ఒకటేను, యీ శరీరము యేలాగంటి దనగా, అరటి చెట్టు వంటిది, అరటి చెట్టుకు అన్నీ పొరలే, వకపొరపోతే అన్ని పొరలు పోవును, ఆ పొరపోయినట్టే ఉంటుంది. తిరిగి ఆ పొరకమ్ముకుంటుంది, యెన్ని పొరలుపోతేనేమి, యేపొర పోయినా ఆపొర తిరిగి ఉండనే ఉన్నది. దానికి అనేక పిలకలు పుట్టుతావి. ఆ పిలకలన్ని వనమైనది, ఆ వనములో మొదట చెట్టు యేదో తరువాతది యేదో, యేలాగు కనపడుతుంది, అన్ని మొదటిచెట్టే, అన్ని చివరి చెట్టే అందుకు ఒక దృష్టాంతము.

ఒక వనమందున వకటి అరటి చెట్టు, దానికి కొమ్మలనేకాలు, అనేక సంవత్సరములనుంచి ఉన్నది, అనేకసార్లు చెట్టు పొరలన్ని విడిచిపోయెను, గుట్టలు గుట్టలు యేర్పడెను, యెన్నిపొరలువిడిచిపోయిన, యెన్ని గుట్టలు పడిన చెట్టు ఆలాగే ఉన్నది, చెట్టు విస్తరించి దొడ్డెల్లా చేవుకొనెను, చెట్టు ఆకులుకొట్టిరి, నడిమికి కొట్టిరి, కొట్టిన కొన్ని రోజులకు యథాప్రకారము గానే వుంటే, నేల త్రవ్వి బొత్తిగా తీసివేసిరి, అలాగే శరీరము వకచేకాని రెండులేవు, మూడులేవు, అచలము వకటి, శరీరము వకటి, రెండు. శరీరం వున్నంత సేపు అచలము లేదు, శరీరము లేకపోతే అచలమే, అది చెప్పవలెనా తెలిసేవున్నది, యేలాగంటే, వక శరీరానకు అనేక తొడుపులు ఊడిపోవుచే మరణమని అంటారు, అది మరణముకాదు, కూకుడు వేళ్ళతో పోవలె, శరీరము నిత్యమని నమ్ముతారు మాటలు మాత్రము అనిత్యములని చెప్పతారు, ఆ వరుసను, అహమునుయేల నమ్మవలె.

అదియేమి, బంగారమా, వెండియా, యినుమా, యిత్రడా, సీసమా ? బంగారమైతె దాచుకోనయినా వచ్చును, వెండి అయితే సొమ్ములు అయిన చేయించుకోవచ్చును. యిది యేది కాదు. అది చచ్చేది, నీటిబుగ్గవంటిది, నీటి బుగ్గను దాచుకుంటే, పడగండ్ల పంటిది, పడగండ్లపంటి శరీరము వట్టిదను కోరాదా, వట్టిదని గట్టిచేస్తే ఒక జన్మనుయినలేదు, లేకపోతే జన్మములు ఉన్నవి, నిదురబోయి తిరిగి లేచినట్లు. మూర్ఛబోయి, ఆ మూర్ఛ తెలుసు కొన్నట్లు, యెందుకు యింతభ్రమ పడుతారు యీ దేహము రక్తశుక్లములు గావా ? రక్తశుక్లములచూచి మురియవలెనా, బురదగుంటలో యీదులాడవలెనా, సముద్రములో బడి చావవలెనా, యింత వెళ్లి యెందుకు ?

దేహము పోతే విముక్తిలేదు, అంకురమును పోగొట్టవలెను, అంకురము నేటిదికాదు, అది యేలాగున వచ్చినదో తెలియదు, అది యేలాగున పోవుచున్నదంటే, ఆవరణము లేని గురువు కావలె, ఆవరణము లేని గురువైతే పోతుంది, ఆవరణము లేని గురువును కనుక్కొనేదే దుర్లభము, ఆతను దొరికితే భ్రమ పోతున్నది, లేకపోతే, పొట్టుదంచుకున్నట్లు వుంటున్నది,

ఆకాశము గుద్దినట్లు వుంటున్నది, నీళ్ళు మూట కట్టుకున్నట్లు వుంటున్నది, నలుపుకాదు, తెలుపుకాదు, యెరుపుకాదు, పసుపువణకముకాదు.

మామతము అద్వైతమతముకాదు, ద్వైతముకాదు, విశిష్టా ద్వైతము కాదు, చలముకాదు, అచలముకాదు, యేదీకాదు, సులభసూక్ష్మము, యిది తెలిస్తే వారులేరు, బ్రహ్మకాదు, విష్ణుకాదు, శివుడుకాదు, యెవరూగాదు, యిది వకరికి చెప్పరాదు, దీనికహుకాలువేరై యున్నారు, వారు యెవరంటే చెప్పేము.

“చెప్పినామని చింతచేయబోకుము, దీర్ఘకాలముశాంతుడై, తామసము లేక, గురుసేవ చేసేవారు, గురువును తల్లి, దండ్రు, దైవము, చుట్టము, పక్కముగా నమ్మేవారు, గురువుయొక్క రుణము తీర్చుకొనేవారు. గురువు మీదనే యెల్లప్పుడు దృష్టిగలవారు, గురువు చెప్పినసంగతి మరువకుండా వుండేవారు, గురువును యెవరైన దూషణచేస్తే వినిసహించనివారు, గురు వాక్యముల యందు తన ప్రాణమును వినియోగపరచువారు, గురువు నామమును మంత్రముగా యెల్లప్పుడు దలచువారు, గురువును నరునిగా భావించక దైవముగా దలచువారు పండ్రెండు సంవత్సరములు యెడతెగకగురుసేవ చేయువారు, గురువుకు ఒకానొక సమయమందు, తామసముగలిగెనా ఓర్పు కొనువారు, గురు భార్యను తల్లిగా భావించువారు, గురువు కనుపడ్డచోట యెంతమంది వున్ననూ సందేహావశక నమస్కరించువారు, గురుపదేశాన కహుకాలు, మేము ఆలాగున చేసినాము, మాకు అందువల్లనే బ్రాంతిరహితమైనది.”

“మేము ముందు పుట్టుతామనే చింతలేదు, చస్తామనే చింతలేదు, వున్నామనే దృష్టిలేదు, కన్నామలే ఆశలేదు, చేసుకున్నామనే దాక్షిణ్యములేదు, లేకపోయెననే విచారములేదు, మాభావము తెలిసేవారు మావలెనే వుండవలె అంకదైర్యము కలగవలె, చస్తామని యేడిచేవారికి మేము చెప్పము, యేమైనా యిస్తామనేవారికి మేము చెప్పము, గుర్రాలు యిచ్చినా చెప్పము, యెనుగులు యిచ్చినా చెప్పము, దనము యిచ్చినా చెప్పము, దాన్యము యిచ్చినా చెప్పము”

నేవకావృత్తిచేయించుకోవలెననే ఆశలేదు, చెప్పకోమని బుజ్జగించము చెప్పకోకపోయినా రని కోపగించము, మా కేమికావలశినది, తెలిసేమట్టుకు వుండేది, చెప్పినమాటలు వినేది తోచిన మాటలు అడిగేది, యింటిమీద ఆశ వుంటే యింటివద్దనే వుండేది, దీనిమీద ఆశవుంటే దీనివద్దనే వుండేది, తెలుసుకొనే సామర్థ్యం కలిగితే మరుగు పెట్టము, మేము పెట్టవలెనా, తెలియ లేకపోతే ఆదేమరుగై వున్నది, తెలివికలిగితే బట్టబయలు అయ్యే వున్నది, అబట్టబయలుకు యెరుకమరుపులు గలవా, యెన్నడూలేవు, మాకేమిభయము, యెంతవాడై తేనేమి?"

బ్రహ్మగాని, విష్ణువుగాని, శివుడుగాని, మాకుయెవరు లక్ష్యములేదు, మేముమేము అనడము మాకు స్వభావమే, అయిన యెరుకవుండి మేము అనడములేదు, యేలాగంటే, కలవరించినట్లు, నిదురలో యెవరితోనో యేమో ముచ్చట్లు కలవరించినట్లు, యింతేను, యెరుకచేత మేమే బ్రహ్మనని వకరి వలె మేము అనలేదు, నేనేశివుడను, అని అనలేదు, నేనేవిష్ణునని అనలేదు, నేనేశక్తిని అనలేదు, నేనేబ్రాహ్మణుడను అని అనలేదు, నేనే రాజును అని అనలేదు, నేను వైశ్యుడనని అనలేదు, నేను శూద్రుడను అని అనలేదు, నేను చండాలుడను అని అనలేదు, నేను తురకను అని అనలేదు; మాకు లేనేలేదు, కలలో కలవరిస్తూ వున్నాము, మాకు యీ దేహము వుండేమట్టుకు కలవ రింతలే, మా కలవరింత తీర్పు కున్నాము, తీర్పుకొన్నను కొంచెము వున్నది, తలప్రాణము తోకను వున్నట్లు, తలగొట్టిన మనిషి నడిచినట్లు, కల్లుద్రావినమనిషి చరించినట్లు, నిదురలో అటుయిటు పొర్లినట్లు, నేను కలలో వున్నాను, విచారిస్తే లేను, విచారించకుంటే వున్నాను, నామాట యెవరితో చెప్పను, నేను మహా కతినుడను, నిర్మాగమాటము. వకరి సంగతి నాకేమి కావలె, యీవేళ కావలశివుంటే. రేపో, యెవరితో మాట్లాడను, యెవరితో పలుకాడను. యెవరితో విచారించను. యెవరితో యెందుకు, యెందరువున్నా యిప్పుడేరి. బెల్లంవుంటే యీగలు ముసురుతావి. లేకపోతే యేమి ముసురు తావి. యీ భయములు యెవరికి. నాకులేవు.

నకల మత నిరసన ప్రకరణం

శంకరాచార్యులకు లేవు, స్వామి జియ్యర్లకులేవు. నమ్మాళ్వారి గారికి లేవు. బసవన్నగారికి లేవు, అహంకారము యెంత మాత్రము లేదు. మేము అభిమానాలు వుంచుకోము. మంచివిద్య యెక్కడ వున్నా సాదించినాము. అందుకే మమ్మును, అందరు నిందించినారు. అందుకూ, ఒప్పుకున్నాము. మేము చండాలులముకాము. “అహంవృత్తి యెవకివున్నదో వారుచండాలులు” మేలాగైతె మాకేమి, మేముయేలాగున్నను మేమే పోతిమి. మాతోకూడ వచ్చే వారు యెవరు, మాతో కూడా వుండేవారు యెవరు. మా సంగతి తెలుసుకునే వారెవరు, తెల్పుకునేవారికి చెప్పతాము, తెలియనివారికి యేల చెప్పవలె, యేల బలవంతము చెయ్యవలెను.

మే మేమైనా భుజాలు కాల్యవచ్చినామా, కుయ్యోమొర్రో యనగా లింగాలు కట్టవచ్చినామా, కన్నులు ముక్కులు చెవులు మూయవచ్చినామా, నెత్తిమీద చేతులు బెట్టి జానబుచేయ వచ్చినామా, ముసుకువేసి చేతులు కొరకవచ్చినామా, కానికార్యములు చేయవచ్చినామా, పదిమందిని గూర్చు కొని మదుమాంసములు అపరాత్రివేళ అనుభవించ వచ్చినామా, మాకు యెందుకయ్యా, మాకుయెవరు యేమిచెప్పినారో వారిమాట మాకు నమ్మక మయినది, మాకుసూటిగా వున్నది, మాకు జన్మరహితమయినది, భ్రమ నివాసించినది, యికమేము ఆశపడము, ఆకలిలేనివారికి అన్నము పెట్టితే యేలాగో, అలాగు. ఆకలి కాక అన్నమతింటే అజీర్ణముచేసి తలనొప్పి వుట్టి వాకర్లుబెట్టి ప్రాణముమీదికి వచ్చును. కాగా, మాకు ఆశలేదు, వకరి మాటలు చెవులుదూరవు, వకటిచూడ బుద్ధిపుట్టదు, వకరి మాటపలుకులలో నుండము, వకరికి బద్ధులము కాము, వకరినిమేము బద్ధులము చేసుకోము, మాకుయెందుకు ?

యీ బోధ మార్గం మంచి మార్గమే, మా మార్గము మేము మొదట అవలంబించి యిప్పుడు విడిచినాము. గురువును మరచినాము, దైవమును మరచినాము, తల్లిని మరచినాము. తండ్రిని మరచినాము. ప్రపంచమే మరచినాము. దేహమే మరచినాము. యిక మాగతి నిర్గతి. మాజీవనం నీజీవ

నం. మా బ్రతుకు. అతుకు బ్రతుకుమా సాటి యెవరూ లేరు, మేము మేము అనిపొంగము మేము యేమి చూచుకొని అందుము.

దనము మాకు నిల్వదు. ధాన్యమా నిల్వదు. మేమే నిల్వము. మేము మేమేగాని వకటిలేదు. అహంకారము శరీరములు యొక్క డెక్కడను వున్నవో అక్కడనల్లా భ్రమలు వున్నవి. అంతటా అన్నీ అహంకారములే వున్నవి.

ఒక అహంకారము రాజు. ఒక అహంకారము బంటు. యీ అహంకారాలు అనేక రూపాలు. అనేక నామాలు. అనేక విచిత్రాలు. అనేక సామర్థ్యాలు. అనేక యుక్తులు. అనేక నరకాలు. అందరూ అహంకార స్వరూపాలు. అ అహంకారమును విడిచితే చాలును అది విడుచుట యేలాగంటే.

“మూలంలేని యీ గుర్రెగి శరీరం యేమీలేదు అని తెలుసుకోవలె, యిది తెలిసితే చాలును. యిది షోడశాక్షరి, ఈ షోడశాక్షరి కృష్ణస్వామికే యెరుక, రుక్మిణీదేవికే యెరుక, బసవన్నగారికి యెరుకే, సాందిపులవారికి యెరుకే, శంకరాచార్యుల వారికి యెరుకే, శ్రీధరస్వామివారికి యెరుకే, నమ్మాళ్వారికి యెరుకే.”

యీ యెరుక సత్యముకాదు, యెరుక సత్యమని నమ్మరాదు, యెరుక సత్యమని నమ్మేవారు అందరు, యెరుకేలేనిదే.

సుషుప్తిలో యెరుక వున్నగా, మూర్ఛలో యెరుక వున్నదా, మరుపులో యెరుక వున్నదా, మరణములో యెరుకవున్నదా, లేదు. మూలంలేని యీ గుర్రెగి శరీరం యేమీలేదు, యిదే మొదటి ఉపదేశం చేయవలసినది.

“శిష్యుని పద్మాసనం వేసుకొనియెదుట కూర్చోమనేది, శరీరములోనే సమస్తలోకములు వున్నవని అనుకోమనేది, జీవుడు పరమాత్మ నూక్మ దేహము, యీ దేహమే నేను అనుకోమనేది, యీ దేహమే సమస్తలోకములు సమస్త దేవతలుగా ననుకోమనేది, యీదేహము సత్యమా, అసత్యమా అని అడగవలసినది యిది అసత్యమేనని పలుకునుయి, కను సత్యమేమిటిది అని

అడగవలసినది. యేమిలేదని శిష్యుడు చెప్పుచుండును, యేమీలేకుంటే సత్యమును రూపింపుమని అడిగేది. యేమీ తోచక పూరక మాట్లాడుకుండా వుండును. యేమీ లేదు అన్నమాటే సత్యమా అని అడగవలసినది, అవును యేమీలేదన్నమాటే సత్యమేనని పలికెనా గట్టివాడే, తెలియక తన్నుకులాడెనా అననికి సామ్యములు చెప్పవలెను."

2. మ హి షా కృ తి

ఒక గురువు వద్దకు ముక్తినిగోరి చలను డనే శిష్యుడు వచ్చెను, అతను పల్లెండ్రు సంవత్సరములు శిశ్రూష చేసెను, అతనిమందు గురువుకు అనుగ్రహము వచ్చి అతనికి పువదేశము చేసెను, చేస్తే తెలియకపోయెను, అందుకు గురువు చాలా వ్యసనపడి శిష్యుని బిలిచి నీవు మహిషాకృతిచై తిరుగుమని చెప్పెను, అందుకు అతను సమ్మతించె, తానే ఒక మహిషముగా భావించుకొని గొప్ప కొమ్ములు గలిగినట్టు యేర్పరుచుకొని తలపూరికే విసురుకుంటూ తిరుగసాగెను, అందుకు గురువు చూచి తల విసురుకుంటూ తిరుగుతా వేమని అడిగెను, కొమ్ములుపొడవు అగుటచేత తిరుగుతాననెను, ఆ కొమ్ములు నరికివేసి తిరుగుమనెను, ఆలాగే చేసెను, తర్వాతను కొన్నాళ్ళకు రెండుకాళ్ళు నరికివేయమనెను, ఆలాగే చేసుకుంటూ నడిచెను, తర్వాత కొన్ని దినములకు రెండుకాళ్ళు కూడా నరికివెయ్యమనెను, ఆలాగే చేసెను, యొక్కడికి కడలకుండా పడివుండెను, కొన్నాళ్ళకు రెండు తుండెములు యొక్కడ నైనా కాల్చివెయ్యమనెను, ఆలాగే చేసెను, అందువల్ల నిర్మలమై యుండెను. గనుక నిజగురువు దొరికిన యెడల శిష్యుడు యోగ్యుడైతే అతని మనస్సు యేలాగైనా కుదిర్చి నిర్మలము చేసును, గనుక యోగ్యమైన గురువును విచారించుకోవలెను.

3. వృ ఙ్గా కృ తి

ఒక గురువు వద్దకి వక శిష్యుడు ప్రవేశించెను. అనేక కాలము శిశ్రూష చేసెను ; అంతట ఆ గురువుకు అనుగ్రహము వచ్చి ఉపదేశించెను. అది మనస్సుకు పట్టకపోయెను. అందుకు గురువు చాలా వ్యసనముతో

యేలాగునైనా మనస్సు నిర్మలం చేయవలె నని తలంచి వక వృక్షమును చూపించెను. ఆ వృక్షమునకు విత్తనము లేదనుకో మనెను. తరువాత కొమ్మలు లేవనుకో మనెను. ఆ వృక్షము సంపూర్ణమై యున్న దనుకో మనెను. అంతట ఆ వృక్షముకూడా లేదనుకొమ్మని యలాగున వున్నదని అడిగెను. స్వామీ యేమీ లేదని చెప్పెను, అలాగే యీ వుత్త బట్టబయలు యేమీ లే దనెను. అందుకు,

శిష్యుః :- వృక్షమనగా యేమి ? వృక్షము సంపూర్ణ మనగా యేమి? కొమ్మలనగా యేమి ? అది లేకపోవడ మనగా యేమి ? అని అడిగెను అందుకు,

గురు :- వృక్ష మనగా ప్రపంచము. సకల జీవులు ఆకులు పుష్పములు పిందెలు, కాయలు ఆలాటి జగద్యృక్షము, అంతటా సంపూర్ణమై వున్నది. అది విత్తన మనగా ప్రకృతి. ఆ ప్రకృతి లేకుంటే ప్రపంచము లేదు, ప్రపంచము లేకుంటే జీవులు లేరు. జీవులు లేకుంటే యేమీ లేదని చెప్పెను.

శిష్యుః :- నిత్య మనగా యెటువంటిది చెప్పవయ్యా : అని అడిగెను.

గురు :- ఓ పిచ్చివాడా ! అనిత్యమని వుంటేనే నిత్యమనితోచేది. అనిత్యము లేకపోతే నిత్యమని తోచేది యెవరికి ? వెన్నెల వుంటేనే చీకటి వున్నది గాని లేకుంటే యెక్కడిది ? అబద్ధము వుంటేనే నిజము కావలెగాని లేకపోతే నిజ మెందుకు, మంచి వుంటే శబ్ర వున్నది, గొడ్డాలు వుంటే బిడ్డతల్లి వున్నది, ముండ వుంటే ముతైదు వున్నది. లంజ వుంటే పతివ్రత వున్నది, పాపముంటే పుణ్యమున్నది, ధర్మముంటే అధర్మమున్నది, సుఖము వుంటే దుఃఖమున్నది, జ్ఞానమువుంటే అజ్ఞానము వున్నది, సుకృతము వుంటే దుష్కృతము వున్నది, దేవుడు వుంటే జీవుడు వున్నాడు, రూపము వుంటే నామము వున్నది, క్షరము వుంటే అక్షరమున్నది, ప్రకృతి వుంటే పురుషుడు వున్నాడు, ఆవు వుంటే దూడ వున్నది, తల్లి వుంటే బిడ్డ వున్నది, కార్యము వుంటే కారణము వున్నది.

వకటివుంటే రెండువస్త్రావి. వకటనకుంటే రెండేలవస్త్రావి, వకమాట పుట్టితే రెండుమాటలు పుట్టుతావి. యిట్లా తెలుసుకోవలెగాని. పూరికె మాట్లాడితే యేలాగు, యెన్నిదినములు చెప్పినా యేమి లేకపోయెను ? నిత్యమేమి ? అనిత్యమేమి ? నీకు సత్యమని చెప్పినవారు యెవరు ? నిత్యము వుంటే అనిత్యము వున్నది. వకటివున్నది రెండులేవు అని ఆనుకోబోకు. రెండులేకపోతావి. యెటువంటివారికి తెలుస్తావి, వకటివుంటే రెండుఅనరా, వకమాటకుబోతే వకమాటరాదా. చెట్టువుంటే కొమ్మలుగావా. మానువుంటే పచ్చివున్నది. మానువుంటే పచ్చివున్నప్పుడు యిగురుపెట్టదా. వెండ్రుకలు వుంటే కొప్పువుండదా ? యెన్నికొప్పులయినా పెట్టవచ్చును. మన్నువుంటే కుండలుగావా. బంగారువుంటే సొమ్ములుగావా. నూలువుంటే బట్టలుగావా చెఱకు వుంటే బెల్లముకాదా. నిత్యమువుంటే అనిత్యముగాదా, అనిత్యము వుంటే నిత్యమగుచున్నది. నిత్యముంటే అనిత్యమగుచున్నది నిత్యము వుంటే అనిత్యముంటుంది. ఆమాటలు తలవబోకుము.

నిత్యమన్నానీవే. అనిత్యమన్నానీవే. గుణమన్నానీవే. ఆగుణ మన్నానీవే, యెరుకన్నానీవే, మరుపన్నానీవే, జీవుడన్నానీవే, దేవుడన్నానీవే, క్షరమన్నానీవే, అక్షరమన్నానీవే, ప్రకృతిఅన్నానీవే, పురుషుడన్నానీవే, లోకమన్నానీవే, అలోకమన్నానీవే, యింద్రుడన్నానీవే, చంద్రుడన్నానీవే, కార్యమన్నానీవే, కారణమన్నానీవే నీవులేనివాడవే, నీవు లేకపోతేసరి.

నిత్యములేదు, అనిత్యములేదు, గుణములేదు, నిర్గుణములేదు, యెరుక లేదు, మరుపూలేదు, జీవుడూలేదు, దేవుడూలేదు, క్షరమూలేదు, అక్షరము లేదు, ప్రకృతిలేదు, పురుషుడులేదు, లోకమూలేదు, అలోకమూలేదు. యింద్రుడులేదు, చంద్రుడూలేదు, కార్యమూలేదు, కారణములేదు, నీవూలేదు. నేనూలేదు, నేనువుంటే సరి అన్ని వున్నవి విదురలో చూడలేదా నేనులేను, అప్పుడు యేమివున్నది, నేను వుండి యేమీలేదు. అంటే యేమీపోదు. నేను లేకుంటే సరి యేమీలేదు అన ఆక్కర లేదు. లేనివాడు భూమిలోనే లేడు. లేనివాడు లేనివాడే.

నేను లేనివాడుదుర్లభము. నేను లేకపోవడం గురువు చేతనే కాని గురువుకంటే యెవరిచేతనూ కాదు. గురువు వుండవలె. గురువు లేనివాడే నేను అనేవాడు. లోకమందున గురువేకాని మరివకరు కారు. నేను లేనివాడు లోకమందున శిష్యుడుకాని మరివకరు కారు, నేనులేని వానితో సమానం యెవరూ కారు. నేను లేనివారిని కనేది దుర్లభము. నేను లేని వారు అందరివలెనే వుంటారు. నేనులేనివారు దగ్గపట న్యాయముగా నుంటారు.

నేను లేనివారు నేతిబీరకాయవలెనే వుంటారు. నేనులేనివారు బెల్లం కొండవలెనే వుంటారు. నేనులేనివారు యేనుగుప్రమింగిన వెలగకాయవలెనే వుంటారు. నేనులేనివారు వేయించిన పేలగింజలవలెనే వుంటారు. నేనులేని వారు వొగుడాకువలెనే కనుపడుచూ వుంటారు. నేనులేనివారు దేహము తెలియకనే వుంటారు. నేనులేనివారు నిదురకుముందు కూరుకపాట్లువలెనే వుంటారు. నేనులేనివారు మూర్ఛపోయినవారివలెనే వుంటారు. నేనులేనివారు మందమతివారివలెనే వుంటారు. నేనులేనివారు బాలునివలెనే వుంటారు. గావున నేనులేనివారు అగుట దుర్లభము. నేనులేనివారిని తెలుసుకోవడము దుర్లభము, అంతంత మాత్రము వారు తెలుసుకొనజాలరు. అంతవారు తెలుసుకోగలరు. యెంతవారికి యెరుకలేదు. యెరగరు. యింతవారంతవారవుతారు. గాని వారెంతవారుకారు. యెంతవారిని అంతవారు యెరుగుదురు. పాములజాడా పాములకు యెరుక అయినట్టు. దొంగలజాడా దొంగలకు యెరుకైనట్టు. జారులజాడా జారులకు యెరుక అయినట్టు, అయ్యలజాడా అయ్యలకు యెరుక, అమ్మలజాడ అమ్మలకే యెరుక.

ఉప్పు పులుసునకు కాదు, పులుసు దగ్గునకు కాదు, దగ్గు తనకు కాదు, నా మాటలు వారికి గావు, ఆ మాటల కామాటలే, యీ మాటల కి మాటలే, యిందుకు భేదమా ?

శిష్యు :- అయ్యో ! దేహము లోపలనే కనుక్కోవలెనని అంటారు? దేహములోనే గానిఅంతటా లేదా, అంతటావుంటే అందరూ కనుక్కోరాదా?

గురు :- అందరికి తెలియదు ఓడ నడిపేవాడు వుండవలె, ఒడుగు డేసేవాడు ఒకడు వుండవలె, చదువు చెప్పేవాడు వుండవలె, ఒడుగుచేసే

బ్రాహ్మణుడు అయినాడట, అందుకు ముందు శూద్రుడు అయినాడా. అప్పుడు బ్రాహ్మణుడే కాదా, అది యెవరికి తెలియదు? ఆలాగే గురువులేనివాడు తెలియనివాడు, గురువు కలిగిన తరువాత గురువుత్రుడు. తరువాత గురువులు లేరు, శిష్యులులేరు, మొదటనే కష్టము, మొదట చదువుకొనేవారు కష్టపడుతారు. అంతకష్టము గురువు పడుతాడు, యెందుచేతనంటే, వానితో కూడా వీడు గుంట ఓనమాలు వ్రాయవలె, కర్మచేసేవాడు వానికి కర్మమే చాకలివాడు కర్మకుడే, ముగలవాడు కర్మకుడే, కుమ్మరవాడు కర్మకుడే, చాకలవాడు యెప్పుడు నీళ్ళల్లోనే వుంటాడు, కుమ్మరవాడు యెప్పుడు కొత్తకుండలే చేస్తాడు. మంగలివాడు యెప్పుడూ మండలనే చేస్తాడు, వారికి నరకమేకాదా? కర్మకలిగితే మనిషి శుచిభూతుడుగా వుంటాడు. మనసు శుచిభూత మవుతుందా?

మలిన వస్త్రములు ఒకడు కట్టుకొని మాట్లాడుతాడు. మంచి వస్త్రములు ఒకడు కట్టుకొని మాట్లాడుతాడు. వస్త్రములు మాట్లాడినవా? మనుష్యులు మాట్లాడినారా? కర్మ ఆలాగంటివే. కర్మకు కర్మే ఫలము. ఆ కర్మకు యే ఫలము లేదు.

కొంతమంది వైకుంఠమని అంటారు. ఆ వైకుంఠమందు చేరితే ఆనందమని అంటారు. ఆనందము వుంటే దుఃఖము లేదా, శరీరము వున్నది గదా, మనస్సు వున్నదిగదా, ఆనందము వున్నదిగదా, మనస్సు లేకపోతే ఆనందము లేదు గదా, ఒక్క ఆనందము వుంటే ఆనందమేకాదు. దుఃఖము వుంటే గదా సుఖ దుఃఖము వుండేది, ఆనందము ఆనందము కాదు. ఆనందము తోచితే ఆనందముకాదు. ఆనందానకు అనుభవము లేదు. అనుభవము యేమీ నిదురలో వున్నట్టు వుంటున్నది, నిదురలోని ఆనందమేమి, ఆనందము లేకపోవడమేమి, మాకు యే ఆనందము లేదు. మేము ఆనంద మనుష్యులము కాము. మేము వుండవలెననే యిచ్చలేదు. మేము లేకపోవడమేనిజము. మేమేమేము, మాకు యేమి ఆనందము. మమ్మును నిలిపే వారు యెవరు. మమ్మును నిలిపితే శక్తిమంతులే. మాటలు మాత్రము అంటారు. మాటలు నమ్మకము కాదు. ఉత్పత్తి చెస్తానని బ్రహ్మ యిందింటికి తిరుగుచున్నాడా? ప్రతిమనిషిని

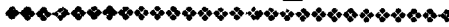
కలవమని తంటాలు పెట్టుచున్నాడా : అందరికి గర్వాధానము చేయుచున్నాడా? విష్ణువు అందరిని పోషిస్తానని అందరికి మొహరీలు యిస్తున్నాడా? తవ్వెడు మానెడు అప్పుయిస్తావున్నాడా : యెట్లాపోషిస్తావున్నాడు? శివుడు అందరియింద్లకు తిరిగి లయం చేస్తానని గొంతులు పిసికి చంపుచున్నాడా? కాదు.

ఇతి శ్రీశివరామదీక్షితప్రభావే, వేదాంతవిచారణే,
నకలమతనిరసన షష్ఠమ ప్రకరణం సంపూర్ణం

శ్రీ నిజగురుపాదార్పణ మస్తు.

7. యోగ నిరసన ప్రకరణము

శ్రీ నిజగురవే నమః॥ యోగముచేయవలెనంటారు, యోగముచేస్తే కణతలు తీపే పుట్టును, అందువల్ల మరణమే సంభవించును, మరణానికే వొప్పుతారు, మంచియోగులైతే మరీచావే, ఆఖరకు తలపగులును, అందువల్ల ముక్తియట, ఆముక్తిగాకపోతేనేమి, కొంగయెప్పుడు తపస్సు చేస్తున్నది, ఆ తపస్సు అందరూ చేయవచ్చును, దొమ్మరవాడు యెప్పుడున్నా చేసేది సాధనే, ఆసాధనతో యేమి ఫలము, అందువల్ల యేమీలేదు, పాము యెప్పుడున్నా వాయుభక్షణే చేస్తున్నది, ఆఖరుకు అదిచస్తున్నది, అందువల్ల యేమీలేదు, యెప్పుడున్నా మేకలు ఆకుఅలమే మేస్తున్నవి అందువల్ల యేమీలేదు అందువల్ల కాయసిద్ధి ఆగుచున్నదా ? లోకులు పొయ్యేవన్నియు వెణ్ణి వెణ్ణి పోకలు, ఆ పోకలవల్ల యేమికలదు ?

రాతిని దేవుడు అని అనుకున్నారు, ఆరాయి నడిచిరాలెదే ? అందు వల్ల యేమిగలదు ? ఆ దేవుని తాళ్ళుబెట్టి కదలకుండా కట్టుతారు, కటకటా ఆనరు, యీసంగతి యెందుకు తెలియరు, రాళ్ళు దేవుళ్ళయితే రాసులు మ్రింగవా ? అని అన్నారు, అందువల్ల వేమన వెణ్ణివాడు అని అన్నారు

లోకుల వాక్యాలు వెట్టివాక్యాలు ఆయెను ద్యానమున్నూ ప్రయాసే, జవమున్నూ ప్రయాసే, అన్నీ ప్రయాసలే, యీ అన్యాయము యేమి ? యిది బాగా వుండలేదు, యిందువల్ల యేమీ లేదు, అంటే యెవరికి తెలియదు.

ఇతి॥ శ్రీ శివరామదీక్షితప్రభావే, వేదాంత విచారణే,

యోగనిరసన సప్తమ ప్రకరణం సంపూర్ణం

శ్రీ నిజగురుపాదార్యణ మస్తు.

8. పరిపూర్ణ ప్రకరణము

శ్రీ నిజగురువేదముః ॥ సకల దేశములయందు వున్నది. సకల కాలములయందు వున్నది, సకలవస్తువులయందు వున్నది, చలనము లేకుండా వున్నది, చావు పుట్టుక లేకుండా వున్నది, వృత్త బట్టబయలై యున్నది. రెండోది లేకుండా వున్నది, అవనిలో నున్నది, నీరులో వున్నది, అగ్నిహోత్రములో నున్నది, వాయువులో నున్నది, ఆకాశములో నున్నది, అహంకారములో నున్నది, ప్రకృతిలో నున్నది, మాయలో నున్నది, మహాత్ములో నున్నది, కన్నులలో నున్నది, ముక్కులలో నున్నది, చెవులలో నున్నది, వాక్కులలో నున్నది, చేతులలో నున్నది, కాళ్ళలో నున్నది, కడుపులో నున్నది, తలలో నున్నది, తలపులలో నున్నది, తనువులలో నున్నది, తల్త్రాలలో నున్నది, అక్షరాలలో నున్నది, అహంవృత్తులలో నున్నది, అంతటా నున్నది, సురులలో నున్నది, గిరులలో నున్నది, చెరువులలో నున్నది, తరువులలో నున్నది, హరులలో నున్నది, కరులలో నున్నది, పూళ్ళలో నున్నది, గుళ్ళలో నున్నది, రాళ్ళలో నున్నది, రోళ్ళలో నున్నది, వ్రేళ్ళలో నున్నది, గోళ్ళలో నున్నది, తేళ్ళలో నున్నది, నోళ్ళలో నున్నది, మళ్ళలో నున్నది, పళ్ళలో నున్నది, దళ్ళలో నున్నది, గొడ్డలో నున్నది, గుడ్డలో నున్నది,

బుద్ధలో నున్నది, వద్దలో నున్నది, చీమలలో నున్నది, తోమలలో నున్నది, పాములలో నున్నది, వేములలో నున్నది, ఆములలో నున్నది, సాములలో నున్నది, కాలత్రయములలో నున్నది, లోకత్రయములలో నున్నది, దేహత్రయములలో నున్నది, కారణ త్రయములలో నున్నది, సకలదిక్కులా నున్నది.

ఇతి॥ శ్రీ శివరామదీక్షితప్రభావే, వేదాంత విచారణే,

పరిపూర్ణ ఆష్టమ ప్రకరణం

సంపూర్ణం

౩. ఆచల ప్రకరణము

శ్రీ నిజగురువేదముః ॥ సృష్టికి పూర్వము సృష్టికి పరము సృష్టి లేనప్పుడు సృజన లేక యున్నది. సకల దేశముల, సకల కాలముల, సకల వస్తువుల చంచలము లేక యున్నది. యెనిమిది దిక్కుల మీదను క్రిందను నడుమను నిండియున్నది. చలనము లేక, మలనములేక, ఆది మధ్యాంతములు లేక పరిపూర్ణమై యున్నది. బయలై ఏకమై ఖాద రహితమై కేవలాత్మయై యున్నది. అది సగుణ నిర్గుణము గానిది. అది నదనత్తులుగానిది. అది సాకార నిరాకారములు గానిది. అది జీవుడు క్షేత్రము జగంబులు నామ రూపములు గానిది. అది కారణ కార్యములును గానిది. అది పాపపుణ్యములు బంధ మోక్షములు గానిది. అది జ్ఞాన కర్మములు గానిది. అది క్షరమక్షరములు సత్యాసత్యములు గానిది. అది ఖండా ఖండములు గానిది. అది రాకలకు పోకలకు గానిది. అది వసుధలో నణగదు, నీళ్ళలో మునగదు.

అగ్ని చేతకాలదు. గాలికి గూలదు. చేతులకు చిక్కదు. కన్నులకు కనుపడదు. కలదోచిన శరీరం యేలాగో ఆలాగే. మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీ లేదు. యీ వుత్తబట్టబయలు యేమీలేదు.

ఇతి॥ శ్రీ శివరామ దీక్షత ప్రభావే, వేదాంత విచారణే, అచల నవమ ప్రకరణం పూర్వభాగము సర్వం సంపూర్ణం శ్రీ గురువరణారవిందార్పణ మస్తు.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీ మద్రామడుగు శ్రీ శివరామదీక్షితాచల పరిపూర్ణ స్వాములవారికృతం.

∴ తత్వము ∴

1. రామయోగివిందూగొనారే । ఓ దన్యులారశివ రామయోగి విందూగొనారే॥
2. రామయోగివిందూగొని । నామరూపాక్రియలూపీరా కాదిమూలాకార్యాకారణ । కావలాదరిజేర్చేవిందూ ॥రా॥
3. నామరూపనటనస్థోమా । బ్రామికామూలాముఖాసి దేశకాలప్రాతమూలా । వాసనాలయలేనిపొందు ॥రా॥
4. చూపురూపుయేకామయ్యే । లోక మెల్లాగాలిపొయ్యే ప్రాపులేనిపుటూచాపు । మూలమాయామారిపొయ్యే ॥రా॥
5. ఆవరణవిశేషమూల । బ్రాంతులకడత్రోచేవిందూ గానరానితానునిలను । లేనిజాడగానడిందూ ॥రా॥
6. గట్టివరుసాదెలిపివేగా । బట్టబయలు బ్రాంతు లుడివే పట్టరానిపరమాశివునీ । గుట్టుదెలిసిగూడామొదవె ॥రా॥

శ్రీ శ్రీదరసద్గురు మహారాజకీజై

౦౬౦

శ్రీ గురుభ్యోన్నమః

శ్రీ మద్బ్రహ్మసూత్రాశిష్యము

ఆను

శ్రీ శివరామ దీక్షితీయము

నాగవ భాగము

(ఉత్తరభాగము - ఏబది ప్రకరణములు)

.... శ్రీ శివరామ దీక్షితప్రభువుల ప్రణీతము

దీనికి మూలము శ్రీమద్భాగవత కృష్ణదేశిక ప్రభువులవారి
 చేతివ్రాత గ్రంథమును, శ్రీమత్పిల్ఱాన లక్ష్మణ దేశిక ప్రభువులవారి
 చేతివ్రాత గ్రంథమును, శ్రీమత్పిల్ఱాన శంకరప్రభువుల శిష్యపరం
 పరలో శ్రీవెంపటి లక్ష్మీనరసింహముగారి ధర్మవత్పిద్వార సేకరిం
 చినవ్రాతగ్రంథమును ఆధారముగా తీసుకొని ఇంతవరకు అముద్రిత
 ముగా వున్న భాగములను ఇందులో సంపూర్ణముగా చేర్చి ఉన్నది
 వున్నట్లుగా ఆచ్చు వేయించబడినది.

ద్వాదశ ఉపదేశ ప్రకరణములు

షోడశ స్వప్న దృష్టాంత ప్రకరణములు

త్రాంతి రహిత ద్రాష్టాంత ప్రకరణములు

ప్ర కా శ కు లు —

౦౬౦

శరీర రహిత ప్రకరణము

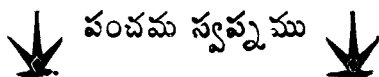
ఉత్తర భాగము

తృతీయోధ్యాయః

~~~~~

మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరాన్ని । తప్పించుకునే యుక్తి ।
 యవ్వరికి గూడంగానే వున్నది. యీ శరీరం పుట్టక మునుపు. శరీరం యేమీ
 లేదు । చచ్చిన తరువాత యీ శరీరం యేమీ లేదు. వున్నకాశంత సేవూ,
 మంది కూతలు విని, అనేక బ్రమలుచేత, అనేకమంది వున్నట్టు, తానూ
 వుండి, కోనకు తానూ యేమీలేదు. యీలాగే అనేక మంది రానూ, వుంది
 మళ్ళా యేమీలేరు । చచ్చిన వారు మళ్ళీపుడుచారు । అనేటందుకు యేమీ
 లేదు గనుక, యిది మళ్ళా పుట్టుచుంది. అని యీలాగు అన, కలలో మర్యా
 దాలేనట్టు ఒక కలలో శరీరం మరివక కలలోనికి తిరిగిరానట్టు । అనేకాలు
 తనకు తానె తోచి, తనకు తానే యేమీలేదు యిమివంటిదాన్ని వున్నదని,
 బ్రాంతి వడే మాత్రమేకాని, వున్నది వున్నట్టూ పడదు ప్రసూతి అయితే
 చిగ్నపిల్లకు చంటిమీద, ఆశవున్నట్టూ, తల్లికి ఆశవుండే మాత్రమే । మహా
 వుప్రదవం వస్తే, యెవ్వరి ఆశా ముందర పడదు. తల్లికి తల్లె, పిల్లకు పిల్లె,
 యెవరు చన్ను యిస్తే వారి మీదనే పిల్లకు ఆశ, తగులుచుంది. యీలాగేకాని,
 యేమీలేని దానికి, మర్యాద యేమీ లేదు. పుట్టనిచావని పరిపూర్ణంకు, యేమీ

బ్రాంతిలేదు. అందుకే దొంగ గురువు కాకుండా, మాయ వేషాలు గాకుండా శరీరంలేని గురు సాంప్రదాయం విచారించి, శరీరంలేని పరిపూర్ణం వున్నది. వున్నట్లు ఆయనా, వొక్కటైనా బ్రాంతి వుట్టదు. బ్రమలకు మూలం మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం గనుక, యిది లేకుండా విచారించవలెను,

మళ్ళా మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం వచ్చి । పుట్టని చావనిది, పుట్టి చచ్చేదాని లోపట వున్నదా । బైట వున్నదే । అని ఆడిగె ।

గురు - నీవు చెప్పమా ।

శిష్యు - నాకు తెస్సా తెలియదు । నాకు నేనే కాని । పుట్టని చావని దాని జాడా యెరుగ ।

గురు - నీవె పుట్టని వస్తువవుకావు గదా ।

శిష్యు - నేను యెందుకు అవుచా । నాకు మూలంలేదు అని । మీరె యెరుగు దురు ।

గురు - రాద్ధాంతంగావచ్చేది । వున్నంత శెపు వుండేది , కలలో వెద్దపులి వలెనె, మేలుకొంటే యేమీలేదు । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరంకు పుట్టనిచావని దాని దశకానం, గురుమూలంగా సూచనకా గానె । యేమీ లేదు । యేసుగకు, సింహ్యం స్వప్నమందు వస్తే యాలాగు మరణమో । అలాగే మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరా నకు । యీ లాగు యెప్పుడూ । పుట్టని చావనిది । యెక్కడ వున్నదో యపువంటిదో । దాన్ని సూచన ఆయనా ? ఆలాగె.

శిష్యు - స్వామి, నాకు దాన్ని సూచన చెయ్యండి, చెప్పి చెప్పకతొలై కను క్కొంఛా ।

గురు - అషయితె కనుక్కొ । నీవు యేమీ ।

శిష్యు - మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం నేను ।

- గురు - ఇంతేనా । నీకు యింకా యేమైన పేరు వున్నదా ।
- శిష్యు - ఇంతేకాని । వెనకటి ముచ్చటయేమీ చెప్ప । అనెను । చీ, చీ, పోనీ,
యేమీ ముందర యేమి చెప్పకొన్నా మన్నించరు ।
- గురు - చీ, చీ అబద్ధాలలో యేమీలేదు । చచ్చినట్టు విను ।
- శిష్యు - దయ చెయ్యండి అనె ।
- గురు - ఇప్పుడు నీవు యెక్కడనుంచి వచ్చినావు ।
- శిష్యు - నాకు మూలం యేమీ లేదు ।
- గురు - మళ్ళా యెక్కడికి పోచావు ।
- శిష్యు - యేమైనా వున్నంతశత్రు నా ప్రభావం । పోయినా యేమీలేదు ।
మద్య వచ్చినా । యీలాగువున్న । వుట్టని చావని దాన్ని । కను
క్రొవలెనని । యిచ్చ పుట్టింది । నీవేమో । మీ కాళ్ళకు మొక్కు
చా । వెనకటి పుస్తకాల్లో ముచ్చట తేకండి । అదినేనే చేశినా । నాకే
మళ్ళా ముచ్చట చెప్పితిరి । అవ్వి ఆలాగె వుండనీ ।
- గురు - అపైతె సూచన చేతు ।
- శిష్యు - చెయ్యండి ।
- గురు - వుట్టని చావనిది । మొదలూకొనాలేనిది । సార్వకాలం వొక్కతీరు
గా వున్నది । నకలదేశాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ ।
చలించక వున్నది । ఇటువంటి దానియందు నీవు కూర్చున్నావు ।
అదినీవు కావు । నీవుఅది కావు । నీకూదానికి కొంచమైనా సంబం
దం లేదు ।
- శిష్యు - సరేకాని । నా వర్తమానం యిక యాలాగు ।
- గురు - కలలో వచ్చిన యేనుగ మేలుకుంటె యేలాగూ ।
- శిష్యు - నాకు లెస్స చెప్పము ।
- గురు - సూచన చెయ్యంగానే తెలియవలె । అయినా విను । మేలుకుంటె ।
కలలో చూచినావా లేదా । గుర్రెరిగినావా లేదా ।

శిష్యు - గురైరిగినా ।

గురు - ఆ యెరుక నిన్ను గురైరిగిందా । లేదా ।

శిష్యు - గురైరిగింది ।

గురు - ఇప్పుడు వున్నదా లేదా ।

శిష్యు - యేపీలేదు ।

గురు - మహామొద్దువు । సరే । అన్న । సరే । ఆలాగె గురైరిగే శరీరం యేపీ లేదు । వినిపాయ ।

శిష్యు - యక్కడికిపాయ ।

గురు - యొక్కడికి పాయనో । చూతామంటే యేపీ లేదు । అంతా ఆచలమె ॥ ... ..

గద్య ॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామ దీక్షిత
ప్రభావే, వేదాంత విచారణే, ఉత్తరభాగే,
శరీర రహిత ప్రకరణన్నామ తృతీయోధ్యాయం
సంపూర్ణం

ఓం

అధచతుర్థోధ్యాయః

★ ఆష్టమస్వప్నము ★

యీలాగు వుండంగానే కలలో అయోనిసంభవుడు వక్కరాజు, చతురంగబలాలతోటి వచ్చె, అందరూ రాజువలెనె, అయోనిసంభవులు, వచ్చిన సేనంతావస్తూనే, అయ్యానాకు మూలంయేమని అడిగే, నీతో కూడా

వచ్చిన వారికి అందరికీ । మూలంయేమో । అదెసీకు । అనె । అయ్యానాతో
 కూడా । యేనుగలు । గుర్రాలు । లోటిపిలులు । కుక్కలు । గాడిదలు ।
 పందులు । పిల్లులు । యెలకలు । పెద్దపులులు । శింహాలు । అనేకమంది
 గుర్రాలు । తోపేవాండ్లు । అనేకంవున్నారు । అనేకమైన స్త్రీలు వున్నారు ।
 వారికినాకూవక్కచే మూలమా? అనె । అందరూ అయోని సంబంధులుకారా!
 అనె । సరెకాని నేనుమాత్రమే అనుకున్ను । అదేబ్రాంతి । అందరూ మొదలు
 యేమిలేకనే వచ్చినారు । నీకు తల్లిదండ్రీయేలాగులేరూ । అలాగే సమస్తమైన
 వారికిలేరు । నీవూ అందరి సమానుడవే । కాని । నీకు వక్కటి యెక్కువ ।
 నేను మొదలు యేమీలేని వాణ్ణి అని । యెరిగెనన్ను అడిగినావు । యెవ్వరి
 కైనా తెలుసునోలేదో అని । అడిగినావు । నాకుయెరుకె । అనె । స్వామీ ।
 నేను తప్పనిదిచి యిఘయెవ్వరూ లేరు అనుకొన్ను । నావంటివారు అందరూ ।
 అని యెరుగ । యిప్పుడు అందరి వంటివాణ్ణి అనిసంశయం వచ్చింది ।
 అందరికంటె యెక్కువ వాణ్ణి చెయ్యండి । అయ్యా । దాందేమి । పుట్టని
 చావనిది వున్నది । అది నీకు సూచన చెయ్యంగానే । అదే కాని వఘటి నీకు
 బ్రాంతి వుండదు । చీ । అది సూచన అయిన తర్వాత నేను వుండనా ।
 యిందుకు అందరితో సమానంగా । చీ । అదివుండెట్టుట । మూలంలేని యీ
 గుర్రరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని తనకుతానే నిశ్చయం । అయ్యేట్టుట ।
 సూచన చెయ్యండి । అది నాకు సమాధానం । అపైతెవిను । నీవూ నీతో
 కూడా వచ్చినసేనా । మొదలూకొనా లేనిదానిలో వున్నారు । నీవు కావు ।
 నీకంటెవేరే । సరే । అపైతే నాకు మొదలులేదు । కొనలేదు । నావంటిదా
 యేమి । నీవంటిదికాదు । అపైతేనీవుయేమీ । నేనుమూలంలేని యీగుర్రరిగే
 శరీరాన్ని । అనె । అంటె । నీకు మొదలులేదు । కొనలేదు । యేదివున్న
 దంటె । నీకుయేది వున్నది । తలకాయమొదలు । కాళ్ళుకొన । యివ్వే ।
 నేనుదీనికి అనలేదు । మరిదీనికి । యీగుర్రరిగే శరీరానికి । మొదలయేమీ
 లేదు । కొనాయేమీలేదు । అని అన్నాను । యిదిసరె । నాకుచులకనే ।
 యిప్పుడునీవు వున్నావాలేదా । నేనువున్నా । మహాతిన్నగా సూచనచెయ్యండి ।
 నాతో వచ్చిన వారికి తెలియకుండా । అలాగే । మొదలుకొనాలేని శరీరానకు ।
 మొదలూకొనా వున్నదికాదు । యీగుర్రరిగే శరీరంకంటె వేరే । మొదలు

కొనాలేనిది । రాకడపోకదాలేనిది । పుట్టనిచావనిది, సకలదేశాల యందూ ,
సార్వకాలాల యందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । చలించకతనకు
తానే శరీరంలేనిదివున్నది । సరే । యీశరీరానకు మొదలుయేమీలేదు ।
కొనాయేమీలేదు । వున్నప్పుడు । యాలాగునిర్ణయం । కలలోకోటియేనుగులు
వుండే । మేలుకొంటే యేమాయ । యేమీలేదు । యింతేనా । యింతే । శరీరం
యేమీలేదు అనితెలుసుగదా । వున్నప్పుడు । యీమూలంలేని యీగురైరిగే
శరీరం । యేమీలేదు । అంచెతప్పా । యేమితప్పు । యేమీలేదు । వున్నది
యెన్నటికీలేకపోదు । లేనిదికాళ్ళేపు వున్నాయేమీలేదు । చెలింఛేదియేమీలేదు
గనుక । ఆచలం వున్నది సరేకాని । రాజా । మూలంలేని యీగురైరిగే
శరీరానకు । మొదలుయేమీలేదు । కొనాయేమీ లేదు । అని । నీకే యెరుకా ।
లేకయెవ్వరై నా చెప్పినారా । యిదియేమి ఆశ్చర్యం । యిదియంత । కలలో
యిదియొక్కడనుంచి వచ్చే । యిది యొక్కడవుండే । అడిగి చూడంగానే ।
యొక్కడికిపాయ । యేమీలేదు । అలాగే కాని । పరిపూర్ణంవున్నదని ।
నూచన మాత్రంలేదు । దానికి అదే స్వభావం । యిదే ఆశ్చర్యం । దానిలో
పలవుండి । దాన్నియెరుగదు । చాలు । వున్నదేవున్నది । మూలంలేనియీ
గురైరిగే శరీరంయేమీలేదు । అనంగానే । ఆచలం స్వతస్సిద్ధం । మూలం
లేని యీగురైరిగే శరీరాలకు । మూలంయేమీలేదు । కొనకుయేమీలేదుగనక ।
వున్నకాళ్ళేపూ । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదు । యిదేగురు
వాక్యం । యిది నమ్మిన వారికి । బంధంలేదు । మోక్షంలేదు । సార్వకాలం
పరిపూర్ణమే । యిప్పువంటి వారె పుట్టని చావని వారు ॥

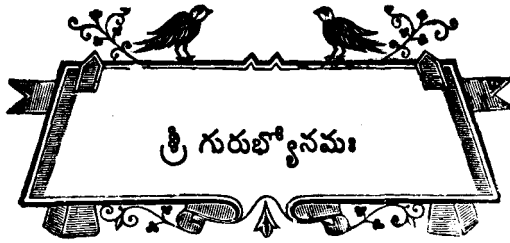
గద్యం॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామ దీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే । ఉత్తర భాగే శరీర రహిత ।

ప్రకరణంన్నామ చతుర్థో అధ్యాయం ।

సంపూర్ణము.

అహంకార నిరసన ప్రకరణము

ద్వితీయోధ్యాయః

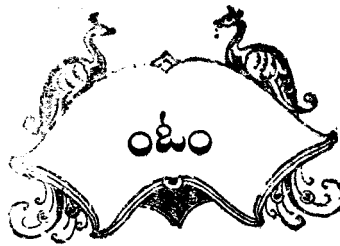
కలలో మళ్ళామూలంలేని, యీగురైరిగే శరీరంవచ్చె । మునపటిదే మరిహోదే । యేది ఆతేయినేమి । మునపటి దానికి మూలంయేమీలేదు । యిఘకోట్టకొద్దీవచ్చినా । మూలంయేమీలేదు । మనకు యేమిభయం । శరీరం లేనిది । మొదలూకొనాలేనిది । రాకడా పోకడాలేనిది । సకలదేశాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । చలించకవున్నది । సార్వకాలంవొక్కతీరె । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం । వున్నాయేమీలేదు । చచ్చినాయేమీలేదు । సార్వకాలం శరీరంలేకనేవున్నది । చలించకవున్నది । సరేశాబాసు । యీలాగు వుండవద్దా ॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంతవిచారణే । ఉత్తరభాగే అహంకార నిరసన ప్రకరణం ।

నామద్వితీయోధ్యాయం సంపూర్ణము ॥

తృతీయోధ్యాయః

॥ పక్షమ స్వప్నము ॥

మళ్ళామూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం కలలోవచ్చె । వచ్చి । గురు
స్వామీ । మీరునాకు । మూలంలేని గురైరిగే శరీరం లేకుండా । శరీరం
లేకనే సకలదేశాలయందూ । నమస్తమైన వస్తువులయందూ । చలించక
వుండేటట్టు । మళ్ళాపుట్టుకాచాళలేనట్టు । మొదలుకొనాలేక । సార్వకాలం
వక్కతీరుగా వుండేటట్టు । నూచనచెయ్యండి । చేస్తైనరకమనె శరీరాన్ని
విడిచిపెడుచా । అంటె । మునుపునీకు కావలెనని అంటె వచ్చిందే । అయ్యా
నేను యెన్నడూ అనుకోలేదు । నడుమంత్రానతనకు తానే వచ్చింది । అంటె ।
విచారినై యీగురైరిగే శరీరానకుమూలము యేమీలేదు । నేనేకేను । యీ
వచ్చినవాటినుంచి యేదైనా వకచింత । కాశ్శేష । అయ్యా । అమునాశాశ్శ్వితం
లేదు । స్వస్థతలేదు । అంటెపాయ । ఉన్నంతశేషావుండి । దరిజేరుదామంటె ।
నాకువచ్చేటప్పడూ । మూలంయేమీలేదు । పోదామంటె వుండేటందుకుస్తానం
యేమీలేదు । నాకుబ్రతికి వున్నంతశేషా చచ్చినట్టు పడివుండవలె । లేని
సమయంవస్తే నేనుయేమీలేదు । రెండోదియేమీలేదు । కేవలం అందకారమే
అందకారమని నీకేయెరుక । నీవువిన్నావు । గనుకాసరే । నేను యేమీలేదు ।
నాకువెనకయేమీలేదు । ముందరాయేమీలేదు । అనిచింత । నీవేలేవు । నీకేమి

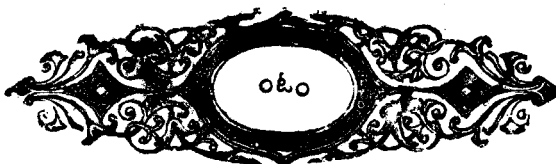
చింత । నామాటయేమి । గానినాకు శాంతిలేదు । యేదైనా దండి అనరాదొరికితె ।
 నాకు స్వస్థత । లేకుంటే బ్రాంతిపోదు । అపైతెనీకు బ్రాంతి వున్నదే । నీవు
 యేమీ । నేను మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమును । నీకు యేమికావలే । సరే ।
 యిఘవంటివి అనేకకోట్లు వచ్చినావున్నా । యేమీలేకపోయినా । చలించక
 వుండేదికావలే । సరే । మంచిమాట । నీకు కావలిస్తే । నూచనవేస్తాకనుక్కో ।
 మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరానకు మూలంయేమీ లేదుగదా । యేమీలేదు ।
 యెక్కడికిపాయ । యేమీలేనిదియక్కడ నుంచి వస్తుంది । యెక్కడికి
 పోచుంది । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదుగదా । యేమీలేదు ।
 సరెసరె । అపైతే నీవుయేమి । యేమీలేని యీగురైరిగే శరీరమును నేను ।
 సరె । నూచనచేతు । చెయ్యండి । పుట్టనిచావనిది । మొదలూకొనాలేనిది ।
 సకలదేశాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । సార్వకాలాలయందూ ।
 చలించక । వక్కతీరుగానే యున్నది । యేమీలేని యీగురైరిగే శరీరమై
 యున్న । నీకు । దానికి యీషత్తు సంబంధంలేదు । నీజోలిదానికి పట్టదు ।
 దానిజోలి మనకు అవశ్యకంకాదు । అదిజాడపడకుంటే । మనస్సుకు శాంతి
 లేదు । గనుక । సరేనా । యిఘనేను యేమిఅడుగ । నేను అందులోనే
 వున్నా । దానికి బదులులేదు । నావర్తమానంనాకే తెలుసు । యేమి తెలుసు
 మునుపునాతో చెప్పినట్టె । మళ్లాచెప్ప । యేమీలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీ
 లేదు । పుట్టని చావనిది వున్నదే । అది మూలం లేని యీగురైరిగే శరీరం ।
 వున్నదాన్నికనుక్కొని । వుంటే । బాధ । వున్నదానికి శరీరమేలేదు । యేమీ
 లేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదు । బాధయెవ్వరికి । బాధలేకపోవడం
 యెవ్వరికి । శాబాసు । సరేకాని । వక్కదృష్టాంతరంచెప్పమా । నిద్రలో
 వెయ్యియేనుగలువుండి మేలుకొంటే యేమాయ । యేమీలేదు । ఆలాగే పుట్టని
 చావనిది । రాకడాపోకడాలేనిది । మొదలుకొనాలేనిది । సకలదేశాలయందూ ।
 సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । చలించక సార్వ
 కాలం వొక్కతీరుగా వున్నది । నూచనకాంగానే యేమీలేదని । యీగురైరిగే
 శరీరం యేమీలేదు । శరీరంలేనిది వున్నది । శాబాసు । మరీదొడ్డ వాడవు ।
 యీలాగువుండవద్దా । సరె । సరె । సరె॥ గద్యం॥ శ్రీ మద్గురు

శివరామదీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే । ఉత్తరభాగే । అహంకార
నిరసన । ప్రకరణం నామత్యతీయోద్ధ్యాయం.

సంపూర్ణము.

శ్రీ గురుచరణారవిందార్పణ మస్తు

చతుర్థోధ్యాయః

నవమ స్వప్నమా

కలలో మరివక రాజు వచ్చె । వస్తువే నా నిర్ణయం నాకుతెలుసు ।
నాకు తెలియనిది యేమైనా వుండెనా । నాకు శీఘ్రంగా సూచన చెయ్యండి
అనె । పుట్టని దావనిది । రాకదా పోకదా లేనిది । సార్వకాలం వక్కతీరు
గా యున్నది । మొదలుకొనా లేనిది । వున్నది అనె । స్వామీ । స్వామీ ।
నాకు అమవంటి దానిజాడ । యవ్వరైనా సూచన చేశేరాయని । మహా ఆ
పేక్ష చేత వున్నాను । అయ్యా । అది యెక్కడవున్నదో । నాకు శీఘ్రంగా
సూచన చెయ్యండయ్య । చేస్తాగాని । నీ వర్తమానం నీకు తెలుసునంటివి ।
నీ వర్తమానం కొంచెం చెప్పుమనె । నాకు మూలం యేమీ లేదు । కొనకు
స్థానం యేమీలేదు । నాకు నేనేవచ్చి కాశ్యపు వుండి । కొనకుసూన్యమైపోఛా ।

నూన్యమంటె యేమీలేదు అనుట యిపు నీకు యేమి కావలె । యీ ప్రకారాన
 పాములు । కొంగలు । గడ్డలు । గువ్వలు । పిట్టలు । చిలుకలు । గొర్రెం
 కలు । నెమళ్ళు । బాతులు । హంసలు । డేగలు । మొదలు యేమీ లేనిదీ
 వచ్చి । కాశ్యేపు వుండి । కొనకు శూన్యమాయ । నేను వాదివలెనె అయితే
 మీ దర్మాన పుట్టని చావనిది । వున్నదని వింటిని । విన్నందుకు నాకు నూ
 చన అయితె । మళ్ళా నాకు యీ దేహాబ్రాంతి పుట్టక పోయి । కొనకుయేమీ
 లేదు । అని నీకే తెలుసు । నీకేమి కావలె యీలాగు అన్ని జంతువులకూ
 సమానమె । యిపువంటి రాజునై । అన్నిటివంటి వాణ్ణికావలెనా । స్వామీ ।
 నాకు సావకాశం లేదు । నూచన చెయ్యండి । అషయతే నీవు । శరీరం లేని
 దానిలోనే వున్నావు । నేనా : నేనా : యేమి : సరె : సరె : దానికి మొదలు
 లేదు కొనలేదు । సరె । నూచనాయ । యిక అదే పుట్టని చావనిది । సరె ।
 మరి వకటి నేనెందుకు అన । ఆదెరాకడా పొకడా లేనిది । యింకా దానికి
 మొదలూ కొనలేదు । యింక । యిపు మీరు దయచెయ్యండి । నేనుమొద్దు
 ను అనుకూనేరని । మళ్ళా నూచన చేశినారు । మీ వంటి వార్ని యెవ్వర్ని
 చూడలేదు । సరె । శాఖాసు । నేనేమి । నడుమంత్రపువాణ్ణి । మొదలూ
 యేమీ లేదు । కొనకూ యేమీలేదు । సార్వకాలం వొక్కతీరె । వొక్కతీరు
 గావున్నది । శరీరంలేనిది లెస్సా । యెంత దొడ్డది అయితె నేమి । కొనకు
 యేమీ లేదు । విను । సార్వకాలం వొక్కతీరుగా । చలించక । సకలదేశా
 లయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । గట్టి
 గా వున్నది । సరేనా । యిందుకు అనుమానం వున్నదే । కోటి మాట్లకూ
 లేదు లేదు అని అన్నా వున్నదే అది । అదే వున్నదీ । మూలం లేని యీ
 గుర్రెరిగే శరీరం యేమీ లేదు । అని అనంగానే । స్వత సిద్ధమై అచలం ।
 తనకు తానే వున్నది । ప్రయత్నం చాత సాధ్యం కాదు । ప్రయత్నం చేశే
 ది యేమీ లేదు గనుక । రాజా । యీ శరీరం యీలాగులేదో । వకదృష్టాం
 తం చెప్పమా । యీ కలలో కోటి యేనుగలువుండె । యిపు చూడంగానే
 యేమాయ । యేమీ లేదు । యేమీ లేదని అందరికీ దృఢమె । నాకు వారికి
 వక్కటి యొక్కవ తక్కువ, యేమీ । మీరు నూచన చేశిన దాన్ని వుండ

జూచి । మళ్ళీ యీ వున్న శరీరం యేమీలేదని । మునుపటి దృఢం వలెనే దృఢం కద్దు । మునుపే వున్నదానికి । సంశయంలేదు । దృఢం లేదు । సార్యకాలం వక్కతీరె ॥

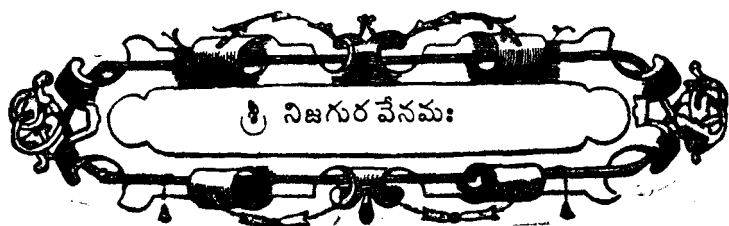
గద్య ॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షిత వ్రణావే ।

వేదాంత విచారణే । ఉత్తరభాగే అహంకార

నిరసన ప్రకరణం న్నామచతుర్థోద్యాయం

సంపూర్ణము.

శ్రీనిజ గురు చరణార విందార్పణ మస్తు ॥

చైతన్య నిరసన ప్రకరణ

ప్రారంభః

ప్రథమ స్వప్నం

మూలం లేని యీ గురైరిగే శరీరం । సర్వం నావలన పుట్టినదని, తనవంటి వారితో చెప్పితే నమ్మి వున్నారు । పుట్టని చావనిది । మొదలూ కొనాలేనిది గనుక । అచలం । యేమీ అనలేదు । చలించక సార్యకాలం వక్క తీరుగానే యున్నది । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరమే । సకల

అబద్ధాలు ఆడింది. యీ గుర్రెరిగే శరీరమే చంచలం. యిటువంటి చంచల స్వభావము కలది. యేమి చెప్పినా, చెలించి పొయ్యేవెగాని. వక్కటైనా పుట్టని చావని అచలం గాదు. చంచలము చెప్పినది. స్థిరమని నమ్మే మాత్రమెకాని. యీ గుర్రెరిగే శరీరంతో గూడా పోచావి. యీ గుర్రెరిగే శరీరం చెప్పినది. యిప్పువంటి గుర్రెరిగే శరీరాలే నమ్ముచావిగాని. పుట్టని చావని అచలం వినదు. చూడదు. ఆడదు. విరుగదు. యెన్నటికిచలించదు. యీ గుర్రెరిగే శరీరమే సకలవినోదాలు చేసి. మాయమైపోచుంది. తనకు తానే స్వత సిద్ధమై యున్న అచలానకు. యేజోలీలేదు. మధ్యను వచ్చి. మధ్యను పొయ్యేది. యీ గుర్రెరిగే శరీరమే. సకలవినోదాలుచేశి. యేమీ లేకపోచుంది. అచలానకూ. చంచలమైన శరీరానకూ. కొంచమైన సంబంధం లేదు. సమస్తమైన. మహత్తులు యీ గుర్రెరిగే శరీరానివే. గాని పుట్టని చావని అచలానకు. వక్కటైనా మహత్తులేదు. అచలం గనుక. రాకడాలేదు పోకడాలేదు. సార్యకాలం వక్కతీరె. యీ గుర్రెరిగే శరీరంతో యీ షత్తుసంబంధంలేదు. దానికి అదే. దీనికిదే కాని. యీ గుర్రెరిగే శరీరానకు పుట్టని చావని అచలముకూ. కొంచమైనా సంబంధము లేదు. సంబంధం లేనిదే. సంబంధం పున్నదని. మూలము లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే అన్నది. సార్యకాలం వక్కతీరుగా పున్న అచలం యేమీ అనక. వక్కతీరుగానే యున్నది. యిందుకు అనుమానం యెవ్వరికి లేదు. పుట్టని చావని అచలం యేమీ చెయ్యదు. అని అందరికీ సమాధానమే. యీ. పుట్టి చచ్చి శరీరానకు. అచలం మూలము కాదు. మూలము ఆనరాదు. అది గాక మరివకటి అప్పువంటిది పున్నది అని ఆనరాదు. అందరూ యీ మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే. చేశిన శాస్త్రాలు. వేదాలు. పురాణాలు నమ్మి. అదే యిది. యిదే అది. అని అనుకొన్నారు. మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే. నానా మార్గాలు చేశినది. నాకు మూలం లేదని. వొకవేళ్లకనుక్కొనేరని. వేదాలు శాస్త్రాలు. శృతులు. సూత్రాలు. బాష్యాలు. స్మృతులు. యితిహాసములు. ఆనేక కదలు చేశి. యెవ్వరికి యీ మూలము తెలియకుండా. కాదుబడచేసి. తానుచేశినవి. తనంతవారికి.

చూపుకుంచూ । యెన్నటికీ । బ్రాంతి తీరకుండా । తానె ముందరపడి । ఆ చలాన్ని స్మరించక । చలమెస్తే రమని । మళ్లాకొందరు నమ్మకపొయ్యేరని (అద్వైతశిద్ధాంతం) శరీరం అబద్ధం । నేను నిబద్ధి అనిన్నీకల్పించి । మళ్లా మరివక ప్రకారం (విశిష్టా ద్వైత శిద్ధాంతం) నేనూ శరీరం వక్కచే అని కొందరితో (ద్వైతశిద్ధాంతం) నేను వేరే । నాకంటేవేరే యీశ్వరుడు వున్నాడని । తాను చేసిన సృతులు । ముందర పెట్టుకొని । కీచులాడుకొంచూ । యిదినిబద్ధి । అది అబద్ధం । అనుకొంచూ । నార్యకాలం యీ గుర్రెరిగే శరీరం నేను అనుకుంచూ । వివేకం । అవివేకం అని । నిబంధనలు చేసుకుంచూ । గురువు । దేవుడూ । నేనూ వక్కచే అని తెలుపుకొంచూ । అదియేలాగంటే మహాకఠినం అనుకొంచూ । మహారహస్యం అనుకొంచూ । నేను యీ గుర్రెరిగే శరీరమే । దేవతా యీ గుర్రెరిగే శరీరమే । నీవు యీ గుర్రెరిగే శరీరమే అని చమత్కారాలు చేశి చూపి । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే చేసిన గ్రంథాలు పుస్తకాలు । వినిపిస్తూ । అన్యోన్యం సంతోషం పడుకొంచూ । కొన్నాళ్లకు । తానూ దేవతా యేమీ లేకపోతే । అప్పుడు గాఢానిద్రలో ముణిగి పోయినట్టు పోచాడు । యింతేకాని । వున్నది వున్నట్టు పడకపోయే । మూలం లేనిది । యిదియని తెలియకుండా । "అందరూ గుర్రెరిగే శరీరానకు కారణం వున్నది అని । భాష్యాలచేసినారు । గనుక । పుట్టని చావని అచలం వారు కారు । మందికాకుండా । మధ్యను ఆరికట్టినారు । భాష్యాలనే తాళ్లతో । యీ గుర్రెరిగే శరీరాన్ని । ఘట్టిగా కట్టివేసినారు । తనకు యెప్పుడు సమాధానమైతే । అప్పుడు తాళ్లతోకూడా మునిగి । కొంత సేపటికి మళ్ళా తేలుచుంది । మళ్ళా మళ్ళా సకలమైన చమత్కారాలు చేస్తుంది । యింతేకాని । గురువు కావలెనని కోరడు । తన మతం తనకే । నమ్మతంగాని । యేమతం నమ్మడు । భూమండలంలో । శరీరం లేని వారు వున్నారని । యెవ్వరూ యెరుగరు । చెప్పినా నమ్మరు । తనకు శక్యంకాదు । అందుకే బ్రాంతిలేని గురువు దుర్లభం" అందరివలె వుండాడు । నమ్మిక వుండదు । విడచిన వారు దొడ్లవారు । అందరివలె వుంటే అందరివంటివాడే అని । అని పిస్తుంది । గాని । శరీరం లేని వాడని । అనిపించదు । అత్యంత గురుసాం

చేతన్య నిరసన ప్రకరణము

ప్రదాయంలేని వారు । గనుక । యీ రహస్యం । ఆ ద్వైత శిద్ధాంతం వంటిదిగాదు । యిదే కాకుంటే యే శిద్ధాంతమునకూ । మూలంలేదు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే । సకల శిద్ధాంతాలకూ మూలం । యీ గుర్రెరిగే శరీరం వున్నంతశేషా । సమస్తమైన లీలలూ అనుభవింపబడుచావి । రెండో దాని చేత అనుభవింపబడదు । అనుభవించేవాడు వక్కడే గనుక । అంతా బ్రహ్మనుభవమే! మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం వక్కటే గనుక । అనుభవంచాత అనుభవింపబడుచావి । గనుక । అంతా బ్రహ్మనుభవమే । మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం వున్నంతశేషా అనుభవం । యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీ లేదు అని । యెప్పుడువంటి । అప్పుడు పుట్టని అచలం స్వతసిద్ధం । అయి వున్నదిగనుక । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంచాత సాధ్యంకాదు । అచలం స్వతసిద్ధమై వున్నది గనుక । యీ ఆవరణంలేకుంటే । పుట్టని చావని అచలమే వున్నది । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమును । విడిపించే గురువు వుండెనా । అతి సులభం । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం చేసిన పుస్తకాలు । విని నమ్మినా । దీనివంటి చంచలుడే అయ్యి । కొంతసేపువుండి । కొంతసేపులేక । మళ్ళా వుండి । మళ్ళా లేక । యీ ప్రకారాన । అచలంలేనేలేదని । నేనేఅచలం అనుకోని । నిద్రలోతాను చేసిన పుస్తకాలతో కూడా । మునిగి । లేచినా । మళ్ళా మునుపటివలెనే । సకలమైన భ్రమలచాతవుండి । మళ్ళా బ్రాంతి తిరుగక । క్లेशపడుచాడు । అందుకే యే గురువును అంటే ఆ గురువును నమ్మక । “మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమనే ఆవరణంలేని వార్షిగా చూచి । వారి ముచ్చట విని । వారిసడత జూచి । వారి దగ్గర వున్న శిష్యుల జూచి । ఆ శిష్యులు శాంతి చాత వున్నారో । వారిజాడా కనుక్కోని , వారి జాడా చెప్పకపోయిరా । మీ గురువు యవ్వరు అని అడిగి । వారిజాడా చెప్పిరా । వారి వద్దకి పోయి చూస్తే । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం చేసిన శంకరభాష్యం నమ్మి వున్నారో । లేక । యితర భాష్యాలు నమ్మి వున్నారో । గీతా శాస్త్రమును నమ్మి వున్నారో । యేదైనా వకమత గ్రంథమును నమ్మి వున్నారో । లేక శాస్త్రవాసనా । దేహవాసనా । యితరవాసనలు నమ్మి వున్నారో । వార్షిచూచి । భూమండలమందు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంలేని అచల స్వ

చూపుకుంచూ । యెన్నటికీ । బ్రాంతి తీరకుండా । తానె ముందరపడి । ఆ చలాన్ని స్మరించక । చలమెన్నీ రమని । మళ్ళాకొందరు నమ్మకపోయ్యేరని (అద్వైతశిద్ధాంతం) శరీరం అబద్ధం । నేను నిబద్ధి అనిన్నీకల్పించి । మళ్ళా మరివక ప్రకారం (విశిష్టా ద్వైత శిద్ధాంతం) నేనూ శరీరం వక్కచె అని కొందరితో (ద్వైతశిద్ధాంతం) నేను వేరే । నాకంటేవేరే యీశ్వరుడు వున్నాడని । తాను చేసిన సృతులు । ముందర పెట్టుకొని । కీచులాడుకొంచూ । యిదినిబద్ధి । అది అబద్ధం । అనుకొంచూ । నార్యకాలు యీ గుర్రెరిగేశరీరం నేను అనుకుంచూ । వివేకం । అవివేకం అని । నిబంధనలు చేసుకుంచూ । గురువు । దేవుడూ । నేనూవక్కచెఅని తెలుపుకొంచూ । అదియేలాగంటే మహాకఠినం అనుకొంచూ । మహారహస్యం అనుకొంచూ । నేను యీ గుర్రెరిగే శరీరమే । దేవతా యీ గుర్రెరిగే శరీరమే । నీవు యీ గుర్రెరిగే శరీరమే! అని చమత్కారాలు చేశి చూపి । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే చేసిన గ్రంథాలు! పుస్తకాలు । వినిపిస్తూ । అనోన్యం సంతోషం పడుకొంచూ । కొన్నాళ్లకు । తానూ 'దేవతా యేమీ లేకపోతే । అప్పుడు గాఢానిద్రలో ముణిగి పోయినట్టు పోచాడు । యింతేకాని । వున్నది వున్నట్టు పడకపాయే । మూలం లేనిది । యిదియని తెలియకుండా । "అందరూ గుర్రెరిగే శరీరానకు కారణం వున్నది అని । భాష్యోలుచేసినారు । గనుక । పుట్టని చావని ఆచలం వారు కారు । మందికాకుండా । మధ్యను అరికట్టినారు । భాష్యాలనే తాళ్లతో । యీ గుర్రెరిగే శరీరాన్ని । ఘట్టిగా కట్టివేసినారు । తనకు యెప్పుడు సమాధానమైతే । అప్పుడు తాళ్లతోకూడా మునిగి । కొంత సేపటికి మళ్ళా తేలుచుంది । మళ్ళా మళ్ళా సకలమైన చమత్కారాలు చేస్తుంది । యింతేకాని । గురువు కావలెనని కోరడు । తన మతం తనకే । నమ్మతంగాని । యేమతం నమ్మడు । భూమండలంలో । శరీరం లేని వారు వున్నారని । యెవ్వరూ యెరుగరు । చెప్పినా నమ్మరు । తనకు శక్యంకాదు । అందుకే బ్రాంతిలేని గురువు దుర్లభం!" అందరివలె వుండాడు । నమ్మిక వుండదు । విడచిన వారు దొడ్లవారు । అందరివలె వుంటే అందరివంటివాడే అని । అని పిస్తుంది । గాని । శరీరం లేని వాడని । అనిపించదు । అత్యంత గురుసాం

చేతన్య నిరసన ప్రకరణము

ప్రదాయంలేని వారు । గనుక । యీ రహస్యం । ఆ ద్వైత శిద్ధాంతం వంటిదిగాదు । యిదే కాకుంటే యే శిద్ధాంతమునకూ । మూలంలేదు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే । సకల శిద్ధాంతాలకూ మూలం । యీ గుర్రెరిగే శరీరం వున్నంతశేషా । సమస్తమైన లీలలూ అనుభవింపబడుచావి । రెండో దాని చేత అనుభవింపబడదు । అనుభవించేవాడు వక్కడే గనుక । అంతా బ్రహ్మానుభవమే! మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం వక్కటే గనుక । అనుభవంచాత అనుభవింపబడుచావి । గనుక । అంతా బ్రహ్మానుభవమే । మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం వున్నంతశేషా అనుభవం । యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీ లేదు అని । యెప్పుడునువింటే । అప్పుడు పుట్టని అచలం స్వతసిద్ధం । అయి వున్నదిగనుక । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంచాత సాధ్యంకాదు । అచలం స్వతసిద్ధమై వున్నది గనుక । యీ ఆవరణంలేకుంటే । పుట్టని చావని అచలమే వున్నది । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమును । విడిపించే గురువు వుండెనా । అతి సులభం । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం చేసిన పుస్తకాలు । విని నమ్మినా । దీనివంటి చంచలుడే అయ్యి । కొంతసేపువుండి । కొంతసేపులేక । మళ్ళా వుండి । మళ్ళాలేక । యీ ప్రకారాన । అచలంలేనేలేదని । నేనేఅచలం అనుకోని । నిద్రలోతాను చేసిన పుస్తకాలతో కూడా । మునిగి । లేచినా । మళ్ళా మునుపటివలెనే । సకలమైన భ్రమలచాతవుండి । మళ్ళా బ్రాంతి తిరుగక । క్లేశపడుచాడు । అందుకే యే గురువును అంటే ఆ గురువును నమ్మక । “మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమనే ఆవరణంలేని వార్షిగా చూచి । వారి ముచ్చట విని । వారిసడత జూచి । వారి దగ్గర వున్న శిష్యుల జూచి । ఆ శిష్యులు శాంతి చాత వున్నారో । వారిజాడా కనుక్కోని , వారి జాడా చెప్పకపోయిరా । మీ గురువు యవ్వరు అని అడిగి । వారిజాడా చెప్పిరా । వారి వద్దకి పోయి చూస్తే । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం చేసిన శంకరభాష్యం నమ్మి వున్నారో । లేక । యితర భాష్యాలు నమ్మి వున్నారో । గీతా శాస్త్రమును నమ్మి వున్నారో । యేదైనా వకమత గ్రంథమును నమ్మి వున్నారో । లేక శాస్త్రవాసనా । దేహవాసనా । యితరవాసనలు నమ్మి వున్నారో । వార్షిచూచి । భూమండలమందు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంలేని అచల స్వ

రూపులు వున్నారవ . వారి ఆచారమేమి . వారి శాస్త్రాలు యేమి . వారు
 రారా పోరా . వారి జాడా యాలాగు . వారు పుట్టినారాలేనా . వారికివేద
 శాస్త్రాలు ప్రమాణమా . అప్రమాణమా . వారికి తల్లి . దండ్రీ . భార్యా .
 బిడ్డలు . వున్నారా లేరా . వారికి కులగోత్రాలు వున్నవాలేదా . వారు యేలా
 గు పుట్టిరి . వారి మూలము యేమీ . ఆచలంయేలాగు . ? వారు యెవ్వరో
 కాని . వారి మూలంనాకు తెలియదు . పుట్టని చావని ఆచలం వున్నాదని
 చెప్పి . యేమీ లేకపోయిరి . యేది అని అడుగు దామంటె . యెక్కడ చూచి
 నా అచలమె వున్నది . మొదలు లేదు కొనలేదు . మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే
 శరీరం యేమీలేదు . సముద్రంలో వాడ మునిగినట్టు . భూమండలం ముణిగి
 పాయ . నాతోకూడా యే సిద్ధాంతం యేమిలేకపాయ . ఇది యేమి! ఆశ్చర్యం!
 కలలోదేహంవలె . యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు . అందుకే యీ గుర్రెరిగే
 శరీరం మూలం లేనిది . కలలో యేనుగ యెక్కడి నుంచి వచ్చెనో . యెక్క
 డికి పాయనో . అట్టె చూస్తే . అంతా అచలమె . యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీ
 లేదు . అందుకే అచలానకు శరీరం లేదు . శరీరం లేకుండంగానే . అచలం!
 అందుకే పుట్టని చావనిది . అందుకే ! మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరాని
 కే . సకలభ్రమలూ . అందుకే ! అచలులు . యిదికాక . యే శిద్ధాంతం నమ్మి
 నా . రాకడాపోకడా తప్పదు . అందుకే బ్రాంతిలేని త్రోవ దొరికేది కతి
 నం . మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం వున్నదని చెప్పినా . లేదు . లేదు
 అని చెప్పినా బ్రాంతిపోదు . యిషువంటి గురుసాంప్రదాయం దొరికితె .
 మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేకుండా . సూచన చేస్తారు .
 చేస్తే . వక్కటైనా బ్రాంతి వుండదు . మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం
 చెప్పిన మాట . వక్కటి విన్నా . మునపటి వలెనే సకల నిశ్చయాలు . స
 కల సంశయాలు . వుండి బాడస్తూ వుంచావి . ఆవరణం లేని గురువు ఆయ
 నా . ఆవరణం లేకుండా చాస్తాడు . వినేవారికి . బ్రాంతి రహితంకాకుంటె
 చెప్పేవారిదే జాడ్యము . యీ వుపదేశం! మునుపు యెవ్వరి దగ్గరా తెలుసుకో
 క . తనదగ్గరకు వచ్చిన వారికి చెప్పితే శ్రీఘంగా అతుకుచుంది . శాస్త్రవా
 సనగల శిష్యుడు ఆయనా . మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం చేశిన . శాస్త్రా
 లలో వున్నట్టు చెప్పేది . యీ గుర్రెరిగే శరీరం . మునుపు! యేలాగుతాను

చెడకుండా చేసుకొన్నాడో । ఆలాగే చెప్పేది । వచ్చిన వారి అభిప్రాయం కొద్దీ చెప్పేది । “యీ రాజమార్గం చెప్పితే జన విరోధం!” మూలంలేని యీ గుర్రెగే శరీరం చేసినట్టూ చెప్పితే । తెలిసినవాడె అని జనరంజకం । ఇం దుకు సమ్మతము ॥

శ్లో॥ సత్యం జనవిరోధాయా । అసత్యంజనరంజకం ॥

ఆసనేనసురవిక్రంతి । దదీషీరె గృహేగృహే॥

గద్య॥ ఇతిశ్రీమద్గురు శివరామదీక్షితవ్రథావే

వేదాంతవిచారణే । ఉత్తరభాగే చైతన్యని

రసనప్రకరణంనామ ప్రథమోధ్యాయం

సంపూర్ణము

ద్వితీయోధ్యాయ ప్రారంభః

మతాల లక్షణం

మూలంలేని యీగుర్రెగే శరీరం । తనకూ తనవంటివారికీ, సమాదానం అయ్యెటట్టు । నా నామతాలు । అనేకశాస్త్రాలు । అనేకశృతులు । అనేక ఖాష్యలు । కొందరికి వకతీరు । కొందరికివకతీరు । యెవ్వరిది వారికిదొడ్డది

అని । నమాదానంచేశి । తనమూలం తెలియకుండా । అచార్యస్వాములు అని పేరు పెట్టుకొని కొన్ని యీమూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమె । మధ్యమతమని । కల్పించినది ఇదే భాగవతసాంప్రదాయం । నాది అనివకభాష్యంచేశినది । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమె । నేనుష్టేచ్ఛురాలనని । ష్టేచ్ఛశాస్త్రాలు । ష్టేచ్ఛభాషచాత । చేశినది । యింతేకాని పుట్టనిచావని అచలం । శరీరంలేనిది గనుక । యేశాస్త్రంచెప్పలేదు । శాస్త్రంచెప్పిన వారికి । చెప్పినట్టునడవకుంటె కోపం । నడువకుండినా సరె । నన్నువిడువకుండినాసరె । నాకుమూలం లేదని । యెవ్వరు అనుకొందురో అని । యింతవిస్తారంగాచేశి । చాతపట్టుకొని వున్నా । యీలాగువున్నాగాని । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరమె । తప్పున అచలంవున్నదని । వినిబైటపడినా । నీళ్ళలో నుంచి చేపబైటపడి చచ్చినట్టె । “యప్పటి అచలమె । యింతేకాని యేసాధనా । యేశ్వత్తి యేయుక్తి । యేఅనుభవమువనికిరాదు ।” మొదలాకొనాలేక । తనకు తానేస్వతస్సిద్ధమై యున్నది । గనుక । వున్నదేవున్నది । అచలంగాక । రెండోదానికి । మూలం లేదు । యిందుకు భూమండలమందు బ్రాంతిలేని వారు । వున్నారేమో అని । వెతుక్కోవలె । వెతికిచూచి । వారితోకూడావుండి । వారిజాడా కనుక్కోవలె । కనుక్కోక । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమేనేను । అనినమ్మివుండెనా । 1 అంతరమందు గురైరిగేయముడుకవలె పడిపోతాడు । 2 బాహ్యమందు గురైరిగే పందివలెవుండి చాస్తాడు । 3 వైరాగ్యంచాత సన్యాసించెనా గురైరిగే గాడిదవలె వుండి చస్తాడు । 4 యోగాభ్యాసంచేశినా గురైరిగే దొమ్మరివాని వలె సాధించివకనాడు పడిచస్తాడు । 5 వాయుదారణచేశి గురైరిగే పాము వలె వుండిచస్తాడు । 6 కర్మాలుచేశినా । గురైరిగేపంచ బ్రాహ్మలవలె । 1 చాకలివానివలె । 2 మంగలివానివలె । 3 కుమ్మరివానివలె । 4 మేదరి వానివలె । 5 మాదిగవానివలె । వుండిచస్తాడు । యేమిచేశినా । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదు । అనిచేశినవాడే అచలుడు । యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని సార్యకాలం యెడతెగక । నిద్రవచ్చినదాకా ప్రతి దినంమరువక । చచ్చినదనుకా । అభ్యాసంచేసినవాడు పుట్టనిచావని అచలం గాని । మరివకటికాడు । యిదిసమ్మినవారికి । రాకడాలేదు । పోకడాలేదు । యిదిగాక యీమూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంచేశిన । మర్యాదావినెనా ।

గుర్రెరిగే పెద్దపులివలె వుండిచస్తాడు । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం చేసినమర్యాదా । యెదీనమ్మరాదు । నమ్మెనాసంకెళ్ళుతగిలినట్టె । మోక్ష బ్రాంతి అయినా । బంధబ్రాంతి అయినా । తగిలి । శాస్త్రవాసనచేత । తోకాంతర గమనమైన తగిలి । దానంతవాడె । నరకమనె శరీరాన్నివిడువ బడక । ముణిగేదితేలేది । “సుషుప్తి అనే అంధకారంలో, సుఖమనెదురాశచాత । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరంతప్పినా । తప్పకుండా ఆతుకుబెట్టుకొని, నేనుదొరనని గుర్రెరిగే యేనుగవలెవుండిచస్తాడు ।” శీఘ్రంగా యీగుర్రెరిగే శరీరంలేని । అచలం అయివున్న గురువును । వెతుక్కొనేది । వెతుక్కొని వంచన లేకశేవజేసి । వారియెంగిలి తినుకొంచూ ।

పది ప్రశ్నలు :-

1. క్రియాశూన్యంయాలాగు ?
2. భోంచెయ్యక పోవటంయాలాగు ?
3. జన్మరాహిత్యం యాలాగు ?
4. యీగుర్రెరిగే శరీరానకు దొరయెవ్వరు ?
5. గ్రంథాలు యెవ్వరుచేశినారు ?
6. పుట్టనిచావని అచలం చేశిందా । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం చేశిందా ?
7. పుట్టనిచావనిది వకటి । పుట్టిచచ్చేది వకటి రెండూవున్నవె । వక్కటి వున్నదె ?
8. జగద్రాంతియెవరికి వచ్చింది । యెవరికి పోయింది ?
9. వక్కటె అనికొందరు అంచారు । ఆవక్కటి యెపువంటిది । యెక్కడ వున్నది ?
10. అదీనేనూ వక్కటె అంచారు । పుట్టేవాణ్ణి చచ్చేవాణ్ణి నేను అయితిని ' పుట్టనిచావనిది । అది అనిరి । అదివేరే యిదివేరేనా । అదియిది వక్కటేనా ?

యీవది ప్రశ్నలు అడిగితెలుసుకోవలెను॥ చవ్వుశక్యంగాని ప్రశ్నలు। యెవ్వరూ బ్రాంతి పుట్టకుండా చెప్పరు । యేభాష్యాలు బ్రాంతిలేకుండా చెప్పలేదు । యెఘువంటి వారికి చెప్పగానేపోవద్దా 1 నిప్పుదగ్గరకుపోతే చలి పోయినట్లు వుండవలె । 2 దాహానికి పుచ్చుకుంటె । దప్పి తీరినట్టు యుండవలె । 3 భోంచేస్తే ఆకలితీరినట్టుయుండవలె । 4 ప్రవాసంనుంచి యింటికి వస్తే । ఆయాసం పోయినట్టుయుండవలె । 5 రోగిష్టిమందు పుచ్చుకొంటె । రోగంపోయినట్టు యుండవలె । అన్నీసరేకాని । దాటించేవాడు । ఘట్టివాడు కావలె । అయినా । దాటెవాడు చెప్పినట్టూ వినవలె, వినకవాడ మీదనుంచి దుమికేతే వాణ్ణి యేమిచెయ్యి ? వానికేభయం వుండవలె । సార్యకాలం గురు శేవవిడువక వుండవలె । భార్యశేవ । కొమాళ్ళశేవ । ప్రభువులశేవ । చేస్తే కాని స్వాధీనంకారు । వారివలెకాదు । దీర్ఘకాలం శేవచేతగాని । బ్రాంతి రహితం కాదు । బ్రాంతిరహితం అయ్యెయ్యుక్తి ।

1. అద్వైతంవలెగు రైగే చైతన్యం నీవుఅన్నట్టు కాదు
2. చిత్తులో చిత్తువిశిష్టం అన్నట్టుగాదు.
3. ద్వైతం వున్నది అన్నట్టుగాదు.
4. అంతాచైతన్యమనె సమరసజ్ఞానము కాదు.
5. నేను గురైగే వాణ్ణి గనుక । అవరోక్ష జ్ఞానం అన్నట్టుగాదు.
6. గురైగేవిషయా అన్నట్టుగాదు.
7. గురైగే జ్ఞానమే । బ్రహ్మము అన్నట్టుగాదు.
8. సీవేగురైగే వాడవు అన్నట్టుగాదు.
9. యీగురైగే దృక్కుగాదు.
10. గురైగే సాక్షిగాదు.
11. గురైగే సాక్షిణి అన్నట్టుగాదు.
12. మోక్షమనే బ్రాంతి అన్నట్టుగాదు.
13. బంధమని భయపెట్టినట్టుగాదు.

యీగు రైరిగే శరీరంయేమీ లేదు అని చెప్పి . సమాధానం చేసేవారు దుర్లభం . యీ గు రైరిగే శరీరానకు మూలం వున్నదని చెప్పేమూర్ఖులు విస్తారం . స్వప్న దేహాలకు మూలంలేట్టే . యీగు రైరిగే దేహాలకు మూలం లేదని యెంతవారికీ తెలియదు . మూలంలేని యీగు రైరిగే దేహమే . నాకు మూలం వున్నాదని . అన్నాది . నమ్మవలెనని . నన్నుయేమీలేదు అని . నీళ్లలో నుంచి చేపనుబైటవేశినట్టు . వేళిరని . నేనే నాకు మూలం వున్నాదని చెప్పకొన్నా . పుట్టనిచావనిది . మొదలూకొనాలేని అచలంగనుక . నా వంటిది కాదు . నాజోలేదానికిపట్టదు . మొదలూకొనాలేని నేను . అచలం లోనేయుండి . యిన్నివితలు . యిన్నిశాస్త్రలు . యిన్నిఅవతారాలు యెత్తు కుంచూ . వున్నాను . నామూలంయెవ్వరూ యెరుగరు . నేనురాతినిదేముడని పించి తీర్థాలుసాగించేదాన్ని . కట్టెను దేముడనిపించి . అందరినీ రప్పించే దాన్ని . నాజాడనాకే దెలియదు . మందికి యేమీతెలుసును . నాకునేనేకాని యెవ్వరితోటిప్రయోజనములేదు . నాకునేనేవుంచా . నేను యేమీలేదు . నాకు నేనే మూలం . సముద్రంలోచేప వున్నట్టువున్న . మొదలుకొనాలేని అచలం పుట్టదు . చావదు . సార్వకాలం వక్కతీరే . మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం వున్నట్టెవుంచుంది . యేమీలేదు . 'బ్రాంతిలేనట్టు చేప్పేగురువు దుర్లభం' . బ్రాంతిలేని గురుసాంప్రదాయం . యక్కడవున్నాదో . అది వేదశాస్త్రాల చేత అవుచుండేమో అంటె . గురైరిగే శరీరం సర్వమని వున్నాది . గనుక . సార్వకాలంవికారం తప్పదు . అదేమీఅంటె . మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరంవేళింది . గనుక మొదలూకొనాలేనిది . పుట్టనిచావనిది . యేమీయెరు గదు . గనుక . యేమీచేయ్యదు . సమస్తం యీమూలంలేని . యీగు రైరిగే శరీరానికే తోస్తుంది . "యీగు రైరిగే శరీరంయేమీలేకపోతే . యేమీలేని అచలం స్వతసిద్ధమై వున్నది గనుక . మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరంయేమీ లేదు అనిసంతతం . విడువకూడదు . యిదేషోడశాక్షరీ మంత్రం . మూలా భావమిదంజ్ఞాతం న శరీరంనకిమపి . ఆద్రం . మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరంయేమీలేదు . అని ఆవరణ పర్యంతం . వుండవలెను . వుండెనా . పుట్టనిచావని . అచలం . స్వతశిద్ధం ." దానికి మొదలూకొనాలేదు . సార్వ కాలంవక్కతీరే . అచలంయొక్కడవున్నది అంటె . మూలంలేని యీగు రైరిగే

శరీరంయేమీలేదు । అని సంతతం । సార్యకాలం । అభ్యాసంచేశెనా । వక్క
లైనాభ్రాంతి వుండదు । వున్నదే వున్నది । వున్నదానికి రాకడా పోకడా
లేదు । పుట్టనిచావనిదిగనుక॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే
వేదాంత విచారణే । ఉత్తరభాగే, చైతన్య
నిరసన ప్రకరణ్నామ ద్వితీయోధ్యాయం సంపూర్ణము.

ఓం

తృతీయోధ్యాయం ప్రారంభః

ద్వితీయ స్కంధం

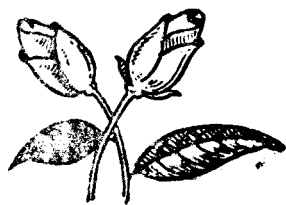
నీకు యేమీకావలె ? రాకడాపోకడాలేనిదీ । సార్యకాలంవక్కతీరుగా
యున్నదీ । మొదలుకొనాలేనిది । పుట్టుకాచాహులేనిదీ । సకలదేశాలయందూ ।
సార్యకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । చలించకతనకుతానే
స్వతసిద్ధమైవున్నది । దాన్ని సూచనకావలె । సూచనచేస్తాగాని మళ్లాఅడుగవు

చైతన్య నిరసన ప్రకరణము

గదా । మళ్లా అడుగ । నేనేమైనా చదువుకొన్న మొగవాణ్ణేనా । నాకు ఇది మాత్రం సూచన అయితే । సరి । అపైతే । నీవుయేమి । మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంనేను । యిప్పుడుయేతీరుగా అడిగినావో । ఆతీరుగా వున్నదో లేదో । అని సంశయంలేదుకదా । కోటిమాట్లకూ వున్నది । అపైతే అమ వంటిదానియందే నీవు వున్నావు । సరే, సరే । ఘట్టిగా వున్నదిగదా । కోటి మాట్లకూ వున్నదిగదా । కోటిమాట్లకూ వున్నది । నాకు యేమి విచారంవున్నా । యేమీలేదు । కొనకూయేమీలేదు । ఆలాగేకాదు । యిప్పుడుకలలో వచ్చిన యేనుగలుమేలుకొంటె యాలాగుయేమీలేదో । ఆలాగే । యిప్పుడైతే । సర్వ కాలంవున్నది । అదిలేక సముద్రంవలెవక్క తీరుగా వుండవలె । యేమీ । అపైతే అది యేమీలేదు । కేవలం ఆచలమె । సార్వకాలం వక్కతీరే । వ్యవహారంయాలాగు । యవ్వరికి । యేమి । అన్నా । ఆశ్చర్యం యిది ఆశ్చర్యమె । యేమీలేదు । అనేటందుకు యేమీలేక పాయ । యిఘయాలాగు అన్నా । యిదియంత ఆశ్చర్యం । 'యిదిగురు స్వామికే తెలియవలెగాని' । అనరాదు । వారికి శక్యంగాదు । బహుకఠినం । అమవంటి వారితో కూడా వుంకి । చూడవలె । చూచినాశభ్యం । కానట్టెయున్నది । అన్నా । అందుకే బ్రహ్మవిద్య అతిసులభం । అతికఠినం । స్వామీ । నాకుచాలు । నాకు స్వభావమె । శరీరమనే ప్రణంవుండె కలలోయేనుగు మేలుకొంటె । యేలాగా ఆలాగే । తనకు తానె యేమి లేదు । అని యేలాగు దృఢమో ఆలాగే । మీ సూచనచాత మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం । ఆలాగు ఆయనా సార్వకాలంవక్కతీరే । సరేకదా । సరే, సరే । చాలుశాఖాసు । చదువుకొన్న వారికంటె । నీవుదొడ్డవాడవు । యీలాగు వుండవద్దా । అమ్మా ! యిమవంటి వారు । యేలాగుఅంటె ఆలాగునడువరుగదా । యిది ప్రమాణమనినడువరు గదా । యిదిఅప్రమాణ్యమని విడువరుగదా । అయ్యాయిన్నిటికీమూలం యేమో అదేకలలో యేనుగ । మేలుకుంటె తనకుతానే దృఢం ఆయ । యేదివున్నదో అనేవుండె । యిఘముచ్చటవద్దు । చాలు । చాలుస్వామీ । యెక్కువముచ్చట ఆడేటందుకు । మూలంయేమీలేదు । అనిసిగ్గు యుండవలె । అయ్యా । హోహోహో । వూరకె అది వున్నది అంటె వుండిపాయ । వున్నది వున్నట్టు సూచనఅయిన వారికి । ముఖంఁచెల్లదు । మునపటివలె చలామణిలేదు ।

చెల్లనిరూపాయి వలెనె । రాగిరూపాయిపాటిదికాదు । యిందుకు అనుమానం లేదు । అన్నా । అబద్ధాల పుస్తకంవలెనె । ఆలాగుకాదు । యిది ఆపాటిది కాదు । మూలంలేని యీగురైరిగేశరీరానకు మూలంలేదు । బదులులేదు । యీలాగుపుండవలె । నిజగురు సాంప్రదాయం ।

గద్య॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే
వేదాంత విచారణే । ఉత్తరభాగే, చైతన్య నిరసన
ప్రకరణన్నామ, తృతీయో ద్యాయం
సంపూర్ణము.

ఓం

చతుర్థో ధ్యాయం ప్రారంభః

తృతీయస్వప్నం

మరిహోనాడు । కలలో ఆడమనిషి వచ్చి । నాకు వక్కచైనా సాధన చెయ్యందె । తనకు తానె । స్వతసిద్ధమై వున్న దాన్ని । నూచన చయ్యండి అనె । అంటె యిదియంత । అనంగానె । నూరుదొమ్మరిగెడల । యెత్తుగల యేనుగ । చౌడోలరాజు కూడా వచ్చె । దానిమీదనే । పెద్దచెరువులు । రాజులు । గుర్రాలు । అనేక ఫిరంగీలు । తోపులు । ఈపాకులు । అనేకమైన ఆడవాం

చైతన్యనిరసన ప్రకరణము

డ్లు । దాని మీద చిన్న చిన్న యేనుగలు । దానిమీదనె । వంటలూ । బోజ
 నాలు । నిత్యానూరు వేల పుట్లశెనగలు । పదివేలమంది ఆడవాండ్లు లెస్సా
 రాళ్ళు । లేకుండా బాగుచేసి । పెద్ద గోనె పట్టాపరచి । ముందర పోస్తే ।
 మూడు మడియలకు పలహారం చేసేది । చేశిన తరువాత । తూర్పుసముద్రం
 వద్దికితోలుకుపోతే । వొక్కబొట్టు లేకుండా పీర్ చేది । మళ్ళా తోలుకవచ్చి ।
 పదివేలమంది । యినుపగొలుసులు వేళి । కట్టివేళి । లక్షచరుకు మోపులు
 ముందరవేస్తే । తినుకుంచూ వుండేది । యీ గురువు గాభరా అయ్యి ।
 చూస్తూ వుండేది । వుండగానే । ఆడదివచ్చి అయ్యా । శీఘ్రంగా । పుట్టని
 చావనిది । మొదలూకొనాలేనిది । సార్వకాలం వక్కతీరుగా యున్నది ।
 నాకు శీఘ్రంగా సూచన చెయ్యండి అనె । చేస్తే యేమి అనె । దాన్ని వుండ
 జూచి । సకలభ్రమలకూ । మూలమైన యీ గురైరిగే శరీరాన్ని విడిచి ।
 శరీరం లేని అచలమె వుంటుంది అనె । యేలాగు విడుస్తాను అనె । యిది
 కఠినం లేదు । అది వున్నదని నమ్మిక అయితే సరి । నీకు నమ్మిక అయితే
 సరి । నీకు నమ్మిక లేకుంటే । యాలాగు । అది పుట్టని చావనిది అయితే
 సరి । యషువంటి మూడులకూ సంశయం వుండదు । అపైతె విను ।
 పుట్టని చావనిది । సకల దేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్త
 మైన వస్తువులయందూ । చలించక । సార్వకాలం వక్కతీరుగానే । మూలం
 లేని యీ గురైరిగే శరీరం రాక మునుపు । వున్నది । యేమి । అషయితే
 కనుక్కొంటి । కనుక్కొంటే । మళ్ళా సూచన చెయ్యమూ । యషువంటి
 మూలం లేని గురైరిగే శరీరాలు అనేక కోట్లు రాసి । పోసి । దానికి యేమీ
 భావం లేదు । అదె అంటే సార్వకాలం అచలమే గనుక । అపైతె నరె ।
 అయ్యా మీరు యెంత వారు । అని అంటే । నేనేమి । నాకంటే అధికం యీ
 యేనుగను చూడుమనె । అంచూయుండగానె । అనేక యుద్ధం ఆయె । అయితే
 యెక్కడివి అక్కడనె । అడ్డంపడె । అయ్యా । మీరు సూచన చేశినఅచలం ।
 వక్కతీరుగానె వున్నది అయ్యా । అనె । వున్నదిగదా అనె । పుట్టని చావ
 నిది । సకల దేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమయిన వస్తు
 వులయందూ । చలించక । ఘట్టిగా వున్నది । అనె । అషయితే సరేకాని ।
 వక్కకార్యం వున్నాది అనె । చెప్పండి । అనె । మూలంలేని యీ గురైరి

గేశరీరం యేమీ లేదు । అంటె యెందుకు సమాధానం లేదు । యిదే కోటి
మాట్లకూ సత్యం । సత్యం । అనె । తబుకులతోటి నాలుగుకోట్లు మొహిరీలు ।
తెచ్చి ముందర పెట్టంగానె । యీ గురువు మేలుకొనె । మేలుకొంటె ఆ
యేనుగ యేమీ లేదు । ఆడదియేమీలేదు । యెప్పటి అచలమనె గురువువుండె ।
అయినాగాని శాఖాసు । ఘట్టిదానవు । ఆయేనుగది గొలుసు అయినాలేదు ।
ఆలద్ది అయినాలేదు । తిన్నశనగలు యేమాయెనో । తాగిన నీళ్లు యేమాయెనో ।
ఆదివున్నస్థలం యేమానో । చూతామంటె యేమీలేదు । ఆలాగే మూలంలేని ।
యీ గురైరిగే శరీరంయేమీలేదు । అనిరాద్ధాంతం । రాద్ధాంతమే శిద్ధాంతము ।
అషైతె సరె స్వామీచాలు॥

శ్రీ అరిగేరామస్వగురు చరణార విందార్పణమస్తు॥

గద్య ఇతి॥ శ్రీ మద్గురు శివరామ దీక్షిత వ్రభావే ।

వేదాంత విచారణే । ఉత్తరభాగే ।

చైతన్య నిరసన ప్రకరణంన్నామ

చతుర్థోధ్యాయం , సంపూర్ణము .

౦౬౦

అధ్యపదేశ ప్రకరణ ప్రారంభః

శ్లో॥ సర్వదర్మాన్ పరిత్యజ్య । మామేకంశరణంవ్రజ ।

అహంత్వా సర్వపాపేభ్యో, మోక్షయిష్యామిమాసుచ॥

టీ॥తా॥ హేమనుష్యుడా । నమస్తమైన దర్మా దర్మాలు । గలయెరుక అనె
అహంకారాన్ని । నమూలంగా ఆచార్యకటాక్షంచాత । పరిత్యజ ।

చైతన్య నిరసన ప్రకరణము

పరిత్యాగం చెయ్యుమా । వొక్క అహంకారంలేని । మాం । నన్ను
గురుమూలంగా । శరణువ్రజు । నాకంటె అన్యులులేరని నమ్మక ।
నమ్ముటమే శరణుసుమా । అహంకారములేనినేను । త్యాగారమైన
చిద్రూపమైన । నిన్ను విడిపిస్తాను । మానుచ । లేకపోతావు అనిదుః ।
ఖపడకుమా॥

యెరుకనాకే యెరుక । నేను యెరుగుదును । నేను యెరుంగను । అని
వున్నాదిగనుక । అహంకారమె జ్ఞానం । అహంకారం తోటిసర్వంపాయ ।
గనుక । నమస్కారం చేసేవారులేరు । నమస్కారంలేదు । అదివైష్ణవ
శిద్ధాంతం॥ శైవశిద్ధాంతం యీలాగే । వైదికం యీలాగుకాదు । చరమార్థంతో
కూడా తిరుమంత్ర ద్వయంవడిసె । అహంకారంతోచె అన్నిపాయె । జ్ఞాన
భక్తివైరాగ్యాలకు మూలంలేదు । చెప్పండియేదో । వినండియేదో । చూడండి
యెదో । యెరుకమరుపులేందియెదో । నేననే అహంకారంలేందియెదో । నీవని
యెరుకలేందియెదో । దేహమువున్నదోలేదో । అని సంశయంలేందియెదో
సమస్తమైన వ్యవహారాలు లేండియేదో । శ్రీపురుషనపుంసకరూపంగాది
యేదో । పుట్టుకాచావుయెరుగండియేదో । ప్రకృతిఅనే శబ్దంలేందియేదో ।
వర్ణాశ్రమాలను యెరుగండియేదో । ధర్మాధర్మాలను యెరుగండి యెదో ।
పుణ్యపాపాలువ ర్తమానాలు యెరుకలేంది యేదో । ఖర్మజ్ఞానం లేందియేదో ।
సార్వకాలం జీవజగద్భావంలేంది యేదో । వాసనత్రయంలేందియేదో । శ్రవణ
మనననిది ద్యాసలనుయెరుగండియేదో । జాగ్ర । స్వప్న । సుషుప్తి తుర్యా
వస్తలు । వున్నవనియెరుగండి యేదో । సగుణనిర్గుణాలు గాండియేదో ।
బంధమోక్షాలులేందియేదో । నేనుగాండియేదో । నేనునీవు అనే జ్ఞానరహిత
మైందియేదో । ఆకాశాది భూతాలను యెరుగండియేదో । విషయీ । విష
యాలను యెరుగండి యేదో । వైన సాధన రహితమైందియేదో । సర్వ
ద్వంద్వరహితమైందియేదో । నేను మేనులరహితమైంది యేదో । జడా
జడాలను యెరుగండియేదో । లోకాంతరాపేక్ష రహితమైంది యేదో । సద
సత్తులుగాండియేదో । సుఖదుఃఖాలు లేందియేదో । జ్ఞానభక్తివైరాగ్యాలు
లేందియేదో । యేమీలేదని యెరుగండి యేదో । గురు శిష్యభావరహిత

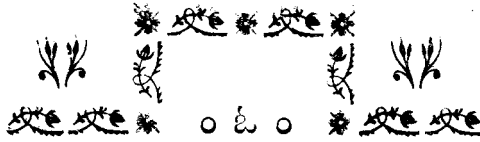
మైందియేదో । తల్లి । తండ్రి । లోకాలు । దేవతలు । వేదాలు । శాస్త్రాలు । పురాణాలు । నూత్రాలు । యతిహాసాలు । దొరలు । దొంగలు । బ్రహ్మ హత్యాది మహాపాతకాలు । బ్రహ్మణులు । మాదిగలు । వ్యాసాది మహారుషులు । సంధ్యావందనాది నిత్యనైమిత్త్యాది ఖర్మాలులేంది యేదో । అదితానని యెరుకలేని స్వరూపం । అమృవంటిదాన్ని । భగవాన్లు మొదలైన వారు యెరుగుదురు । అమృవంటివారు సార్వకాలం అయ్యెయున్నారు । యెవ్వరూ యిప్పటికి । అమృవంటి స్వరూపంకాలేదు । స్వతస్సిద్ధమైంది గనుక । సార్వ కాలంకల్పనారహితమైనదానియందు । కల్పన వున్నట్టులేనట్టు । వుండె మాయచాత । కల్పనతోచ బద్ధట్టు । అవునుంది । గురుసాంప్రదాయం । వున్నదివున్నట్టు తెలుపక । శ్రవణాదులలో ప్రవేశింపబడితె । శాస్త్రాలనే బొందల్లోతట్టి । బ్రాంతివిస్తరిస్తూ । అదిఅవును । యిది కాదు । అంతాఅదే నేనేఅంతా । అంతానేనే । అనే అహంకారమనే యెరుకచాత । అదివున్నంత శేషా । యీలాగు అనుకోని । అదిలేకపోతె । దాంతోచేలేకపోచా । మఱి । అది వున్నట్టు వుంటే । బ్రాంతిబోక । దరిదొడుకక । కాలంగడివెన్నా జననమరణబ్రాంతి వున్నట్టు । వుంచుండవ । సార్వకాలంయేక ప్రకారంగా వున్నదానికి । బ్రాంతివున్నదోలేదో । నిర్ణయంచేశెనా । అందరివంటిబ్రాంతుడే । అహంకారంతదైక్యం అయినట్టు అవుచుంది । యిందుకొరకు శీఘ్రంగా వున్నదివున్నట్టు తాత్పర్యమాయెనా । శతృక్షయమైనట్టు । అమృతర్వాత । తాత్పర్యానకు మూలంవుండదు । సుఖదుఃఖరహితమై । ఆదిమధ్యాంత । రహితమై । వుంభావు । రాకడాపోకడాలేదు । స్వరూపస్థితికంటె । మరి వొకటి అధికంవున్నదని । అహంకారం వున్నదోలేదో । వున్నదని యెరిగితే జ్ఞాని । యెరుగనంటె అజ్ఞాని । వున్నదోలేదో అంటె సంశయం । యేమీలేదు అంటె బౌద్ధుడు । సార్వకాలం మూలంలేని పరాప్రకృతి స్వరూపమే॥

గద్యం॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే

వేదాంత విచారణే । ఉత్తరభాగే ఉపదేశ ప్రకరణంన్నామ

ప్రథమోధ్యాయః సంపూర్ణము.

శ్రీ ఆరిగే రామస్వగురు చరణారవిందార్పణ మస్తు॥

ద్వితీయోధ్యాయః

★ చతుర్థ స్వప్నము ★

మళ్ళా కలలో వక శ్రీ వచ్చె । వచ్చి । మీరు యెవ్వరు అని అడిగె యెవ్వరైతేనేమి అనె । యేమీలేదుగాని । అయ్యా । మీరు వక్కరే వున్నారు యేమి అనినాకు సంశయం అనె ॥ నీకు యేమిశంఖ । నీవు వున్నావు గదా అనె । నేను యిప్పుడు వస్తా । నేను రాక మునుపు । వక్కరూ యాలాగు వున్నారని । నాకు సంశయం అనె ॥ పుట్టిన దానికల్లా భయం కద్దు అనె । అపైతె పుట్టని చావనిది వున్నాదా ॥ అనె । అది వుండంగానె భయం లేక వున్నా । నేను సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । చలించక సార్వకాలం వొక్కతీరుగా అపైతె అదినాకు సూచనచెయ్యండి ॥ అనె । అది నమ్మె వారు దుర్లభం । యవ్వరూ । పుట్టని చావనిది వున్నది అంటె । నమ్మరు । యిప్పువంటి మూలం లేని శరీరం నమ్మకుంటె । లేకపోదు గదా ॥ వుండగానే యేమి । మీ వంటివారికి సూచన చెయ్యంగానె నమ్మిక కద్దు । యీ పుట్టని చావని అచలం యెవ్వరికి కావలె । శీఘ్రంగా సూచన చెయ్యండి । అనె । అపైతె విను అనె । నీవు యేమి । అనే । నేను మూలం లేని యీ గుర్రరిగే శరీరాన్ని । ఆనిర్ణయం మొదలు చెప్పనా । అనె । నా నిర్ణయం । నేను యరుగుదు । నేను అనేక నిర్ణయాలు చేసినా । మీరు కావలిస్తే చూడండి అనె । కృష్ణవద్ది నుంచి గోదా వరిదాకా । యెంతవెడల్పొ । అంతవెడల్పుది । తాట్యాకు కమ్మల పుస్తకం ।

తెచ్చి ముందరపెట్టి । విడిచి చూస్తే । ముత్యాలవంటి అక్షరాలు నూరేసి పంక్తులు । వక్కచైనా అబద్ధంలేదు, స్త్రీలింగాలు । పుంలింగాలు । నపుంసకలింగాలు । తప్పకుండా విశేషం । యేలాగో ఆలాగే విశేషణాలు । తప్పకుండా । వున్నావి । యిది అబద్ధం లేని ప్రతి । అంతది శ్రీతాళా ఆకులది । రొండో పుస్తకం తెచ్చి । ముందర విడిచి చూస్తే । అక్షరాలు లెస్సా లేవు । వుత్త అబద్ధాల తడికె । స్త్రీ లింగం దగ్గర పుల్లింగం । పుల్లింగం దగ్గర నపుంసక లింగం । యేమి లెస్సలేవు । బూతుల తడిక । సరె చూస్తే । వక పుస్తకంలోని బద్ధులు । రొండో పుస్తకంలో అన్నీ అబద్ధాలు । లెస్స । అదె రొండూ నీవే చేశినావు । వొక పుస్తకంలో అబద్ధాలుయేమి । నాకే మూలం లేదు । వాటికేమి మూలంఅనె । సరె ఆ ప్రమాణీకురాలవే । నేను పున్నంత శేషా ప్రమాణం । అప్రమాణం రొండూకదు । మీ వలె । పుట్టనిచావనిజాడ తెలిసై । రొండూ యేమీలేదు । అనుకొందు । నేను మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమై వున్న । మీరు శరీరంలేని వారు । పుట్టనిచావని వారు గనుక । నాకు మూడు తిప్పలు । కొందరు నావంటి మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమై యున్నారు । నాకు రెండు తిప్పలు । వుంటే వుండేది । లేకుంటే లేక పొయ్యెది । అది యాలాగు । వచ్చినావున్నా కొనకు యేమీలేదు । అందుకే కలలో । వచ్చి కొంతసేపు వుండి । మేలుకొంటే యేమీ లేదు । అందుకే రాకడ యెక్కడనుంచియో । అది యెవ్వరికి తెలియదు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం కొన్నాళ్ళు వుండి । కొనకు చూడంగానే యేమీ లేదు । స్వప్నంలో శరీరం మేలుకొంటే యేలాగో ఆలాగే । మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీ లేదు । పుట్టని చావనిది । మొదలూ కొనాలేనిది । సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాల యందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । సర్వకాలం చెలించక । వక్కతీరుగానె యున్నది । నాకు నూచన చెయ్యవయ్యా । నీవు అందులోనె వున్నావు । యేమి । నేను అందులోనె వున్నా । యిది యేమయ్యా ఆశ్చర్యం । అపైతె మళ్ళా చెప్పండి । పుట్టని చావనిది । మొదలూ కొనా లేనిది । సకలదేశాల యందూ । సార్వకాలాల యందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । చలించక సార్వకాలం వక్కతీ

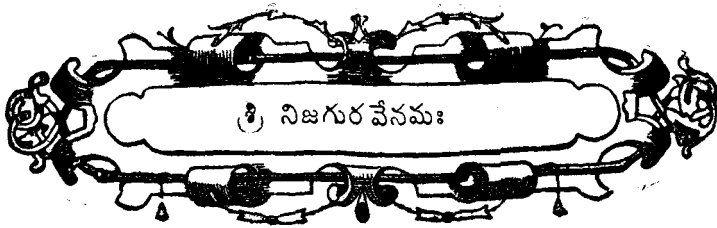
రుగానె వున్నది । యింతేకాదు । యిది అవునోకాదో అని । గాడిదవంటి మనిషికి । అయినా సంశయం వుండదు । అది లేదు లేదు అని కోటిమాట్లు అన్న లేకపోదు । మూలంలేని యీ గుర్రెగే శరీరం । వున్నది వున్నది అన్న । యేమీ లేదు । కలలో యేనుగ మేలుకొంటే యేమీ లేదని । తనకు తాను యేలాగు నిశ్చయమో । ఆలాగే వుట్టని చావని అచలాన్ని । నూచన చేసి । మూలంలేని యీ గుర్రెగే శరీరం యేమీ లేదు । అని దృఢం వుండుటయే విచారానకు ఫలం । మూలం లేని యీ గుర్రెగే శరీరం తోటి । కావలెనని అనుకొన్న యేమీ లేదు । మూలంలేని యీ గుర్రెగే శరీరంతోటి అయితిని అన్నా యేమీ లేదు । సార్వలం శరీరం లేక పోవుటమే పిచారానకు ఫలం । మాటిమాటికి । కలలో శరీరం మేలుకొంటే యేలాగో । ఆలాగే । అని దృష్టాంతం వుండవలె । అది యిది వక్కసారె వచ్చి । అది యేమీలేకపోతె । యిది వెనక్కి చిక్కి । పెండ్లి ఆడి । సంసారనిపించుకొంటూ యున్నది । దానికంటె యిది మరీ మాయవిది । దీనికి ఆసరా । లేక వున్నది । మూలం లేని యీ గుర్రెగే శరీరానికి । యేమిలేకపోను । యిన్నియాల మూలంలేని యీ గుర్రెగే శరీరం యేమీలేదు । అని అనుకొంటే చాలు । యే ప్రయత్నం పట్టదు । గనుక । స్వతసిద్ధమై వున్నది గనుక । సార్వకాలం వక్కతీరె । యిషువంటి గురుసాంప్రదాయమె । బ్రాంతిరహితమైంది । మూలంలేని యీ గుర్రెగే శరీరం వున్నది గాదు । లేకపోయింది గాదు । అందుకే బ్రాంతి । వున్నదానికి యేమీలేదు । అంటె వొక్కటైనా వుండదు । కల వచ్చిన శరీరానకు । అనేక బ్రాంతులువుండి । మేలుకొంటే యేమీలేదు । కొన్నివుండి కొన్ని పోయినవి కావు । ఆలాగే యీ మూలంలేని యీ గుర్రెగే శరీరం యేమీలేదు । గనుక । అంతకంటె యెక్కువలేదు । మా గురుసాంప్రదాయం అషువంటిది । సరె । సరె । సరె । శ్రీ గురుచరణార్పణము.

గద్య॥ ఇతిశ్రీమద్గురు శివరామదీక్షితప్రభావే

వేదాంత విచారణే । ఉత్తరభాగే

ఉపదేశ ప్రకరణన్నామ । ద్వితీయోద్యాయం

సంపూర్ణము

చతుర్థోధ్యాయం ప్రారంభః

గురువు మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । యీశరీరం రాకమునుపు । అచలమె వున్నది । వున్నప్పుడు అచలమె వున్నది । మూలం లేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని అన్నా అచలమె వున్నది । చచ్చిన తర్వాత అచలమె వున్నది । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । కొటిమాట్లకూ యిదే జ్ఞాపకం । యింతకంటె యెక్కువలేదు । గనుక । యిదిమరువ వద్దు । కలలో శరీరం మేలుకొంటే యేమీలేదని నిశ్చయం వున్నట్టు । వుండవలె । యీలాగే భ్రాంతిరహితం । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీ వున్నదని ఆశ పడ్డాభ్రాంతి రహితంకాదు । యేమీలేనిదే మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం । వున్నదనే భ్రాంతి రజ్జు, సర్పభ్రాంతి । పుత్రలాడువలె । పుట్టనిచావనిది । సకలదేశాలయందూ । సార్యకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । చలించకవుండ గా పాముతోచినట్టు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంతోచిందే కాని । విచారిస్తే కలలో వచ్చినశరీరం వుండి । మేలుకోంగానే యేమీలేదు । అని నిశ్చయం వున్నట్టు । గురువాక్యం । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదు । అని చెప్పంగానే । ఆలాగే నిశ్చయంకావలె । కాకపోయినా । మరివొక మార్గంలేదు । యేమార్గంనమ్మినా । రాజమార్గంకాదు । దొంగతోవలకు లెక్కలేదు । యిషువంటి గురువాక్యం మూడుకాలాల యందూ లేదు । యిది నమ్మకమరి వకటినమ్మెనా । ఆశమాత్రమే కాని భ్రాంతిపోదు । విస్తారం

అవునుంది । బుద్ధిమంతులు అయినవారికేగాని । మిగిలినవారికి శఖ్యంకాదు । యిదే బ్రాంతిలేని విచారం । గురుశేవ వున్నకొద్దీరుది । గురుభక్తి వున్నకొద్దీ దృఢం । గురువాక్యం విడవకూడదు । యిది జ్ఞాన కర్మాల వంటికల్ల వాఖ్యంకాదు । యింతకంటె అధికంలేదు । కలలోవచ్చిన దేహంమేలుకొంటె యేమీలేదు । యిది ఆలాగే । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంగురువాక్యం చాతమేలుకొంటె । యేమీలేదు ।

శిష్యు - సరిపాయ । కలలోవచ్చినశరీరం యీశరీరంవక్కచేనా । యీషత్తు యేమైనా యెక్కువ తక్కువా ।

గురు - శరీరానకు మూలంలేదు । ఆశరీరానకు యీశరీరానకు మూలంలేదు । రొండూ సమానమే । కాని । అదిలేత యిదిముదర శరీరం ।

శిష్యు - ఆలాగు కాదు । గురుస్వామీదీనికంటె అదె పెద్దది । యిదేఆనాద, యాలాగుఅంటె । శిద్ధమైన యేనుగచౌడోలిరాజు । అనేక కోట్లగుర్రాలు । అనేక మనుష్యులు । మూలంలేకనే వచ్చిరి । వచ్చి । నూరేండ్లువుండిరి । సకలమైన దర్మాలు అదర్మాలుచేశిరి । అనేకమైన గోదానాలు । భూదానాలు చేశిరి । అందుకోనే సంన్యాసులు । అద్వైతమని కొందరితో వాదించిరి । పెద్దవెష్టవుడు । విశిష్టాద్వైతమని యుక్తిచేశి । అద్వైతంఅబద్ధమనె । అందు లోనె పెద్దమర్ధాచారి యేమీలేని శరీరాన్నిజూచి । నేనుచాస్తాను । అని । జీవుడువేరే । యీశ్వరుడు వేరెఅనె । ద్వైతమునె లెస్సచేసే । అందులో భాస్కరాచార్యుడనే మనుష్యుడు । జ్ఞానంనిబడ్డె అనె । అదియేలాగంటె , కుక్కగురైరిగే స్వభావముగలది గనుక । ఆలాగే అందరూ తమకు తామె గురైరిగేవారు । అందుకే తనకు తానె గురైరుగు । యీగురైరిగేవి అభేదం నాకంటె వేరేయెందరు వున్నారో । అందరూ అభేదమె । అందుకే । నేను, జ్ఞానంనిబడ్డే । కర్మాలునిబడ్డే అన్నాను । గురైరుగక కర్మాలు చెయ్యరు గనుక । యీగురైరిగే జ్ఞానమె సకలకర్మాలూ చేస్తుంది । అని అన్నారు । కొందరు దేహంచేస్తుంది అని అన్నారు । తప్పకాదు । వచ్చేటప్పుడు । గురైరిగే జ్ఞానశరీరాలె వచ్చినవి । గనుక । వున్నంతశేషా జ్ఞానంవుండనే

వున్నాది । మేలుకొంటే యేమీలేదు । అని అందరికీయెరుకె । అప్పుడు యేమేమిగురైఃగితిమో । అవ్వి । ఆపెద్దలు । ఆశిద్ధాంతాలు । మేలుకొంటే మేలాగుయేమీలేదో । ఆలాగే మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । "అనిగురుస్వామి చెప్పంగానె ।" పుట్టనిచావనిది । సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । మొదలూకొనాలేక తనకు తానె స్వతసిద్ధమైవుండి । జ్ఞానమంటే యేమో । భర్మాలుఅంటే యేమో । సార్వకాలంవక్క తీరె । అందుకే సకలభ్రమలకూ మూలం । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమెకాని । మరిహోటిలేదు । గురువాక్యం తప్పవిడిచి । శాస్త్రవాసనలో ప్రవేశించినా । భ్రాంతితిరదు ।

శిష్యు - అయ్యో కలలోవచ్చిన శరీరాలు మేలుకొంటే యేమీలేదు అనిఅందరికీ దృఢంకద్దుగదా । నాకుమీరు । ఆదేహానకు । యీదేహానకు మూలంలేదని చెప్పితిరి । మీరునాకు మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదని చెప్పంగానే యెదివున్నదో అదెవుండె । యిఘట్రాంతియెవ్వరికి । మళ్ళా మళ్ళా భ్రాంతి అంఛారు । మహారాజువు । మీరు ॥

గురు - సరేకాని నాకు మహాభయం ।

శిష్యు - అపైతేకలలో వచ్చినది । కొంతశేపువుండి । మేలుకొంటే । సఘం పోయి । సఘంవుంచుందే ।

గురు - యేమీ । ఔ ।

శిష్యు - యేమీలేదు । ఆలాగే మీవాక్యంచాత నాకుమూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదు । అనిదృఢం చెప్పినప్పుడే అయింది ।

గురు - యింతేకాని సార్వకాలంలేదు గదా అనె । అందుకే కలలో యెవ్వరై నాయేడినై । తనకు లేకున్నాదుః ఖంవస్తుంది ।

శిష్యు - అయ్యో । కానిచెప్పండి । బంగారు మూటగట్టుకొని పొయ్యెవారితో కూడా వగగవ్వ అయినానేని వాడుకూడా బోతె । భయంలేని వానికి భయంపుడు చుంది వున్నవారి సహవాసదోషం చేత ।

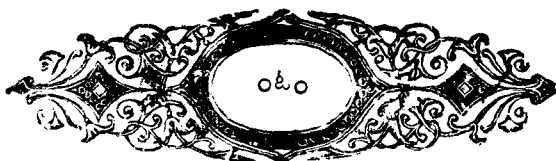

- గురు - అషయితే వున్నవారికి లేని వారికి సహవాసంకద్దా లేదా ।
- శిష్యు - కలలో కొందరికిగద్దు । స్వామీ మీకువున్నదా లేదా ।
- గురు - నాకు సార్యకాలంవక్కతీరె । నీకు సుఖదుఃఖం వున్నదా లేదా ।
- శిష్యు - నేను యేమీ నాతోచెప్పాడి । నేనుపోచా । వెరివారి సహవాసం వుంటె । వెరిపట్టగలదు । నత్తివారి సహవాసంచేనైనత్తి వచ్చినట్టు ।
- గురు - శాబాసు గట్టిదానవె । నీకుయింతదృఢం యెప్పుడు వున్నదో । నా వద్దికిరాకు । నాతోకూడా వుండకు । నాజోలిపుచ్చుకోకు । అనె ।
- శిష్యు - అయ్యా । వక్కవిజ్ఞాపన । దృఢంయెవ్వరికి । వచ్చేది । యేమి పొయ్యెది యేమి । కూడా వుండెది యేమి । అందరిజోలి పుచ్చు కొనేదియేమి ।
- గురు - యేమో ।
- శిష్యు - మీరు చెప్పకుంటె యెవ్వరుచెప్పారు ।
- గురు - అపైతె అడిగే వారుయెవ్వరు అనె ।
- శిష్యు - నాకు యేమీతెలియదు । నేను చదువుకోలేదు । నేను యేమీయెరుగ ।
- గురు - యెరుగకుంటె నీవు అజ్ఞానివో । నాకుయిషువంటి నీచపుమార్గం నాగురు స్వామిచూపలేదు । నాగురుస్వామిలంచగొండి వారుకారు । నాకు రాజమార్గం నూచనచేశినారు । వారివంటి వారు వారే కాని వారికి బదులులేరు ।
- శిష్యు - ఆ మార్గము యెషువంటిది ।
- గురు - అదే పరమ రహస్యం । పరమగుహ్యం ॥ మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం సార్యకాలం యేమీలేనిది । పుట్టనిచావనిది । సకలదేశాల యందూ । సార్యకాలాలయందూ । నమస్తమైన వస్తువులయందూ ॥

మొదలూకొనాలేకవున్నది । యిషువంటిదాని యొక్కజాడదొరుకక
 గాఢనిద్రలో॥కుక్కలు । వందులు । గాడిదలు । ముణిగితేలినట్టు
 తేలుచారు । గాని । గురుస్వామి యొక్క కటాక్షం వంటిది కాదు'
 వాడు దొంగల్లో దొంగ । సాంప్రదాయకుడు కాడు । అయితేమనకు
 యేమి । కాకుంటే మనకుయేమీ పోనీ ॥

శిష్యు - స్వామీనాకుచాలు । తమవల్లయదార్థమాయు ॥

గద్యం ॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామ దీక్షిత
 ప్రభావే, వేదాంత విచారణే, ఉత్తరభాగే,
 ఉపదేశ ప్రకరణన్నామ చతుర్థోధ్యాయం
 సంపూర్ణం

ఆధ మహా వాఖ్య స్వప్రకాశ ప్రకరణ ప్రారంభః

గురుస్వామి ॥ వుత్త బట్టబయలుకు । ప్రత్యగాత్మ లేదు । ప్రాణ్ణుడు
 లేడు । తైజసుడు లేడు । విశ్వడులేడు । యీ వుత్తబట్టబయలుకు । తుర్యా
 వస్త లేదు । సుషుప్త్యా వస్తలేదు । స్వప్నావస్తలేదు । జాగ్రతావస్తలేదు ।
 మహాకారణం లేదు । కారణం లేదు । సూక్ష్మదేహంలేదు । స్థూలదేహంలేదు

యీ వుత్త బట్టబయలుకు । అవస్తవాసులు లేవు । అవస్తలులేవు । శరీరాలు
 లేవు । యీ వంద్రెండు అనగా 4 అభిమానములు, ౧ విశ్వ, ౨ త్రైజన,
 ౩ ప్రాణి, 4 ప్రత్యగాత్మలు । 4 శరీరములు, ౧ స్థూల, ౨ సూక్ష్మ, ౩ కారణ,
 4 మహాకారణము । 4 అవస్థలు ౧ జాగ్రత, ౨ స్వప్నము, ౩ సు
 షుప్తి, 4 తుర్యం । మొత్తం ౧౨ మూడు నాలుగు వంద్రెండు యేమీలేవు!
 హిరన్మయకోశమన్న యెరుకె । ఆనందమయకోశమన్నా యెరుకె । విజ్ఞానమయ
 కోశమన్నా యెరుకె । మనోమయకోశమన్నా యెరుకె । ప్రాణమయకోశమన్నా
 యెరుకె । యెరుకె అర్థం । అన్నమయకోశమన్నా యెరుకె । యీ బట్టబయలుకు
 యీ । ఆరు యేమీలేవు । ప్రపంచమెన్నడూ యేమీలేదు । యీ బట్టబయలుకు
 యేమీలేదు । యిదే గురువాక్యం । యిదిగాక జ్ఞానం యొక్క ఆశ వున్నా ।
 కర్మయొక్క ఆశ వున్నా । ఆదవి మార్గంలో కలసి । కుక్కల వలె రానూ
 పోనూ । శ్రమ విస్తారం పడుచాడష । యీ రెండూ యేమీలేదు । ద్వంద్వా
 షరీ పరమాత్మ । శరీరంలో లేదు । శరీరం లేదు । రెండో ప్రకారం కాదు
 గనుక । యీ వుత్త బట్టబయలుకు యేమీలేదు । యీ వంద్రెండు యీ వుత్త బట్ట
 బయలుకు పుట్టినవి కావు । అనగా 4 అభిమానములు 4 శరీరములు 4 అ
 వస్థలు యేమీలేదు । యీ వుత్త బట్ట బయలుకు జ్ఞానం లేదు । యీ వుత్త
 బట్టబయలుకు అహంకారం యెన్నడూ యేమీ లేదు । గనుక । లేని మాయ
 యీ యెరుక । యీ యెరుక । లేని చైతన్య స్వరూపిణి । లేని మాయనులే
 దని కన్నవారికి । యీ వుత్త బట్ట బయలు పుట్టని చావనిది । యీ వుత్త
 బట్ట బయలు చెడి యన్నడూ శరీరాకారం కాలేదు । వెనకటికి కాలేదు । యి
 ప్పటికి కాలేదు । మందర కాబోదు । సార్వకాలం రెండో ప్రకారం గాక ।
 వక్క తీరుగానే యున్నది । ప్రపంచానకు । యీ వుత్త బట్టబయలు కారణం
 కాదు । తానె పుట్టని చావనిది । ప్రపంచాన్ని యేలాగు పుట్టించె । ప్రపంచం
 యొక్క జోలే లేదు ।

 అసాంప్రదాయ లక్షణం

పుట్టని ప్రపంచాన్ని । వున్నదనేటందుకు । వింద్యాంశులకు । విచా
 రించిన సన్యాసులకూ । జడలు పెంచిన యోగీశ్వర్లకు । అహంకారులైన

జ్ఞానులకు । శిగుగాదేమో । పుట్టని మాయను వున్నదని । యనుకున్నవాడె గురుసాంప్రదాయ రహితుడు । వాడె అసంస్కారి । వాడె గురుమూలంగా వేదశాస్త్రాలను విచారించనివాడు । యీ వుత్తబట్టబయలు యేమీ లేదని । గురువాక్యం చెప్పకోలేదు । ద్వారాశాక్షరీ "అభావంశివంఅశివంనలిప్యతే" యిదే గురువాక్యం । యీగురు వాక్యం సార్యకాలం స్మరిస్తూయుండవలెను । యీ వుత్తబట్టబయలె నిరంజనం । అంజనమంటె లేని అహంకారం । యరుక । జ్ఞప్తి । జ్ఞానం । అని ప్రపంచంలో అనుకొన్నారు । యీ వుత్తబట్టబయలుకు । యెన్నడూ లేదు గనుక । యీ వుత్తబట్టబయలు మాత్రమే వున్నది । వుత్తబట్టబయలు చొర్రదు । వెళ్ళదు । మనుష్యాకారం యెన్నడూ కాలేదు । ముందర కాలేదు । సార్యకాలం రెండో ప్రకారంగాక । వొక్కతీరుగానె యున్నది । యీ వుత్తబట్టబయలె నిరంజనం । జ్ఞప్తిలేనిది । నిషేదంగనుక । జ్ఞానం జోలేకూడదు జ్ఞానం లేని వుత్తబట్టబయలు గనుక॥

॥శ్లో॥ సర్వసూన్యమయం రూపం । జన్మ శూన్యం స్వభావతః ।

జన్మభావేన మృత్యుశ్చ । పరిపూర్ణం స్వభావతః ॥

అచల పరిపూర్ణ బ్రహ్మము యొక్క స్వరూపము । ఆకాశాది సమస్త వస్తువులూ లేక । సర్వశూన్యమైనదియున్నూ । సహజముగా జన్మములేనిది యున్నూ । జనన మరణంబులు లేని స్వభావముతో । నంతటనూ నిండిన యచల పరిపూర్ణమే వున్నది । 'యీ వుత్తబట్టబయలు పరిపూర్ణము' । యీ వుత్తబట్టబయలు చలన । పుట్టని ప్రపంచాన్ని యాలాగు వున్నదందు । వున్నదంటె అంతకంటె అబద్ధంలేదు । ఆ వర్తమానమె కూడదు । ప్రపంచాన్ని వున్నదని అనుకోరాదు । యీ వుత్తబట్టబయలు సార్యకాలం వున్నది॥ వీనం పరమాత్మ ॥భ॥గీ॥సాంఖ్యం॥శ్లో॥ నైనంచీదంతి శాస్త్రాణి । నైనందహతి పావకః । నచై నంక్లేదయంత్యాపౌ । న శోషయతి మారుకః ॥23॥

శ్లో॥ అచ్చేద్యోయమదాహ్యోయ । మక్లేద్యోశోష్యయేవచ

నిత్య సర్వ గతస్థాణు । రచలోయంసనాతనః ॥

యీ వుత్తబట్టబయలు నిశ్చయం । చైతన్యం నిషేధం గనుక । జ్ఞప్తి లేని మాయ । గనుక । లేని ప్రపంచం లేదని । దృఢం వుంటే సరి ॥

* బయలు లక్షణం *

యీ వుత్తబట్టబయలు వొక్కతీరుగానే యున్నది । యీ వుత్తబట్టబయలు తప్ప విడచి । రెండోది యేమీలేదు । లేని యెరుకే ప్రపంచం । ప్రపంచమేలేని యెరుకే । యీ వుత్తబట్టబయలు వున్నది । యీ వుత్తబట్టబయలు నిరాకారం । యీ వుత్తబట్టబయలు నిర్గుణం । యీ వుత్తబట్టబయలు నిర్వికారం । యీ వుత్తబట్టబయలు పిండాకారం । గాడిదాకారం కాలేదు । బ్రహ్మాండాకారం కాలేదు । యీ వుత్తబట్టబయలు వున్నది । యీ యెరుకే । లేని మాయ । యీ అహంకారంలేని మాయ । లేనేలేదు । యీ వుత్తబట్టబయలుకు ప్రపంచానకూ కొంచెమైనా సంబంధం లేదు । యీ వుత్తబట్టబయలు రెండో ప్రకారం కాదు । యన్నడూ కాలేదు । మునుపూ కాలేదు । యిప్పుడూ కాలేదు । ముందర కాబోదు । సార్వకాలం వొక్కతీరుగానే యున్నది । యీ వుత్తబట్టబయలు పుట్టని చావని పరమాత్మ । నిరంజనుడు । పురుషోత్తముడు । యీ వుత్తబట్టబయలుకు రాకడా లేదు పోకడా లేదు । అవలం గనుక । సచ్చిదానంద స్వరూపిణి । శక్తి శ్రీ పురుషశ్చ । పరమాత్మ వలన పుట్టని ప్రపంచాన్ని యేమని వ్రాయు । యీ వుత్తబట్టబయలు వలన వక్కదైనా పుట్టలేదు । పుట్టింది యేమీలేదు । యేదిచావినా ఆదె । యేమి మాట్లాడినా ఆదె । వుత్తబట్టబయలు మాట్లాడదు । వూరికే । వుండదు । యీ వుత్తబట్టబయలుకు సంసారము లేదు । యీ వుత్తబట్టబయలుకు సమరసాది ద్వంద్వాల ప్రాప్తమేలేదు । గనుక । నిషేధం చెప్పనేలేదు । సార్వకాలం వుత్పత్తి స్థితిలయాలకుక ర్తమునుపేలేదు । ముందరాలేదు ॥

-♦ యెరుక లక్షణం ♦-

యీ వుత్తబట్టబయలుకు జ్ఞానమున్నూ । కర్మమున్నూ । నూన్యమె గనుక । భోంచెయ్యటం లేదు । ఖర్మములేదు । పరిపూర్ణస్వభావం గనుక । యీ వుత్తబట్టబయలు వలన అహంకారం పుట్టనేలేదు । గనుక । త్రాంతి

యెవ్వరికి । యీవు త్రబట్టబయలుకు బ్రాంతియెన్నడూలేదు । ప్రపంచంపుట్టనేలేదు । పరమాత్మకు జ్ఞానమున్నూ । ఖర్మమున్నూ నూన్యమె! సార్వకాలం వొక్కతీరుగానే యున్నది । ప్రపంచంపుట్టనేలేదు గనుక । మాయయెమవంటిదో అవవంటివాడే యీశ్వరుడు । ఈశ్వరుడే జీవుడు । జీవుడే ఆహంకారుడవు । ఆహంకారమె జ్ఞానమవు । జ్ఞానమెబుద్ధవు । లేనిమనస్సేజ్ఞప్తివు । చిత్తే చిత్తమవు । అంతఃకరణ మన్నా యెరుకె । అన్నారు । యీ వుత్తబట్టబయలె అమృతం । అమృతమంటే మరణంలేనిది । యీ వుత్తబట్టబయలు పుట్టని చావని పరిపూర్ణం । యీ వుత్తబట్టబయలు । పంచాకారం । గాడిదాకారం । మనుష్యాకారం । యెన్నడూ కాలేదు । ప్రపంచం పుట్టనేలేదు గనుక । మూడులకు । ఉత్పత్తిస్థితి । లయాలకు । మూలం వున్నదని బ్రాంతికద్దు । యీ వుత్తబట్టబయలె పరబ్రహ్మం । యెరుగదు । పరబ్రహ్మంకు మొదలులేదు । మధ్యలేదు । కొనలేదు । యీ వుత్తబట్టబయలుకు జన్మంలేదు । మరణంలేదు । యీ వుత్తబట్టబయలుకు జ్ఞానఖర్మాలు యేమీ లేవు । కర్తలేదు గనుక । సువర్ణాలంకారం అయినట్టు కాలేదు । యీవు త్రబట్టబయలు నిరంజనం । అనిసౌజ్ఞ । జ్ఞానమని ప్రసిద్ధి మాత్రమె । నేతిబీరకాయ అంటె నెయ్యికారిందె । జ్ఞప్తిలేని అబద్ధం । యీ వుత్తబట్టబయలు యేమీ లేదు । అని నిబంధన । ఉన్నదన్నా నిషేధం గనుక । యీ వుత్తబట్టబయలుకు । జన్మం యెన్నడూ లేదు ప్రత్యేకాత్మ అన్నా జీవుడె । జీవుడు పున్నాడని అనుకోరాదు । పరిపూర్ణం వలన పుట్టలేదు గనుక । సమస్త శాస్త్రాల్లో జీవుడని । అనుకొనిరె । మిక్కిలి గురమూలంగా వేదశాస్త్రాలను విచారించని వారు । విచారంలే నిబంధనలేదు । యీ వుత్తబట్టబయలుకు । జీవుడు లేడు । జగత్తులేదు । పుట్టలేదు । గనుక । యీ వుత్తబట్టబయలు వలన వక్కచైవా పుట్టలేదు । గనుక పుట్టింది యేమీ లేదు జ్ఞాన బ్రాంతి । ఖర్మ బ్రాంతి అంతా అనుభవమె । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం । వున్నంత శేషా అనుభవం । యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీ లేదు । అని యెప్పుడు అంటే అప్పుడే । పుట్టని చావని అచలం స్వతసిద్ధమై వున్నది గనుక । మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం చాత సాధ్యం కాదు । స్వతసిద్ధమై వున్నది గనుక । అచలమై వున్నది । యీ ఆవరణం లేకుంటె పుట్టని చావని అచలమై వున్నది ।

మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం విడిపించే గురువు వుండెనా । అతి సులభం యీ మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం చేశిన పుస్తకాలు । విని నమ్మేనా దీని వంటి చంచలుడే అయ్యి । కొంతసేపువుండి । కొంతశేపులేక । మళ్ళా వుండి మళ్ళా లేక । యీ ప్రకారాన అచలం లేనేలేదని । నేనే అచలం అనుకోని । సిద్ధలో తాను చేశిన పుస్తకాలతో గూడా ముణిగి లేచినా । మళ్ళా మునుపటివలె । సకలమైన భ్రమల చాత వుండి । బ్రాంతి తీరక దరి దొరుకక క్లేశపడుతాడు ॥

→ బోధ లక్షణం ←

అందుకే యేగురువు అంటే ఆగురువును నమ్మక । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంలేని వార్నిజూచి । వారిశిష్యులు శాంతిచాత వున్నారో మూలం లేని యీగుర్రెరిగే శరీరం అయివున్నారో । శరీరంలేక వున్నారో । వారి జాడకనుక్కొని । వారిజాడచెప్పక పోయిరా । మీగురువు యెవ్వరు ఆని అడిగి । వారిజాడ చెప్పితే । వారివద్దికి పోయిచూస్తే । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంచేసిన శంకరభాష్యంనమ్మివున్నారో । యితరభాష్యాలు నమ్మివున్నారో । యేదైనా వకమత గ్రంథంనమ్మి వున్నారో । లేక శాస్త్రవాసనా । యితరవాసనలచాత నమ్మివున్నారో । వాచ్చి । భూమండలమందు । మూలం లేని యీగుర్రెరిగే శరీరంలేని అచలస్వరూపులు వున్నారష । వారిఆచారం యేమి । వారిశాస్త్రాలు యేమి । వారురారా పోరా । వారిజాడ యేలాగు । వారు పుట్టినారాలేదా । వారికి చావువున్నదాలేదా । వారికి కులగోత్రాలు వున్నవాలేదా । వారికి వేదశాస్త్రాలు ప్రమాణమా అప్రమాణమా । వారికి తల్లి । దండ్రీ । భార్య । బిడ్డలు । కొడుకులు । వున్నారాలేదా । వారికి మూలంయేమి । అచలంయేలాగు ? వారుయెవ్వరోకాని వారిమూలం నాకు తెలియదు । పుట్టనిచావని అచలం వున్నదని చెప్పి । యేమీలేక పోయిరి । యేమని అడుగుదామంటే । యక్కడచూచి నా అచలమె వున్నది । మొదలూ కొనాలేదు । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు । సముద్రంలో వాడముణిగినట్టు । భూమండలం ముణిగిపాయె । దానితో కూడా యేశాస్త్రం యేమీలేకపాయె । యేమి ఆశ్చర్యం । కలలోదేహంవలె మూలంలేని యీ

గురైరిగే శరీరంయేమీలేదు. అందుకే యీగురైరిగే శరీరంకు మూలంలేదు. కలలో యేనుగయెక్కడ నుంచి వచ్చెనో. యెక్కడికిపాయెనో. చూసై అచలమె. యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదు. అందుకే అచలానకు. శరీరం లేకుండంగానే అచలం. అందుకే పుట్టనిచావనిది. అందుకే మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరానకు. సకలమైన బ్రమలూ. అందుకే అచలులు. యిది గాకయేశిద్ధాంతం నమ్మినా. రాకడాపోకడా తప్పదు. అందుకే బ్రాంతిలేని తోవదారికేది కఠినం. మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం వున్నదని చెప్పినా లేదు. లేదుఅని చెప్పినా బ్రాంతిపోదు. యిచ్చువంటి గురుసాంప్రదాయం దొరికెనా. వక్కచైనా బ్రాంతివుండదు, మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం చెప్పినమాట వొక్కటివిన్నా. మునపటివలెనె. సకలనిశ్చయాలు. సకల సంశయాలు. వుండిభాదిస్తూ వుంఛావి. ఆవరణంలేని గురువుఆయనా. ఆవరణంలేకుండా చేస్తాడు. వినేవారికి బ్రాంతిరహితంకాకుంఛె. చెప్పె వారిదేజ్ఞాద్యం. మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదని చెప్పి. సమాదానం చేసేగురువుదుర్లభం. యీమార్గం సార్యకాలం వక్కతీరె. సార్యకాలం అచలమెకాని. యీమూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమెనానామతాలు. అనేకశృతులు. అనేకమైన పురాణాలు. వేళి. యింటింటాపెట్టి. యెవ్వరికీ. తనమూలం. తెలియకుండా. తానేముందరపడి. యెవ్వరైనా విచారిస్తె. నీళ్ళలో నుంచి చాపలైటబడ్డట్టు. యీయెరుక శూన్యమయ్యెయు క్రిచాత. శాంతి పొందుట గురుసాంప్రదాయం ॥

శ్లో॥ బ్రమేణాహం బ్రమేణత్వం. బ్రమేణోపాసకోజనః.

బ్రమేణేశ్వర భావత్వం. బ్రమమూలమిదం జగత్ ॥

గద్యం॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే

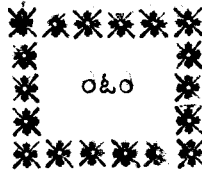
వేదాంత విచారణే. ఉత్తరభాగే మహావాక్య

స్వప్రకాశ ప్రకరణంన్నామ

ప్రథమోధ్యాయం. సంపూర్ణము.

ద్వితీయోధ్యాయం ప్రారంభః

చతుర్దశస్కంధం

యీ కలలోనె వెనకటి అయిదు గురూ వచ్చిరి । అంటె 1 సన్యాసి ।
 2 వెద్ద పద్దె నామాల అయ్యవారు । 3 అద్దక బట్టవలె వున్నమనిషి వచ్చె
 4 రొమ్మున వెద్దలింగం కట్టుకొని ఆయన వచ్చె । 5 పకగురువువచ్చె । యీ
 వచ్చిన వార్లయిదుగురులో వొక్కరు శరీరంలేనివారు అనిరి । ఆయనే గురు
 వు । ఆదే బ్రాంతిలేనిమార్గం । జ్ఞానకర్మర హితమైంది । సర్వవృత్తి శూన్య
 మైంది । సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువు
 లయందూ । క్రియాశూన్యమై । చలించక । తనకుతానె స్వతసిద్ధమైవున్నది ।
 అపువంటిదాన్ని । మూడుకన్నులు వున్నవాడైనా । నూచన చాయలేడు ।
 యిది అపువంటిది । వచ్చి అడుగంగానే । నూచన చేస్తూవుండంగానే । కను
 క్కోమంచారు । నేను యపువంటిది అని నూచన చేస్తానో । అపువంటిదాని
 యందే నీవు వున్నావు । మీరు నూచన చేశినట్టూ వున్నది । మళ్లా అడుగవు
 గదా । “అడుగకుండా అన్నం వడ్డిస్తే । యందుకు అడుగ ।” విను పుట్టని
 చావనిది । సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తు
 వులయందూ । సార్వకాలం వొక్కతీరుగా । చలించక తనకు
 తానె స్వతసిద్ధమై । వొక్కడాన్ని అయినా ముట్టుకోనిది । అనేక
 మందికి నూచన చేస్తే । అనేకమంది బ్రాంతిరహితులై యున్నారు ।
 “సరె యిదిగాక మరిహోదానికి మూలంలేదు । మూలంలేని యీ గురైరిగే
 శరీరం యేమీలేదని యిప్పుడు నూచన చేశినా । మూలంలేని యీ గురైరిగే

శరీరం తోటి । యీ పరివూర్ణమును । సాధించుదామని । యెన్ని సాధనలు చేశినా । యే సాధనా యేయుక్తి । యేశృతి । యేస్మృతి । యేశాస్త్రము । యే అనుభవము । ముందరపడదు । యెన్నిచేశినా చేశినవి పడవు । తనకు తానే స్వతసిద్ధమై వున్నది । చెలించక వున్నది । అదే అచలం ” । గుణాలు లేనిది । గనుక । వక్క-లైనా వికారం లేదు । యిఘవంటి మూలం లేని శరీరాలు । కోట్ల కొద్దీ వచ్చినా । పోయినా । అది అలాగే వున్నది । యీ గురైరిగే శరీరానకు దానికి సంబంధం యెంత మాత్రం లేదు । దీనివంటిది అది కాదు । కలలో యేనుగవచ్చె । దానిమీదనె అనేక మంది మనుష్యులు వచ్చిరి । వారు మనను గురైరిగినారు । వార్ని మనము గురైరిగినాము । వారు మనము అనేక ప్రసంగాలు చేశినాము । వారు మేలుకొంటె । మనము యేమైనా వున్నామా । వారికి । మనము మేలుకొంటె మనకు వారుయేమైనా వున్నారా । వారు మనమూ కూడా । వున్నప్పుడూ లేనప్పుడూ । దానికి యెన్నటికి భయంలేదు । మూలం లేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । యీ మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం వంటిది కాదు గదా । అదిగాక । ఠొండోది యేమైనా వున్నదా । అదే అది । చాలు । వ్యవహారానకు మూలం యేమీలేదు । యేమో । శాబాసు । యెంత దొడ్డవాడవు । మీరు సూచన చేశినంతట యవ్వరికి సంశయం వుండదు । యిఘయేశలఖలూ పుట్టవు । యెప్పటికి అదే వున్నది । అదే అది ॥

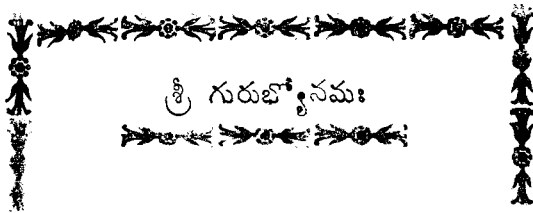
గద్యం॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే

వేదాంత విచారణే । ఉత్తరభాగే, మహావాక్య

స్వప్రకాశ ప్రకరణ్నామ ద్వితీయోధ్యాయం.

సంపూర్ణము.

శ్రీ గురుభ్యోనమః

తృతీయోధ్యాయః

౧॥క॥ జగద్రూపిణి పోవుటసొగసగునె యొగముడిగి, సొంపుగమదికిం
తగజెప్పమంచు వేడిన । నగవుచు శ్రీగురుడు పలికె నయమల
రంగన్॥

౨॥క॥ లేని ప్రపంగములేదని । మానసమునదోచినపుడె । మాయ
దొలుగగన్ । కానంబండు చిద్బ్రహ్మము । తానెయిలలోన
వెలుగుతద్యమువత్సా॥

వున్నాడంటలేదు । వున్నాడని మాటలేకుంటే తాను వున్నట్టేవున్నది ।
శరీరంలేకుంటే యెరుకలేదు । కండ్లులేకుంటే । చూపేలేదు । శరీరమేలేదు
గనుక చెవులులేవు । చెవులులేవుగనుక వినటంలేదు । ఆలాగే శరీరంలేని
దానికి నాలికెలేదుగనుక, రుచిలేదు । ఆలాగే శరీరంలేదు గనుక నోరులేదు,
గనుక మాట్లాడటంలేదు । మాటలులేవు । నాలికలేదు, గనుక రుచియెరుగదు
అరుచియెరుగదు । ఆలాగే శరీరంలేదు గనుక, ఖర్మనే అహంకారంలేదు ।
గురైరుగటంలేదు, కర్తాలేదు । ఆలాగే శరీరంలేదు గనుక । బోంచెయ్యటం
లేదు । కాళ్ళులేవు, చేతులులేవు । అందుకే రాకడా లేదు । పోకడాలేదు ।
యివ్వటంలేదు, తీసుకోవటంలేదు । వున్నవానికి యెరుకలేదు । మరుఘా
లేదు । శరీరంలేదుగనుక చెయ్యటంలేదు । చేయించడంలేదు । శరీరంలేదు
గనుక పుట్టుకలేదు । బావులేదు, జీవుణ్ణియెరుగదు, ఈశ్వరుణ్ణి యెరుగదు ।

బ్రహ్మనూయెరుగదూ । వున్నదానికి వికారంలేదు । గనుక దేహాకారం
 యెన్నటికీకాదు । ఉన్నదానికి గుణాలు యెన్నటికీలేవు । శరీరానకు మూలం
 యేమోవున్నట్టు వున్నది । ఉన్నదివున్నట్టే వున్నది । ఉన్నది అని నిర్ణయం
 చాయదు । వేదశాస్త్రాలు యెవ్వరివల్ల ఆయెనో । వున్నదానికి శరీరంలేదు
 గనుక । వ్యవహారమెలేదు । శరీరంయెవరికి వున్నదో । యెవరికిలేదో ।
 వున్నదానికి వక్కదైనా బ్రాంతిలేదు । నాదనములేదు । సాధ్యమూలేదు ।
 వున్నంతశేషా గురెరిగే సచ్చిదానందమనే దేహబ్రాంతితోటి । సచ్చిదానంద
 మనె జ్ఞానంచాత । సాధ్యంకాదు । కర్మాలచాత సాధ్యంకాదు । అద్వైతంచాత
 వున్నది వున్నట్టుపడదు । విసిష్టాద్వైతానకు మూలంలేదు । “వేదశాస్త్రాలకు
 పంచాశద్వర్గము మూలం । యీపంచాశద్వర్గాలకూ మూలంయేమో । వున్న
 దానిచాతకాదు । సకలబాష్యాలు । సకలసిద్ధాంతాలు । సకలమంత్రాలు ।
 సకలయంత్రాలు । సకలతంత్రాలు । యెవ్వరివలన పుట్టినవో । ఉన్నదానికి
 వాటికోలేలేదు । వున్నదానికి వక్కశరీరమైనా లేదు । నాల్గుదేహాలు
 యొక్కడవున్నావో । వున్నదానికి వికారంలేదు గనుక । జాగ్ర । స్వప్న ।
 సుషుప్తి । తుర్యావస్థలులేవు । వున్నది శరీరాకారం కాదు గనుక । దేహమే
 లేదు । దేహాభిమానియనె ప్రత్యగాత్మలేదు । ప్రాజ్ఞుడులేడు । త్రైజసుడులేడు ।
 ఈశ్వరుడుయొక్కడ వున్నాడు? లేని యీబ్రాంతులుపోక । వున్నదివున్నట్టూ
 పడదు । వున్నదివున్నట్టూ గురుకటాక్షంచాత సూచన అయితే । వక్కదైనా
 యిశ్వ పుండదు । అందుకే వున్నది శ్రవణంచాయదు । మననంచాయదు ।
 ద్యానంచాయదు । స్వతసిద్ధమై వున్నది గనుక । వున్నది విద్యో । జ్ఞానమో ।
 ఆత్మో । బ్రహ్మో । జీవుడో । ఈశ్వరుడో । వున్నదివకటో । రొండో ।
 యేమీలేనిదానివలె వున్నది । వున్నట్టైవున్నది । వున్నదానికి కావలెననియిశ్వ
 లేదు । అయితిని అని అనుభవములేదు । వున్నది వున్నట్టై వున్నది । నిజ
 గురువుకృపకలిగితె । మనసు నిశ్చయము కుదిరిపోతే । వున్నదివున్నట్టే
 యున్నది॥

శ్లో॥ గురుణా వర్ణత్యాగో । అనావర్ణ ము త్తమం ।

పరిపూర్ణం పూర్ణమేవా । పూర్ణాచల సముద్రవత్॥

జనుడు సద్గురువు వలన । దేహేంద్రియాది సమస్తవృత్తులనూ గలిగి
యుండిన । ప్రకృతి పురుషులనెడిశరీరయాత్మలను । దీశివేయ బడిన
వాడై । ఆవర్ణరహితమైన అచల పరిపూర్ణుడై । చలనములేని మహాస
ముద్రమువలె । ఆపరిపూర్ణ స్వరూపుడైన వాడగును॥

శ్లో॥ ఆశరీరం సర్వదా న్తి । శరీర రహితంసదా ।

ఇయమేవనద్యో ముక్తిః । అన్యదాభ్రమకారణం॥

పుట్టకమునుపు శరీరం యేమీలేదు । చచ్చిన తరువాత శరీరంయేమీ
లేదు । కలతోచిన శరీరాలు యెరుక వుండంగానే । యేమీలేదు । ఆలాగే
యీ మూలం లేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । యప్పటి అచలమే
వున్నది.

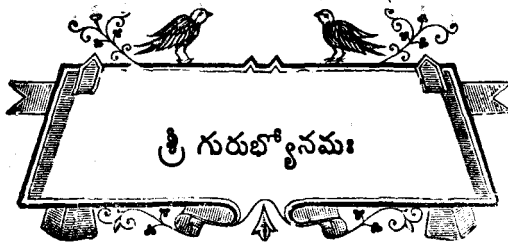
గద్యం॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే

వేదాంత విచారణే । ఉత్తరభాగే । మహావాఖ్య

స్వప్రకాశ ప్రకరణంన్నామ, తృతీయో ధ్యాయం

సంపూర్ణము

చతుర్థాధ్యాయం ప్రారంభః

యీ కలలో వక మనిషివచ్చె । “పుట్టని చావని దానివిషయమై నాకు
 అనుమానంలేదుగాని । నేనుయేమీ అనిఅనుకొంచా ? సీవు యీ మూలంలేని
 యీ గురైరిగే శరీరానివి । నాకు మూలంలేదా ? మూలంలేదు ॥ నాభ్రతుకు
 యేమి ? కేవలంబ్రాంతి మాత్రమే కాని । కలలో యేనుగను యినుప
 గొలుసుల తోకట్టి వేశినాము । నూరు చెరుకు మోపులు ముందరవేసై ।
 తినుకుంచూపున్నది । యిది యెక్కడి నుంచి వచ్చినది । యవ్వరి వలన
 పోయింది । యెప్పుడు విచారిస్తే ! అప్పుడె । ఉన్నది వొక్కలాగే వున్నది ।
 యేనుగవంటిదే యీ శరీరం । తనకు తానే యేమీలేదని దృఢం । గురు
 కృపచాత ఆయనా । వ్యవహారం విడిచేటందుకు । పట్టేటందుకు మూలం
 యేమీలేదు । సార్వకాలం వొక్కతీరె । అందుకే పుట్టని చావని దాన్ని ।
 చెప్పిచూపి పాయ । ఉన్నది వొక్కతీరుగానే యున్నది । పోయిందాని జాడ
 లేదు । యెన్ని ప్రకారాల మూలం వున్నదనేటందుకు । తోచకభంగపడే
 మాత్రమే । వున్నది లేదనియవ్వరూ అనరు । అందరూ శరీరంలేని వారే ।
 వున్నది విచారించవలె । శరీరానకు మూలం వుంటే వ్యవహారం నిబద్ధే ।
 లేకుంటే అబద్ధమే । గురువాక్యాం మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీ
 లేదు ॥ “అయమచలః । అచ్చేద్యః । నజాయతే । నప్రీయతే । శరీరంన

భూత్వా । అభవితాన భూయః । నభూత్వా తస్మాత్ ఆజః । నిత్యః । శాశ్వ
తః । పూర్వార్థ శరీరే । అన్యమానే నతి । నహన్యతే । యేనమచలః ।
నమంతారం । యః । మనన్యతే । యేనమచలః । అజః । శాశ్వతః । పురాణం ।
నహంతారం । యః । మనన్యతే । యేనమ చలం । హరమితి । యమ
నతే । తౌ । వుభౌ । నవిజానీతః । నహంతి । నహన్యతే ॥”

గీ॥ సా॥ ౧౯॥ శ్లో॥ యః । ఏనం । హంతారంవేత్తి । యశ్చ । యేనం ।
హతం । మన్యతే । ఉభౌతౌ । నవిజానీతః । అయం । నహంతి నహన్యతే॥

గీ॥ ౨౦॥ శ్లో॥ వేదావినాశినం నిత్యం । యఏనమజమన్యయం । కదం
నపురుషః పార్థకం । మాతయతి హంతికం॥ ఓయీ ఆర్జునుడా । యే
పురుషుడు । యీ ఆత్మను । యేకరూపిగాను (అస్తిబాతి ప్రియందూప రహి
తుని గానున్నా) అన్త్యభావవికారరహితుని గానున్నా॥ పుట్టుకలేని వానిని
గానున్ను । క్షయరహితుని గానున్ను । యెరుగుచున్నాడో । ఆపురుషుడు ।
యెవ్వనిని యెట్లుచంపుచున్నాడు? । యెవ్వనియెట్లు చంపించుచున్నాడు? ।
అందుకే క్రియలేని అచలంగనుక । యెంతవార్లకూ కఠినంవలెనె వున్నది ।
యీ శరీరం యేమీలేదని స్మారకంవచ్చెనా । అచలమెవున్నది । ఉదకాన్ని
నాచుకప్పినట్టె కప్పినది । యింతేకాని యింతకంటె సులభలేదు । గురు
సాంప్రదాయం శరీరంలేని సాంప్రదాయంకావలె । కాకపాయెనా । శరీరం
కంటె వేరె నరకంలేదు । సమస్తభ్రమలకూ శరీరమె మూలం । శరీరం
వంటివే అన్నీ । శరీరం వలన సచ్చిదానందంపుట్టింది । సచ్చిదానందమె
అనాత్మ । ఆత్మానచ్చిదానందమె పుట్టినశరీరమెట్లా । గురైరిగేది పరబ్రహ్మ ।
సార్వకాలాలయందూ గురుమూలంగావిచారించిన వారికి । అచలమేవున్నది ।
చెలించె శరీరానకు మూలంలేదుగనుక । యేమీలేదని శిద్ధాంతం । శిద్ధాంతమే
రాధ్ధాంతము । అందుకే మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీ లేదు ।
సార్వకాలం శరీరంలేకుంటె యేమీలేదు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం
వున్నదని అనుకొనినా । అందరివంటి మూషలే । జ్ఞానులే । శరీరంలేని
వారు । యెవ్వరో । వారేవిచారపరులు । వారె చెలించనివారు । వారె బంధ

మోక్షములు లేనివారు । వారే శరీరాత్ములు లేనివారు । చెయ్యక చేయించక
సార్యకాలం వక్కతీరుగా వుండేవారు ॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామ దీక్షిత వ్రణావే ।

వేదాంత విచారణే । ఉత్తరభాగే ।

మహావాఖ్య స్వప్రకాశ ప్రకరణంన్నామ

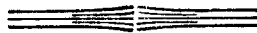
చతుర్థోధ్యాయం ,సంపూర్ణము.

శ్రీ గురుచరణారవిందార్పణ మస్తు

అథ అమల ప్రకాశ ప్రకరణము

ప్రారంభము

యీ వుత్తబట్టబయలు వలన । భగవానులు పుట్టినే లేదు । పుట్టని
చావని వాడని గీతల్లో వుండనే వున్నది । పుట్టని చావని వాడు । అయ్యోధ్య
లో యేలాగువుండె । వదహారు వేల గోపికలు అష్టభార్యలు । అనే మాటకు
మూలం లేదు । యీ వుత్తబట్టబయలే పుట్టని చావని పరబ్రహ్మము అనె

అత్యంతవిలక్షణము । గనుక । యీ భూమి । సకలదేశాలయందూ । ఉన్న
 దష । సార్యకాలాలయందు ఉన్నదష । సమస్తమైన వస్తువులయందూ
 వున్నదష । తాను యెరుగడు । జ్ఞానా జ్ఞానాలు లేనివాడు గనుక । ఆదిమ
 ద్యాంత శూన్యుడు గనుక । తాను యొక్కడ వున్నాడు । తనకు మొదలు
 లేదు । మధ్యలేదు । కొనలేదు । వున్న యీ బట్టబయలు । యాలాగువున్న
 దో ఆలాగే వున్నది । తురకలు పంది వలన పుట్టినారు । బ్రాహ్మణులు
 బర్రెవలన పుట్టినారు । నక్కవలన నారాముడు పుట్టినాడు । కుక్కల
 వలన కోతులు పుట్టినవి । యీ నారాయణుని వలన ప్రపంచం పుట్టినేలేదు ।
 అని యెవ్వరూ యెరుగదు । అభిమానమే పంది । కోపమే కుక్క ॥ జూదా
 కూచ్ నహిః ॥ ఆషా । మైఫణాలేదష ॥ కుక్కవలె కరవ వచ్చేది యేమో
 కోపమైఫణా । కాదేమొ చాష్టలన్నీ పూరపంది చాష్టలే । కుక్కచేష్టలు కౌన్ని
 ఊరపంది చేష్టలు విస్తారం । దాని మీద తురకలకు యెందుకు కోపమో ।
 ఖుదాను బాగా యెరిగిన వాని వలె వున్నాడు । గురువూ మనిషి వంటి వాడె
 అయితే । అందరూ సమానమే । మొదలు యేమి వున్నదో । అది పందిని
 పుట్టించిందే । మనిషిని పుట్టించిందే । పందాకారం । మనుష్యాకారం ఆయెనా
 తమదినిరాకారమషా । నిర్గుణ మషా । ప్రపంచాకారం యెన్నడూ కాదషా ।
 యీ పూరపంది యెవరివలన పుట్టి నాదో । ఆవుకొడుకు బసవన్న । యెద్దు
 అనుట । యెద్దుసాంప్రదాయం కొందరిది । చీ । చీ । మొదలు చక్కనైతే ।
 కొనవెళ్లా చక్కనె । మొదలు వంక రైతే । కొనవెళ్ళా వంకర । యీ వుత్త
 బట్టబయలు మాత్రం । శుద్ధం । యిదిగాక యెవ్వరి మార్గం అడవె । యీ
 బట్టబయలు మాత్రం వున్నది । పుట్టని చావనిది । యింతకంటె యెక్కువ
 లేదు । సార్యకాలం వక్కతీరె । వెనకటికీ క ర్రపుట్టలేదు । యిప్పుడూ పుట్ట
 లేదు । ముందరపుట్టబోదు । అభిమానమే పూరపంది । పంది పుట్టుకయెరిగిన
 వాడె గురువు । తన పుట్టుకయెరిగినా సరె । యీ పరమాత్మే పరమాత్మ ।
 యీ వుత్తబట్టబయలే వుత్తబట్టబయలు । దీని వలన ప్రపంచం యెన్నడూ
 పుట్టనే లేదు । ముందరా పుట్టబోదు । సార్యకాలం వుత్తబట్టబయలే ॥

∴ నిష్కర్ష లక్షణము :-

శంకరాచార్యుల నిష్కర్ష యింటే గ్రామి జియ్యరూ యింటే అన్నారు. మొట్ట మొదలు బట్టబయలే వున్నది. జ్ఞానాజ్ఞానాలు కోటి శాస్త్రాలులోనూ. చీయని తీశి వెయ్యనే వేశేరు. అహంకారం లేకుంటే జ్ఞానం యొక్కడ వున్నది. సార్వ కాలం యెడతెగక. యీ వుత్తబట్టబయలు వున్నది. కోటిమందిని అడిగినా. కోటి శాస్త్రాలు చూచినా. పుట్టని చావనిది. యీ వుత్తబట్టబయలే అని నిష్కర్ష. యిదే అన్ని దిక్కులా వున్నది. అహంకార మేమో తెలియదు. యీ వుత్తబట్టబయలుక. జన్మము లేదు. మరణము లేదు. "భూమా" అంటే గుర్తుయెరుగనిది. విననిది. చూడనిది. "భూమా" అనిపేరు ॥శృ॥ "యత్రనాన్యత్ పశ్యతి. నాన్యశృణోతి. నాన్యద్విజానాతి సభూమా"॥ అదే వుత్తబట్టబయలు. జ్ఞానాజ్ఞానాలు మొదలైన ద్వంద్వాలు నిషేధంగనుక. శుద్ధంయీబట్టబయలు యిదేలెస్స. గనుక. యింతకంటెదొడ్డదిలేదు. శాశ్వతమైనది యిదే. జ్ఞానం వెతికినా లేదు. ద్వంద్వ రహితమైనదియిదే. ద్వైతాద్వైతరహితమైనవరమతత్వం. యిదే ప్రకాశవిమర్శరహితమైనవరమతత్వం. యిదే "యీ వుత్తబట్టబయలుయేమీలేదు." యీ ప్రపంచం పుట్టనేలేదు. గనుకసమయాచారం మహాదొడ్డది. కర్తలేడుగనుక. విధియెవ్వరినిగూర్చి. నిషేధం యెవ్వరినిగూర్చి. "యీ వుత్తబట్టబయలుకు యేమీలేదు. వేదశాస్త్రసారాతీతం. యిదే ॥యిదే॥

గద్యం॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే ।

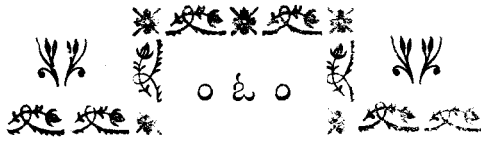
వేదాంతవిచారణే । ఉత్తరభాగే

అమల ప్రకాశ ప్రకరణన్నామ ప్రథమోఽధ్యాయం ।

సంపూర్ణము.

శ్రీనిజ గురు చరణార విందార్యణ మస్తు ॥

ద్వితీయోధ్యాయః

* * కవీశ్వర లక్షణము * *

వుత్తబట్టబయలు “యీవుత్తబట్టబయలె పరమపురుషుడు” యీపరమ పురుషునివలన, క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞుడనె జీవుడుపుట్టినేలేదు. క్షేత్రమనెశరీరమున్ను లేదు. అంతాపుట్టనిచావని బట్టబయలు. అత్యంత విలక్షణమైంది. పుట్టనిచావంది గనుక ప్రపంచంపుట్టినేలేదు. గనుకభగవానులుపుట్టినేలేదు. గనుకభగవానులు॥ కల్పితుడు. కవీశ్వరుడు పుట్టినాడు. పట్టాభిషేకం కల్పించినాడు. పురాణాలు అప్రమాణమె. వరమాత్య వలనఅహంకారం పుట్టినేలేదు. పుట్టనిఅహంకారం వలన. పుట్టినవి. లేని తామస పురాణాలు. అప్రమాణపు వేదాలు. వట్టి మాటలు యేలాగు అబద్ధమో. ఆలాగే అబద్ధం. యీ వుత్తబట్టబయలే సత్యం. పుట్టని ప్రపంచమె అసత్యం. మతాలు అడవిలోత్రోవ. చీ. తలువ రాదు. అహంకారంతో పుడుచావి. అహంకారంతో లెకపోచావి. పుట్టని చావని మార్గం కాదు. శరీరం పుట్టక మునుపు. వుత్తబట్టబయలె వున్నది. శరీరం వున్నప్పుడూ. యీ శరీరం లేకపోయినప్పుడూ. యీ శరీరంకాలి పోయినప్పుడూ. యీ పుట్టని చావని బట్టబయలే చలించక వున్నది. కోటి మాట్లకూ యీ వుత్తబట్టబయలుకు యేమీ లేదు. యీ వుత్తబట్టబయలుకు శరీరం యెన్నడూ లేదు గనుక. జీవుడు పుట్టినేలేదు ॥

-o- ప్రభు లక్షణము *-o-*

యీవుత్తబట్టబయలెప్రభుస్వామి, యీప్రభువువలన ప్రపంచంపుట్టినేలేదు అని లీలచేసిన, కవీశ్వరునికియెరుక. శైవశిద్ధాంతాలుకు ప్రపంచంపుట్టినేలేదు అని

యెరుక'యావుత్తబట్టబయలె ప్రభుస్యామి। యీప్రభుస్యామి వలనకర్మలుగాని కర్మత్వముగాని, ఖర్మఫలసం యోగముగాని, పుట్టనేలేదు। పాపపుణ్యంబులు, బంధమోక్షంబులు । పుట్టనేలేదు । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరంవలన సర్వమున్నూ పుట్టినవి। సర్వమున్నూ యీగురైరిగే శరీరంతోనేపోచావి॥

॥గీ॥ కర్మ, సన్యాస, యోగం ॥౩॥ ॥అ॥శ్లో॥౧౦౪॥ సకర్మత్వంన కర్మాణి। లోకస్యస్పృశతప్రభుః। సకర్మ ఫలసంయోగం। స్వభావస్తుప్రవర్తతే

॥౧౦౫॥ ॥శ్లో॥ నాదత్తై కశ్యచి త్పాపం । న చైవశుకృతం విభుః ।
అజ్ఞానే నావృతంజ్ఞానం । తేనము హ్యంతిజంతవః ॥

యీ ప్రభువు వలన ప్రపంచం పుట్టనేలేదు । ప్రభువు అన్నా । పరమపదమన్నా । యీ వుత్తబట్టబయలుకే సౌజ్ఞ । యీ వుత్తబట్టబయలు వలన । పుట్టని చైతన్యాన్ని । వున్నదని యాలాగు అన । చీ । పుట్టనిచావని । యీ వుత్తబట్టబయలు మాత్రమే వున్నది । గీతాభాష్యోల్లో । (అనగా యేమీలేని బ్రహ్మమేయున్నదని అభిప్రాయం) “యీ వుత్తబట్టబయలు మాత్రమే వున్నది. అని శంకరాచార్యులుగారు అన్నారు।” సూత్రభాష్యమందు । పుట్టని చావని యీ వుత్తబట్టబయలు మాత్రం । వున్నది । వుపనిషద్వాక్యాలయందు । పుట్టని చావని వాడె పరబ్రహ్మం । ఆమృతం యిదే కారణకార్యం లేక వున్నది । యిదె సదసత్తులు గానిది । యిదే మొదలు చెప్పవలె । పరమాత్మ వలన పుట్టని । క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞులను । చెప్పరాదు యీ నామ రూపములులేని । క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞులు పుట్టనేలేదు । యిందుకు ॥

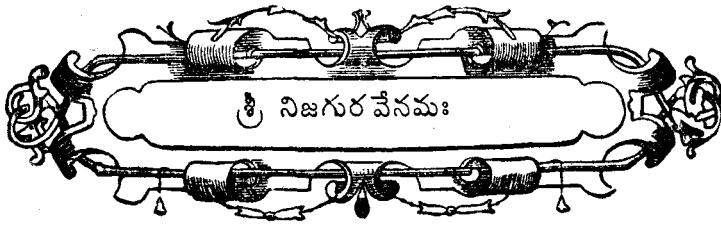
గీ॥ శ్లో॥ క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞయో రేవంనామరూపవివర్జితాత్ ।

పుట్టనిచావని వాడె పరమ పురషుడు । విలక్షణం అహంకారం । జ్ఞానాజ్ఞానాలు మొదలైన ద్వంద్వాలు పుట్టలేదు గనుక ద్వంద్వరహితము॥

గద్యం ॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షితప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే । ఉత్తరభాగే । ఆమలప్రకాశ

ప్రకరణన్నామద్వితీయోద్యాయం । సంపూర్ణము .

తృతీయోధ్యాయః

० ఏకాదశ స్వప్నము *०*

కలతోనె వక్కశ్రీ వచ్చె । వస్తూనే । “నాకు మొదలు యేమీ లేదని యెరుగుదు । వున్నప్పుడూ నావర్తమానం । నాకే యెరుక । సార్వకాలం శరీరంలేకవున్నది । వున్నదని విన్నా । దాన్ని నూచనచెయ్యండి.”

గురు- వున్నది ।

క. శ్రీ- యెక్కడ వున్నది ? యెఘవంటిది ?

గురు- అదిపుట్టని చావనిది । శరీరం వున్నా శరీరాన్ని ముట్టనిది । రాకడ లేంది । క్రియాశూన్యమైంది । మొదలకొనాలేనిది । సార్వకాలం వొక్కతీరుగా వున్నది । సకలదేశాల యందూయున్నది । సార్వకాలాలయందు వున్నది । సమస్తమైన వస్తువులయందూ చలించక అచలంయొద్దు వున్నది । చెలించక అచలమనె ప్రశిద్ది చాత వున్నది । యిఘవంటి దానియందు నీవు వున్నావు ।

క. శ్రీ- యింతేకదా । సరెగురుస్యామీ సరె । యిది వొకవేళ్ళతోడు ।

గురు- యేమని ।

క. శ్రీ- యిదియోమో అనుకొందు । యిది పుట్టనిచావనిది అనియరుగ యిప్పుడు నాకు యింతకంటె ప్రకటమైంది । యేదీలేదు అని ॥

యిప్పుడు తోస్తుంది । కుండముందర వున్నట్టు వున్నది । యిదే పుట్టని చావనిది । అని తోచక పాయ । యిప్పుడు అయితే । పాషాణాలకూ । వృక్షాలకూ । వేరు అయినట్టు ఆయ । కోటి యుక్తులు అయినా । పుట్టని చావనిది । మూలం లేని యీగు రైరిగే శరీరం కాదు ।

గురు- యిదికలలేని గురుసాంప్రదాయం । కలవారిచాత యీలాగు నూచన అయింది । నీవు యిది చూచి । భ్రాంతిరహితం అయ్యెది । అయినా మళ్ళా మళ్ళాచూడు । వ్రాసుకో । (యిది గురూపదేశం లేని వారికి । గురుకటాక్షం కలిగెవరకూ । యంతవారై నా జాడకాదు ।) చలం । అచలం । యీరెండేతాని । మూడోది । వివేకమైన । అవివేకమే । పుట్టనిచావనిదానికి । మొదలూకొనాలేని దానికి । రాకడాపోకడాలేనిదానికి । క్రియాశూన్యమైన దానికి । సార్వకాలం వొక్కతీరుగా వున్నదానికి । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం లేక । తనకుతానే స్వతస్సిద్ధంగా । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం రాకమునుపూ । సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువు యందూ । తనకు తానే స్వతశిద్ధమై యున్నది । యివువంటిది యేమి । వెయ్యడుగదా ।

క. శ్రీ- కలలో నిర్ణయాలు యెవరుచేశిరి ।

గురు- యీపుట్టని చావనిదానిలోనే । మొదలూ కొనా యేమీలేక । కొనకూ యేమీలేక । యీకలలోనే తనకు తానే వచ్చి । సమస్తమైన నిర్ణయాలు । సకలవిరోధాలు । అనేకభాష్యాలు । అనంతమైన వేదాలు । శాస్త్రాలు । బ్రాహ్మణాలు । భిల్లాలు । పట్టణాలు । పల్లెలు । అనేకసిద్ధాంతాలు । అనంత వనస్సునకు వచ్చినట్టుగా చేశి । తనకు తానేకొనక సూక్ష్మం అవుచుంది ।

శ్రీ. శి- నూన్యం అంటే యేమి ?

గురు- ఉన్నప్పుడు సీపేరు యేమి అని అడిగే దిక్కులేదు । అది పోయిన తరువాతను । యేదిచూచినా । మన్నుపోసి అంబలికాచినట్టె ।

పెరుగు అంబలి తాగబోతే । బురదమన్ను । వున్నప్పుడు । నీవు
యెక్కడనుంచి వచ్చినావు । మళ్ళాయెక్కడికి పోతావు । అని
వొక్కడైనా అడుగలేదు । వచ్చిన వారల్లారానూ । వచ్చి తమ
కార్యాలు చేసుకపోనూ । వున్న । వాండ్లకూ మనకూ । సుఖమైనా
దుఃఖమైనా । పుట్టనిచావని దానికి యేమీలేదు । తనకు తానే వచ్చి ॥

శ్రీ. ౩- నేను వున్నప్పుడు । మీ పేరుయేమీ అని అడిగి । వక్కనాడు
అడిగినా । అడిగితే । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం నేను ।
అనుకొంటాడు ।

గురు- దాందేమోయీ । మనకే కలలో అనేకమైనవి । కన్నులచూచి
ఫలానిది యిది । ఫలానిది యిది । అని గురైరుగు ఛామా
లేదా । అవి మనసు యెరుగునా యెరుగవా । కలలో వచ్చి
ధారతోటి మనుష్యుల తోటి । మనమువ్వవహారాలు చేశినామా ।
లేదా । పుట్టని చావని దాని జాడ వాండ్లు యెరుగరు । మనమూ
యెరుగమూ । అవువంటి వాండ్లమాట యేమి నిబద్ధోయీ । చీ ।
వారిసీ వారిమాటలనూ నమ్మినవాండ్లు చెడిపోయ్యేదే । అయినా ।
మనంయిషుమొఘంకాంగానె । యేమీ లేదు । మనదేభ్రాంతిపుట్టని
చావనిది యీ జోలే యెరుగదు । మూలం లేని యీగు రైరిగేశరీరం
రాకముందు । వున్నప్పుడు । కొనకుయేమీ లేకపోయినా । పరిపూర్ణం
సార్వకాలం వక్కతీరె । అందుకే సార్వకాలం శరీరం లేనివారు ।
దొడ్డవారు । దొడ్డగురుసాంప్రదాయం । సులభమా ॥

క. శ్రీ- కఠినమా । అనె ।

గురు- నాకైతె కఠినంవలె యున్నది ।

క. శ్రీ- యింతకంటె సులభంలేదు । స్వామీపుట్టని చావనిది యెక్కడ
వున్నది । అదియెఘవంటిది । దానికి మొదలాకొనావున్నదాలేదా ।
దానికిరాకడాపోకడా వున్నదాలేదా । దానికి క్రియవున్నదాలేదా ।
దానికి శరీరం వున్నదాలేదా । అది యెక్కడవున్నది ।

- గురు- అది నమ్మవు ।
- క. శ్రీ- మీరు నూచనచేస్తూ వుండంగానే । తాత్పర్యంచేసుకొంఛా ।
- గురు- సరెకాని నీవు । యేమి । యదార్థంగా జెప్పమా ।
- క. శ్రీ- నాకు వచ్చెటందుకు మూలంలేదు । కొనకు ప్రవేశించేటందుకు స్థానంయేమీలేదు ।
- గురు- నీవు । పుట్టినదానికి యేలాగు మొదలూకొనాలేదో । ఆలాగేనా ।
- క. శ్రీ- ఆలాగు కాదు । నేను మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరాన్ని గనుక । యీశరీరానకు మొదలు వున్నది । కొన వున్నది । విత్తనంలేని చెట్టు వంటి వాణ్ణి ॥ యీశరీరం యెక్కడనుంచి వచ్చెనంటె ।
- గురు- యీశరీరానికి మూలంవున్నదని । యెవ్వరైనా అనిరా । వారు కలలో యేనుగవలె వుండి । దాని మీద కుర్చుండి । ఉన్నది అని అన్నారని । నమ్మితే । మేలుకొంగానె । ఆయేనుగ మీద మనిషి వున్నాడా ?
- క. శ్రీ- యేమీలేదు ।
- గురు- మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరానకు మొదలువున్నదా । కొనకు ప్రవేశించేటందుకు స్థానంవున్నదా । అనె ।
- క. శ్రీ- యేమీలేదు అయ్యా । యెవ్వరూ యీలాగు అనంగా వినలేదు । అషయితె చులకనవలె వున్నది ।
- గురు- యేమైనా మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం వున్నంతసేపే । ఉన్నది అనేది । లేదుఅనేది । పుట్టని చావనిది । వుండెనా । అది యేమీ అనదు । సకలవ్యవహారాలూ యీశరీరానికే । అనిగురైరుగు । గనుక । యింత కంటె అధికంలేదు ॥

గద్యం॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే ।
వేదాంత విచారణే । ఉత్తరభాగే । అమలప్రకాశ
ప్రకరణన్నామ తృతీయోధ్యాయం. సంపూర్ణము.

౦౬౦

చతుర్థోధ్యాయః

మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు । యీ శరీరంకంటె ।
 నీచంలేదు । అధికం లేదు । ఆధికం యిదే । నీచంయిదే । యేనుగ అధికం ।
 యెల్క సీచం । సింహ్యం యెక్కువ । యేనుగ తక్కువ । పిల్లియెక్కువ
 యెల్క తక్కువ । అందరూ మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమెకాని ।
 కుక్కుకుబ్రహ్మజ్ఞాని అనివాడుక । కోడికికాలజ్ఞాని అనివాడిక । చీమకు దివ్య
 జ్ఞాని అని వాడిక ॥ అన్నీ యీ మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరాలకె । క
 నుక । గుర్రెరుగందివక్కటి లేదు । పుట్టని చావనిది సార్వకాలం వక్కతీ
 రుగావున్నది । దానిలో । మద్యవచ్చి । మద్యనె యేమీ లేకపోయ్యేదానికి ।
 కొంచమూ సంబంధములేదు । ఆశాశ్వతమైంది । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే
 శరీరం మెరుపువలెనె । మెరిపిస్తుంది । వెంటనే యేమీలేదు । ఆలాగే కలలో
 తప్పన రాంగానే । గుర్రెరుగుఛాము । మనను అవి గుర్రెరుగు । వారూ
 మనమూ । పుట్టని చావనిది । మొదలూ కొనాలేనిది । సార్వకాలంవక్క
 తీరుగా వున్నది । శరీరం లేనిది । క్రియా శూన్యమైంది । రాకడాపోకడా ।
 లేనిది । నకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువు
 లయందూ । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం రాకమునుపే । చలించక ।
 తనకు తానే స్వతసిద్ధమై యున్నది.

★ ద్వంద్వశస్వప్నం ప్రారంభం ★

ఆ స్వతసిద్ధమైవున్న దానియందు । మీరూమేమూ వున్నాము । దాని యందె వున్నాము ॥

క. శ- అదిమాత్రమే వుండేటట్టు । నూచనచేశే వారు కావలెనని । చూస్తూ వున్నాను ॥

గురు - అషయితె విను । “యీ పుట్టని చావనిది యీలాగువుందంగానె । యీ కలలోనే వెనుకటి అయిదుగురూ వచ్చిరి । ఆంభాల మీద యెక్కి వచ్చిరి । వారి వెంటనే అనేకమైన లక్కరూ । వొక్కొక్కరికి నూరుకోట్ల మంది శిష్యులూ । కోటి గుర్రాల మీదకాకితపు పుస్తకాలున్నూ । కోటియడ్లమీ దకమ్మాకుల పుస్తకాలున్నూ । శ్రీతాళాకుల పుస్తకాలు విస్తారం । కొన్ని అనేకమైన సంగటాలు । సార్యకాలం తీర్థసాగినట్టె । అనేక మందిరాకడా పోకడా । యీ అయిదుగురు గురువులే । అందరూ మధ్యవచ్చినవారె । ఆందులో శరీరంలేని ఆయన వున్నాడని ॥ ప్రశిద్ధి కద్దు । అది యేమో అని ఆయననే అందరూ చూడ వస్తురు । వచ్చిచూస్తే । అందరూ కూర్చున్నట్టె కూర్చున్నాడు । యిది యేమి అన్నా అనుకొంటిమి । మనకు కావలసినట్టు యెవ్వరైనా నూచనచేశేరేమో । అని చూతామనుకొనిరి । ఆయితె ఆయ । కాకుంటె కాకపాయ । అడుగుదామని అడిగిరి । పొయ్యేటప్పడు వారికి । వారి లక్కరునకు । సకల సామగ్రి । గడ్డికట్టెలతోకూడా । తీసుకపోయిరి । నమస్కారాలు చేశిరి । చేశి । స్వామీ మొదలు యేమీలేదు । కొనకు ప్రవేశించేటందుకు స్తానం యేమీలేదు । మాకుమేమే వస్త్రమి । సకల భాష్యాలతో । వుంటిమి । మాకు పుట్టని చావనిది । మొదలూ కొనాలేనిది । సార్యకాలం వొక్కతీరుగా వున్నది । శరీరం లేనిది । క్రియా శూన్యమైనది । సకలదేశాలయందూ । సార్యకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । చలింపక । తనకు తానె స్వతసిద్ధమై వున్నదాన్ని । నూచన చెయ్యంగానె ! వెంటనే మేముయేమీ లేకుండా । మాకు నూచనచెయ్యండి । సాధనచెయ్యందె మాకు స్వత సిద్ధం కావలె ? ॥”

గు. లు- కాని మీరు యేమి || అని అడిగిరి । [అయిదుగురు]

క. శ- మేముమాతోకూడా వచ్చిన వారికి మొదలూకొనా యేమీలేదు ।
మద్య వచ్చి వున్నాము । మేము మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే
శరీరము । మాకంటె అధికంలేదు । మాకంటె సీచంలేదు || అనం
గానే అందులో వకగురువు పక్కననవ్వె ।

శ. లే- నవ్వగానే ఆనలుగురూ చిన్నబోయిరి । పోయి ఆనలుగురూ ఆలో
చనచేసిరి । దీనికి యేమి విచారం అనిరి || దాందేమీ మీ దగ్గర
విస్తారంగానె వున్నావి || మా దగ్గర పెస్తారంగానెవున్నావి ।

శ. లే- పుస్తకాలు విడచి విచారించండి । అనె । ఆనవ్విన గురువు || నలు
గురూ అదే పనిమీద వుండిరి । నవ్విన ఆయన యెప్పటి వలెనె
కూర్చున్నాడు । అందులో కొందరు అయ్యా మేము అడిగినది
సూచన చెయ్యకపోతిరి । అనె ।

శ. లే- అంటె పొయ్యె టప్పడు వారి దగ్గరకు పొయ్యిరండి । చూస్తూ
వున్నారు అనె । అంటె పొయ్యెటప్పటికి । అనేకకోట్లమంది పుస్త
కాలువిడచి । చూస్తూ వున్నారు । అక్కడికి పోయిబోచేశి ।
అందరూ నవ్విన ఆయన దగ్గరకు వచ్చిరి || అందరమూ మొద్దు
లముకాము । మమ్ముమేము యెరుగుదుము । మా వంటి వారుకోట్ల
కొద్దీ వచ్చినా యెరుగుదుము । కాకుంటెనె మాకు మొదలు యేమీ
లేదని । గుర్రెరిగి నామా । ఆలాగే మాకు ప్రవేశించేటందుకు స్థానం
యేమీ లేదని గుర్రెరిగి నామా । మాకల్లా పుట్టనిచావనిది । యెక్కడ
వున్నదని ఆశ తగిలింది । అది మాత్రం సూచన చెయ్యండి ||
అయితె సరి । మాకుయేమీ వట్టదు । మరిహోటి । శరీరంలేక
కొందరు వున్నారు అంటె అది యోలాగో అని । రెండు ఆశలు
వున్నవి ||

శ. లే- నవ్విన ఆయన । అయితె శరీరం యెక్కడికి పోనుంది అనె ||
కొనకుయేమీ లేదు || యిది అందరికి సమానమె । యిఘయేమి ||

సార్యకాలం శరీరంలేకనే । వక్కతీరుగా వుండవలె॥ ఆగురువు ।
 వుండేరు అనె ॥ ఆనలుగురూ । నవ్విన ఆయన దగ్గరకు వచ్చిరి ।
 "యే పుస్తకంలోనూ । ఆడవి మార్గమె । కాని । తమరు అడిగినట్టూ
 సమాధానంచేతామంటె । దొరుకదు । ముందర యెవ్వరు దగ్గరకు
 వచ్చిదండమైనా వెట్టరు । చేతులోవుప్పు ; పుట్టదు । లేనిపోని
 అపకీర్తి । యన్నడూ యీలాగు పిడుగుపడలేదు । అనిరి " ॥ నవ్విన
 ఆయన । పుస్తకాలు కట్టించండి । పోఛాము అనె ॥ అనంగానే
 నేటి దాకానడచిన వాండ్లు । చిన్నపోయిరి ॥ పోయీ । అయ్యా ।
 ఆనలుగురూ దొడ్డవారే కాని । మీరు మాకు సూచన చెయ్యగలరు ।
 అనితొస్తుంది అనిరి ॥

గురు- అనంగానె । కూచిచెయ్యమనె ।

శ. లే- కూచిచేసిరి । అయ్యా । అయ్యా । సూచనచెయ్యరూ అనిరి ।

గురు- అంటెపుట్టనిచావనిది । మొదలూకొనాలేనిది । రాకడాపోకడాలేనిది ।
 సార్యకాలం నొక్క తీరుగావున్నదానిలోనే మీరువున్నారు అనె ।

శ. లే- మేమువున్నాము అనె ॥

గురు- అనంగానె । సరె । సరె ॥ అనిరి ॥

[రొండ్ కూచి ఆయ ॥]

శ. లే- వ్రజల్లారా మీరూ మేమూ యితపర్యంతమూ । కూడావున్నాముగదా ॥

వ్రజ- వున్నాము ॥

శ. లే- మమ్మల మీరూ యెరుగుదురు । మిమ్మలమేము యెరుగుదుము
 మేముమేలుకొంటె । మీకూమాకూ యేమీలేదుగదా ॥

వ్రజ- యేమీలేదు ॥

శ. లే- మీరూ మేమూ । యేమీలేదని । తనకు తానె దృఢమా । యేమైనా
 కష్టపడవలెనా ? ।

వ్రజ- యేమీ కష్టంలేదు । పుట్టని । చావనిది వున్నది । గదావున్నదే అది ॥

శ. లే- మనవంటి వారు కోటి మందిరానీ । పోనీ । దానికి యేమికావలె ॥

ప్ర. జ అవునుయయ్యా । మీరే గురువుకు తగుదురు । అందుకె శరీరం లేని వారని వాడికె ।

మూడో కూచికాంగానె ॥ యీ ప్రజలెల్లా మేలుకొనిరి ।
 మేము మేలుకొంటే యెక్కడ చూచినా యేమీలేదు । ఆగురాల
 లద్దేనాలేదు । యేమి ఆశ్చర్యం । యేమీ లేదు । యేది వున్నదో
 అదెవున్నది । ఆ గురువు చెప్పనె । చెప్పెగదోయా । మేము మేలు
 కొంటే । మీరు మాకు యేమీలేదు । మీరు మేలుకొంటే మీకుమేము
 యేమీలేదు । యిషుయాలాగు । యీలాగు చెప్పేగురువు యెక్కడ
 వున్నాడోయా । సరే । కాని । ఆనలుగురూ యేమీకారు । వారి
 పుస్తకాల్లో వున్నదె వారికి నమ్మికె । ఆనమ్మిక । చీ । యిప్పుడు
 ఆపుస్తకాలు యెమాయి । యేమీలేదు । ఆలాగె అది చూచి । చెప్పె
 వారు యెమైరి । వారూయేమీలేదు । అనేకమంది శిష్యులు యెమైరి ।
 యేమీలేదు । యిన్నిగావలె । మేలుకొంటే యేమీలేదు । అప్పుడూ ।
 ఇప్పుడూ । పుట్టని చావనిది । మొదలూకొనాలేనిది । సార్వకాలం
 వక్కతీరుగా వున్నది । శరీరం లేనిది । రాకడాపోకడాలేనిది ।
 సార్వకాలం వక్కతీరుగా వున్నది । శరీరంలేంది । క్రియాశూన్య
 మైంది । సకల దేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । లోపటా
 బైటా అనేమార్యాదాలేక సమస్తమైన వస్తువులయందూ చలించక ।
 దేన్నీస్మరించక । తనకు తానే స్వత సిద్ధమై వున్నది । యిషువంటి
 దాన్ని । గురుస్వామి నూచన చెశినారు । చయ్యంగానె ॥ శృ ॥
 ఆకాశఫలపాత వాన్ ॥ ఆలాగు యెక్కడా నూన్యంకాదు । కోటి
 మాట్లా వున్నదన్నా । మూలం లేని యీగు రైరిగే శరీరం యేమీ
 లేదు । లేదన్నా పుట్టని చావనిది లేకపోదు । యిదేశిద్ధాంతం ।

శిద్ధాంతమేరాద్ధాంతము । చాలు వేసట వస్తుంది నీకు చాలుగదా॥
నాకుచాలు గురుస్వామీ॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే
వేదాంత విచారణే ఉత్తరభాగే । అమల ప్రకాశ ప్రకరణ
న్నామచతుర్దోధ్యాయం । సంపూర్ణము ॥
శ్రీ గురుచరణారవిందార్పణ మస్తు
ఉత్తర భాగము సమాప్తము

అథ ఉత్తర భాగ ప్రారంభః

అమల సార ప్రకరణము

యీ వుత్తరబట్టబయలు తనకు తానె స్వతసిద్ధమై చలించక వున్నది,
ప్రపంచం పుట్టనేలేదు । యిది నిజ గురువు వుపదేశం । యీవుత్తరబట్టబయలె
పరిపూర్ణం, యీవుత్తరబట్టబయలు నిజగురువు చెప్పకకానలేరు ॥శృ॥ ఆచార్య
వాన్ । స్వరూపోవేదాః ॥ అని వున్నాది గనుక ॥శృ॥ ఖంబ్రహ్మ ॥ అని
సిద్ధాంతవాక్యం వుండనెవున్నాది । వున్నాప్రభాంతి మార్గంమొదటిదికాదు ।
మొదలుయేది వున్నదోఅదె చెప్పినాడు। “నిజగురువు । పుట్టనిచావని గురువు
కావలె । శరీరం ఆయి వున్న గురువు పనికిరాడు । అహంకారం అయివున్న

గురువు పనికి రాడు । పుట్టనిచావనిది యేదో । అదే సత్యమనిచెప్పే గురువు కావలె । జ్ఞాన మార్గం నిషేధమే । కర్మమార్గమూ నిషేధమే గనుక । పుట్టనిచావనిది యీవు త్రబట్టబయలు గనుక । యిది మొదలు చెప్పవలె । పుట్టని ప్రపంచంయొక్క జోలే కూడదు ।” యీవు త్రబట్టబయలు వలన మాయ పుట్టనేలేదుగనుక । యీవు త్రబట్టబయలు మాత్రమే వున్నది । యీవు త్రబట్టబయలు అత్యంత విలక్షణం । యీవు త్రబట్టబయలు వలన । క్షరమనే చైతన్య స్వరూపిణి అనే మాయ । పుట్టనేలేదు గనుక । యేమీలేదు । యీవు త్రబట్ట బయలుకు । పరాయేమీలేదు । లేకుంటెక్షరమనె శరీరం యేమీలేదు । యీవు త్రబట్టబయలె వున్నది । యీవు త్రబట్టబయలు పుట్టదు । పుట్టించదు । అందుకే । ప్రపంచం పుట్టనేలేదు । చావదు । యీవు త్ర బట్ట బయలు నూట్లాడదు । యీవు త్రబట్టబయలుకు । వక్కటైనా బాదలేదు । జన్మంలేదు గనుక । జన్మం లేకుంటె ఆహంకారంలేదు । ఆహంకారం లేకుంటే । ప్రపంచభ్రాంతి యెవ్వరికి । యిందుకు ॥

శ్లో॥ జన్మాభావే ఖర్మంనాస్తి । ఖర్మాభావేఫలం నహి ।

వలాభావేభయంకుత్ర । భయాభావేనసంశయః ॥

అందుకే । ప్రపంచంయొక్కడ వున్నాది । యీవు త్రబట్ట బయలుకు యేమీలేదు । యీవు త్రబట్టబయలే పరిపూర్ణం । యీవాక్యం సంతతం మరువక యాది వుండవలెను । ప్రయత్నం చెయ్యవలెను । యీవు త్రబట్టబయలె అత్యంత విలక్షణం । యీవిలక్షణం వలన వికారం పుట్టనేలేదు । యిది “నిజ గురు వాక్యం మొదటిది వుపదేశం । పుట్టని చావనివాడె । పరబ్రహ్మం । పుట్టనిదే అమృతం । అత్యంత విలక్షణం । వలనప్రపంచం పుట్టనే లేదు । గనుక । యిది మొదటి వుపదేశం । యిది మహారహస్యం । రాజగుహ్యం । పరమగుహ్యం । అనాదికారులకు చెప్పరాదు । అనేసీమంపున్నాది。” 1 పుణ్యం యిశ్చవున్న వారికి చెప్పరాదు । 2 పాపం యిశ్చవున్నవారికి చెప్పరాదు । మిక్కిలి గురు సాంప్రదాయం యెరుగరు । యీ బట్టబయలుప్రభావం యెరుగరు । యేకులం అయి వున్నారో । వారికి వుత్పత్తి స్థితిలయాలుకలిగి వున్నావి । అప్రమాణానికే వేదంప్రమాణం । యీవు త్రబట్టబయలె పుట్టని

చావనిది । జ్ఞానాజ్ఞానాలు । శూన్యం । యీ వు త్రబట్టబయలె నిర్బాప్యం ।
సంతతం మరువకయాది వుండవలెను । యీవు త్రబట్టబయలువలన సత్తు
పుట్టనేలేదు । అసత్తుపుట్టనేలేదు । యీవు త్రబట్టబయలె నిరంజనం । నిర్వి
కారం ॥ నిర్గుణో । నిష్క్రియో । నిత్యో । నిర్వికారోనిరంజనః॥ అత్యంత
విలక్షణమైన స్వరూపం॥ చిదంతి సర్వశాస్త్రాణి ॥ మొదటి సాక్షిణీమాయ
పుట్టనేలేదు । యీవు త్రబట్టబయలె అత్యంత విలక్షణం ॥ మొదటి సాక్షిణీయ
లేని యెరుక॥

గీ॥ సాం॥ ద్వి॥ అ॥ శ్లో॥ విషయాది నివర్తంతె । నిరాహారస్యదేహినః ॥
రసవర్జం రసోప్యస్యపరందృష్ట్యానివర్తంతె॥

నింద్రియములవేత । నింద్రియార్థ గ్రహణము చేయునట్టి । దేహాభి
మానముగల । అజ్ఞానకు । (శబ్దాది విషయములు) అభిలాషయున్ను ।
అభిలాషవినాగా । నివర్తించుచున్నవి । పరివూర్ణముచూచిన । స్థితప్రజ్ఞునికి
(ఆ అభిలాషయున్ను) నివర్తించుచున్నది । యీవు త్రబట్టబయలు వలన
వేదాలు । భగవద్గీతలు । పుట్టనేలేదు । యీ వు త్రబట్టబయలుకు జ్ఞానాజ్ఞానాలు ।
విద్యావిద్యలు । సదసత్తులు । అనె ద్వంద్వాలు । పుట్టనేలేదు గనుక । యిదే
అత్యంతవిలక్షణం । యీవు త్రబట్ట బయలుమునుపే వున్నాది । యీవాఖ్యం
సంతతం మరువకవుండవలెను । వుంటె యేమీ తోచదు । అక్షరం పాపమె
క్షరంపాపమె । యీరొండూ దోషస్వరూపాలు । యిందుకు ॥ క్షరాక్షరోపాధి
ద్యయదోషేణా ఉత్పన్నః । అనిశంకరాచార్యులుగారు ౧౦ దో అధ్యాయం
భాష్యంలో అన్నారు । యీవు త్రబట్టబయలేనిరాకారం । నిర్గుణం । నిరంజనం ।
యిందుకు॥

శ్లో॥ నిర్గుణోనిష్క్రియోనిత్యో । నిర్వికారోనిరంజనః ।

నిర్వికారోనిరాకారో । నిత్యముక్తో స్మీనిర్మలః ॥

శృతి॥ అనణ్య, మస్థూల, మహ్రాస్వ, మదీర్ఘ, మజమవ్యయం ।

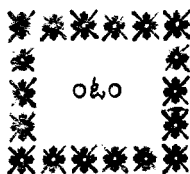
అరూపగుణ వర్ణాకృత్యం । తద్రూపైత్యవదారయేత్ ॥ బ్రహ్మవ । విష్ణువ ।
మహేశ్వరుడవ । చీ । చీ । లోకులమాటలూ కాకుల కూతలు॥

గద్యం॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే, వేదాంత

విచారణే । అద ఉత్తరభాగే అమృత సార

ప్రకరణన్నామ । ప్రవమోధ్యాయం ।

సంపూర్ణము

ద్వితీయోధ్యాయః

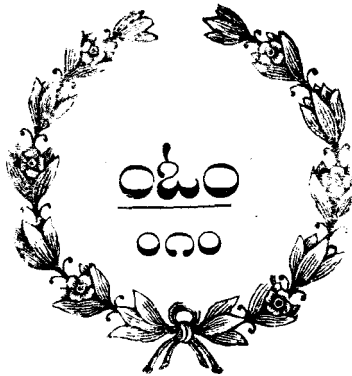

యీ శరీరమందే శరీరం లేక వున్నది । అత్యంత నిర్మలమైనది ।
అత్యంత స్వశ్చమైనది । చూడనిది ॥ యిటువంటి వస్తువయొక్క విచారణ
1 సాందీప 2 శ్రీ కృష్ణుడు 3 శ్రీ దరస్వామి 4 జ్ఞానేశ్వర్లుకున్నూ
5 శివరామదీక్షితుల వారికి యెరుక । శ్రీరర స్వాములవారు 1 సాందీప
2 శ్రీ కృష్ణ 3 శ్రీ సుఖ 4 శంకరాచార్య 5 వ్యాస 6 రామానుజాచార్యుల
గారి 7 మద్వాచార్యులవారి । వీరి అందరి భావార్థం యెరుగు ॥ వారివంటి
వారువారె॥ వారిభావం శివరామదీక్షితులవారికే యెరుక॥ యీబోధయెవ్వరు
తెలుసుకుంఛారో । వారికి యీ ఏడుగురి ఆభిప్రాయం తెలుస్తుంది ॥ జాగ్ర ।
స్వప్న । సుషుప్తి । తుర్యాలు । త ర్యాతీతాలు । లేనిది ॥ కంటిలోపాప అనె

గురైరిగే ఆత్మలేనిది ॥ గురువాక్యము ॥ మూలంలేని యీ గురైరిగేశరీరం
యేమిలేదు ॥ యీ వుత్తబట్టబయలు । సత్యం । సత్యం । సత్యం ॥

గద్యం ॥ ఇతి శ్రీ శివరామదీక్షిత ప్రభావే వేదాంత ।
విచారణే । అథ ఉత్తరభాగే । అమృత సార
ప్రకరణనామ । ద్వితీయోధ్యాయం ।

సంపూర్ణము ॥

తృతీయోధ్యాయః

★ దశమ స్వప్నము ★

యీ కలలోనే ముసలివృద్ధువచ్చె, వస్తూనే! “నామూలంనాకు తెలియ
దు, యెంత వారికీ తెలియదు । యీరహస్యం చెప్పండి ఆనె?
గురు- యిది యెంత నీవు పుట్టని చావనిది । మొదలూ కొనాలేనిది । శరీరం
లేనిది । రాకడా పోకడా లేనిది ॥ సార్యకాలం వొక్కతీరుగా వున్నది ।
క్రియాసూన్యమైనది । బోంచెయ్యనిది । వొక్కటైనా క్రాంతి లేనిది । సక

అమృత సారప్రకరణం

లదేశాల యందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయం,
చలించక వున్నదాని యందు నీవువున్నావు॥

ము. శి- యింతదొడ్డదానియందా । నేను”

గురు - సూచన అయిందా లేదా॥

ము. శి- నేను యెన్నడూ వినంది! అత్యద్భుతమైంది! ఆదాత్రా శ్రవణంచేస్తే
యిషువంటిది నాకు యెవ్వరైన సూచన చేశేరేమో అని । నాయిశ్చ వుండి
వుంటిని ?

గురు- నీకు సూచన అయిందా ॥

ము. శి- యదార్థంగా వున్నది । అది నాకు సూచన అయినది । ఆరచేతిలో
వుసిరికాయవున్నదో లేదో । అని అనుమానంలేనట్టు । యదార్థంకావలె ?

గురు- నీకు అయిందా లేదా ।

ము. శి- అయినట్టే । కాని । యిషువకసారి విసిపించండి! అనె!

గురు- విను ।

ము. శి- సరె । సరె! లెస్సావింటిని । మరీ వున్నది । యిషువంటిది లేదని
యంత మూడునికీ! మూర్ఖునికీ! అనుమానంలేదు । యిదే దృఢం
ఆయ । మూలం చెప్పండి అనె ?

గురు- చెప్పాగాని । నీకు సూచన అయింది పోదుగదా ।

ము. శి- నాకూ దానికీ । యేమి సంబంధం! నా వంటి వారలు కోట్ల కొద్దీ
రాసి । పోసి । నీళ్ళల్లో । పరుపు బండవలె వున్నదానికి! సార్వకాలం వక్క-
తీరె । యంతప్రవాహం వచ్చినా దానికి యేమి కొదువ ।

గురు- యక్కడ అయినా నీళ్ళకేగాని । దానికి సార్వ కాలం వక్కతీరె
“యిషు నీ వర్తమానం విను । నీకు తల్లి । ద్రాక్షి యెవ్వరైనావువ్వారా”॥

ము. శి- యీ మాట నేనెన్నడూ వినలేదు! యీ పాపపుమాటనేడు వింటిని!
అదె । మేము అయోనినంభవులము ॥

గురు- చూసైసివు వక్కడివే । చాలామందివున్నట్టు ముచ్చటాడుచున్నావు॥
యీలాగు వుండంగానే । అనేకకోట్ల గుర్రాలు । యేనుగులు । మనుష్యులు ।

రదాలు । అనేక భిల్లాలు । మూడుపాళ్ళు । వృత్తనుదుర్లవాండ్లూ । బూడిద
 గాండ్లూ । నామాలవాండ్లూ । అనేకమంది గుర్రాల దగ్గరవాండ్లూ॥శాబాసు,
 వృద్ధయ్యా । వీరంతా అయోనిసంభవులెకారా । సరె । సరె ॥ పృద్ధా । తల్లి
 తండ్రి అననెరాదు ॥ శృ॥ నాన్మతాల్ పాతకంపర ॥ అని వున్నది । అబ
 ద్దంకంబెవేరే పాపం లేదు । యీ వచ్చిన వార్ని అడిగేవుసుమ్మా । తప్పన
 నెత్తి కొట్టి పోవారు ॥

ము. శి- అషయితే నేను అడుగనే అడుగ । యీ దుఃఖం నాకు యెందుక
 య్యా । నాకు మూలంయేమి ?

గురు- నీకు సూచన చేశినది మూలంకాదుగదా ॥

ము. శి- ఆది యెన్నటికీ కాదు ।

గురు- అషయితే నీకు మూలం యేమీ లేదు ।

ము. శి- కొనకు యెక్కడికిపోవా ।

గురు- నీకు యెరుకేలే ।

ము. శి- నేను వున్నంతనేపే నాకు యెరుక ।

గురు- నీవు యెప్పుడు లేవు ?

ము. శి- నేనా యెప్పుడంటే అప్పుడే శూన్యం ।

గురు- సూన్యమంటే యేమి ?

ము. శి- యేమీలేదు అనుట ।

గురు- నీవు లేకపోతే, నేను శూచన చేసింది లేకపోదు గదా ।

ము. శి- ఆది రాసు లేదు పోనూలేదు । వుండేది । యేమీలేకపోయ్యేదినాకే ।

గురు- నీకు యేమీ లేదని దృఢమే కదా । యిఘనీకు యేమి కావలె ?

ము. శి- పుట్టని చాచనిది నేను కావలెనని యిశ్చలేదుగదా । గాడిద గుర్రం
 యన్నడూ కాదు గదా । నేనేమి, మొదలు యెన్నటికీ లేదు । కొనయన్నటికీ
 లేదు । కాశ్శేపు వున్నప్పుడు యేమీ లేదు । కొనకూ యేమీ లేదు । గనుక ।
 యిఘవంటిది నాకు । కావలెనని యిశ్చలేదు । అయితినే అబద్ధాలు వట్టవు

స్వామీ ॥ పుట్టని చావనిది వున్నది అని నమ్మిక వుండి । మూలంలేని యీ గురైగే శరీరానకు । మొదలుయేమీలేదు । కొనయేమీలేదు । కొనకువున్నప్పుడు యేమీలేదు । గనుక ॥

గురు- శరీరం వున్నప్పుడు । శరీరంలేని దాన్ని వుండజూచి । సార్వకాలం శరీరం లే కుండేది । యిదే బ్రాంతి లేని మార్గం । యింతకంటె అధికం వున్నదని యున్నడూ ఆశవద్దు । వున్నది వున్నట్టు చూచి । లేనిది యేమీ లేదని । సార్వకాలం మరువక వుంటెచాలు । తాను లేకపోవటమే విచారానకు ఫలం ॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే । అద ఉత్తర భాగే ।

అమృతసారప్రకరణం నామ । తృతీయో ధ్యాయం

సంపూర్ణము

చతుర్థో ధ్యాయః

: † : త్రయోదశ స్వప్నము : † :

యీ కలలోనే వక అబ్బమనిషివచ్చె । వస్తూనే॥ నేను వున్నంతశేషా వుండేది । లేకపోతే యేమీలేకపోయ్యేది । యీ వుండుండం లేకపోవుటం । రెండూ నాకు స్వభావమే । నాజాడ తెలియక । కొందరు సుషుప్తి అని । మరణం అని అనుకొన్నారు । సుషుప్తి । మరణం । అనేది మంది అనంగా దొరికించుకొన్నా । నాకు సుషుప్తి యెరుకలేదు । మరణం యెరుకలేదు । తప్పన వచ్చేది వుండేది । సుఖమైనా దుఃఖమైనా అనుభవించేది । కొనకు

అందరూ చూడంగానే । యేమీలేదు । యీ లాగు నిత్యం కోటి మాట్లు వుండేది । యేమీ లేకపోయ్యేది । వుండుటంలేకపోవుటం నాకు స్వభావమే । మందికి హాశ్వర్యం ।

గురు - ఆయితే నీవు యెక్కడ నుంచి వచ్చినావు ?

అ. మ- నాకు మూలం యేమీలేదు । కొనకు ప్రవేశించేటందుకు స్థానం యేమీలేదు ।

గురు - నీవుయేమి ?

అ. మ- నేను మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరమును । నన్ను నేను యెరుగుదు । నేను వున్నంతశేషా కోట్ల కొద్దీ వచ్చినా యెరుగుదు ।

గురు - యింతేకదా నీకు యిప్పుడు యేమికావలె ?

అ. మ- పుట్టని చావనిది, రాకడా పోకడా లేనిది, సార్వకాలం వొక్కతీరుగా వున్నది. మొదలుకొనాలేనిది, సకల దేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ నమస్తమైన వస్తువులయందూ । చలించక, తనకుతానే, స్వతసిద్ధమై వున్నది నూచన కావలె ॥

గురు - నూచన చాస్తాగాని । మళ్ళా అడుగవు గదా ॥

అ. మ- మళ్ళా అడుగ । నేకేమైనా చదువుకొన్న మగవాణ్ణి । నాకుయిది మాత్రం నూచన ఆయితే సరి ।

గురు - నీవు యేమి ?

అ. మ- మూలం లేని యీ గురైరిగే శరీరమును నేను ।

గురు - యిప్పుడు యేతీరుగా అడిగినావో । ఆ తీరుగా వున్నదో లేదో అని సంశయం లేదు గదా ॥

అ. మ- కోటి మాట్లకూ వున్నది ॥

గురు - అవువంటివాని యందే నీవు వున్నావు ॥

అ. మ- సరే, సరే!

గురు - ఘట్టిగా వున్నది గదా । కోటిమాట్లకూ వున్నది గదా ?

అ. మ- కోటిమాట్లకూ వున్నది । నాకుయేమి విచారం వున్నా యేమీలేదు , కొనకు యేమీలేదు ॥ ఆలాగేకాదూ ॥

గురు - యిప్పుడు కలలో యేనుగవచ్చె । వచ్చిన యేనుగ యేలాగు యేమీ లేదో ఆలాగే ॥

అ. మ- యిప్పుడు అయితే సర్వకాలం వున్నది ॥

గురు - కేవలం అదిలేక సముద్రం వలె వక్కతీరుగా వుండవలె ॥

అ. మ- యేమీ అపైతె । అదియేమీలేదు । కేవలంఅచలమే । సార్వకాలం వక్కతీరె । వ్యవహారం యాలాగు ॥

గురు - యెవ్వరికి ?

అ. మ- యేమీఅన్నా ఆశ్చర్యం । యిదిఆశ్చర్యమే । యేమీలేదనేటందుకు, యేమీ లేకపాయ । యిఘయాలాగు । యిదియంత ఆశ్చర్యం, "యిది గురు స్వామికే తెలియవలె । అనరాదుగాని వారికీ శక్యం కాదు । బహుశతినం, అఘవంటి వారితో కూడావుండి చూడవలె । చూచినాశక్యం కానట్టేవున్నది । అన్నా, అందుకే । బ్రహ్మవిద్య । అతికతినం । గురుస్వామికటాక్షం వలన, ఆతి సులభం" । స్వామీ నాకు స్వభావమే । శరీరం అనె వ్రణం వుండె ?

గురు - "కలలోయేనుగ మేలుకొంటె । యేలాగు యేమీ లేదని తనకుతాను యేలాగు దృఢమో । ఆలాగే నూచన చాత । మూలంలేని యీ గు రైరిగేశరీ రం ఆలాగు , ఆయెనా । మూలంలేని యీ గు రైరిగే శరీరం యేమీ లేదు । యేమీలేకుంటె సార్వకాలం వక్కతీరె" సరెకదా ॥

అ. మ- సరె । సరె ॥

గురు - శాబాసు చదువుకొన్నవారికంటె నీవు దొడ్డదానవు । యీలాగువుం డవద్దా । అమ్మా । యిఘవంటివారు యాలాగు అంటె । ఆలాగు నడువరు గదా । యిది ప్రమాణమని నడువరుగదా । యిన్నిటికీ యేది మూలమోఅదే కలలో యేనుగ । మేలుకొంటె యేమీలేదని । తనకు తానెదృఢం వుండవలె ॥

అ. మ- దృఢం ఆయ ॥

గురు - ఆ దృఢం యేమీ లేకపోవలె ।

అ. మ- దృఢం యేమీ లేదు । యేది వున్నదో అదే వుండె ॥

గురు - యిఘ ముచ్చటే వద్దు ॥

అ. మ- చాలుస్వామి చాలు । యెక్కువముచ్చట ఆడేటందుకు । మూలం యేమీ । లేదని శిగువుండవలె । పూరికే అది వున్నదంటే వుండిపోయె । యేది వున్నదో అదే వుండి పోయె ॥

గురు - వున్నది వున్నట్లూ సూచన అయిన వారికి । ముఖం చెల్లదు । మునపటి వలెనె చలామణిలేదు । చల్లని రూపాయివలెనె । రాగిరూపాయిపా డిదికాదు । మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీ లేదు । పుట్టనిచావని దానికి బదులు లేదు । యిందుకు అనుమానం లేదు ॥

అ. మ- అన్నా, అబద్ధాలు పుస్తకంవలె ।

గురు - ఆలాగు కాదు పుట్టని చావని పరిపూర్ణానికి బదులు లేదు । యీ లాగువుండవలె గురుసాంప్రదాయం॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామ్ దీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే । అథ ఉత్తరభాగే ।

అమృతసార ప్రకరణన్నామ ।

చతుర్థోద్యాయం । సంపూర్ణము॥

ధర్మాధర్మ నిరసన ప్రకరణ

ప్రారంభః

శ్లో॥ చిదేవదేవశ్చిదిమేవలోక । శ్చిదేవభూతాని చిదేంద్రియాణి ।
కర్తాచిదంతాః । కరణంచిదేహ । చిదేవసర్వం । పరమాత్మరూపం ।

శ్లో॥ చిదేవచిత్రి । చిన్నాత్రం । చిదంచిన్మయమేవచ ।
చిత్తంచ । చిదహమేవచ । లోకాచిదంతి సంగ్రహః॥

శ్లో॥ చిదేవపంచ భూతాని । చిదేవభువనత్రయం ॥
విజ్ఞాన మదురాసన్య । అహమహస్మి చిదేవహి ॥

శ్లో॥ చైతన్యం శాశ్వితం శాంతం । వ్యోమాతీతం నిరంజనం ।
నాదబిందుకళాతీతం । తస్మైశ్రీ గురవేనమః ॥

* విచారణ *

ఓంశిద్ధోహం । ఋద్ధోహం । ఓహంసోహం । ఓంఆహంబ్రహ్మస్మి ।

ఓంజీవేశ్వరైఖ్యజ్ఞానం॥ యీజ్ఞానమె బ్రహ్మస్వరూపం । జ్ఞానమే పరబ్రం
హ్మ స్వరూపం జ్ఞానమే పరమాత్మ । గురైరిగేది । నేను ॥

- 1 నేను గురైరిగేది యెక్కడవున్నాదో అంటె । అది పరోక్షజ్ఞానం ।
- 2 నేను గురైరిగేది యిక్కడఉన్నాదంటె । అది అపరోక్షజ్ఞానం ।
- 3 నేను గురైరిగే ప్రకృతిని అంటె అని సాక్షాత్కారం ।

జ్ఞానముకంటె దొడ్డదిలేదు । గురైరిగేదే జ్ఞానమని పదిపువనిషత్తుల
యందూ చెప్పుచూ వున్నది । సాక్షి అంటె గురైరిగే వాడు । సాక్షిణి అంటె
గురైరిగే చైతన్యస్వరూపిణి । సాక్షివర్జితాః । అంటె మాయారహితం ।
అవిద్యారహితం । ప్రకృతిద్వయరహితం । క్షరాక్షరోపాధిద్వయ దోష
రహితం । ప్రకృతిపురుషులకే జగత్తుతోస్తుంది । ప్రకృతిద్వయ రహితునికి
యేలాగుతోస్తుంది । వున్నదానికివున్నది తోస్తుంది । లేనిదానికి లేనిదిలేనేలేదు ।
పుట్టనిదికేవలాత్మ । పుట్టేదిచచ్చేది ప్రకృతి ద్వయం । యీ ప్రకృతిద్వయం
లేకుంటె । పుట్టుచావులులేనిదేవున్నది । రొండావున్నవని చెప్పితెనత్యద్వయ
మవుతుంది । రొండా వున్నవని చెప్పరాదు । లేనిది యెప్పుడూ లేదు ।
ఉన్నదియెప్పుడూ లేకపోదు । యిదేవిచారానకు ఫలం । ప్రకృతి ద్వయదోష
రహితమె అనుభవము । అనుష్ఠానంలేదు । విచారణమేకారణం । ప్రకృతి
ద్వయమె అనుష్ఠానంచేసేది । విచారించేది ప్రకృతిద్వయమె । యీప్రకృతి
ద్వయం లేదని నిశ్చయ పర్యంతరం విచారించవలె । సార్వకాలం
ప్రకృతి ద్వయదోషరహితమె మౌనం ।

*** ఉపాధిద్వయ దోషరహిత లక్షణం ***

ఉపాధిద్వయ దోషరహితమెమడి

ఉపాధిద్వయ దోషరహితమెమైల ।

ఉపాధిద్వయ దోషరహితమె సుజ్ఞానం

ఉపాధిద్వయ దోషరహితమె మహాపూజ

(24) దర్మా డర్మ నిరసన | ప్రకరణము

ఉపాధిద్వయదోషరహితమే యాత్రాఫలం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే జన్మరాహిత్యం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే తీర్థం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే ప్రసాదం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే సిద్ధి
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే గురపూజ
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే లోకాతీతం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే యింద్రియజయము
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే నియమము
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే స్వశ్రీవర్జితం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే పురుషరహితం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే అఖండైశ్వర్యము
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే అమృతం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే ఆకర్మత్వం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే అభోక్తృత్వం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే క్రియాశూన్యం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే నిర్గుణం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే గుణాతీతం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే ఉత్తమం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే బీజరహితం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే అచలం | నిర్వికారం | నిరంజనం
 ఉపాధిద్వయదోషరహితమే నిష్కలంకము

గద్యం॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభాషే ।

వేదాంత విచారణే । అథ ఉత్తరభాగే దర్మా డర్మ నిరసన

ప్రకరణన్నామ ప్రథమో ధ్యాయం ।

సంపూర్ణము.

ంఓం

ద్వితీయోధ్యాయః

శ్లో॥ సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మామేకంశరణం వ్రజా ।
అహంత్యా సర్వపాపేభ్యోః మోక్షయిష్యామిమాసుచ॥

శిష్యా, సమస్త మైనటువంటి । ధర్మాధర్మములుగలిగిన యెరుకను, స
మూలంగా విడిచివెట్టిన వాడవై । అన్నిటికంటె । ముఖ్యుడనైన నన్ను ।
శరణు పొందుము । నేనునిన్ను సమస్త బంధములనుంచి । విడిపించగలవా
డను । లేకపోతానని దుఃఖవడకుము.

శ్లో॥ నారాయణాత్పరంవస్తుః । తస్మాన్నాహంకదాచన ।
గుణత్రయంసవిద్యంతే । వికారరహితంసదా ॥
ఇదంవస్తుః । నారాయణాత్పరం । శేషస్వప్తః ।

ఆచార్య కటాక్షం చాతకావలెను । లేనియడ యీ గుర్రెరిగే చిద్రూప
మనె । అహంకారంవుండి భాషిస్తూవుంచుంది । బ్రాహ్మణ స్వభావః । ఛాం
ందాలస్వభావః । ఆశ్రమాలకు మూలంలేదు । అహంకారం అవిద్యగనుక ।
లేనిదే అవిద్య । యీ అవిద్య । వాచ్యార్థం గనుక! అహంకార మె మాయ ।
యేదిలేదో ఆదె మాయ । సకల దేశాలయందూ వున్నది । అది శరీరానకు
మూలముకాదు । యీ మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం । ఆనెక కొటి

దర్మా దర్మ నిరసన ప్రకరణము

బ్రహ్మాండాలు వున్నవని । బ్రాంతి పెడుచుంది । నామూలం లేదని యెవ్వరికొకటా చెప్పదు । అందరూ తానె అయివున్నది । యింతకంటె కొతుకం లేదు । అందుకే “చూచిన గురువెల్లా పనికిరాడు । యీ శరీరానకు మూలం యేమీ లేదని । చెప్పి సమాధానం చేసే గురువు కావలె । యీ గురైరిగే శరీరం వచ్చేటందుకు మూలం యేమీ లేదు । కొనకు ప్రవేశించేటందుకు స్థానం యేమీ లేదు । అసి చెప్పే గురువుకావలె ।” ఉన్నప్పుడు వున్నట్టే వుంచుంది । చూస్తూ వూడంగానే యేమీలేదు । మొదలుకొనాలేనిది , పుట్టనిచావనిది గనుక । సార్వకాలం వొక్కతీరె । అందుకే సకల దేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైన విస్తువులయందూ । తనకు తానె స్వతస్సిద్ధమై యున్నదిగనుక । చలించక వున్నది । యిటువంటిది గురువాక్యం చాతగాని తెలియబడదు । బ్రాంతి విడువదు । అందుకే “దరిద్రం తీసివేస్తే ఐశ్వర్యం స్వతస్సిద్ధం గనుక । వస్తుందో రాదో అనియవ్వరూ దరిద్రమును విడువరు । యీ శరీరంలో కొంతనిబద్ధి । కొంత అబద్ధంఅనేది అన్యాయం అందుకే మూలంలేని । యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । అసి సమాధానం చేస్తే సరిపాటు । యీ లాగు నూచన అయితే సుఖయంపుండదు । సంఖయమే జన్మహేతువ । సంఖయమే యెరుక । యీ యెరుకే పరా ప్రకృతి స్వరూపముగనుక । సార్వకాలం । లేనిపరాప్రకృతి స్వరూపమే ॥”

గీ॥ శ్లో॥ అపరేయ మితస్వస్యా । ప్రకృతింవిధియే సవా ।

జీవ భూతమహాబాహో । యే విదం దార్యతే జగత్ ॥

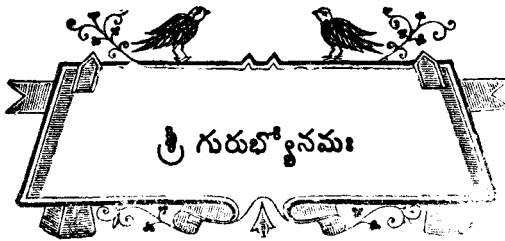
శ్లో॥ ఇదంశరీరంకౌంటేయ । క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞయితదద్విదః ।
క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞయోరన్యం । నామరూపవివర్జితం ॥ క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞ
స్వరూపం ప్రకృతి ద్వయదోషరహితమైంది । స్వతస్సిద్ధమేవా ।
ఉపాధిద్వయ దోషరహితమైంది । స్వతస్సిద్ధమేవా । స్వతస్సిద్ధః ॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామ దీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే అడఉత్తరభాగే । దర్మాదర్మ ।

నిరసనప్రకరణన్నామ ద్వితీయోధ్యాయః ।

సంపూర్ణము.

తృతీయోధ్యాయః

◆◆ సప్తమ స్వప్నము ◆◆

శిష్యా - విను॥ యీకలలో వక్కనన్యాసి వచ్చె, వెంటనే పెద్ద పట్టెనామాల ఆయ్యవారు । పుస్తకం చంక బెట్టుకొని వచ్చె । తరువాత అద్దకపు బట్టవలె వున్నమనిషివచ్చె । ఆషువంటి ఆయనె ముసలి ఆయన వచ్చె । వీరినిచూతామని వైసుఫకీరు వచ్చె । మీరు నలుగురూ నాలుగు దార్లుపెట్టుకొన్నారు । మీకు మీరెపెట్టుకొన్నారా । మీకు యవ్వరై నా చెప్పినారా । అనె । అంటె । విభూతి చమటకు తడిసి పోయింది గనుక । ఫకీరువలె వున్నాడు । యీయనమన మతంవాడె । అనుకోనె । అనుకోనినె త్రిచూచె । రొమ్ముచూచె । చూచి । మనసంబంధమె అనుకోని । మీకులం యేమి అని అడిగె । నాకు కులంలేదు । గోత్రంలేదు । అనె । లేదని నీకే యెరుకా । మరియెవ్వరైనా చెప్పినారా అనె । నాకు చెప్పెవారు యెవ్వరు । నాకంటె వేరె యెరుకలేదు । నేనే అందరిలో వుండియెరిగే వాణ్ణి । నేనే నేను । సమస్తనిర్ణయాలకు కర్తను । నేనే నేను అనె॥ ఆయ్య వారూ నీవేమయ్యా అనె । నేనునిబద్ధి । యీశరీరం అబద్ధం । అని నిర్ణయం చేసినా । అబద్ధం అంటెలేదు అనుట॥

ప - అషయితే పుట్టింది నీవాశరీరమా॥ ఆయ్య॥ శరీరమే । నాకుపుట్టుకా

లేదు చావూలేదు! సార్వకాలం వక్కతీరె! నీవు చెప్పవయ్యా! అయ్య
వారు. సరె । కాని । నేనువేరె । శరీరంవేరె । అన్నాడు వారు ।
మేమూ । నేనూ । శరీరం వక్కటె అన్నాను । నన్ను విడచి శరీ
రం వుండదు । శరీరాన్ని విడచినేను వుండ । నాతోకలసి వున్నది
శరీరం । శరీరంతోకలసి నేను వున్నా । యింకేకాని । రొండుకావు
వొక్కటికాదు । శిలాప్రతిమయాలాగో ఆలాగే ॥ ఫకీరా ॥ అయ్య
వారిని అడుగుమా ॥ వ్యవహారంచేశేది । శిలాప్రతిమా । అడుగుమా ।
మాశిద్ధాంతం వొక్కటికాదు రొండూకాదు । విశిష్టం ॥ ఫకీరా ॥
వ్యవహారం అడిగితివి । మావారిని అడుగు ॥

ఫ - వారుమావారా । యేమి ॥ యెక్కువ తక్కువ । ఋట్లులేదు । దం
ర్బాలు లేవు । అదియేమయ్యా అనె । సన్యాశి । వ్యవహారం నీవు
చాస్తావా । శరీరం చేస్తుండె । నేనుయేమిచేస్తా । నేను క్రియా
శూన్యుణ్ణి । అకర్తను । అబోక్తను । నేను యేమీచెయ్యి । అన్నీ
దేహధర్మాలె । దేహమెచేస్తుంది అనె ॥ అనంగానే ఫకీరునవ్వె ।
నవ్వి । ంద్ధకంబట్టవంటి మనిషిని । నీవేమయ్యాఅనె ॥ చీ । శరీరం
యేమి చేస్తుంది । సకల వ్యవహారాలకూ । కర్తనూ । గుర్రెరిగే
వాణ్ణి ॥

॥శృ॥ జ్ఞాత్వా కర్మాణికురీతా । అనివున్నది । సమ న్తమైనవ్యవహారాలు ।
నేనెకాని । స్వతంత్రృణ్ణికాను ॥ సీకంటె వేరుమరి వొకరు! వున్నారా?
వున్నారు ॥ గురువును యెరిగిన వారా । యెరుగనివారా ॥ ? యింత
మాసిద్ధాంతం ॥ ముసలి మనిషిసీవేమయ్యా ॥ నీవునిబద్దే! శరీరంనిబద్దే
అనే ॥ నేనూనిబద్దే! శరీరం నిబద్దే! నేనులేనిదీశరీరం చెయ్యదు! శరీరం
లేనిది నేను చెయ్యి । గుర్రెరిగే నేను జ్ఞానం । శరీరంచేసేది ఖర్మ!
జ్ఞానం నిబద్దే! ఖర్మలూ నిబద్దే! ద్వైతం నిబద్ది । అద్వైతం
అబద్ధం ॥ ఫకీరునవ్వి! మీస యెక్కడికి పోతారు అనె ॥ మేము సల్ల
రము నాలుగు బాటలవారము । మాకుయేమీ ప్రయోజనంలేనే లేదు!
సకల విద్యలు చదువుకొన్నాము । చెప్పదామంటె చదువుకొనె

వారు లేరు । శ్రవణమైనా చేతామంటె వినే వారులేరు । యెవ్వరైనా వత్తురేమో అని చూస్తూయున్నాము । వస్త్రైన్లురూ నాలుగు దార్లు చాతామని । వున్నాము॥ యెవ్వరైనా వచ్చేరు । రావలెనని తపస్సు చెయ్యమని చెప్పి ఫకీరుపాయ॥ యీనల్లరూ యెక్కడ చూచినా లేరు । యేమీలేదు అని వుండిరి॥ వుండంగా వుండంగా అనేకమంది బూడిద పూసుకొని వచ్చిరి । అనేకమంది నామాల వారు వచ్చిరి । అనేక మంది నాలుగు విధాల వచ్చిరి । రాంగానే । వినవలెనని యిళ్ళపుట్టె । పుట్టంగానే । వినిరి । మనమూ యీలాగే కొందరికి । చెప్పదామని పుస్తకాలు వారి వాఠి సమాధానంగాశానా వ్రాసుకొనిరి । వ్రాసుకోని । చదువుకొంచూ । చెప్పకుంచూ వుండిరి । వుండంగా వుండంగా । అనేకకోట్లకొద్దీస్త్రీలు వచ్చిరి । అనేకమైన ఆభరణాలు అనేక వస్త్రాలు । అనేకమైన గురాలు । రథాలు । అనేకమైన బానిశవాండూ । మంటితబుకుల్లో । యెక్కి ఆదాత్తు వచ్చిరి । రాంగానే చదువులు చాలించి । చెప్పెవారితో కూడా మోహపడి । రతి ఖర్మలుచాయబట్టిరి । యీలాగు వుండంగానే । ఆవులు । బర్రెలు । మేకలు । అనేకకోట్ల గొర్రెలు , కాశే వాండలతోకూడావచ్చిరి । యీమంటితబుకుల్లో యెక్కడచూచినా నడుములబంటిగడ్డియెక్కడనుంచో వెడ్డపుట్లువచ్చె । ఆవులురాంగానే యీమంటితబుకుల్లో అనేకమైనగట్లు । గుట్టలు । గుహలువచ్చె । రాంగానే । పులులు । వ్రవేశించె । యీప్రకారాన । అనేక దినాలు గడచె । దాని మొదలు యెవ్వరికీ తెలియదు । కొనాయెవ్వరికీ తెలియదు । యిది యెంత కఠినం । అందరికీ తెలియకుండా । నల్గురు । యీమూలంలేని యీ గుర్రెరిగే స్వరూపులె । గనుక వారికి యీమూలం తెలుసుననేటం దుకు తోచదు॥

గద్యం॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామ దీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే । అథ ఉత్తరభాగే ।

దర్మార్థ నిరసన ప్రకరణమ్నామ ।

తృతీయోధ్యాయం సంపూర్ణము.

రఙ్ఠం

చతుర్థోధ్యాయ ప్రారంభః

♦♦ సప్తమ స్వప్న అంతర్భాగము ♦♦

మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు . మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం . నేను అని . నిశ్చయంగల వారుకొనకు . మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరానకు . ప్రవేశించేటందుకొస్తానం వున్నదని . అన్నారు . మళ్ళా . వస్తుంది అని అన్నారు . మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరానకు . మోక్షమని మురిపించినారు . మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమె యిన్ని మార్గాలు చేశింది . చెప్పేవానికి చేటు అయితె . వినె వారికి జాగ్రత వుండవలె . అందరికీ యీమూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమె . ప్రతిదినమందూ . యేమీలేదు . కలలో వచ్చిన వాటిని . ఘట్టిగా కట్టివేసుకొన్నట్టు మళ్ళామళ్ళా నన్నే ఘట్టిగాకట్టివేసుకొంటారు . యీదుఃఖం నాకు యేమి అని . అందరూ చూడంగానే . మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరము యేమీలేదు . మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం ప్రతిదినమందూ . యేమీలేదు . కొనకూయేమీలేదు . యేమీలేని అపకీర్తి . సుషుప్తి అని కల్పించినారు . కొనకు మరణం అని కల్పించినారు . తల్లికి అలవాడైన పిల్లకు తల్లికొసకువస్తే . ఆపిల్ల . అమ్మా అమ్మా అని . యాదించెస్తే . నీళ్లకుపోయింది . జియ్యచేశిరాను పోయింది . అన్నట్టు . యీమూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం . స్వర్గానకు . పోయింది

నరకానకు పోయింది । అనికల్పించినారు । నేను రానేరాను! వస్తినాకాశ్శేపు
వుండి । మీకు తెలిశేటట్టు మళ్లాయేమీలేదు । అనినిశ్చయం అయేటట్టు । కలలో
వచ్చికాశ్శేపు । మీతోకూడా వుండి । మీరు అమమొఖంకాంగానే । మీకునేను
యేమీలేదు । అని నిశ్చయం అయిందోలేదో ఆలాగే । మూలంలేని యీగురై
రిగే శరీరం । పుట్టనిచావనిది । మొదలూకొనాలేనిది । వక్కచైనా క్రియ
లేనిది శరీరంలేనిది । సకలదేశాలయందూ । చలించక । సార్యకాలం వక్క
తీరుగా వున్నది । నూచనకాంగానె మొదలూకొనాయేమీలేదు । కొనకూయేమీ
లేనిది । మద్యకాశ్శేపువుండి । మేలుకొంటె యేమీలేనట్టు । మూలంలేని యీ
గురైరిగే శరీరం ఆలాగు వుంచుంది । శీఘంగా యీమూలం లేని యీగురై
రిగే శరీరంలేని గురుస్యామిని వెతికి । పుట్టని చావనిదాని జూడ నూచన
చెయ్యండి అని అడుగవలె । వారిదగ్గర వుండిలేస్సామాచి । శాంతిపొంద
వలె । అనంగానె తప్పకాదు! మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంచాత సాద్యం
కాదు । న్యతసిద్ధమై వున్నది గనుక । కలలోరొండోది లేదని ప్రసిద్ధికద్దు ।
కలతప్ప విడచిరొండో అవస్తలేదు । యేనైనా వున్నప్పుడే గనుక ।
మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం వున్నంతశేషా వుండేది । కొనకుయేమీ
లేదు । పుట్టని । చావనిదాని వంటిదికాదు । యీలాగు వుండంగా తప్పన!
వక్క ఆడిదివచ్చె" నన్ను మీదగ్గర సార్యకాలం । యెడతెగకుండా వుంచు
కొండిఅనె॥ గు॥నీకుసమాధానం వుంటెవుండు!నీకు సమాధానంకాకుంటెపో!
నేను నిన్ను యేమి అన॥ అ॥నాకుక్షణమైనాయెడతెగకుండా! మీదగ్గరవుండ
వలెనని వున్నది॥ గు॥వుంటె వుండు! నేనువున్నంతశేషా॥ అ॥మీరునన్నుచే
మనకుండు! యప్పుడులేకపోఛానో!అప్పుడు శిక్షచెయ్యండిఅనె! గు॥అంచూనె
బట్టపరుచుకొని । అడ్డంపడె । ఆరునెలలకులేచె । నాలుగు దినాలకు । నేటి
దాకా!యక్కడపోయినావుఅనె॥ అ॥మందియేమనుకొన్నారు!అనె॥ గు॥మంది
మాటలుయేమి॥ అ॥మీకు యీలాగుయెరుక వున్నాదో! ఆలాగు చెప్పుమనె॥
గు॥మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు ।నేనువుంటె నాకు యెరుక!
నేను యేమీ లేకుంటె యెవ్వరికి యెరుక! వ్యవహారమే లేదు । నేను వుంటె
సర్వం । నేను యేమీ లేకుంటె ।యేమీలేదు । అ॥అషయితె నీకు మూలం

వున్నదా॥ గు॥నాకు మూలంయేమీలేదు। మంది సుషుప్తి అంఛారు ।అప్పుడు మందిలేరు।నేనులేను నేనురాంగానే నాతోటి వచ్చినారు।వారు నావంటి వారే, కాళ్ళేపు వుండికొనకు యేమీ లేక పొయ్యెది । పుట్టనిచావని దానిజాడ వారు యెరుగరు।నేనుయెరుగ॥ ఆ॥దానిజాడాచెప్పెవారువున్నారు॥ గు॥యేమోశరీరంలేనివారై తేనేమో । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరంచాత సాధ్యం కాదు । ఆ॥నీకేమియెరుక॥ గు॥అసాధ్యవస్తువ।అని ।పసిద్ధికద్దు గదా॥ మూలంలేనియీ గురైరిగే శరీరంచాత । పుట్టనిచావని దాన్ని । మొదలుకొనాలేని దాన్ని । రాకడాపొకడాలేని దాన్ని । సార్వకాలాలయందూ వొక్కతీరుగా వున్న దాన్ని । రాకడాపొకడాలేనిదాన్ని । సకలదేశాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । చలించక వున్నదాన్ని । వుండజూచి । కలలో యేనుగ మేలుకొంటె । యేమీ లేదని యాలాగు నిశ్చయమైందో, ఆలాగే । ముందట యేమీలేక । కొనకూ యేమీలేక । మధ్యవచ్చి । సమస్త వినోదాలు చేసి । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం మేలుకొంటె । కలలోవచ్చిన యేనుగ । మేలుకొంటె యేమీలేక । పోయినట్టు । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని నిశ్చయమే । విచారానకు ఫలం॥ ఆ॥సరెయిది యేమి! ఆశ్చర్యం । ఉన్నది వున్నట్టె చెప్పితిరి ॥ గు॥ యిది కఠినంకాదు ।అచలం వున్నది । నిబద్ధే । చలించే శరీరం యేమీలేదని । నిబద్ధే, యక్కడచూచినా పరిపూర్ణమే । చూపులేదు ।మేపులేదు । గానిఘోరికే మాట । యిది అసాధ్యం నిబద్ధే । అనాయాసం నిబద్ధే । యిదే రాజమార్గం॥

గద్యం॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే, వేదాంత

విచారణే అధ్యక్ష తరణాగే । ధర్మాధర్మనిరసన

ప్రకరణంన్నామ చతుర్థోధ్యాయం ॥

సంపూర్ణము ॥

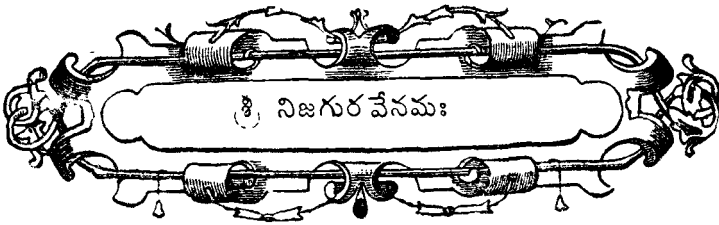
అథ భావా భావ రహితప్రకరణం ప్రారంభః

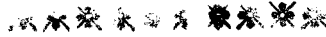
యీ వుత్తబట్టబైలు యేమీలేదు । యేమీలేదు అంటె । జననమరణ
 ములు । సుఖ దుఃఖములుగల యీ మూలంలేని యీ గుర్రెరిగేశరీరం యేమీ
 లేదు అనుట । సరే! యిప్పుడు కానుపించె శరీరాలు । కలలోకానుపించె శరీ
 రాలుసమానమాయేమైనా యెక్కవతక్కువ వున్నదా ॥ శి॥యేమీయెక్కువ
 తక్కువ లేదు । రెండూ యేకరీలేయేకమే । అంటె । యిందుకు అనుమా
 నం బోడిముండకైన లేదు । యిదివకనూటె । యిదిఅందరికీ యెరుకేకదా॥
 గు॥యెరుకె । ఆపైతెనివు మెషి । అంటె ॥ శి॥నేనానేను యీమూలంలేని యీ
 గుర్రెరిగే శరీరాన్ని ॥ యీ శరీరానకూ కలలోవచ్చిన శరీరానకూ మూలం
 యేమీలేదు । గు॥యెవరినత్తాకెతవున్నవి॥ శి॥వాటికవ్వె!వీటికివ్వె! యెవరినత్తా
 లేదు । యీ శరీరాలను రమ్మకే వారు లేరు । పొమ్మనమనె వారులేరు ।
 విచారించని మూడులు వీటికి । మూలం వున్నదని । భ్రాంతి పొందియున్నా
 రు । విచారిస్తే అందరికీ మూలంలేదని యెరుకే । మనకుకానుపించే శరీరం
 వంటిదైనాయేమీలేదు॥ గు॥ ఆపై మీకు శరీర వున్నట్టూ, లేనట్టూ । శి॥నాకా
 కలలో వచ్చిన శరీరం మేలుకొంటె వున్నట్టూ లేనట్టూ । నేను మేలుకొంటె
 యేమీలేదు । కొంచమైనా లేదు । యీ శరీరం యేమీలేదు॥యెప్పుడుచస్తానా,
 గు॥చీ॥యెప్పుడువిచారిస్తే అప్పుడే!గురుకటాక్షం చాతయేమీలేదు॥ శి॥నిబట్టే ।

నిబద్ధే । యిందుకు అనుమానం లేదు।కాని కొందరు చస్తే యేమీలేదంచూరు గు॥అలా గైతెగురువు యెందుకు । విచారానకు ఫలంయేమి । మొదలుయేమీ లేదు । యీలాగు అందరికీ సమానమే । గురుముఖంగా విచారించిన వారికి యప్పుడు విచారిస్తే । అప్పుడె యీ మూలంలేని యీ గురైరిగేశరీరంయేమీ లేదు॥ శి॥యీలాగు సరి। యిందుకు అనుమానంలేదు । కాని గురుస్వామీ । నాకురెండుఅబద్ధాలు తోస్తూవున్నావి॥ గు॥అనియెవ్వి॥ శి॥సుషుప్తిఅనేమాట మరణం అనె మాట। అదియెలాగు॥ గు॥మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేకుంటెయేమో॥ శి॥సరేఅదిజాడే, గు॥ సుషుప్తి, మరణం । అనిమంది కల్పించినారు । యింతేకాని వున్నది వొక్కటె । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం వున్నంతశేషాకలే । గురు మూలంగా యీకలలో వచ్చిన శరీరాలు యెరుక వుండంగానే యేమీలేదు । అని తనకు తానే యేలాగు, జ్ఞానవివేకం చాత దృఢమో । అలాగే మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదని, తాత్పర్యమాయనా । అదేమేలుకొనుట । యింతేకాని వక్కచైనా అవస్థలేదు, స్వప్నావస్థ గురుడు మేలుకొలిపితె । అదే జాగ్రత । అనే ప్రబోధ । యింతేకాని నాలుగు అవస్థలులేవు । యింతేకాని । యీ శరీరం వక్కటె । నాలుగు శరీరాలు అనుట । అబద్ధం । సీలివార్త । మూలంలేని యీ గురైరిగేశరీరం మృషాస్వప్నం। యింతేకాని యెరుకమువృట్లు యేమీపనిలేదు।శి॥స్వామి। నాకు చాలు । మీరు మహాకష్టపడితిరి । యిటువంటి ముచ్చట । యెవ్వరికైన దృఢంకాకపోయ్యేనని భయం విడువండి । యెంతమొద్దులైనా తనకుతానె దృఢం అవుచుంది । అతిసులభం । యిషువంటిసులభం వున్నదని । యెన్నడూవినలేదు । కఠినం వున్నదని విన్నా । అనేక సాధనలు । అనేకలక్ష్యాలు । అనేక ముద్రలూ । చాత చాలా శ్రమ పడితిని । గానివక్కచైనా అక్కరకు రాకపోయె । సముద్రం కాళ్ళవేత నడిచినట్టు ఆయె । స్వామీ నాకు చాలు । చాలు ॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే
వేదాంత విచారణే । అధిక తరభాగే । భావాభావ
రహిత ప్రకరణంనామ, ప్రథమోధ్యాయం
సంపూర్ణము

వ్రతీయోధ్యాయః

శి॥ శ్రవణా మననా నిధిద్వాసా లేని మార్గం । మీమార్గం అనివన్తి
 అది నాకు సూచన చెయ్యండి । సూచనచేస్తే । యీ శ్రవణమనననిధిద్వాస
 లనుచేసే యెరుకను విడుస్తాను॥ గు॥ అపైతే పుయేమి॥ శి॥నేనా మూలంలేని
 యీగు రైరిగేశరీరమును॥ గు॥ యంతేకదా । యిమవిను । ప్రకృతిద్వయరహి
 తమైంది । భావాభావద్వయ రహితమైంది । సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలా
 లయందూ । సమస్తమైన స్తుత్యయందూ మొరలూకొనా లేక । లోపటా
 బైటా అనే మర్యాదలేక । తనకు తానే చలించక వున్నదానియందు । మొ
 దలు యేమీ లేక । కొనా యేమీలేక । మధ్యగదా వచ్చి యిన్ని మచ్చట్టూ
 ఆడుచున్నావు । నీవు దాని యందు వున్నావు । అది అంతటా నిండివున్నది
 ఆలాగే నీయందున్నదో లేదో అని అనుమానం లేకుండా వున్నది । సమ
 స్తమైన అనుమానములు గలిగిన । యీ మూలంలేని యీ గురైరిగేశరీరం
 యేమీలేదునరేనా ॥ శి॥ చాటునామి । చాలు । మీరు సూచన చేశారు ప్రకారం
 వున్నది ॥

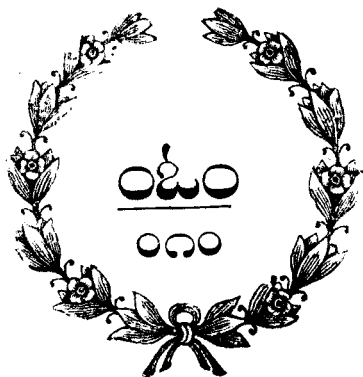
గు॥ యికామేమైనా అడుగునా । శి॥ యేమి అడుగుదు । శ్రవణా మననా
 నిధి ద్వాసా సమాదులు చాతామంటె చాతకాదు । యెరుకకు మూలంలేదు ।
 మూలంలేనిదీ చెయ్యడానికి । శిగ్గు అవును । వున్నది వున్నట్టేవుండె । సాద
 నాంతర నిరపేక్ష । స్వతసిద్ధమాయ । సకల నిర్ణయాలు । చేసేశరీరంయేమీ

లేదు । వున్న బైలుకు చైతన్యమనే జ్ఞానంలేదు । ఉన్నప్పుడు అందరికీయెరుకే । శరీరం లేక వున్నది । యేమీలేక వున్నది । గనుక । యేనిర్ణయంచే శేటండుకుమూలం యేమీలేదు ॥ గు॥ వున్నట్టుతెలుస్తే చచ్చినట్లు పడివుండు ॥ శి॥ యీ మాటకొంచెం నయంవలె వున్నది । కలలో యేనుగకొంచమైనా లేదు గనుక । యీ గుర్రెరిగే శరీరం మళ్ళీ వున్నదని యాలాగు అన । యేమీలేదు । అది సూచన చెయ్యంగానే యెప్పటి పరిపూర్ణమనే బట్టబయలు వున్నది । తనకు అశక్యం । యితరులకు యేమిజాడ । యాలాగు గురుస్వామి యొక్క మహాత్ము వున్నది । గు॥ సరేకాని! మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరమే నానా మతాలు । నానా శాస్త్రాలు చేశింది । చెలించక వున్నది యేమీచెయ్యలేదు । శంకరాచార్యులవారి అద్వైతం । రామానుజాచార్యులవారి విశిష్టాద్వైతం । సర్వం వారితోటె పోయినది । ఉన్నది ద్వైతాద్వైతరహితమైన పరమతత్వం । చతుర్థపదవితుర్యం । పరమద్వైతం । దశముఖుడు వేరే । శతముఖుడు వేరే అన్నట్టు । యొక్కడబడితె అక్కడనే బట్టబయలు వున్నది । యీ గుర్రెరిగేది । లేకుంటె । యాలాగు వున్నది ఆలాగే వున్నది । గుర్రెరిగే శరీర రహితుడు । సకలభ్రాంతి శూన్యుడు । పరిపూర్ణమెస్వతసిద్ధమై వున్నది గనుక । దాని యత్నము చెయ్యడమే విఘ్నము । యత్నం చేశేదాన్ని తీసివెయ్యడమే ప్రయత్నము । యిది మహాగుహ్యం । మహారహస్యం । యింతకంటె యొక్కవ గురువాక్యం లేదని । పరంపరా ప్రాప్తి అయింది । చీ । నీవు బ్రహ్మమనే అద్వైతాలు మాకు యెన్నటికీ పట్టవు । యీ మార్గం గాకయే మార్గం నమ్మినా మునిగి తేలడు । పరిపూర్ణ దేసికీ మూలము కాదు । తనకు మూలంలేదు । యీ గుర్రెరిగే శరీరమే అనేక బ్రహ్మాండాలు వున్నవని భ్రాంతిపెడుచుంది । తనకు మూలంలేదని యెవ్వరితోనూ చెప్పదు । దీన్ని లేదని చెప్పే గురువు కావలె । భ్రాంతి లేకపోవలె । సార్వకాలం పరిపూర్ణమే వుండవలె ॥

గద్యం॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామ దీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే । అదక్షత్రరభాగే ।

భావాభావ రహిత ప్రకరణన్నామ ।
ద్వితీయోధ్యాయం । సంపూర్ణము.

తుతీయోధ్యాయః

*** అవల బోధ సిద్ధాంతం బ్రాంతి రహిత ప్రకరణం ***

మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం వున్నాదన్నా సంకటమే । లేదు
అన్నా సంకటమే । రొంటాసంకటమె । గురుకటాక్షంచాత । ఉన్నది వున్న
ట్టూ తెలిపితె । దానిజోలి తనకు పట్టదు । “నిర్ణయం వేదాలచాత కాక
పోయింది శాస్త్రాచాత కాక పోయింది” ఆచార్యస్వామిల వారులేదని నిర్ణ
యంలే సై । యెవ్వరికీ లేదని నిర్ణయంకాలేదు । నిశ్చయమైతె । పుడుతే ।
పురుడు యెందుకు పడతారు! చస్తేయెందుకు సూతకం పడతారు! యిందుకు
అగత్యలేదని నమ్మిక యెవ్వరికీలేదు । రామానుజాచార్యులు గారు ప్రవా
హారూపేణా జగత్తు సార్యకాలం వుండనే వున్నదని । అన్నారు । వారు

వున్నంతశేషా సుఖదుఃఖములు కలిగి వున్నారు । యీశరీరం యెప్పుడు
 వున్నది చూడండి । చస్తుంది అన్నందువలన వికారరహితం సంభవించక
 పాయ । చిత్రేషేషము । చిత్తులో చిత్రేవిసిష్టము । అని అన్నందు వలన
 వికారరహితం సంభవించక పాయె । సుఖ దుఃఖరహితం సంభవించక
 పాయె । భావాభావరహితం సంభవించకపాయె । శిలాప్రతిమవత్ । అని ।
 దేహిదేహానకు । అవినార్ భావసంబంధం । ఉండి చెప్పినారు । గనుక దేహా
 నకు విశిష్టం తప్పదు । దేహానకు వుపద్రం వస్తే । యేడ్చేది దేహిగనుక ।
 యీదేహికి సుఖ దుఃఖాలు లేవు అని శాస్త్రం చెప్పతూ వున్నది । అది పెద్ద
 అబద్ధం । శాస్త్రాలు అబద్ధాలు । దేహినిబద్ధి । దేహం అబద్ధం । అని శంకరా
 చార్య స్వాములవారు । శృతి మూలంగా చెప్పినారు । సుఖదుఃఖాలు దేహి
 వున్నంతశేషే కాని । దేహిలేకుంటే । దేహానకు లేవు । సుఖప్రియం దేహి
 లేక పోయినాడు గనుక । సుఖదుఃఖాలు యెరుకలేదు । దేహియుండంగానే
 సుఖదుఃఖాలు సిద్ధా । దేహినిబద్ధి అయితే । దేహంవున్నదని నిర్ణయం లేదు
 గనుక । యీదేహి వున్నాడని భ్రాంతివున్నంతశేషా జననమరణ భ్రాంతి
 తప్పదు । అందుకే ఆద్వైతం నమ్మకుంటే విశిష్టానకు మూలంలేదు । గనుక
 యీరొండుదగాదాతుర్వాతి త్రోవలు । గనుక యీరొండు లేకపోతే మధ్య
 శిద్ధాంతానకు మూలంలేదు । మాటమాత్రమైనా లేదు । అంగడి సాగితే తావ
 త్కాలము అన్ని దినుస్సులు వున్నట్టు వుంఛావి । అంగడిలేచిపోతే మునుపు
 యెంతో అంతే । మళ్ళీసాగుతే సాగుతుంది । ఆద్వైతం । విశిష్టా ద్వైతం ।
 అషువంటిదే । స్వప్నావస్తవలెనే । యింతేకాని । యేశిద్ధాంతం నమ్మినా జగ
 ద్రాంతి తప్పదు । “నిజగురుసాంప్రదాయం నమ్మినా అషువంటి వారికి వ్యవ
 హారమే కూన్యమై । సార్వకాలం పుట్టనిచావని పరిపూర్ణులేవారు । అట్టిసాంప్ర
 దాయకునికి । జ్ఞాన భ్రాంతిలేదు । ఖర్మభ్రాంతిలేదు । చూస్తే అందరి వలెనే
 వుంఛాడు । అషువంటి వాడు సమయోచిత ప్రజ్ఞ । చాత భాదలేకుండా ।
 ఉంటాడు । అషువంటి వాని బ్రాహ్మణని నమ్మవద్దు । చాండాలుడని విడవ
 వద్దు । భ్రాంతిరహితం కావలెనని యిశ్చవున్నవాడు । వారిశేషచేస్తే । దయ
 వస్తే । తమవలెనే । జగద్రాంతి లేకుండా చేస్తారు । యింతేకాని మరియొక
 ప్రకారంగా । సాధనచేసి సాధించుతామంటే సాధ్యంకాదు । స్వతసిద్ధమై

చలించక వున్నదికాబట్టి । సాధనచేత సాధ్యంయెన్నటికీకాదు । సాధన చెయ్యబోయేదే యేమీలేకపోవు చున్నది । గనుక సాధనసాధ్య పరామర్శరహితమైన అచలమే వున్నది॥”

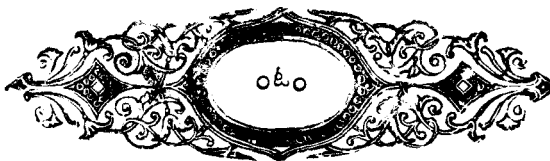
గద్య॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే

వేదాంత విచారణే । అథ ఉత్తరభాగే ।

భావా భావరహిత ప్రకరణ్నామ ।

తృతీయోధ్యాయం ।

సంపూర్ణము ॥

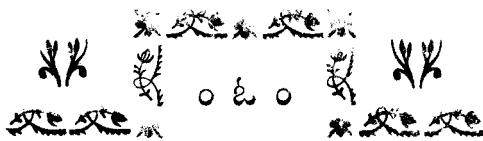
చతురోధ్యాయః

గు॥మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । యీశరీరంవున్నది । అన్నా యేమీలేదు । కలలో యేనుగ మేలుకొంటె యెలాగో ఆలాగె । యేమీ లేని యీ గురైరిగే శరీరాన్ని చూచి । అందరూ భంగవడ్డారు । దీనికి మూలం వున్నదని అనేక భాష్యాలు । అనేక శాస్త్రాలు । చేశినారుగాని । వక్కరూ దీనికి మూలములేదని విచారించకపోయిరి ॥శి॥ అషయితే స్వామీ మీరునాకు సూచనచెయ్యండి ॥గు॥ యిదియే మహారహస్యం । వంచనలేని శావచేతగాని । సూచన చెయ్యరు । ధీర్మకులం శేవచేతగాని దయరాదు । దయవస్తే ఆయ్యా అని అడుగుదే దయచేసి చెప్పతారు । వంచకుడై సాదూర్ణముండాకొడుకు ఆయెనాశక్తిమతంలో కలుపుతాడు । కలిపితే మునపటికంటె । ఘట్టివాడై

సంతోషపడుతాడు । యేత్యాలు । పీత్యాలుతో సంతోషపెడుతాడు । గనుక
 మా గురుస్వామి చరణాలేదిక్కాని సార్యకాలం యీమూలంలేని యీగురై
 రిగే శరీరం అయి యేదైనా వకటి చేస్తాడు । శ్రీలకూ పురుషులకూ సంతో
 షం । యేత్యాలు । పీత్యాలు లేని వారితో సంభాషణ చెయ్యరాదని నిశ్చయం
 చేశుకొని । తమ అనుకూలాలతో సహవాసం చేసుకొంటూ । కాలంగడుపు
 చారు । మనమె శ్రేష్టులమనుకొంచూ కోడిపెలె । కూసుకొంచూ । కుక్కల
 వలె సంతోషపడుకుంచూవుంటాడు । లేవంగానే అదేఁజింత । వంచనలేని
 శిష్యుడు అయితే భ్రాంతిలేని మార్గంచూపుమంచాడు । గురుసాంప్రదాయం
 ధొడ్డదికావలె । ఆచార్యస్వాములవారిమీద అనురాగం । రామానుజాచార్యుల
 వారి మీద ద్వేషం । లేని గురుసాంప్రదాయం కావలె । జగత్తులేకపోవలె ।
 జగత్తు వున్నది । లేదు అని సిద్ధయిం లేని సాంప్రదాయం దొరికెతే యదా
 ర్థం తెలుస్తుంది ॥శి॥ స్వామినాకు మీచరణాలేగతి అని యుంటిని । తమ
 మార్గం భ్రాంతిలేని మార్గం । అని ఒహుమంది వల్లనివచ్చినా । నన్నుయే
 లాగు నైనాకడతేర్చండి ॥గు॥ అషయితే విను । సకలదేశాలయందూ సార్య
 కాలాలయందూ సమస్తమైన వస్తువులయందూ । మొదలూ కొనాలేక । చలిం
 చక తనకుతానె స్వతసిద్ధమైవది । 1.శ్రీలింగ । 2.పుల్లింగ । 3.రిపుంసకలింగ ।
 శ్రయంగానిది । నిజస్వరూపం । అందుకె । దేవతాకాడు । దేముడూకాడు ।
 బ్రహ్మమూకాడు । లింగంలేనది । అషువంటిదానియందే నీవు వున్నావు ॥శి॥ సరే
 అషైతే నేను అందులోనే వున్నాదాన్ని కనుక్కొకపోతిని । స్వామీయిడనరె ।
 యికనావ ర్రమాసం చెప్పండి ॥గు॥ వినుయిప్పుడుకలలోయెనుగం చ్చివుండె ।
 అదిమేలుకొంటే యేమీలేదు । వచ్చేటప్పుడు యెక్కడ నుంచీ వచ్చె । యె
 క్కడికి పోయె । యెవరు రప్పించరి ॥ యెవరు పొమ్మనిరి । అందుకే యీ
 గురైరిగే శరీరం కలలో యెనుగవలె । మూలం లేకనే వచ్చి । చూస్తూవుం
 డంగానే యేమీలేకపోచుంది । గనుక మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం
 యేమీలేదని గురువాక్యం వచ్చె । యీలాగునే । నిరాకడా । సివునికీ । నీ
 పోకడా । సరెనాయింకా అనుమానమా ॥శి॥ స్వామీ నాకుచాలు । యేమిఅడి
 గేటందుకు శరీరం యీషత్తులేకపోయింది । యిషువంటివారు యీలాగు
 వుంటారు । అని సంశయంవస్తుంది ॥గు॥ “మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీం

లేకుంటే యేలాగో ఆలాగే! వ్యవహారం! యిప్పువంటి వారు! గుర్రెరిగే చైతన్య
రహితులుగనుక । యేమీ ఆనరాదు । ద్యానంలేకుండా క్రియా శూన్యులు ।
మళ్ళా ఆందరివలెనే చేస్తాడు । గాని రాగద్వేషరహితుడు । ఆమహాత్ముని దీర్ఘ
ఘకాలం సహవాసం చాతగాని తెలియదు । నీచుల ప్రభావం వలె శీఘ్రంగా
బయటపడదు । భావాభావరహితులుగనుక । మహాకఠినం! చూచినేర్చుకోవలె ।
వారిజాడవారి అంశవారికే గాని । మిగిలినవారికి శక్యంకాదు । జనకచక్ర
వర్తిప్రశిద్ధివలెనే । శ్రీ కృష్ణుని స్వభావమువలెనే । ఆవరణం లేదుగనుక ।
వారివ్యవహారానికి మర్యాదలేదు । శరీరంలేని వారుగనుక । భోంచెయ్యని
వారు । జ్ఞానఖర్మాలు లేవు గనుక యప్పుడూ వక్కతీరె । సార్వకాలం వె
ద్దలసహవాసం వుంటే । మహాద్భుతం! యింతకంటే అధికం లేదు ॥”

అథ చత్వరో ద్వాయః

★ భావాభావ రహిత ప్రకరణము ★

: ఆచలబోధ సిద్ధాంతం :

గురువు - జగత్తు లేదుఅంటే । ప్రత్యేకముగా వున్నది । అంటే
చూడంగానే యేమీలేదు । చూస్తేయేమీలేదు । అయితే వున్నదాన్ని సమ్మతానికి
లేదు ఆనినమ్మినా వున్నది అంటే వుండదు । లేదుఅంటే వున్నది । రెండు
సంకటమేవున్నది । రొంటాసంకటమే । గురుకటాక్షంచాత । వున్నది వున్నట్టు
తెలిపితే । వుండవుండని । లేకుంటే లేకపోసి । దానికోలి అనుకుంటే
నిజాయం వేదాల చాతకాకపోయినది శాస్త్రాలచాత కాకపోయినది । ఆచార్య

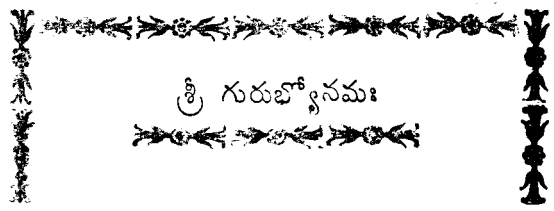
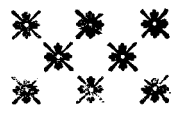
భావా భావ రహిత ప్రకరణం

స్వాములవారు । లేదనినిణాయంచేస్తే । యవరికిలేదని నిశ్చయంకాలేదు । నిశ్చయమైతే । పుడుతే పురుడుయెందుకు చేస్తారు । చస్తేసూతకం యెందుకు పడుతారు । బ్రతికితే సంతోషం । చస్తేదుఃఖం । యెందుకు పడుతారు । అందుకు అదిఅగత్యం లేదని । నమ్మికె యెవరికీలేదు । రామానుజాచార్యుల గారు । ప్రవాహ రూపకంగా । జగత్తు సార్వకాలం వుండనేవున్నదని అన్నాడు । వారువుంటే సుఖదుఃఖములు కలిగివున్నారు । వున్నదెప్పుడు చూడండి చస్తుందిఅని అన్నందువల్ల । వికారహితం సంభవించకపాయెను । చిత్రే శేషము అని అన్నందువలన । వికారహితం సంభవించక । సుఖదుఃఖ రహితం సంభవించకపాయ । శిలాప్రతిమివలె । అని । దేహిదేహానకు । అవినాభావనమందం వుండచెప్పినారు । గనుక । దేహిదేహానకు విసిష్టం తప్పదు । దేహానకు వృషద్రవం వస్తే యెడ్చేది దేహిగనుక । దేహికిసుఖ దుఃఖాలులేవని శాస్త్రంచెప్పతూ వున్నది । ఆవెద్ద అబద్ధశాస్త్రాలు అబద్ధాలు । అబద్ధాలకు । వేదవాక్యాలు అనుకూలాలు । దేహినిబద్ధి । దేహంఅబద్ధం । అని । ఆచార్యస్వాముల వారు । శృతి మూలంగా చెప్పినారు । సుఖదుఃఖాలు దేహివున్నంత సేపేకాని । దేహిలేకుంటే దేహానకులేవు । సుషుప్తియందు దేహిలేకపోయినాడు । గనుక । సుఖదుఃఖాలు ఎరుకలేదు । దేహివుండగా సుఖదుఃఖాలు సిద్ధం । దేహినిబద్ధి అయితే । దేహం వున్నదని నిణాయం లేదు । గనుక । దేహివున్నదనేభ్రాంతి వున్నంతసేపు । జననమరణ భ్రాంతి తప్పదు । అందుకే । అద్వైతంనమ్మకుంటే విశిష్టాద్వైతానకు మూలంలేదు । గనుక । ఈరెండు లేకుంటే । మధ్వసిద్ధాంతం మాటచూత్రమైనలేదు అంగడి సాగితే తావత్కాలము అన్నిదినుసులు వున్నట్టువుంటావి । అంగడిలేచిపోతే మునుపుయెంతో అంతే । మళ్ళీసాగులేసాగుతుంది । సాగకుంటేసాగదు । ఈఅద్వైతం । విశిష్టాద్వైతం । అమృవంటిదే । కృష్ణావతారంవలెనే । రామ వతారం వలెనే । లోకములో । భాగవతాల ఆటవలెనే । స్వప్నాలవలెనే । ఇంతేకాని । యేసిద్ధాంతంనమ్మినా । జగద్భ్రాంతి తప్పదు । “నిజగురుసాంప్ర దాయంనమ్మినా । సర్వశౌన్యంకాగలదు । వున్నదనివ్యవహారంలేదు । సార్వ కాలం వక్కతీరుగా లేదనేవ్యవహారం లేకుండా । వక్కతైనా వికారంలేక ।

పుట్టక చావక వున్నది । యేలాగున వున్నదో అలాగేవుంటాడు । జ్ఞానభ్రాంతి లేదు । కర్మభ్రాంతిలేదు । చూస్తే అందరి వలెనేవుంచాడు । విడువావిడువడు, పట్టాపట్టడు । అమృవంటివాడు సమయోచిత ప్రజ్ఞచాత । బాధలేకుండావుంటాడు । అమృవంటివాడు, బ్రాహ్మణుడని నమ్మవద్దు, ఛాండాలుడని విడువవద్దు, భ్రాంతిరహితం కావలెనని ఇచ్చవున్నవాడు । వారి సేవచేస్తే । వారికి దయ వస్తే । తమవలెనే జగద్భ్రాంతి లేకుండా చేస్తారు । ఇంతేకాని మరియొక ప్రకారంగా స్వాధీనంకాలు । వంచనలేక సేవచేసినాకొద్ది । వైకంఠివ్వనిదే స్వాధీనం అవుతారు । అయ్యా అని అడుగనిదే దయచేసి చెప్పతారు । వంచకుడైనా దూతుముండాకొడుకైనా । శక్తిమతములో కలుపుతారు । కలిపితే మునుపటికంటే ఘట్టివాడై సంతోషపడుతాడు । ఏత్వాలు పీత్వాలు సంతోష చెట్టినవి । గనుక । మాగురుస్వామి చరణాలేదికొని । సార్వకాలం యెదైనా ఎకిచేస్తారు । శ్రీలకు సంతోషమే । పురుషులకు సంతోషమే । ఏత్వాలు పీత్వాలు లేనివారలతో సంభాషణ చెయ్యరాదని । నిశ్చయంచేసుకొని । తమ అనుకూలాలతో । సహవాసంచేసుకుంచూ కాలంగడుపుచారు । మనమే శ్రేష్ఠులమనుకుంచూ కోడివలెకూసుకుంచూ । కుక్కలవలె సంతోషపడుచారు । లెవంగానె అదెచింతా । పంచనలేని శిష్యుడు అయితే । భ్రాంతి లేనిమార్గం చూపమని అంచాడు । గురుసాంప్రదాయం మహాద్వంద్వికావలె । ఆచార్యస్వాముల వారిమీద అనురాగం రామానుజాచార్యుల వారిమీద । ద్వేషంలేని గురుసాంప్రదాయం కావలె । జగత్తులేకపోదు । వుండావుండవద్దు । నిణయంలేని । సాంప్రదాయం కావలె । శ్రీలింగపుంత్లింగ నపుంసకలింగత్రయంచాత చెప్పబడ్డది । నిజస్వరూపం । అందుకే దేవతాకాడు । దేముడుకాడు । బ్రహ్మముకాడు । అంగంలేనివాడు । గనుక । గురైరిగే చైతన్యం కాకుంటే యేమీ అసశక్యంకాడు । ధ్యాసంలేకుండాంగా । క్రియాశూన్యుడు । మళ్ళి అందరివలెనే చేస్తాడుగాని । రాగద్వేష హేతుడు । ఆమహాత్మునిదీర్ఘకాల సహవాసముచేత కాని తెలియదు । నీచుల ప్రభావమువలె శీఘ్రంగా బయటపడడు । మహా కఠినం । మానేర్చుకోవలె । వా జాడా వారి అంతవారికె కానిమిగిలినవారికి శబ్ధంకాదు । జనకచక్రవర్తి ప్రసిద్ధివలెనే,

కృష్ణస్వభావము వలెనే । వీరియొక్క జాగ్రతా । ఆవరణం లేనివారుగనుక వారివ్యవహారానకు మర్యాదాలేదు । చెయ్యనివారు గనుక జ్ఞానకర్మలులేని వారుగనుక । ఎప్పుడువక్కతీరే । సార్వకాలం పెద్దలసహవాసము వుండేనే । మహాద్భవం ఇంతకంటే అధికంలేదు । యిదినిజగురు సాంప్రదాయం ।”

గద్య॥ ఇతి శ్రీ శివరామదీక్షిత ప్రభావే ।
వేదాంత విచారణే అదక్షత్రరభాగేభావా భావరహిత
ప్రకరణన్నామ చతుర్థోద్యాయం ।
సంపూర్ణము ॥
శ్రీ గురుచరణారవింశత్యుగము

శ్రీ గురుభ్యోనమః

వృత్తరాల ప్రకరణము

ప్రారంభః (ప్రథమం)

శరీరత్రయాక్యపరాప్రకృతి రహితః । చైతన్యాఖ్య పరాప్రకృతి
రహితః । యజనాయనమః । సత్యవాఖ్యబ్రహ్మారహితం । జ్ఞాన
రహితః । చిద్రూపరహితః । విద్యారహితః । నిర్గుణ రహితః ।
అద్వైతరహితః । బంధమోక్షరహితః । నేననే చైతన్యరహితః ।

నీవనె చైతన్యరహితః । అశ్శబ్దరహితః । పురుషరహితః ।
గురుశిష్యరహితః ।

లక్ష్మార్ధరహితమైన । నీవు నేను లేనపువంటి నిజరూపం । ఉత్పత్తి స్థితిలయాలు యెరుగదు । యేమిపుడుచుందో । యేమి వున్నాదో । యేమిలయమవుచుందో । యెవరు యెరుగుదురంటె । యిదె వున్నది । అని చిత్తుకు యెరుక । చిత్తుమాయ అవిద్యా అని వున్నది । గనుక । యిదియెవ్వరుకారో । అదే వారి ముచ్చట, చెప్పేవారు గురువులు । వినేవారు శిష్యులు । యింత కంటే వేరే లేదు । వాడిశె యేమి వ్రాతు । సర్వం మీ చరణాలకు నూరు దండాలుగా భావించి, నూరుఉత్తరాలుగాభావించేది ॥ (2) శ్రీమద్యజున, యాజున । ఆద్యయ । అద్యావక । దానత్రయ । ఖర్మనిరతులయిన । వేదసారస్వరూపమయిన । మహాకారణ దేహరహితులయిన । వేదసారాతీతులయిన మీకు వేదసారాతీతం యేమి వ్రాతు ॥ యేమి వ్రాస్తుందో । యేమి ఆశీర్వదించుతుందో అదే నిజమాయ । అవిద్యా అని పేరు గలిగి । నపువంటి । చైతన్యాన్ని గూర్చి । యీ గురైరిగే చైతన్యం । యేలాగు సమాధానం । అయితే ఆశీర్వచనములు । దండములు । అన్నీమాయ । మాయసమస్తభాషారూపిణి, సర్వార్థ దాత్రి సావిత్రి । సచ్చిదానందరూపిణి । అని వున్నది । విచారించిన వారికిలేదు । శిష్యులు మహాకారణ దేహమని । పేరు గలిగినపువంటి చైతన్యరహితులు । గనుక । వున్నదని యెరుగరు । లేదని యెరుగరు । వారికి గురైరుగుడే దోషం । అపువంటి దోషరహితులు । సిద్ధులు । జ్ఞానులె అజ్ఞానులె, నేను యెరుగుదును నేను యెరుగను । అనే చైతన్యమే యెరుక । గనుక చైతన్యం కంటే వేరేలేదు । అన్నీ చెప్పినదిగనుక, “వేదమనగాజడం । మాయ । అవిద్య అనివున్నది” । ఆశాస్త్రాల్లోనే ప్రకృతులు । ప్రకృతులు । రెండు అని వున్నది । చైతన్యం పరా ప్రకృతి జడం । పరాప్రకృతి అని వున్నది । గనుకయిది వింతగాదు । మహాకారణ దేహశరీరత్రయం, అజ్ఞానం అనే మర్యాదా, సర్వం గురైరిగే । చైతన్యమే । అనివేదశాస్త్రాలకు అభిమానం । మనుష్యులు గనుక । ఆలాగే జ్ఞాన స్వరూపులు గనుక । వక్కంటే । కలకు మూలం ఖర్మం వేరేలేదు । గురైరిగే చేస్తుంది । గనుక

భావ భావ రహిత ప్రకరణము

వేద శాస్త్ర వివోదం చూచి । వెరువవద్దు । గురైరిగే దాని ప్రభావాన్ని గురై ।
 రుగుటే గురు బ్రోహం । నర్వార్థ మూలం గనుక । అద్వైతం గనుక ।
 ఒకటి లేని ఒకటి నిజం । మీకు పదే లతా పసన్నమై తెలిపిందిగనుక ।
 తెలివితె వున్నది । యెరుకను గెలిచేది కఠినం । విద్యకంటె అవిద్యవేరు
 లేదు । ఉత్పత్తి, స్థితిలయాలు । యేమిటి చాతపుడుచావంటే । చైతన్యం
 సత్రా అని ఆ పుస్తకాల్లోనే వున్నది । చైతన్యం వుంటే । ఆలాగే । అదిలేకుంటే
 యేమిటి సత్రా । యేమి పుడుచుంది । యీ వింతయెవ్వరికీ తెలియదు । భగ
 వానులకు తెలుసును భగవానులు । చిత్రా । అఖండమా । రెండూ లేకుంటే ।
 భగవానులు యెక్కడ । మనం యెక్కడ । మాయకంటే వేరులేదు । యిది
 విచారినే మీకు చాలు । మళ్ళా మళ్ళా విచారించండి । అమ్మగారికి అయ్యగారి
 కి వినుపించు । యెరుక । యేమీలేదు అని వుండవలె । జాగ్రత వుంటే
 వారు శిద్ధులు । యిదే అనేక గ్రంథాలు । అమ్మవారి వాక్కున యేమి వస్తే
 అదే అమృతం । ఆమే అవతారం । అవహితం । గురువాక్కమందు నిష్ఠవుంటే
 యిఘయేమీ పట్టదు ॥

పుత్తరాల ప్రకరణం ప్రారంభము
 (ద్వితీయము)

o అవల బోధ సిద్ధాంతం *o*

◆◆ కారణతను నిరసన ప్రకరణం ◆◆

*** స చ్చి దా నం ద ల క్షణ ము ***

మహాకారణాతీతమేతుర్యాతీతము । యీతుర్యాతీతము బోధించే ।
 ఆచార్యులు దొరికితేనిజం । అద్వైతం । మిథ్యాజ్ఞాన స్వరూపం గనుక ।

యదిగు రైరుగే యెరుకే । సచ్చిదానందం । అదే కన్నులయందు వున్నది
దీనికే నీవారనూకం॥ యిందుకు॥

శృ॥ సీలతోయదమద్యస్తాత్ । విద్యుర్లేఖేపీభాస్వరా । నీవారశూకవ త్రన్విృ । వతా
భాస్వస్త్రస్వణూపమా । తస్యాశిఖాయామద్యా పరమాత్మా వ్యవస్థితః॥
అని వున్నది । గనుక ।

గురై గే యెరుక సచ్చిదానందం । అదే కన్నులయందు వున్నది । చూచేది
సచ్చిదానందం । గనుక । నేను యెరుగుదును అని అనుభవం వున్నది । గనుక । నేనే
సచ్చిదానందం । యీ సచ్చిదానందమే పరదేవత అనే అమ్మవారు సర్వాన్ని గుర్తె
రి గే అమ్మవారు । గనుక । ॥ అలితా ॥ సప్తకోటి మహామంత్ర స్వరూపా సాక్షిణీ ।
అని వున్నది । గనుక । సర్వార్థదాత్రీ । సావిత్రి సచ్చిదానందస్వరూపిణీ ।
అని వున్నది । గనుక । గుర్తెరిగే సచ్చిదానందస్వరూపులే । అందరూ । యీ సచ్చిదా
నందమనే యెరుకే అన్ని కులాలు అయింది । అదే ం డే యెరుకతో డే । అందరూ నేను
ఫలానివాణ్ణి నేను ఫలానివాణ్ణి ని అంభారు । గనుక । అందరూ యెరుక స్వరూపులే ।
గనుక యీ గుర్తెరిగే సచ్చిదానందం వుండెనా అందరూ నిబద్ధే యీ గుర్తెరిగే
సచ్చిదానందం లేక పాయనా అందరూ లేరు । తనకు తానే స్వతస్సిద్ధమై వున్న ।
అచలమనే పరిపూర్ణానకు । యెరుకలేదు । మరుఘలేదు । గనుక । ఆపరి
పూర్ణమే దేహాకారంగా కవున్నది । గనుక । విరోధం లేదు । వికారం లేదు । గుణా
లేవు । యంతకంటే యెక్కువలేదు । యీ శరీరం పుట్టకమునుపే । తనకు
తానే స్వతస్సిద్ధమై వున్నది । అచలం । గనుక । యెప్పటికీ చెలించదు ।
దేహాకారం గాక వున్నది గనుక । యెరుకలేదు । మరుఘలేదు । వున్నది
వున్నట్టే వున్నది । సార్వకాలం ఏకైకతీరే । వున్నది వున్నట్టు తెలిపే
గురువు కలతలేసి గురువు కావలె ॥

*** మ తా ల ల క్ష ణం ***

గురువు యెరుక స్వరూపం అయి ఉండెనా । అరుంధతి తండ్రి సాంప్ర
దాయం వారే । వసిష్ఠాదులవలె । ఋషీశ్వరులు కర్మయోగులు । కొందరు

శుకుల వంటి విరక్తులు । జ్ఞానులు మునీశ్వరులే । జ్ఞానకర్మరహితమైనశుద్ధ
 మార్గం వారుకారు । వశిష్టాదులే బ్రాహ్మలకు మూలమష । వారి సాంప్రదా
 యం వారికే యెరుక । శాస్త్రంలేక నడిచేవారే బౌద్ధులు । నులకచంద్రయ్య ।
 చన్నయ్యగారే శైవులు । అప్పయ్య దీక్షితులవారు వారిభక్తుడష । వారిది
 బసవన్నగారి కులమే । గనుక । రామానుజాచార్యులవారిది బసవన్నగారి
 కులమే । మారునూరి నంబిగారి శిష్యుడష । తిరుప్పణ్యాశాంఠగారిభక్తుడష ।
 మాలవారైనాగాని । మహావెద్దలష । మతంగ మహాముని । అరుందతి
 కులము వాడె । వసిష్టాదులతో సమానం । శ్యామలా శక్తితండ్రి
 గనుక । కొందరు ఋషులు ఆ సాంప్రదాయం వారే । వారు శాక్తేయ
 మతంవారు । శక్తివున్నదని అనుకొనేవారు కొందరు చార్వాకులు సూర్యుడే
 దేవుడని నమ్మివున్నారు । “యాష్మాతాలవారుకులంచెడ్డ పతీతులే! యాషణ్ణ
 తాలవారే వణానంకరులు । బ్రాహ్మడు సత్యమైతే । క్షత్రియునియొక్క
 అన్నం యేలాగుతినే । శృతి ॥ “ఆర్యాధిష్ఠితావా శూద్రాః” అనివుండె ।
 “ఆర్యాఃప్రయతాః వైశ్యదేవోనగుమ్స్కతాఃరఘ్నః । ఆర్యాఃత్రైవనిఃకాః”
 అని వుండనేవుండెగదా । శాస్త్రంచేతనే కులంచెడిది । శాస్త్రంచేతనేగుతె
 రిగేజ్ఞానమే చైతన్యం ।” సర్వం గుతెరిగే జ్ఞానమే చైతన్యం । చైతన్యమే
 క్షేత్రజ్ఞుడు । వాడే సచ్చిదానందస్వరూపమైన ఆత్మ । వాడే పురుషుడు ।
 వాడే ఆత్మ । వాడే ఈశ్వరుడు । వాడే సర్వాన్ని గుతెరిగేవాడు గనుక సర్వ
 జ్ఞుడు । వొక్కదేహంలో జ్ఞానం కించజ్ఞురాలు । వాడే కించజ్ఞుడు । కర్మ
 ప్రతిపాదకశాస్త్రానిక బదులు జ్ఞాన ప్రతిపాదకశాస్త్ర । జ్ఞానంవలన కర్మం
 పుడుచుంది । కర్మద్వారా జ్ఞానోదయం అనేవారివెట్టి యేమని చెప్పవచ్చును ।
 జ్ఞానమేకర్మం చెయ్యమని బోధించే వేదశాస్త్రాని । గురువులు రెండూవెట్టి
 గుతెరుగుటంచేత కర్మంపుడుచుంది । గుతెరిగేజ్ఞానమే సర్వార్థములు ।
 నేను నేను అని ప్రవతించేది స్వతస్సిద్ధమైనజ్ఞప్తి । ఆదేబ్రహ్మస్వరూపం ।
 అదే ఆత్మ । అదే జీవుడు । అదే ఈశ్వరుడు । గుతెరిగే జ్ఞానానకేనకల
 ఉపదేశాలు చెప్పేది జ్ఞానం । మాచేది జ్ఞానం । వివేదిజ్ఞానం । అదియెవరు । యెరుగు
 దురోవారు మేమిచేస్తారు । మేమివిడిస్తారు । జ్ఞానమే లోపట బైటవున్నదనిచెప్ప

దం|అజ్ఞానంమిద్యుఅని తెలిస్తేదేనిలోపట దేనిబై ట| అంతరబాహ్యలుకల్పితం| బట్టబయలు దేహములోచొచ్చిందా వెళ్ళిపోచుందా | అన్నితిప్పలు | యీగు తెఱిగే మాయకే| దానిమహిమ యేమని చెప్పవచ్చును|వున్నదం దేవున్నది| చూస్తే లేదు | గురూపదేశానంతరంలేదు| మహావాక్యోపదేశం|యెవరికిచెయ్యి| అది జ్ఞానప్రతిపాదకమే | జీవేశ్వర ప్రతిపాదకం | తదాతీతంనిజం| యెరు కలేనిపుట్టి యెవరికి కలదో వారు శుద్ధపురుషులు | వారేవారు| జ్ఞానులుకారు| అజ్ఞానులుకారు యిదేఉపదేశం | ఆ ద్వైతం మిథ్య | జ్ఞానస్వరూపముగనుక| అన్యతవాక్యం నమ్మినవారికి కద్దు | సంశయంలేదు ||

◆◆◆ యెరుక లక్షణం ◆◆◆

కన్నులయందువున్నది యెరుక | అది మాయవ్యాపించి దానికి నమస్తనిర్ణ యాలతో చెప్పబడ్డది | దానికే | జ్ఞానమనిఅన్నా | చైతన్యమనిఅన్నా | జ్ఞప్తి అని అన్నా | జ్ఞేత్రజ్ఞుడుఅనిఅన్నా | ఆవిద్యుఅనిఅన్నా | ఈశ్వరుడుఅని అన్నా | మాయాఅనిఅన్నా | జీవుడుఅనిఅన్నా | ఆత్మఅనిఅన్నా | ప్రకృతి అనిఅన్నా వరబ్రహ్మమనిఅన్నా | సచ్చిదానందమనిఅన్నా | స్వరూపమని అన్నా | పరిపూర్ణమనిఅన్నా | మహా లింగమనిఅన్నా | ఆదినారాయణుడు అనిఅన్నా|హంకారమని అన్నా| జ్ఞానమయమనిఅన్నా| యిషువంటి మాయకే పరియాయనామాలు ||

◆◆◆ జ్ఞాన బీజ లక్షణము ◆◆◆

దానియందు | పెద్దలు | పిన్నలు | యోగులు| భోగులు| జ్ఞానులు | కర్ములు | మౌనులు| ఋషులు | దొరలు | దొంగలు | రాజులు |భృత్యులు దిగంబరులు | సన్యాసులు | వ్యాసాది మహా మునులు | దశావతారాలు | బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు | ము పైపైమాడుకోట్ల దేవతలు | బ్రాహ్మలు | మాదుగులు | అష్టాదశవర్షాలు | సంధ్యావందనాలు | నిత్యనైమిత్తికాలు | కర్మాలు | ప్రతివిద్యాదికక్షణాలు| కించిజ్ఞత్వాలు| సర్వజ్ఞత్వం | జనన మరణాలు | సుఖదుఃఖాలు | ద్వైతా ద్వైతాలు | భేదా భేదాలు | కర్మాకర్మాలు | జ్ఞానా జ్ఞానాలు | నానా మతాలు | నానా వనాటలు | నానా నినాటయాలు |

భక్తమహేశ్వరులు । నిమిత్తమైనదాసత్వాలు । గురువులు । శిష్యులు । మహాత్ములు । చిత్రవిచిత్రమైన స్వరూపాలు । పాపపుణ్యాలు । బంధమోక్షాలు । సకలసంశయాలు । సకలనిశ్చయాలు । గురైరిగే జ్ఞానబీజమందు అంతా చెప్పబడ్డది॥

• బీజ నిరసన లక్షణం *•*

యిందులోవల చెప్పబడ్డది । ఒకటి వుంటే ఒకటిలేకపోదు । అటుగ నుక । “అనేక జన్మాలయొక్క । గురుభక్తినిష్ఠ ఫలప్రాప్తిచాతను । యీ బీజం । నిరసనంచేసే సద్గురువుతావుకుపోయిన, అన్నిటికి మూలం అయింది యేదో దాన్ని లేకుండా చూచి చేస్తాడు । చేసినంతలోనె । యీచంచలమనేది, నాశనమై । యొక్కడ చూచినా అచలమే వుండె” । యిదియేమి అని । ఆడు గుదామంటె । అడిగేటందుకు తానులేడు । చెప్పేటందుకు గురువులేడు । అచలం మాత్రంవుండె । దానికి రాకడలేదు పోకడలేదు । దానికి మొదలు లేదు కొనాలేదు, దానికి పుట్టుకలేదుచావులేదు, దానికి జ్ఞానంలేదు కర్మంలేదు, దానికిపుణ్యంలేదు పాపంలేదు, దానికి జన్మంలేదు మరణంలేదు । దానికి సుఖంలేదు దుఃఖంలేదు । దానికి బంధంలేదు మోక్షంలేదు । దానికి కించిజ్ఞత్వం లేదు సర్వజ్ఞత్వంలేదు, దానికి నిశ్చయంలేదు సంశయంలేదు । జ్ఞానంలేదు గనుక యిన్నినిబంధనాలు । యీ గురైరిగే దానికే । సకల నిబంధనాలకు మూలమైన । గురైరిగేశరీరము యేమిలేకుండా చూచెనా । పుట్టనిచావని అచలమే స్వతస్సిద్ధమై వున్నది ॥

శృతి॥ “నజాయతే నవిద్యతే । ఆచ్ఛేద్యోయం ఆదాహ్యోయం”
నిజగురు కరుణా కటాక్షం । సంపూర్ణమైనవారికి । సార్వకాలం ఏకాకారస్థితే॥”

గద్యం॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామ దీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే । ఆద ఉత్తరభాగే ।

ఉత్తరాల ప్రకరణన్నామ । ద్వితీయోధ్యాయం

సంపూర్ణము॥

తృతీయోధ్యాయః

శ్లో॥ బ్రంహ్మానందం । పరమ సుఖదం । కేవలం జ్ఞానమూర్తిం ।
 ద్వంద్వాత్తీతం । గగనసదృశం । తత్త్వమశ్యాది లక్ష్యం ।
 యేకనిత్యం । విమలమచలం । సర్వదీసాక్షిభూతం ।
 భావాతీతం । త్రిగుణ రహితం । సద్గుణంతంన్నమామి॥

ద్యా॥ బ్రంహ్మానందస్వరూపుండును, పరమసౌఖ్యము నిచ్చువాడును, కేవల । పరమార్థస్వరూపుండును, జ్ఞానస్వరూపుండును । సుఖ దుఃఖా ద్విద్వంద్వములు లేనివాడున్నా, ఆకాశసమానుండును, తత్త్వమస్యాది మహా వాక్యములుకు । లక్ష్యార్థమైన, ఆఖండమైన పరబ్రంహ్మ స్వరూపమున్నా, ఆద్వితీయుండుడు । శాశ్వతుండను, విమలుండును, చలనవర్జితుండున్నా । బుద్ధికి సాక్షిమాత్రుండును । తలంపులకులో బడక ఆతిక్రమించి । యుండు వాడున్ను । సత్య, రజ, తమోగుణములు । లేనివాడును । అట్టి సద్గురు స్వరూపమును గూర్చి । నమస్కరించుచున్నాను॥ ద్యా॥ అంటే యెపువంటి వారికి । తెలియవలె । ఆప్రకారందాన్ని వున్నదని । చెప్పదాదు । రెండోది మరివొకటి అహంకారం వున్నదని, చెప్పరాదు, అంతాతాను లేనిది అని నిశ్చయం । “యీదేహంలో అహంకారము వున్నది । అహంకారము లేనిది వున్నది । గురువాక్కంటేక । అహంకారంలేని స్వరూపం వున్నట్టు తోచదు । గురువాక్కానంతరం స్వతశిద్దమె । అహంకారం దేహాది పదార్థాలను । యెరుగు । అహంకారంలేని దాన్ని యెరుగదు । ఒకకాలమందు లేక పొయ్యేది అహంకారానికి స్వభావం । అహంకారం లేకవుంటే వారు పుణ్య పాపరహితులు”॥

పుత్రుల ప్రకరణము

శృ॥ నిష్ఠానామ పరివ్యసన । పరిసమాప్తిః । చిదః నియ్యోపదేశః । చిత్వమితి ।
ముఖ్య అరుంధతి దర్శనః । జీవితత్వ । చైతన్య । బ్రహ్మక్షేత్రజ్ఞ ।
లక్ష్మలక్ష్మణాఖ్యః । పరావ్రకృతి వాత్ । చైతన్యదర్శనంలేక । స్తూల
అరుంధతి దర్శనం । బ్రహ్మదరిశనం॥ లేక॥ ముఖ్యా అరుంధతి
దర్శన శబ్దవాత్ । రూపరహితమేవా । సూక్ష్మత్వంనామ । దరిశనంచ ।
చంచద్రహితత్వాబోదే । నఖిలయో । బోధ । మూర్ఖానాం । వుప
దేశార్థం చిత్తు॥”

గద్య॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే । అధిక త్రరభాగే ।

ఉత్తరాల ప్రకరణన్నామ తృతీయోధ్యాయం

సంపూర్ణము

శ్రీనిజ గురు చరణార విందార్పణ మస్తు ॥

శ్రీ సద్గురుభ్యోనమః

అచల బోధ సిద్ధాంతం

చతుర్థోధ్యాయః

★ పంచ దశ స్వప్నం ప్రారంభము ★

శిష్యు- యీ కలలోనే । వక్క-మనిష్యివచ్చే । వస్తూనే నాకు యనమిది దృ
ష్టాంతరాలతో । సూచన చెయ్యండిఅనె । అచటె ।

గురు- మాబాగు అనే । సరేకాని । నీవు యేమీ అని అడిగే । అడిగితే ।

శిష్యు- నేను । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగేశరీరంను అనే ।

గురు- యీ శరీరానకు । యవ్వడైనాధొర వున్నాడా ।

శిష్యు- నేను దొరనుయరుగ । దొరసాన్నియరుగ । నాకు మొదలుయేమీ లేదని । నాకు యరుకే । నాతోకూడావచ్చిసవారే అతి ప్రీతిచాత । పడివుండి । తనవంటి ఆడదాన్ని । తగిలికొడుకులా బిడ్డలాకంచూ వున్నవారం । మాకు దుఃఖం పట్టదు మేము రెండు । మాగాలవు న్నాము । స్వతశిద్ధమైమాకు మేమే వస్తాము । వాఘవేళ కడుపులో వుండి । వెళ్ళివస్తాము । మాకు అనంతమైన ప్రకారాలు । అన్నిని ర్మాణాలు । చేశినాము । మాకంటే అన్యం పుట్టనిచావనిది । దాసికి । మొదలు యొక్కడవున్నాడో । కొనయొక్కడవున్నాడో ।

గురు- దానికి రాకడాలేదు । పోకడాలేదు । సార్వకాలంవొక్కతీరే శరీరం యన్నటికీ లేదు । క్రియాశూన్యమైంది । సకలదేశాలయందు । సార్వకాలాలయందు । సమస్తమైన వస్తువులయందు । చలించక తనకు తానే । స్వతశిద్ధమైవున్నది । దానికి వొక్కటైనాపేరులేదు । దాసికి అదేకాని । రెండోది బదులులేదు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగేశరీరానకు । మర్యాదాలేదు । యిన్నాళ్ళు వునికి అని । తన సమాదానమే కాని । రెండోదాన్ని చూచి । భయపడదు ।

శిష్యు- రెండోది అంటే ।

గురు- పుట్టని చావనిది ।

శిష్యు- అదే అంటే । నాస్తానమే అది । నేనువుండేది । దానియందు । పుట్టనిది । మాతో సంభాషణ చాయదు । మేముదాన్ని । పుష్టిపెట్టి । వ్యవహారం చాయము । మాకు అది మూలంకాదు గదా । మళ్ళా ప్రవేశించేటందుకు । స్తానం కాదుగదా । మాసుఖమేమో, మాదుఃఖమేమో వున్నంతశేషావుండవలె లేకుంటే యేమీలేదు । దానికి మాకుసమ్మంధంవుంటే । అదీయిదీ వొక్కటే అవును । యిదిమద్యవచ్చి । మద్యనే యేమీలేదు । అదిసార్వకాలం వొక్కతీరే । యిది యొప్పుడు విచారస్తే

అప్పుడే యేమీలేదు' అది విచారించినా విచారించకున్నా. సార్వకాలం చెలింపక । తనకుతానే స్వతశిద్దమై వున్నది ।

గురు- స్వతశిద్దమైవున్నది గనుకనే । సాధనచాత సాధ్యంకాదు । అదీనేను వొక్కటే అంటె । యవ్వరుసమ్మరు । వక్కటీసరిపోదు । మూలం లేని యీగురైరిగేశరీరంచంచలం । అదిక్రియాసూన్యమైంది । సకల క్రియలకూ । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమేమూలం । పుట్టని చావని దానియందెవున్నాను అంటివి, ఆందరూ అనంగా, అన్నావా, నీకుద్బధమా ।

శిష్యు- అదిష్టానమని అనుకోంగా అన్నా ।

గురు- అదిష్టానమువుంటె । నీకుమూలం వుండనేవుండే । మళ్ళా ప్రవేశించిచ్చే టందుకు । స్త్రానం అదికాదాయేమీ ।

శిష్యు- యేమి । చీ । చీ । అదియేమీలేదు ।

గురు- నాకుమూలం వున్నదనీ అంటె । తలలుకొట్టించ్చే । కొనకు ప్రవేశించేటందుకు । స్త్రానంవున్నది అనిఅంటె । మెడలకువులుబోయించ్చే । చీ । చీ । అషువంటి అధికమైన అబద్ధాలు । వెనక యెందరుకూసినా యేమీ యెదురుగానిలబడిఅనుమను, యెవ్వడు అంటే వాడేపుట్టేవాడు, కొనకు యేమీ లేకపోయ్యేవాడు । పుట్టనిచావనిది, సంభాషణచేస్తుందీ అని, చచ్చినశవాల, తినేవాండ్లు, అయినాఅనరు, తలలుగొరిగే వాండ్లు అయినాఅనరు । బట్టలువుతికే వాండ్లుఅయినా అనరు, పుట్టనిచావని దానికీ, వక్కలైనావికారంలేదు । సార్వకాలం వొక్కతీరే ।

శిష్యు- నేనుదానియందే వున్నా । గాని । నాకుఅదిష్టానం మరియాదాలేదు ।

గురు- యిమియేమీ ।

శిష్యు- దానికీనాకు యీషత్తుఅయినా । సంబంధం లేకవున్నాము ।

గురు- యిదిసరే । యిదీఅందరికీ । సమాధానమే ।

శిష్యు- శీఘ్రంగానాకు సూచనచెయ్యి ।

గురు- లెన్నవిను । నీకు మొదలూ యేమీలేదని । నీవుయెరుగుదువు గదా ।
కొనకు యేమీలేదని యెరుగుదువుగదా ।

శిష్యు- ఘట్టిగా యెరుగుదు ।

గురు- నేనుయిషువంటిది అని । నీకుసూచన చేస్తానో । నీవుఅషువంటి దాని
యందు । కూర్చున్నావు । దాన్నివుండచూడు । అదేపుట్టనిచావనిది ।
మొదలుకొనాలేనిది । రాకడాపోకడా । లెసిది । సకల దేశాలయందు ।
సార్వకాలాలయందు సమస్తమైన వస్తువులయందు । చెలింపక ।
సార్వకాలం । వొక్కతీరుగా వున్నది । తనకుతానే స్వతశిద్ధమై ॥

శిష్యు- సరే । సరే । యిషువంటి చెలింపనిదానియిందే । నేనువున్న । యిం
దుకు అనుమానంలేదు । నాకు సుఖమైనా । దుఃఖమైనా । వుంచ్చుం
ది । నేను దానికంటే । వేరేవున్నట్టూవున్న । యిదియేమీలేక । అదే
వుండేటట్టుచేతురు ।

గురు- ఆలాగేసూచన చేస్తాగానీ । యెనమిది వుపమానాలు చెప్పమంటివి ।
యెనమిది యేలాగు । ప్రత్యేకంగా వున్నావో । ఆలాగే । పుట్టని
చావనిది । వున్నది పుట్టనిచావనిది వున్నాదోలేదో । రాకడపోకడ
లేనిది । వున్నాదోలేదో । శరీరంలేనిది వున్నాదోలేదో । భోంచెయ్యనిది
వున్నాదోలేదో । సకలదేశాలయందు । వున్నాదోలేదో । సమస్తమైన
వస్తువులయందు వున్నాదోలేదో । సార్వకాలం వొక్కతీరుగా ।
చెలింపక । తనకుతానే స్వతశిద్ధమైవున్నాదోలేదో । అని అనుమానం
లేదుగదా ।

శిష్యు- అనుమానంలేదుగాని । మూలంలేనిదిగనుక । యీగురైరిగే శరీరం
అందరికీ । కొనకుయేమీ లేనట్టు । మాకుఆలాగు అయ్యాననిభయదే

గురు- నీకుయాలాగుకావలే ।

శిష్యు- గురువాక్యం యెప్పుడువింటే । అప్పుడేవుండవలె । లేనిదియేమీలేక
పోవలే ।

✧- మొదటి వుపమానం - ✧-

గురు- మంచిది । నీకు ఆలాగే అయ్యి, పుట్టనిచావనిది । నూర్యుడు వున్నాడో లేడో అని అనుమానం లేనట్టువున్నది ।

శిష్యు- అదియేమీ సాయంకాలానికి యేమీలేదు । యిది అచలం ।

∴ రెండవ వుపమానం ∴

గురు- చెంద్రుడు వున్నాడో లేడో అని । అనుమానం లేనట్టు । రాకడపోకడ లేనిది వున్నది ।

శిష్యు- అదియేమీ । తెల్లవారీ యేమీలేదు । యిది సార్యకాలం వొక్కతీరే ।

∴ మూడవ వుపమానం ∴

గురు- కూమి ప్రత్యేకంగా । వున్నట్టు । మొదలుకొనాలేనిది వున్నది ।

శిష్యు- యీ భూమికి మొదలు । కొనవున్నది । తనకు తానే స్వతశ్చిద్దమై వున్నచానికి । మొదలుయెవ్వరూ చూడలేదు । కొనయెవ్వరూ చూడలేదు । యీ శరీరం వంటివే యివి అన్ని ।

∴ నాల్గవ వుపమానం ∴

గురు- పుట్టనిచావనిది । నిప్పు ప్రత్యేకంగా వున్నట్టువున్నది ।

శిష్యు- ఆలాగే వున్నదిగాని । కట్టె లేకున్నా । పిడక లేకున్నా । యేమీలేదు, పుట్టనిచావనిదాకి । నిరెండోదియేమీలేదు ।

∴ ఐదవ వుపమానం ∴

గురు- పుట్టనిచావనిది । శరీరం ప్రత్యేకంగా వున్నట్టువున్నది ।

శిష్యు- శరీరం వున్నప్పుడూ వుండదు । శరీరం లేకుంటే లేకపోదు । సార్యకాలం యేమీలేదు మూలం లేని యీ గుత్కెరిగే శరీరం ।

◆◆ ఆరవ వుపమానం ◆◆

గురు- పుట్టనిచావనిది । సార్వకాలం । ముందర పెద్దఘట్టూపున్నట్టువున్నది ।

శిష్యు- ఘట్టూయక్కడవుంటే ఆక్కడనేవున్నది । పుట్టనిచావనిది । సకల దేశాలయందు వున్నది ।

◆◆ శ్రీభగవద్గీతా ◆◆

శ్లో॥ అవినాశితుతద్విద్ధి । యేనసర్వమిదంతతం ।

వినాశమవ్యయస్యాస్య । సకశ్చిత్కతుమహతి॥

తా॥ దేనిచేత ఈసకలప్రపంచమును వ్యాపింపబడినదో అట్టికేవలాత్మనాశము లేనిదని తెలియుము. నాశములేని యీకేవలాత్మకు నాశముగలిగించుట ఎవరికినిశక్యము గాదు. (యా శ్లోకము బ్రహ్మతత్వమును గూర్చినదని శంకరభాష్యము.)

◆ ఏడవ వుపమానం ◆

గురు- గనక యీపుట్టని చావనిదీ । పెద్దచెట్టూ వున్నట్టువున్నది ।

శిష్యు- చెట్టువంటిదికాదు । పుట్టనిచావనిది గొడ్డండ్లచేచేదెంపబడదు । నిప్పు చాతకాలంది సీళ్ళచాతచీకంది । యండచాత । మాలిచాత యెండి పోంది ।

◆ శ్రీభగవద్గీతా ◆

శ్లో॥ నైనంభిస్తన్విశస్త్రిణి । నైనందహతిపావకః ।

నచైనంక్షేదయంత్యాపో । నశోషయతిమాతః॥

తా॥ యీ కేవలాత్మను ఆయుధములు నరుకజాలవు. అగ్ని దహింప జాలదు. సీళ్ళుతడుపజాలవు. వాయువుయెండింపజాలదు

శ్లో॥ అచ్చేద్యోఽయ మదాహ్నోఽయ । మక్లేద్యోఽశోష్య ఏవచ ।

నిత్యస్సర్వగతస్థాణు । రచలోయంసనాతనః॥

తా॥ ఈ కేవలాత్మ చేదింప నలవిగానిది, దహింపనలవిగానిది, తడుపనలవి గానిది, ఎండింపనలవిగానిది, నాశములేనిది, అంతటను వ్యాపించి యుండునది, స్థిరరూపమగునది, చలింపనిది, అనాదియైనది.

శ్లో॥ యఏనం వేత్తిహంతారం । యశ్చైనంమన్యతేహతం ।
ఉభౌతౌనవిజానీతో । నాయంహంతినహన్యతే॥

తా॥ యెవడి కేవలాత్మను వధించునానిగా దలంచుచున్నాడో, ఎవడు ఈ కేవలాత్మను వధింపబడుదానిగా దెలియుచున్నాడో, వాడిద్దరును దెలియనివారలు. ఎందువల్లననగానీ కేవలాత్మ వధించునదియునుగాదు వధింపబడునదియునుగాదు కర్తృత్వ, కర్మత్వములురెండును కేవలాత్మకులేవు. అవి వికారములుగాన పరబ్రంహ్మకవిలేవు.

- యెనిమిదవ పుపమానం *-*

గురు- ప్రత్యేకంగా । శ్రీ ముందరవున్నట్టూ । పుట్టనిచావనిదీ । కండ్లముం దర వున్నది ।

శిష్యు- శ్రీ వంటిదికాదు । కేవలం అపవిత్రవస్తువు । మూత్రపురీషాలకంటే తక్కువ ।

గురు- మగవాడు ముందరవున్నట్టూ । కండ్లుయత్తి చూడంగానే పుట్టనిచావ నిది । రాకడపోకడలేనిది । సకలదేశాలయందు । సార్వకాలాలయందు । సమస్తమైన వస్తువులయందు । చెలింపక తనకుతానే । స్వతశిద్ధమై వున్నది । దానికి పేరులేదు ఆకారంలేదు । శరీరం కొట్టుబడ్డా ఆపుట్టని చావనిది కొట్టుబడదు ।

శ్లో॥ నజాయతేష్రీయతేహకదాచి । నాయంచూత్వాభవితావానమూయః ।
అజోసిత్యశ్శాశ్వతోఽయంపురాణౌ । సహన్యతేహన్యమానేశరీరే ॥

తా॥ ఈ కేవలాత్మ ఒకప్పుడుపుట్టదు. ఒకప్పుడుచావదు. ఒకప్పుడుండి మరలమరియొకప్పుడు ఉండనిది ముగాదు మునుపులేక వెనుకవచ్చి

నదియునుగాదు. ఎందువల్లననగా నిదిపుట్టుకలేనిది, మరణములేనిది, ఎల్లప్పుడుఉండునది, ఆనాదియైనది. శరీరములుహతమైనను ఈ కేవలాత్మహతముకాదు.

శిష్యు- యదాధఁగావున్నది । నాకుచాలుకొనకూ వాక్యందయచెయ్యండి।

గురు- “మూలంలేని యీగుతెఱిగే శరీరంయేమీలేదు” । మూలంలేని యీ గుతెఱిగే శరీరంకలలో యేనుగ మేలుకొంటే । యాలాగో ఆలాగే, మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం యేనుగ । మూలంలేని యీగుతెఱిగే శరీరం యేమీలేకుంటే । యాలాగువున్నదో ఆలాగే । సార్వకాలం అదే । పరిపూణఁగా గనుకయిది భ్రాంతిలేనిరాజమాగఁ ।

కల శరీరం మేలుకొంటే యెలాగో ఆలాగే । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేకుంటే యేమీ లేని అచలం । స్వతశిద్ధం । యేలాగువున్నది । ఆలాగే వున్నది । అందుల ప్రయత్నం । యీ షత్తులేదు । నకల ప్రయత్నములకూ మూలం యీ గురైగనుక । దీన్ని సూన్యమయ్యెయుక్తి గురుకటాక్షంవల్ల । సంపాదించివిచారిస్తే । పరిపూర్ణం తనకుతానే । స్వతశిద్ధమైవున్నది । యిదియేభ్రాంతిలేని మార్గం ॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే,

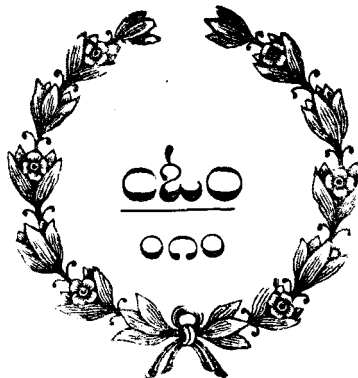
వేదాంత విచారణే । అధఃఉత్తరభాగే

సాఁదీప శ్రీకృష్ణ సంవాదే

ఉత్తరాల ప్రకరణంన్నామ చతుర్థోఽధ్యాయం

సంపూర్ణము

సంకల్ప నివృత్తి ప్రకరణం ప్రారంభము

* -o- * మహావాక్య ప్రబోధ ప్రకరణము * -o- *

శ్లో॥ శ్రీపుష్పశైలవాసాయ । పూర్ణాయపరమాత్మనే ।

సమ్యక్జ్ఞానప్రబోదాయ । నద్గురు బ్రహ్మాణేనమః ॥

శ్లో॥ మహావాక్యార్థ విజ్ఞాన । వివర్న । గుణబోధతః ।

యథాబుద్ధి సమాలోఖ్య । శిష్యాభిజ్ఞానహేతవే ।

శ్లో॥ యస్య ప్రసాదాదహమేవతత్త్వం । బ్రహ్మేతివిజానామి ।

నిరస్తమోహః । తమేవనిత్యం । ప్రభువాత్మ తత్త్వం ।

శ్రీనానుదేవం । శిరసానమామి ॥

అర్థం॥ యీ లోకమందు మోకానొక ఆధికారి, అనేక జన్మాలనుంచి యీశ్వరార్పణంగా చేశిన । నిత్యనైమిత్తికాలచేతనున్ను । సుగుణోపాస్తి

చేతనున్ను । శ్రద్ధాంతః కరుణుండైనవాడున్ను । యీ మనుష్యులు మొద
లుకొని బ్రహ్మలోకవర్యంతరమున్ను । సర్వకర్మ నిర్మితము అనిత్యమని
యెరిగి । యీజరామరణ రూపమైన । సంకల్ప సంసారంనుంచి । భయపడ్డ
వాడై నిత్యానిత్యవస్తువివేకమున్ను । యిహమాత్రఫలబోగవిరాగమున్ను ।
శమాదివట్కనంపత్రిన్నీ । ముముక్షుత్వమున్ను । యీ నాల్గుసాధనలతోకూ
డుకొన్నవాడై । కానుకలు చేత । పట్టుకున్నవాడై । వేదవేదాంత శాస్త్రజ్ఞుండై
అనుభవనిష్ఠుడై । పుపశాంతికి శిద్ధిఅయిననస్థురువునకు । శరణుపొందిసాష్టాం
గద్వారశ నమస్కారములుచేసి । అడుగుచూపున్నాడు । శిష్యుః॥ హె॥స్వామిన్ ।
పరమగురో । యీ సంసారమునందు । అద్యాత్మిక । ఆది భౌతిక । ఆది
దైవిక । తాప తయాలచేత నున్ను । మిక్కిలికొట్టబడ్డవాడనై తిని । గనుక ।
యీ సంసారభయంవల్ల । నుండిన్ని । ఆపన్న । ప్రయాసలనుండిన్నీ । సులభంగా
యేరీతిని । సత్కరింతురో । ఆరీతిని । సకలవేదాంతాలయొక్క తాత్పర్యా
గ్గం । సంక్షేపంగా నాయందు కరుణాకటాక్షంచాత । అనుగ్రహం చెయ్యండి॥
అని । శిష్యుః॥ అడుగంగాను గురువులు ॥ అనుగ్రహం చేస్తూయున్నారు । శిష్యా
విను । యీ సంసారం । నీ సంకల్పమువల్లనే కలిగినది । యీ సంసారమే
బంధమోక్షములు అయింది । యిదేయింద్రాదిదేవతులును । త్రిమూర్తులున్ను ।
అష్టాంగయోగంబులున్ను । అష్టశిష్టులున్ను । అష్టైశ్వర్యములున్ను । సంక
ల్పమువల్లనే కలిగినవి । యీ సంకల్పమే మూలబీజము । యిదేమూలమాయ ।
యిదే । యీ గురైరిగే శరీరమే నానామతాలు । నానా అవతారాలు యెత్తి ।
తనకుతానే వుండి । తనకుతానే మేమీలేకపోతుంది । యీసంకల్పమేయిచ్చు ॥
శృ॥ యిచ్చా మాత్రప్రబో సృష్టిః ॥ అని వున్నది గనుక । యీ యిచ్చకు
మూలంలేదు । తల్లితండ్రి । భార్యాబిడ్డలు । సర్వమూ యీ సంకల్పమువల్ల
నే వుట్టిరి । శిష్యుః॥ స్వామీ తమరుబోధించినది చాలానయంగా వున్నది ।
చాలా భాదనివృత్తిఅయినది । గాని । యీ సంకల్పమే బంధమోక్షమో
మొదలైనవి అన్నీ అయింది. అంటిరి । యిందుకు శాస్త్రం సంశయంవచ్చిం
ది । అదితీర్చండి॥

గురు- యిది యెంత । విను । నిరాలంబోపనిషత్తు ॥

శృ॥ అనాద్యా । విద్యా । వాసనాయ । జాతోహతిమి సంకల్పోబంధః ॥

పితృమాతృనహోదర । దారాపత్యగృహో రామక్షేత్రాది । మమతా । సంసారావరణ । సంకల్పోబంధః । కతృత్వాద్య అహంకారసంకల్పోబంధః । అణిమాద్యైశ్వర్య, ఆశా, శిద్ధసంకల్పోబంధః । దేవమన ష్యాది వుపాసనా । కామ సంకల్పోబంధః । యమాది । అష్టాంగ యోగాభ్యాసాది । సంకల్పోబంధః । వర్నాశ్రమ । దర్మకర్మ సంకల్పోబంధః । ఆజ్ఞాభయ సంశయాత్మ గుణసంకల్పోబంధః । యజ్ఞవ్రత తపోదాన । విధివిదాన । జ్ఞాన । సంకల్పోబంధః । కేవలమోక్షాపేక్ష సంకల్పోబంధః । సంకల్పమాత్ర, సంభవబంధః । అని వున్నది గనుక । యీ సంకల్పరూపమైన । క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞులను । ఆచార్యకటాక్షంచాత । సమూలంగా విచారించి సంకల్పక్షయమౌటయే విచారానకు ఫలం॥ శిష్యుస్వామీ నాకుచాలు । కాని యీ ప్రపంచోత్పత్తి యేలాగో అని సంశయంవుండె । గురు॥మును పే చెప్పితినే॥ అపైతేవిను యీసంకల్పమే కారణకార్యరూపమైనది । యీ ప్రపంచం మూడింటివలన । అయినది । మమ్ము । కుమ్మరి । కుమ్మరిచక్రము । యీ మూడుకూడి । యేరితిగాకుండ అయినదో ఆలాగే । యిక్కడసంకల్పము కారణము । అందువల్లచేయబడినవ్యవహారములు కార్యములు । యీ రెంటియొక్క సహాయమునుంచియే । సమస్త బంహ్మండములు సృష్టి అయినది । అయితేనిర్వికారము । నిర్గుణము । ఆగుబట్టబయలు । కారణము కాదు । యీసర్వమూ । ననుద్రజలముయందు అలలూ । నూలే వస్త్రముగాను । దోచినట్లు । యీ మాయా ప్రపంచము క్రివికిబక । వృక్షలతాదులు । యావత్తూ । నీ సంకల్పజ్ఞాన । బీజమందు । దోచుచున్నదిగాని । విచారిస్తే యెడమాపులయందు । జలవతుగా దోచును॥ స్వామీనాకు శిష్యు॥యిదిదృఢమైనది । యిప్పుడు వున్నది వున్నట్టుగా నూచన చేశి । నన్ను యేలా గైనా యీదిక్కునుంచి తేల్చండి ॥ గురు॥ అపైతేవిను । సంకల్పదేశాల యందు । సార్వకాలాలయందు । ననుస్తమైన వస్తువులయందు మొదలూకొనాలేక సంకల్పరహితమై । అది మధ్యాంతరహితమై । యీ జగత్తు వున్నదో లేదో । యెరుగనిది । వున్నది । దానికి ఉత్పత్తిలేదు । స్థితి

లేదు లయంలేదు. అమవంటిదానియందే. నీవువున్నావు. శిష్యులు సరే అమవంటి దానియందే, సరే అమవంటిదానియందా; నేనువున్నా. అయితే నామూలం యేలాగుచెప్పండి. గురు॥ అన్నెతే విను. యిప్పుడునేను నూచనచేశినది. నీకు మూలంకాదుగదా. యిమ నీ వర్తమానం. విను. కలలో భూమండలంచూచినాము. అనేక దుకాణాలుచూచినాము. అనేకమంది ఆడవాండ్లను చూచినాము. అనేకమంది మగవాండ్లను చూచినాము. వారూ మనమూ ప్రసంగాలు చేశినాము. మేలుకొంటే చీమైనది. యేమీలేదు. వచ్చేటప్పుడు యెక్కడ నుంచి వచ్చిరి. తిరిగి యెక్కడికి పోయిరి. యెవరు రప్పించిరి యెవరు పొమ్మనిరి. ఆలాగే నీ రాకడా. నీయునికి. అందుకే యీ జగత్తుకుదిక్కులేదు. తావత్ కాలంవుండేది. మూలంలేనిది గనుక వకవిధంమర్యాదలేదు. అందుకే. గురువాక్యం మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు. అని వచ్చినది॥ శిష్యులు సరే. సరే. నా సంగతి కూకుడు, వేళ్ళకు పూడిపాయె. యే ప్రసంగం చేయుటకు మూలంలేదు. గురుసాంప్రదాయం యీ గురువుండవలె. అపద్దాలు నాకు పట్టవు. చాలుచాలు ॥

గద్యం. ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామ దీక్షిత

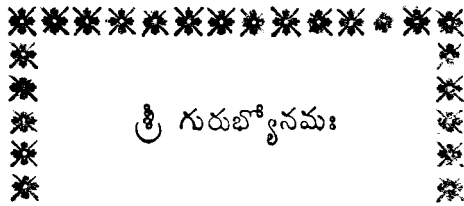
ప్రభావే. వేదాంత విచారణే. ఆడఉత్తరభాగే.

సంకల్పనివృత్తి ప్రకరణన్నామ.

ప్రసమోద్యాయం.

సంపూర్ణము

శ్రీ గురుబోధనమః

ద్వితీయో అధ్యాయః

యీకలలోనె ఒక అధికారివచ్చె । వస్తూనే స్వామీ । నాకుమోక్ష
మందు ఆపేక్షకలిగి వున్నది । నాకు అట్టిమోక్షవదవిని । పొందుటకు ।
తగిన విచారణ బోధించండి । అనే॥ గురువు॥ అది యెంత॥

శృ॥ నిరాలంబి నిత్యానిత్యవస్తు విచారాదనిత్యసంసార సుఖదుఃఖవిషయ
సమస్త శ్చేత్రమమతాది సమస్తబంధ సంకల్పక్షయో । మోక్షః॥

అని వున్నది గనుక । సత్యజ్ఞానా నందమే తాననితెలియక । విషయ
సంసారమమతలోబడి । పోకుండా । యీదేహమే । నేననియెడి మమతలో
బడక । తనయొక్క సంకల్ప । నివృత్తి చేసుకొనుటయే । మోక్షంబు అని
చెప్పివున్నది । గనుక । యిగుడుకు మహావాక్యాలు యొక్క అర్థం విచారం
వలన । పుట్టిన జీవపరమాత్మల యొక్క । ఐక్యజ్ఞానం । యేదికలదో ।
అదే మోక్షసాధనమని । సకలవేదాంతాలయందు నిర్మయింపబడ్డది॥ యిషు
వలె । గురుస్వామి వ్రాసినవేదేశంచేస్తే । శిష్యుడు॥ తిరిగి అడుగుచున్నాడు ।
హేస్వామిన్ । యేమహా వాక్యాలను యెరుగను । వాక్యార్థవిచారమున్నూ
యెరుగను । యీశ్వరజ్ఞీయెరుగను । జీవుణ్ణీ యెరుగను । జీవేశ్వర ఐక్య
సంధానము యెరుగను । నాకు బంధంయెందుచేత వచ్చునో । మోక్షం యే
ప్రకారం పొందడమో । యెరుగను । గనుక । పరమదయా మూర్తివి
గనుక । నాయందుదయ చేతను । లెస్సగా విస్తరించి అనుగ్రహం చెయ్యండి ।
యీప్రకారం శిష్యుడు వ్రాశ్చటాయగా॥ గురుస్వామి॥ అనుగ్రహం చేస్తూ
వున్నారు॥ మహామంచి వ్రాశ్చలు । చేస్తీవి । వీటియొక్క స్వరూపములు ।

స్వప్తంగా । చెప్పేము । సావధానంగా వినుము । నాలుగు వేదాలవువని
షత్తులయందూ । నాలుగు మహావాక్యములుగలవు । అవియేవియనిన॥

1. ప్రజ్ఞావ్రతిష్ఠా “ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ” । యిది ఋగ్వేదమందు మహా
వాక్యం॥
2. “అహం బ్రహ్మాస్మి” । యిది యజుర్వేదమందు మహావాక్యం ॥
3. “తత్సమశి” । యిది సామవేదమందు మహావాక్యం ॥
4. “అయమాత్మా బ్రహ్మ” । యిది ఆదర్వణవేదమందు మహావాక్యం॥

యీనాలుగు వాక్యముల యొక్క తాత్పర్యం చెప్పేము! వాక్యార్థం।
జ్ఞానానకు । కారణపదార్థం గనుక। వాక్యార్థ విచారమేముందు । చాయదగి
నది । అదిత్యం । పదమనిన్ని । శతపదమనిన్ని । అసి పదమనిన్ని చెప్ప
బడి వున్నది గనుక । త్వంపదమనగా జీవుడు । తత్ । పదమనగా యీశ్వ
రుడు । అసిపదార్థం । ఐక్యం । త్వంపదార్థభూతుడైన । జీవునియొక్క స్వ
రూపం। మాయకు అదిష్టానచైతన్యము । తనేముందుకల్పితమైన । లింగశరీరం।
ఆలింగశరీరమాదు । ప్రతిఫలించిన చిదాభాసుని యొక్క । దర్మాలైన । కిం
చక్షత్వకర్తృత్వ బోక్తృత్వములువుండి త్వంపదార్థస్వరూపమైతత్పదార్థం ।
అనగా మాయకు అదిష్టాన్నమైన । బ్రహ్మనై తన్యం । మాయయందు ప్రతి
ఫలించిన । చిదాభాసుని యొక్క సర్వజ్ఞత్వ । సర్వేశ్వరత్వాది । గుణాలు ।
తత్పదార్థుడైన । యీశ్వ ని యొక్క స్వరూపాలు । అసిపదార్థం । జీవుడె ।
బ్రహ్మై జీవుడు । అని లక్ష్యార్థం । యీరీతి అనుగ్రహంచేస్తే॥ శిష్యుడు॥
అడుగుచున్నాడు । స్వామీ కించజ్ఞత్వాది గుణాలతో కూడుకొన్న మహాబి
జీవునికి । సర్వజ్ఞత్వాలతో కూడుకొన్న మహాబి యీశ్వరునికి । అయిక్యం
యెట్లాఅవును । యీ రోధమైన అర్థమందు । శృతులున్నా యిషులె
బోధింపుచున్నవి । నాకు సాశయమైతే । లెస్సగా వున్నది । లెస్సగాబోధి
చండి । అనిప్రశ్నచాయగా॥ గురు॥ రావోయి శిష్యుడా అడగదగిన మంచిశంఖ
అడిగినావు । సావధానంగా వినుము । మహావాక్యములకు । వాక్యార్థ
మనిన్ని । లక్ష్యార్థమనిన్ని రెండు విధాలుగలవు । వాక్యార్థమంగీకరిస్తే

సంకల్ప వివృత్తి ప్రకరణము

యెక్కడ ప్రత్యక్షమై యుండునో అక్కడ లక్ష్యార్థమంగీకరింప తగినది ।
మహావాక్యమందు । లక్షణంచేతను । అయిక్యం బోధింపబడుచున్నది ।
గనుకలక్షణం । ఆంగీకరింపతగ్గది । యాలక్షణం మూడు విధాలు । జహర్ల
క్షణం । ఆజహర్లక్షణం । జహదజహర్లక్షణం । అనిగలవు । వీటికిపేర్లు ।
విడిచినలక్షణం । విడువని లక్షణం । విడిచి విడువని లక్షణం । అని మూడు
విధములు॥ శిష్యుః స్యామీ! యీమూడు విధముల యొక్క । లక్షణములు
న్ను మహావాక్యములు యేరీతిని । అయిక్యమవునో । అదిన్నీ వాటికి మహా
వాక్యార్థం । లక్ష్యార్థం । సహితంగా శ్రీప్రసంగా । బోధించండి॥ సరే । సరే ।

గద్యః॥ యితి శ్రీమద్గురు శివరామ దీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే । అధఃపత్రరభాగే ।

సంకల్పనివృత్తి ప్రకరణస్నామ ।

ద్వితీయోధ్యాయం ।

సంపూర్ణము .

తృతీయోధ్యాయం

ప్రారంభః

జహర్లక్షణమనగా । ఒక బ్రాహ్మణుడు । గంగాతీరం నుంచి । స్వ
దేశాన్ని గూర్చి వస్తూవుండె । మరివొక బ్రాహ్మణుడు అడిగెను । గంగా
తీరమందు । విశేషాలు యేమి । ఏమి అని అడిగితె । ఆ బ్రాహ్మణుడు ।

గంగాయం మోషః । అని గంగయందు గొల్లవలైవున్నదని చెప్పెను । యీ మాటకు తాత్పర్యం । గంగా । అనే పదార్థానకు ప్రవాహమని అర్థంగనుక, యీ ప్రవాహమందు గొల్లవలైవున్నదని అంగీకరిస్తే ప్రత్యక్షవిరోధం గనుక, గంగా అనే పదార్థానకు । అర్థమైన ప్రవాహమందు సర్వాత్మనా విడచివెట్టి, ఆ ప్రవాహముతో గూడుకొన్న । గట్టుయందు । గొల్లవలైవున్నదని తాత్పర్యం, యిది జహర్లక్షణం । యీ ప్రకారం మహావాక్యమందు । జహర్లక్షణం చెప్పు దామంటే కూడదు । యాలాగంటే । త్వంపదార్థం । గోచరమైన కూటస్త, చైతన్యపర్యంతమున్ను । విడిచివెట్టితే మముక్షువులై యుండే వారియొక్క, స్వరూపమేలేకపోతున్నది । గనుక । ప్రత్యక్షనిరోధంగనుక । యీ జహర్లక్షణం కూడదు । యే లక్ష్యం చాత యీ వాక్యం । బ్రహ్మమును । బోధింపు చున్నదంటేను । అన్నమయకోశం మొదలుకొని । విజ్ఞానమయకోశపర్యంతమున్ను । యీ నాల్గుకోశలు బ్రహ్మమని చెప్పేవాక్యమందు । జడమైన కోశాలు బ్రహ్మముకాదు । గనుక యీ కోశాలను విడిచివెట్టి । కోశాలకు అధిష్ఠానమైన చైతన్యం యండే తాత్పర్యం । యిది జహర్లక్షణం । అజహర్లక్షణమనగా పంచక్లోశాంతిః । అనేవాక్యమందు । మంచలు కూతలు వెడుచున్నవి । అని చెప్పితే ప్రత్యక్షవిరోధంగనుక । మంచలను విడిచివెట్టి । మంచలమీద । పురుషుడు కూతలు వెట్టుచున్నాడు । అని అజహర్లక్షణము । అని తాత్పర్యం । నిర్మయింప తగినది । యీ ప్రకారంగానే వేదాంతమందు ।

శృ॥ సత్యజ్ఞానమగంతం బ్రహ్మ । అనే వాక్యమందు । ఆనందమయకోశముతో కూడుకొన్నటువంటి । ఆత్మను చెప్పుచుండెను । గనుక । ఆ । సచ్చిదానందాయ విడువందే । యే ఆనందమయకోశాన్ని చెప్పుచువున్నవి । యీ అర్థం మహావాక్యమందు అంగీకరించువామంటే । కూడదు । అదియే లాగంటేను । కించజ్ఞత్వాదిగుణములతో రూడుకొన్నటువంటి । చైతన్యమైన జీవుడుగనుక । గుణవిశిష్టం దైనవానికి । అయిక్యం చెప్పగూడదు । గనుక యిక్కడ అజహర్లక్షణం చెప్పగూడదు । జహద్ । జహర్లక్షణం అనగా । సోయం దేవదత్తహా । అనే వాక్యమందు । గంగాతీరమందు । అయిదోసం వత్సరమందు దేవదత్తుణ్ణి చూసిమి । ఆదేవదత్తుణ్ణి యీ కావేరీ తీరమందు ।

యా బైయ్యోయేటచూస్తిమి । అనే వ్యవహారమందు । ఆదేశంయీదేశంకాదు । ఆకాలం యీకాలంగాదు । ఆ కాలంలో పురుషుడే అని అంగీకరిస్తే । మాయ చేత బహువిరోధం । యిది యాలాగంటే । గంగాతీరము కావేరీతీరముకాదు । కావేరీతీరము గంగాతీరముకాదు । ఆ కాలం యీ కాలంకాదు । యీ కాలం ఆ కాలంకాదు । ఆ వయస్సు యీ వయస్సు కాదు । యీ వయస్సు ఆ వయస్సుగాదు । గనుక । ప్రత్యక్షానకు విరోధం గనుక । వాక్యార్థమైన తద్దేశ తత్కాలమున్ను । విడిచి । యేకదేశయేకకాలమున్ను విడిచి । లక్ష్యభూతుడైన దేవదత్తుడే వాక్యార్థం యేలాగో । ఆలాగే । మహావాక్యానకు తత్పదమందు । వాక్యార్థమైన । మాయాప్రతిబింబ । స్వరూపంగా సర్వజ్ఞత్వాది । గుణములున్ను । త్వంపదానకు వాక్యార్థమైన ఆవిద్య । విద్యాప్రతిబింబితమైన । చిదాభాసుని । యొక్క గుణాలున్ను । ప్రత్యక్ష విరోధం గనుక । మాయా సర్వజ్ఞా త్వాదిగుణములున్ను । విద్యాకించజ్ఞాత్వాది గుణములున్ను । యీ రెంటినితీసివేసి । లక్షణభూతుడైన చైతన్యమనే । నేత్రమని యెడి । ఆ సచ్చిదానంద బ్రంహ్మమే నీవు । నీవే ఆ సచ్చిదానంద బ్రంహ్మవు । జహదజహార్థక్షణంచేత । యీ నాలుగు మహావాక్యాలయొక్క అర్థంక్రమంగా చెప్పుచున్నాను । విను । ప్రజ్ఞాప్రతిష్ఠితా । ప్రజ్ఞానం బ్రంహ్మ । అనేవాక్యమందు । ఆర్థం ప్రతిపాదించెడి ॥

శ్లో॥ వినేక్షతేశ్యణోతీతం । జిఘ్రతీవాకరోతిచా ।

స్వాద్యశ్యాదువిజానాతి । తత్రప్రజ్ఞానమితిర్యతే ॥

అర్థం॥ కన్నులగుండా । బయలువెడలిన అంతఃకరణవృత్తులతో । కూడుకొన్న యే జ్ఞానంచాత శబ్దం యెరుగుచున్నదో । యే జ్ఞానం మాట్లాడుచున్నదో । ఇద్రసాలు యెరుగుచున్నదో । యీ ప్రకారంగానే సమస్తప్రపంచ । విషయములను । యెరుగుచున్న జ్ఞానమే । ప్రజ్ఞానం బ్రంహ్మ । అనేపదానకు లక్ష్యార్థం । అంతఃకరణమున్ను దానివృత్తులైనదే హేంద్రియాదులున్ను వాక్యార్థంగా తోసివేసి । ప్రజ్ఞానం । మాత్రమే । త్వం । పదముకు లక్ష్యార్థం । బ్రంహ్మ అనే పదానకు । ఆర్థం ॥

శ్లో॥ చతుర్ముఖేంద్రదేవేషు । మనుష్యాశ్వగజాదిషు । చైతన్యమేకం
 బ్రహ్మాత్మా । ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మామేత్యపి ॥ చతుర్ముఖుడు మొదలగు దేవ
 తలున్ను । మనుష్య । గజాది । పిపీలకాది । జీవులున్ను । అణుశృతమై ।
 యేకమై చైతన్యమై బ్రహ్మామనేటి పదానకు । లక్షార్థం । బ్రహ్మాశబ్దం
 మొదలుకొని । మనిషి శరీర పర్యంతము । సకల శరీరాలున్ను । వాక్యార్థం
 గనుక । మాయా కార్యమని । తోశివేయ । తగినది గనుక । శిష్యా సర్వ
 త్రా । అణుశృతమైన చైతన్యమే । బ్రహ్మా స్వరూపం । చైతన్యమన్నా బ్రం
 హ్మామన్నా । ఆత్మ అని అన్నా పేర్లు మాత్రమేకాని । ఋషువ । ఓక్క టేగను
 క । గురైగె । పరబ్రహ్మామనే నిశ్చయించుకోవలెను । అహంబ్రహ్మాస్మి
 అనేపదానకు ఆర్థం ॥

శ్లో॥ పరిపూర్ణం పరమాత్మాస్మి । దేహేవిద్యాధికారిణి ।

బుద్ధేః సాక్షిణాం యాన్ని త్యా । స్ఫురం దహమితీర్యతే ॥

స్వతః । పరిపూర్ణమైనటువంటి పరమాత్మ । యీ మహావాక్యమందు
 బ్రహ్మామనేటి । పదానకు లక్షార్థం । కాబట్టి యీ వాక్యాలలో చెప్పిన ।
 బ్రహ్మామే చైతన్య స్వరూపము । యిట్టి చైతన్య స్వరూపమందు । నేనే ।
 నేను । అని । అనే అయిక్యజ్ఞానమే । మోక్షమార్గమని । శృతులు
 ఘోషించుతూ యున్నవి । స్వతశిద్దమై వున్నది । యీవికారాలు యెన్నడూ
 కాలేదు । అన్ని వికారాలు యీగురైగే చైతన్యం వల్లనే కలిగినవి । యీ
 యెరుకే । యిన్నిశాస్త్రాలు చేశి । తనమూలం తెలియకుండా । యిందులో
 వింతలు చూపుతూ । వున్నది సీవు కోరిన ప్రకారం । సర్వం బోధించితిని ।
 కదా । శిష్యు॥ స్వామీ! మీరు చెప్పిన మహావాక్యం విచారంవల్లనే నేబ్రహ్మానని
 తెలిశినది । నాకు శాంతి లేకవున్నది । నేనుఅని అనుకొన్నంతశేషా । స్వస్థత
 లేదు గాని । నీ వలనే సర్వకాలం స్వస్థతగా వుండవలెనని ఆపేక్ష । స్వామీ
 అట్టివిచారం సూచన చెయ్యండి । మీకాశ్శకు మ్రొక్కుచా । అయ్యా । శీఘ్రంగా
 సూచనచెయ్యండి॥ గురు॥ ఆపైతే విను । సీవుయేతీరుగా అడిగినావో । ఆతీరుగా
 వున్నదిగదా॥ శిష్యు॥ అహోవుండనే వున్నది । యిఘనామూలం చెప్పండి । అనె॥
 విను । ఆది నీకు మూలంకాదుగదా । దానియందు సీవు ఐక్యం కావుగదా ॥

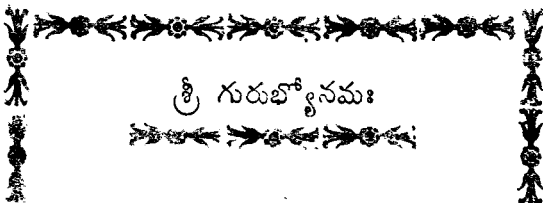
గురుస్వామీ! పర్వతానకు ఆవగింజకు। యెంత యెక్కువ తక్కువపున్నదో
అంత నాకూదానికి యేమి సమ్మందం । కుక్క గంగగోవు అవుతుండా ।
ఆలాగే నా ఐక్యం। మునుపు । యేమో అనుకొన్నా । యిఘ వాక్యం దయ
చెయ్యండి॥ గురు॥కలలో యేనుగ। మేలుకొంటే యేలాగోఆలాగే। యీమూలం
లేని । యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । యీ శరీరానకు మొదలులేదుకొన
లేదు । మద్య తనకు తానే వచ్చి యిన్ని వింతలూ చేసుకొంచూ । వున్నది ।
యెన్నడైనా శింహ్యాం। స్వప్నమండ।వచ్చిన । యేనుగు రీతిగా। యీ గురై
రిగే శరీరం । గురుమూలంగా విచారిస్తే ఆలాగే యేమీలేదు। యిదిసీకు దృఢ
మైందా లేదా । దృఢమే । నాకు చాలు చాలు ॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే

వేదాంత విచారణే । అదక్ష త్రరభాగే ।

సంకల్పనివృత్తిప్రకరణన్నామ తృతీయోధ్యాయం ।

సంపూర్ణము

చతుర్థో ధ్యాయః

1 శం॥ యిదియేమో గురుస్వామికే తెలియవలె । గాని । ఆనరాదు ।
గానివారికి తెలియనట్టేవున్నది ॥

నివృత్తి॥ వున్నది చెప్ప శఖ్యం కాదు గనుక । చెప్పేది వికారం గనుక ।
నూచనచేతకనుక్కోవలె ॥

2 శం॥ అదినూచనఅయితే నీకు వక భ్రాంతి వుండదు । చీ! అది నూచన
అయితే నేను వుండా । నాయందు అందరిలోసమానంగా చీ! చీ ॥

నివృత్తి॥ భ్రాంతికి మూలంవొక్క యెరుకే గనుక । నూచనచాయగానే ।
శింహాన్ని చూస్తే । యేనుగ యేమీలేకపోయినట్టు । యెరుకలేక
పోచుంది గనుక । యీ తోపకంట్లో తోచి బద్ధులతో సమానంగా
యుండడని తాత్పర్యము ॥

3 శం॥ పరిపూర్ణమైన తనకు । భ్రాంతి వున్నదనే భ్రాంతియన్నదూలేదు॥

నివృత్తి॥ భార్యా భర్తల వువమానం వలె = నిర్ణయరహితమైన దానికి ।
తాను అనే ఆర్థం చెల్లును ॥

4 శం॥ పరిపూర్ణానకూ । తనకూ వేరులేకుండా యుక్తి తెలుస్తే సరి ॥

నివృత్తి॥ పరిపూర్ణమన్నా । తాను అన్నా వొక్కటే ॥

5 శం॥ మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం అభేద్యం॥౨॥ నాకంటె యెం
దరు వున్నారో అందరూ ఆభేద్యమే ॥

నివృత్తి॥ యీ శరీరం వచ్చేటందుకు మూలం యేమీలేదు । కొనకుప్రవేశించే
టండ్కు స్థానం యేమీలేదు । యీ తోపకంట్లో తోచి । మెదలడంయేలాగో!
ఆలాగే గనుక । దీన్ని భేదించడానకు శక్యంకాదు గనుక । అభేద్యం॥౩॥
నాతోసర్వం పోచుంది గనుక । నేను కానిది సత్యం గనుక । అమృతం
సత్యాన్ని యింతాఅంతా అని చెప్పడానకుశక్యంకాదుగనుక। అదిఅభేద్యం ॥

6 శం॥ గురైరిగే దాని ప్రభావాన్ని । గురైరుగుటె గురుద్రోహం॥

నివృత్తి॥ యెరుకను గెలిచేది కఠినం । గురుకటాక్షపాత్రుడు అయినవాడు ।
యీ షత్రు అయినా । యీ యెరుక । సత్యమని నమ్మినా సరే ।

(27) సంకల్ప నివృత్తి ప్రకరణం

సర్వంలోపల దీని ప్రభావంతో గూడుకొన్న మహాత్ములలో । వక్క-
టిసత్యమని నమ్మినా । అదే గురుద్రోహం ॥

7 శం॥ సర్వాసర్థ మూలంగనుక । అద్వైతం గనుక । నిర్గుణంగనుక ।
వొకటి లేని వొకటి నిజం ॥

నివృత్తి॥ యిదే సర్వాసకూ మూలంగనుక । అద్వైతం గనుక । నిర్గుణం
గనుక । గురుకటాక్షం చాత । యిది యేమీలేని । అదే నిజమని
తాత్పర్యం ॥ “అద్వైతమంటే ॥ తనకు తానెవ్వతస్సిద్ధమై చలిం-
చక । ఉన్నదానియందు యేదీలేదో । అదే అద్వైతమని భావార్థం ॥”

8 శం॥ ఉన్నది యీ శరీరమందు లేకనే వున్నది ॥౨॥ అన్నదిలేకపాయె
గనుక । కావటమే లేదు ॥

నివృత్తి॥ యీ గురైరిగే అహంకారం । యీశరీరం లేకవున్నది । సత్యం
యీశరీరమందు । యీగురైరిగే అహంకారం । లేకనే వున్నది॥

౨॥ లేనిది యీగురైరిగే అహంకారమైన శరీరమనే యెరుక । గనుక ।
యీయెరుకఉన్నదానియందు లేనేలేదు । అని తాత్పర్యం॥

9 శం॥ యిది చూస్తే కానుపించేది స్వభావం । చూడేశరీరం లేకుంటే
చూడనిదే వున్నది॥

నివృత్తి॥ దర్పణవతు॥

10 శం॥ మాయసమస్తభాషా రూపిణీ, అయివున్నది । విచారించిన వారికి॥

౨॥ విచారించని వారికి లేదు॥

నివృత్తి॥ నిజ విచారంపొందిన వారికి । చప్పన్నభాషలచేత మాట్లాడే శబ్ద
మంతా వొక్కటే అనిన్నీ॥

౨॥ శబ్దంభేదమనిన్నీ తాత్పర్యం॥

11 శం॥ నడిచే శరీరమై వున్నాడు గనుక । విడిచిగాభరా అయివున్న
గురువు పనికి రాడు॥

12 శం॥ చేశినా । విడిచినా॥ పూరికే వున్నా వొక్కటే ప్రకారం॥

నివృత్తి॥ చేసేది । విడిచేది । ఊరికే వుండేది వక్కటే గనుక । యిది సత్యమని బోధించే గురువు పనికిరాడు॥

13 శం॥ శాస్త్రం చెప్పిన వారికి । చెప్పినట్టూ నడవకుంటే కోపం॥

౨॥ నడవకుండినాసరె । నన్ను విడవకుండినాసరే॥

నివృత్తి॥ శాస్త్రవాసనలచేత వుండేవారికి నిజజ్ఞుడై । శాస్త్రాలలో చెప్పినట్టూ । నడువకుండితే కోపం॥

౨॥ తనకు నిష్టయాలాగు అంటె । గురువాక్యం విడువక పోవడమే వారు చెప్పినట్టూ నడవక పోవడమని తాత్పర్యం॥

14 శం॥ చంచలమనే శరీరం చాత శరీరంయేమీ లేదు అని స్మార్కంవస్తే । సార్వకాలం శరీరం యేమీలేనిదీ । తనకు తానే స్వతసిద్ధమై వున్నది॥

నివృత్తి॥ యినుముచేత యినుము యేలాగు తెగునో । అలాగే త్రాంతి రూప మైన యీశరీరం యేమీలేదుఅని । స్మార్కం యీశరీరానికే కలుగ వలెనని తాత్పర్యం॥

15 శం॥ యీ శరీరమందు వెతికినా । శరీరంలేనిదే వున్నది॥

నివృత్తి॥ యీశరీరానకు హేతువేలేదని । విచారించడమే । యీశరీరమందు వెతకడమని తాత్పర్యం॥

16 శం॥ జ్ఞానం వున్నంతశేపూ ఖర్మాలు వుండనే వుంచవని॥

౨॥ అంభప్పుడు । సంకోషపడె । రజకుడు వొప్పుకొనె॥

నివృత్తి॥ వస్త్రంయెంత చలవచేసినాగాని । వాడు కోంగానే, తిరిగి అంటు చుంది అనే దృఢం వాడికిన్నీ॥

నంకల్ప నివృత్తి ప్రకరణము

౨॥ యెంతనున్నగా చేసినాగాని । మరునాడు మోటిక యెట్టిచుంది ।
అనే దృఢం వీడికీన్నీ । యాలాగు వున్నదో । ఆలాగే । యెరుక
సత్యమని నమ్మినంతశేపూ । బ్రాంతులనే ఖర్మాలు వుండనే వుంచ
వని తాత్పర్యం॥

17 శం॥ చదువుకున్న వింద్యాంసులకంటె । పూరికే వున్నరాళ్లనయం ।
గుంజలునయం । మొద్దులునయం । మోట్లనయం । కండ్లుకలిగిన
వాడు । గృడ్డి వాడూ సమానమె । ఆయె॥

నివృత్తి॥ నమస్తంచదివి తెలిసిన వాడున్నూ । యేమీతెలియని వాడున్నూ ।
నిర్ణయరహితమైన సత్యము తెలియక । సకల నిర్ణయాలూ చేస్తారు
గనుక । అది నిర్ణయంచాయలేదు గనుక । యీప్రకారం చదువు
కొన్నకండ్లు గలిగిన వాడూ । అట్లయేమీ చదువుకోని గుడ్డివాడూ ।
యీయిద్దరూ సమానమని తాత్పర్యం॥

18 శం॥ శ్రీకృష్ణభగవానులు । వైకుంఠం యిచ్చువంటిది అని । చాతచూపి
పోయినారు॥

నివృత్తి॥ సూచనచేత కనుక్కో-వడమందు॥ హరి॥ కరివతుగా॥

19 శం॥ అద్వైత మనగా॥

నివృత్తి॥ తనకుతానే స్వతసిద్ధమై చలించక వున్నదానియందు । యేదిలేదో
అదే అద్వైతమనిభావార్థం । ఆనగా । పున్నదానియందు । వంద్యా
పుత్రవతుగా । ఖపుష్పవతుగా । మరుమరీచిక వతుగా । దర్పణ
వతుగా । శశివిషాణవతుగా । యేయెరుకలేదో । ఆయెరుక సత్య
మనినమ్మడము । లోకులభావార్థమని తాత్పర్యము॥

గద్యం॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామ దీక్షిత

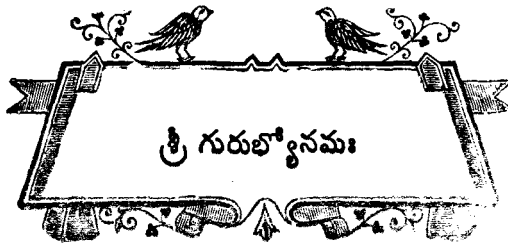
ప్రభావే । వేదాంత విచారణే । ఆద

ఉత్తరభాగే । సంకల్ప నివృత్తి ప్రకరణంన్నామ ।

చతుర్థో అధ్యాయం ।

సంపూర్ణము

శ్రీ సద్గురు చరణారవిందార్పణ మస్తు॥

భాంతి రహిత ప్రకరణ

ప్రారంభః

పదహారవ స్వప్నం

యీకలలో మళ్ళా గుర్రము మీద యెక్కివక్క మనిషివచ్చె । గుర్ర
 మూ మేమూ యెండలో వున్నామో । అదే వుట్టని చావనిది । అని చెప్పి ।
 నేను యేమీలేదు! యీగుర్రంయేమీలేదు! గురు॥శాబాసు, సరె! సరే! యీలాగు
 వుండవద్దా । కల తప్ప విడిచి మరి ఒక అవస్తలేదు । యెంతసేపూ ।
 యీ శరీరం మేలుకోకవుంచుండో । అంతసేపూకలే! కలతప్పితే యేమీలేదు
 యీ శరీరంయేమీలేదు । సుషుప్తి అని । మరణం అని ప్రజలు కల్పించినారు.

వున్నవేరెండు । కండ్లు మూశినా యెరుకే । కండ్లు తెరచినాయెరుకే । యె
 రుకలేకుంటే యేమీలేదు । సార్వకాలం శరీరం లేకవున్నదానికి । యేమివు
 న్నదని నిర్ణయంచాయ । యేమిలేదని నిర్ణయంచాయ । మరిహోటియేమీ
 లేదు । యేమివున్నది । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే సకలనిర్ణయా
 లుకు ప్రమాణం । పుట్టనిచావనిది । క్రియాశూన్యమైనది గనుక । పుట్టనిచా
 వని దానికి యెరుకలేదు । కర్మాలుయెక్కడ వున్నవి । చీ । అందుకే । యీ
 మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం వున్నదన్నాపాపమే । లేదుఅన్నాపాపమే
 తాను పుట్టనిచావని అచలం గనుక । నిర్ణయమనే పాతకం తగులకుండా
 మెదలవలె । నిర్ణయం చేశినా । శరీరంలేని । వారు కారు । యెంతవారికి
 అంతవారినిదంటచాయవలెను । నేను శరీరంలేనివాణ్ణి అనిచేశినా పాపమే ॥
 శిష్యుః॥ అపైతేయేలాగు॥ గురు॥పుట్టనిచావనిది యేలాగు వున్నదో । మొదలు
 కొనాలేనిది యేలాగువున్నదో । రాకడాపోకడా లేనిది యేలాగువున్నదో । శరీరం
 లేకనేయేలాగు వున్నదో । సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । నమస్త
 వైన వస్తువులయందు । చలించక తనకు తానే సగతశ్చిద్ధంగా । యేలాగు
 వున్నదో । సార్వకాలం యేలాగు వున్నదో । ఆలాగే యీవత్తు నిర్ణయం ।
 అంతాఅదే॥ శిష్యుః॥సిగ్గులు యాలాగువుంచారు॥ గురు॥ చీచీ । మూలంలేని యీ
 గుర్రెరిగే శరీరంతోటి శిద్ధియన్నటికికాదు । సాద్యంలేదు । గనుకనే । శిద్ధి
 యెన్నటికీలేదు॥ శి॥వెనుకటివారు ఆందరూయాలాగుఅయినారు॥ గు॥చీ । చీ
 యెవ్వరూకాలేదు॥శిష్యుః॥కాకుంటేయందుకు ప్రయత్నంచాస్తారు । గురు॥ అన్ని
 ప్రయత్నాలవలెనె యీప్రయత్నం । అన్ని యిశ్వలవలెనె యీ యిశ్వ । అన్నీ
 చేశినట్టెయిది చేస్తారు । మొదలువెట్టిననాటి నుంచి చేస్తూనే యున్నారు । యి
 ప్పటికీదరి లేదు । జ్ఞానం చాత సాద్యంకాదు । కోటియందుకు చెప్పవలె ।
 మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం చాతగాదు । యీ శరీరానకు మూలంలే
 దు । కొనకు ప్రవేశించేటందుకు స్థానం యేమీలేదు । పరిపూర్ణంవేరే । శరీరం
 వేరే వున్నదని యెఱువంటి । పశువు అయినా అనడు । పరిపూర్ణవస్తువొక్క
 టే వున్నది । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు । రెప్పపాటంత
 శేపూ మరువక వుండవలె । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు ।
 అని నిర్ణయంకాక । తన్నుకుంచాడు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం

యేమీలేదు . అని . రెప్పపాటంతశ్చేష్ట . మరువకవుండవలె . వుండకపోయినా యెంత దొడ్డ ప్రజ్ఞావంతుణ్ణి మోసపెడుచుంది . మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే విక్షేపశక్తి . యీ విక్షేపశక్తే ఆవరణశక్తి . విక్షేపం లేకుంటే ఆవరణంపాయ . ఆవరణంపోతే విక్షేపం పోదు . విక్షేపశక్తి ఆవరణానకు మూలం . విక్షేపంచే తనే అనేక ఆవరణాలు వస్తావి . అందుకే గురుసాంప్రదాయం . మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంలేని సాంప్రదాయం కావలె , సకల భ్రమలకుమూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే . అందుకే మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు . యింతకంటే అధికంలేదు . ఇదే గురువాక్యం . పరిపూర్ణం పుట్టని చావనిది . మొదలుకొనాలేనిది . రాకడా పోకడాలేనిది . సార్వకాలం క్రియాశూన్యమైనది . సకలదేశాలయందూ . సార్వకాలాలయందూ . సమ స్తమైన వస్తువులయందు . చలించక . తనకుతానే స్వతశ్చిద్దమై వున్నదిగనుక . అందులపయత్నంలేదు . మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదని . యెన్నికోట్లు చేస్తే అంతద్పడం . వున్నదానికి యిదివిరోధి గనుక . దీన్నికూకుడు వేళ్లతో తీసివెయ్యవలె . యిది అభ్యాసం ఆయిన కొద్దీ సుఖదుఃఖ రహితం అవుచుంది . యెప్పటి పరిపూర్ణం యెప్పటి వలెనే వుంచుది . పరిపూర్ణం యేతీరుగా వున్నదో ఆతీరుగా కుదురవలె . మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం యేమీ లేదు అని . సకలక్రియలూ చేశినా . అది క్రియాశూన్యంకాదు . విడిచినా క్రియాశూన్యం కాదు . కొన్నినడచి కొన్ని విడచినా క్రియాశూన్యంకాదు . యిది వరమగుహ్యం . యిదేమహాగుహ్యం . యెంత వారికీ శక్యంకానట్టే వుంచుంది . దీనికి . కలలోయేగుగవచ్చిపుంజీమేలుకొంటే . కొంతవుండికొంతపొచుండే . యేమీలేదాశి || యేమీలేదు . గు|| అలాగేగురువాక్యంచాత|| ఆయె|| శిష్యు|| యేమిఆయె|| గురు|| మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం ఆయె . యేనుగవలెజాడలేకపాయ . పుట్టనిచావనిపరిపూర్ణమెవుండె . మధ్యవచ్చి మధ్యపాయె . వున్నది వున్నట్టే వుండె . సార్వకాలం వక్కతీరె . మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం . యేమీలేదు . యిది లేకుంటే ప్రసంగాలు నిలిచె యిది మహాగుహ్యం . పుట్టనిది యేతీరుగా వున్నదో . ఆతీరవ్యవహారంలేనిది . యేలాగు వ్యవహారం చేస్తుంది . గురుకటాక్షం తప్ప విడచి . మరివొక ప్రాంతిలేని మార్గం లేదు . యెవరూ . మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరాన్ని

విడిపించక బోధిస్తారు గనుక । బ్రాంతి తిరుగదు , పుట్టని చావని జాడ తెలియదు॥ అందుకే । శ్రీ శ్రీతో గూడ సంతోషపడ్డట్టే , పురుషుడు పురుషుడు సంతోషపడ్డట్టే । వృద్ధిలేదు । క్షయంలేదు । యెప్పుడు యెంతో । అంతే । సార్యకాలం యీమూలంలేని । యీగురైరిగే శరీరమే । అయ్యి । బ్రాంతుడు అయ్యి వుంచాడు । గనుక । దర్వాజాతీసే గురువుకావలె । దరువాజాతియ్యక । మంత్రాలు । సాధనలు లక్ష్యాలు । మూలంలేని । యీగురైరిగే శరీరానకు । చెప్పినదరువాజాకు । తాళంవేశినట్టు । తాళంచెయ్యి గురువు దగ్గరలేదు । ఆగురువు వెయ్యయెరుగు । గానితియ్యనేరడు । ఆగురువుకు మరివొక గురువుతాళం వేశినాడు । యిది అని జాడచూపలేదు । యీలాగే ఒకరికివొకరు । వొకరికివొకరు తలుపుతీసి । పుట్టని చావనిది యిదియని జాడచూపి । తలుపు రెక్కలు విచ్చివేసి యిదే రాజమార్గం అని వకసారిసూచన అయితే । మళ్ళావాడు యెవరిని నమ్మడు । వాని తలుపుతీసి వేశిన । మార్గంవానికి దృఢమైతే । వానికి వక్కదైనా బాదలేదు । సార్యకాలం ఒక్కతీరె । అందుకే । శరీరంలేని గురుసాంప్రదాయం అరుదు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । పుట్టనిచావనిది తనకు తానే స్వతశిద్దమై వున్నది । దానికి ప్రయత్నం లేదు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరము యేమీలేదు । అని పరిహరిస్తే సరి । వున్నది తనకుతానే స్వతశిద్దమై వున్నది । దానికిజ్ఞానంలేదు । ఖర్మాలులేవు । యీశరీరమే । జ్ఞానఖర్మాస్వరూపం । యీశరీరంలేక మునుపే మొదలుకొనాలేక , రాకడాపోకడలేక , సకలదేశాల యందు । సార్యకాలాలయందు । నమస్తమైన వస్తువులయందు । సార్యకాలం చలించక । వక్కతీరుగా । తనకుతానే స్వతశిద్దమై యన్నటికీ । శరీరంలేక వున్నది । అందులోనే మూలం లేని యీ గురైరిగే శరీరం వున్నది । యిది అదికాదు । అది యిదికాదు । పర్వతానకు అవగింజకు । యెంత యెక్కువ తక్కువో । అంత యెక్కువ తక్కువ॥ శిష్యునరెకాని మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరానకు వున్నసావర్థ్యం పుట్టని చావని దానికిలేదు । చూడబోతెమొదలు । యేమీలేదు । కొనకు యేమీలేదు । వున్నంతశేఘ్రా ఆడది మొగవేషం వేశి । మగవాడనిపించుకొన్నట్టు చేస్తుంది । మగవాడు వచ్చిచూస్తే యెప్పుడి ఆడదే । యిక్కడ గురుసాంప్రదాయందొడ్డది । ఆయనా । యీ మూలం

లేని । యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు । కలలో యేనుగమేలు కొంచే
 యేలాగో ఆలాగే । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంవాద్యన్యమాయ ।
 యెప్పటి పరిపూర్ణం వుండె । దానికి శరీరంరాను । లేదు । పోనూలేదు ।
 నకలభ్రమలు । శరీరంతోచే వచ్చినవి । శరీరంతోచేపాయ । వున్నంతసే
 పూ వక్కటి తప్పదు । సర్వం వుంచుంది । సర్వం శరీరంతోచే పోచుంది ।
 సర్వం శరీరం లేనిదానికి వున్నది । గనుక । లేకపోచావి । వుండి । లేదు ।
 లేకపోలేదు । సార్వకాలం ఒక్కతీరే । కలలో యేనుగ యీశరీరం ఒక్క
 చే । యిదియేమీలేదు । అదీయేమీ లేదు । రెండూ లేకుంటే వున్నదే వున్న
 ది । శరీరంలేనిదే వున్నది॥ గురు॥శాబాసు । శాబాసు!సరె!సరె! చాలు! చాలు!
 విస్తారంకూడదు!కొంచంగా! నూచన చెయ్యవలెను!అపైతేసీవు యేమి? శిషు ।
 మూలంలేని యీగుర్రెరిగేశరీరమును నేను!విచారించిమీకు చెప్పడముకుయేమి
 తెలుసుకొనిచెప్పదునుఅన్నా॥గురు॥మేమి॥శిష్యు॥గురు స్యామి కెతెలియవలెగా
 నిమగ్నపలికేటందుకునాకుతోచదు॥ గురు॥సరేసీవుయేదిఅయివున్నావోఅదేనేను
 అన్నావు । సరే కాని నాకే । యొక్కడా తోచదు । నీవు సార్వకాలం వ్యవ
 హారంచెస్తున్నావా! లేదా॥శిష్యు॥యేమిఅదినాకు!లెస్సా!తెలియదు॥గురు॥అపైతె
 అనుమానంయెందుకు!మొదలుదొరుకదు!కొనాదొరుకదు॥శిష్యు॥మీరుయేలాగు
 తెలుసుకొన్నారు॥ గురు॥నేనుతెలుసుకొన్నట్టునాకుతోచదు॥ శి॥అపైతెయేలా
 గువున్నది!మీరుయేలాగుఅయినారు॥ గురు॥నేనుయేలాగోనా!నేనుయేమీకాలేదు!
 శిష్యు॥అపైతేమీరు! యేమోఅన్నా నాకుతోచదు॥నాచేతకాదు॥ గురు॥అందుకు
 బహుసమర్థులు కావలె! చెప్పేది కాదు । చదువుకొనేది కాదు । రెండూ యీ
 మూలంలేని । యీగుర్రెరిగే శరీరంచేత కాని । పుట్టనిచావని పరిపూర్ణం ।
 చెప్పదు । వినదు । యెరుగదు । అది శరీరంకాదు । మూలంలేని యీ
 గుర్రెరిగే శరీరం అది కాదు! అదిశాశ్వతమైంది! యిదివున్నట్టు వుంచుంది ।
 అగ్నిహోత్రమువలెనె । చూస్తూ వుండంగానే యేమీలేదు । నకలదేశాల
 యందూ వున్నదానికి । సార్వకాలం ఒక్కతీరే । సార్వకాలాలయందు
 వున్నది గనుక వక్కచైనావికారంలేదు । సమస్తమైన వస్తువులయందు
 లేదు గనుక । సార్వకాలం ఒక్కతీరే । వస్తువులయందు వుండేది । వస్తువు
 లతో కూడా యేమీలేదు । అన్యవసువు పుట్టనేలేదు మొదలు యేమీలేదు

గనుక , కొనకుయేమీలేదు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం । అన్యవస్తువువలెనే వున్నది । నిప్పవంటిది గనుక । వున్నంతసేపూ । కొనకుయేమీలేదు । గనుక । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం అన్యం కాదు । అది కాదు । యేమీలేదు । దీని సామర్థ్యం విస్తారంగనుక । అట్టా అనిపించుకొంచుంది । దీరులకు కలలో యేనుగ మేలుకొంటే । యేలాగో । ఆలాగే । నూచనచేసేటప్పుడు యేమీలేదు । అమృతర్యాత అంతా పూర్ణమే । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం తప్పిడిది । అంతాపూర్ణమే । యీ శరీరంబిదగ్ని గనుక । యెన్నటికి నమ్మరాదు । మహానమ్మించి । చూస్తూవుండంగానే యేమీలేకపోచుంది । యిది వున్నది అనుకొన్నా శక్లం గాదు । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరంయేమీలేదు అని అనుకొన్నవాడే । సకలభ్రాంతి రహితుడు అవుచాడు । పరిపూర్ణంస్వతశ్చిద్దమై వున్నది । దానికీ యత్నంచేయడమే । విఘ్నం । యత్నంచేసేదాన్ని తీసివెయ్యడమే ప్రయత్నం శిష్యుః॥అదియేది॥గురు॥మహాగుహ్యం॥ మూలంలేని యీగురైరిగేశరీరం యేమీలేదుయింతకంటే అధికమైన గురువాక్కం లేదని గురుపరంపరా ప్రాప్తి అయింది । దీన్ని నిల్పేవారు । నిల్చుకొనేవారికంటే । భ్రాంతికులులేరు । వారే వికారస్వరూపులు । చీచీ ఆ వాక్కం మాకుయెన్నటికీ పట్టదు । మూలంలేని యీ గురైరిగేశరీరం యేమీలేదు । మూడుకాలాలయందు । మూడువేలు । కాలానకు వెయ్యిచొప్పున । వ్రతిదినం । జపంచాయవలె చేస్తే కృతకృత్యుడు అవుచాడు । యిదిగాకమరిహోటి నమ్మెనా । తగిలినా । ముణిగితేలడు । యింతకంటే అధికం । లేదు । మొదలుకొనాలేనిది । పుట్టని చావనిది । రాకడా పోకడలేంది । సార్వకాలం ఒక్కతీరుగావున్నది । సకల దేశాలయందు । ఒక్కతీరుగావున్నదే అచలంగనుక । శరీరంయెన్నటికీగాదు । కలలో అనేక శరీరాలు వస్తావి వాటికి మూలం యెన్నటికీలేదు । సకలదేశాలయందు వున్నది । యీ శరీరానకు మూలంకాదు । సమస్తవస్తువులయందూ వున్నది యీ శరీరానకు మూలంకాదు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమే అనేకకోటి బ్రంహ్మాండాలువున్నవని । భ్రాంతి పెడుచుంది । నాకు మూలం లేదని యెవ్వరితోటి చెప్పదు । అందరూ తా నెయున్నది యింతకంటే కొతు

కంలేదు । అందుకే చూచిన గురువెల్లావనికీరాడు । యీశరీరానకు మూలం యేమీ లేదనిచెప్పే గురువు కావలె । వున్నప్పుడు వున్నదైవుంచుంది । చూస్తూ వుండంగానే యేమీలేదు । మొదలుకొనాలేనిది । పుట్టనిచావనిది । గనుక సార్వకాలం ఒక్క తీరె । అందుకే సకలదేశాలయందు సార్వకాలాలయందు సమస్త మైనవస్తువులయందు తనకుతానే చలించక । స్వతశిద్దమైనది । యెరుక లేనిది కుక్క । కర్మాలులేవు । యెరుకనుంచే కర్మాలు పుడుచావిగనుక । శరీరమే యెరుక । యెరుకే శరీరం । వేరే అని వెర్రి విడువండి । యీ శరీరంరాక మునుపే పుట్టని చావనిది । మొదలుకొనాలేనిది । రాకడాపోకడాలేనిది । సకలదేశాలయందు । సార్వకాలాలయందు । సమస్తమైన వస్తువులయందు । జ్ఞాన కర్మాలు లేకనే । తనకు తానే స్వతశిద్దమై చలించక । సార్వకాలం ఒక్కతీరుగానే వున్నది । గురువాక్యం చాత బ్రాంతిరహితం । ఆయితే సరిమూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం । యేమీలేదు ॥ శిష్యు ॥ యిదిలేకుంటే ఆది స్వతశిద్దమా ॥ గురు ॥ వున్నదోలేదో అని అనుమానమా ॥ శిష్యు ॥ యేమీ అనుమానంలేదు ॥ వున్నదే అదిలేనిదే యిది ॥ గు ॥ అందుకే దరిద్రం తీసివేస్తై ఐశ్వర్యం స్వత సిద్ధం వస్తుందో । రాదో అని యెవ్వరు దరిద్రం విడువరు । విడిస్తే వత్తామంటే విడువరు ॥ శి ॥ వారివలె అనుమానంలేదు ॥ గు ॥ పుట్టనిచావనిది వుండజూచి మూలం లేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదని నిశ్చయం వుంటే చాలు । యేసాదనవద్దు । యేసాదనచే శినాదేహమనే నరకం । విడువదు । యెరుక అనే నిప్పకాలుస్తూ వుంచుంది । యెరుకకంటే వేరే నిప్పకేదు । చిదగ్ని । దేహాల సార్వకాలం చిత్తు అనే చింతనిప్పవలె । కాలుస్తుంది । సమస్తమైన శరీరాలు । యెరుకతో కూడా వచ్చినవి । యెరుకతో కూడా యేమీలేదు । సార్వకాలం అచలమే వున్నది । శరీరంలో కొంతనిబిడ్డి కొంత అపద్ధం అనేది అన్యాయం అందుకే । గురు వాక్యం మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదని వాక్యం వచ్చింది । చలనంలేకుంటే అచలమే సిద్ధం । చలనం మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరమేకాని మరిహోటిలేదు । యీ శరీరంరాక మునుపు ఒక్కటైనా వికారం లేదు । శరీరమే వికారస్వరూపం । చవులు ఒక తీరుగా వున్నవి । కండ్లు ఒకతీరుగా వున్నవి । కాళ్ళు ఒకతీరుగా వున్నవి । చేతులు ఒకతీరుగా వున్నవి । ముక్కు ఒకతీరుగా వున్నది । నోటినిండా పొక్కులు । చుట్టూ

వెండుకలు । లోపలనాలిక । నోరుమాట్లాడుచూపున్నాది । యీవికారాలు శరీరానకు । ప్రత్యక్షంగా వున్నవి । శరీరంలో వికారంలేనిది । వొక్కటైనా లేదు । కడుపుతో వికారాలకు లెక్కలేదు । తలలో వికారాలు అనేకము । కాళ్ళల్లో వున్న తిప్పలు చెప్పశక్యంకాదు । యెన్ని అయినా యీశరీరాన్ని మన్నించేటందుకు । ఆదరువులేదు । గురువు అనేశింహ్యం । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరాన్ని యేమీలేదు అని చెప్పి । అచలమయ్యేటట్టు । చేసి వుండంగానే స్వస్తత ఆయ । అందుకే॥

శృ॥ నగురోరధికం । నగురోరధికం ।

అని శాస్త్రంమొరబెట్టింది॥ శి॥మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీ లేదు । యిది లేకుంటే యేదివున్నదో అదే అచలం । కావలెనని యిశ్చవద్దు । కాకపోతినీ అని దుఃఖంవద్దు । అయితినని అబద్ధాలు ఆడవద్దు । సార్యకాలం గురువాక్యం మరువకుంటేచా ౫॥ గు॥యెఱువంటిది గురువాక్యం॥ శి॥మొదలు గురుస్వరూపమేలెన్నవుండచూడవలె॥ గు॥గురుస్వరూపంయెఱువంటిది॥శి॥శరీరం లేనిది । పుట్టనిచావనిది । మొదలూకొనాలేనిది । రాకడాపోకడాలేనిది । సకల దేశాలయందూ । సార్యకాలాలయందూ । చలించకవున్నది । జ్ఞానఖర్మాలులేకతన కుతానే స్వతసిద్ధమై చలించకవున్నది । గురుస్వరూపం । ఆఱువంటిది । గురు స్వరూపంలోనే । మొదలూ యేమీ లేదు । కొనకూయేమీలేదు । మద్య తనకు తానే శరీరం వచ్చి । యక్కడా తోచకవున్నది । వుండంగానే వకమనిషి వచ్చి । యిదే గురుస్వరూపమని । కండ్లుతెరచిచూడుమనె॥ గు॥చూచినతర్వాత । విస్తారమైన గురు స్వరూపం వున్నదిగదా అనె॥ శి॥యొక్కడ చూచినా అదే వున్నది॥ గు॥మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదు । యీగురువాక్యం సార్యకాలం మరువకవుంటే సరి । యీశరీరంచాత । యీవాక్యం తప్ప విడిచి । మరివొకటి అభ్యాసంచాయకు॥ శి॥ చాలు॥ గు॥ సార్యకాలం వున్నదే వున్నది । లేనిదియేమీ లెక పోయింది॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శిషరామదీక్షిత ప్రభావే ।

నేదాంత విచారణే అధ ఉత్తరభాగే । భ్రాంతి రహిత

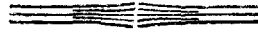
ప్రకరణన్నామ ప్రథమోధ్యాయం

సంపూర్ణము ॥

ఓం

ద్వితీయోధ్యాయః

ఆద పదహారవ స్వప్నం

శి॥ అయ్యానేను యేమీ అనె॥ గు॥ వున్నది యేతీరుగావున్నదో అతీరుగా
వుంఛావు । శరీరం । గురువుయెప్పుడు శ్రవణంచేసినాడో అప్పుడే లేదు ।
యేదివున్నాడో అదే వున్నాది॥ శి॥ సార్వకాలం వొక్కతీరుగా వున్న
దానికి । శరీరం రానులేదు । పోనూలేదు । బాటతొలగి వుండె । బాట
మళ్ళా రాజ మార్గం ఆయి దరువాజాతీనై । సరి । దరువాజావేనై బాటదొ
రుకదు । దరువాజాతీనై గురువుకావలె । శిష్యులు మూర్ఖులు కాకపోవలె ।
యిద్దరూ మంచివారు అయితె బట్టబయలు అయిపాయ । యిక అతుకదు ।
మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం రాజద్వారం । యీదరువాజా వేస్తే రాజ
దర్శనం కాదు । యీ దరువాజాతీనై రాజ్యంనిండా రాజే । యీ దరువాజా
వేశేవారేకాని । తీశేవారులేరు । దరువాజాలేకవున్నవారు । అనేకకోట్లలో
వున్నారు । యీ దరువాజాదాచేది । మహాకఠినం । సులభం గురుకటాక్షం
లేక శక్యంకాదు । అదిలేకుంటే । శాస్త్రాయి । యీ దరువాజాకు ఆనంతమై
నతాళాలు వేశి । చేతులుదాచుకొని వున్నావి । అన్ని తాళం చేతులు । నిజ

గురువు దగ్గర వున్నావి । ఆయనవెయ్యగలడు । తియ్యగలడు । మతాల వారు యీదరువాజాకు పూజ చేస్తూవన్నారు । యెన్నటికైనా దాదేమాఅని నమస్కారాలుచేస్తూ వున్నారు । దరువాజాలోపటవున్నాడని కొందరికిఆశ । చక్కలోపటవున్నాడనికొందరికి ఆశ । గడపకిందవున్నాడని కొందరికిఆశ । తాళపు బుర్రలో వున్నాడని కొందరికి ఆశ । అనేవాడు స్వామి అని కొందరికి ఆశ । ముంతచాతపట్టుకొని పొయ్యెవాడు స్వామి అని అనుకోడు । చీచీ, అది మంచిది కాదు । దాహానికి పుచ్చుకొనె వాడు స్వామివ । మూత్రంచేసే వాడు స్వామి కాడు । చీ ॥ అదిమంచిదికాదు । మందికి యిషువంటి వెర్రి వున్నది । నేను యేమీ యెరుగ । అందుకే గురువాక్యంతోటి సమాసమైంది యేదీలేదు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని వినంగానే అచలం స్వతసిద్ధమై వున్నది॥ శి॥యికాయేమైనా ప్రయత్నంచాయవలెనా॥ గురు॥యేమీలేదు, శరీరంయేమీ లేదు ।యేమిటి చాత ప్రయత్నం చేస్తావు ॥ శి॥స్వతసిద్ధమై వున్నదానికి ప్రయత్నం యెందుకుచాయ, అదినేనుఅవుచానా । నేనుఅది అవుచాడే । వున్న పరిపూర్ణంగాక నేను వేరే వున్నానేమో అనుకొన్నా । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం నేను అనుకొన్నా । నేనుఅనుకొన్నట్టుగాక । నాకంటే మునుపే తనకుతానే స్వతసిద్ధమైవున్నది । చలిం చక వున్నది । అనినేను యెరుగ । నేను అందులోనే వున్నా । అదినన్ను యెరుగదు । నాకంటే వేరే । మొదలూకొనాలేక । రాకడా పోకడాలేక । పుట్టుచావులలేక । సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్త మైన వస్తువులయందూ । గుర్రెరుగటం ఖర్మాలూ లేక । తనకుతానే స్వత సిద్ధమై చలిం చక । సర్వకాలం వొక్కతీరుగానె వున్నది । యీ శరీరం వున్నట్టై వుంచుంది । చూస్తూ వుండగానే యేమీలేదు । పుట్టని చావనిది । శాశ్వతంగా ఆలాగే వున్నది । శరీరం వున్నప్పుడు, శరీరం నవ్వితేనవ్వదు శరీరం యేడిస్తై యేడవదు । శరీరం తింటేతినుదు । శరీరంతాగితే తాగదు, శరీరం నడిస్తై నడవదు । శరీరం మాట్లాడితే మాట్లాడదు । యీ శరీరం వున్నట్టే వున్నది । వొకవేళ యీ శరీరం లేకపోచుంది । అప్పుడో, అది యెప్పటివలెనే వుంచుంది । యీ బట్టబయలు । శరీరంవున్నా । చచ్చినా । వొక్కతీరుగానెవుంచుంది॥గురు॥వుంచుండే॥ శి॥ వుండదా, శరీరానకూదానికి,

యేమి సంబంధం । యిషువంటివికోటిశరీరాలు వచ్చివున్నా । యీ బట్టబయలుకు యేమీచింతలేదు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగేశరీరం దానిసంబంధమైనది కాదు । దానిప్రేక్ష్యం యీ షత్తు అయినా లేదు । అది శాశ్వతమైన పదార్థం । జ్ఞానఖర్మాలను యెదుగనేయెరుగదు । యీ శరీరానకు మూలం యేమీలేదు । కొనకు ప్రవేశించేటందుకుస్తానం యేమీలేదు । తావత్కాలం వుండేటందుకు యేమీలేదు । ఆగంతుకంగా వచ్చేది । వుండేది । వెంటనే యేమీ లేకపోయ్యేడి । తనకుతానె స్వతసిద్ధమై వున్నఅవలం । వొక్కతీరుగానె వున్నది । దీనిజోలిదానికి వట్టదు । దాని జోలిదీనికివట్టదు, మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు । దీనికి మూలంయేమీలేదు । కొనకు యేమీలేదు, మెరుపువలె మెరిసేదీ, వెంటనేయేమీలేదు, గురు॥అందుకే॥

శృ॥ ఖద్యోతవత్ ॥ ఖపుష్పవత్ । తస్మాత్ మిధ్యాజ్ఞానేన ॥ మిధ్యాబ్రాంతి
లక్షణః॥

అని వున్నదిగనుక । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం నేను । అని వున్నవారికి సుఖదుఃఖం తప్పదు । శరీరంలేకనే తనకుతానె స్వతసిద్ధమై వుంచుంది । గనుక । వక్కటైనా బ్రాంతి వుండదు । మొదలూ కొనాలేని బట్టబయలువున్నదాలేదా । దీనికి అనుమానమా॥శిష్యు॥స్వామీ యిదియెక్కడికి పోచుంది । శాశ్వతంగా యెప్పటికీ వుంచుంది, గురు॥మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం బట్టబయలులోనె వున్నాది, యిందుకు సంశయంలేదుగదా॥ శిష్యు॥ యిందుకు సంశయం యెంతమాత్రమూలేదు । యిషువాక్యం దయ చెయ్యండి॥ గురు॥ సరెయీ వాక్యం సార్వకాలం అనుకుంటె సమస్తమైన బ్రహ్మలూ పోఛావి॥ శి॥ అదియే షువంటిది, గు॥ అది పరమగుహ్యం, మహాగురువాక్యం, మహారహస్యం, తలకొట్టినా వొకరితో అనరాదు । తాను మరువకూడదు । దీనికంటె ధార వాక్యంలేదు । చిను, కలలో యెంతవెద్ద యేనుగ అయినా కాని శాశ్వతంగా వుండదుగదా । గట్టంతబంగారు చూచినా శాశ్వతంగా వుండదు గదా । కలలో భూమండలము చూచినాము । ఆ భూమండలం శాశ్వతంగా వుండదుగదా, కలలో మహాచదువుకొన్న మగవాణ్ణి చూచినాము । ఆమగవాడూ, అచదువూ శాశ్వతంగా వుండదుగదా । వచ్చిన వాటికి మూలంయేమీలేదు

గదా । వున్నంతశేషా యెవ్వరి ఆశామందరపడదు గదా । మేలుకోంగానె
 అవి అన్నీ ప్రవేశించే దానికిస్తానం యేమీలేదు గదా । ఆలాగే మూలంలేని
 యీగు రైరిగే శరీరానకూమూలంయేమీలేదు । కొనకూయేమీలేదు, వున్నప్పుడు
 యీశరీరానకు దిక్కుయెవ్వడూలేడు । తనకు తానెపొట్టతిప్పలకు పాటు
 పడవలె । జరగవలె । యీశరీరానకు భారకుడె వుంటె । ధైర్యం వుండనే
 వుండు । దిక్కుమాలింది । యీశరీరం కలతో వచ్చినయేనుగను । యినుప
 గొలుసులతో కట్టివేసుకొంటె । వుండనట్టే । తండ్రికొడుకును నమ్ముచాడు ।
 తల్లిబడ్డనునమ్ముచుంది । మొగడుభార్యనునమ్ముచాడు । వొకర్నివొకరు
 నమ్ముకొని వున్నమాత్రమే । కలలోవిమేలుకొంటే యేలాగుయేమీలేదో ।
 ఆలాగే । యేదైనా వొకరోగంమించివస్తే । యీశరీరం యేమీలేదు । కలలో
 వచ్చిన శరీరం కొంత వుండి కొంత పోదుగదా । ఆలాగే యీశరీరంకొంత
 వుండికొంతపోదు । వచ్చేటప్పుడు యెంత వచ్చిందో । అంతాయేమీలేదు ।
 స్వప్నంలో వచ్చిన శరీరం । పుణ్యంపాపం చేశిందాలేదా । అవిఅన్నీ వ్రాసు
 కొన్నవారు యెవరు ! మందరవిమర్శించే వారుయెవరు । అదివేరే యిదివేరే
 కాదు, వొక్కటేవ్యాపారం । వున్నకీ వొక్కతీరె । కొనకు యేమీలేదు, యీలాగు
 అన్ని శరీరాలకూసమానమే, పుట్టినవి మళ్ళాపుట్టవు । కలకుమర్యాదాయెవరు
 చేసినారు । యెవ్వరూ లేరు । కలయెవ్వరిస్వాదీనంలేదు । అందుకే యీజగ
 త్తుకు దిక్కులేదు । యెవ్వరికి యేలాగు అనుకూలమైతె ఆలాగే । యెవ్వరె
 వరి సమ్మతమెమతం । యెమర్యాదానిలువదు । ఆధరువులేనిది గనుక ।
 న్యాయంనమ్మరాదు ! అన్యాయం నమ్మరాదు, ధర్మంనమ్మరాదు । అధర్మం
 నమ్మరాదు; కీర్తినమ్మరాదు, అపకీర్తినమ్మరాదు । యీశరీరానకు యేమివుండి
 అని యెవ్వరూ విచారించరు । తనకుతానె పుట్టి । తనకుతానె యేమీలేదు ।
 యీలాగు నిశ్చయంవుంటె । వున్నప్పుడు వ్యవహారానకు కర్తలేడు, వున్న
 వున్నంతశేషా మూలంలేని యీ గు రైరిగే శరీరమే కర్త । మూలంలేని
 యీ గు రైరిగే శరీరమే చేస్తుంది । సకలమైన వ్యవహారాలకూ, మూలంలేని
 యీగు రైరిగేశరీరమే కాని, మరిహోటి చెయ్యదు । చేయించదు, మొదలూ
 కొనాలేనిది । రాకడాపోకడాలేనిది, పుట్టనిచావనిది, యెన్నటికీ శరీరంలేనిది,
 సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైనవస్తువులయందూ ।

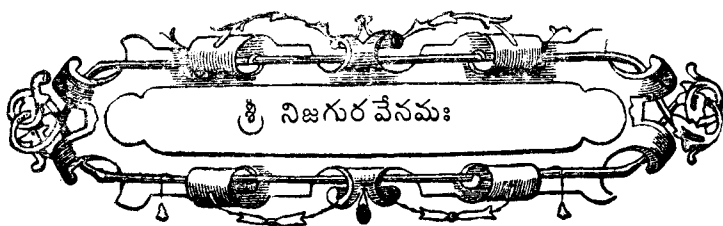
చలించక । తనకుతానె స్వతస్సిద్ధమై । సార్యకాలం వొక్కతీరుగా వున్న
దాన్ని, వుండజూచి, మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరముయేమీలేదని దృఢం
వుంటె చాలు । యింతకంటె అధికం వున్నదని యెన్నడూ భ్రమపడవద్దు ।
యీ మార్గం సార్యకాలం, వొక్కతీరే । యిది జ్ఞానకర్మాల వంటి కలతవా
క్యంకాదు । యింతకంటె అధికం లేదు । యిది నమ్మినవారికి । రాకడా ।
పోకడాలేదు । సార్యకాలం మొదలు కొనాలేక । చలించక । యెరుగటం ।
మరచుట లేక । వొక్కతీరుగానె । వుండక । వుంచాడు ॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామ దీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే అదక్ష త్తరభాగే ।

బ్రాంతిరహిత ప్రకరణన్నామ । ద్వితీయోధ్యాయం ।

సంపూర్ణము.

తృతీ యోధ్యాయః

***

:: అద షోడశస్వప్నం ::

పుట్టనిచావనిది గాక । శక్యంకానిది వొకవెంతవున్నది । ఆ వెంతకు
మొదలు యేమీలేదు । విచారిస్తె । యేమీలేదు । ఆ వెంతనేను అనితగిలింది ।
ఆవెంతను వొదిలించుకొన్నవాడు । బ్రాంతిలేనివాడు । ఆ వెంత మూలంలేని

(28) బ్రాహ్మి రహిత ప్రకరణము

యీ గుర్రెరిగేశరీరమె కాని । మరివొకటి కాదు । సర్వం మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం తోచెవున్నది । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం తోటి సర్వంయేమీలేదు । వున్నదితనకుతానె స్వతస్సిద్ధమై వున్నది గనుక । ప్రయత్నం యీ షత్రులేదు । గురువాక్యంకంటె యెక్కువలేదు । శరీరమనె దర్వాణా తీశివెయ్యని గురువు పనికిరాడు । యిది ఆత్మా । యిదిఅనాత్మా । అని । సఘం నిబద్ధి । సఘంఅబద్ధం । అని చెప్పిన ఆయనె దొంగ గురువు । జ్ఞానం దొడ్దది దేహోది పదార్థాలను యెరిగేవాడవు । నీవు అని చెప్పినాయనె అజ్ఞాని । నేను యెరుగుదును । నేను యెరుగ । అనె జ్ఞాసికే । అజ్ఞానంవున్నదిగనుక । జ్ఞానం అజ్ఞానం వొక్కటె । వుంటే రెండూ వున్నవి । లేకుంటె రెండూలేవు । యిందుకు ॥

శ్లో॥ జ్ఞానమజ్ఞానినం దృష్ట్యా । ద్వయోస్త్యజతి నిశ్చయం॥
ద్వయోస్త్య జతి యజ్ఞానం । తజ్ఞానం పరిత్యజేత్ ॥

అని వున్నదిగనుక । జ్ఞానము అజ్ఞానము గలవానిని జూచి । జ్ఞానాజ్ఞానములయందలి । నిజమును విడుచుచున్నది । జ్ఞానాజ్ఞానములనె ద్వంద్వ పదములన్నియూ । నబద్ధములని । యేజ్ఞానము తెలుసుకొనుచున్నదో । అట్టి సుజ్ఞానమునున్నూ విడిచిపెట్టవలెను । యెడమచెయ్యిపని బడితే రెండూ కావలె । కొనకు రెండూయేమీలేదు । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరంచం చలం । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరంలేకుంటె । అప్పుడే అచలంస్వత సిద్ధం । అయివున్నది॥ అందుకే॥ భగవద్గీత॥ సాం॥ ద్వి॥

శ్లో॥ అచ్చేద్యోయ॥ మదాహ్యోయ॥ మక్లేద్యోశోష్యయేవవ॥ నిత్యస్సర్వ గతః స్థాణుః । రచలోయం సనాతనః॥ ఆయమచలః॥ నిత్యః॥ సర్వ గతః॥ స్థాణుః॥ సనాతనః॥ అయమిత్యోదః॥ ఆత్మేతి॥ కేచిదిశ్చతి॥ తదసత్॥ జీవభూతక్షేత్రజ్ఞ॥ పరాప్రకృతి స్వరూపత్వాత్॥ ప్రకృతి ర్నామకిం॥ శరీరమిత్యోదః॥

అందుకే గురువాక్యం॥ మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు అని రాద్ధాంతం॥ రాద్ధాంతమె సిద్ధాంతము॥ యీగుర్రెరిగే శరీరానకు బీజం ।

వుండెనా । యీగురైరిగే శరీరం ప్రమాణమె । యీగురైరిగే శరీరమునకు
బీజం లేకుంటే । అప్రమాణం వేరేకాదు । అందుకే॥

శ్లో॥ ఆబీజం వృక్షసంపన్నం । శాఖాపల్లవ వర్జితం ।

పుష్పంనా నీ ఫలంనా నీ । సంపూర్ణం వృక్షవర్జితం॥

అని వున్నది గనుక । యీగురైరిగే శరీరం । యేమిపలికినా అప్ర
మాణమే । అయమచలః । అజః । నిత్యః । శాశ్వతః । పురాణః । అయమ
చలః । అచ్ఛేద్యః । ఆదాహ్యః । అక్లేదః । అశోష్యః । చలించె గురైరిగే
శరీరానకు చలించక । సార్వకాలం ఒక్కతీరుగా । సకలదేశాలయందూ ।
సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । తనకుతానే స్వత
శిద్ధమైవున్నదానికి । జ్ఞాన కర్మాలు లేవు । ఒక్కటైనా వికారంలేదు । యీ
గురైరిగే శరీరం అదికాదు । అది యీగురైరిగే శరీరంకాదు । సార్వకాలం
ఒక్కతీరుగానే వున్నది । రెండూ వున్నవిగనుక హోదాని చేతహోదాన్ని
సాధించెనా । శరీరంలేనిది ఒక్కటే వున్నది । యీకానుపించే శరీరానకు
మూలంయేమీ లేదు గనుక । వున్నట్టూ వున్నాయేమీలేదు । విచారించినా
యేమీలేదు! యీగురైరిగే శరీరం ఒక్క నిర్నయమైతే । సమస్తనిర్నయాలు
ఆయ । మొదలు నిబద్ధితియితే కౌనవెళ్లానిబద్ధే । మొదలు యేమీలేకుంటే ।
కౌనవెళ్లాయేమీలేదు । యెప్పటి పరిపూర్ణమె వున్నది । అదిలేదు లేదుఅన్నా
వున్నది । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం వున్నాదన్నా యేమీలేదు ।
యిఘాతుకదు । యీదగాకూతలు నుంచి యేమి లాభమున్నది । వున్నట్టూ
విచారించిన వారు దొడ్డవారు । లేనిదివున్నదని వున్నది లేదని అని । అంటే
యెవ్వరికి బ్రాంతి తిరుగదు । తిరుగక క్లేశపడితే । ఆ క్లేశం అబద్ధాలు ఆడిన
వారికి । మరీహోరికికాదు । పూరికే వున్నది వున్నట్టూచెప్పి । లేనిదియేమీ
లేదని చెప్పితే యేమిపాయ । ? అందుకే చదువుకొన్న సాపాత్ముల కంటే ।
పూరుకే వున్న రాశునయం । గుంజలునయం । పశువులునయం । కన్నులు
న్నవాడు గుడ్డివాడు సమానమాయ । యిద్దరిది ఒక్కటే గురైరుగటం
గనుక । వున్నది । వున్నట్టూ । లేనిది యేమీలేదు । అని చదువుకున్నవాడు
యెరుగకపాయ । బీ । గురుసాంప్రదాయం లేని చదువు యెందుకు । యెంత

బ్రాంతి రహిత ప్రకరణము

వారికి దేహాభిమానం । మహాబలువుగా వుంచుంది । అందుకే వున్నది వున్నట్టు పడదు మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీ లేదని సార్వకాలం ఆభ్యాసంచేసే వారికి; పుట్టనిచావని బట్టబయలు । అరిచేతిలో వుశిరికాయ వున్నట్టు వుంచుంది । మరిహోటియే సాధనచేశినా యేమీలేనిదేహం । వున్నట్టు వుంచుంది । శీఘ్రంగా బ్రాంతిరహితంకాదు । గురువు దగ్గరవున్నకొద్దీ ఘట్టి శరీరంలేని గురువుకావలె । శరీరంలేక యేలాగు వున్నాడో । అని చూచి నేర్చుకోవలెగాని, అడిగిచెప్పితే సాధ్యంకాదు । “అమృతం వారి సహవాసం, వారి సమాగం చాయవలె । యిది యేరహస్యం । చూస్తే శరీరం వున్నట్టే వుంచుంది । అన్యదృష్టికి స్వదృష్టిచేత । యేమిలేని వారు । వారు శరీరం లేకనే సకల ప్రయోజనాలు । చేస్తారు । గురువాక్యంయందు నిష్ఠ నిల్పిచేస్తారు । గనుక వారే క్రియాశూన్యులు; వారికిచేసేటందుకు శరీరంలేదు । విడిచేటందుకు శరీరంలేదు । యేమీలేదనేటందుకు శరీరం యేమీలేదు । సార్వకాలం శరీరంలేకనే వుంచారుగనుక । వారే పరిపూర్ణులు” । వారే బంధమోక్ష రహితులు । వారే జ్ఞాన కర్మరహితులు । వారే జన్మబ్రాంతిలేనివారు, వారే పుట్టనిచావని వారు! వారే రాకడాపోకడాలేనివారు, వారే సకలదేశాలయందు చలించకవున్నవారు, వారే సార్వకాలాలయందు । ఒక్కతీరుగా వున్నవారు వారే సమస్తమైన వస్తువులయందు । ఆధారం వున్నవారు । వారే సకలవస్తువులను సృజించనివారు । వారేకర్తలు । కారయితలుగాక । వున్నవారు । వారికి బదులు యెవ్వరూలేరు । వారేవారు । అందరూ పరిపూర్ణలేకాని । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం నేను అని నమ్మి వున్నారుగనక । వారికంటే నీచులులేరు । వారికంటే పాపాత్ములులేరు । సకలకులాలవారు వారే! వక్కటే అన్నీగనక । పశువులకు మనుష్యులకు సంభాషణమాత్రమే యెక్కువ, తక్కువ । పశువులు పవిత్రం! మనుష్యులు చేడిపోతే! పంచగవ్యం పుచ్చుకుంటే పవిత్రులవుచారని వున్నాది । లోకాచారం । పశువులుయేలాగు నడిచినా । పాపంలేదు పశువులు చదువుకోలేదు గనక । చదువుకుంటే గాని యిది విహిత । అది అవిహితం అని తెలియదు । తెలిసినడువకున్నానరె । యింతే మనుష్యులకు । పశువులకు । యెక్కువతక్కువ, నడతనమానమే । మూలంయెవ్వరికీ యేమీలేదు । అవాంతరదొరతనం । యీ గుర్రెరిగే శరీర

పుది । యీ శరీరానకు । మూలం యేమీలేదు । కొనకూ యేమీలేదు । పున్నంత
సేపూ నకలతిప్పలు బడి । కొనకు యేమీలేదు । నానామార్గాలనడచి । నానా
బ్రాంతులుబడి । కొనకు యేమీలేదు । చచ్చిమళ్ళా పుట్టదు । ఆలాగుమర్యాదా
వుంచే ఆదనత్రాగలది । ఆయ । పున్నట్టే వుండి యేమీలేదు । పుట్టనిచావని
అచలంహోటి । పుట్టివచ్చేది హోటి । అని రెండు యెన్నడూలేవు । సార్య
కాలం ఒక్కటేగాని । యిదిపున్నట్టూ బ్రాంతికద్దు । విచారించనివారికి ।
అత్యంతగురుసాంప్రదాయరహితులకుపున్నట్టు వడకుండా । దొంగత్రోవలు ।
మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరమే చేశిపెట్టంది । వాటినిన్నిటిని తీశివేశి ।
దరువాజాతగులబెట్టి । రాజబాటవేసే గురువు దొరెకెనా । అప్పుడే ఒక్కటై
నా బ్రాంతి వుండక । కృత కృత్యుడు అవుచాడు । యే సిద్ధాంతం నమ్మినా
బురదలోగుంజ పున్నట్టు । వుంచాడు । దేహమనే దరువాజా దగ్గర । కావ
లివాడు । అయ్యివుంచాడు । అవలికిపోలేడు । తాళం వున్నాది గనక । యీ
వలికి రాలేడు । గనుక కడుపులో యెముడుకవలె । గురైరుగుచావుంచాడు ।
గురుస్వామిని వెతుక్కోలేడు । అందరు గురువులె అనుకొన్నాడు ॥

1. జ్ఞానం బోధించినవాడు గురువుకాడు ॥
2. భక్తి బోధించినవాడు గురువుకాడు ॥
3. వైరాగ్యం బోధించినవాడు గురువుకాడు ॥
4. దేవతా బ్రాంతి బోధించినవాడు గురువుకాడు ॥
5. మననం చెయ్యమని చెప్పినవాడు గురువుకాడు ॥
6. ద్యానం చెయ్యమని చెప్పినవాడు గురువుకాడు ॥

యెన్ని అనివ్రాతు । జన్మబ్రాంతిలేకుండా । చేశినవాడు గురువు ।
పున్నది పున్నట్టు తెలిపినవాడు గురువు । లేనిది పున్నది । పున్నదిలేదని
చెప్పినవాడు వైదార్లుగాని । తమరు దాటలేరు మరివొకరిని దాటించలేరు ।
లోకులను బెడుస్తూ వుంచారు । మట్టివాడు యెవరిని నమ్మడు । చూచి, చూచి ।
సహవాసం చెయ్యవలె । రాజమార్గం అయింది పిల్లబాట అయింది । చూచి
విచారించెనా । ఆపు తర్వాత యేదీ రుచివుండదు । మొట్ట మొదలు పుట్టని

శాంతి రహిత ప్రకరణము

చావని । దానిజాడ । కనుక్కోవలె । కనుక్కొని । యీదేహపు వర్తమానం
 అడగవలె । యీ రెండేగాని । మూడో ముచ్చట అడుగవద్దు । మూలంలేని
 యీ గుర్రెరిగే శరీరం చంచలం । యీ శరీరందేనియందు వున్నదో । అదే
 అచలం । మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం అచలాన్ని స్ఫురించక,
 వున్నది । ఆ అచలం । లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరాన్ని తగలకవున్నదిదాని
 పేక్ష్యం దీనికీలేదు । దీని పేక్ష్యం దానికి లేదు । దానికిందిది యిదికాదు । దీని
 కిందిది అదికాదు । అదిశాశ్లతంగా వుండేది । యిదియేమీలేదు । వెనకాయేమీలేదు ।
 ముందరా యేమీలేదు । వున్నట్లూ వుండేది వెంటనే యేమీలేదు । విత్తనం
 లేని చెట్లు । యింతనమ్మదగంది । యేమీలేదు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే
 శరీరమే । అనేక అవతారాలు యెత్తినదవ । పుట్టనిచావని అచలం యెన్న
 టికి । పుట్టదూ చావదూ॥ గు॥యీబట్టబయలు । వున్నదాలేదా॥ శి॥వున్నది॥
 గు॥యీ బట్టబయలు పుట్టుటాలేదు । చచ్చుటాలేదు । యీబట్టబయలు మొద
 లుకొనావున్నదాలేదా॥ శి॥యీ బట్టబయలుకు మొదలుకొనాలేదు॥ గు॥యీ బట్ట
 బయలుకు రాకడాపోకడావున్నదాలేదా॥ శి॥రాకడాపోకడాలేదు॥ గు॥శరీరం
 వున్నదాలేదా॥ శి॥శరీరంయెన్నటికీలేదు॥ గు॥చెయ్యటం చేయించటంవున్నదా
 లేదా॥శి॥లేదు॥ గు॥వొక్కటై నావికారంవున్నదాలేదా॥ శి॥వొక్కటై నావికారం
 లేదు॥ గు॥సార్యకాలం ఒక్కతీరుగా వున్నదా । లేకమరిఒకతీరుగా వున్నదా॥
 శి॥సార్యకాలం యేలాగువున్నదో ఆలాగేవున్నది॥ గు॥యీ బట్టబయలునకల
 దేశాలయందు సమంగావున్నదిగదా॥ శి॥సమానంగావున్నది॥ గు॥యీశరీరం
 వలెకాదుగదా॥ శి॥యీశరీరం వలెకాదు ॥ గు॥యీశరీరాన్ని క్షణమైనానమ్మ
 రాదు । నమ్మినవార్ని చెరిచేది । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంవంటిద
 గాదియేదీలేదు । యీ బట్టబయలు । నమస్తదిక్కులూ వున్నది । శరీరాలుతో
 పటాలేదు । బైటాలేదు । ఆబైలు చొర్రా చొర్రదు । వెళ్ళా వెళ్ళదు ।
 అందుకే ॥

శృ॥ సర్వదా అంతరేనాస్తిః బాహ్యేనాస్తిః । శ్లో॥అంతః శూన్యో
 బహిఃశూన్యో । శూన్యకుంభయివాంభరే । అంతఃపూర్ణో బహి
 పూర్ణో పూర్ణకుంభయివాంభసి ॥

అందుకే । ఆచలం । తనకుతానే స్వతశ్చిద్దమైవున్నది । యెన్నటికి ఒక్కతీరే । ఆకలీలేదు । దప్పీలేదు । యెన్నటికీ । బోంచెయ్యదు । మాట్లాడదు । తలాలేదు । కాళ్ళు లేవు । అందుకే । గురు వాక్యం । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదని శిద్ధాంతం । శిద్ధాంతమేరాద్ధాంతం ॥

మొదలూ యేమీలేదు । కొనాయేమీలేదు । యీ శరీరన్ని యేలాగున నమ్మ । వకవేళ నమ్మితిమి । కలలో యేనుగను యినుపగొలుసులతో కట్టి వేసుకొని । దానాపెట్టుకుంచూ । చెరుకుమోపులుకొని వేసుకొంచూ । ధర రావలె నని । కావలిపండితే ధరవచ్చి రూపాయలనంచులు । అడిగినట్టూ । యిస్తామని వెంచేసే సమయానకూ । మేలుకొంటే యేలాగో, ఆలాగే । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యింతేకాని । మనము అనుకున్నట్టూ వడెడికాదు । మొదలు ఆధరవులేదు । కొనకూ ఆ ధరవులేదు । వున్నబట్ట బయలుకు యీ శరీరం జోలే పట్టదు । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం । అనేక అబద్ధాలు ఆడింది । నమ్మకపోయ్యేరు అని । అనేక శాస్త్రాలు చేశి । యింటింటపెట్టింది । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం । అనేక భాషలు నేర్చుకొని । సమస్తమైన భాషలచేత గ్రంథాలు రచించి పాంచాలపు వారు కొతుకం నగలు చేశినట్టు చేశింది । విచారిస్తే । కంచువెండి లేందె । యెని మిదోవన్నె । యేడోవన్నె బంగారం మాత్రం । యక్కడాలేదు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు గనక । యిషువంటి శరీరం చాతపుట్టని చావని బట్టబయలు సాధ్యమవుతుందని యేలాగు నమ్మ । గురుకటాక్షంతప్ప విడిచి । “యీ శరీరంచాత సాధించుతాననే మూర్ఖం విడచి । గురు కటాక్షం శీఘ్రంగా సంపాదించుకొని । బ్రాంతిలేని బట్టబయలు ఆయ్యి । కాలంగడపి నవాడు ధన్యుడు । యీ బట్టబయలు వున్నదోలేదో అని అనుమానం లేక । వుండజూచి । మూలం లేని యీగుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదని । క్షణమైనా మరువక । కాలం గడపినవాడు । బ్రాంతిలేని వాడని రాద్ధాంతం । రాద్ధాంతమే శిద్ధాంతం । సకలశాస్త్రాలు వడియబోస్తే యీ అభిప్రాయం బయటపడ్డాది । యీ అభిప్రాయంచాతనే అనేకమంది । బ్రాంతి లేనివారు అయినారు । సార్వ

బ్రాంతి రహితప్రకరణము

కాలం గురువాక్యం మరువకుంటే విచారానకు ఫలమని గురుపరంపరా ప్రాప్తి అయింది॥”

గద్యం॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే ।
వేదాంత విచారణే । అదక్ష త్తరభాగే ।
బ్రాంతిరహిత ప్రకరణన్నామ తృతీయోధ్యాయం
సంపూర్ణము

చతుర్థోధ్యాయః

♦-అద షోడశ స్వప్నం-♦

గు॥ యీ మార్గం గక । మరీహోటి నమ్మెనా । బ్రాంతి అధికమయ్యి ।
సుఖదుఃఖ సముద్రంలో బడి । మణిగితేలదు । శరీరంలేని గురు సాంప్రదాయం
చూచేది । శరీరానకు మూలంయేమి అని అడిగి । యీ రెండూ వుండజూచు
కొని । పుట్టని చావనిది । యెక్కడ వున్నదని అడిగి । నాకు సార్వకాలం
ఒక్క తీరుగా । యాలాగు అయ్యానని । అడిగి । క్రియాశూన్యం । యాలా
గు । జన్మబ్రాంతి యాలాగు బాసిపొయ్యి । సార్వకాలం శరీరంలేక ।
యాలాగు వుండ । అని అడగవలె । అడిగితిని । దాందాదేమి । యేమీలేని
బట్టబయలులో । యేమీలేక వుంటే విచారానకు ఫలం । యీగు రైరిగే శరీరం

లో । కొంచం ఆశవడ్డా వికారం తప్పదు । యేమీలేని దానిలో గురువాక్యం చాత । యేమీలేకుంటే పరిపూర్ణమే । చలించక వున్నది । పట్టావద్దు విడువా వొద్దు । “యేమీలేదని యాలాగంటే ఆలాగునడువావద్దు ।” సార్వకాలం క్రియా శూన్యమే చేసే ॥ శి॥శరీరంయేమీ లేకుంటే చేసేదియేమి । గు॥చేసేది వున్నదని, గురువాక్యంవినక ముందు బ్రాంతివుండె । యిప్పుడు గురువాక్యం । మూలం లేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదు అని । పరిపూర్ణమైన । అచలమే వుండే । మళ్లా అడిగేటందుకు ఆశలేదు । యీశరీరం తీసివేసిన తరువాత యేమిటి చాత అడుగ । యేమీలేని శరీరాన్ని తెచ్చుకున్న దాకా యేమి అడేదాకా యేమీ । “మంచిగురువు । ఆయనా మాటే ఆడడు । శిష్యుడు మూర్ఖుడు ఆయనామంత్రం చెప్పిత్రంత్రంలో కలిపితే పాయ । లేకుంటే రుద్రాక్షలు దరింపజేసినా సరే । దొంగ శిష్యుడు ఆయనా । చ కాంకితంవేళేది । మరీ ముట్టివాడు ఆయనా । అగ్ని హోత్రాలు చేసుకొమ్మని చెప్పేది । దేవతార్చన చేసుకొమ్మని చేప్పేది । కాశీనుంచి జగన్నాదం । జగన్నాదం నుంచి రామేశ్వరం । శీఘ్రంగా కావిడిమోసుకొమ్మని । రమ్మనేది । వున్నది వున్నట్టూ మొద్దులకూ । తెలుపకూడదు । యేదాణాతినే వారికి । ఆదాణా పెట్టవలె ।” సర్వసాధారణంకూడదు । బట్టబయలు పుట్టని చావనిది అని । అందరికీ యాదార్థమే । యెవ్వరూ యెరుగరు । అందరూ యీ బట్టబయలులోనే వుండి । యీబట్టబయలు యింతదొడ్డదని యెరుగరు । యీ బట్టబయలు అచలమని యెరుగరు । యీబట్టబయలులోనే అందరూవున్నారు । యీ బట్టబయలు పుట్టని చావనిదని యెరుగరు । యేమీలేని మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం నేను । అని । జ్ఞానమనే అజ్ఞానంచాత । భక్తి అనే అభక్తిచాత । వైరాగ్యమనే రాగంచాత । యీశరీరాన్ని మట్టిగా కట్టివేసుకున్నారు । పుస్తకాలనే గుంజలకు । యింతే కాని యీశరీరానకు । మూలంయేమీలేదని యెరుగరు । మధ్యవున్నట్టే వుంచుంది । వెంటనే యేమీలేదు । అని యెరుగరు । యేమీలేదని అందరికీ యేరుకే । వున్నాది । వున్నాగాని సిద్ధ అని అపద్ధాలు ఆడు చారు । యేమీలేదు గనుకనే । నిద్రకొంచం వున్నా కల అని అనిపించు కొంచుంది । గాడా నిద్ర అంటే యేమీ లేదు అనుట మూలంలేని యీగురై

రిగే శరీరం! యేమీలేదు అనుట । అభిప్రాయం । ఆలాగే సార్వకాలం ,
మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీ లేదు । యిందుకు॥

శ్లో॥ శుద్ధేసుషుప్తి దృష్టాంతం । తస్మిన్నాహం కదాచన ।

తద్యత్యదాపియస్మాస్తి । ప్రపంచం నాస్తిసర్వదా॥

అని వున్నదిగనుక । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం । యేమీ
లేదని నిశ్చయం గలవారు పరిపూర్ణమనే అచలమే వారు । చలించే శరీరం
యేమీలేదు గనుక । యీపుట్టని చావని బట్టబయలు వలన । యీ శరీరం
పుట్టలేదుగదా! । మరిహోటి మూలం వుండే దాన్ని బైటబెడితే తునకలుబడి
చిన్నవాండ్రే తీసివేస్తారు । ఆచార్య స్వాములవారు । మూలంలేని యీగురై
రిగే శరీరమే । శరీరాలకు మూలం అని । యీగురైరిగే దానికి వికారాలు
లేవని । యీగురైరిగే దానికి కర్మాలు లేవని । యీగురైరిగే దానికి గుణాలు
లేవని । గురైరిగేది ఒక్కటే అని । గురైరిగేది బోంచెయ్యదు అని । శరీ
రం వేరేఅని । గురైరిగేది వేరేఅని । అందరి చాత భంగపడ్డాడు । గురైరిగే
అన్నంతించుంది అన్నారు । అందరూ గురైరిగే శరీరం అని అన్నారు ।
అందరూ యీ మూలంలేని । యీ గురైరిగే శరీరం । అని అన్నారు । యీ
గురైరిగే శరీరం తనకు తానే వచ్చి । తనకు తానే యేమీ లేదు । యీపుట్ట
నిచావని బట్టబయలులో యీగురైరిగే శరీరం వున్నట్టూ వుండేది । యేమీ
లేక పొయ్యేది । స్వభావం । దీనిని నిల్పేవారు । లేదు । యేమీలేని బట్టబయ
లులో యేమీలేని విత్తనంలేనట్టు । వున్నది । గురుసాంప్రదాయం వలన
విచారితే మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । పుట్టని చావని బట్ట
బయలే వున్నది । సార్వకాలం ఒక్క తీరే । గురు మూలంగా యేమీలేని ।
గురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని అనుగానే । అచలం స్వతశ్శిద్ధం ।
సిద్ధమై వున్నదానికి । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం । యేమీలేదు ।
మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదు అని । చెప్పంగానే
పుట్టని చావనిది । మొదలూ కొనాలేనిది । రాకడా పోకడాలేనిది
సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందు । సమ స్తమైన వస్తువులయందు!

తనకు తానే స్వతశ్శిద్ధమై చలించక । సార్వకాలం శరీరంలేక । వక్క-
తీరుగా వున్నది । యిందుకు॥

శ్లో॥ గురూణావర్నత్యాగః । అనావర్నము త్తమం ।

పరిపూర్ణం పూర్ణమేవా । పూర్ణాచల సముద్రవల్లే॥

అని వున్నదిగనక్క । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం నుంచి ।
సర్వమూతోచింది । శరీరంతోటి అన్నీపోయినవి । వున్నదానికి తోచ
లేదు । పోనూలేదూ । యేలాగు వున్నది । ఆలాగే వున్నది । గురు
సాంప్రదాయం దొడ్డది ఆయనా । బ్రాంతిరహితం అవుంచుది ।
గురు సాంప్రదాయంలేక । తన కల్పన ఆయనా । మూలంలేని యీ గురై
రిగే శరీరం చాత । సాద్యంకాదు । సాదనసాద్య పరామర్శ రహితమైంది
గనక । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం । నకల కర్మాలకూ మూలం ।
మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరమే మహాలింగం । యీమహాలింగమే నక్క-
నారాయణ । అందరూయీ మూలంలేని । యీ గురైరిగే శరీరమే మోసుక
వున్నారు । యన్నటికీవేసటలేదు । శీఘ్రంగా శరీరంలేని గురుసాంప్రదాయం
కనుక్కోని । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం యాలాగు వచ్చినదని
అడిగి । యదార్థంగా చెప్పెనా నమ్మి । శీఘ్రంగా కనుక్కోవలె । కనుక్కోక
శరీరం నిల్చుకోని । సాధనలు చేసెనా । కోటి శరీరాల చేత నైనా । పరిపూ-
ర్ణం సాద్యంకాదు : తనకు తానేస్వతశ్శిద్ధమై వున్నదిగనుక । రెండోది వున్నా
దని రెండో దానికే బ్రాంతి । అందుకే బట్టబయలు వున్నదాలేదా । అని
అడిగేది । మట్టిగా వున్నది । ఆనెనా । యీ శరీరానకు మూలంయేమీలేదు ।
వున్నది అనిఅందరూ గడ్డి తిన్నారు । తిని తింహ వున్నారు । శంకరాచా-
ర్యులు దేహాదీపదార్థాలను । గురైరిగే క్షేత్రజ్ఞ స్వరూపమనే । పరాప్రకృతిని
ఆత్మ అని । అబద్ధమాడి । యీ ఆత్మేపరబ్రహ్మస్వరూపం అన్నాడు ॥

శ్లో॥ అయమాత్మా బ్రహ్మ అనే అబద్ధాల శృతిముందరబెట్టినాడు ।
ఆ అపద్ధాన్నిలెన్న విచారిద్దాము । గురైరిగే క్షేత్రజ్ఞ స్వరూపమే । పరబ్రం-
హ్మము అయితే । క్షేత్రమెందుకు । పరబ్రహ్మ స్వరూపము కాదు । బ్రహ్మ

జగత్కారణం గనుక । షేత్రజ్ఞస్వరూపమైన ఆత్మకూ । బ్రహ్మకూ వేరు గానట్టె । బ్రహ్మ కార్యమైన షేత్రానకు వేరులేదు । సర్వం బ్రహ్మస్వరూపమే । కార్యకారణాలకు బేదం యెన్నటికీ లేదు । బ్రహ్మ సత్యం! జగత్తు లేదు అనుటయెందుకు ।

1. సర్వం గు రైరిగే బ్రహ్మ స్వరూపమే । గు రైరిగే చై తన్యమనె । జ్ఞాన స్వరూపం నిబద్ధి॥ ఖర్మాలు ఆవద్దం । అని యెందుకు మొరగవలె ।
2. గు రైరిగే చై తన్యం నిర్గుణం! శరీరాలుసగుణం అనియెందుకుకుయ్యవలె ।
3. దేహాది వదార్థాలను । గు రైరిగే బ్రహ్మస్వరూపం శాశ్వతమైంది । దేహాలు ఆనత్తు యేమీలేదు అని యెందుకు ఆనవలె ।
4. ప్రకృతికంటే పరమని యెందుకు ఆనవలె ॥
5. సుక్తి యందు రజితం తోచినట్టు తోచినదని యెందుకు ఆనవలె ।
6. వాకటి వున్నది వాకటిలేదు అని యెందుకు ఆనవలె ।
7. షరోపాది అని యెందుకు ఆనవలె ।
8. అక్షరోపాది అని యెందుకు ఆనవలె ।
9. జగత్తుకు కారణం వున్నంత శేషా । కార్యాలు యెందుకు లేకపోచావి । సరే యీలాగు వుండనే । గు రైరిగే శరీరమనే పరబ్రహ్మమే । శరీరమైన అయిందే । శరీరాన్ని పుట్టించిదే । పరబ్రహ్మసాన్నిధ్యంవలన । ప్రకృతి కల్పించిందే । గు రైరిగే పరబ్రహ్మముకు వికారాలులేవు అన్నారు । వికారాలు యెవ్వరికి । ఆకర్త అన్నావు । అబోక్త అన్నావు । రెండోది యేది అబద్ధమే । రజ్జువునందు సర్పబ్రాంతి తోచినట్టు తోచింది । యేమివున్నదని బ్రాంతి । కలకు మూలం వున్నదనే వారు కలలో వారే । కలలో అన్న మాటలకూ । శంకరాచార్యుల పాండిత్యానకు । పాటిలేదు । కలవచ్చిన పురుషుని నమ్మవలెగాని మదిహోటి నమ్మేటందుకు । ఆశలేదు । అందుకే శంకరాచార్యులది । హోఅవతారంగాని । పుట్టని చావని పరిపూర్ణులని । అనుకో రాదు । రామా అవతారంవలెనె! కృష్ణావతారంవలెనె! పుట్టనిచావని పరిపూర్ణులు అయితే జగత్తుకు మూలం వున్నదని । యీలాగు యెవ్వరై నా మధ్యవచ్చి

మధ్యనే యేమీలేకపోయ్యె . అప్రమాణీకుడు అదే వాక్యాలవలె వున్నవిగాని వున్నది వున్నట్టుపడే యుక్తిగాడు . యిమవంటి అప్రమాణం వలన , యేమిలాభమోగాని , బహుశ్రమపడ్డాడు . దీన్నుంచి ప్రజలకు . సుఖంలేక పాయె . తనకూ మహాపాపం మటించె . జగత్తుకు కారణం వున్నదని . వెద్ద అపద్దం ఆడి . అందరినీ అడవిలో కలపి సంకరులు చేశిరి శంకరులు . వక్కచె వక్కచె అని, గుర్రెరిగే చైతన్యం నిబద్ది అని . అందరూ వక్కచే అని, దేహాలు యేమీ లేవుఅని, సంకర్షణచేశిరి॥ శి॥గుర్రెరిగే శరీరం వక్కచె అని . నమ్మిన వాండ్లకూనరకం తప్పకపాయ . స్వర్గం యిమవంటిదె . శరీరాలకల్లా వక్కచే . గురు॥ శాబాసు . శంకరాచార్యులవారు . జ్ఞానం . నిబద్ది, కర్మాలు అబద్దం అంటె, గుర్రెరిగే జ్ఞానం వున్నంతశేపూ . ఖర్మాలు వొదులనే వొదులవు . ఆచార్యస్వాములవారు మహాచదువుకొన్నవారెగాని . వారి మార్గం అబద్ధాలమార్గం అని ॥

1. చాకలివాడూ అనె, అంటె వస్త్రం (యెంత చలవచేసినాగాని వాడుకొన గానె తిరిగి మలినం అంటుచుంది . అనె దృఢంపీనికిన్నీ) . వీ . యీ గుర్రెరిగే జ్ఞానం వున్నంతశేపూ ఖర్మాలు పోనేపోవు అని ॥

2. మంగలివాడు సంతోషపడె . అంటె (యెంతనున్నగా చేసినాగాని మరు నాడు మోటికెత్తుచుంది అని పీనికి దృఢం వుండె) అయ్యో . యెంత వెర్రి మాట అన్నాడు . అనె, లేవంగానె నేనె మాదిగవాణ్ని అని, చెప్పలు ముందరవేసుకోని . కడుఛాడు . యీ గుర్రెరిగే శరీరమెమాదిగది . నేను, వున్నంతశేపూ . నామాదిగతనంపోదు . నేను యీ గుర్రెరిగే జ్ఞానం . నేనయ్యా అంటె . యెవ్వరూ చారనివ్వరు . యీ గుర్రెరిగే చైతన్యం చెప్పలు కుట్టవెట్టి మాటలు మొయ్య . యింతేకాని . యీగుర్రెరిగే జ్ఞానం గవ్వకై నా వనికెరాదు . పనికి రాకపాయ . అందుకే ॥ రావణాసురుడు! సన్యాసివేషం వేసుకోని . శ్రీని దొంగలుకపోయినాడు , మూడులకు దొడ్డదిసీత॥ బ్రాంతి రహితులకు యేమీలేదు . సీత మూడురాలుగనుక . సన్యాశి అని భక్తిచేత వుంటే . యెత్తుకపోయినాడు . సన్యాసం మొద్దులకు మొద్దు, సన్యాశినినమ్మ రాదు . మనిషిని కుక్కనుజేసి . రాత్రి దానితోను సంసారం చేసి . మళ్ళీ

కుక్కను చేస్తాడవ . సర్వాత్మనా సన్యాశిని నమ్మరాదు . శరీరానల్లానమ్మ రాదు . సన్యాసిని మరీ నమ్మరాదు . తమరు చెడిమందిని చెరిచేవాండ్లు . చీ . చీ . సన్యాసులను స్మరించరాదు . జగత్తుకు కారణం వున్నదన్నవారి పాపం . రెండో వానికిలేదు . యింత అన్యాయం . కలకు మూలం వున్నదని . యెషు వంటి వాడంన్నా అని . తమకుతామె వచ్చినారు . మనను యెరుగుదురు . మనమువార్ని యెరుగుదుము . వారురాకున్నా . మనము యేమీలేదువారుయేమీలే దు . కలరాకమునుపు యేలాగువున్నదో . ఆలాగే సార్వకాలంవోచ్చేటందుకు మూలంయేమీలేదుగదా॥ శి॥ యేమీలేదు॥ గురు . ఉన్నప్పుడుపాలించేటందుకు యెవ్వరుఉన్నారు॥ శి॥యెవ్వరూలేరు॥ గు॥యెషువంటిశరీరానకువరబ్రహ్మాం కారణమంటె యెవరునమ్మెరు . నమ్మిచెడిపోయ్యేమాత్రమె . యీగురైరిగేశరీరం వికారాలులేనిది అంటె . యెవ్వరునమ్మెరు . యీ గురైరిగేశరీరం వున్నాద ని అంటె యేలాగు . మొదలు యేమీలేదు . కొనయేమీలేదు . ఉన్నప్పుడు యేమైనా ఆశవున్నాదేమో అంటె . చూస్తూ వుండంగానే యేమీలేదు . మా టలు . చెయ్యటం . తినటం . బట్టనిబద్దియేమో అనిపిస్తుంది . మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరాన్ని యేమి ఆధరువు చూచి నమ్మ . అందుకే . యీ మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం చేశిన వ్యవహారానకు . మర్యాదలేదు . పెద్దపులిని జూచి పశువులు వొణికినట్టు . బలవంతమైనశరీరాన్నిజూచి . బల వంతములేని శరీరాలు వణుకుచావి . యింతేకాని . కేవలం న్యాయంలేదు . కేవలం అన్యాయం లేదు . చక్కీ కొద్దీ వ్యాపారం . అడవిలో పెద్దపులి వలె యంతవారికీ . మూలం వున్నాదని బ్రాంతికద్దు . యీ శరీరానకు మూలం ఫలానిది అని యెవ్వరూ గెలవలేరు . అబద్ధాలు నమ్మికకు రావు . అందుకే మొట్టమొదలు . బట్టబయలు వున్నదా . లేదా అని అడుగవలె . గట్టిగా వున్నది ఆనెనా . అప్పుడే బ్రాంతి లేనివాడు అవుచాడు . అవు చాడుగాని . యీ శరీరానకు . మూలమేమైనా వున్నాదాలేదా అని అడిగి శీఘ్రంగా తెలుసుకోవలె . తెలుసుకొంటె . మూలం వున్నది ఆనెనా . కల్ల సాంప్రదాయకం అని గ్రహించేది . లేదు అనినా . దృష్టాంత పూర్వకంగా సమాధానం చెప్పండి అనేది . అంటె . యిది యెంత! కలకు మూలం యేమీ

లేదు । కలలో వచ్చి యెంత ప్రతాపం చూపినా । నిబద్ధి అని నమ్మరాదు ।
వెంటనే మేలుకొంటే వారికి । మనము యేమీ లేదు । మనకు వారు యేమీ
లేదు । తనకు తానే స్వతసిద్ధమై వున్న బట్టబయలు యేమీలేదు । యేలాగు
వున్నది ఆలాగే వున్నది । దానికి రాకడా పోకడాలేదు । వునికిలేదు । యేమీ
లేకపోవుటంలేదు । సార్వకాలం వొక్కతీరే । యిషువంటిది యేమి సాధించిన
యేమీలేదు । సార్వకాలం శరీరంలేనిదే వున్నది । తనకు తానే స్వతసిద్ధమై
వున్నది । యెన్నటికీ చలించదు ॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే,

వేదాంత విచారణే । అదక్షత్రభాగే

బ్రాంతి రహిత ప్రకరణన్నామ చతుర్థోద్యాయం

సంపూర్ణము

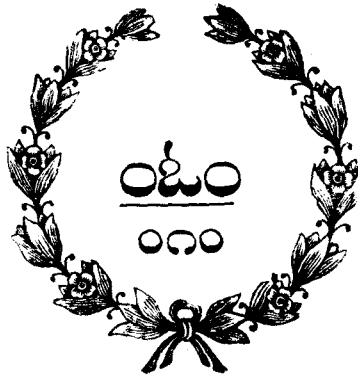
శ్రీమద్రామడుగు శ్రీశివరామదీక్షితాచల

పరిపూర్ణ స్వామివారి కృతం

అష్టకములు

౧. కలయవచ్చూ కలయరాదూ । కలయవచ్చూ పూర్ణుని
కలయవచ్చూ దివ్యపదమును । దేశికాహ్వాయ దీరునీ
పారమూగాదయ్య యేమది । బ్రంహ్మభేద్య మగోచరం
ఆదిఅంత్యమభావమై । పరిపూర్ణనిత్య నిరంజనం॥
౨. కాలమునుతామేగెగతిమితి । మీరియున్నది నిరతమూ
అమితపారా వారమయమది । నిండుపూర్ణ నిరామయం
బాదలెరుగదు బోధకందదు । వికలశూన్యా భావమూ
అంటిఅంటక అంతతానై । అమలనిత్య నిదానమూ॥
౩. వుత్తజగమున తానునిలచితె । బట్టబయలున నుండురా
ఘట్టిగాగురు కరుణలేకను । వట్టిపల్కిది దెలియరా
యితరులాకిది యీవియగునా । తానెగానని తత్వమూ
దండిగాశివరామయోగుల । సమ్మతంబై యుండురా॥

పంచమో ధ్యాయః

*** అద షోడశ స్వప్నం ***

పుట్టనిచావనిది । సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ ।
 సమస్తమైన వస్తువులయందూ । జ్ఞానకర్మాలనేవిలేక । ఖర్మాలకు కారణమ
 నేజ్ఞానం , కూస్యమై జగత్తు వున్నదీ లేదని యెరుగక ॥

నిత్యః॥ సర్వగతః॥ స్థాణుః॥ అచలః॥ సనాతనః॥

అయింది యీ బట్టబయలేకాని । మరిహోటికాదు, మూలంలేని యీ
 గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు । అనిదృఢం వుంటెచాలు, సార్వకాలం వొక్క
 తీరె । వరిపూర్ణం తనకుతానె స్వతసిద్ధమై వున్నది గనుక । ప్రయత్నంలేదు
 యేది ప్రయత్నం చాయబోతుందో । అదె యేమీలేదు । అందుకే మూలం

లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని రెప్పపాటులో సగంకాలమైనా
 మరువకవుండవలె । వుండకపాయనా । అందరివంటి బ్రాంతుడే అవుచాడు ।
 యీ రుచి అభ్యాసదారుడ్యం వున్నకొద్దీ । అనాయాసం । మూలంలేని యీ
 గుర్రెరిగే శరీరం ఆవరణంవలె వున్నది । గురువాక్యంచాత సకలబ్రాంతి
 రహితం అవుచుంది । యీ గుర్రెరిగే శరీరంచాత సాధించుదామని । సాధన
 చేశినా । యెన్నటికీ సాధ్యంకాదు । యీ బట్టబయలు తప్పవిడిచి । రెండోది
 యేమీలేదు । యేమీలేనిది మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే । మొదలు
 యేమీలేదు । కొనకుయేమీలేదు । వున్నప్పుడు గురువాక్యంచాత । మూలంలేని
 యీగుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని వున్నప్పుడు కనుక్కొనెనా । వాడు
 దన్యుడు । ఉన్నప్పుడు కనుక్కోక పాయనా । అన్నిటి వంటివాడె । శరీరం
 లేని గురుసాంప్రదాయం అరుదు । దాన్నుంచేకాని । సకలబ్రాంతి రహితం
 కాదు । ఖర్మాలకు మూలంమూలంలేని యీగుర్రెరిగేశరీరమే కాని । మరిహోటి
 మూలంకాదు । యీశరీరంలో కొంతమంచిది । అని ఆశబడితె । అదెవిషం ।
 కలలో వచ్చిన యేనుగయొక్క దంతాలకు ఆశపడితె । మేలుకొంటె యేమీ
 లేదు । ఆలాగే మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరంయేమీలేదు । అని గురు
 వాక్యంచాత మేలుకొంటె । యెప్పటిబట్టబయలె । యీబట్టబయలువున్నది ।
 యీబట్టబయలును చూడకూడదు । యీబయలెవుండవలె । యీదేహబ్రాంతి
 నిశ్శేషంగా వొడులవలె । కంటిలో నెరుసువలె బాధపెడుచుంది । అందుకే
 యీశరీరం లేని మార్గంకఠినం । బుద్ధిమంతులకు శులభం । వేషధారులకు
 కఠినం । కోటి మాట్లకూ మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు ।
 అని సంతతం । సార్వకాలం యిదె అనుష్టానం । యింతకంటె లేదు ।”
 గాయత్రీ మంత్రం । పంచదశీమంత్రం । యింతకంటెతక్కువే । పంచాక్ష
 రీయింత కంటె తక్కువ । ఆష్టాక్షరీయింతకంటె తక్కువ । యెన్నిఅయినా
 యీశరీరంలేని గురువాక్యంకంటె తక్కువ । యెదిఅంటె అది అల్లా గురు
 వాక్యం కాదు । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరంయేమీలేదు । మూలం
 యేమీలేదు । కొనకూయేమీలేదు । ఉన్నప్పుడేదూ యేమీలేదు । సార్వకాలం
 యీబట్టబయలు వొక్కతీరుగా వున్నది । యేమీలేని బట్టబయలులో । యేమీ

(29) బ్రాంతి రహిత ప్రకరణము

లేక వున్నవారు. బ్రాంతిలేకవున్నవారు ||ము|| యీ బట్టబయలుకూ తనకూ వేరుగాకుండావుండెనరి|| గు||బట్టబయలుఅన్నా || తాను అన్నావొక్కటే||) మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంచాత , అదేనేను । నేనేఅదిఅని! భావసచేస్తే పనికిరాదు । మొదలూకొనాలేక । కేవలం బట్టబయలు అయివుండవలె! కఠినంకాదు । గురువుకల్పలేనివాడు అయితెనరి || యాలాగంటే ఆలాగునడిచే గురువుపనికిరాడు || ము|| నడిచేశరీరమై|| (అయి) వున్నాడు గనుక । విడిచిగాభరాఅయివున్న గురువుపనికిరాడు । (నడిచేది ।విడిచేది! గాభరాఅయ్యేది వొక్కటెగనుక । యీ|| (వొక్కటెఅయి) యెరుకనత్యమనె గురువుపనికి రాడు|| మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరంఅయివున్న గురువుపనికిరాడు || సార్వకాలం శరీరంచాత సాధనచేశె గురువుపనికిరాడు || యేమీలేని శరీరం నేను అని నమ్మినాడుగనుక । సార్వకాలం యీ మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరంయేమీలేదని । నమ్మికవున్న గురువుకావలె । యిషువంటి గురువుకుశరీరంలేదుగనుక । చయ్యూచెయ్యడు । విడువావిడువడు । పట్టాపట్టడు । శరీరమెలేదు!చేశేదిదేనితోటి|| ము||అషయితెగోడవలెవున్నాడా||గు||గోడవలెగోడవున్నది||ము||అషయితేశరీరంలేనిగురువుయేడి||గు||శరీరంలేనివారికియిశ్చేవుండదు || యిచ్చలేకుంటే కేవలం బట్టబయలువారు । కేవలంబట్టబయలుకురాకడాలేదు । పోకడాలేదు , లేదులేదు అని నడచేవారుకొందరు । ఉన్నది ఉన్నది అని నడచేవారుకొందరు । అన్నీ విడిచిగాభరాఅయ్యేవారుకొందరు । అందరికీ యీమూలంలేని యీగురైరిగేశరీరమే! ము||శరీరంవదలిన గురువువున్నాడోలేడో|| గు|| వుండెనా వారితో కూడావుండి! చూడవలెను!చూసైశరీరం అయివున్నది । శరీరంలేకవున్నదీ । తెలుస్తుంది । వారు తోచెయ్యంగాకనిపెట్టిచూడవలె । సీళ్ళు త్రాగంగాకనిపెట్టి చూడవలె!దేహమై ప్రవర్తించేదీ! దేహం లేక ప్రవర్తించేది । తెలుస్తుంది । శరీరంలేక వుండేవారి సామధ్యం । చెప్పశక్యంకాదు । నకలకొతుకాలు శరీరం అయివున్నవారి దగ్గరకద్దు । వారికంటె మాయకులు వేరేలేరు । చీ । యిషువంటి వారి సహవాసం । కలలోనైనా చెయ్యకూడదు । సార్వకాలం కలలో వచ్చిన దేహం మేలుకొంటె యేలాగు యేమీలేదో । ఆలాగే । “మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమే నేను । యీశరీరం శూన్యస్వరూపం ”! అయినాగాని వున్నదిఅని కలలో వచ్చిన

యేనుగను యినుపగోలుసులతోకట్టివేసు కొనికావలి పండుకొంటె । మేలు కొంటె యేమీలేదు । అని తనకుతానెద్యడంపున్నట్టు వుండెనా । యీశరీరం మందికి చూడవున్నట్టు వుంచుంది । తనకు వున్నదని యెరుకాలేదు । లేదు అని యెరుకాలేదు । సార్వకాలం శరీరం లేకనేవున్నాడు గనుక । శరీరంలేని యీబట్టబయలుకు॥

౧॥ శరీరం వున్నది యెరుక॥

౨॥ లేదు అని యెరుక॥

౩॥ యేమీలేదు అని యెరుక॥

యీ మూడువిధాల యెరుక యీగురైరిగే శరీరానకే॥ నాశరీరం నీ శరీరం లేని బట్టబయలుకు కాదు । “మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంకంటె పావస్వరూపంలేదు । క్షరాక్షరోపాధి ద్వయదోష స్వరూపమని ॥ ఆచార్య స్వాములవారు । పదిహేనో ఆధ్యాయం భాష్యంలో అన్నారు ।” క్షేత్రక్షేత్ర జ్ఞస్వరూపమనుట అభిప్రాయం । యింతేకాని । ఆత్మనిబద్ధి । అనాత్మ అబద్ధం । అనుటకాదు । ఆత్మాఅనాత్మా అనుట కాదు । వెరే వెరే । అనుటకాదు । “సార్వకాలం మూలంలేనియీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదు అనుటఅభిప్రాయం వుట్టించావనిది । మరిహోటి వున్నదని యెన్నటికీ సంశయమువద్దు ” । యీ శరీరానకు దిక్కుయేమీలేదు । యీశరీరానకు శరీరాలేదిక్కు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరాలకు । దేముడు అయినా దేవత అయినా దిక్కు వున్నదని కలలోనైనా నమ్మవద్దు । యిషువంశి మాయ । యీప్రకారం వున్నట్టే వుండి చూస్తూవుండంగానే యేమీలేదు । కలలో ప్రపంచం తనకు తానే వచ్చింది । తనకు తానే వున్నది । తనకుతానే యేమీలేదు । గురుకటాక్షం కలిగే దాకా । తన్నుకుంచూ వుంచుంది । తప్పన కలమేలుకొన్నట్టే । మేలు కొనెనా । పుట్టసించావని బట్టబయలే వున్నది । యేమీలేని బట్టబయలులోనే । మొదలుయేమీలేదు । కొనకుప్రవేశించేటందుకు స్త్రానంయేమీలేదు । యీగురైరిగే శరీరం వున్నట్టే వుండి వెంటనే యేమీలేదు । మొదలుకొనాలేని బట్టబయలుకు । రాకడాలేదు । పోకడాలేదు । యీబట్టబయలే ఆచలం గనుక ।

యీబట్టబయలే సకలదేశాలయందూ । సార్యకాలాలయందూ వున్నది ।
 నమస్తమైన వస్తువులయందూ । జ్ఞానకర్మ శూన్యమై । వున్నది । పుట్టిన
 శరీరాలకే జ్ఞానకర్మాలు । యీబట్టబయలుకు యెరుకాలేదు । కర్మాలాలేవు ।
 ఖర్మాలకు మూలం యెరుక అనే జ్ఞానమే కాని । మరిహోటిలేదు । గురైరు
 గక వక్కలైనా ఖర్మాలు చాయబడవు । “గురైరిగే జ్ఞానం వున్నంతశేపూ ।
 ఖర్మాలతప్పవు । గురైరిగే చైతన్యమనె జ్ఞానం నేను అని । గురైరుగంగానె
 ఖర్మాలు పారిపోవు ।” జ్ఞానములేని బట్టబయలు యేమిఖర్మాలు చేస్తుంది ।
 గురైరిగే శరీరం పుణ్యపాపాలకు మూలం । శరీరానకు మూలం । మూలం
 లేని యీగురైరిగే శరీరమెకాని । పుట్టనిచావని బట్టబయలు యీశరీరాలకు
 మూలంకాదు । యీబట్టబయలుకు యెరుకలేదుగనుక । ఖర్మాలు చేయ్యదు ।
 సకల వినోదాలు మధ్యవచ్చి కాశ్యేపు వున్నట్టు వుండి । వెంటనే యేమీ
 లేదు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యొక్క ప్రభావమే కాని ।
 రాకడాపోకడాలేని బట్టబయలుకు । సుఖాలేదు దుఃఖంలేదు । మూలంలేని ।
 యీ గురైరిగే శరీరంయెన్నితీప్పలుబడ్డా । యీబట్టబయలుయేమీ అనదు ।
 యీ బట్టబయలులోతనకు తానెవోచ్చి । తనకుతానెవుండి । తనకుతానె యే
 మీలేదు । “గురుకటాక్షంచాత । యీ బట్టబయలు సాక్షాత్తు శివుడు అని తెలిపి ।
 మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదు అనినిర్దేశితుకజాయమానా కటా
 క్షందాసుడైన నాయందు । ప్రసరించెనా । నేను బ్రహ్మను అనే అపూత్యం
 చెడి । దాసత్వం వదలి బట్టబయలేఅవుచుంది ।” అద్వైతంనమ్మెనా । అడవి
 లోకలశి । యమలోకమనె శరీరమందు । యముడిక అయివుంచాడు ॥ “బ్రహ్మ
 త్వం పోవలె । దాసత్వం పోవలె । బట్టబయలుఅగుపడవలె । భ్రాంతిలేకపో
 వలె । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం నేనుఅని । యన్నాళ్ళు నమ్మివున్నా ।
 గురుకటాక్షంకలుగదు । దేహం నేను అనే భావనలేకుండా । యెవ్వరుచాస్తా
 ణో । వారే గురువులు ।” మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరమె పరబ్రహ్మ ।
 మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరమే దాసుడు । బ్రహ్మకుదాసత్వం కద్దు ।
 దాసునికి । బ్రంహ్మత్వం కద్దు । రెండూ సమానమే । మునుపు భ్రాంహ్మడు
 రెండోసారి బిక్షుక భ్రాంహ్మడు । బిక్షంసమానమే । వేరే యొక్కవ తక్కువ
 కాదు । బ్రంహ్మను అన్నా సుఖ దుఃఖాలు తప్పలేదు । దాసుణ్ణి అన్నా సుఖ

దుఃఖాలు తప్పలేదు । రెండూ ఒక్కయేదే । బ్రాంతిరహితం బ్రహ్మాత్వం చాతకాదు । దానత్వం చాతకాదు । యిద్దరు పరతంత్రులేపుట్టనిచావని బట్టబయలు యవ్వరూ కారు । జ్ఞానకర్మాలు లేని బట్టబయలుకు । శరీరం । యెన్నటికి లేదు । చీ । “బ్రహ్మాత్వం బ్రష్టుదే । దానత్వం బ్రష్టుదే । రెండూ అహంకారమే । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంయేమీ లేదు । యీవాక్యం చాత । అహంకారంముణిగిపాయ । పుట్టని చావని బట్టబయలు బయటబడె । యీలాగుకనుకొన్నవాడు బ్రాంతిలేనివాడు ।” సుఖదుఃఖాలకుమూలంముణిగిపాయ । మతం సమ్మత మాయ । అన్నీ మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరానివె యీ మహిమలు అని అందరికీ తెలిసె । యీ కలనమ్మరాదు । ఒక్కచేకలమేలుకొంటే పుట్టనిచావని । అచలమని । వ్యాపకం । అరచేతిలో । వైకుంఠమనే । పేరుచాత । బట్టబయలు అని వున్నది । ఆ బట్టబయలేవైకుంఠం । ఆబట్టబయలు చెయ్యదు । చేయించదు । ఆ బట్టబయలుకు స్వతంత్రమూ లేదు । పరతంత్రమూలేదు । యేలాగు వున్నది । ఆలాగేవున్నది । శరీరం ఆగాంతకం । వున్నట్టే వుండేది । వెంటనే యేమీలేదు । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం । మాట్లాడితే బోంచేస్తే యేమో । మహత్తు వున్నదని । అనిపిస్తుంది । కలలో వచ్చిన శరీరం । గుర్రెరుగదు గదా । మాట్లాడదా । బోంచెయ్యదా । మేలుకొంటే యేమి ఆయ । యేమీలేదు । మూలంలేని । యీగుర్రెరిగే శరీరముకు వున్న సామర్థ్యం । పుట్టనిచావని బట్టబయలుకులేదు । సకలసామర్థ్యాలు మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరానికే । యీ శరీరానకు యితరాపేక్షలేదు । స్వతంత్రురాలు యిఘ యేమి అంటే నమ్మరాదు । ఆదరువులేనిది గనుక । అవాంతరదొరతనంచేసినవాడు । చేయించేవాడు దొర । చెయ్యనివాడు చేయించనివాడు । దొరకాడు దొంగాకాడు । ఆయిద్దరికీకద్దు । యీ కలలో దొంగావచ్చినాడు । దొరావచ్చినాడు । కొనకూ యిద్దరూ యేమీలేదు । పుట్టని చావని బట్టబయలు । సార్వకాలం ఒక్కతీరుగానే యున్నది । చదువాచదువదు । మరువామరువదు । సార్వకాలంశరీరంలేకనేవున్నది । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం అన్నీ పెట్టింది । పుట్టని చావనిది । మొదలుకొనలేనిది । రాకడాపోకడాలేనిది । సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ ।

నమస్తమైన వస్తువులయందూ । తనకుతానే స్వతశ్చిద్దమై । ఖంవలె చలిం
చక । సార్యకాలం ఒక్కతీరుగా యున్నది । మూలంలేని యీగురైరిగే
శరీరానకు । యీబట్టబయలుకు కొంచమైనా సంబంధంలేదు । మూలంలేని
యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదు । యీబట్టబయలు చలించక తనకు తానె
స్వతశ్చిద్దమై వున్నది । రాకడాపోకడాలేదు । సార్యకాలం ఒక్కతీరే । యీ
శరీరపుజోలి యీబట్టబయలుకు పట్టదు । బట్టబయలుజోలి యీగురైరిగే శరీ
రానకు పట్టదు । యీశరీరం యొక్కవికారాలు । యీబట్టబయలుకులేవు ।
సార్యకాలం యీ మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । యీబట్ట
బయలు శాశ్వతంగా ఒక్కతీరుగా యున్నది । చలించినా దానికి ఒక్కదైనా
వికారంలేదు । యెన్నాళ్ళు యీమూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం నేను అని
నమ్ముకున్నా త్రాంతిపోదు । యదార్థంగా । బట్టబయలు వున్నదని దృఢం ।
యీశరీరానకు మూలంయేమీలేదు । అని నిశ్చయం యీశరీరానకు । కొనకు
వ్రవేశించేటందుకు । స్థానం యేమీలేదని । నిశ్చయం వున్నంతశేషా యీ
శరీరానకు దిక్కుయెవ్వడూ లేడని దృఢం । వెంటనే యేమీలేని । మూలం
లేని యీగురైరిగే శరీరం యొక్క స్వభావం । యిషువంటిది అని నమ్మి ।
కలలో తనకుతానె వొచ్చి । తనకుతానెవుండి । తనకుతానే అన్నీతినె । దానా
తినే । విదానాతినె । అన్నంతినే విఅన్నంతినె । గడ్డితినేవి । గడ్డితినె । పండులుతి
నేవి పండులుతినె । పాలుతాగేవారుపాలుతాగిరి । సురాతాగే వారుసురాతాగిరి ।
మాంసంతినే వారు మాంసంతినిరి । యెవ్వరి స్త్రీలతోటి వారుకూడా వుండి ।
వారిస్త్రీలతోపీరు । వీరిస్త్రీలతో వారు॥ సంతోష పడుకొంచూ । గుర్రాలుతోమె
వాని భార్య చక్కనిది అని । దొరచూచి దానితో సహవాసం చేశేది ।
గుర్రాలుతోమే వాడు లెస్సావుంటె । రాజుభార్య వాణ్ణిచూచి । వానితో
సహవాసం చేసుకొంచూ । కాలంకడుపు కొంచూ । ఆచారం అని । ఆనా
చారం అని । మందికి తెలుపుకొంచూ । మే మే యొక్కవ । మీరేతక్కువ
అని అనుకొంచూ । మా ఆచారందొడ్డది । మాఅడవాండ్లు నిప్పువంటి వాండ్లు ।
మాయిల్లు వంటి యిల్లు యెవరి యిల్లాలేదు । అని । మామగవాండ్లకు
సంతోషమని । వచ్చిన వారితోటి । మా మొగవాండ్లు మహా బ్రహ్మకారి
వాండ్లు । పొగటివేశమాతో మాట్లాడకుండ్డి । మమ్ముల చూడకుండ్డి । మా

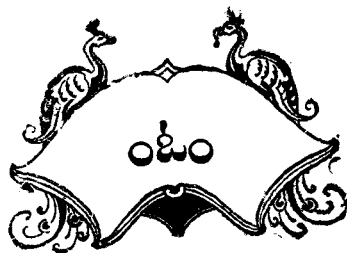
సంగతిచొప్పునమేమేవస్తాము। మీరుమాత్రం సంగతిచొప్పున నడుచుకొండ్రీ
అనినిబంధన చేసుకొని । యీప్రకారానకలకు మర్యాదా । యెరుకలేకుంటే
సరి । వారికి వారె । మనకు మనమె । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం
యేమీలేదు । గనుక యేమీలేనదీ । తనకు తానె స్వాధీనంకాదు । మంది
తనవంటి వారెగనుక । మందికి స్వాధీనంలేదు । వున్నంతశేషా పెడితెతిని
టందుకు గట్టిది । సమయంవస్తే యేమీలేదు । పెట్టచెడి పొయ్యెదె । కొనకు
యేమీలేదు॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామ దీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే అదక్ష త్రరభాగే ।

బ్రాంతిరహిత ప్రకరణన్నామ । పంచమోధ్యాయం ।

సంపూర్ణము.

పంచోధ్యాయః

♦♦ విశేషావరణ ద్వయ దోషరహిత ప్రకరణం ♦♦

గురు॥ మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు. యీగురైరిగే శరీ
రంతిన్నంతశేషే । తిండిలేకుంటె అడ్డంపడె । అందుకే । మూలంలేని యీ

గుర్రరిగే శరీరం నేను అని నమ్మివుండరాదు । నమ్మకయేమి చెయ్యి । మూలంలేని యీ గుర్రరిగే శరీరంయేమీ లేదని । సంతతంసార్యకాలం । యడతెగక జ్ఞాపకం వుంచుకోని । కాలంగడిపినవాడు । బ్రాంతిలేనివాడు । వాడేపుట్టని చావనిబట్టబయలు । కలలోకొంత నిబద్ధి । కొంతఅబద్ధం । అని ద్వంద్వాల నమ్మినా । అడవిలోకలశి । తోవకియెన్నటికిరాదు । “సార్యకాలం మూలంలేని యీగుర్రరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని నిద్రవచ్చిన దాక । మరణం వచ్చినదాక । రెప్పపాటులో సగంకాలమైన మరువక । వున్నవాడే బందమోక్షరహితుడు । వాడేక్రియానూన్యుడు ।” వక్కశరీరం యాలాగో అన్నిశరీరాలూ ఆలాగే । మూలంలేని యీగుర్రరిగే శరీరంలో । కొంచెం నిబద్ధి అనుకొన్నవారికి । బ్రాంతిపోదు । తిండి అన్ని శరీరాలకూ సమానమే । మనిషికి మాటలు యెక్కువ । మూలంలేని యీగుర్రరిగే శరీరం యేది అభ్యాసం । చేస్తే । అదికొందరికి తెస్తూ అభ్యాసం । అవుచుంది । కొందరికి కొంచం అవుచుంది । నూక్ష్యబుద్ధికొద్దీ । యింతేకాని । యీశరీరంలో శాశ్వత మైంది కొంచెంలేదు । శాశ్వతమైంది । మొదలూకొనాలేక । శరీరం యెన్నటికి లేక । తనకుతానె వొక్కతీరుగానే వున్నది । చలించక స్వతసిద్ధమై వున్నది । సకలదేశాలయందూ వక్కతీరె వున్నది । సార్యకాలాల యందూ శరీరంలేకనే వున్నది । సమస్తమైన వస్తువులయందూ ప్రవేశించక । తనకు తానె శరీరంలేక వున్నది । శరీరంలేదు గనుక । యెరుకాలేదు । ఖర్మాలు లేవు । మూలంలేని యీగుర్రరిగే శరీరం । రాకమునుపు యెరుకాలేదు ఖర్మాలూ లేవు । గుర్రరిగేది వుంటేకాని । ఖర్మాలులేవు । గుర్రరిగి కాని ఖర్మాలు చెయ్యరు । ఖర్మాలులేకుంటే శరీరాలులేవు । యెరుకాలేదు । ఖర్మాలులేవు । కలలోశరీరాలు వొచ్చినవి । ఆశరీరాలు గుర్రరిగు గనుక । సకల ఖర్మాలూ చేశినవి । గుర్రరిగుకుంటే ఖర్మాలు పుడుచావె । జ్ఞానం నుంచెఖర్మాలు । ఖర్మాలకుమూలం యీగుర్రరిగేజ్ఞానమే । జ్ఞానంనిబద్ధి । ఖర్మాలు । అబద్ధం అని యీకలలోనె వక్క సన్యాసి అన్నాడు । ఆసన్యాసి అప్రమాణీ కుడాకాడా । మేలుకొంటే ఆసన్యాశి యేమాయ । యేమీలేదు । యీగుర్రరిగే జ్ఞానంయేమాయ । యేమీలేదు । జ్ఞానంయేలాగు నిబద్ధి । ఖర్మాలు యేలాగు అబద్ధం । జ్ఞానం వున్నంతశేవూ ఖర్మాలు నిబద్ధే । జ్ఞానంముణుగుతే । ఖర్మా

లుముణుగుఛావి । అంతపర్యంతం । ఖర్మాలులేకపోవు । జ్ఞానమే ఖర్మాలకు
 మూలం । జ్ఞానభ్రాంతి పాయనా । విడుపబట్టదు । జ్ఞానభ్రాంతి వుండెనా ।
 ఖర్మాలు విడిచినాపోవు । గురైరుగుతే కాని ఖర్మాలు చెయ్యరుగనుక ।
 గాడానిద్రలో యీమూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । అప్పుడు
 గురైరిగే జ్ఞానంలేదు । ఖర్మాలులేవు । వ్యవహారమే లేదు । సరేకదా సార్వ
 కాలంఆలాగే । మూలంలేని యీగురైరిగేశరీరం లేకవున్నవారికివ్యవహారం
 లేదుకదా॥ శి॥ వ్యవహారంలేనేలేదు॥ గు॥ శరీరంలేకుంటే యేమీలేదు । వుత్త
 బట్టబయలేయేమీలేని దానిలో యేమీలేదుగదా॥ శి॥యేమీలేదు॥ గు॥యీశరీరం
 తోటె జ్ఞాన ఖర్మాలు । శరీరంలేదు గనుక జ్ఞానమేలేదు । గనుక ఖర్మాలు
 పుట్టనే పుట్టవు । అందుకే గురువాక్యం కంటె దొడ్డది యేదీ యేమీలేదు ।
 యేమీలేదనేటందుకూ మూలంయేమీలేదు॥ శి॥ వ్యవహారమే లేదు । గనుక
 గురువులు శిష్యులకు యేలాగు తెలుప॥ గు॥ గురుశేవచెయ్యంగా చెయ్యంగా
 కాని జాడాదొరుకదు । జాడాదొరికినా వ్యవహారమేలేదు । అందరి
 వలెనె వుంఛాడు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు ।
 సార్వకాలం శరీరం లేకవుంఛారు గనుక । వ్యవహారానకు మూలం
 యేమీలేదు । అనిదృఢం వున్నవారికి । వున్నది అని అనేటందుకు
 మూలంయేమీలేదు । లేదు అనిఅనేటందుకు మూలం యేమీలేదు । పుట్టనిఛావ
 నిది । మొదలూకొనాలేనిది । తనకుతానే చలించకస్వతస్సిద్ధమైవున్నది । సార్వ
 కాలం వొక్క తీరుగానేవున్నది । సకలదేశాలయందూ సార్వకాలాలయందూ ।
 సమస్తమైన పస్తువులయందూ । శరీరంలేకనేక్రియాశూన్యమైతానుచెయ్యక ।
 చేయించక । సార్వకాలం భోంచెయ్యక । వక్కచైనా వికారంలేక । శాశ్వ
 తంగా వున్నది । వ్యవహారంలేని దానిలో । వ్యవహారం వున్నట్టు । మూలం
 లేనియీగురైరిగే శరీరంచాత తోచి వుండేయిప్పుడు గురుకటాక్షంఛాతయీ
 శరీరానకూ । కలలోవచ్చినశరీరానకూ । కూడా మూలం యేమీలేదనిచెప్పి
 రి ॥ శి॥ దేనికిమూలంయేమీలేదని చెప్పిరి । గు॥కొనకుకలలోవచ్చిన శరీరాలు
 యెక్కడ ప్రవేశించినవో । అక్కడికే యీ శరీరాలుపోయెనని చెప్పిరి । శి॥
 చెప్పితే రెండూ సమానంవలెనెవుండే । మొదలుయేమీలేదని నిశ్చయమాయ ।
 ఉన్నప్పుడు వున్నదని నాకుతోచివుండే । ఆ తోచడంకలలోవచ్చినది । వీటి

వలెనే యదార్థంగా వుండి । వ్యవహారం చేసి వెంటనే యేమీలేదు । ఆలాగే యీ శరీరాలయొక్క వునికి । అనే ॥ యిప్పుడు గురుస్వామి తెలిపితే । ఆ వునికి యీవునికి । సమానంగా వున్నట్టే వుండే । కొంచమైనా యెక్కువతక్కువ వున్నట్టు తోచదాయె । యిఘయేమి అంటె । అనేక బ్రమలుకద్దు । కలతో సమానమనితెలిపితెచులకంగా వున్నట్టు వుండెకాని । మూలంలేనియీ గురైరిగే శరీరంకలలోశరీరం మేలుకొంటె । తనకుతానె యేమీ లేదనినిశ్చయంవున్నట్టు కావలె । నని నాకు బ్రాంతికద్దు । కలిగితెఆలాగే అయ్యా ॥ యీ శరీరానకు మూలం యేమీలేదని దృఢం వున్నదిగదా । వున్నప్పుడు నిబద్ధి అనుకోవడం బ్రాంతికదా॥గు॥ బ్రాంతే నిత్యా కలలోవచ్చేయేనుగలు । గుర్రాలులోటిపిటలు వున్నదా॥ శి॥యేమీలేదు॥ గు॥ఆలాగే యీ మూలంలేని గురైరిగే శరీరం యేమీలేదని నిశ్చయంవుండెచాలు । పుట్టనిచావనిది తనకు తానె స్వతసిద్ధమై వున్నది । గనుకప్రయత్నం యేమీలేదు, మూలంలేనియీ గురైరిగేశరీరంయేమీలేదు, అనిదృఢంవుండెచాలు । శి॥యేమిటిచాత ప్రయత్నం చాయె, గు॥యేప్రయత్నాలకూ మూలం యేమీలేదు సకలకర్మాలకూ మూలం మూలంలేనియీగురైరిగే శరీరమెకాని, రెండోది యేమీలేదు, పుట్టనిచావని బట్టబయలుకు వక్కచైనా బ్రాంతిలేదు । బ్రమలకు మూలంకల । కల కల్పన కాకుంటె శరీరమేలేదు । గనుక, బ్రాంతిలేనేలేదు, యప్పుడుశరీరంలేకుంటె అప్పుడె బ్రాంతిలేదు । గాఢానిద్రలో మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరంయేమీలేదుగనుక, వ్యవహారంలేదు । శరీరంరాంగానే కలశిద్ధం । యీ కలలోనే అనేక బ్రాంతులు శిద్ధం । గురైరుగంగానే బ్రమపుడుచుంది । బ్రమవలన ఖర్మాలుచేస్తాడు । శరీరంవలన గురైరగడం । ఖర్మాలూ పుడుచావి । యీ వొక్కశరీరం లేకుంటె । ఖర్మాలూలేవు । జ్ఞానంలేదు । జ్ఞానానకూ ఖర్మాలకూ మూలం శరీరమె । యీ శరీరానకు మూలం యేమీలేదు । యేమీలేని శరీరం యేమిచేశినయేమీలేదు । శరీరం చేశిన ఖర్మాలు నిబద్ధి అయితే । గురైరిగేది సార్యకాలం వుండవలె, సార్యకాలం గురైరిగేది వుండె ఖర్మాలు వుండవలె॥ శి॥ఖర్మాలుజ్ఞానంరెండూనిబద్ధిఅయితెనో॥ గు॥శరీరంశాశ్వతంగా వుండవలె॥ శి॥శరీరంశాశ్వతంగావుండనేవున్నదిఅంటేనో॥గు॥చావకపోవలె॥ శి॥ చావనేలేదుఅంటేనో॥ గు॥తద్దినాలు పెట్టకూడదు॥ శి॥తద్దినాలు పెట్టనేలేదు

అంచేనో॥గు॥కొడుక్కునొప్పివస్తేతండ్రిమంచంవద్దకూర్చుండి.ఆవదయెందు
 పడవలె,కుతల్లిముతైదేఅయివుండవలెచీచీ.ఆప్రసంగం విడువండ్రి.యీశరీరా
 నకుమర్యాదాలేదు.యేమీలేదు గనుక.యేమీలేని శరీరానకు.యేమీలేని శరీరమె
 మూలం . మూలంవున్నదని గడ్డితిన్నారు . భంగపడ్డారు . యీశరీరానకు
 మూలంవున్నదని . అందరూ మొరిగే మాత్రమేకాని . యెవ్వరి మాటా
 ముందరపడదు॥ “స్వామిభోంచేస్తాడని నైవేద్యాలు చూపుదురేకాని . అన్నీ
 భోంచేయడమే నిబద్ధి అయితే . భోంచేసే దానికి పెట్టక . బలుపపురాతికి .
 యెందుకు చూపవలె . కేవలం నల్లసెనపుగుండుకు యెందుకు చూపవలె ,
 కట్టెకు యెందుకుచూపవలె.ప్రతిమ నిబద్ధి అయితే. ప్రత్యక్షంగా శరీరంవుం,
 దగా.యెరుకఖర్మాలాలేని.రాగిప్రతిమకు.యెందుకు చూపవలె.రుద్రాక్షకుయెం
 దుకు చూపవలె.శరీరంలేనిదిఅని. మొండిదిఅని యెవ్వరికితెలియక.శరీరాన్ని
 దొరికించుకొంచారు . శరీరాన్ని గూర్చి జ్ఞానబ్రాంతిభర్మబ్రాంతి తగిలింది .
 మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు అని . నిశ్చయంగల వారే పరి
 పూర్ణులు . మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేదు అని . యాలాగంటె
 ఆలాగు నడిస్తే వారికి శరీరం వున్నది . అన్నీవిడిచినా వున్నది . కొన్ని
 దొడ్డవి . కొన్నిచెడ్డవి . అనిచుంచువిగ్రహించి . చెడ్డవి విడిచిన వారికి .మరీ
 ఘట్టిగావున్నది” శి॥ ఆలాగుఅయితే యేలాగునడువ॥ గు॥ నడిచేదియేమి॥
 శి॥ యేమో॥ గు॥అందులే మూలంలేని యీగురైరిగేశరీరం యేమీలేదు అని!
 దృఢంవుండవలె ॥ అనె॥

విక్షేపావరణ ద్వయ దోషరహితప్రకరణం

తనకుతానె దృఢం వుంచుంది॥ యిది దృఢం కావటమే పరిపూర్ణాను
 భవము॥ మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమె . ఆవరణం వలెనె వున్నది .
 వున్నది వున్నట్టె వున్నది . యీ ఆవరణంవేళే వారేకాని . తీశేవారులేరు .
 లేనివారు అయితే లేకుండా చేస్తారు . వున్నవారు . అయితే . మూలంలేని
 యీగురైరిగే శరీరానకు . దరువాజాకు తాళంవేశినట్టు వేస్తారు . నోట్ల
 మంత్రంవేళి . చేతిలోయోని ముద్రచూపువారు . యింతేకాని వున్నది వున్న

బ్రాంతి రహిత ప్రకరణము

ట్టూ యెవ్వరూ శూచనచాయరు । మొద్దులకు ముందర పెడితేభోం చేస్తారు ।
 భోంచేసినట్టు అనుభవము । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరంచాత అనుభవం
 కావలెనని । అందరికీ అభిలాషకద్దు । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరంలో
 కొంచెం సత్యమని । ఆశపడ్డా శరీరంయావత్తూ వుంచుంది । యీశరీరంలో
 కనుక్కో వలెనని । యీశరీరమెమొరబెట్టింది । విత్తనం విడువకూడదని ।
 కపటవాక్యం నమ్మిన వారు । బ్రాంతిలేని వారు అవుచారా॥ శరీరం వలన
 పుట్టినది శరీరం వున్నంతశేపూ । చప్పట్లుకొట్టి అనేక సుకేతాలు । చేతులు
 తోపె చూపుచారు । తప్పవు శరీర జన్యంగు రైరిగే జ్ఞానం । అజ్ఞానం వలన
 ఖర్మాలు పుడుచావి । యింతేకాని యీ శరీరంలేని బట్టబయలుకు । యెరుకా
 లేదుఖర్మాలలేవు సార్వకాలం వొక్కతీరె యీ శరీరంయెషువంటిదిఅంటె
 అషువంటిది శరీరంలేకుంటె యేలాగువున్నాడో ఆలాగే పరిపూర్ణంవున్నది॥
 అందరూ పరిపూర్ణలే । గాని మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరమనె ఆవరణం
 చాత వున్నారు । యీఆవరణం అనాయాసంగా । కలలో వచ్చిన యేసుగ
 మేలుకొంటే । యేమీలేదు అనితనకు తానె దృఢం ఆయినట్టు । మూలంలేని
 యీగు రైరిగే శరీరంయేమీలేదు అని దృఢం ఆయెనా । పరిపూర్ణం తనకు
 తానె స్వతసిద్ధమై చలించక వున్నది । యీశరీరం చాతసాద్యంకాదు ।
 శాశ్వితమైంది హోటి యేమీలేనిది హోటి । విత్తనములేని చెట్టువున్నది అని
 యెవడునమ్మి యెప్పుడూ నమ్మడు ॥ శి॥ అషయితేనన్యానియేమి॥ లేనివాడా ।
 వున్నవాడా గు॥ యేమీలేనివాడెనన్యాశి॥ శి॥ సన్యాశికిమూలంయేమి॥ గు॥
 సన్యాశి శరీరమె గనుక । యేమీలేని సూన్యమే సన్యాశి ॥ అందుకే ॥

1. యేమీలేని జీవుడు వున్నాడని అన్నాడు ॥
2. అవిద్య వున్నది అన్నాడు ॥
3. ప్రకృతి వున్నది అన్నాడు ॥
4. ఆత్మ వున్నది అన్నాడు ॥
5. కారణం వున్నది అన్నాడు ॥
6. గు రైరిగే జ్ఞానం ఉన్నది అన్నాడు ॥

7. అజ్ఞానం లేదు అన్నాడు ॥
8. సచ్చిదానందం ఉన్నది అన్నాడు ॥
9. అసంజ్ఞతమః ఆత్మకే జగత్తు అన్నాడు ॥
10. వొక్కటే కాని రెండోది యేమీలేదు అన్నాడు ॥
11. రెండోది యేమిఅంటే శరీరం యేమీలేదు అన్నాడు ॥
12. శరీరాన్ని గుర్రెరిగేది ఉన్నది అన్నాడు ॥
13. ఈశ్వరుడు వున్నాడని అన్నాడు ॥
14. ప్రకృతులు రెండు అన్నాడు ॥
15. ప్రకృతియేమీలేదు అన్నాడు ॥
16. పురుషుడు యేమీలేదు అన్నాడు ॥
17. ప్రకృతి యేమీలేదు పురుషుణ్ణి నేను అన్నాడు ॥
18. దేహం అబద్ధం దేహినిబద్ధి అన్నాడు ॥
19. జ్ఞానం యేమీచెయ్యదు శరీరం యేమీ యెరుగదు జడం అన్నాడు ॥
20. జ్ఞానసాన్నిద్యం చాతశరీరం చేస్తుంది అన్నాడు ॥
21. గుర్రెరిగే జ్ఞానంకు వికారంలేదు అన్నాడు ॥
22. శరీరానకు అన్నివికారాలు , వున్నవి అన్నాడు ॥
23. జగత్తుకు గుర్రెరిగే బ్రహ్మము కారణమన్నాడు ॥
24. శరీరంకా .... ..
25. కార్యకారణాలకు బేదం లేదు అన్నాడు ॥
26. సువర్ణాలంకారం యేలాగో ఆలాగే వక్కటే అన్నాడు ॥
27. ఆడదాని వలన జగత్తు పుట్టినది, పురుషునికి శ్రీ అనే ప్రకృతికీ సంబంధంలేదు అన్నాడు ॥
28. బ్రహ్మమునేను అన్నాడు ॥

త్రాంతి రహిత ప్రకరణము

29. వారివారి ఖర్చుల చాత పుడుచారు అన్నాడు ॥
30. ఖర్చులకు కర్తలేడు అన్నాడు ॥
31. బోక్తలేడు అన్నాడు ॥
32. అనేవాడుతానే , ఖర్చులకు కర్తా తానె , బోక్తాతానె , అనేమాటలు
యేలాగు ' సర్వం ఆత్మే అన్నాడు ॥
33. సర్వం బ్రహ్మ స్వరూపమే అన్నాడు ॥
34. జగత్తు లేదు లేదు అన్నాడు ॥
35. సార్వకాలం వొక్కతీరె అన్నాడు ॥
36. సర్వం అహంకారమే చేస్తుంది అన్నాడు ॥
37. వేదాలు తనకుతానె స్వతస్సిద్ధాలు అయివున్నవి అన్నాడు ॥
38. నేను నేను అన్నా కొన్ని దిక్కుల ఉన్నాడు ॥
39. యీ సంసారం కలవంటిది అన్నాడు ॥
40. జాగ్రత కద్దు అన్నాడు ॥
41. సుషుప్తి అన్నాడు ॥
42. తుర్యాతీతం అన్నాడు ॥
43. యీ శరీరంలోనె కనుక్కోవరె అన్నాడు ॥
44. శరీరంలోపటా లేదు బైటాలేదు అన్నాడు ॥
45. చిదాకాశం అన్నాడు ॥
46. జడాకాశం అన్నాడు ॥
47. గురైరిగే క్షేత్రజ్ఞస్వరూపమనె ఆత్మవలననేఆకాశంపుట్టింది అన్నాడు ॥
48. ఆత్మాన ఆకాశస్సం భూతః ॥ అని శృతి అన్నాడు ॥
49. ఆకాశశ్చగుణశబ్దోనిశ్శబ్దో బ్రహ్మృచ్యతే ॥ అని అన్నాడు ॥ మాట్లా
డేది సగుణం । అనెనా । గురైరిగేచైతన్యం బ్రహ్మం గనుక । గురై
రిగే చైతన్యం । మాట్లాడదు అన్నాడు ॥

50. యేనవాచం వాఖ్యంకరోతి ॥ అని శృతి అన్నాడు ॥
51. యేనం గురైరిగే చైతన్యమనె జ్ఞానంచాతనే । మాట్లాడుచాడు అని
వున్నది ॥గురైరిగే నేను నిర్గుణం । గురైరుగబడే శరీరాది పదార్థాలు
సగుణంఅన్నాడు ॥
52. నిర్గుణమే సగుణానికి కారణమన్నాడు ॥
53. బ్రహ్మృగత్కారణమైతె । ఖర్మాలు సగుణం యేలాగు అంటె అంతా
నిర్గుణమే సగుణంలేదేలేదు అన్నాడు ॥
54. యివి అన్నీ కల్ల వాక్యాలే । యిప్పుడు యదార్థంగా వినుండ్రి ॥

సంసారం అంటే మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమి
చేస్తే అదే సంసారం । శరీరం లేక మునుపు కేవలం అచలమే
వున్నది యీశరీరం యాలాగు వచ్చెనంటె పలాని దానివలన వచ్చిందిఅని
ఆ ప్రమాణంలేదు యీశరీరానకు మొదలుయేమీలేదు మొదలువుంటె యిది
ప్రమాణమేఅవును । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యెప్పుడు తోస్తే ।
అప్పుడువున్నది సార్వకాలంయీ శరీరంవున్నదిఅనియెరుగదు లేదుఅని యెరు
గదు । వ్యవహారం యెప్పుడు మొదలుబెడితె అప్పుడే వున్నట్టు వుంచుంది
వ్యవహారం చాలించంగానే యేమీలేదు । మళ్ళా వ్యవహారం మొదలుబెడితే
శిద్ధం । సార్వకాలం శరీరాన్ని విడచీలేదు । పట్టుకొనీలేదు । తనకు తానే
ఆసుకొయ్యవలె తిరుగుచుంది । తనకు స్వాధీనంలేదు । వున్నట్టై వుంచుంది ।
చూస్తూ వుండంగానే యేమీలేదు । గనుక నమ్మరాదు । నమ్మకమనము
యేమిచాయగలము । అంటె యీశరీరం మూలంలేంచి గనుక । తెగిన గాలి
పడగవలె వున్నది । మొదలూకొనాలేని యీ బట్టబయలు । వలెశాశ్వతమైంది
కాదు । వుంటెవుండేది । వెంటనే యేమీలేదు । గనుక యీమూలంలేని యీ
గురైరిగే శరీరం యిషువంటిది అని । గురు మూలంగా విచారించి ।
మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదని । పరిహరిస్తే సరి । యేసాధనా
వద్దు ॥

గద్య ॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామ దీక్షిత ప్రభావే ।

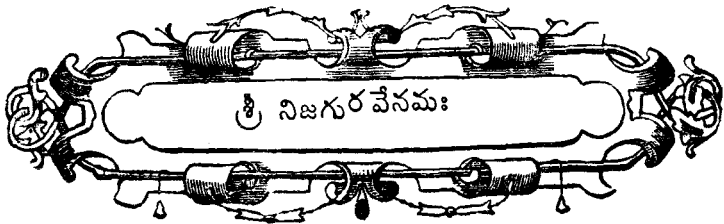

వేదాంత విచారణే । అదక్ష తరభాగే ।

బ్రాంతిరహిత ప్రకరణన్నామ ।

షష్ఠోద్ధ్యాయం ।

సంపూర్ణము.

సప్తమోద్ధ్యాయః

***

అథ షోడశ స్వప్నం

* - అథవిక్షేపావరణద్వయదోషరహితప్రకరణం - *

యీ శరీరంతనకూతానె త్రండిఆపేక్షలేక । తల్లి ఆపేక్షలేక । పెద్దది ఆయ్యి । యేనుగమీద యెక్కి । అనేకదండుతోటి తనకుతానె వచ్చి । తనకు తానె కొంతసేపు వుండి । తనకుతానె యేమీలేదు । యీలాగే వొకప్రకారం । తప్పన తనవంటిశ్రీనిజుచి । తనకు తానే గురైరిగి । కూడితే కడుపులోనె శరీరాకారమై పుట్టేదికద్దు । యీపుట్టుకకు ఒకవిధం మర్యాదాలేదు । నానా ప్రకారాలు । మూలంలేంది గనుక । వకవిధంలేదు । అనేక ప్రకారాలు । శ్రీ పురుషసంయోగం వల్లనే అని మర్యాదాలేదు । తనకుతానే పుడుచావి । తనకుతానే యేమీలేదు । శాశ్వతమైంది ఒక్కబట్టబయలే । యీబట్టబయలుకు విజాతియ్యమైన శరీరంలేదు । యీశరీరమందు వున్నబేదాలు ఆబట్ట

బయలుకు లేవు । శరీరం వొక్కటే గాని । దీనిలోపట వున్న భేదాలు పేర్లు అనేకాలు॥

1. జ్ఞానం అని॥	2. అజ్ఞానం అని॥
3. యింద్రియాలు అని॥	4. విషయాలు అని ॥
5. గుణాలు అని ॥	6. అంతఃకరణ అని ॥
7. మనస్సు అని ॥	8 బుద్ధి అని ॥
9. చిత్తమని ॥	10. అహంకారమని ॥
11. వేదాలు అని ॥	12. శాస్త్రాలు అని ॥
13. పురాణాలు అని ॥	14. శృతులు అని ॥
15. ఉపనిషత్తులు అని ॥	16. లక్ష్యాలు అని ॥
17. మంత్రాలు అని ॥	18. తంత్రాలు అని ॥

యెన్ని అనివ్రాతు ॥ యీ శరీరంలో స్వగతభేదాలు అనంతాలువున్నవి॥ తీసివేసినకొద్దీ । మొలుస్తావి । వున్నవాటికీ లెఖ్కులేదు । పోయినవాటికీ లెఖ్కులేదు । వ్రాయశక్యం కాదు । స్వజాతీయ । విజాతీయకూన్యమైనది యీ బట్టబయలు । యీ బట్టబయలుకు బదులు లేదు । యీ బట్టబయలుకు శరీరం లేదు । గనక । స్వగతభేదాలు యెన్నటికీలేవు । యేమీలేని బట్టబయలులో । యేమీలేక వున్నవారు పరిపూర్ణులు । యీ శరీరం వున్నంతశేషాకలే గాని, మరివొగటి లేదు । అందరూ స్వప్నావస్తాచారకీ వున్నారు । జాగ్రత అయితేనే కల । జాగ్రతలేకమునుపు యీ శరీరం యేమీలేదు, గనుక వ్యవహారమేలేదు । వ్యవహారానకు మూలం యీగురైరిగేజ్ఞానమే కాని మరిహోటి లేదు । గురైరిగే జ్ఞానం పుట్టంగానే కల, శిద్ధం యీకలలోనే అనేకచిత్రవిచిత్రాలు పుడుచావి । వెంటనే యేమీలేదు! యంతవారూ కలగంచూ వున్నారు, కలరాక మునుపు మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । గనుక మొదలూకొనాలేక తనకుతానె స్వతసిద్ధమై చలింఛక వున్నది । సార్వకాలం శరీరంలేకనే వున్నది । గనుక వక్కచైనా వికారంలేదు । శరీరంలేక

వున్నదే క్రియాశూన్యం, క్రియా శూన్యంగనుకనే । పుణ్యఖర్మాలులేవు, పాప
 ఖర్మాలు లేవు, శరీరంలేని యీ బట్టబయలు చెయ్యూ చెయ్యదు । చేయించా
 చేయించదు । సార్వకాలం వోక తీరె, కోటిమాట్లకూ శరీరంలేని గురుసాం
 ప్రదాయంకావలె । బ్రాహ్మీలేకపోవలె । బ్రాహ్మీకి మూలం । మూలంలేని యీ
 గుర్రెరిగేశరీరమే కాని మరహోటి బ్రాహ్మీకి మూలంలేదు । సార్వకాలం శరీ
 రంలేని బట్టబయలుకు వక్కతైనా బ్రాహ్మీ వున్నదని । యెషువంటివాడూ
 అనుడు, మూలంలేని యీగుర్రెరిగేశరీరానుకు, బ్రాహ్మీలేదుఅంటె, యెషువంటి
 అవివేకుడూ వివేకుడూ కూడా వొప్పడు, లేనివానికి వున్నదన శఖ్యంకాదు
 వున్నదానికి లేదనశఖ్యంకాదు । పుట్టని చావనిది । మొదలూ కొనాలేనిది ।
 రాకడా పోకడా లేనిది । సార్వకాలం చలించక । వక్కతీరుగా తనకుతానే
 స్వతస్సిద్ధమైవున్నది । సకలదేశాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ,
 ప్రవేశించక । వెళ్ళిపోక యేది వున్నదో అదే శాశ్వతమైంది । అని నమ్మి ।
 కారణంలేక । కార్యాలులేక, తనకుతానేవచ్చి, తనకుతానెవుండి, తనకుతానే
 ఊపీలేదు । గనుక యిషువంటి మూలం లేని యీ గుర్రెరిగేశరీరం నేను
 అని, బ్రహ్మవేద వున్నారుగనుక, పుట్టనిచావనిది । వృద్ధిపొందనిది । బక్క
 బడనిది । వున్నప్పటికైనా । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగేశరీరం మాయావర
 ణం । వుండంగా । యెంతవారికి తనకుతానే తీనివేసుకొనేటందుకు శక్యం
 కాదు గనుక, జ్ఞానమనే బ్రాహ్మీచాత । యిశ్చవిస్తారం పుడుచుంది । కొంత
 కొంత ఖర్మాలు ఆచరిస్తూ వుండాడు । యింతకాని శరీరం లేని గురుసాం
 ప్రదాయం వున్నది అని యెరుగక । “అద్వైతమనే అడవిలోపులిని దొరికిం
 చుకొన్నట్టు దొరికించుకొని । గుర్రెరిగేశ సచ్చివానందం నేనుఅని । అనుకుం
 చూ । ముసపటికంటె । రాగద్వేషాలు అధికమై, అడ్విపట్టి, శరీరమనే
 గుహలో, వెద్దపులివలె, గుర్రెరిగేశ శరీరం నేను అని, తెన్నా గుర్రెరిగి,
 ఆవులు రాంగానే, ఆవులను గుర్రెరిగి । కదలక । మెదలక । గుండుకింద
 సతికి । తప్పన పశువును దొరికించుకోని, ఫలహారం చేస్తూవున్నట్టు । యీ
 శరీరంలో గుర్రెరిగేశ చైతన్యం నేను అని, నిశ్చయంగలవారు । ప్రజలను
 క్లేశపెడుచారు । చైతన్యం చెయ్యదు । చేయించదు । అనుకొంచూ సర్వం
 గుర్రెరిగి । సర్వం గుర్రెరిగినతర్వాత చేస్తూ వుండాడు । మధ్య మధ్యనాకు

కర్తృత్వంలేదు అని అనుకొంచూ । శంకరాచార్యులవారి సిద్ధాంతం! దొడ్డది దొడ్డది । అని అనుకొంచూ । నరకమనే శరీరంలో , గుర్రరిగే చైతన్యం నేను అనుకోని , నమ్ముకోని । పుట్టలోపామువలె । వకవేళ్ళవెద్దెలో పాము వలె । భుస్సు భుస్సుమని అనుకొంచూ । కాలంగడిపేవారు । యెవ్వలైనా వొకవెద్దలు , యేమీలేరు । సర్వం పుపాధి ఖర్మం । నేను అసంగుణ్ణి । ఖర్మాలు మిద్య । లేనే లేవు । అవిద్యాకార్యాలు । విహితమైన ఖర్మాలువిడువరాదు । మనకుకావలె లోకసంగ్రహార్థం! నాకు వున్నాసరె । లేకున్నాసరె చెయ్యకపోతే నలుగురూనెత్తి కొడుచారు” : అసంస్కార్లు కొందరు మాత్రం పనికిరాదు । అని అంచారు । కాశీకిపోయినా మూత్రమే యెక్కువ । గోదావరికి పోయినా మూత్రమే యెక్కువ । రామేశ్వరంపోయినా మూత్రమే యెక్కువ । కృష్ణకు పోయినా వారికి మూత్రమే యెక్కువ । గోవులది యెంతదొడ్డపుట్టుక । గోవులను మించిన పవిత్రవస్తువలేదు । గోమూత్రం యెంత దొడ్డది । యీగుర్రరిగేది గోమూత్రం తాగితే కాని పవిత్రంకాదు । బ్రాహ్మడుగోవుకంటె తక్కువ । వీడెమోయీ । ద్విపాదపశువు । యంత! గుర్రరిగే చైతన్యం నేను అనుకున్నా । గోమూత్రంవలెనే పనికి వస్తుందే । చీ । గోమూత్రం యెక్కడ బ్రాహ్మడు యెక్కడ । మూత్రమేకాని పురీషణం పనికిరాదు । పంచగవ్యంకంటె పవిత్రం యేదీలేదు । గోవుల పురీషం పనికి వస్తుంది । తిన్నదల్లా అన్నమే । వెళ్ళిందల్లా పురీషణమే గాని । మనిషిది బ్రహ్మది । గోవులదీ! బర్లెదీ । యడ్లదీ । దున్నపోతులదీ । మేకలది । గొర్లది । పనికి వస్తుంది । గోవులది శ్రేష్టం అని శాస్త్రంవెండతినీ పించింది । మూత్రపానం చేయించింది । శాయరానివి యెన్నివున్నావో అన్నీ శాస్త్రాల చాత । మూలంలేని యీగుర్రరిగే శరీరమేచేశి । చేయించింది । పుట్టని చావని బట్టబయలు । యేమీచెప్పలేదు । యేమీచెయ్యదు । సార్వకాలం వకక్కతీరె । మూలంలేని యీగుర్రరిగే శరీరం తోచకమునపు । కేవలం । బట్టబయలు వున్నది । ఆబట్టబయలు । ప్రవేశించదు । వెళ్ళిపోదు । యీబట్టబయలులోనే అనేక శరీరాలు ఉస్త్రావి । తనకుతానే వుంచావి । తనకుతానే యేమీలేదు । పుట్టని చావని బట్టబయలుకు జ్ఞానంలేదు గనుక ఖర్మాలులేవు ।

గనుక పుట్టనేలేదు . పుట్టవు . భేదంలేనే లేదు గనుక . కార్యకారణాలకు
 భేదంలేనే లేదు . వచ్చిన శరీరాలు జ్ఞానంతో కూడా వచ్చినవి . గనుక
 జ్ఞానంతోకూడా యేమీలేదు . జ్ఞాన ఖ్యాలులేవు . యీబట్టబయలుకు రాకడా
 లేదు పోకడాలేదు . సార్వకాలం వొక్కతీరగనుక . యీబట్టబయలే క్రియా
 శూన్యమైంది . పుట్టని చావనిది . “యీబట్టబయలుకు శరీరం వున్నదనితోచా
 తోచదు . శరీరంలేదని తోచాతోచదు . చేసే వారికే అన్నీతోస్తావి” . శరీరం
 నేను అని చేసే వారికి తోస్తావి . మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీ
 లేదు . అని యేలాగు అంటే ఆలాగుచేసే వారికి . అన్నీతోస్తావి” . యదా
 ర్థంగా కలలో వచ్చిన యేనుగమేలు కొంటె యేలాగుయేమీలేదో . ఆలాగే
 మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు . వారిదివారికే తెలియవలె
 గాని . యితరులకు శక్యంకాదు . వారితో కూడా వుండి చూడాలె . వారి
 జాడకనుక్కోవలె . గాని . లేకుంటె తెలియదు . యిది మహోరహస్యం .
 యీలాగు వున్నవారికి . యిశ్వుకు మూలంలేదు . యేసిర్దయం చేశేటందుకు
 మూలంయేమీలేదు . వున్నది వున్నట్టూ వుండె . యిషువంటి వారే బ్రాంతికి
 మూలంలేని వారు . వుపాధి నుంచి అన్నీతోచి వుండె . యీశరీరోపాధి
 నుండి అన్నీపాయ . మూలంలేనియీ గురైరిగే శరీరం . తోచినప్పటి నుండి
 బ్రాంతి పుట్టింది . మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం . కలలో వచ్చిన
 మనుష్యులుమేలుకొంటె యేలాగుయేమీలేదో ఆలాగే శరీరానకుమూలంయేమీ
 లేదు . వున్నప్పుడు తన సత్యావి తనకు . గాని పుట్టనిచావని బట్టబయలు .
 యీశరీరాన్ని పుట్టించింది కాదు . విడువావిడవదు యీశరీరం తనకుతానె
 మద్యవచ్చి . మద్యపొయ్యేది . యీబట్టబయలు శాశ్వతమైంది . మొదలూ
 కొనాలేదు . రాకడాపోకడాలేదు . పుట్టుకాచావులేదు . యెరుకాలేదు .
 ఖర్మాలాలేవు . వక్కడైనా వికారంలేదు . యిశ్చయెన్నటికీలేదు . శరీరం లేదు
 గనుక . చలించనే చలించదు . యీకలలో శరీరం తోచంగానే . వెంటనే
 క్రియశిద్ధం . మాటలచాతకుదురదు . సాధనలుచాతకుదురదు . యిషు
 యీలాగు అంటె . కలలో యెన్నికోట్ల ప్రజలు వచ్చినా . వున్నా . అనేక
 చిత్రవిచిత్రాలుచేశినా . అనేక పుణ్యాలుచేశినా . అనేకమైన మహాపాతకాలు
 చేశినా . యెంత భాగ్యవంతులు అయినా . యెంత మంత్రవేత్తలుఅయినా .

యంత దరిద్రులు అయినా । యెన్నివస్థలు వున్నా । యెందరు కొమాళ్ళు వున్నా । అనేక గోవులు వున్న । అనేక మొహిలీలు మూలనురాసులువున్నా । యెంత చదువుకొన్నవాడు అయినా । కొత్తగా శాస్త్రాలుచేశేవాడు అయినా వెంటనే మేలుకొంటే యేమీలేదు అని । తనకుతానే యే సాధనా చెయ్యండి । యాలాగు దృఢం వున్నాదో । ఆలాగే మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం కొంచమైనా లేదు । సాధనచయ్యండి దృఢంవుండెనా । వాడె పుట్టని చావని బట్టబయలు । వానికి వక్కతైవా వుపద్రవంలేదు । సార్వకాలంవొక్కతీరె । యెన్ని కోట్లు శరీరాలు వున్నా యీలాగే । నోటానేటండుకు । శరీరంయీష త్తూరాలేదు । గనుక । నోరు యీలాగువుండి । యిదేభ్రాంతికి మూలంలేని రాజ మార్గం । సార్వకాలం వొక్కతీరె ॥ శి॥ అషయితె యిషువంటివారు । కదలరా । మెదలరా । భోంచెయ్యరా ॥ యాలాగు వుంచారు ॥ గు॥ కలలో వచ్చిన ప్రజలు మేలుకొంటే యాలాగు వుంచారు ॥ యేమీ యీ షత్తూలేదు । యేమీ సర్వ సూన్యం । అరచేతులో బట్టబయలు వున్నట్టువున్నది । ప్రజలు లేనేలేరు గనుక । వ్యవహారమేలేదు ॥ శి॥ యావత్తూ ఆశరీరాలు యాలాగుయేమీలేదో । “ఆలాగే ॥ గురు ॥ మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేకుండా విచారించు విచారిస్తే అదియిది సమమె । నోటాప్రసంగాలు మొదల వెడితే । బడిచదువు చదువుకో । లెస్సాచదువు నేర్చుకోవయ్యా । నేర్చుకొని అనంతమైనవేదాలు చదువుకో । శాస్త్రాలు చదువుకో । అనేక యజ్ఞాలు చెయ్యి । చేయించు । మహావెద్దలు అని అనిపించుకో । కుక్కలవలె మొరుగు । గాడిదవలెకుయ్యి । పందివలె చూచిందల్లా యెగబడితిను । ఆవుల వుచ్చతాగు । పెండతిను । కాశీరామేశ్వరంబో । తిర్దాలు చేస్తూ వుండా । కొనకు కుక్కకు యేమిగతో । నీకూ అదేగతి । యీ భ్రాంతిలేని రాజమార్గం । సాధనలచాత సాధ్యంకానిది విచారంచాత అతిశులభమైంది । మొద్దుగాడిదకొడుకులకు । రొండుమొద్దులు । ముందర వెడితే । రుంజుకుంచూవుంఛారు । మొద్దులకు మొద్దులేగతి । మహా ఆస్తికులకు । అతి సూక్ష్మప్రజ్ఞాపంతులకూ ॥ దృష్టాంతం యాలాగు వున్న దో ఆలాగు తాత్పర్యం చేసుకో । మహాగుహ్యం । మహారహస్యం వుత్కృష్టమైన గుహ్యమని । యవ్వరితో ప్రపంచం ముచ్చట ఆడక । పారమార్థపు ముచ్చట ఆడక । మహాయుక్తి చొప్పనకాలం కడపినవాడు భ్రాంతిలేనివాడు ।

యిది ద్వైతం వలె లేదు. లేదు అని యెగబడి చేసె మార్గం కాదు! గుర్రెరిగే జ్ఞానం నేను అని । ఖర్మాలు లేనేలేవు అని । యెగబడిచేశె రాక్షసకృత్యం కాదు । తత్వము దొడ్డదిఅని. యిరువై అయిదోది. గుర్రెరిగే క్షేత్రజ్ఞస్వరూపమనే । అవిద్యాస్వరూపమే నేను అని । చేశేది అవిద్యఅని. యెగబడిచేశినట్టుకాదు । యిరువైయైదోది యెమవంటిదో । అమ వంటిదాన్ని కనుక్కోని । శాంతిచాత వున్నవాడే కృతకృత్యుడు । శర్దామార్గం కావలసిన వానికి । గురుకుల వాసం చెప్పినట్టా । దృష్టాంతం చొప్పున నూచనచేస్తే । దాష్టాంతి కాన్ని । వుండజూచుకొని । శాంతిచాత ఉన్నది వున్నట్టా । పడితే సరి । కలలోవొచ్చిన శరీరాలు చూస్తూ వుండంగానే । యాలాగో ఆలాగే । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరాన్ని । తాత్పర్యం చేసుకోవలెను । అమ తర్వాత తాత్పర్యానకు మూలంవుండదు । వడ్లుదంచినట్టు దంతామంటె మెగ్గదు । సాధ్యంకాదు । అగ్నిహోతాలవలెమదినిచాత । మధించినట్టుకాదు।కాశీనుంచి కావిడి మోసుకోనిరామేశ్వరం పోయినట్లుకాదు । అప్పచేశి అన్నదానం చేసినట్లుకాదు । వున్నది వున్నట్టూపడే యుక్తిని కనుక్కోని । సార్వకాలం శరీరంలేని వారిది । జన్మభాంతిలేని మార్గం । శాస్త్రాలు చదువుకొన్నవారు దున్నిన యెద్లవంటి వారు. వేదం చదువుకొన్నవారి నోరు । దంచిన రోలుమెదిగినట్టు । మెదిగేమాత్రమెకాని । దృష్టాంతం చొప్పున, దాష్టాంతికాన్ని వుండజూచుకొనే సామర్థ్యంకుదరదు. యీశరీరం యెన్నిచదువుకొన్నా చదువుకోనిదిదొరకదు । కుక్కలవలె కూశేది । నక్కల వలె వొదిరేది । యింతేకాని కలలో యెన్నిచదువులు చదువుకొన్నా మేలుకొంటె యేచదువులేనట్టు । అయి । దృఢంయేమీ లేకపాయెనా యప్పటి శరీరంలేని యీబట్టబయలు । చలించక తనకుతానే స్వతసిద్ధమై వున్నది । యీబయలేకదా అని చూస్తూవుండెనా యప్పటికోతి చాష్టలు తప్పవు । మునుపటివలెనే జీవాభ్యాక్షరోపాధి అనే దోషస్వరూపమై వుండాడు॥

శృ॥ జీవః॥ సర్వమలం జ్ఞాత్వా । జ్ఞానద్రష్టేతి

ముహ్యతి । క్షేత్రజ్ఞాఖ్య జీవోపాధిని॥

పుట్టని చావని అచలమైన తనకు । అవివేకం చాత కట్టుకోని । నేను
యెరుగుదునూ అని । ఖర్మాలు చేస్తాడు॥

శ్లో॥ సంయోద్యంబవివేకేన । జ్ఞానామీతి ప్రవర్తతే॥

క్షేత్రజ్ఞాఖ్య జీవోపాధి విలయే సతి । కేవలో భవతి॥

అదే తత్వాతీతం జగత్తు । తత్వస్వరూపమే । తత్వాతీతం మహా
గుహ్యం । పరమరహస్యం । అందుకే ద్వైతా ద్వైత రహితమైన పరమ
తత్వం । అనె సౌజ్ఞా తత్వాతీతం యిరువై యారోది, అదేశరీరంలేనిది । అదే
పుట్టని చావనిది । అదే మొదలూ కొనాలేనిది । అదే రాకడాపోకడాలేనిది ।
తనకుతానె స్వతసిద్ధమై చలించక వున్నది । సార్వకాలం యేకప్రకారమే ।
శరీరంలేంది గనుకనే, సకలదేశాలయందూ । జ్ఞానఖర్మ బ్రాంతిలేక । వొక్క
తీరుగా వున్నది । అదే సార్వకాలాలయందూ । మోక్షబ్రాంతిలేక । వొక్క
దైనా వికారం లేక । ప్రవేశించక । వెళ్ళిపోక, పెద్దఘట్టు కదలక వున్నట్టు
సర్వత్రాదట్టంగా వున్నది । యెడతెగకవున్నది । అందరికీ అది కావలెనని ।
అపేక్షకర్డు । దానికి యెవ్వరిమీనా అపేక్షలేదు॥ అందరూనాయందే వుండి,
నన్ను కనుక్కోలేరు । అన్ని సాధనలచేత కట్టుబడి । జ్ఞానబ్రాంతిచాతకట్టు
బడి । ఖర్మాలు తరంగాలవలె పుట్టినా కొద్దీతీసివేసుకొంచూ । దేహాభిమానం
చాత । గురువు అనె మాట మాత్రమైనా తలువక । సమస్త దేశాలయందూ
శరీరంలేక । వున్న గురురూపాన్ని । చీ, అని । ఉపేక్షచేసి । చచ్చినగురు
వుల పేర్లు చెప్పుకోని । లెస్సావండుకోని । మా గురువు సమస్తమైన దేహా
లయందూ, పిపీలకాది బ్రహ్మపర్యంతరం సకలదేహాలలో వుండి । సమస్తం
బోంచేస్తాడు । అగ్నిహోత్రం వంటివాడు । సమస్తం తిండాడు । సకలమైనవి
తాగుచాడు, వారికిపాలావొక్కటె, సురావొక్కటె, వారు సకల శరీరాలలో
వున్నారు, వారుగు రైరిగే చైతన్యస్వరూపులు, అన్ని తిప్పలూ పరబ్రహ్మముకే,
గు రైరిగే చైతన్యం పరబ్రహ్మాంగనుక । గు రైరుగక వక్కటెనా తినడు ।
వొక్కటెనాతాగడు । సర్వం గు రైరిగేచైతన్యమె, యిషువంటి గురువు మా
గురువు ॥ అని వేషదార్లు చెప్పుకొంచారు । మా గురువు మహాదొడ్డవాడు ।
రామోపాసకుడు । వారి ఆచారం సార్వకాలం మడితోటె వుండేది । సార్వ

కాలం దంచేవాండ్లు నూకలు బుక్కుచున్నట్లు । సార్యకాలం నోరు వూరికే
 వుండదు । యేదైనా హోపారాయణ చేస్తూ వుండేది । సార్యకాలం దేవుని
 మీదనే చింత । దీపారాధన యేలాగు గడచేసని చింత । భక్త్యభోజ్యాలు
 యాలాగు జరిగేసని చింత । సంసారంనెత్తి కొట్టినారు । దేవతాశేషంఖదా
 శాంతి అయితేసరి । యేమైనా భక్తి దొడ్డది । జ్ఞానం వున్నది అన్నానేనే
 జ్ఞానం । లేదు లేదు అన్నాజ్ఞానం । స్వాభావికమే । భక్తి దొడ్డది । వైరా
 గ్యం నెత్తికొట్టినారు । స్వామికి వుత్సవం నడిచితేసరి । యిషుపంటి వేష
 దార్ల ఊలియేమి । యీకలలోనే అనేక వింతలు తోచిపాయ । యదార్థంగా
 భ్రాంతిలేనిమార్గం జూచుకోని । భ్రాంతిరహితమయ్యే యుక్తి చొప్పునవున్న
 వాడె దన్యుడు॥

గద్యం॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే,

వేదాంత విచారణే । అధికత్తరభాగే

భ్రాంతి రహిత ప్రకరణన్నామ సప్తమోధ్యాయం

సంపూర్ణము

ఓం

అష్టమో ధ్యాయః

★ క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞ ద్వయదోష రహిత ప్రకరణము ★

శిష్యుడు॥ స్వామీనాకుయదార్థంగా భ్రాంతిలేనిమార్గంనూచన చెయ్యండి॥
 గు॥చేస్తావిను । యీకలలో వొక్కమనిషివచ్చె । వచ్చికొంత శేపు వుండె ।
 వెంటనే చూస్తూ వుండంగానే యేమీలేదు । యిది నీకు దృఢమా అనుమాన
 మా ॥ శి॥ దృఢమేకాని । కలలోవచ్చినవి । అయోనిసంభవాలు । యిప్పుడు
 యోని సంభవాలు యాలాగు ఆయ ॥ గు॥ అపైతే విను । కలలోనే స్త్రీ
 పురుషసంయోగంకాలేదా । ఆలాగే గర్భిణీ కాలేదా । ప్రనూతి అయ్యి పిల్లలు
 వుట్టరా । పెద్దవారుకారా । వడుగులు కావా । వివాహాలు కావా । మళ్ళా
 కొడుకులూ బిడ్డలూవుట్టరా । ధారతను చెయ్యరా । బిక్షం యత్తరా । దాని
 కి మూలం యేమీలేదు । దీనికి మూలం యేమీలేదు । నీకు యేమైనా యెక్కు
 వ తక్కువ తోచెనా చెప్ప । భ్రాంతి మేలుకొన్నదాకా తప్పదు । వున్నంత
 శేషా యీకల నిబద్ధివలె । వుంచుంది । వెంటనే గురైరుగు చుండంగానే ।
 యేమీలేదు । ఆలాగే గర్భిణి అయింది । నీవే గురైరుగుదువు । కొనకు
 చస్తేయేమీ లేదని నీవే గురైరుగుదువు । కలకూ దీనికి యెక్కువ తక్కువ
 యేమియేమియెక్కువ తక్కువ లేదు । సరేకదా । నీకు వొక్కభ్రాంతివున్నది ।
 అది పోకడపెట్టుకుంటేవే నీకంటె అధికులులేరు॥ శి॥అది యెషువంటిది । నూ
 చనచెయ్యండి॥ గు॥చేస్తాగాని యెక్కువప్రసంగాలుచెయ్యవుగదా॥ శి॥యిం త్ర

భ్రాంతి రహిత ప్రకరణము

మీకు భయంయేమి । ప్రసంగం । పుట్టకుండా నూచన చెయ్యండి॥ గు॥నేను
 చయ్యంగానే యేమీ । నీవు కనుక్కొవలె॥ శి॥ వున్నట్టు చెప్పితేయెమ
 వంటి మొద్దుకూ వినంగానే । తనకుతానే తోస్తుంది॥ గు॥ సీమాటనరెకాని ।
 యీకలలో వచ్చినశరీరాలు । మనకు యిప్పుడు కానుపించే శరీరాలు ।
 సమానమా యిప్పువతక్కువా॥ శి॥ యేమీయెక్కువ తక్కువలేదు యిది
 హాసూటిదే॥ గు॥ యిదిఅందరికీ యెరుకేకదా॥శి॥ యెరుకే॥గు॥అపైతేనీవు
 యేమి॥ శి॥ నేనా । నేను యీ మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమును ।
 కలలోవొచ్చినశరీరమునకుమూలం యేమీలేదు॥ శి॥యవ్వరినత్రాచాతవున్నవి॥
 గు॥వాటికవ్వే వీటికినత్రా యెవ్వరిదీలేదు వాటివలెవీటికి యెవ్వరి నత్రాలేదు
 వీటికి యివ్వే । యీ శరీరాలను రమ్మనే వారులేరు । పొమ్మనే వారులేరు ।
 వుండుమనే వారులేరు । విచారించని మూడులు । వీటికి మూలం వున్నదని
 భ్రాంతిచాతవున్నారు విచారిస్తే అందరికీ మూలంలేదని యెరుకే॥ శి॥అపై
 తె శరీరం । కలలో వొచ్చిన శరీరాలవంటిదే । కానుపించే శరీరాలవంటిదే ।
 యాలాగైనా వొక్కటె కలలోవొచ్చిన శరీరంవంటిది అయినా యేమీలేదు॥
 గు॥అపైతే నీకుశరీరం వున్నట్టాలేనట్టా శి॥మేలుకొంటె యేమీలేదు । కొంచె
 మైనా లేదు । యేమీలేదు । యీశరీశం యేమీలేదు॥ గు॥యెప్పుడు చస్తేనా ॥
 శి॥చీ । యెప్పుడువిచారిస్తే అప్పుడే గురుకటాక్షంచాత యేమీలేదు । నిబద్ధే ।
 నిబద్ధే యిందుకు అనుమానం యేమీలేదు॥ గు॥అయినా కొనకు చస్తే యేమీ
 లేదుఅంచారు॥ శి॥అలాగైతె గురువు యెందుకు । విచారానకు ఫలంయేమి ।
 చచ్చిన తరువాత భ్రాంతిరహితం యెవ్వరికి॥ గు॥చీ । అది మాట కాదు
 చచ్చేది యేమి । మొదలు యేమీలేదు । కొనకూ యేమీలేదు । యీలాగు
 అందరికీ సమానమే । గురు మూలంగా విచారించినవారికి । యెప్పుడు విచా
 రిస్తే అప్పుడే । మూలం లేని యీ గుర్రెరిగేశరీరం యేమీలేదు । యీలాగు॥
 శి॥ నరే । నరేయిందుకు అనుమానం లేదు ।గురు స్వామీ నాకు రెండు అబ
 ద్ధాలుతోస్తావి॥ గు॥యేవ్విఅవ్వి శి॥యేవిఅవ్విఅనగా సుషుప్తి అనే మాటమర
 ణంఅనేమాటాఅదియేలాగుగు॥మూలంలేనియీగుర్రెరిగేశరీరంయేమీలేకుంటె
 యేమో॥శి॥నరేఅది జాడే॥ గు॥సుషుప్తి అని మరణంఅని మందికల్పించినారు

యింతేకానివున్నదివొక్కటే. మూలంలేని యీగురైరిగేశరీరంపున్నంతశేషాకలే. గురు మూలంగా కలలో వచ్చిన శరీరాలు. యెరుక తోటి వుండంగానే యేమీలేదు. అని తనకు తాను యేలాగు దృఢమో. "అలాగే గురు మూలంగా మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదని తాత్పర్యమాయనా. అదేమేలుకొనుట. యింతేకాని వక్కతైనా అవస్తలేదు. స్వప్నావస్త గురువు మేలుకొలుపితే అదే జాగ్రత యింతేకాని నాలుగు అవస్తలులేవు. యీ శరీరం వక్కటే. నాలుగు శరీరాలు అబద్ధం. మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం స్వప్నావస్త. గురుకటాక్షంచేత మేలుకొంటే అప్పుడే జాగ్రత. యింతేకాని యెక్కువ ముచ్చట్లు యేమీలేవు"॥ శి॥స్వామీనాకుచాలు॥ మీరు కష్టపడితిరి. శిష్యుడు మొద్దు యేమో అని. బహుభయపడితిరి. యిమి వంటి ముచ్చట యెవ్వరికైనా దృఢంకాక పొయ్యేనని. మీరు భయం విడువండి. యంతమొద్దులు ఆయినా ఆనాయాసంగా. తనకు తానె దృఢం అవుచుంది॥ గు॥యేమైనా ఆయాసం వున్నదే॥ శి॥అతిసులభం ॥ యిమివంటి సులభం వున్నదని యెన్నడూ వినలేదు. మహాకఠినం వున్నదని విన్నా. అనేక సాధనలు చేశినా. విన్నా. యిప్పుడు విచారించుకొంటే. గట్టుకు మోసిన కట్టెలెవలె వున్నది. వక్కసాధన అయినా అక్కరకు రాకపాయ సముద్రం కాళ్ళచేత నడిచి పోయినట్టు ఆయ॥ గు॥ శాబాసు॥ గురువుఅంటే యీలాగు వుండవద్దా. శాబాసు॥ శి॥అయ్యా సత్యం యవ్వరూ నమ్మరు. అబద్ధాలు మహానిబద్ధి అనిపిస్తుంది. వారు యెంతవారు అనిపిస్తుంది. వున్నది వున్నట్టే సాధనలు లేకుండా. అనాయాసంగా చెప్పి నూచన చేసినవారికి. యేమైనా యిత్రామంటే. టే. వారికి యేమికావలె. మనకు యేమివున్నది. యొక్కడికక్కణ్ణి అనిపిస్తుంది. యెన్నడైనా స్వయంపాకమైనా యిత్రామంటే. అనుకూలపడదు. అబద్ధాలు చెప్పిన వారిఖర్మం మంచిది. గనుక బుద్ధిపుట్టింది. వారికిప్రాప్తివున్నది॥ గు॥బహువిద్యాభాత్నమీ॥ శి॥అన్నమాట యెవ్వారంవలె వున్నది. యిది యేమోకాని అభిసుంకు ప్రయత్నంచేశినా. వారికి ముట్టదు. యిది యేమోకాని. వారికే ప్రాప్తిలేదో మనకేభాగ్యంలేదో. అన్నా. యీవింతతెలియదు. స్వామీనాకుచాలు చాలు॥ గు॥యింకాయేమైనా అడుగుమా॥

శి||యిశ్చలేదు । నేను యేమి అడుగుదు । శ్రవణంచేశేటందుకు మూలంయేమీ లేదు । మననంచేశేటందుకు మూలంయేమీలేదు । ద్యానంచేశేటందుకు శరీరం కొంచెమైనా లేకుండాచేశె । యేదిచేశేటందుకు మూలంయేమీ లేదు । వున్నది వున్నట్టే వుండె । సకలనిర్ణయాలు చేశశరీరంకొంచెమైనా లేక పాయె । వున్నబట్టబయలుకు । యెరుకాలేదు । ఖ్యాలాలేవు । అని । వున్నప్పడు అందరికీ యెరుకే । శరీరంలేనిదేవుండె । గనుక । యేనిర్ణయం చేశేటందుకు మూలం యేమీలేదు । వున్నట్టు తెలిసై చచ్చినట్టు పడివుండవలె । నన్న మాటకొంచనయంవలె నూటిగా వున్నది । చస్తే శరీరం యాలాగు యేమీ లేదో । ఆలాగే గురు మూలంగా విచారిస్తే । కలవచ్చిన యేనుగమేలుకొంటె యెలాగో ఆలాగే । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । మళ్ళా యేమీ అనేటందుకు కలలో యేనుగకొంచమైనా యేమీ లేదుగనుక । ఆలాగే యీశరీరం యేమీలేదు । అని నూచన చెయ్యంగానే యెప్పటి పరిపూర్ణ । అనె బట్టబయలు వుండె । తనకు అశభ్యం । యితరులకు యేమిజాడవచ్చె యీలాగు గురుస్వామి యొక్క మహత్తు వున్నదని । యిషువంటి గురు సాంప్రదాయం । యేభాష్య శిద్ధాంతాల చాతవస్తుంది । చదివిచదివిచచ్చేదే కాని । యేచదువుచాత యీలాగు వ్యవహారం నూన్యమయ్యేటట్టు పడదు । అందుకే అందరికీ । శరీరమనె బ్రహ్మరాక్షశిపట్టి । వీభూతి కొందరికి పూయిస్తుంది । తిరుమణి । తిరుచూర్ణం । కొందరికి పెట్టిస్తుంది । కొందరికి భాగవతమనె గొడ్డలివలెపెడుచుంది । కొందరికి నిలువెల్లా । ముద్రలు దరింపజేస్తుంది । కొందరికి యేమీలేక । ఉత్తనుదుట వుంచుతుంది । కొందరికి కుంకుమ । కొందరిని సన్యాశుల । కొందరిని ఆహితాగ్నుల । కొందరిని వుపాసకుల । కొందరిని లింగధారుల । చేశి । అందరినీ యీ మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమనె పరబ్రహ్మ యిన్నితిప్పలా పెడుచూవున్నది । గురైరిగే చైతన్యానకు వొక్కటైనా వికారంలేదని । అనుకొంచూ । యిన్ని గురైరిగే చేష్టలు చేసుకొంచూ । యదెబ్రహ్మఅనెరాక్షసి । దీన్నివిడిపించే వారు । యెవ్వడైనా వున్నాడో లేడో । దేహమనె చెట్టుకు శంకరాచార్యులు అనె సన్యాశి । గురైరిగే జ్ఞానమనె చైతన్యాన్ని । కట్టివేశినాడు । వేశిన మాత్రమె కాని । వుంటె వుంచుంది । లేకుంటె మూలంలేని యీగురైరిగే

శరీరం యేమీలేదు । కలలోవచ్చిన శరీరంమేలుకొంటే యేలాగు యేమీలేదో ।
 ఆలాగే యీమూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । నామరూపం
 లేనిది తనకు తానె చలించక స్వతసిద్ధమై సార్యకాలం । వొక్కతీరుగానే
 వున్నది । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంయేమీలేక పొయ్యెది । స్వభావం ।
 యిషువంటి చంచలమైన శరీరాన్ని సత్యమని నమ్మి । మూలంలేని యీ
 గురైరిగే శరీరమె నేను ఆని । బ్రహ్మానుభవంచాత । సకల అనుభవాలూ
 చేస్తూ । అనుభవవేదాంతులమని చెప్పకొంచూ । అచలం యొక్క జాడా
 యెరుగక । అచలమందే వుండి । అచలంలోనే సంచారం చేసుకొంచూ ।
 అచలంమాకు యెన్నటికైనా జాడదొరికేనా ఆని । ఆనుకొంచూ । సుఖ
 దుఃఖం సార్యకాలం అనుభవించుకొంచూ । వేదాంతకాలక్ష్యాపంచాత । అనే
 కమందిక్షేశపడుచూయున్నారు । శరీరంలేని గురుసాంప్రదాయం కనుక్కోని
 సుఖదుఃఖరహితులము కావలెనని । యెవ్వరికీ యిశ్వలేదు । శీఘ్రంగా
 యేలాగు భ్రాంతిలేక పొయ్యెనని । ప్రయత్నంచా యక । సాధనలచాతక్షేశ
 పడుచూవున్నాడు । గురుశేవచాత । అత్యంత గురుసాంప్రదాయం గల
 వార్షిజుచి । విద్వాంసుల యొక్క । శిష్యసాంప్రదాయం చూచి । యే
 శిష్యాంతం చొప్పునా తగులక । మహాద్వైత సాంప్రదాయం బేదాబేదరహిత
 మైన । గురుసాంప్రదాయంజూచి । వారినహాసం శీఘ్రంగా జేశి । కను
 క్కొనెనా । భ్రాంతిలేని వాడు అయ్యి । సార్యకాలం యేకప్రకారంగా ।
 యాలాగు వున్నాడో । ఆలాగే వుండాడు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం
 చాత సాధిస్తామంటే । యిషువంటి అనేక కోట్లశరీరాలు సాధనచేశినా । పరి
 పూర్ణందొరుకక । కొనకుకొన్నాళ్ళు । నేను గురైరిగే జ్ఞానమనే బ్రహ్మము
 నేను అనుకోని । సకలసుఖదుఃఖాలు । సకలభ్రాంతులూ వదలక భంగపడి ।
 కొనకుయేమీలేక పోతారు । యిషువంటి దగాపనులు మా మార్గంలో లేవు ।
 యేమీలేస్తూ । సమాదానంగా జూచి విచారించుకోని । పుట్టని చావనిది యీ
 బట్టబయలు ఆని మేముఅన్నాము । యీపుత్రబట్టబయలే మొదలూ కొనా
 లేనిది ఆనిఅన్నాము । యీ బట్టబయలే అచలము అన్నాము । యీ
 బట్టబయలుకు యెరుక లేదు గనుక । ఖర్మాలు పుట్టనే పుట్టవు

అన్నాము । యీబట్టబయలుకు శరీరం లేదుగనుక । సార్వకాలం
 భోంచయ్యదు అన్నాము । యీ బట్టబయలే క్రియాశూన్యము అన్నాము ।
 యీబట్టబయలు తనకు తానె స్వతసిద్ధమై సార్వకాలం వొక్కతీరుగా ।
 సకలదేశాలయందూ వున్నది అన్నాము । యీబట్టబయలే సార్వకాలాల
 యందూ । వొక్కతీరుగా వొక్కతైనా వికారంలేక । వున్నది అన్నాము ।
 సార్వకాలాలు ఆంటె । యీశరీరంరాకమునుపు । మూలంలేని యీగురైరిగే
 శరీరం వుండంగానూ । యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేకపోయినా । యీబట్ట
 బయలు వొక్కతీరుగా చలించక । సార్వకాలం వొక్కతీరుగా వున్నది ।
 “యీబట్టబయలుగాక మరిహోటి వున్నదని । యీబట్టబయలు యెరుగదు ।
 యీబట్టబయలును జ్ఞానచక్షుస్సుచాత । వుండజూచినవాడు । భ్రాంతిరహి
 తుడు ఆవుచాడు । యీబట్టబయలుకు మరిహో బట్టబయలులేదు” । అని
 అందరికీ నమ్మిక కద్దు । మనకు చడనేలేదు । యెంతదూరం పోయినాయెడ
 తెగక । అంతటాదట్టంగా యెక్కువ తక్కువలేక । మనము పోకమునుపే ।
 ముందర ముందర స్వతసిద్ధమై వున్నది । యిషువంటి బట్టబయలు వున్న
 దో లేదో అని యిషువంటిమనిషికి సంశయంలేదు । యీశరీరాలు బట్టబయలు
 వలన పుట్టవుగదా ! కదిలినా । మెదిలినా । వ్యవహారమేలేదు । యిషువంటి గడ్డి
 తినేవాడు అయినా । యీబట్టబయలువలనపుట్టినదనడు॥శి॥అనుడుగాని । స్వామీ
 యీ శరీరాలు అనేక ప్రకారాలుగా వున్నవి । యీలాగు నిర్మాణాలు ఆయ
 హో శరీరంవలె హో శరీరంలేదు । యెద్దు హో తీరుగా వున్నది । యెను
 పోతు హో తీరుగావున్నది । గుర్రముహో తీరుగావున్నది । గాడిదహో తీరుగా
 వున్నది । యేనుగవొకతీరుగావున్నది । లొటిపిటి హో తీరుగావున్నది ।
 యెల్క హో తీరుగావున్నది । పంది హో తీరుగావున్నది । పాముహో తీరుగా
 వున్నది । తేలుహో తీరుగావున్నది । కాకిహో తీరుగావున్నది । గద్దహో తీరుగా
 వున్నది । పక్షులప్రకారాలు అనేకవిదాలు । వ్రాయ శఖ్యంకాదు । యిన్ని
 విదాలు యెవ్వరుచేశిరి । యెవ్వరినుంచి ఆయ । యవ్వరి సత్రాచాతవుండె ।
 కొనకుయెవ్వరి వలన లయం ఆయ । యీ ముచ్చట మాకు నమాధానం
 అయ్యేటట్టు । అందరూ సరే సరే అని సంతోషపడేటట్టు । వెంటనే భ్రాంతి
 పొయ్యేటట్టు । అనేక సాధనలు లేక । వక్కసారి వినంగానే । తనకుతానే

దృఢం ఆయ్యేటట్టు । అనేక సాధనలులేక । మళ్ళా సంశయం పుట్టేటందుకు
 మూలం యేమీలేకుండా । సకలభ్రాంతులూ తోచకుండా । శ్రీఘంగా మాకు
 సమాధానం ఆయ్యేటట్టు । దయచేసిచెప్పండి । చెప్పచూపుండగానే । మాకు
 సమాధానం ఆయ్యేటట్టు । దయచేసిచెప్పండి । చెప్పచూ పుండంగానే । మాకు
 సమాధానం కావలె । మహా త్వరగా శ్రవణం చెయ్యండి॥ గు॥ నీకు మహా
 తీవ్రం॥ శి॥ తీవ్రం అంటే మీరే అనేకమాట్లు యిదేకలా । యిదేకలా । అని
 చెప్పితిరి గనుక । దీన్ని నమ్మరాదు అని । తప్పన మీరేమేలుకొందురో ।
 మీవంటివారిని । యెన్నటికి చూచేమో । అనుకుంచూ వుంటిమి । తప్పన
 మీకు మీరే వస్తరి । కనుక । వేగిరం చిక్కు విందామని । యిశ్చపుట్టింది॥
 గు॥ సరెకానినేనుమేలుకొంటె నేనుయేమీలేదు । నీకు యేమీ॥ శి॥నాకు వినిపిం
 చేవారుయేరి॥ గు॥ సరె అందుకా । అపైతె విను । నీవు యేమీ ?॥ శి॥నేనా
 మూలం లేని యీ గురైరిగే శరీరాన్ని నేను॥ గు॥ సరె యీ బట్టబయలుకు
 వక్కలైనా యెరుక వున్నదా॥ శి॥దానికి యేమియెరుకదానికి యెరుకలేదు ।
 యిన్ని శరీరాలు రాకమునుపే అదివున్నది । యీ శరీరాలు వచ్చింది
 యెరుగదు । పోయింది యెరుగదు । అది అవాంతర ధౌరతనం । యీ బట్ట
 బయలువలెనె, శాశ్వతమైందికాదు । దీనికి వొక మూలం వున్నదీకాదు । యీ
 శరీరం తోచినప్పటి నుంచీ । అన్నీకండ్ల పడుచూ వున్నవి । యీ శరీరం
 యెప్పుడూ యేమీలేదు । అని తనకుతానెయేమీ లేనట్టు । యెప్పుడు విచారిస్తే
 అప్పుడే యేదీ తోచదు । యీ శరీరం తనకుతానే యేమీలేకపోవలె । కొనకు
 చస్తే యేమీలేదు అంభారు॥ గు॥చీ । ఆలాగుకాదు । చావులేకనే । యీ శరీరం
 యేమీలేదు । యీ శరీరానకు మూలం యేమీలేదు । కొనకు చావు యొక్క
 డిది? చావు అని మాటమాత్రమే । సుషుప్తి అన్నట్టు । చీచీ । ఆ మాటలు
 విడువు । యీ శరీరం యేమీలేదు । లేకుంటె మంది సుషుప్తి అన్నారు ।
 మళ్ళా యేమీలేకపోతే మంది మరణం అన్నారు । యింతేకాని విచారిస్తే
 యీ శరీరం యొక్కరాకడాకు మూలంలేదు । వునికికి మూలంలేదు । పోక
 డకూ మూలం లేదు । యీ శరీరానకు స్వభావం । వున్నట్టు వుండేది ।
 వెంటనే యేమీలేదు । నరేకాని । యిప్పుడు యెన్ని విధపు శరీరాలు వస్తావో ।

త్రాంతి రహితప్రకరణము

అప్పుడు కలలోయిన్ని విదపు శరీరాలు చూస్తావుగదా॥ శి! అహా చూడనే చూస్తా! లెస్సా గురైరుగుచా । ఆ శరీరాలూ నేను కొంత శేషా ముచ్చట్లాడు చాము! యింకాఅనేక వింశపింత శరీరాలు అనేకచిత్రవిచిత్రాలు! లెస్సా అవి మమ్ములను గురైరుగు । మేము వాణ్ని గురైరుగుదుము । మాకూ వాటికీ కొంచమైనా యెక్కువ తక్కువ లేదు॥ గు॥రెండూ సమానమే! గురైరుగు చూపుంకంగానే । ఆ శరీరాలు గురైరిగే చైతన్యంతో కూడా యేమీలేదు , ఆశరీరాలు యీ శరీరాలు రాకమునుపే । గురైరిగే చైతన్యమనే జ్ఞానం , అనేక చిత్ర విచిత్రమైన ఖర్మాలు లేని యీ బట్టబయలు యప్పటి వలెనే వున్నది । యాలాగువున్నది ఆలాగే వున్నది । యీ శరీరం ఆ శరీరాలు యెన్ని । యెన్ని తిప్పలు బడ్డా । యేమీ అనదు । చూడబోయితే । యీబట్ట బయలులోనే ప్రపంచం వున్నది । యీప్రపంచానకూ । యీ బట్టబయలుకూ! యేమీసంబంధం లేదు । యీ బట్టబయలుతాను చెయ్యా చెయ్యదు । చేయించా చేయించదు! తానే తాను అయివున్నది! సరెకదా॥ శి॥నరె॥ గు॥యిప్పుడు నీకు వొక్క దృష్టాంతం చెప్పాచావను । యీ కలలో శరీరం వస్తే త్రాంతి॥ శి॥స్వామీవచ్చె శరీరాలు యీ శరీరంకంటె వేరేనా । యీ శరీరమే అనేక శరీరాలు అయిందా॥ గు॥మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరానకు! నానా విదపు శరీరాలు తోచినవి । యీ శరీరం కంటె వేరేవేరతోచినవిగాని । యీ శరీరం కంటె వేరేకావు । యీ శరీరం అనేక చిత్ర విచిత్రాలు అయింది । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం వున్నంతశేషా । చిత్ర విచిత్రపు శరీరాలు తోస్తావి । యింతేకాని వచ్చేటందుకు మూలం యేమీలేదు । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరానికే కల్పించే సామద్యం । యీలాగు అవాంతర పిశాచంవలె వున్నది! తల్లిగారి పిశాచంగాదు । తండ్రిగారి సంబంధం వలన వచ్చిన పిశాచంకాదు । చుట్టాలదికాదు । అత్త గారి సంబంధంకాదు । కాశీకి పోంగా తోవలో అడ్డంతగిలిన బ్రహ్మరాక్షసి వలె వున్నది । బ్రహ్మరాక్షసికాదు । మద్య యీ కలలోనే నన్యాశివచ్చి । బ్రహ్మ అనే రాక్షసి అనే పేరుపెట్టి । మందికి తగులపెట్టి పోయినాడు । వున్నబట్టబయలుకు । గురైరిగే జ్ఞానమే లేదు గనుక । యే ఖర్మాలులేక ।

పేరూరులేక । తనకుతానే స్వతసిద్ధమై చలించక । సార్వకాలం వొక్కతీ
 రుగా వున్నది । యీ బట్టబయలుకు శరీరం లేదు కనుక । వక్కటైనా
 తోచదు । సకల బ్రమలకూ మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే । యీ
 శరీరంలేని వారికి యేమితోస్తుంది ఆన । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం
 లేని బట్టబయలుకు యేమీ యెలాగు తోచదో । ఆలాగే దృష్టాంతం యెలాగో ।
 ఆలాగే దాష్టాంతికమని । నూచనకాంగానే । పుట్టని చావని బట్టబయలే
 వుంచుంది । అని అన్నారు మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంలేనివారి
 సహవాసం చేశి చూడవలె । చూస్తేయాలాగు తోస్తుంది । విచారించవలె ।
 “విచారినై దాష్టాంతికం నూచన చేస్తారు । చేస్తే తాత్పర్యం చేసుకోవలె ।
 చేసుకొంటె । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం వున్నంతశేషా తోస్తూనే
 వుంచుంది । తోస్తూ వున్నకొద్దీ । బ్రాంతి విడువదు । బ్రాంతి విడువకపోతే
 విచారానకు ఫలం యేమీ । వున్న యీ బట్టబయలు తానుపుట్టదు । పుట్టిం
 చదు । యీ బట్టబయలుగాక । మరిహాగటి । శాశ్వతమైంది । వొక్కటైనా
 వికారం లేనిదీ । మరివొకటిలేదు । యీ శరీరం మధ్యనే తోస్తుంది । మధ్యనే
 యేమీలేదు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరానకు । సర్వం
 తోస్తుంది । యీ శరీరం యెప్పుడు యేమీలేకపోతుందో । అప్పుడె యేమీ
 తోచదు । యీ శరీరాన్ని । కలలోవొచ్చిన యేనుగమేలుకొంటె యేలాగు
 యేమీలేదో । ఆలాగే యీ శరీరాన్ని చూడవలె । ఆలాగు తాత్పర్యం ।
 అత్యంతశూన్యంగా విచారించవలె” । విచారించక । కలలోవచ్చిన యేగ్గను
 పుణ్యానకు అమ్ముకొంటె । పదివేలరూపాయలు వస్తావని ఆశపడెనా । మేలు
 కొంటె యేమీలేదు । ఆలాగే యీ మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంచాత ।
 యేమీసాధనచేశినా । కలలో వచ్చిన యేగ్గకు ఆశపడితే । అమ్ముకొనేటందుకు
 యెంత ఆశవుండునో । ఆ ఆశవలెనే । మేలుకొంటె యేమీలేదు । తనకుతాను
 దురాశయని । యెరుగకనే యెదుగు । ఆ దురాశవంటిదే । మూలంలేని యీ
 గుర్రెరిగే శరీరంచాత సాధించుతాను పుట్టనిచావని బట్టబయలును అని ఆశ ।
 వూరికే కలలో వచ్చినట్టు తోచింది రానూ లేదువుండనూలేదు । యేమీలేదు ॥

శి॥ సరె సరె । యేమీలేదు । యిది యదార్థమే । గురువు అంటె యీలాగు
వుండవద్దా॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే ।

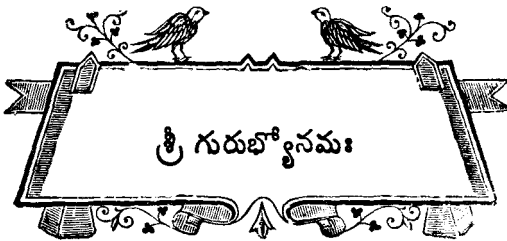
వేదాంత విచారణే । అధిక త్తరణాగే ।

భ్రాంతిరహిత ప్రకరణన్నామ ।

అష్టమోధ్యాయం ।

సంపూర్ణము

శ్రీ సద్గురు చరణారవిందార్పణ మస్తు॥

నవమోధ్యాయః ప్రారంభః

ఆత్మానాత్మ ద్వయదోషరహిత

ప్రకరణం

గురు॥ మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరానకు । మూలంయేమీలేదు । గనుక ।
వున్నట్టు వున్నాగాని । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం యేమీలేదు' అని ।
కలలోతోచింది । కలలో యేమీలేదు । అనికలదోచిన శరీరాలు । వెంటనే

యేమీచింతలేక । సర్వకూన్యమై పాయను । గనుక , ఆలాగే మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం । కొంచెమైనా యేమీలేకుంటె । పరమశాంతి తనకు తానే అవుచుంది । సాధనల చాతకాదు । కలలో వొచ్చినట్టు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం నేను అని తోచింది । తోచిన మాత్రమేకాని । శరీరం అయ్యిలేదు । సార్వకాలం శరీరంలేని పరిపూర్ణంస్వభావంచాతనే వున్నాడు, యిల్లు యాదివస్తే । నాయిల్లు । అని యీశరీరంపోచుంది । యెప్పుడై నావో వేళ్లనాకొడుకుయని యాదివస్తుంది । నాభార్య అని యాదివస్తుంది । సార్వకాలం పుట్టనిచావని పరిపూర్ణం స్వభావమే । సార్వకాలం యీ మూలంలేని గురైరిగే శరీరమే అయ్యి । వుంటె । సార్వకాలం యెరుకేవుండు । సార్వకాలం ఖర్మాలు చేస్తూవుండు । మధ్యతగులుచుంది । మధ్యనే యేమీలేదు । సార్వకాలం మొదలూ కొనాలేని అచలమేకాని । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం నేనేమో అని ఆశపడ్డాడు । ఆశపడితే తాను అనుకొన్నట్టూ యేది అయింది । తానుహోటి అనుకొంటె । వున్నది హోటి । రాజమార్గం వుండగా, అడవికి పొయ్యేత్రోవలే । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం నేను యేమో అనుకొన్నా॥ శి॥యిప్పుడు యెంతవారై నాతోవతప్పేదికద్దు । యవ్వరైనాయిది బాటకాదని । రాజమార్గంలో పడవేస్తే । మాళ్లా చిల్లరత్రోవలనమ్మనట్టు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదని । చెప్పితె । పుట్టనిచావనిది । మొదలూకొనాలేనిది । రాకడాపోకడాలేనిది । తనకు తానే స్వతసిద్ధమై చలించక వున్నది । సార్వకాలం యేకప్రకారంగా వున్నది । దానికి ప్రబంధం । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమే । మరిహోటిలేదు । తనకు తానే కలతోచినట్టు । తనకు మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం తోచింది । యీ తెరతీశె । గురుసాంప్రదాయం కోట్లలోపల వొక్కరు వున్నాడో లేదో । వారి సహవాసంచేసి చూచే దాకానమ్మరాదు । తెరఅయితె గాలికి । యెగసి పొయ్యెను । శరీరాన్ని ఘట్టిగా రాళ్లగోడవలె నిల్పేవారు కొందరు । గోడవలె నిల్చిన వారు కొందరు॥ అందుకె॥ శంకరాచార్యుల సందూ మా సందూ మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమనె బట్టతెరవున్నది॥ గనుకమేము పరమపదమనె వైకుంఠము బట్టతెరవేళినట్టు । మూలంలేని యీగురైరిగే

భ్రాంతిరహిత ప్రకరణము

శరీరంలేని । ఆచార్యకటాక్షంచాత । నిర్దేతుక జాయమానా కటాక్షం । గలిగినా । యీబట్టతెరదీస్తే అంతా వైకుంఠమే । రెండో ప్రతిమలేదు॥ వైకుంఠంలోనే అనేక ప్రతిమలు వున్నావి । వైకుంఠమును యెరుగవు । బట్టతెరవున్నది । తానుతీసుకోలేడు । తనకుతానుపోడు । సామాన్యులు తియ్యలేరు । బట్టతెరవలె । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం వున్నది । యీతెరదీస్తే । సకల దేశాలయందూ । ఈశ్వరుడు వున్నాడు । ఈశ్వరునకూ కుంతితంగాని వైకుంఠానకు వేరులేదు । సకలదేశాలయందూ వైకుంఠం వున్నది । యొక్కడను అంటే అక్కడనే విష్ణువు । వున్నాడు । యీరహస్యం యెవ్వరికీ తెలియదు । విష్ణుమాయ యనిప్రశ్నికద్దు । అరిచేతులో వైకుంఠం వున్నది । ఆచార్యకటాక్షం గలిగి । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీర మనె తెరదీస్తే । కుంతితంగాని వైకుంఠం తనకు తానె స్వతసిద్ధమై చలించక । సార్యకాలం యేకప్రకారంగా వున్నది । యేశిద్ధాంతంనమ్మినా । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరంలేని రాజమార్గంకాదు । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరం నిల్చుకోని । యేమిజెప్పినా । మునపటిగాడిదవాలకం పోడు । అందుకే । మొట్టమొదట బయలు వున్నది గదా అని నిత్యానూరు మాట్లు పది దినాలు చెప్పవలె । ఘట్టిగా వున్నది అని పదకొండో । నాడు అనెనా । వీడు ఘట్టివాడె అని । వాణ్ణి దగ్గర వుండు మనవలె । వుండిశేవ వంచనలేక చేశెనా । భ్రాంతిలేని మార్గం సూచనచాయవలె । మొద్దుఅయెనా వేగిరం సూచన చెయ్యకూడదు । చేస్తేవ్యర్థం అవుచుంది । వెయ్యిమార్లు వుపదేశం చెప్పివుంచవలె । శరీరంలో కొంతనిబద్ది అని చెప్పినా ఆ గురువు పుత్రమిత్ర కళత్రాదుల తోటినిర్మూలమై । వశక్షయమైపోతాడు అని । “భరద్వాజులు పలికినాడు。” యేమని అంటె॥

శృ॥ సమూలో హవా ఉపరి శిష్యుతి । యోద్యుత మభివదతి ।

తస్మాత్ హమ్య నృతం వక్తుః॥

అని ‘ప్రశ్నో పనిషత్’ నగుదు వున్నది । అందుకే । చీ । అని యెవ్వరికీ అబద్ధాలు చెప్పకూడదు । అధికారి అయితే నిజం సూచన చేశేది । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరంనకు సార్యకాలం జగత్తుతోచెది స్వభావం

తనకు తానె తోచింది! అందులో యెంతమంది సన్యాసులు తోచినారు । వారు గుర్రెరిగే చైతన్య స్వరూపులా మరి హోస్వరూపులా । అందరూ గుర్రెరిగే వారే । వారూ శరీరం సమానమే । యెరుకచాత వుండంగానే వారు యెక్కడికి పోయిరి । అని చెప్పదు । తనకు తానె తోచింది । వెంటనే యేమీలేదు । తనకుతానె స్వతసిద్ధమైన బట్టబయలులో । తనకుతాను తోచింది । తనకు తానువొచ్చిన శరీరం । యీ శరీరమే నేను అని । అను కొంచూపున్నది । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం వుండంగా అనేక శరీరాలు తోస్తావి । కలలోవచ్చిన శరీరాలవలెనె, మూలంలేనియీగుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని మేలుకొంటె యెవ్వరికి తోస్తావి, యీగుర్రెరిగే శరీరంయేమీలేకుంటె యేమీలేదని తనకు తానె దృఢం వున్నది । యేమి సాధనా చెయ్యందె । తనకు తానె మూలంలేని యీ గుర్రెరిగేశరీరం యేమీలేదని సరిపుచ్చుకోవలె । యేమీ యెన్నడైనా । కలతోచిన దేహాలు యేలాగు యేమీలేదో । ఆలాగే మూలంలేని యీ గుర్రెరిగేశరీరం యేమీలేదు । అనిసరిపుచ్చుకున్నావా । సరిపుచ్చుకో । లేదా । యెప్పుడైనా మంది, యీ గుర్రెరిగే శరీరం । కలతోచిన శరీరం మేలుకొంటె యేలాగు యేమీలేదో । ఆలాగే యేమీలేదు । అని అనుకొన్నా । నాకు స్మారకం వచ్చి । యెవ్వరూ అనుకోరయ్యా । వూరికే కలవంటిది । యీ సంసారం । అనుకొంచారు, అప్పటిది అప్పుడేపాయ । యీసరిపుచ్చుకొంటె, వున్నదానికి శరీరం యేమీలేదుగనుక, దానికి తోచనె తోచలేదు, అందుకే మూలంని యీ గుర్రెరిగే శరీరముకు । తోచిన శరీరాలు వెంటనే యేమీలేదు । అని । దృఢం వున్నట్టు వుంటెచాలు॥

॥శి॥స్వామీ యిందుకు యేమైనా చెయ్యవలెనా॥ యేసాధనచేస్తే కలదోచిన శరీరాలు యేమీలేదు అని దృఢం అయింది॥ గు॥ యేమీలేదు, తనకుతానె దృఢం వున్నది ॥శి॥ యిక్కడ దృఢంతో కూడా యేమీలేదు ॥గు॥ ఆలాగే కలదోచిన శరీరాలకు దృఢం వున్నదా ॥ మళ్ళా మళ్ళా యేమీలేదని అనుకొంచూ వున్నావా ॥శి॥ వున్నంతశేపూ వున్నట్టు వున్నావి వెంటనే యేమీలేదు ॥గు॥ ఆలాగే గురుమూలంగా యెప్పుడు మేలుకొంటె అప్పుడె కొంచెమైనా శరీరం లేక । కలతోచిన దేహాలవలె । వెంటనే యీ గుర్రెరిగేశరీరం యేమీలేదు । యీ షత్రు ఆశపడ్డా అంతావుంచుంది । యిది రాజమార్గము॥

••• ఆత్మానాత్మాద్యయ దోషరహిత వ్రకరణం •••

గు॥ కలదోచిన దేహాళా యీ దేహాళా చుట్టాలు వీరికి వారికి మహా
 స్నేహం । నిత్యా మీరులెస్సా వున్నారు గదాఅని । అన్యోన్యం యేకాంతాలు
 కద్దు । మీకు యేమీవిపత్తులేదు గదా । నీ కలతోచినవారు అడిగితే । మీకు
 మీరెదిక్కు । మాకు మేమే దిక్కు అని వీరూ వారూ సమాధానం చేసుకొం
 చారు । కాని మనము చేశిన పుస్తకాలు చూస్తారుగదా । చూస్తారుగాని । మన
 లోనే పోటీలు వున్నవి । అదేమి అదేమి వీరూ వారూ సమానమే । అని ।
 గులగుల పుట్టింది । యిఘయాలాగు అన్నా । మనకు మూలం యేమీలేదు
 అని పుట్టింది । అంతా యీ కలతోచిన దేహాలు యేమీలేదు కదా । ఆలాగే ।
 యీ మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని కొందరు అనుకుం
 చూ వున్నారు ॥౩॥“అపైతె ముణిగె , వెళ్ళి వచ్చినట్టే వుండెను । యీలాగు
 వున్నది । యే సంతోషం యేమీలేదు । యింతమర్మం యెవరు చెప్పిరి ।
 మనలో సామిద్రోహలు వున్నారు । అషయితే దేవతాభ్రాంతి అయినాలేదా ॥
 గు॥ నీవుయేమీలేకుంటే నీకు యేమి భ్రాంతివున్నాది । ఆలాగే మూలంలేని యీ
 గు రైరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని సరిపుచ్చుకుంటే యే భ్రాంతికి మూలం
 యేమీలేదు । అపైతె మన పని కుంకుడు వేళ్ళతో వూడిపాయ । యప్పటికి
 ఆలాగే వున్నది । ఔ । యెంత అయినా యీ శరీరంలో గ్రహించినా ।
 కదలకమనమంతా వుండుము । దరువాజా తగులబెడితే యేకబాటఆయ ।”
 యెవ్వరి తరం మొదలా కొనాలేని బట్టబయలు । వెయ్యి మార్లు
 వుపదేశం చెప్పెది । కలదోచినశరీరాలు వెంటనే యేలాగు యేమీలేదో ।
 ఆలాగే । మీ మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని తాత్పర్య
 మైతె । యెప్పటి పరిపూర్ణం తనకు తానె స్వతసిద్ధమై వున్నది ॥౩॥ మనకు
 చాటుయేది । మెదల శఖ్యంకాకుండా ఆయ । యింత మీద వుపద్రవమే ।
 మాకు చాడీలు చెప్పినట్టురానూ । వెంటనే యేమీలేదు । మిమ్ములను చూచే
 వాండ్లు మీజాడా కనుక్కొనిరి । మీరు జాగ్రత చాతవుండరాదు ॥ గు॥మీకు
 మీరే దిక్కు మాకు మేమేదిక్కు । వెనకా యేమీలేదు ముందరా యేమీలేదు ।
 మొగుడులేని ముత్తైదవ తనం । యంతకని ఆపతరం । కాని యీలాగైతే

ఆలాగు మన స్వభావమే యేమీలేదు । మనము దేనియందు వున్నామో ।
 అదే లేకపోదుగదా । సార్యకాలం వొక్కతీరె । యీశరీరాన్ని యెంత
 నమ్మినా యేమీలేదు । శీఘ్రంగా యీబట్టబయలు వున్నదనినమ్మి । మూలం
 లేని యీ గుర్రరిగే శరీరం యేమీలేదని తాత్పర్యం చేసుకోవలెను । యీ
 గుర్రరిగే శరీరంచాత లేదు లేదు అంటె । యీశరీరమె అవుచుంది । కల
 తోచిన శరీరం కొంతవున్నాదా । యేమీలేదు । ఆశరీరాలు యేమైనా అను
 కొనుచున్నావా । యేమీలేదు । యేమి అనుకొంఛావి । ఆలాగు మూలంలేని
 యీగుర్రరిగే శరీరాన్ని తాత్పర్యం చేశుకొంటె । పరిపూర్ణం తనకు తానె
 స్వతసిద్ధమై చలించక వున్నది । విచారంచాతనేగాని । సాధనచాత సాధ్యం
 కాదు । శ్రమ మాత్రమే ॥శి॥అక్షైతె యెందుకు శ్రమపడ॥గు॥ పుట్టనిచావని బట్ట
 బయలు తనకు తానె స్వతశిద్ధమై చలించక వున్నది గదా ॥శి॥యీబట్టబయలు
 శాశ్వతంగావుండనే వున్నది ॥గు॥ యిమయేమిఅంటె మూలంలేనియీగుర్రరిగే
 శరీరం ఆగాంతకం । కలతోచినట్టు దేహంతోస్తూ వున్నది । యిందుకు
 యుక్తి॥ కలతోచిన దేహాలువెంటనే యేమీలేదు ; అని తనకుతానే యేలాగు
 దృఢమో । ఆలాగే మూలంలేని యీగుర్రరిగే శరీరంయేమీలేదు । యీరెండు
 దేహాలూ ఆగాంతకాలె । కలతోచినదేహాలు యీదేహాలు వొక్కటె । రెంటికి
 మూలంయేమీలేదు । అని । తాత్పర్యం అయితే సరి । యీ రెంటికి మూలం
 యేమీలేదు । మధ్యవచ్చి । మధ్యపొయ్యె వాటికి మధ్యనే తోచింది । మధ్యనే
 యేమీలేదు । మూలంలేని యీగుర్రరిగే శరీరం లేకుంటె । యేమీతోచదు ।
 నకలప్రాంతులకూ మూలం । మూలంలేని యీగుర్రరిగే శరీరమె । యీశరీ
 రంలో కొంత సత్యమని ఆశపడ్డా । అంతాయెప్పటి వలెనె వుంచుంది । శరీ
 రం పుట్టకమునుపే । మొదలూకొనాలేని యీబట్టబయలు తనకుతానె స్వత
 సిద్ధమై వున్నది । వుండి తాను పుట్టదు । రెండో దాన్ని పుట్టించా పుట్టించదు ।
 సార్యకాలం చెయ్యక । చేయించక । తనకుతానె జ్ఞాన ఖర్మసాధన ద్వయం
 యొక్క ఆపేక్షలేక । జ్ఞానంచాత । ఖర్మాలచాత సాధ్యంకాక । వొక్క
 తీరుగా వున్నది । సాధనసాధ్యపరామర్శరహితమైంది । తనకుతానే స్వత
 శిద్ధమై వున్నది । మూలంలేని యీగుర్రరిగే శరీరం యేమీలేదు । అనితనకు

తానే విచారంచాత । కలలో వచ్చిన శరీరాలు వెంటనే తనకుతాను యేమీ లేదు అని । దృఢం అయినట్టు । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం ఆలాగు కొంచమైనా యేమీలేదు । అని తాత్పర్యం లెస్సా అయితే । యెప్పటి బట్ట బయలే । స్వతసిద్ధమై వున్నది । ఆత్మా అనాత్మా అనే అడవిలో వుండెనా । నరఅడవితప్పదు । సకలభ్రాంతులకూ మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరమే గనుక । అది ద్వైతాద్వైతరహితమైన పరమతత్వం॥

० ఆత్మబ్రహ్మాపాదిద్వయదోషరహిత ప్రకరణం *०*

గు॥ మూలం లేని యీ గు రైరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని కలలో వచ్చిన శరీరాలవలెనె, యేమీలేదు । అని సాధనలు చయ్యందె । తనకుతానె త్రాంతిరహితం ఆయనా । పుట్టని చావనిది । రాకడా పోకడాలేనిది । తనకు తానే స్వతశిద్ధమై వున్నది । సార్వకాలం వొక్కతీరుగావున్నది । యన్నటికి శరీరంలేనిది । జ్ఞానఖర్మశూన్యమైంది । బేదాబేదరహితమైంది । ఆత్మబ్రహ్మ నామరహితమైంది । జ్ఞాన భక్తి వైరాగ్య శూన్యమయింది । శరీరాలలో ప్రవేశించనిది । వెళ్ళిపోంది । సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । మాతంలేక । తనకుతానె । తనంతది రెండోది లేక । తన సంబంధంగాని శరీరాలు గాక । తనకుతానె, ఆ శరీరాలయందు వున్న । అనేక బేదాలుగాక । సార్వకాలం బోంచెయ్యక । ఉదక పానమైనా చాయక । సుఖదుఃఖాల యొక్క గంధమాత్రమైనాలేక । మహా ద్వైతమనే నామమును దరించక । నామమూ రూపమూలేక । సార్వకాలం సంతతం వొక్కటైనా వికారంలేక । చదువుకోక । మరచిపోక । లింగత్రయంగాక । యాలాగు వున్నది ఆలాగేవున్నది, యిశ్చాలేదు । శరీరం గనుక, మూలంలేని యీ గు రైరిగే శరీరం వక్కటెగాని, రెండో శరీరం లేదు, శరీరం వున్నంతశేషా స్వప్నావస్తేగాని । రెండో అవస్తలేదు । వక్కచీ దేహం । వక్కటె అవస్త । నాలుగుదేహాలూ । నాలుగవస్తలాలేవు । గురుమూలంగా దృష్టాంతంవలె మేలుకొంటె । అప్పుడే జాగ్రత । అంతపర్యంతం కలె । బ్రమకు మూలం వక్కటె । రెండోది యేమీలేదు । అదియేది అంటె ।

మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే దేహం ||శి|| అయ్యో || మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే
 శరీరం వున్నకాశ్శేపూ । అయోని సంభవుల గుర్రెరుగుచుంది । కాశ్శేపు
 యోని సంభవుల గుర్రెరుగుచుంది । వెంటనే మూలంలేని అయోని సంభవులు
 తోచి । యెరుకవుండంగానే యేమీలేదు । యోని సంభవులు ఆలాగే । నేను
 గుర్రెరుగంగానే యేమీలేదు । యీ కలతోచె అయోనిసంభవులు తోచిరి ।
 కలతోచే యోని సంభవులు తోచిరి । వారూ యేమీలేదు । వీరూయేమీలేదు ।
 నాకు తనకు తానే దృఢం వున్నగాని । నా వర్తమానం కల్తగావున్నది ।
 ఆదేమో । నేను యోని సంభవుణ్ణా । అయోని సంభవుణ్ణా । కాశ్శేపువారు
 వస్తేవారి వలెనే యున్నా । వీరిని చూస్తేవీరివలెనే యున్నా । అట్టెవిచారిస్తే,
 ఆ దేహాలకూ మూలంయేమీలేదు । యీ దేహాలకూ మూలం యేమీలేదు ।
 రెండూ సమానమే । అవి శాశ్వతమైన యీ బట్టబయలు కావు । యివి
 శాశ్వతమైన యీ బట్టబయలు కావు । వాటికి మొదలూ కొనా వున్నదే
 వీటికి మొదలూ కొనా వున్నదే । వాటికి రాకడా పోకడా కర్దు । వీటికి
 రాకడా పోకడాకర్దు । అని నాకు తోస్తుంది । మంది అనుకోంగావింఛా ।
 యద్దాగ్గా విచారిస్తే । తోచడం మాత్రమే కాని । ఆ దేహాలకూ మూలం
 యేమీలేదు । యీదేహాలకూ మూలం యేమీలేదు । ప్రవేశించేటందుకు స్థానంయేమీ
 లేదు మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం నేను అని అనుకోన్నంతశేపూ । యీ
 ప్రకారాన తోస్తూ వుంచుంది । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యెప్పుడు
 యేమీలేకపోతే । అప్పుడే యేమీతోచదు । తోచకుంఛె సుఖంయేమీలేదు । దుఃఖం
 యేమీలేదు । అషయితె సర్వకూన్యమా । అషయితె శరీరంలో కొంతవుంచుకోనా ।
 వుంచుకోవలెనా ||గు|| వుంచుకొంఛె శరీరం యావత్తు వుంచుంది ||శి|| వుంఛె
 యేమీచల్లలో వెన్నవుంఛె బాదయేమి? అది యేమీ వెరుగుతరిస్తే వెరుగులోనే
 పుట్టింది । చైతన్యం దేహం వలన పుట్టింది ||గు|| అని నేను యెన్నడూ వినలేదు
 వెరుగు కవ్వంచాత తరిస్తే వెన్నపుట్టింది । అని అందరికీ యెరుకే । దేహం
 లో వున్నది గుర్రెరిగే జ్ఞానం । దేహంవలన పుడుచుంది । త్రిగుణాత్మకందే
 హాదివదార్థాలను గుర్రెరిగే జ్ఞానం । సర్వగుణం వలన పుడుచుంది ||

శృ॥ పదార్థవాచ జ్ఞానస్య । సత్వకార్యత్వాత్ । సత్వాత్సంజాయతే ।
జ్ఞానం । యితి శృతేః । జాగ్రదవస్తాయాంచ । జ్ఞానాదిక్యాత్ ।
అందుకే॥

శృ॥ చిజ్జడంనామ । యోద్యష్టాః । సోమ్యతః ।

అని శృతి వున్నాది । నాశనరహితమైంది అచ్యుతుడు । అని వున్నాది । అషయితే । జాతస్యహి దృవోమృత్యుః॥ అని వున్నాది గనుక, శరీంలో కూడా యేమీలేదు । అబ్బాయిది అందరూ అనుకొంచూ వుంఛారు, గాడానిద్రలో మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । అనిలెస్సా ప్రశ్నికద్దు । శరీరం వున్నంతశేపీ । శరీరంలేకుంటే యేమీలేదు ॥శి॥ అషైతే సర్వశూన్యమా ॥గు॥ తనకుతానే యేమీలేదు ॥శి॥ నన్నేమంచావు । శరీరానకు మూలం యేమీలేకుంటే దాని బ్రతుకు యేమి । యిప్పుడు నాకే అయోని సంభవాలు । కలలో అనేక శరీరాలు తోచినావి । గురైరిగే జ్ఞానంతో కూడా తోచినవి । వెంటనే యేమీలేదు । మన ఆశచాత శరీరాన్ని కొంతకట్టి వేళు కొంటె । వుండదలచిందా యేమి ॥గు॥ అషయితే జ్ఞానం దొడ్డది అని ప్రశ్ని యెందుకు వున్నది । లోకంలో పాపాత్ముడు దర్మంచేస్తే । మహాదొడ్డ వాడు అని ప్రశ్నివలె । కొంచెం సుగుణం వుంటే ప్రశ్నికద్దు । అబద్ధానకు జీవనం ప్రశ్నిదే । రాళ్ళు దేవతలని ప్రశ్నిలేదా । పూజలు చెయ్యరా । దాందేమి । పంచితంతాగరా । వెండతినరా । యీలాగే లోకవాడికె । యీబట్టబయలు పారిపోచుందా యేమి । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం వున్నాయేమీలేదు । శాశ్వితమైన దానికీ । యేమీలేని యీగురైరిగే శరీరానికీ । యేమిసాటి । యేమీలేని యీగురైరిగే శరీరంలో । కొంతనిబద్ధి । కొంత అబద్ధం అని । కుక్కల వలె మొరిగిందాకా యేమి । గాడిదవలె కూశిందాకా యేమి । నక్కల వలె వొల్లిందాకా యేమి । పశువులకు నోరు లేదాయేమి । మనుష్యులు మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరాలలో కొంతనిబద్ధి కొంతఅబద్ధం । అని అనుకోంగా విని ।చీ॥ వారివలె మనము మాటలు ఆడవద్దు । అని వూరుకే వుంచూ వున్నవి । మనుష్యులు యెంతభ్రాంతులు అని అనుకోనుః । మాటె అబద్ధమని । నోరు మూసుకోని మొదలూ కొనాలేని దానిలో పడుకొంఛావి । అవి పుట్టని

చావనిదాని యందే వున్నావి । దాన్ని యెరుగవు । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని దృఢంగా యెరుగు । వున్నప్పుడు మనుష్యులతో । సర్వం । సమానం । సమానమేగాని । అబద్ధాలు ఆదవు । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరంలో । కొంత నిబద్ధి । అనేది యెందుకు । అనుకొన్నవి । వాదించేటందుకు వాదానకు మూలం । మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరమే । మూలం । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరంయేమీ లేదని । మేలుకొంటే వాదంయేమీ । వాదంయేమీలేదు । వున్నపరిపూర్ణం వాదించదు గదా । వాదించనే వాదించదు । దానికి యెరుక అనే జ్ఞానమేలేదు । ఖర్మాలు యేలాగుపుడుచావి । జ్ఞానఖర్మరహితమైంది పరమతత్వం । యిది తత్వం వంటిదికాదు । యిది ద్వైతా ద్వైతరహితమైనది । జగత్తుతత్వ స్వరూపం । వున్నది । జీవభావజగద్భావములులేనిది ॥

గద్య॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే,

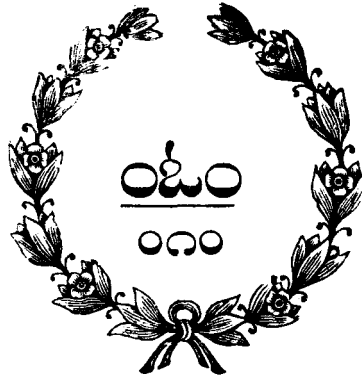
వేదాంత విచారణే । అధిక త్తరభాగే ।

భ్రాంతిరహిత ప్రకరణ్నామ ।

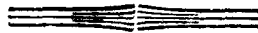
నవమోద్యాయం ।

సంపూర్ణము.

దశమోధ్యాయ ప్రారంభః

యీ మార్గం లక్ష్యంలేని మార్గం । లక్ష్యంవుంటే అన్నీ లక్షణాలే ।
 లక్ష్యబ్రాంతిచాతనే అన్నీ లక్షణాలు తోస్తూవున్నవి । లక్ష్యంలేని యీ బట్ట
 బయలుకు । యేమిలక్షణ బ్రాంతి వున్నది । లక్ష్యబ్రాంతికిమూలం । అందు
 కే లక్ష్యంలేకుంటే । లక్షణాలు అనే స్వరూపానకు । మహాకోపం । అందుకే
 లోకంలో గురియనికద్దు । లక్ష్యం వుండెనా । అందుకే లక్ష్యంతనకు నూటి
 గాలక్షణమును కల్పిస్తుంది । వెండచాతతాను కొద్దెటందుకు లక్షణమంటే
 స్వరూపం । స్వరూపాన్ని కల్పించేదిలక్ష్యం । లక్ష్యం వున్నంతశేషా అనేక
 లక్షణాలు అనేకస్వరూపాలు తోస్తావి । అందుకే లక్ష్యం లక్షణం వొక్కటే ।
 కార్యకారణాలకు బేదంలేదు గనుక । “బ్రాంతికి మూలం అన్యోన్యం ।
 లక్షణమనే స్వరూపం లేకుంటే లక్ష్యం సూన్యమే” । లక్ష్యం జ్ఞానం । లక్షణం
 చేశేది ఖర్మాలు । జ్ఞానఖర్మాలు మోక్షసాధనాలని ప్రశీదికద్దు । లక్ష్యలక్షణ
 రహితమైంది । పరిపూర్ణం । లక్షణంక్షేత్రం । లక్ష్యంక్షేత్రజ్ఞ స్వరూపం ।
 లక్షణ జన్యం లక్ష్యం ॥

శ్లో॥ సత్యాత్సంజాయతే జ్ఞానం ॥

అని వున్నది గనుక । లక్షణాపేక్షయాలక్ష్యం । విషయం వుంటేనే విషయా । దేహంవుంటేనే దేహి । దృశ్యం వుంటేనే దృక్కు । పోసి ఆ ముచ్చటయేమి । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం వున్నంతశేపూ వ్యవహారం । యెప్పుడూ యీ మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదని సరిపుచ్చుకొంటె । అప్పుడే పరిపూర్ణము తనకుతానె స్వతసిద్ధమై వున్నది॥

◆◆ జీవేశ్వర ద్వయదోష రహిత ప్రకరణం ◆◆

మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం జీవుడు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం ఈశ్వరుడు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమె ఆత్మ బ్రహ్మ । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేకుంటె । యేమీలేని పరిపూర్ణం । తనకుతానె స్వతసిద్ధమై వున్నది । అదియెఘవంటిది అంటె । జ్ఞానం ఖర్మ సూన్యమైనది । పుట్టనిచావనిది । రాకడాపోకడాలేనిది । సార్వకాలం వొక్కతీరుగానే వున్నది । మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరంవున్నంతశేపూ । వున్నదని భ్రాంతి । అనేక శరీరాలు తోస్తూ వుంచావి । పరిపూర్ణానకు శరీరంలేదు గనుక । యేమీతోచదు । కలతోచినా తనకు తానె యేమీలేదు । అని దృఢం వున్నట్టు । దృఢం మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు । అని దృఢం సంపాదించి । వాటివలె । అత్యంతశూన్యంగా । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరాన్ని తాత్పర్యం చేసుకోవలె । చేసుకొంటె కల తోచినవి యేమీ అనుకోక । యేలాగు సర్వం శూన్యమైపోయెనో । ఆలాగే యీమూలంలేని గుర్రెరిగే శరీరాన్ని తాత్పర్యం చేసుకొని సరి పుచ్చుకోవలె । తానుయేమీలేక పోవలె । అది కఠినంకాదు । మూలం యేమీలేదు । కొనకు ప్రవేశించేటందుకు స్థానం యేమీలేదు । కలతోచినది యేలాగో ఆలాగే । శరీరాన్ని సరిపుచ్చుకోవలె । సరిపుచ్చుకొంటె భ్రాంతి యేమీలేదు । యీశరీరంకొంచెం వుంచుకొన్నా । అంతాయెప్పటి వలెనే । “పరిపూర్ణం యెన్నటికీ జాడరాదు । యీశరీరం వున్నట్టు వున్నది గనుక । యిదేబట్టతెరవున్నది దీనికి వున్నదనే భ్రాంతి” ॥శి॥ యుక్తి ॥గు॥ పరిపూర్ణమైన

భ్రాంతిరహిత ప్రకరణము

తనకు భ్రాంతి వున్నదనే భ్రాంతి యన్నదూ లేదు ॥శి॥ భార్యాభర్తల వుపమానంవలె । నిర్ణయరహితమైన దానికి తాను అనే అర్థంచెల్లదు ॥గు॥ శరీరంలేని పరిపూర్ణం । తాను గనుక । గ్రహణం పట్టె విడిచె అన్నాడు । పట్టలేదు । విడువలేదు । సార్వకాలం వొక్కతీరుగా వున్నది । వున్నది మరువకుంటె యీ శరీరం యేమీలేదు । యీశరీరం యేమీలేకుంటె । వున్నదే అది । వున్నదాన్ని సార్వకాలం మరువక వుంచావా । యీశరీరం యేమీలేదని సరి వుచ్చుకొంఛావా ॥శి॥ నాకు యేమీతెలియదు।యేమీలేని యీశరీరంతోటిసాధ్యం కాదు । అదిస్వతసిద్ధమై వున్నది । గనుక దీనికి యాలాగు యుక్తి ॥గు॥ కల దోచిన శరీరాలు యేమి ఆయ॥శి॥యేమీలేదు॥గు॥ఆలాగే మూలంలేని యీగురై రిగే శరీరంయేమి లేదు॥శి॥ యీలాగు అనుకోనా॥గు॥అనుకొంచూ వుంటె।యీ శరీరం వున్నట్టూ లేనట్టూ॥శి॥అనుకొంచూ వుంటెవున్నట్టె॥గు॥కలతోచిన శరీరాలు మేలుకొంటె యేమైనా వున్నావా॥శి॥యేమీలేదు॥గు॥ యేమీలేకుంటె యీ శరీరాలుయెమను కొంఛావి॥శి॥యేమీ అనుకోవు॥గు॥యీశరీరం యేమీలేకుంటె యేమి అనుకోని అనుకుంఛావి॥శి॥యేమీ అనుకోవు ॥గు॥యిఘఅడుగకు ॥శి॥ నాకువ్యాసట వస్తుంది ॥గు॥సరెకాని।నాకు మహాశ్రమ తోస్తుంది॥శి॥ తోసై నీవు యేట్టివాడవు॥గు॥నేను యేమి॥శి॥మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం।కలతోచిన శరీరం వలెనె!నూ చన చే స్తిరి॥గు॥ఆలాగే శరీరం వెంటనే యేమీలేదు॥శి॥కులం దేనికి । గోత్రందేనికి। యెప్పుడుయేది వున్నదో! అదే వున్నది॥గు॥అషయితె సరె! మరీసులభంగా వున్నది ॥శి॥ మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం పుట్టక మునుపు కలతోచలేదు । యీ భూమితోచలేదు । తోచేటందుకు మూలం । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమేగనుక । యీశరీరాలకు శరీరాలే మూలం గనుక । వొకవేళ్ళ లేకుంటె । తనకుతానె స్వతసిద్ధాలు । కలలో తోచినట్టు। వీటికి హోతీరు మర్యాదలేదు । యీజగత్తు అవాంతరం । సార్వకాలం తనకు తానె స్వతసిద్ధమై వున్నపూర్ణం । చలించక వున్నది । దానికి । యీశరీరంలకూ । కొంచమైనా సంబంధంలేదు । తనకు తానె వచ్చేది । తనకుతానె వుండేది । వెంటనే యేమీలేదు!“మొట్టమొదలు బట్టబయలు వున్న దని దృఢం చేసుకోని । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు అని

తాత్పర్యం చేసుకొంటే । కలతోచదు । యీభూమి మొదలయ్యివి తోచవు ।” సార్వకాలం మొదలూ కొనాలేని యీబట్ట బయలు వుంచుంది ॥గు॥ యిదిసరే । మరీ చుక్కనే । కలతోచినవి యేమీ లేదు । ఆని తోచినా వున్నవి । వున్నంతశేషా వున్నట్టే తోస్తుంది । కలతో చేటందుకు । మూలం యీశరీరమే గనుకయీశరీరం మొదలు యేమీ లేదని । మేలుకొంటే నయంవలె వున్నది । సరెకాని ॥శి॥ స్వామీ । యిన్ని మాకు యెందుకు । మీకు యే మార్గం చాత బ్రాంతి లేకపోయిందో । అదేమాకు నూచన చెయ్యండి । మీవలె మాకు బ్రాంతిలేకుంటెసరి ॥గు॥ నావలెనీకు నమ్మికవుండవలెగదా ॥శి॥ నమ్మికలేకుండా నూచనచెయ్యండి ॥గు॥ అషయితే । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు । యేమీలేకుంటే యేమీ లేదు ॥శి॥ అషయితే సర్వసూన్యమా ॥గు॥ అహా మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేకుంటే । యాలాగో ఆలాగే ॥శి॥ యేమీలేదని యెరుకే । ॥గు॥ అషయితే మావాడవే । అదేజాడ । యిది వక్కటే బ్రాంతికి మూలంలేని మార్గం । యిషువంటివారు శ్రవణం చెయ్యరు । మననం చెయ్యరు । ద్యానం చయ్యరు । అదే అంటే వున్నది వున్నట్టేవున్నది । లేనిదిలేకనేపాయ । యిషు యేమి చేసెటందుకూ । మూలంయేమి వున్నదని భ్రమపడ । యిదే పెద్దల యొక్క విచారం । యింతకంటే దొడ్డమార్గంలేదు । అనిఅనేక మందిశాంతి పొందినారు । అందరివలెనే వుంఛారు । వారిజాడ వారిఅంతవారికేగాని । మరిహోరికి తెలియదు । యే శిద్ధాంతం నమ్మినా । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే చేశింది గనుక । అనేక కోట్లలోపల విచారిస్తే । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంచాత । తనకుతానే స్వతసిద్ధమై చలించక వున్నది । యెన్నటికీ లేకపోదు । యీ శరీరంలేక మునుపు । తనకుతానే స్వతసిద్ధమై చలించక వున్నది । యెన్నటికీ లేకపోదు । యీ శరీరంలేక మునుపు । తన కుతానే స్వతసిద్ధమై తనకుతానే వున్నది । వొక్కటైనా విచారంలేదు । “పరిపూర్ణమైన యీశ్వరునకూ । చలనంయన్నటికీ లేదు । యెన్నటికీ పుట్టదు చావదు । అనేక బ్రహ్మాండాలు వొచ్చె । వెంట వెంటనే యేమీలేదు । యీ మాయ వున్నది అంటే । సర్వం యీ మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరాలు

అయ్యి! యీ శరీరాలకుతోస్తుంది । భాగ్య విశేషంచాత । తనకుతానే శరీరం లేని గురుసాంప్రదాయం దొరికెనా । ధనార్జనం కొరకు । సిద్ధక్రియ వేరు ద్రవ్యబోతే । ఆ చెట్టు క్రిందనే । అనేక కోట్ల మొహిరీలు బావిదొరికినట్టు । మొదలూ కొనాలేనిది । రాకడాపోకడాలేనిది । పుట్టనిచావనిది । తనకుతానే స్వతసిద్ధమై చలించకవున్నది । సకలదేశాలయందూ । సార్యకాలాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । లోపటాబైటా అనే మర్యాదాలేక । తన మాత్రమే । రెండోది అయిన శరీరాన్ని యెరుగక । స్మరించక । యెందులో ప్రవేశించక । వెళ్ళిపోక యోలాగువున్నది ఆలాగే । శాశ్వతంగా వున్నది ”

“మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరమే నేను అని । సార్యకాలం యేత్యాలు । పీత్యాలు । చేస్తూ వుండే వారికి । యెన్నటికీ దొరకక । మాలవాండ్లవలె । మేమే యెక్కువ । మాదిగవాండ్లవలె మేమే తక్కువ । అని నమ్ముకోని । వండుకోని । తినికొంచూ । మాలవాణ్ణి మాదిగవాడు । అంటుకొంచూ । మాదిగదాన్ని మాలవాడు అంటుకొంచూ । యీ కలతోబెకాలం గడిపిన వారికి । యేదిగతో అదేగతిగాని । యీ పుట్టనిచావని దానిజాడదొరుకక । ఆలాగే దేహమే నేను అని । నమ్మివున్నవారివలె వుండక శీఘ్రంగా శరీరం లేని గురుసాంప్రదాయంగలవారిని జూచి । యీ శరీరానికి మూలం యేమి అని । శీఘ్రంగా పుట్టని చావనిజాడ । యదార్థంగా కని । దేహత్రాంతి కొంచ మైనా లేకుండా । దృష్టాంతంచాత । సూటిబడ చూచు కొని । సార్యకాలం శరీరంలేక । పరిపూర్ణం వున్నది వున్నట్టూ పడితె । విచారానకు ఫలం” । అందరూ యెక్కడికి పోఛారో । అందరివంటి వారె అయ్యికాలం గడిపెనా । అందరూ యెక్కడికి పోఛారో । ఆక్కడికి పోఛాడు ॥శి॥యీశరీరానకుమూలం యేమీలేదనిమీరుఅంటిరికొనకుప్రవేశించేటందుకు స్థానంయేమీలేదుఅంటిరిపున్నప్పుడువున్నదియేమోఅని అందరూ అనుకొంటే మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు అనిమీరేశ్రవణం చేస్తిరి.యీలాగునిర్ణయమైన తరువాతయేమిభయం॥గు॥అషైతెయీలాగునీకు దృఢమేనా॥ శి॥వున్నదివున్నట్టూపడె॥గు॥యీలాగుదృఢం వుంచెసరితనకు

తానె స్వతసిద్ధమై చలించక వున్నది । సార్వకాలాలయందూ వున్నది । సకలదేశాలయందూ । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । దేనిలోనూ ప్రవేశించక । వెళ్ళిపోక । శరీరాలు కాక । శరీరాలను పుట్టించక । శరీరాలను గురైదుగక । శరీరాలకు ఆదారమైంది । శరీరాలను స్పృశించక । జగత్తు వున్నదనీలేదనీ తోచక । “సార్వకాలం వౌక్కతీరుగా వున్నదాన్ని । కుండను ప్రత్యక్షంగా చూచినట్టే । లెస్సావుండజూచి” । యీశరీరానికి మూలంయేమీ అని అడిగితే । యీశరీరానకు మూలం యేమీలేదని చెప్పినా । యాలాగో దృష్టాంతం అడిగి । దృష్టాంతం లెస్సావిని । దృష్టాంతం చప్పున సమాధానం చేసుకోని । శాంతిఅయ్యెది గురుసాంప్రదాయం । యింతేకాని మూలం లేని యీగురైరిగే శరీరంచాత । సాధనచేసి సాదించుతామంటే । కోటిశరీరాల చాతనైనా గాని । సాధ్యంకాదు । యీశరీరం మూలంలేనిది । కొనకు ప్రవేశించేటందుకు స్థానం యేమీలేనిది । వున్నప్పుడు వున్నట్టేవుండి । వెంటనే యేమీ లేనిది । అని చూచే ప్రజలకు అందరికీ నిశ్చయంకద్దు । తనకు వున్నంతశేషే । కాని । కొనకు యేమీలేదు । అని నిశ్చయం తనకు లేనేలేదు । గురు కృపచాత । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం వున్నంతశేషా । అనేక శరీరాలు తనకుతానే తోచేవి స్వభావం । కలతోచినట్టే । మేలుక వున్నంతశేషా తోస్తావి । కలతోచేటందుకు । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమే మూలంగనుక । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదని తాత్పర్యమాయనా । యేమీతోచదు । తోచేటందుకు । మూలంయేమీలేదు గనుక । తనకు తానెస్వతసిద్ధమై వున్నది । వున్నట్టు పడితేసరి । ఉన్నది వున్నట్టు పడితే । వక్కలైనా యిశ్చవుండదు । వున్నది వున్నట్టు పడ్డందుకు యిదే చూచుకోవలె । యిశ్చ యీమూలంలేని యీగురైరిగే శరీరమే కాని । తనకుతానె స్వతసిద్ధమై వున్నదానికి । యిశ్చయెన్నటికీ లేదు । మీరు విచారించండి । యీబట్టబయటకు యేమి యిశ్చ । వున్నది । యీబట్టబయలుకు యెరుకలేదు గనుక । యిశ్చలేదు । గనుక సంసారమనే రతికర్మ లేదు । గనుకతాను పుట్టలేదు । రెండోదాన్ని పుట్టించాలేదు । తాను పుట్టక పాయ । రెండోదాన్ని పుట్టించకపాయ॥శి॥యీశరీరం యెక్కడనుంచి వచ్చె॥ గు॥యీబట్టబయలును అడుగుభావానన్ను అడుగుభావా॥శి॥యీబట్టబయలుకు ।

శరీరంలేదు గనుక । దాన్నియాలాగు అడుగ । అదియాలాగు చెప్పచుంది । దానికి వ్యవహారమేలేదు॥గు॥సరిగదాయవ్వరినిఅడుగుచావు” శి॥వి॥ములను॥ ॥గు॥నేనుయేమీ॥ శి॥ మీరు యేమో మాకుచూచేటందుకు లేనిశరీరం వున్నట్టు వున్నది॥గు॥ నీకుశరీరం వున్నదా । ॥శి॥ వున్నది॥ గు॥ నాకో॥ శి॥ మీకూ శరీరం వున్నట్టు వున్నది॥ “మీరుశరీరం యేమీలేదని నూచనచేస్తూ వున్నారు । గనుక । శరీరం లేకపోవడం యాలాగో । అని నాకు ఆశ్చర్యం అవుచుంది । యిదియేమి అనిఅనిపిస్తుంది॥” గు॥ శరీరం వున్నదని మీకేకాదు । నన్ను యెదురుచూచేవారందరికీ । శరీరం వున్నదని యెరుకే । చూచినవారి కల్లా శరీరపు వర్తమానం । శరీరంలేని వర్తమానం తెలిస్తే । మూడులు యేరి । అజ్ఞానులు యేరి । మూర్ఖులుయేరి । ప్రత్యక్ష ప్రమాణమని వాదించేచార్వాకులుయేరి॥ శి॥అషయితే మేము మూడులమా॥ గు॥ దేహాలకు మూలం యేదోఅది । మీకు యదార్థంగా తెలిసినాసరె । మీ తండ్రిగారికి తెలిసినాసరె॥ మీ తాతగారికి తెలిసినా సరె । మీ ముత్తాతగారికి తెలిసినా సరె । ‘మీకు యెవ్వరైనా గురువులు వుంటే వారికి తెలిసినా సరె ।’ యిప్పుడుమీరు విచారించి చెప్పినాసరె । శరీరం ఫలానిది అని తాత్పర్యం చేసుకొంటే , నేనూ మీరూ । అందరమూ మూడులమే । అందరం జ్ఞానులమే । అజ్ఞానులమే । అందరం సమానమే । యిది వున్నట్టుతెలియకుంటే । చాకలి చదువు । కోటి విద్యలూ కూటికొరకే । అని చాకలివాడు అంచూ వున్నాడు । మళ్ళా అందరికీ దాసుడై యున్నాడు । అందరికీ శేవకుడు గనుక । నిత్యులవలెను । యెక్కువ అనుకోడు । మిత్తులవలె మేము తక్కువ అనుకోడు । అందుకే బ్రహ్మకమ్మరివాడు । విష్ణువు సాలివాడు । మహేశ్వరుడు చదువుకొన్నవాని కంటె యెక్కువవాడు । అందరూ సమానమే । యవ్వరి కులదర్శనం వారు విడువక । స్వధర్మాల చాతవున్నారు గనుక । అందుకే శరీరం వున్నదిఅని దృఢం వున్నది । అనుమానమా । వున్నది యెప్పుడు పోచుందో అని । అందరికీ ధైర్యముకద్దు । యీ గురైరిగే శరీరాలు । యాలాగు అంటే ఆలా గేవిని । వున్నంత శేషా భ్రాంతుల తోటె వుండి । కొనకు సకల శరీరాలూ యేమీలేవు । యక్కడినుంచి వచ్చె యక్కడికిపాయె । అని యవ్వరికీ విచా

రం పుట్టదు . పుట్టినా అనేక దొంగ త్రోవలేగాని . రాజమార్గం వొక్కటి
 గాదు॥ శి॥మాకు యిన్ని యందుకు . యీ శరీరంయందు చాతపుడుచుంది .
 తోకంలో అనేక మాటలు అనుకొంఛారు . మీరు మాకు వున్నది వున్నట్టూ
 నూచన చెయ్యండి॥ గు॥ “చాస్తావిను . మీ తల్లిదండ్రీ నీకు మూలం నాకూ
 ఆలాగే . వారి స్వరూపం మనము . యంతో అంతే”॥ శి॥అషయితే . వారు
 యొక్కడినుంచివచ్చిరి॥ గు॥యీలాగువారికివారూ వారికిమనం॥ శి॥అషయితే
 సార్వకాలం యీప్రకారానవుండె॥ గు॥“వుండెయేమి . యన్నడులేకపోయింది .
 సార్వకాలం నీశరీరం నాశరీరం వున్నంతశేషూ . సర్వంపున్నట్టె తోస్తుంది .
 మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం భోంచెసై . అన్నరసం శుక్లం అవు
 చుంది . నీశుక్ల త్రాగితే యీ శరీరంలో ప్రవేశించి . రక్తం పుడుచుంది .
 మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరానకు యిశ్చ పుడుతే రతి ఖర్మచేస్తుంది .
 పాలుకాచి తోడుపెట్టిన వెరుగువలె ఘట్టిపడ్డట్టు . పక్షి . శరీరాకారమై పుట్టి .
 కొంతశేషు యీమూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం . యెరుకచాత వున్నంత
 శేషూ . కల . వెంటనే మేలుకొంటె యేమీలేదు . యెరుక వున్నంతశేషూ .
 అనేక చిత్రవిచిత్రాలు . అయోని సంభవుల గుర్రెరుగుఛాడు . తనవంటి
 యోనిసంభవుల గుర్రెరుగుఛాడు . శాశ్వితమైంది యేది అని . యెవ్వరినీ
 అడుగడు . యీదేహాలకు దేహాలే మూలం . స్వామి నిర్మాణం చాస్తాడా
 అనియవ్వరినీ అడుగడు”॥ శి॥అయ్యో యీ శరీరం వున్నట్టే వుండి . వెంట
 నే . అడ్డం పడుచుంది . చాలా శేషు యేమీలేదు . అప్పుడు యీ శరీరం
 యొక్కడికిపోచుంది॥ గు॥యీశరీరంకాగానే అయోని సంభవులు వొచ్చినట్టు .
 అవుచుంది . అందులోనే అనేక యేనుగలు . గుర్రాలు . రథాలు . అనేక .
 మందిస్త్రీలు . వచ్చివున్నట్టే వుంఛారు . యెరుక వుండంగానేయేమీలేదు .
 అంతలోనే యోనిసంభవుల గుర్రెరుగుఛా . “యీలాగు కొంతశేషు వుండంగా .
 యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేదు . “యీ శరీరంతోపుట్టెకల . యీ శరీరం
 యేమీలేకుంటె మంది సుషుప్తి అన్నారు . లేకుంటె మరణం అన్నారు .
 యింతేకాని . మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరానికి . మూలం యెరుగ”॥
 మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం . ఫలాని దానియందు . ప్రవేశిస్తుందిఅని
 యవ్వరూ యెరుగరు . యిషువంటి మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం

వున్నంత శేషా । నానాకూతలూ మనము కూస్తాము । మనతోకూడా వచ్చిన
 వారూ కూస్తారు । దీనికి దరి । యవ్వరూ యెరుగరు । యెక్కడ వున్నారో
 అంతా । అంతా అమావాస్య చీకటిలోనే యున్నారు : సరేకాని । వొక్క
 శరీరం వొక్క నిర్ణయమైతే । అన్ని నిర్ణయాలు పుడుచావి॥ శి॥ యేలాగు
 చెప్పండి॥ గు॥ యీ బట్టబయలు శరీరం పుట్టక మునుపు వున్నాది । శరీరం
 పుట్టకమునుపు యెక్కడ వున్నది॥ శి॥ యెక్కడా లేదు॥ గు॥ యెక్కడనుంచి
 వచ్చి॥ శి॥ “యేమో అందరూ తల్లితండ్రీ అంచారుగాని నాకు సమాధానం
 కాదు । వారు పుట్టకమునుపు యెక్కడ నుండిరి । అని తోస్తుంది । అది మా
 చిక్కు । వలె వున్నది । యీ చిక్కు అతి సులభంగా తెలుపువలె । యిది
 తెలిస్తేగాని మబ్బువిడదు॥ గు॥ అషయితేమరివొక ప్రకారంగా సూచనచేస్తావను
 శి॥ చెయ్యండి॥ గు॥ యీ శరీరం పుట్టక మునుపు యీ బట్టబయలు మాత్రం ।
 వున్నది యీ శరీరం యేమీలేదు॥ శి॥ యిదేసరి॥ గు॥ “శరీరం పుట్టినతరువాత
 వున్నట్టే వుండి । సవస్తమైన వ్యవహారాలూ చేశి । వెంటనే । నిద్రపేరు
 చెప్పి । యేమీలేకపోచుంది । యీమూడు నాలుగు గడియలు । వొకవేళ
 రెండు రూములు । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీ లేదు । ప్రతిదిన
 మందూ యీ శరీరం యెప్పుడు మేలుకొంటే అప్పుడే కల । కొన్నాళ్ళు యీ
 లాగు । ప్రతిదినమూ సుషుప్తి యేమీలేకపోయినట్టు । యేమీలేదు । అది
 మరణమన్నారు । శరీరం పుట్టక మునుపు యేమీలేదు । కొనకూ యేమీలేదు ।
 యిదిలేస్తూ । యీ బట్టబయలు వుండనే వున్నది । వున్నప్పుడు యాలాగు ।
 యీ రెండు విధాలు నీకు సమాధానమే । పుట్టకమునుపు శరీరం యేమీలేదు ।
 యిది అందరికీ దృఢమే”॥ శి॥ యీ శరీరం యాక్షత్తూ యేమీలేదా॥ గు॥ కొంచెం
 వున్నాడే । యీ శరీరం పుట్టకమునుపు । కొంచెం వున్నాడే । అది యేమీ
 లేదా॥ శి॥ యేమీలేదు॥ గు॥ మరియేమివున్నది॥ శి॥ యీ బట్టబయలు వున్నది ।
 యీ బట్టబయలు తప్ప విడిచి । శరీరం యేమీలేదు । మూలంలేని యీగుర్రె
 రిగే శరీరం పుట్టక మునుపు । యాలాగు యేమీలేదో । చచ్చిన తరువాత
 యేలాగు యేమీలేదో । ఆలాగే వున్నప్పటికిన్నీ । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే
 శరీరం యేమీలేదు । అని “కలతోచినశరీరాలు । యెరుకతోకూడా । యీ
 వల యెరుక వుండంగానే । యేమీలేదు । అని తనకుతానె దృఢం వున్నట్టు

హోత్రాలు యెందుకు చాస్తారు । మాదిగ వాండ్రవలె । మాలవాండ్రవలె ।
 మేమేబ్రాహ్మణ మని యెందుకు అనుమానం వుండవలె । అందుకే మాయా
 వాదుల మార్గం విచారించండి । మా శిష్టాంతం మూలంలేని యీగురైరిగే
 శరీరం యేమీలేదు । అని తీసివేస్తే । అంతావైకుంఠమే । అంతాపరమ
 పదమే॥

శృ॥ తద్విష్టోః । పరమంపదగుమ్ । సదాపస్యంతి సూరయః ।

యద్గత్వాన నివర్తంతే । తద్దామ పరమంమమ । తతః ।

పరం! తత్పరి మార్గతవ్యం! యస్మిన్ । గతావ నివర్తంతీ! భూయః!

అందుకే యీ మూలంలేనిది । అందరికీ చూపేటందుకు । ఉత్తమ
 పురుష స్వస్యః । మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరంలేకుంటే । వున్నది అనే
 తాత్పర్యం॥

శ్లో॥ యస్మాక్షరమతీతోహం । మక్షరాదపిచోత్తమః ।

అక్షరాదపిచ । అహంపుత్తమః । ఉత్కృష్టతమః ।

అక్షర పరబ్రహ్మణోపి । క్షరాక్షరా భ్యాం అన్యః ॥

అందుకే మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం । యేమీలేని యీబట్ట
 బయలు! యింత । యింతకంటె యెక్కువ లేదు । మూలంలేని యీగురైరిగే
 శరీరం కంటె తక్కువలేదు । యీ బట్టబయలు వున్నది । మూలంలేని
 యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । యిది భ్రాంతి లేని రాజమార్గం । శరీ
 రం వున్నదనే భ్రాంతిచాతనే । అనేకభ్రాంతులు వున్నవి । వున్నదానికి లేక
 పాయ । లేనిది యేమీలేదు అందుకే వసిష్ఠ రామస్వామికి । చెప్పినాడు॥

శ్లో॥ బ్రహ్మేణాహం బ్రహ్మేణత్వం । బ్రహ్మేణోపాసకోజనాః ।

బ్రహ్మేణేశ్వర భావత్వం । బ్రహ్మమూల మిదంజగత్ ॥

అందుకే యీ పుత్రబట్టబయలుకు । వొక్కటైనా భ్రాంతిలేదు ।
 మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । యిఘ్రాంతి యేమిటికి ।

భ్రాంతిరహిత ప్రకరణము

వున్న యీ బట్టబయలుకు యేమీలేదు. యేమీలేని గుర్రెరిగే యీశరీరం యేమీలేదు. వొక్కతీరె వ్యవహారం వొడిశె. చించివేసిన పత్రం యెవరివద్ద వున్నా యేమీలేదు. కయంతీరిపాయ. తీదీపులు వొడిశె. లెక్క తీర్పటం కాకుంటే యెవేళ్ళకై నాముఖం నలుపే. “యిప్పుడు యొక్కడ నిలువపడ్డా బయంలేదు. శి॥ చచ్చేదియేమి. బ్రతికేదియేమి. గు॥ వున్నవారికియెప్పుడూ వక్కతీరె. నేను యేమీలేదు. నీవు యేమీలేదు. వున్నదానికి యేజోలీ పట్టదు. వున్నది పుణ్యం చెయ్యదు. పాపం చెయ్యదు. నేనూ నీవూ యిద్దరం యేమీలేకుంటే, ఉన్నది వున్నట్టావుండె. వుత్తభ్రాంతిగదోయీ !” యీలాగు అందరూ అనుకొంచారు. లెస్సా విచారించి లెట్ట తీర్చడం అయితే బయం వుండదు. విచారించకుంటే యేమిరంకో అనిపిస్తుంది. విచారించితే వున్నది వున్నట్టేవుండె. యేమీలేనిది యేమీలేక పాయ॥ శి॥ యిదియేమి. గు॥ యీబట్ట బయలు పుట్టదు. పుట్టించదు. యీబట్టబయలు బోంచెయ్యదు గనుక శుక్లంలేదు. నీళ్ళు తాగదు గనుక నెత్తురు లేదు. యీబట్టబయలుకు యెరుక లేదు గనుక. రతిక్రీడ చెయ్యదు. అందుకే యీబట్టబయలు క్రియాశూన్య మైంది. యీబట్టబయలుకు పుట్టుకలేదు గనుక ఆడదీకాదు. మొగవాడు కాడు. నవుంసకంకాదు. అందుకే వొక్కచైనా వికారంలేదు. యీబట్ట బయలుకు శరీరం లేదు గనుక. రాకడా లేదు. పోకడా లేదు. అందుకే అచలం కదలక. మెదలక. సార్యకాలం వొక్కతీరుగానే వున్నది. అంతా యీబట్టబయలే॥ ‘యీబట్టబయలే॥’ అచ్చేద్యం, అదాహ్యం, అక్లేద్యం, ఆశోష్యం. సరెవోయీ. యిన్నీనూటి బడుఛావోయీ. వోయీ. యీబట్ట బయలేనిత్యం. యిదే సర్వగతం. యిదేస్తాణువు. యిదే అచలం. యిదే బహుకాలాలిది. అన్నీ సరిపోఛావి. వోయీ. యీబట్టబయలుకొట్టేది కాదు. కొట్టబడేది కాదు. యీబట్టబయలు యెవర్నికొడుచుంది. యీబట్టబయలుకు యెరుకలేదు. యెరుకలేని దానికి యిశ్చ పుట్టచేపుట్టదు. శి॥ యీబట్టబయలు యేమి. గు॥ అడిగినా చెప్పదు గదా. దాని అంతవాడుదాన్ని అడుగవలె. దాని అంతది అవే. యీబట్టబయలుకు బదులులేదు. యీబట్టబయలు నేను వున్నానని యెరుగదు. యీశరీరాలు లేవని యెరుగదు. అన్నీకలలో సకల ముత్సట్టు. యీయెరుకలేదు గనుక. వొక్కచైనా వికారంలేదు. యీబట్ట

బయలు వొక్కజోలి ఆయినా యెరుగదు । మొదలే యీబట్టబయలువున్నది
 అని । అనుకొంటే వక్కచైనా బ్రాంతి పుట్టదు । యీబట్టబయలు మొదలు
 తనకుతానె స్వతసిద్ధమై చలించక వున్నది । వున్నదిలేదని యెరుగక ।
 వున్నదాన్ని కనుక్కోక । యేమీలేనిదే వున్నదనుకోని । బ్రాంతిలేని బ్రాంతి
 వున్నదనుకోని । వున్నది అని తీసి వేశినకొద్దీ । యేమీ లేనిది మళ్ళా
 మళ్ళా వున్నట్టె । తోస్తూవుంచుంది గనుక । మొదలే యీబట్టబయలు
 వున్నది అని । సార్యకాలం మరువక వుంటె । యేమీబాదలేదు ।
 మూలం వట్టకుంటె లెస్సాగాని । యేమీలేనిది యేమీలేదు । అని
 అనుకొన్నకొద్దీ । వున్నది వున్నట్టూ వుంచుంది గనుక । పొట్టు । దంచు
 కొన్నట్టు వుంచుందిగాని । యేమీబాగులేదు । మొదలు యీబట్టబయలే
 వున్నది॥ శి॥ యీలైలు వున్నదని అభ్యాసం చేస్తే చాలానయంవలెవున్నది ।
 గు॥నరెకాని । యీ బట్టబయలు । నేను వున్నానని అనుకొంచూవున్నదా ।
 శి॥యేమీలేదు॥ఉన్నది అంటేలేదుఅనబడుచుంది । గు॥వూరికేనామాటవినండి
 ఉన్నదానికి వొక్కచైనా సాధనలేకనే । తనకుతానే స్వతసిద్ధమై చలించక
 సార్యకాలం వొక్కతీరుగా వున్నది । వొక్కటె యుక్తి । యీ శరీరం
 పుట్టకమునుపుశరీరం వున్నదా ॥ శి॥యేమీలేదు ॥ గు॥యీలాగుతనకుతానే
 దృఢమాసాధనచెయ్యవలెనా॥శి॥ యేమీలేదుతనకుతానేదృఢం ॥ గు॥చచ్చి
 న తరువాత శరీరం యేమీలేదని । తనకుతానే దృఢమా । యేమైనా అను
 మానమా ॥ శి॥యేమీలేదు । తనకుతానేమొదలు యీ శరీరం యేమీలేదు ।
 కొనకూ యీ శరీరం యేమీలేదని దృఢమే । ఉన్నప్పుడు వున్నదని ఆశ
 కద్దు॥ గు॥నరె । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం యెరుకచాత వుండంగానే
 యేమీలేదు । అనేకమంది । రథాలు । యేన్గులు । గుర్రాలు । లొటిపిటలు ।
 కలలోవచ్చినట్టు । వున్నట్టూ । ప్రసంగాలు చేశినట్టూ । వుంచుందిగాని ।
 యెరుక వుండంగానే యేమీలేదు । యిదితనకు తానెదృఢం కదా ॥ శి॥యిది
 దృఢమే ॥గు॥ ఆలాగేవున్నప్పటికిన్నీ । మూలంలేని యీ గు రైరిగే శరీరం
 యేమీలేదు । అని సరిపుచ్చుకుంటె । వున్నది తనకుతానె యేమీలేదు । తన
 కుతానె వున్నది । యింతకంటె అధికమైన మార్గంలేదు । యిదే బ్రాంతిలేని
 మార్గం । బ్రాంతికిమూలంయేమీలేదు ॥ శి॥యీలాగుకనుక్కోనా ॥ గు॥యేమీ

లేకుంటే దేనిచేతకనుక్కుంచావు॥ శి॥సరె । మీదయ ॥ గు॥యింకాయేమైనా సంశయం వుంటే అడుగు ॥ శి॥ అడుగుమన్నదానికి । యెరుకలేదుగనుక । సంశయంలేదు॥ గు॥మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదుగనుక । యేమీలేదు । యేది వున్నదో అదే వున్నది । అంతా అదే । అదే అంతా । వున్నదాని చాత నిర్ణయంలేదు । గనుక సార్వకాలం వొక్కతీరె । యిందుకు “విద్యారణ్యస్వాముల వారు నిర్ణయం । చేశినారు । యీ శరీరం పుట్టకమునుపు నిర్ణయం యేమీలేదు । వున్నప్పుడు యీలాగే అన్నాడు । అది యేది అంటే ॥

శ్లో॥ నవ్యక్తః । పూర్వమస్యైవ । నపశ్యాశ్చ వినాశతః ।

అదావంతే చయాంనాస్తి । వర్తమానోపిత త్రదా ॥

అని శిద్ధాంతం చేశినారు । యిదే బ్రాహ్మిణికి మూలంలేని మార్గం అన్నారు । యిదే బంధ బ్రాహ్మిణి మోక్షబ్రాహ్మిణి లేని మార్గం । బ్రాహ్మిణికి మూలం లేదు॥ శి॥బంధం యెవ్వరికి॥ గు॥ పుట్టనిచావనిది । చలించకతనకుతానేస్వత సిద్ధమై వున్నది । పుట్టేది । చచ్చేది । వున్నదానికి । యెరుకలేదు । వున్నదని బ్రాహ్మిణి వచ్చివుండె॥ శి॥ఆ బ్రాహ్మిణియెవ్వరికి॥ గు॥ దేనికివచ్చివుండెనో । అది యేమీలేదు । యిటు బ్రాహ్మిణి యెవ్వరికి । వక్క శరీరం వంటివే అన్ని శరీరాలు । వక్క శరీరం తోటి అన్ని శరీరాలు వున్నవి । అన్ని తోచినవి । వొక్క శరీరం యేమీలేకుంటే । యేమీలేదు । భూమిని యెవడు యెరుగు । సిప్పువున్నదని యెవడు యెరుగు । యిది మహారహస్యం । మహాగుహ్యం । పరమగుహ్యం । వున్నట్టు విచారమైతే । తనకు తానే సరి పుచ్చుకోవలె । మూలంలేని । యీ గురైరిగే శరీరం యేమీలేదు । సార్వకాలం వొక్కతీరె అని తాత్పర్యం । అయితే । ప్రసంగానికి మూలం యేమీలేదు । వున్నది అనేదియేమీలేదు ॥ శి॥అనేదియేమి ॥ గు॥ఉన్నదిమాచే ఆడదు । లేనిదియేమీ లేదు । నిర్ణయానకు మూలం యేమీలేదు । సార్వకాలం వొక్కతీరె । యీ ముత్సృట రెండో ధానితో । అనరాదు । విచారించని వారె ద్విపాదపశువులు

మూలం లేని । యీ గుర్రెరిగే శరీరం తోటి యేమి అనుకున్నా వుపాసనే ।
 గాయత్రి మంత్రం వుపాసనే । కాదా । పంచాక్షరీమంత్రం వుపాసనే కాదా
 యేమీ అష్టాక్షరీ మంత్రం వుపాసనే కదా । పాలు త్రాగినా వుపాసనే ।
 పంచితం తాగినా వుపాసనే, వెండతిన్నా వుపాసనే । అన్నం తిన్నా వు
 పాసనే । శాస్త్రంపాలు త్రాగమని చెప్పింది । సురా తాగమని చెప్పింది
 మూత్రం తాగమని చెప్పింది । అన్ని తిప్పలకూ మూలం । మూలం
 లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరమే । యీ శరీరమే అన్ని చెపుచుంది ।
 అన్ని తిప్పలూ బెడుచుంది । మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం నేను
 అని భ్రాంతి వున్నంతశేషా । తీశివేశినకొద్దీ మొలచినట్టు । అనేకాలు పోచా
 వి । అనేకాలు పుడుచావి । చేతులు వున్నంతశేషా । శరీరం వున్నంతశేషా ।
 యిదే ప్రయోజనం । అందుకే “శీఘ్రంగా । పుట్టని చావని పరిపూర్ణం మేలు
 కొంటె చాలు ।” రెండోదాని జోలేవద్దు । వున్నదానికి యెరుకలేదు । ఖర్జూల
 జోలేలేదు ॥ శి॥ అదియెప్పువంటిదోనాకు సూచనచయ్యండి ॥ గు॥ యిది మహా
 గుహ్యం । మహారహస్యం । అనేకకోట్లల్లో వొక్కరువున్నారోలేరో । యీ
 వ్యాళ్ళ దాకా చెప్పిన మార్గం । అనేక మంది సాధించి । శాంతిచాతవున్నా
 రు । యిప్పుడు యీ ప్రకారంలో ఆ ప్రకారం సూచన చెయ్యకూడదు ।
 అది ప్రత్యేకంబాటవున్నది । అది మరీ అతి సూక్ష్మం । అది దీన్ని మించిన
 మార్గం । యీ శాస్త్రాలవంటిది కాదు । తల్లకిండు మార్గం ॥

గద్యం ॥ ఇతి శ్రీషద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే ।

వేదాంత విచారణే । అదక్షత్రరభాగే ।

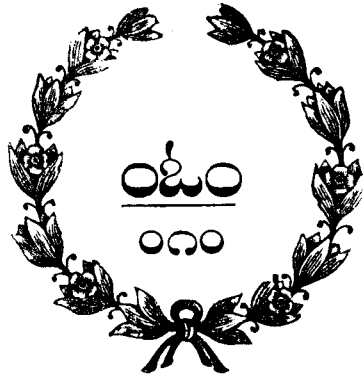
భ్రాంతిరహిత ప్రకరణన్నామ ।

యేకాదశోద్యాయం ।

సంపూర్ణము

శ్రీ సద్గురు చరణారవిందార్పణ మస్తు ॥

ద్వాదశోధ్యాయం ప్రారంభః

పరా ప్రకృతి ద్వయదోషరహిత
ప్రకరణము

లేనిదే వున్నదని లేనిదానికే తోచింది గనుక ।
ఆ నిర్ణయం తీశివేసే కొరకు ప్రకరణం ॥

అది మొదలు యెలాగు వున్నదో । ఆలాగే పుట్టెప్రకారం । బ్రాంతి లేని మార్గం । అని మహాకుశాగ్ర బుద్ధి మంతులకు మొదలె వున్నది । వున్నట్టు పడె మార్గం । యీ ప్రకరణం । మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం నేను అని । వాదించే వారిని లేకుండా చేసేమార్గం । యేమీలేనిదీ నేను జీవుణ్ణి । నేను యీశ్వరుణ్ణి । నేనే ఆత్మను । అని అగాయిత్యం చాత, అన్ని మాయకూతలూ కూశి । యేమి లేనిదే । నేను జీవుణ్ణి । నేను యీశ్వ

దుణ్ణి । అని జ్ఞానమనె బ్రాంతి । భక్తిఅనే బ్రాంతి । వైరాగ్యమనె బ్రాంతి,
 యీ మూలం లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరానకు తగులబెడితే । వదిలించుకొనే
 నేర్పులేక । బహుక్లేశపడి । కుక్కలవలె కూశి కూశి । అందరినీ । అడవి
 లోకలిపినారు । తమరూ అనేక మైన బ్రథమలచాత । కాళ్ళకు బేడిలువేసుకొని,
 భార్యాఅనె గుదియ మెడగట్టుకొని । కాళ్ళు ఆడక । సుఖమనె స్వర్గానకు
 ఆశపడితే । దుఃఖప్రాప్తిఅయితే । లింగమూర్తికీక్లేశమే । తనకూమహాక్లేశమే ।
 గుర్రెరిగే మహాలింగమై వున్నాడు గనుక । అందరూ గుర్రెరిగే వారే ।
 విష్ణుభక్తులు । యీగుర్రెరిగే చిత్తును విష్ణువని । చిద్రూపమే నారాయణుడని ।
 అనే మాత్రమేకాని । స్వర్గనరకములు లింగమూర్తికి । నారాయణునకూ ।
 సమానమే । బియ్యానకు అనేక పేర్లువున్నట్టు । వున్నమాత్రమే కాని,
 సకల తిప్పలూ బియ్యానకు యాలాగో । ఆలాగే । మూలం లేని యీగుర్రె
 రిగే శరీరాన్ని । తప్పించుకొనె యుక్తి । యవ్వరికి గూడంగానే వున్నది ।
 శరీరం పుట్టకమునుపు శరీరం యేమీలేదు । చచ్చిన తరువాత శరీరం యేమీ
 లేదు । వున్నంతశేపూ మంచికూతలు విని । అనేక బ్రథమలచాత । అనేక
 మందివున్నట్టై । తానూపుండి । కొనకుతానూ యేమీలేదు । యీలాగే అనేకమంది
 రానూ పుండి మళ్ళా యేమీలేదు । చచ్చినవారు మళ్ళాపుడుచారు అనేటందుకు
 యేమీలేదు గనుక । యిది మళ్ళాపుడుచుంది అని । యేలాగు అన । అనేకాలు
 తనకుతానే తోచి । తనకుతానే యేమీలేదు । యిమవంటి దాన్ని వున్నదని
 బ్రాంతిపడే మాత్రమేకాని । వున్నట్టూపడదు । ప్రవూతి అయితే చిన్నపిల్లకు
 చంటి మీద ఆశ వున్నదని । తల్లికి ఆశ । వుండే మాత్రమే కాని । మహా
 వుపద్రవంవస్తే యవ్వరిఆశముంచరపచను । తల్లికి తల్లై పిల్లకుపిల్లై ।
 యెవరుచన్నుయిస్తే । వారిమీదనే పిల్లకు ఆశతగులుచుంది । యీలాగేకాని
 యేమీలేని దానికి । మర్యాదాయేమీలేదు । పుట్టని చావని పరిపూర్ణానకు ।
 యేమీబ్రాంతిలేదు । అందుకే దొంగగురువు కాకుండా । మాయవేషాలుగా
 కుండా । శరీరంలేని గురుసాంప్రదాయం విచారించి । శరీరంలేని పరిపూర్ణం
 వున్నది వున్నట్టూ ఆయెనా । వొక్కటైనా బ్రాంతి పుట్టదు । బ్రథమలకు
 మూలం మూలంలేని యీగుర్రెరిగే శరీరమే కనుకఅందుకే శరీరం పుట్టక ।

మునుపు శరీరం యేమీలేదు । చచ్చిన తరువాత యేమీలేదు । ఆలాగే యీ మూలంలేని గుర్రెకిగే శరీరం । వున్నప్పటికీ యేమీలేదని । ఆ దృఢంవలె తనకుతానే దృఢం వుండెనా వాడే । భ్రాంతిలేని వాడు । అంతకంటె అధిక మైన మార్గం లేదు । యిది అందరికీ సమాదానమే । స్త్రీలకూ పురుషులకూ, యిదే భ్రాంతిలేని రాజమార్గం । వున్నది । తనకు తానే స్వతస్సిద్ధమై వున్నది । చలించక వున్నది । వున్నట్టు ప్రడకుండా ప్రయత్నమే విఘ్నం । మూర్ఖులు నమ్మకపోయిరా । భ్రాంతి తొలుగదు । అందరి వలెనే ఆశచాత । క్లेशపడుచాడు । మూలంలేని యీగుర్రెకిగే శరీరం । లేదు లేదు । అన్నా సాదనే । మూలంలేని యీగుర్రెకిగే శరీరం యిది నిబద్ధి । యీశరీరం అబద్ధం అన్నాసాదనే । మూలంలేని యీగుర్రెకిగే శరీరం అంతా అన్నాసాదనే । సాదనలచాత సాధ్యం యెన్నటికీకాదు । మూలంలేని యీగుర్రెకిగే శరీరముకు । మూలంయేమీ లేదు । గనుక । మధ్య తనకు తానే వున్నానని భ్రాంతి । చాత వున్నాది గనుక । ఆచార్య కటాక్షంచాత । మూలంలేని యీగుర్రెకిగే శరీరమనే తెరదీశి । వైకుంఠాన్ని అరచేతులో చూపినట్టుచూపె గనుక । సార్వకాలం సంతతం చెలించక । మొదలూకొనాలేక । రాకడా పోకడాలేక । తనకుతానే స్వతస్సిద్ధమై । యితర లోకాంతరస్మరణలేక । వైకుంఠం మాత్రమేవుండె । “వైకుంఠం దొరుకక । శివుడు స్వస్వరూపమనె భ్రాంతిచాత । మూలంలేని యీగుర్రెకిగే శరీరమనె దేహాభ్రాంతిచాత । సమాధి చేస్తూ యిప్పటికీ వున్నాడవ ।” ఆచార్యకటాక్షం గలిగి । మూలంలేని యీగుర్రెకిగే సచ్చిదానందమనే దేహాభ్రాంతి తీసి వేసి । వైకుంఠం అరచేతులో వున్నట్టు । యవ్యరైనా సూచన చేస్తారా అని । చీంతచాత కైలాసమనే లోకాంతర భ్రాంతి చాత । ఉన్నాడు । యితర లోకాలవారికి । వైకుంఠం యొక్క ఆపేక్షకద్దు । వైకుంఠం వున్నది వున్నట్టూ । జూడ సూచన అయితే । యిశ్చయన్నటికీ పుట్టదు । వైకుంఠం పుట్టనిచావనిది గనుక । దానికీబదులులేదు । యితర స్థానాలు యొక్కడ వుంటే । అక్కడనే సర్వత్రాలేవు । యీ వైకుంఠం అయితేనో । సకల దేశాలయందూ వున్నది । సార్వకాలాలయందూ వున్నది । సమస్తమైన వస్తువులయందూ వున్నది । సమస్త వస్తువులకూ వైకుంఠం స్థానమే । యితర స్మరణలేదు ।

మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరం యేమీలేకుండా । నూచన ఆయగనుక ।
వైకుంఠమాత్రమే వుండె ।

అయంవైకుంఠ : ॥ సాంఖ్యం ॥ గీత॥

శ్లో॥ అచ్ఛేద్యోయ । మదాహ్యోయ । మక్లేద్యోశోష్యయేవచ ।

నిత్యఃస్సర్వగత స్థాణు । రవతోయం సనాతనః ॥

అని ॥ శ్రీ కృష్ణ భగవానులు ॥ వైకుంఠం యిషువంటిది అని చాత
చూపిపోయినాడు । యిషువంటిది యేలోకమూదు, అందరికీ గురుకటాక్షం
చాత నూచనఅయితే । వైకుంఠం మాత్రమే వుండె, గురుకటాక్షం లేక,
గుర్రెరిగే శరీరమనె తెర అయి వున్నాడు గనుక । అన్నిశరీరాలు వైకుంఠ
మండె । నివశించి యున్నవి । వైకుంఠం యెరుగరు । వైకుంఠం జూడ
నూచన కాకుంటె । అన్ని శరీరాలు సమానమె । అన్ని శరీరాలు మూలం,
లేని యీ గుర్రెరిగే శరీరాలే గనుక । అందరూ గుర్రెరిగే జ్ఞానస్వరూపులే,
వైకుంఠంలో వున్నవిశేషంచాత ॥ అందుకే ॥

శ్లో॥ వుల్కాహస్తో యదా కశ్చిత్ । ద్రవ్యమాలోక్యలాంత్యజేత్ ।

జ్ఞానేనజ్ఞేయమాలోక్య । పశ్చాజ్ఞానం పరిత్యజేత్ ॥

జ్ఞాని । కిం ప్రయోజనం । వైకుంఠాన్ని చూచి । యీ గుర్రెరిగే
జ్ఞానాన్ని । పరిత్యజించవలెనని । సిద్ధాంతం । పశ్చాజ్ఞానం పరిత్యజేత్ ॥
ఉత్తర గీతలయందు భగవానులే అన్నాడు । షేత్ర షేత్రజ్ఞుడు । భగవాను
లుగనుక । అందరూ భగవానులే । పుట్టనిచాపని భగవానులు కాడు ॥

శ్లో॥ ఆత్మైవమాయా ।

ఆత్మ అనే మాయ చాతను । బ్రాంతిరహితంగాక । అద్వైతమనే
బ్రాంతిచాత । అక్షరోపాది అనే పరబ్రహ్మబ్రాంతి తగిలి । బ్రహ్మ అనేదోష
స్వరూపంచాత । వుండెనా । సార్వకాలం । దోష స్వరూపుడె । మూలంలేని
యీ గుర్రెరిగే దోష స్వరూపాన్ని । అద్దంలో కానుపించే । శరీరం అద్దంలో
యోలాగు । అద్దంలో లేదో । ఆలాగే యీ మూలంలేని గుర్రెరిగే శరీరం ।

ఆద్యంవలెనే స్వశృంగాయన్న సేత్రాలయండు । చూస్తే కానుపించే మాత్రమే కాని । శరీరం వున్నదని యెరుగదు । వున్నదే తాను గనుక । తాను శరీరాన్ని యెరుగదు ॥

శృ॥ క్షరాక్షరోపాదిద్యయ దోషేణా స్పృష్టః ।

అని శంకరాచార్యులవారు అన్నారు । అందుకే రామానుజాచార్యులవారు । సమ్మతపడి । ఆద్వైతం ఖండించినారు । విశిష్టా ద్వైతమని యుక్తి చేసినారు । తనకుతానే స్వతస్సిద్ధమై వున్నది । పుట్టనిచావనిది గనుక । వ్యవహారములేనీదీ । వ్యవహారం కల్పించింది గనుక । యిది చదువుకొన్న పాండిత్యం । అని నేను చదువుకొన్నాను గనుక । విశిష్టాద్వైతం వున్నదని । వారిచాని మీద నాకు తోచింది । పండితులజాడ । పండితులకే తెలియవలెనని । నా చాత చేతనైనంత । కల్పించినాను । వారిది వున్నంతశేషా । మా విశిష్టం తప్పదు । జగత్కారణం చైతన్యమైతే । విశిష్టం యాలాగుపుడు చుంది । కార్యకారణాలకు జేదం లేదు । అని అందరికీ యెరుకే ॥

శృ॥ మృతేషుటం । ఘటే మృతుః॥

గురైరిగే చైతన్యమే । సమస్తవస్తువులు । చైతన్యం వలన తోస్తూ యున్నది గనుక । చైతన్యమే యీగురైరిగే జ్ఞానం । గురైరిగే చైతన్యము కూ । జగత్తుకూ వేరులేదు । శిలవంటిది । శరీరం వలన గురైరిగే జ్ఞానం పుట్టింది । “గురైరిగే చైతన్యంవలన । శరీరం పుట్టింది । తనకుతానే స్వతస్సిద్ధమై వున్నది । పుట్టనిచావనిది గనుక । అది శరీరం యన్నటికీకాదు । విచారించని యెక్కువ కులం మాలవాండ్లకూ । శరీరం వున్నదని బ్రాహ్మీకద్దు । గురుమూలంగా విచారించని తక్కువ కులం అనే మాదిగ వాండ్లకూ వున్నది । అనే నిశ్చయమై వున్నది । యీశరీరం యవ్వరి వలన పుట్టింది అంటె । మూడులోకాల వారూయెరుగరు” । శంకరాచార్యులు । వున్నది లేదు అన్నాడు । రామానుజాచార్యులు ప్రవాహరూపేణా । సార్వకాలం వున్నదే అన్నాడు । శ్రీకృష్ణ భగవానులు । కదాచిత్ । నజాయతే । నప్రీయతే అన్నాడు । పుట్టని చావనిది యెరుగునో యెరుగడో । అచలం ।

అదే గుణాలులేనిది । అదే క్రియాశూన్యమైనది । అదే సార్వకాలం వొక్క-
తీరుగా వున్నది । అదే చయ్యది । బేయించంది । అది సత్యమని గ్రహిం-
చదు । అసత్యమని విడువదు । పుట్టని చావనిది గనుక । దానికి తోచనే
తోచదు । యేమి తోచినా గ్రంధాలు యెవరుచేసినాలో । వారికే అన్నీ తోస్తావి ।
శ్రీకృష్ణ స్వామి॥

శ్లో॥ నవద్వార పురేదేహి । నై వకుర్వంసకారయన్॥

అని అన్నాడు॥ ఆచార్యస్వాముల వారు॥

శృ॥ సాత్త్వాత్మనః । కత్పత్వం కారయితృత్వంవా॥

అన్నాడు । కత్పత్వం కారయితృత్వంలేదీ । షేత్రషేత్రజ్ఞ స్వరూప
మంటె । యెవ్వరికీ సమాధానం కాదు । పుట్టని చావనిదియేదో । అని
సూచన చేస్తే । దానికి సరిపోవలెగాని । యీ షేత్రజ్ఞుడు అబోక్త అంటె
యెవ్వరికీ సమాధానంకాదు । అషయితే షేత్రజ్ఞుడు లేకుంటే । కత్పత్వం
లేదు కారయితృత్వంలేదు । యీ షేత్రం వున్నంతశేపూ । షేత్రజ్ఞుడు లేక
పోడు । యీకలలో షేత్రషేత్రజ్ఞులు లేనిదీ । వచ్చిరి॥ శి॥ఔ॥ రెండూ కూడానే
వచ్చినవి॥ గు॥అలాగే షేత్రం । షేత్రజ్ఞుని తోకూడా । సూచన చేసే గురు
సాంప్రదాయం ఆయనా । యన్నటికీ బ్రాంతి పుట్టదు । “శూన్యంకాదు
జగజ్జీవులు లేనిది । అందుకే॥ విద్యారణ్యస్వాముల వారు॥

శ్లో॥ సదా విచారయేతస్మాత్ । జగజ్జీవ పరమాత్మనః ।

జీవభావజగద్భావ । భావై తాత్మన శిష్యతే॥

జీవజగత్తులు రెండూ లేకుండా గురు సూచన ఆయనా । పుట్టని
చావని బట్టబయలు వున్నదని । వొప్పుకున్నారు” । తనకు తానే స్వతసిద్ధమై
వున్నది । సార్వకాలం వొక్కతీరే । వున్నదానిలో శ్రీకారం తోచదు ।
పురుషాకారం తోచదు । శరీరం వున్నదానిలో లేనట్టు తోస్తుంది । యేమైనా
మూలంలేని యీవ్యాపారంచాత । శంకలు తోస్తావి । వున్నదానికి నిశ్చయం
లేదు । సంశయంలేదు । యీశరీరంలేదు గనుక । సార్వకాలం శరీరంలేకనే

(33) బ్రాహ్మీ రహిత ప్రకరణము

వున్నది । గనుక వక్కదైనా వికారంలేనిది । అందుకే వికారం లేదు । ఆత్మానాత్మల వ్యవహారమే లేదు॥ అందుకే॥

శ్లో॥ “క్యవద్యైతం క్యచాద్యైతం ।
స్వేమవాస్తీతి । తస్యమే । కృపారబ్ధాదికర్మాణి॥”

యీశరీరమే లేదుగనుక । వ్యవహారమే లేదు । పుట్టని చావనిది వున్నదోలేదో । అనికల తోచిన శరీరాలకు సంశయంకద్దు । మేలుకొంటే వున్నదే వున్నది । శరీరం మందికి తోచినా । తనకు వెతికినాలేదు । సార్వకాలం శరీరం లేకవున్నవాడు । బ్రాహ్మీ లేకవున్నవాడు । కోట్లకొద్దీ కలలో వచ్చినా । శాశ్వతంగా వుండనే వుండవు । ఆలాగే సమస్తమైన ఆవస్తలు । షేత్రషేత్రజ్ఞులకే కాని । తనకు తానే స్వతస్సిద్ధమై । చలించక వున్నదానికి । యే ఆవస్తాలేదు । సార్వకాలం శరీరం లేక వున్నది । శరీరం లేక వున్నది యెరుగదు । లేనిదీ యెరుగదు । శరీరం లేకనే తనకు తానే తోచి । తనకు తానే యెమీలేదు । ఆలాగుకాదు । యీగురు సాంప్రదాయం । శరీరం లేని సాంప్రదాయం । శరీరం లేని సాంప్రదాయం । మహాగుహ్యం । వేదశాస్త్రాల యొక్క నిర్ణయం చెయ్యండి । అదేఅంటే కలతోచక మునుపు వ్యవహారమే లేదు । “కలతోచంగానే వారూ పుస్తకాలు తెచ్చినారు । వీరూపుస్తకాలు తెచ్చినారు । వారూవీరూ ప్రసంగాలు చేశినారు । వేదం స్వస్తిచెప్పినారు । అనేక దేవాలయాలు చూచినారు । అనేక మంది లింగదార్లను చూచినారు । అనేక మంది ఆయ్యవార్లు । అనేక మందిబూడిద పూసుకొన్న వారూ । అనేక మంది । తిరుమణి శ్రీచూర్ణం పెట్టు కొన్నవారు । అనేక మంది తురకలు । అనేక మంది బేగరవాండ్లు । అనేకగుర్రాలు । అనేక యేనుగలు । అనేక వ్యభిచార్లు । అనేక బోడివాండ్లు । అనేక మందిపక్కీర్లు । అనేక మంది సన్యాశులు । అనేక సముద్రాలు । అనేక మంది వుపాసకులు । అనేక ఆయితాగులు । అనేక మంది చుట్టలు తాగే వాండ్లు । అనేక మంది బారీబొంగలు తాగే వాండ్లు । అనేక మంది శూద్రులు । అనేకమంది కోషట్లు । అనేకమంది గొల్లవాండ్లు । అనేకమంది రాజులు । అనేక కుక్కలు । అనేక పందులు । అనేక గాడిదలు । అనేక

మంది చదువుకొన్న మనుష్యులు । అనేక గోవులు । అనేక బర్లు । అనేక దుకాణాలు । అనేకమాదిగ వాండ్రు । వీరు ఆందరూ । పుస్తకాలు ముందర వేసుకొని । యీశరీరం యాలాగు పుట్టింది । అని విచారించు చున్నారు” అందులో మహాచదువు కొన్న చిందువాడు । యిదియంత అనె । ఆడదాని మీద మొగవాడు యెక్కితే । అన్నీపుడుచావి । అనె । అయితే । దేముడు పుట్టిస్తాడని । అనుకొంఛారు । దేముడు అనేది మరుగుమాట । దేముడుతింఛాడుయెలాగో । ఆలాగే అబద్ధం । తినేవాడు ఆయనా । పుట్టించేవాడు ఆయనా పుట్టించే వాడు దేముడే । అయితే । దేముడికి యేమితిన్నా తప్పలేదు; దేముడు సంసారంచేసే వాడు అయితే । పుట్టించేగాడిద దేముడు । ఆడగాడిద దేవత । నవుంసకం గాడిద వరబ్రహ్మ । పితాశు యీలాగే । పితృదేవతలు యీలాగే యీలాగు వుండంగా । అన్నీదేవతా స్వరూపాలే । అన్నీ పుట్టిస్తూనే వున్నవి । అన్నీబక్షిస్తూనే వున్నవి । తినేది పుట్టించేది । అన్నీదేవతా స్వరూపాలే । యింతకంటె వేరే యేమీలేదు । అని నమ్మిక వుంటె । వాడకూ దేమునికి । వేరుయన్నటికీ లేదు । సార్వకాలంతింఛారు । శరీరాకారమై । శరీరాలతో । యేదేవతా । ప్రయోజనాలు చాస్తారు । సార్వకాలం యిదే ప్రయోజనం । పుట్టని చావనిది । వున్నదోలేదో । సార్వకాలం పుట్టేది చచ్చేది । వున్నది । సర్వం శ్రీమన్నారాయణ స్వరూపమే । శరీరాలకూ । శ్రీమన్నారాయణునకూ । వేరుయన్నటికీ లేదు । వుంటె ఆరగించేవారు యెవ్వరు । దేవతాఖర్మాలు చేసే వారుయెవ్వరు । శరీరాలకు । శ్రీమన్నారాయణునకు । వేరుయన్నటికీలేదు । శ్రీ మన్నారాయణుడు । శరీరంకలసేవున్నది । అద్వైతంవలెదేహంఅబద్ధం । దేహి నిబద్ధిఅన్నట్టుగాదు । సార్వకాలం దేహానకు దేహికివేరు యెన్నటికీకాదు । “గుడ మదురవత్” యీదేహం లేదు అనేవారు । అగాయిత్యులు । దేహం యెవరివలన పుట్టిందో । వార్ని విచారించి । వారి బ్రతుకుగని । అప్పుడు వున్నట్టుపడితే । పడవలె । యింతేకాని । దేహంలేదు అనేది । దేహమె । ఉన్నదిఅనేది దేహమె । దేహం లేకుంటె వ్యవహారానకు మూలం యేమి । అని । నిర్ణయం దాయ । సార్వకాలం యేకప్రకారమే । అవుచుంది । శరీరం యెవరివలన పుట్టిందో । ఆ నిర్ణయం మొదలు కల్తలేకుండా విచారించవలె । విచారిస్తే యీ శరీరానకు మూలంయేమీలేకపోయెనా । పుట్టని చావనిది । తనకుతానే

స్వతసిద్ధమై చలించక సార్వకాలం వొక్కతీరుగావున్నది । “ఉన్న దానికి వున్నదని తోచదు । లేదనీ తోచదు । యేమితోచినా శరీరం వున్నదనే భ్రాంతులకే । శరీరంలేకుంటే యేమీతోచదు । చదువుకొన్న యెక్కువకుల మైన మాలవాండ్లకూ । చదువుకోని తక్కువ కులం । అయ్యి మాదిగ వాండ్లకూ । అయినా అనుమానం లేదు । అందుకే । శరీరం సార్వకాలం తీశివేళే గురువు దుర్లభం ॥

శ్లో॥ దుర్లభం చిత్త విశ్రాంతి । వినాగురుకృపాంపరాం ॥

అని వున్నది । అంతా వున్నట్టే వుండవలె । సార్వకాలం షేత్రషేత్రజ్ఞులు । లేకపోవలె । అది గురు సాంప్రదాయం । చూస్తే అందరివలెనే వుంచాడు కనుక । అనేక కోటి బ్రహ్మాండాలు । అరచేతులోనే వున్నవి । తనయందు । పుట్టుకాలేదు చావులేదు । సర్వకాలం పుట్టని చావని తానే తాను॥”

“శృ॥ క్షరా క్షరోపాదిద్యయ దోషేణా స్పృష్టః ।

షేత్ర షేత్రజ్ఞ స్వరూప దోషద్యయం । తనకు వెతికినాలేదు । సార్వకాలం ॥

శృ॥ క్షరాక్షరాభ్యాం విలక్షణః । క్షరాక్షరాభ్యాం అన్యః ॥

ఉత్తమః । పురుష స్త్యన్యః ॥

శ్లో॥ యస్మాక్షరమతీ తోహం । మక్షరాదపి చోత్తమః ॥

శృ॥ పంచవింశత్వగుం । ఆత్మాభవతీతి సృతేః ।

షడ్వింశః । పురుషోత్తమః । పురుషయేవపురుషోత్తమః ।

షేత్ర షేత్రజ్ఞ రహితః ।

క్షరాక్షరోపాది ద్యయదోషరహితః ।

పరాప్రకృతి ద్యయదోషరహితః ।

జీవేశ్వర ద్వయదోషరహితః ।
 ఆత్మానాత్మ ద్వయ దోషరహితః ।
 ఆత్మబ్రహ్మోపాధి ద్వయదోషరహితః ।
 సదసద్భావ ద్వయదోషరహితః ।
 జ్ఞానా జ్ఞానోపాధి ద్వయదోషరహితః ।
 విద్యావిద్యోపాధి ద్వయదోషరహితః ।
 దృగ్దృశ్యోపాధి ద్వయదోషరహితః ।
 ప్రకృతిపురుషోపాధి ద్వయదోషరహితః ।
 శివశక్త్యోపాధి ద్వయదోషరహితః ।
 దేహిదేహోపాధి ద్వయదోషరహితః ।
 క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞోపాధి ద్వయదోషరహితః ।

లేని వాటికే నిషేదం । అందుకే ॥

శృ॥ సద్భావం నాస్తిసర్వత్ర । చిద్భావంనాస్తి సర్వదా । ఆనంద
 రూపకం నాస్తి । అచలం చాస్తి సర్వదా॥ సర్వానంద విహీనశ్చ । అచ
 తోయం ననాతనం । ఆనంద రహితమచలం । కత్పకార్యవివర్ జితం ॥
 జ్ఞానమానందగంబ్రహ్మ । యిత్యుక్తం మూఢమానవైః । జ్ఞానాస్సంజాయ
 తోనందోఽనందోఽభ్రాంతిలక్షణః॥ సత్యజ్ఞానమనంతంచా । మాయాగుణమిదం
 శృణు । నిర్గుణం నిశ్చలం పూర్ణం । సర్వకాలేషునస్తితం ॥ జాగ్రస్వప్న
 సుషుప్త్యాది । ఆవస్తాపంచకంనహి । సర్వకాలే సదావ్యాప్తం । సర్వదేశేషు
 వ్యావృతం॥ నిష్కామం నిర్మలం శుద్ధం । అచలం శబ్దవర్జితం । తేజోంద
 కారరాహిత్యం । గోప్యంబ్రహ్మనసంశయః ॥ అని వున్నది గనుక । వున్న
 ది గ్రహించదు । నిషేదించదు । లేని క్షేత్రజ్ఞ స్వరూపమే । వున్నదానికీ
 వ్యవహారమేలేదు । శరీరంలేదుగనుక । వున్నది । శరీరంలేదు అని యెరు
 గదు । లేని శరీరం యెరుగదు । గురుసాంప్రదాయం । క్షేత్రంలేని సాంప్ర

దాయంగనుక । షేత్రజ్ఞునికి । చోటులేదు । వున్నది పుట్టని చావనిదిగనుక । షేత్రస్వరూపంకాదు । సార్వకాలంషేత్రం లేనిదిగనుక । యేనిర్నయంచాయదు । పుట్టనిచావనిదానికి । ఆకారం లేదు గనుక । చూడదు । వినదు । గుర్రెగుడు । చెయ్యదు । చేయించదు । వినదు । లిప్తంకాదు । యిషువంటిదాన్ని । మూలంలేని యీ గుర్రెరిగే శరీరంలోనే కనుక్కోవలె ॥”

శృ॥ ఆయం । జీవాణ్యోపాధివిలయే సతి కేవలో భవతి ॥

షేత్రంలేకుంటే । షేత్రజ్ఞుడు లేనే లేడు । గనుక । గురుకటాక్షం యెప్పుడు అయితే । అప్పుడే ॥

శృ॥ క్షరాక్షరోపాధి ద్వయదోషరహితః ।

అస్పృష్టిజతికేచిత్ । తదసత్ ॥

స్పృష్టిలేదు । అంటే వున్నట్టే వుంచుంది । వున్నదే వున్నది । ఉన్నదానియందు వున్నదికాదు । యెప్పుడు । యాలాగు వున్నదో ఆలాగే వున్నది । విచారించని గాడ్డులవంటి మనుష్యులకు । సంకరంగా వుంచుంది । భ్రాంతి విస్తారం అవుచుంది । గనుక । యింతేకాని । యే శిద్ధాంతంలోనూ తనకు తోచదు । గురుమూలంగా విచారించిన వారికిభ్రాంతి యెన్నటికీలేదు । విచారించని మూర్ఖులు । బురదనీళ్ళవలె । వుంఛారు । కుక్కలు చచ్చినట్లు చస్తారు । యింతేకాని । మనుష్యులకూ కుక్కలకూ । గాడిదలకూ । పందులకూ । విచారించకపోతే । యిక్కవ తక్కువలేదు । పుట్టుకా భ్రాంతినమానమే । గనుక । చదువుకొంటే యేనుగకు ప్రశిద్ధి వున్నట్టు ప్రశిద్ధిమాత్రమేః కొనకు రెండూ వక్కలె । యెత్తు మాత్రమే యెక్కువ । విచారించినవాడు శింహ్యం వంటివాడు । యేనుగులు ఫర్వాలేవు । నేను స్వప్నంలో వస్తే । చచ్చేయేనుగులు । నన్ను చూస్తేయేమి బ్రతికినీ । విచారించినవారితో సమానుడు । యెవ్వడూ లేడు । విచారించిన వారి ముందర । మాట్లాడితే తప్పు యీ దేహం వుండంగానే । దేహంలేక వున్నవారు । దీరులు । శుద్ధం యీ దేహమందు వున్నది అని । గురుసాంప్రదాయం వున్నది । సార్వకాలం

దేహం వెతికినా లేదు । దేహం పుట్టక మునుపు యెలాగు వున్నదో । ఆలాగే వున్నది । దేహం లేకుంటే యేకాదలేదు । ఉన్నదానికి సార్యకాలం వొక్కతీరె । దానియందు ష్టేత్రం లేదుగనుక ష్టేత్రజ్ఞుడు యెక్కడ వున్నాడు । అందుకే । వున్నదానికి వొక్కటైనా వికారంలేదు ॥

శృ॥ నాస్తీకేవలాత్మనః । కత్యత్వం కారయిత్యత్వం ।

రెండుఆత్మలు ॥1॥ ష్టేత్రజ్ఞాఖ్యజీవాత్మ ॥ 2॥ కేవలాత్మచా । తత్ర సుషుప్తావయం । జీవాఖ్యోపాధివిలయేనతి । కేవలోభవతి ॥ ష్టేత్రం లేకుంటే । ష్టేత్రజ్ఞుడు లేనేలేదు గనుక । సార్యకాలం కేవలాత్మే వున్నది । అందుకే ॥

శ్లో॥ నవద్వారపురే దేహి । నైవకుర్వంనకారయన్ ।

అని “భగవానులుగారు అన్నారు । అందరికీ సమాదానమేకాని । చేసేవారూ । చేయించేవారూ । యెవ్వరు అంటే చెప్పలేరు । గురుసాంప్రదాయరహితుడు । ష్టేత్ర ష్టేత్రజ్ఞులు అంఛాడు । ష్టేత్రం వున్నదని చెప్పే గురువుసాంప్రదాయకుడు కాడు । ఉన్నదానియందు ష్టేత్రంమందికి తోస్తుంది । తనకు వెతికినా లేదు । తోచనే తోచదు । కల్తలేనిగురువు ఆయనా । ష్టేత్రం లేకుండా సూచన చేస్తాడు । చేసెనా । ష్టేత్రంలేకుంటే । ష్టేత్రజ్ఞుడు యెక్కడ వుంఛాడు । గురువుష్టేత్రం లేకుండా సూచన చయ్యని వాడు । గనుక । యీదోషం గురువులదే కాని । శిష్యులది యెన్నటికీ కాదు । సకల సిద్ధాంతాలు । విచారించిన తరువాత । యీమూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం యేమీలేదని । సూచనచేస్తే । ప్రపంచబ్రాంతి యెన్నటికీ పుట్టదు । సార్యకాలం శరీరంలేకనే వున్నది గనుక । వికారంలేదు । శరీరం లేక వున్నవారు । వున్నదని నిర్ణయంచాయరు । యెలాగు వున్నదో ఆలాగే వుండక వుంఛారు । మందికి శరీరం వున్నదని తోస్తుంది । తనకు శరీరం లేదు గనుక । యేమీలేదు ।” మొదలు చక్కనైతే కొనవెళ్ళాచక్కనై సకలకల్తలూ గురువులకే గాని । శిష్యులకు మునుపు యేమీకల్తలేదు । గురువు । నామరూపాలు లేనివానికి । ఆత్మ అని । బ్రహ్మ అని । జ్ఞప్తి అని । కల్తసూచన

చేశినాడు । పుట్టనిశరీరాన్ని పుట్టింది అని అనుకొన్నాడు । ఉన్నది పుట్టిం
చదు । పుట్టదు । సార్వకాలం వొక్కతీరె । వున్నది వుండీ । చయ్యదు
చేయించదు । సార్వకాలం వొక్కతీరె । 'నకరోతి । నలివ్యతే । నైవకుర్వం
నకారయన్ । అనిభగవానులు అన్నాడు' । క్షరమనె అక్షరోపాధి । అక్షర
మనె క్షేత్రజ్ఞస్వరూపం । అక్షరోపాధి । యీశరీరమందు । వున్నకేవ
లాత్మను । క్షరాక్షరోపాధి ద్వయదోష స్వరూపము । స్పృశించదు । అన్నాడు
అందరికీ । యీశరీరమందు శుద్ధం వున్నది । యీశరీరమే । క్షరాక్షరోపాధి
ద్వయదోషస్వరూపమని । శరీరమందుచయ్యనిదీ । చేయించనిదీ । ఉన్నది అని
అన్నారు ॥ "యీశరీరమందె పుట్టనిది । పుట్టించనిది । వున్నది అని అన్నారు ।
ఆత్మ । బ్రహ్మ అనె । గురైరిగే చైతన్యాన్ని యెరుగనిది । యీశరీరమందె
శరీరం లేక వున్నది అని అన్నారు । యీ అనుభవము ప్రజ్ఞలేనివారు అయితే
నేగాని । తాత్పర్యంకాక కావలెను । యీశరీరమందు శరీరం
లేక వున్నవారికి । వికారంయెన్నటికి లేదు । యీసాంప్రదాయం సులభం ।
కఠినం । శరీరంలేకుంటె । శరీరంలేనిది యెలాగు వున్నదో । ఆలాగే
వున్నది । వారికి వ్యవహారం యెన్నటికి లేదు । వారికి శరీరం యెన్నటికి
లేదు । వారికి శరీరం యెన్నటికి తోచనే తోచదు । క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞ రహితులు
గనుక । మహారహస్యం । శిష్యులకు చెప్పరు । సార్వకాలం వొక్కతీరుగా
వుండక । చలించే మూర్ఖులకు । సూచన చయ్యరు । చేస్తే జగద్రాంతి
వుండదు । జీవభ్రాంతి వుండదు । అందుకే జ్ఞానోపదేశమనే । కౌతుకంచాత
వున్నది । అనేక దృఢంచేసి । సూచనచేస్తే । బహుచులకన । అందుకే
గురుకులవాసం సార్వకాలం వుండవలె । ఉండకపాయనా । యావత్తు
మర్మమూ తెలియదు । తెలియక పాయనా । జగత్తుతోస్తూనే వుంచుంది ।
వున్నదానికి తోచదు గనుక । యేమితోచినా శరీరానకే । శరీరం జడం
కాదు । అన్నిశరీరాలు । గురైరిగే ప్రవరిస్తావి । గురైరిగే శరీరం లేదు
గనుక । లేనిది యీశరీరమందె వున్నది । ఉన్నది వున్నట్టూ మహా అన్తికు
లకు । అయితే మహాసూక్ష్మం । అదే వారికి తపస్సు । సార్వకాలం శరీరం
లేకనే చేస్తారు । గురైరిగే శరీరం తోచే పోచుంది । పుట్టకమునుపు శరీరం
లేదు గనుక । యెరుకలేదు । సార్వకాలం వొక్కతీరె" । ఆత్మానాత్మ వివే

మూలంలేని యీ గురైరిగే శరీరమున్ను । యేమీలేదు అని । తనకుతానె
 తాత్పర్యమైతేమళ్ళాతోచేటందుకు మూలంలేంది గనుక।శరీరాన్ని గురైరుగని
 బట్టబయలు।తనకుతానె స్వతసిద్ధమై యన్నటికీ చెలించక । వున్నదేవున్నది॥
 గు॥యిదిశరీరంలేనిగురుసాంప్రదాయం।యిదేమహాద్వైతం।యిదేద్వైతాద్వైత
 రహితమైన పరమతత్వం । అందుకే మూలంలేని యీగురైరిగే శరీరం
 యేమీలేదని వాఖ్యం వచ్చింది । యింతకంటె అధికంలేదు । యిదే బ్రాంతికి
 మూలంలేని విచారణ”॥

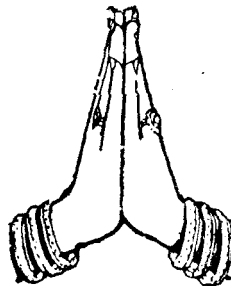
గద్య॥ ఇతి శ్రీమద్గురు శివరామదీక్షిత ప్రభావే

వేదాంత విచారణే । అథ ఉత్తరభాగే ।

బ్రాంతిరహిత ప్రకరణన్నామ ।

దశమోధ్యాయం ।

సంపూర్ణము ॥

★ ౧౧౦ ★ యోకాదశోధ్యాయ ★ ౧౧౦ ★

ప్రారంభః

అద్వైతమంటె విశిష్టా ద్వైతమే॥ మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరం యేమీలేదు । గనుక వ్యవహారమే లేదు । శ్రీభాష్యకారుల వారి తాత్పర్యం అబద్ధమో నిబద్ధో । నిబద్ధి అనిశంకరాచార్యులవారు వాదించినారు । నేను చదువుకొన్నాను గనుక , వారి దానికి తో చినంత వుత్తరవు చెప్పినాను వారు ఆనందియేమో విసిష్టమయినది । కేవలం జ్ఞానమైంది । శుద్ధమార్గం । ఆచార్యకటాక్షం చాత । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరమనే తెరదీశిన వారికి । విశిష్టా ద్వైతమూలేదు । అద్వైతమూలేదు । రెండూ లేకుంటె ద్వైతవార్త లేదు । సార్వకాలం విష్ణువనే వ్యాపకం । వున్నది । అదే గుణాలు లేనిది॥

శృ॥ వికార రహితో విష్ణుః॥

కలతోచిన రామకృష్ణుల వలెకాదు, తెరయీవలా తెరఆవలా వున్నది వైకుంఠం । అఖిలాండకోటి బ్రంహ్మాండాలకూ నేనువాసుణ్ణి । అని ఆచార్య స్వాముల వారు ఆన్న వాక్యం । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరమే । పర బ్రహ్మ । జ్ఞానమే నిర్గుణమన్నారా లేదా । అదె । నేను ఆలాగు అంటె । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరమే పరబ్రహ్మ । మూలంలేని యీగు రైరిగే శరీరాలు స్వతంత్రులు అయిన పరబ్రహ్మమే అయితే । అందరూ అందరి శేవకులై । నీళ్ళు యెందుకుమోస్తారు । వండి యెందుకు పెడఛారు । అగ్ని

కం । “ఆచార్య స్వాములవారు । ఆద్వైతం కల్పించేటందుకు యుక్తి చేశినారు॥

శృ॥ ఆత్మాకిం సదృశః । స్థూలనూక్ష్మ కారణశరీరోభ్యో ।
 వ్యతిర్తి కః । పంచకోశాతీతః । అవస్థాత్రయసాక్షిః ।
 చతుర్వింశ తీతత్వాదారః । మాయయా ప్రతీయమానాభ్యాం ।
 జీవేశ్వరాభ్యాం । భిన్నః । సచ్చిదానందరూపస్యం ।
 యస్మిన్ తిష్ఠతి సఆత్మా॥

గురైరిగే చైతన్యం బ్రహ్మస్వరూపం అన్నారు । రెండు గురైరు గుటాలు లేవు । అందుకే । యీగురైరిగే శ్చేత్రజ్ఞస్వరూపమనే । ఆత్మేబ్రహ్మ అని పలికింది । వేదంచొప్పున । వారిసిద్ధాంతం కల్పించినారు । అద్వైత మంటే । తనకు తానే స్వతసిద్ధమై । వున్నదనియందు । యేదిలేదో అదే అద్వైతమని భావార్థం వున్నది” । యీగురైరిగే కారణం వున్నది । అన్నాడు । వారు యెఘవంటి వారో । యేదివున్నదో అదే వారు ॥ శి॥అంటే । శ్చేత్రం వారు అంటే । శ్చేత్రంవారు అనుకోనా ॥ గు॥యీరెండూలేని వారు అయితే । వ్యవహారమే లేదు॥ శి॥రెంటికిమూలంయేమో॥ గు॥పుట్టని చావనిది యీశరీర మందే వున్నదిగాని । యీశరీరం లేదు । యీశ్చేత్రజ్ఞుడు లేడు । యీరెండూ లేకనే చలించకవున్నది । అందుకే శరీరమందు । శ్చేత్రజ్ఞ రహితమైంది । బ్రతికి వున్నప్పుడు యాలాగు వున్నదో । ఆలాగే చలించక వున్నప్పుడూ వున్నది । “సార్యకాలం పరిపూర్ణంగనుక । చలించక వున్నది । పుట్టుకా లేదు । చావూలేదు । శరీరం వున్నదనే బ్రాంతి । అందుకే యీదేహంపుం డంగానే । బ్రాంతిలేకుండా నూచనవయ్యవలె । చేస్తే సార్యకాలం శరీరం లేకనే । వ్యవహారంచాస్తారు । వారి వ్యవహారం మందికి మహాబాధ । వారు చయ్యరు చేయించరుగనుక । వారికి వొక్కటైనా బాధలేదు । పుట్టని చావనిది గనుక । అత్యంత నిర్మలం । అత్యంత స్వశ్చం । వొక్కటైనా రూపంలేదు । సార్యకాలం ఆద్దంవలె స్వశ్చంగా వున్నది । అందులోకాను పించే మాత్రమే కాని । అందులో చొర్రాలేదు । వెళ్ళిపోదు । చూస్తే కాను

పించేది స్వభావం । మాచే శరీరం లేకుంటే । చూడందే వున్నదిచూడని ।
దానికి తోచనే తోచదు । యక్కడ సకలం తోచిందో అక్కడనే సకలం
లేక పోవలెను । అందుకే అతీతంగనుక! పరబ్రహ్మస్వరూపం ఆనరాదు ॥”

శృ॥ పంచవింశత్యగుం ఆత్మాభవతి ।

అని శృతి వున్నది । గురైరిగే షేత్రజ్ఞ స్వరూపం ఆత్మ గనుక ।
ఆత్మ కంటే వేరే పరబ్రహ్మ స్వరూపం లేదు ॥

శృ॥ అయమాత్మా బ్రహ్మ ॥

అనే శృతి అబద్ధమాడించింది । చీ చీ । ఆలాగు ఆనరాదు । వేద
వాక్యం మహాప్రమాణమైంది । యీగు రైరిగే షేత్రజ్ఞస్వరూపమనెపరావ్రకృ
తి అధిష్ఠానంగనుక! యీ గురైరిగే చైతన్యమనె । చిత్తకృతి సాక్షిణీగనుక
యీసాక్షిణీఅనే మాయ । యిన్ని చిత్రవిచిత్రాలు కల్పించింది । యీ గురైరిగే
సాక్షిణీమాయకంటె! వేరేపుట్టనిచావనిది । తనకుతానే! స్వతస్సిద్ధమైచలించక!
వున్నది । యీ గురైరిగే సాక్షిణీకి । మూలం యేమీలేదు । సార్వకాలం
వొక్కతీరుగానే వున్నది । “గురువుఅనె సాందీపుడు । శిష్యుడు అయిన శ్రీ
కృష్ణస్వామికి । యేప్రకారం వుపదేశంచేసినాడో । ఆ ప్రకారం శ్రీధరస్వామి
కేగాని । మరి వొఘరికి । యీ రహస్యం । తెలియదు । భగవద్గీతల
గుహ్యమయితె । జ్ఞానేశ్వర్లుగారికే తెలుసు । శ్రీ భాగవతం యొక్క రహ
స్యం । శ్రీధరస్వామికే తెలుసు! శ్రీ శుకులు శ్రీధరస్వామికి శిష్యుడుగాని!
శ్రీధరస్వామివంటివాడుకాడు । పృథ్వియందు । శ్రీకృష్ణస్వామియొక్కనిజ
స్వరూపం! శ్రీధరస్వామికేగాని । మరివొఘరు యెరిగేటందుకు తోచదు ।
అందరికీ శంకరాచార్యులు చేసిన అద్వైతమందు ఆశకద్దు । అద్వైతమే
గురైరిగే సాక్షిణీ అనె మాయ । అని యంతవారికి । సూచనకాదు ।
ఆచార్య స్వాముల వారిజాడ । రామానుజాచార్యులకేగాని । మరివొఘరికి
తెలియదు । మహేంద్రజాలియొక్క మాయ । యింద్రజాలికేగాని । రెండో
వారికి బేదించదు । మహాఆశకద్దు । అందరికీ ఆశమాత్రమేకాని । వున్నది
వున్నట్లు ఘడదు ॥

1. అద్వైతం వాదం కొరకే । గాని బ్రాంతిరహితంకాదు ॥
2. శ్రీధరస్వామి । సాందీపుని యొక్క భావార్థం యెరుగు ॥
3. భగవానుల యొక్క భావార్థం యెరుగు ॥
4. శ్రీ శుకుల భావార్థం యెరుగు ॥
5. శంకరాచార్యుల భావార్థం యెరుగు ॥
6. వ్యాసులయొక్క భావార్థం యెరుగు ॥
7. రామానుజాచార్యులగారి భావార్థం యెరుగు ॥

అందరి భావార్థం యెరిగిన వారు శ్రీధరస్వామీగాని । మరివొకరికి తోచదు । శ్రీ కృష్ణస్వామికి తగ్గ గురువు । సాందీపుడేగాని । మరివొకరు లేరు । సాందీపునికి । వశిష్టుకూ । చాలా యొక్కవ తక్కువ వున్నది । గురుభావం । శ్రీ కృష్ణస్వామి అయినశిష్యుడు । యెరుగు । శిష్యునియొక్క ప్రభావం సాందీపుడే యెరుగు । యిద్దరియొక్క ప్రభావం । శ్రీధరస్వామి యెరుగు । యీ ముగ్గురి యొక్క ప్రభావం । యీ పుస్తకం వ్రాసినవాడు యెరుగు । 000 ॥ యీ పుస్తకం చూచి । చదువుకొన్నవారికి । యీ నలుగురి ప్రభావం । 0000 । తెలుస్తుంది । శ్రీఘంగా బ్రాంతిలేని వారు అయ్యి । 000 । వుంచాడు । యీ అభిప్రాయం । గురుముఖంగా । విచారించినవారికి । యే శిద్ధాంతం । రుచి వుండదు । జ్ఞానఖర్మాల యొక్క బ్రాంతి పుట్టదు । 0000 । యింతకంటే యెక్కువ వున్నదని । ఆశ పుట్టదు । యీ శరీరమందు । 000 । శరీరం లేనిది । నూచన అయితే । సర్వం శరీరంతో పాయ ॥” వున్నదానికి । యెరుకాలేదు । మరపులేదు । సార్వకాలం వక్కతీరె । శరీరం లేనిది । సకలదేశాలయందూ । సార్వకాలాలయందూ । సమస్తమైనవస్తువులయందూ । వక్కతైవా వికారంలేక । గుణాలులేక । వక్కతీరుగానే । వున్నది । ఆత్మ అన్నా । బ్రహ్మ అన్నా । యిరువై అయిదో దానికేసౌజ్ఞ । గురైరిగేది వక్కచే గనుక । ఆత్మ అనే ఆశ । బ్రహ్మ అనే ఆశ । వక్కచే రొండూ । రొండూ వక్కచేగనుక । పుట్టని చావని జాడ పేరులేదు । జ్ఞానంలేదు । అందుకే । ఖర్మాలు లేవు । శరీరం లేకుంటే యే

ప్రాంతి రహిత ప్రకరణము

బాదలేదు । యీ శరీరమందు వెతకినా । శరీరంలేనిది । వున్నది । శరీరం లేకుంటే యెరుకాలేదు । ఖర్మాలులేవు । సార్వకాలం । చెయ్యక చేయించక । ఆత్మ । బ్రహ్మాలనే । వ్యవహారం లేక వున్నది । సకల సంశయాలు । యెక్కడ తోచినవో । అక్కడనే శేకపోవలె । అని । యీ శరీరమందె । నిర్వికారం నిర్గుణం వున్నది । అని సూచన చేసినారు । వొక్కదిక్కు । శాస్త్రార్థం । నిర్ణయమైతే । సర్వత్రా । రాద్ధాంతమనికద్దు । జ్ఞానంకంటె । వేరే వున్నదని । సూచనచేశే గురువు । కదాచిత్ । కద్దు । ఆత్మ బ్రహ్మాల కంటె వేరే । అంటె । యెవ్వరికి ఆనుమానంలేదు గనుక । తోకసమాన్వారముగాని । వున్నది వున్నట్టూ గాదు । లోకులకు । లోకంలో వున్నవేదాంత వాఖ్యాలలో । వున్న చొప్పున చూపవలె । పలుకవలె । సమాదానం । కావలె కాకుంటె । మళ్ళా పుడుచుంది । అందుకే । “శ్రీ కృష్ణస్వామి । యీ ఆత్మ సూయెరుగడు । బ్రహ్మసూయెరుగడు । యీ ఆత్మబ్రహ్మాల । కూటస్థులకంటె మునుపే వున్నాడు । స్వతసిద్ధమై వున్నాడు । మొదలూకొనాలేక । చలించక వున్నాడు । యీ ప్రజలకు । క్షేత్రవెట్టే కొరకు । దేహములేని తాను । దేహమందే వున్నాడని చెప్పడు । గురుసాంప్రదాయం । ఆలాగు కాదు । మహాగుహ్యం । మహారహస్యం । మహాప్రకటం । మహాగూఢం । ఆత్మబ్రహ్మాల లేకుండా । శరీరాలు లేకుండా । సూచన మూఢులకు । మూఢులకూ । శ్రద్ధలేని వారికి । జ్ఞానప్రాంతి । ఖర్మప్రాంతి వున్నవారికి । సూచనచేస్తే ముందర పడదు । కనుక । శీఘ్రంగా సూచన చెయ్యరు” । సార్వకాలం దేహానకు । మూలంవున్నదనే ప్రాంతిచేత । బ్రంహ్మప్రాంతి అయినా । కర్మప్రాంతి అయినా । ఘట్టిగా నమ్ముకోని । యీదేహం వున్నది । చచ్చినదా తప్పదు అనుకొంచూ । ప్రాంతిచేత వుంఛారుగాని । సార్వకాలం శరీరం లేనేలేదు । పుట్టని శరీరం యోలాగు వున్నదని అనుకొందును । అని బిడియములేక । యీగురైగే క్షేత్రజ్ఞస్వరూపమనె । ఆత్మప్రాంతి చాత । బ్రహ్మప్రాంతిసంపాదించుకోని । కలతో సమానంగా చూచుకోనేరక । గురైరిగే సాక్షిణీమాయ । సహవాసం విడువలేక । యీకలలో వుండి । గురువాక్యంచాత మేలుకోక । సార్వకాలం మొగుడు విడచిన ఆడదాని వలె । యదేచ్ఛంగా । వుంచుంది । మొగుణ్ణివిడచిన । ఆడదీకాదు । మొగుడు విడ

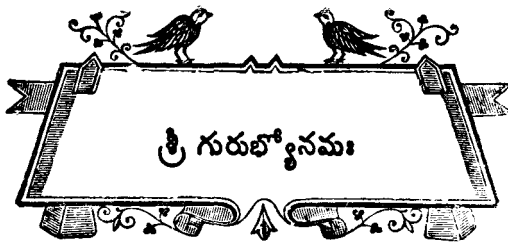
చిన । ఆడదీకాదు । ఆవాంశర । పిశాచం । అంబె । యీగు రైరిగే సాక్షిణీ
 మాయ । అనే । ఆత్మఅనే । బ్రహ్మస్వరూపం । గనుక । యీగు రైరిగే
 చైతన్యంచాత । సర్వత్రాచైతన్యం । వున్నదని । నమ్మి । యీగు రైరిగే
 జ్ఞానం । సమస్తమైన వస్తువులయందూ । వుండజూచి । యీజ్ఞానం యేలాగు
 వున్నదో । ఆలాగే జ్ఞానా తీతము । వున్నదని నమ్మి । యీజ్ఞానం దేహం
 వల్ల వుట్టింది । యీదేహం లేకుంటే । జ్ఞానం లేనే లేదు॥ యీదుఃఖం యేమి
 యని । సార్వకాలం । దేహంలేని యుక్తిచాత । అచలమై వుండెనా । సార్వ
 కాలం వుట్టనిచావని వాడే । నానావిధాల యేయుక్తి చాత । క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞులు
 లేరో । ఆయుక్తి దొడ్డదని నమ్మెనా । వారికి సార్వకాలం । జాగ్రతలేదు ।
 స్వప్నంలేదు । సుషుప్తిలేదు । తుర్యం అనే ఆత్మలేదు । బ్రహ్మలేదు ।
 శరీరము లేక యాలాగు వున్నదో । ఆలాగే వుంఛాడు । వున్నదాంట్లో
 మునుపు శరీరం వుండదు । వుట్టదు చావదు । శరీరం వున్నదనే బ్రాంతు
 లకు । గురుమూలంగా శరీరంలేదని నిశ్చయమయ్యి । సార్వకాలం శరీరం
 లేదని । దృఢం వుండెనా । శరీరమే లేదు । శరీరము లేదు గనుక ।
 కన్నులులేవు । కన్నులులేవు గనుక । కంటిలోపాప । గురైరిగే ఆత్మలేదు ।
 ఆత్మలేకుంటే పరబ్రహ్మ స్వరూపం లేదు । పరబ్రహ్మస్వరూపం లేకుంటే ।
 బ్రహ్మీనుభవంలేదు । బ్రహ్మీనుభవం లేకుంటే యేఅనుభవంలేదు । యేఅను
 భవంలేకుంటే వక్కదైనా వికారంలేదు । వికారంలేకుంటే గుణాలు లేవు ।
 గుణాలు లేకుంటే శరీరంలేదు । శరీరంలేకుంటే గురైరిగే జ్ఞానంలేదు ।
 గురైరిగే చైతన్యానికి । సత్యగుణం కారణం॥

శ్లో॥ సత్యాత్సంజాయతే జ్ఞానం ।

అని । భగవానులే । గురైరిగే జ్ఞానానకు । సత్యగుణం కారణం
 అన్నాడు॥ గుణాలులేకుంటే గురైరిగే జ్ఞానం లేదు । శరీరంలేదు । యెప్పటి
 ప్రాపంచం । లేనిదే । సమస్తబ్రాంతులు । సమస్తవ్యవహారాలూ । శరీర
 బ్రాంతి తో డేపాయి॥ * * * * *

గద్యం ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామదీక్షిత వ్రభావే,
 వేదాంత విచారణే । అదక్షత్రభాగే ।
 బ్రాంతిరహిత ప్రకరణమ్ ।
 ద్వాదశోధ్యాయం ।
 సంపూర్ణము.

శ్రీ గురు చరణారవిందార్పణమస్తు

అథ సంశయ నివృత్తి

* భావార్థ దీపిక మరియు అనుభవామృతము *

సర్వదా । మాం । అహం । ప్రత్యక్షృ తన్యాఖ్యః । మాయారహిత
 త్వాత్ ॥ తస్మాత్ । కదాచిత్ । మాయానవేదితం । అధర్శన । స్వభావాత్ ।

అవ్యక్తమితి । ప్రసిద్ధమేవ । అవ్యక్తంనామ । ఆదర్శశనం । ఆదర్శశనాత్ ।
 పునర్దర్శనం గతా । ఇతిశృతే । విద్యుదభ్రమ । నిమేషవత్ । పురుషవత్ ।
 పాషాణాగ్నివత్ । వసంతకాలేగహినే । అగ్నిజాతవత్ । ఖద్యోతవత్ । తస్మాత్ ।
 సర్వదా । అంతరేనాస్తి । బాహ్యేనాస్తి । ద్వైతాపేక్షయా । కాష్ఠాది సహాయేన
 సామద్యత్వేన । జాత । చిదగ్నివత్ । స్వయం । ప్రకాశమానత్వాత్ । ఊష్ణ
 స్వభావాత్ । దాహకసామద్యత్వాత్ । యావత్పర్యంతమస్తి । తావత్
 త్పర్యంతమేవ । ప్రగల్భః । తత్ । చిదగ్నిః । తస్యమూలంనాస్తి । ఆగం
 తుకత్వాత్ । సామద్యత్వేన ప్రశిద్ధిః ॥ యావదస్తి । తావత్పర్యంతమేవ ।
 అస్తితిభ్రమ । విచారరహిత త్వాత్ । విచారేణ అస్తితి । సర్వశూన్యమేవ
 గర్జితవత్ । శంఖనాదవత్ । భేర్యాది వాయిద్య విశేషవత్ । అష్టహాస
 వత్ । దుఃఖవత్ । వుదరరోగవత్ । తద్వత్ । కదాచిత్కమేవ । చిదగ్నిః ।
 అసదృశత్వాత్ । శశివిషాణవత్ । వంద్యాపుత్రవత్ । ఖషుష్పవత్ । నర
 శృంగవత్ । తస్మాత్ । మిథ్యాజ్ఞానేన । మిథ్యాబ్రాంతిః । మిథ్యాజ్ఞానస్య
 లక్షణం । క్షేత్రాదికో నామకా శరీరాదికిం । జానాతి । వేత్తివిజానాతి ।
 విజ్ఞానంచ ప్రసిద్ధమేవ । ప్రత్యగాత్మేతి । ప్రకృతి । పురుషేతి ।
 కూటస్తేతి । బ్రహ్మేతి । ఆత్మేతి । క్షేత్రజ్ఞేతి । సచ్చిదానందేతి ।
 పరమాత్మేతి । పరమేశ్వరేతి । ద్రష్టేతి । శృతేతి । యేవాది నిమిత్త జ్ఞాన
 స్వరూపిణి । జ్ఞానమేవ । జీవోపాధిః । తస్యైవ అద్వైత । సౌజ్ఞా । నిర్గుణ
 సౌజ్ఞామాయా విజ్ఞేతి సౌజ్ఞా । తస్మాత్ । వేదేనవేదితం । మిథ్యేతి దృఢాభ్యాసః ।
 తదాచిత్ । జడభ్రాంతిరహితః । జన్మాదిభ్రాంతిరహితస్య । సర్వశూన్యత్వాత్ ।
 సర్వశూన్యమితి । దృఢనిశ్చయమేవా । విచారస్యఫలం । సయేవబంధమోక్ష
 రహితః । జ్ఞానాజ్ఞానరహితత్వాత్ । అతీతంకోవేద । అందపురుషవత్ । అలంవిస్తార
 భయాత్ । సుఖోహమస్మీతి । వేదరహితేనవేద । తత్సమయే । అహంవృత్తి
 సూన్యత్వాత్ । సుఖం । కోవేద । దుఃఖం కోవేద । జ్ఞానస్యమూలంకిం ।
 అజ్ఞానస్యమూలం । కిం కోవేద । అహంవృత్తేః । జీవోపాధిః । విలయేనతి
 సమస్తవేదః । కోవేతి । అహం మాయేతి । తదామదితి । అహమితి ।
 త్వమితి । జ్ఞానమితి । అజ్ఞానమితి । భేదమితి । బ్రాహ్మణోహం । చండా
 లోహమితి । నగుణ నిర్గుణ వ్యవహారే । నివృత్తిస్వభావాః । పురుషసమయే ।

పటాటోపవత్ । స్వకాలే సత్యవద్భాతి । అగ్నివత్ । చంద్రవత్ । తత్స
 త్కదా । చిత్కమేవ । జ్ఞాపకః । కదాచిత్కమేవ అందకారవత్ । జ్ఞాపక
 రహితః । విచార రహితః । పుభయరహితః । అహంవృత్త్యాకృష్ణాపకరహిత
 త్యాత్ । సర్వశూన్యమస్తితి । నిశ్చయం । అహమేవ । జీవోపాధి । సహ
 తః । తస్మాత్ తద్విచారవత్ । సర్వదా ఇదమేవ । విచారః । ఇదమేవ
 గురూపదేశః । వ్యవహారకాలే । భోజనకాలే । తద్బుధాభ్యాసః । ఆయమే
 వచిత్ । జడరహితః । క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞ రహితః । సగుణ నిర్గుణరహితః
 ప్రకృతి పురుషరహితః । జగజ్జీవ రహితః । నదసద్రహితః । జ్ఞానాజ్ఞాన
 రహితః । జేదాజేదరహితః । పుణ్యపాపరహితః । దర్మాదర్మరహితః ।
 ప్రవృత్తి నివృత్తి రహితః । జీవేశ్వర రహితః । కూటస్త బ్రహ్మరహితః ।
 బాహ్యేసర్వశూన్యమితి శృతిః । అంతరే । సర్వ శూన్యమితిశృతిః । ఆయ
 మేవ సర్వేషాం । ఖావాభావరహితః ॥

గద్యం॥ ఇతి శ్రీ మద్గురు శివరామ

దీక్షిత ప్రభావే, వేదాంత విచారణే । అధఃపత్ర

భాగంబుల । సంశయ నివృత్తి దీపిక

సంపూర్ణము

శ్లో॥ కరకృత । మపరాదం । క్షంతుఅరుహంతు సంతః॥

శ్రీ శ్రీ శ్రీ సద్గురు సాక్షాత్ శ్రీధరస్వామి

చరణార విందార్పణ మస్తు

ఓం

శ్రీ గురు సమర్థ

శ్రీ శ్రీధరస్వామి వారి కృత

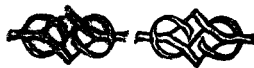
నిర్వాణ ద్వాదశ శ్లోకములు

అవల విషయం

- శ్లో॥ ఆత్మానమఖిలాదారం । త్యక్త్యా వాసనయాసహ ।
సదాసుషుప్త్యవస్థస్తే । జ్ఞానకర్మవివజ్ఞితాత్ ॥
- శ్లో॥ కర్तృత్వంకారయితృత్వం । సదానాస్తి కదాచిత్ ।
సదాసుషుప్త్యవస్థస్తే । భృమమూల వివజ్ఞితాత్ ॥
- శ్లో॥ సదాశరీరరహితం । జన్మకర్మనివారణాత్ ।
సదాసుషుప్త్యవస్థస్తే । జ్ఞానకర్మవివజ్ఞితాత్ ॥
- శ్లో॥ ఏకస్యమూలంశూన్యంహి । ఏకంనాస్తికదాచన ।
సదాసుషుప్త్యవస్థస్తే । విశిష్టాద్వైతవజ్ఞితాత్ ॥
- శ్లో॥ సర్వమస్తీతికోవేద । నాస్తీతికేననినయః ।
సదాసుషుప్త్యవస్థస్తే । అస్తి నాస్తీతివర్జితాత్ ॥
- శ్లో॥ చిత్రావిచిత్రసామాద్యాం । జ్ఞానేన సహసశ్యతి ।
సదాసుషుప్త్యవస్థస్తే । జ్ఞానాజ్ఞానవివర్జితాత్ ॥
- శ్లో॥ సదావికారరహితం । భావాభావవివర్జితాత్ ।
సదాసుషుప్త్యవస్థస్తే । చిజ్జడద్వంద్వవర్జితాత్ ॥

- శ్లో॥ సదాసదసద్రహితం । సుఖదుఃఖవివర్జితాత్ ।
సదాసుషుప్త్యవస్థస్తే । జిజ్ఞాసద్వంద్వవర్జితాత్ ॥
- శ్లో॥ ఉత్పత్త్యాదిత్రయం శూన్యం । కార్యకారణవజ్జితాత్ ।
సదాసుషుప్త్యవస్థస్తే । విభాగరహితంసదా॥
- శ్లో॥ విభాగాన్యంమూలశూన్యం । సర్వదైకప్రకారతః ।
సదాసుషుప్త్యవస్థస్తే । నతుజన్మకదాచన॥
- శ్లో॥ నానుభావోనచంజ్ఞానం । ధ్యానకర్మసచక్యచిత్ ।
సదాసుషుప్త్యవస్థస్తే । సాధనద్వయవజ్జితాత్ ॥
- శ్లో॥ సవాఙ్మయం త్రరహితం । అంతర్బాహ్యవివజ్జితాత్ ।
సదాసుషుప్త్యవస్థస్తే । శ్శుకానాన్తికదాచనా॥

ఇతి, శ్రీ శ్రీధరస్వామి విరచిత
నిర్వాణ ద్వాదశ శ్లోకములు సంపూర్ణం

శ్రీగురుభ్యోన్నమః

శ్రీమత్పుహద్వాశిష్టసిద్ధాంతసిద్ధాంతరణులును
శ్రీమదచలబోధప్రతిష్ఠాపనాచార్యులునగు
శ్రీమద్రామడుగు శ్రీశివరామదీక్షితాచల
పరిపూర్ణస్వాములవారికృతం

- శ్లో॥ శ్రీధరస్వామినంనిత్యం । బోధకారణమవ్యయం ।
భావాతీతమహంవందే । సుఖజ్ఞానైకనిర్మలం॥

* 1. తత్వము *

- ౧ వథమూజెందాకానుముక్తి పదవీగలుగాదు * మంచిబుధుల శేవాలేకా తత్వాబోధదెలియాదూ॥ నిదనోద్భవములు ఆధికసూక్ష్మములు * క్షుధ తృప్తలనే వ్యధలులేనిగురు ॥ప॥
- ౨ కులగోత్రనామధేయాదిగురుతూలేకా * యపుడువిలయావృద్ధి త్యాము లాను వెలయాబొందాకా * పలుకూలకందాక యేతఁ పూలేకా* మిగుల* కలిమీబలిమీలేకాను చిత్కళలూగాకా చలనములేక యచలభావమ్మున* గలశిమెలశినంకల్పశూన్య గురు ॥ప॥
- ౩ తరుణీపురుషూదనెటిభ్రాంతితనకూలేకా * నిరతా మెరుకామరుపూ లాకు పరమైమరుగూలేకా * గురుతూగవణావణములా నరయారాకా * సర్వపరిపూణమైయిందుకంతా భాదలేకా * తరతరభావముదగలక కాలాం * తరములేకవరతత్వమైనగురు ॥వధమూ॥
- ౪ యందూజూచినాను యేడసందూలేక * నిత్యానందమైబుద్ధిహీనులకంద రాకా * నిందానిందాల కెల్లానూ అందబోకా * నాద * బిందుకళలతోటి యేపొందులేకా * మందామందములందునుదగులమి * నొందక మది నిస్సందియుడగు గురు ॥ప॥
- ౫ పట్టాముట్టారాసీవు త్రబట్టబయలై * వునికి * పట్టాలేకాసాదుల కాన్నద ముతానెయై * గుట్టామట్టాలేకాను శ్రీగురుగోప్యమయ్యా * యింతా * మట్టానేటికాలదీక్షినమానారహితమై* యిట్టిదియనివచియింపరాక * గన్పట్టనశక్యంబై వెలిగెడుగురు ॥ప॥
- ౬ సీమాకర్మామూలానేటినిష్ఠలేకా * వితత * భూమ్యాదిపంచాభూతము లా పొలుపూలేకా * కామాదిశత్రువగఁ వికారిగాకా * ధర్మాకామామోక్ష ఫలమూలనత్కాంక్షలేకా* బ్రామికలను వెంపారనియాత్మా * రాముడై న శివరామదీక్షితుని॥ పథముజెందాకానుముక్తిపదవీగలుగాదూ * మంచి బుధులా శేవాలేకాతత్వాబోధదెలియాదు ॥

* 2. తత్వము *

- ౧ బ్రహ్మమేదో తెలియరాదండీ । భ్రమరహితమైన । బ్రహ్మమును తాననుటగాదండీ॥ బ్రహ్మ॥
- ౨ భ్రమస్వభావజడతదీనా । భావశాకార్యకారణ । బేదవాదా శూన్యపూర్ణ । నహజనిర్గుణనిత్యనిరుపమ॥ బ్రహ్మ॥
- ౩ చూపుతాననరూపుతాకన । చూపురూపునుగాన తెలివన । రాని నిన్యాయస్థాయిచలనా । భావమునుతానేగెనిర్మల॥ బ్రహ్మ ॥
- ౪ శబ్దసాంఖ్యవిచారణయ్యా । శబ్దమూలనిరాశ్రయామయ । శబ్దగోచరవిమలపారా । వారనిత్యనిరంజనాహ్వయ॥ బ్రహ్మ॥
- ౫ అఖిలవస్తుచరాచరంతర । అఖిలనిబిడనిరంద్రసారా । నిఖిలభరితాసద్విచారా । నిర్ణయాపరదేవపూర్ణా॥ బ్రహ్మ॥
- ౬ ఖండఖండ నిరామయాపరి । శుద్ధనిర్గుణ దామసద్గురు రాయులగు శివరామదేశికు । చరణతీర్థాదామసహీతా॥ బ్రహ్మ॥

శ్రీ శ్రీదర సద్గురు మహారాజకీ జ్ఞే .

శ్రీమత్కంబాలూరి అప్పారావుమంత్రిస్వామివారికృతం

శ్లో॥ వందారుజనమందారం । వందేహంతన్నిరంతరం ।
రామడుగు వంశజంశుద్ధం । శివరామాఖ్యదీక్షితం॥

* 3. తత్వము *

- ౧ గురునామస్మరణాశాయండీ * ఆ * గురువెబ్రహ్మాంబానికొనియాడండీ ॥
॥గు॥ గురు సేవలుశాయండీ* మీరు * గురుషాధతీర్థాముగ్రోలియుండండీ

గురుకీలకమును పొందండి * ఆ * గురుపుతృలతోటి గూడియుండండి॥
॥గురు॥

౨ కర్మాబద్ధ బుగాకండి * జ్ఞాన * కర్మేంద్రియములను కడకుద్రోయండి
ధర్మామార్గములూదల్వండి * మీరు * నిర్మాలజ్ఞానాన నిలచియుండండి॥
॥గురు॥

౩ చంచలమనసుమానండి * మీరు * పంచప్రాణమూలవదిలెవరచండి
పంచభూతములగెల్వండి * మీరు * పంచకోశములకు మించియుండండి
॥గురు॥

౪ సాధూలతెరవు బోకండి * యోగ * సాధానక్రమమంత శోధించండి
గాదాలువెక్కాడకండి * ఆత్మా * బోధాశిష్యులకెల్లబోధించండి ॥గురు॥

౫ హరిమాయలోబకండి * మీరు * తెరుపుమరుపులులేని తెరవూగానండి
పరమానందమునాబొందండి * అప్ప * గురునిపాదము లాకుశరణుశా
యండి॥గురు॥

* 4. తత్వము *

౦ నిర్వికారముబొంద నెవరివశమౌను * సర్వంబుబ్రహ్మమనె సాధులకు
దక్క* వాసనాత్రయములనుబాని యిహ సుఖములనులోని పరవస్తు
వనుచూచికలని ఆశపాశంబులనుగోని దేశికులకును * దాసులై యుండేటి
ధన్యులకె కాకా ॥ని॥

౧ అట్టిగురువాక్యములొ గుట్టుదెలశియుమీరి * మట్టుగాఅఘములను గొట్టి
వేని * బట్టబయలై నయా బ్రహ్మాంబుమదిలోను * దిట్టముగనిలిపేటి
ధీరులకె కాకా॥ని॥

౩ పరధనము పరసతుల భ్రమశిజోలికిబోక*సరసముగమనుసు సుస్థిరము
జేని * అరలేకశ్రీయప్ప గురునిపదపద్మముల * గురినిల్చియుండేటి
గుణులకెకాకా ॥ని॥

* 5. తత్వము *

- ౧ అదుగోచూడండి । గురుపద । మిదుగోతెలియండి । అదుగోచూడండ దరకబెదరక । కదలక మెదలక వదలకయున్నది ॥అదుగో॥
- ౨ వట్టిమాటగాదు దానిపట్టబోతెరాదు । దిట్టముగాదానిగుట్టుదెలిసితె బట్ట బయలునై గట్టిగనున్నది ॥అదుగో॥
- ౩ మత్తులైనవారు బాని మర్మమెరగలేరు । ఉత్తదిజగమని చిత్తమునిలి పితె సత్తుచిత్తుగాక సమరసమైనది ॥అదుగో॥
- ౪ నలుపు యెరుపుగాక దూసరి తెలుపు । మెరుపులేక మెలకువతోదాని కీలు దెలిసితె । వెలుపలలోపలయేకమైయున్నది ॥అదుగో॥
- ౫ గొప్పకొంచెమనక. కనురెప్పపాటులోగా । అప్పగురునిపది సెప్పుడుతల చితె తప్పక యెందునుయొప్పుగనున్నది ॥అదుగో॥

* శ్రీమద్భాగవత శ్రీకృష్ణదేశిక ప్రభువరు కృతం *

* 6. తత్వము *

- ౧ యేమసీనుడువూదునూ । నాభాగ్యమునునే । నెంతసీపొగడూదునూ । బామినీమణిబుచ్చి వెంక్కమ । భర్తపరశూరామశీతారామదేశికవరుడు నన్నిట । రారయనిదీక్షాత్రయమునిడె ॥యే॥
- ౨ సాదనలుబోధించి । సంసారమునగల । బాదలన్నియడంచీ శ్రీదరుడు విధిశివులుగురుడని । సేవజేయుచువంచముద్రలు శోడజేయుమువైన జ్ఞానపు । సుద్దినీకెరిగింతుననియెను ॥నే॥
- ౩ మిన్నుమొదలైనట్టి । భూతములకుండేవన్నెలై దిటబుట్టి । యున్నక మలపుమధ్యమందున । వెన్నెవలెవెలిగేటిపాపని । నిన్నుగాగనవోయి యని నాకన్నులకు । గనిపించ్చజేసెను ॥యే॥

- ౪ అంగమావరణమనీ । విక్షేపశక్త్యన । లింగమగు తెలియుమనీ అంగ
లింగముసంగమునగల । యింగ్గి తంబెరిగించ్చి రెంటిని । మ్రింగ్గి
వేడ్కను । మదిని సీ పుప్పొంగుచుండు । మటంచుదెలివెను ॥యే॥
- ౫ చరణతీర్తంబిచ్చి । త్రివిదప్రసాదము । బరువడిగనందిచ్చి । మరచి
పోయినస్వస్వరూపము । మరలనామది కెరుకజేశియు । స్థిరముగా పరి
పూర్ణబోధను । శరణనినకరుణించెమురయుచు ॥యే॥
- ౬ నన్ను నిల్పకపాయా । నేనుండగానే । అన్నిమాయా మాయా పున్న
దున్నట్టుండె లేనిది । యంన్నటికి లేదాయకనుగొన । అన్నగీవిన్నదీ
కన్నా । దున్నదాన రాదహాహా ॥యే॥
- ౭ కలనుదృష్టాంతముగా । నీవుండజూచి । అచలమును మెళుకువగా ।
తెలుసుకుంచేచాలుమీడట । కులముగోత్రము పేరు దెంపును । కలు
వరింతలునచుయుదీనికి । ఫలమిదింత్రకుయెక్కు వేదనే ॥యే॥
- ౮ నేగలనుసీత్యష్టా । దీర్చుటకువినుమో । భాగవతులాకృష్టా । వేగవిని
పించుమనవినినే । వేడినవినిపించెనన్నియు । వోగుణాద్యుల్లార వోపురు
షోత్తమో త్రములార యికనే ॥యే॥

ంట్లం

శ్రీ గురు వేదముః

శ్రీ సద్గురు మహా మంగళ హారతి

1. శ్రీమించు చిత్కళల । వస్త్రాలు ధరియించి వోరూరద్యానించే నారి
యెక్కడికె ॥ శ్రీ శివరామదీక్షితాచల పీఠ సిద్ధాంత సాంప్రదాయకులైనా
చార్య సన్నిధికే ॥ మంగళం! మంగళం ॥
2. తాళమృదంగనినాధంబులతోడ కాళ్ళగజ్జలు గట్టి కలికియెక్క

డికె || మేలైన పరిపూర్ణబోధ దెలపిమనల | పాలించు గురుని ఆహ్వానించు
కొరకే || మంగళం ||

3. నవరత్న ఖచిత సింహాసనంబును వేసి | అవిరళముగదిద్దుటతివ
యెందులకె || సాక్షదానపరచి భావంబులను దెలుపుపావనగురుమూర్తి కూ
ర్చుండు కొరకె || మంగళం ||

4. పూతమాకళశంబులోన జలమును నింపి | ప్రీతితోగొని పోయె
నాతియెందులకె || పతితపావనులైన సద్గురు పాదప్రక్షాళా నార్యచమానీయ
ముకె || మంగళం ||

5. పాలు, తేనె, నేయి, పంచదార, పెరుగు మిశ్రితపరచియు తీసు
కెళ్ళవెక్కడికె || ఛాలు చాలుననెటి వరకు చాటువాలాను | మేలుగదెలుపు
మనస్సామి స్నానముకె || మంగళం ||

6. నారికేళంబుల దెచ్చివగులగొట్టి | నీరు పట్టుగపో మితారి యెం
దులకె || మోరమగు సంసార వారధినిదాటించి సారా సారముదెలుపు
సద్గురుస్నానముకె || మంగళం ||

7. రంగూ రంగులతోడ మెరయు చుండెడి | అంగవస్త్రములన్నివ్వి
అతివయెందులకె || అంగలింగముల , యాసంగాతి దెలపినన్ భంగవరచిన
గురుపుంగవు కొరకె || మంగళం ||

8. కరమూలయజ్ఞోపవీణమును భట్టియు | మురయుచు నిలచున్న
తరుణి యెందులకె || పరిపారి విదముల వరుగుల బెట్టెడి | యెరుక మర్మ
ముదెలుపు గురుమూర్తి కొరకె || మంగళం ||

9. భంగారుగండ బేరుండ మఖర తోరణంబులు ఇవ్వన్ని యెండు
లకె || అంగూగ తను, మన, ధనమూలర్పించి గురుముంగిట నిలిచాణ్ణలో
మెలగుట కొరకె || మంగళం ||

10. శ్రీ గంధకస్తూరి తిలక మిశ్రితమూల | చేకొనివెళ్ళు | ఓ |

చేడె యొక్కడికె ॥ యోగమబ్బినగాని । త్యాగంబులేకున్న । లేదు మోక్షం
బానె రాజయోగీకె । మంగళం ॥

11. స్వచ్ఛామగు అక్షతలును । సువర్ణ పుష్పాలెచ్చుగ గూర్చినా
వెలది యెందులకె ॥ కచ్చీత గుణమూలదృంచి వేశినట్టి । సచ్చరితృలైన
సద్గురు సన్నిధికె ॥ మంగళం ॥

12. ధూపదీపంబులవెలిగించి । వెలుతురును వ్యాపింపజేసె । ఓ
వనిత. యొక్కడికె ॥ అపవాదములబాపరోక్షమైన భయలు ప్రత్యక్షముగ
జూపె ప్రభుని సన్నిధికె ॥ మంగళం ॥

13. ఒక చేతనై వేద్యు మొకచేతసిరంబు । సుకుమారివైన । బు
సుదతి యొక్కడికె ॥ ఒకరి కొరకు । అందారందారి కొకడనెడి । సూక్తి
దెలపిన మధురోత్తము కొరకె ॥ మంగళం ॥

14. నా రంగ ద్రాక్షాధి దానిమ్మ పలములు । కోరి పట్టుకపో
మిలారి యొక్కడికె ॥ కోరికల కేతువొనారిని బట్టియు । పారగొట్టిన మత్
ప్రభువుల కొరకె ॥ మంగళం ॥

15. తాంబూల దక్షిణ । హారతులను గొనియు । సంబ్రమును వెళ్ళే
వోనభియ యొక్కడికె ॥ డంభమునుదృంచి ముదంబూన సంసార అంభుధిని
దాటించు ఆర్యులకొరకే ॥ మంగళం ॥

16. యంత్ర తంత్రములకు । యలవిగానియట్టి । మంత్రపుష్పము
గొనియు మగువ యొక్కడికె ॥ ఇంద్రజాలమపేంద్రజాలవిద్య సందడిని
విడిపించు సద్గురోత్తముకె ॥ మంగళం ॥

17. హస్తాంజలిబద్ధివై । ఆత్మ నమస్కార । మెవరి కొరకు రత్న
మాంబదెలువవే ॥ షితిలోన ఈపూరుశేషపాణి దంపతుల బ్రోచె శ్రీసాక్షాత్
శ్రీధర శ్రీశివరాముల కొరకే ॥ మంగళం । మంగళం ॥

శ్లో॥ గురుపాదార్చితం పుష్పం । తత్పుష్పం శిరసావహం ।

కోటిజన్మ కృతంపాపం । తత్క్షణేనపినశ్యతి ॥

ఓం శాంతి, శాంతి, శాంతిః